

Planavimo organizatorius

KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS

KLAIPĖDOS MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS

**STRATEGINIS PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMAS.
ATASKAITA**

16013 BTP-SPAV.AT-1

SWECO

Planavimo organizatorius **KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS**

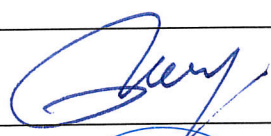

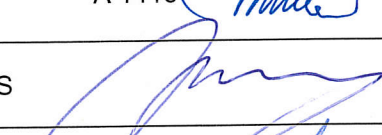

Sutarties pavadinimas **KLAIPĖDOS MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMO PASLAUGŲ SUTARTIS NR. J9-1916**

Teritorijų planavimo projekto pavadinimas **KLAIPĖDOS MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS**

Projekto Nr. **16013**

Teritorijų planavimo rūšis **KOMPLEKSINIS TERITORIJŲ PLANAVIMAS**

Bylos pavadinimas	STRATEGINIS PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMAS. ATASKAITA	Byla (knyga)	BTP-SPAV.AT-1
		Bylos laida	C
		Bylos išleidimo data	2018-10-05

Įmonė	Pareigos	Vardas, pavardė	Atestato Nr.	Parašas
UAB „Sweco Lietuva“	Prezidentas	ARTŪRAS ABROMAVIČIUS		
	Architektas	REMIGIJUS ŠIMKUS	A 1416	
	SPAV projekto vadovas	VYTAUTAS BELICKAS		
UAB „Urbanistika“	Vyr. architektė	ANDŽELIKA KAŽIENĖ	ATP 1682	
	Vyr. projekto vadovas	SAULIUS MOTIEKA	A 609	

TEKSTE NAUDOJAMOS SANTRUMPOS IR TERMINAI

Santrumpa/terminas	Santrumpos/termino išaiškinimas
AB	Akcinė bendrovė
AZ	Apsaugos zona
BAST	Europos ekologinio tinklo Natura 2000 buveinių apsaugai svarbios teritorijos
BP arba Bendrasis planas	Keičiamas Klaipėdos miesto teritorijos bendrasis planas
EK	Europos Komisija
ES	Europos Sąjunga
GK	Gamtinis karkasas
IT	Informacinės technologijos
Klaipėdos BP	Klaipėdos miesto bendrasis planas
KNNP	Kuršių nerijos nacionalinis parkas
KVJU arba Uostas	Klaipėdos valstybinis jūrų uostas
KVJUD	VĮ „Klaipėdos valstybinis jūrų uostas“ direkcija
LEZ	Laisvoji ekonominė zona
LGT	Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos
LR	Lietuvos Respublika
LOJ	Lakūs organiniai junginiai
NKP	Nekilnojamasis kultūros paveldas
NVTR	Nauja viešojo transporto rūšis
PAST	Europos ekologinio tinklo Natura 2000 paukščių apsaugai svarbios teritorijos
PAV	Poveikio aplinkai vertinimas
PŪV	Planuojama ūkinė veikla
RAAD	Regiono aplinkos apsaugos departamentas
sav.	Savivaldybė

Santrumpa/terminas	Santrumpos/termino išaiškinimas
SAZ	Sanitarinės apsaugos zona
SPAV	Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas
SPAV AND	Strateginis pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentas
STR	Statybos techninis reglamentas
TPDRIS	Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinė sistema
UNESCO	Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija

---

TURINYS

1	BP SPRENDINIŲ STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO TIKSLAS, PASKIRTIS	7
1.1	Visuomenės dalyvavimo BP strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose tvarka	9
2	BP KONCEPCINIŲ SPRENDINIŲ APRAŠYMAS	11
2.1	Bendrieji duomenys	11
2.1.1	Duomenys apie planavimo organizatorių	11
2.1.2	Duomenys apie BP rengėją	11
2.1.3	Duomenys apie BP sprendinių SPAV dokumentų rengėją	12
2.1.4	Trumpa informacija apie BP ir jo sprendinius	13
2.1.5	BP koncepcinių sprendinių alternatyvos ir jų apibūdinimas	23
2.1.5.1	Klaipėdos m. sav. teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcija Nr. 1 (Alternatyva „1“)	23
2.1.5.2	Klaipėdos m. sav. teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcija Nr. 2 (Alternatyva „2“)	37
2.1.5.3	Teritorijos vystymo alternatyvų palyginamoji analizė	63
2.2	BP sąsaja su galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais	66
2.3	BP sprendinių įgyvendinimo vietų, kurios sąlyginai gali būti paveiktos plano sprendinių, charakteristika	72
2.3.1	Geografinė padėtis	72
2.3.2	Planuojamos teritorijos klimatinės ir meteorologinės sąlygos	73
2.3.3	Planuojamos teritorijos aplinkos oro kokybė	75
2.3.4	Planuojamos teritorijos geologinės-hidrogeologinės sąlygos	78
2.3.5	Planuojamos teritorijos hidrografinės sąlygos	83
2.3.6	Krantų būklė planuojamoje teritorijoje	89
2.3.7	Dirvožemis planuojamoje teritorijoje	90
2.3.8	Planuojamos teritorijos kraštovaizdis	92
2.3.9	Planuojamos teritorijos bioįvairovė	95
2.3.10	Saugomos gamtinės teritorijos	101
2.3.11	Planuojamoje teritorijoje ir jos gretimybėse esančios nekilnojamojo kultūros paveldo vertybės	106
2.3.12	Visuomenės sveikatos būklė planuojamoje teritorijoje	116
2.3.13	Planuojamos teritorijos socialinės aplinkos būklė	136
3	BP KONCEPCINIŲ ALTERNATYVŲ STRATEGINIS PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMAS	145
3.1	BP SPAV vertinimo nuostatos ir pasekmių aplinkai prognozavimo ir vertinimo metodai bei priemonės	145
3.1.1	Vertinimo metodika	147
3.1.2	Koncepcinių alternatyvų palyginimas	151
3.2	BP sprendinių galimos pasekmės aplinkai	154
3.2.1	Pasekmės aplinkos orui	154
3.2.1.1	Aplinkos oro apsaugos teisinis reguliavimas BP SPAV kontekste	154
3.2.1.2	Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu	155
3.2.1.3	Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti	157
3.2.2	Pasekmės klimatui	158
3.2.2.1	Klimato apsaugos teisinis reguliavimas BP SPAV kontekste	158
3.2.2.2	Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu	158
3.2.2.3	Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti	159
3.2.3	Pasekmės paviršiniam vandeniui	159

3.2.3.1. Paviršinio vandens apsaugos teisinis reguliavimas BP SPAV kontekste.....	159
3.2.3.2. Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu.....	160
3.2.3.3. Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti	164
3.2.4 Pasekmės dirvožemiui.....	165
3.2.4.1. Dirvožemio apsaugos teisinis reguliavimas BP SPAV kontekste.....	165
3.2.4.2. Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu.....	166
3.2.4.3. Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti	168
3.2.5 Pasekmės žemės gelmėms (nuosėdinių uolienuų storymei, požeminiam vandeniui, naudingosioms iškasenoms).....	169
3.2.5.1. Žemės gelmių apsaugos teisinis reguliavimas BP SPAV kontekste	169
3.2.5.2. Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu.....	171
3.2.5.3. Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti	174
3.2.6 Pasekmės krantams	175
3.2.6.1. Krantų apsaugos teisinis reguliavimas BP SPAV kontekste	175
3.2.6.2. Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu.....	176
3.2.6.3. Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti	178
3.2.7 Pasekmės bioįvairovei.....	179
3.2.7.1. Bioįvairovės apsaugos teisinis reguliavimas BP SPAV kontekste	179
3.2.7.2. Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu.....	182
3.2.7.3. Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti	186
3.2.8 Pasekmės kraštovaizdžiui	186
3.2.8.1. Kraštovaizdžio apsaugos teisinis reguliavimas BP SPAV kontekste	186
3.2.8.2. Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu.....	188
3.2.8.3. Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti	190
3.2.9 Pasekmės saugomoms teritorijoms.....	190
3.2.9.1. Saugomų teritorijų apsaugos teisinis reguliavimas BP SPAV kontekste.....	190
3.2.9.2. Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu.....	192
3.2.9.3. Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti	195
3.2.10 Pasekmės kultūros paveldui.....	195
3.2.10.1 Kultūros paveldo apsaugos teisinis reguliavimas BP SPAV kontekste.....	196
3.2.10.2 Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu	197
3.2.10.3 Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti	200
3.2.11 Pasekmės visuomenės sveikatai.....	201
3.2.11.1 Visuomenės sveikatos apsaugos teisinis reguliavimas BP SPAV kontekste.....	201
3.2.11.2 Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu	202
3.2.11.3 Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti	207
3.2.12 Pasekmės socialinei aplinkai.....	208
3.2.12.1 Socialinės aplinkos apsaugos teisinis reguliavimas BP SPAV kontekste	208
3.2.12.2 Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu	209
3.2.12.3 Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti	212
3.2.13 Pasekmės ekonominei aplinkai	212
3.2.13.1 Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu	212
3.3 Klaipėdos m. BP sprendinių strateginio pasekmių aplinkai vertinimo rezultatai.....	217
3.3.1 BP koncepcinių alternatyvų palyginimas pagal funkcinių teritorijų pasiskirstymą	218

3.3.2	BP koncepcinių alternatyvų palyginimas pagal jų pasekmes aplinkai.....	219
3.4	Stebėsenos priemonių aprašymas	223
3.5	BP sprendinių gyvendinimo tarpvalstybinės pasekmės	228
4	BP SPAV ATASKAITOS SANTRAUKA.....	229
5	LITERATŪRA	239
	PRIEDAI	244
	TEKSTINIAI PRIEDAI	245
1	TEKSTINIS PRIEDAS. SPAV VIEŠINIMO DOKUMENTAI.....	246
	GRAFINIAI PRIEDAI.....	257
1	GRAFINIS PRIEDAS. KLAIPĖDOS M. TERITORIJOS BP KEITIMO KONCEPCIJOS VARIANTAS NR. 1	
	.....	258
2	GRAFINIS PRIEDAS. KLAIPĖDOS M. TERITORIJOS BP KEITIMO KONCEPCIJOS VARIANTAS NR. 2	
	.....	260
	SPAV SUBJEKTŲ IŠVADŲ VERTINIMAS.....	261

1 BP SPRENDINIŲ STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO TIKSLAS, PASKIRTIS

Vadovaujantis Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo Planavimo darbų programa, patvirtinta Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. AD1-885, yra nustatytos Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimu planuojamos ir nagrinėjamos teritorijos.

Planuojama teritorija – Klaipėdos miesto savivaldybės teritorija (pagal Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2015 m. sausio 29 d. sprendimą Nr. T2-10 „Dėl pritarimo Klaipėdos miesto teritorijos ribų pakeitimo planui“). Teritorijos plotas – 9795,39 ha (2.1 pav.).

Nagrinėjama teritorija – Klaipėdos miesto savivaldybės teritorija ir jai gretimos bei funkciškai susietos priemiestinės zonos (Klaipėdos rajono savivaldybės seniūnijos ar jų dalys). Preliminarus nagrinėjamos teritorijos plotas – 29100 ha. Nagrinėjama teritorija apibrėžta įvertinus Klaipėdos miesto bendrojo plano sprendinių stebėsenos už 2007–2013 metus ataskaitoje nurodytą periferinę zoną, Klaipėdos rajono bendrojo plano sprendiniuose numatytas priemiestinės perspektyvinės plėtros bei kitas urbanistinės plėtros teritorijas, Klaipėdos rajono seniūnijų ribomis ir Lietuvos statistikos departamento oficialiais duomenimis, nurodančiais gyventojų skaičiaus augimą gyvenamosiose vietovėse (2.1 pav.).

Planavimo pagrindas – Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2015 m. vasario 19 d. sprendimas Nr. T2-16 „Dėl Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo pradžios ir keitimo tikslų nustatymo“.

Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo rengimo esminės nuostatos:

- planuojamos teritorijos funkcinio ir erdvinio vystymo kryptys nustatomos ir konkretizuoti bendrojo plano sprendiniai rengiami ne trumpesiam nei 10 metų laikotarpiui. Plane bus numatomos nagrinėjamos teritorijos raidos kryptis iki 2050 metų ir parengti sprendiniai planuojamai teritorijai iki 2030 metų;
- bendrojo plano sprendiniai galios neterminuotai arba tol, kol bus parengtas ir patvirtintas jį keičiantis to paties lygmens teritorijų planavimo dokumentas.

Vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo [1] III skyriaus 6.3 punktu, plano SPAV privaloma atlikti, kai „rengiamas ar keičiamas bendrasis planas“.

BP sprendinių strateginis pasekmių aplinkai vertinimas atliktas vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo [1] reikalavimais. SPAV leidžia įvertinti galimą BP sprendinių poveikį planuojamos teritorijos gamtinei ir socialinei bei ekonominei aplinkai, išnagrinėjant įvairias BP sprendinių alternatyvas bei numatyti ir įvertinti galimas reikšmingas plano įgyvendinimo pasekmes. BP SPAV padeda išvystyti BP preliminarinių sprendinių privalumus ir trūkumus ir tobulinti BP sprendinius jau ankstyvojoje planavimo stadijoje. Tai leidžia parinkti ir pasiūlyti reikiamas preliminarines prevencines ir kompensacines priemones galimoms neigiamoms pasekmėms išvengti ir/ar sumažinti bei anksčiau paminėtais aspektais optimalius sprendinius tolimesniai jų plėtojimui ir įgyvendinimui.

Taip pat SPAV metu dėl BP sprendinių ir galimų jų įgyvendinimo pasekmių nustatyta tvarka bus konsultuojamasi su valstybinėmis institucijomis (SPAV subjektais) ir visuomene. Tai BP organizatoriui ir SPAV dokumentų rengėjui leis gauti visapusišką informaciją ir išankstinę nuomonę apie BP sprendinius, atsižvelgti į pastabas bei pasiūlymus tikslinant vertinimą bei parenkant ir /ar optimizuojant galutinius sprendinius. Minėtos viešos konsultacijos užtikrins, kad visuomenė turės išsamią ir patikimą informaciją apie BP sprendinius ir jų įgyvendinimo pasekmes.

Pagrindiniai BP SPAV tikslai:

- nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas rengiamo BP sprendinių įgyvendinimo pasekmes gamtinei bei socialinei ir ekonominei aplinkai;
- užtikrinti, kad nustatyta tvarka bus konsultuojamasi su atitinkamomis valstybės ir savivaldybių institucijomis bei visuomene;
- užtikrinti, kad BP rengimo organizatoriai turės išsamią ir patikimą informaciją apie galimas reikšmingas plano įgyvendinimo pasekmes aplinkai ir atsižvelgs į ją.

BP SPAV atliekamas nustatyta seka ir vadovaujantis šiomis procedūromis:

- BP SPAV AND parengimas, konsultavimasis su SPAV subjektais ir visuomene, jų išvadų, pasiūlymų ir pastabų dėl SPAV AND kokybės gavimas ir įvertinimas;
- BP sprendinių SPAV ir SPAV ataskaitos parengimas;
- SPAV ataskaitos viešinimas ir pristatymas visuomenei, jos išvadų, pasiūlymų ir pastabų dėl BP sprendinių ir SPAV ataskaitos kokybės gavimas ir įvertinimas;
- konsultavimasis su SPAV subjektais, jų išvadų, pasiūlymų ir pastabų dėl BP preliminarių sprendinių ir SPAV ataskaitos kokybės gavimas ir įvertinimas.

2018 m. kovo-balandžio mėn. UAB „Sweco Lietuva“ parengė „Klaipėdos miesto teritorijos bendrojo plano keitimo SPAV apimties nustatymo dokumentą“. SPAV AND parengtas vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo [1] reikalavimais. BP sprendinių SPAV apimties nustatymo dokumentas buvo pateiktas SPAV subjektams ir gautos jų išvados dėl minėto dokumento kokybės. Atsižvelgiant į kai kurias SPAV subjektų išvadas SPAV AND buvo patikslintas, į kitas pastabas buvo pateikti argumentuoti atsakymai ir paaiškinimai. Su parengtu SPAV AND turėjo galimybę susipažinti bei pareikšti savo nuomonę visuomenė.

2018 m. balandžio-gegužės mėn. buvo atliktas BP SPAV ir parengta „Klaipėdos miesto teritorijos bendrojo plano keitimo SPAV ataskaita“. SPAV ataskaita parengta vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo [1] reikalavimais, BP SPAV apimties nustatymo dokumentu, BP rengėjo pateiktais koncepciniais sprendiniais, atliktais vertinimais ir kitais viešai publikuojamais informacijos šaltiniais.

1.1 Visuomenės dalyvavimo BP strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose tvarka

BP sprendinių SPAV procese visuomenė dalyvauja vadovaujantis Visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose bei vertinimo subjektų ir Europos Sąjungos valstybių narių informavimo tvarkos aprašo [2] bei anksčiau minėtų teisės aktų reikalavimais.

Visuomenės dalyvavimo procedūros yra:

- pranešimas apie pradedamą rengti BP ir jo sprendinių SPAV;
- viešas supažindinimas su BP koncepcinių sprendinių projektu bei BP SPAV ataskaita;
- informavimas apie priimtą sprendimą dėl BP patvirtinimo.

Visuomenė teritorijų planavimo dokumentų sprendinių vertinimo procese dalyvauja Teritorijų planavimo įstatymo [3] ir Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatų [4] nustatyta tvarka.

BP organizatorius pradėjęs rengti BP nustatyta tvarka informavo visuomenę apie pradedamas BP SPAV procedūras bei rengiamus SPAV dokumentus, paskelbdamas reikiamą informaciją (1 tekstinis priedas):

- planavimo organizatoriaus interneto svetainėje;

Parengta BP SPAV ataskaita buvo viešinama šia tvarka (1 tekstinis priedas):

- apie galimybę susipažinti su parengta BP SPAV ataskaita informuota organizatoriaus interneto svetainėje, Klaipėdos miesto savivaldybės skelbimų lentoje ir interneto svetainėje;
- organizatoriaus interneto svetainėje paskelbti BP koncepcijos projektas ir SPAV ataskaita;
- viešas BP SPAV ataskaitos pristatymo visuomenei susirinkimas buvo organizuojamas planavimo organizatoriaus patalpose, apie tai visuomenę informuojant nustatyta tvarka.

BP sprendinių strateginio pasekmių aplinkai vertinimo proceso dalyviai

BP SPAV proceso dalyviai yra:

- planavimo organizatorius – Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktorius;
- BP rengėjas - UAB „Urbanistika“ ir UAB „Sweco Lietuva“;
- SPAV subjektai;
- visuomenė.

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo subjektai – valstybės ir savivaldybių institucijos, nagrinėjančios strateginio pasekmių aplinkai vertinimo dokumentus ir pagal kompetenciją teikiančios išvadas.

Rengiamas BP yra savivaldybės lygmens ir jo SPAV vertinimą atlieka šie SPAV subjektai [1]:

- Aplinkos apsaugos agentūra;
- Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos;
- Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos;
- Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Klaipėdos teritorinis padalinys;
- Klaipėdos miesto savivaldybė;
- Klaipėdos rajono savivaldybė;
- Neringos savivaldybė

ir

- visuomenė.

Visi BP SPAV subjektai bei suinteresuoti dalyviai BP rengimo, viešinimo, derinimo, ginčų sprendimo procedūrose dalyvauja Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatyta tvarka.

2 BP KONCEPCINIŲ SPRENDINIŲ APRAŠYMAS

2.1 Bendrieji duomenys

2.1.1 Duomenys apie planavimo organizatorių

Įmonės pavadinimas	Klaipėdos miesto savivaldybės administracija
Adresas, telefonas, faksas	Liepų g. 11, 91502 Klaipėda tel. (8 46) 396 066, faks. (8 46) 410 047, el. p. info@klaipeda.lt interneto svetainė www.klaipeda.lt
Kontaktinio asmens vardas, pavardė, pareigos	Mantė Černiūtė – Amšiejienė Urbanistikos skyriaus vedėja tel. (846) 39 60 24 el. p. mante.amsiejene@klaipeda.lt

2.1.2 Duomenys apie BP rengėją

Įmonės pavadinimas	UAB „Urbanistika“
Adresas, telefonas, faksas	Žalgirio g. 90, 09303 Vilnius tel. (8 5) 2619024 el. p. info@urbanistika.lt interneto svetainė http://www.urbanistika.lt .
Kontaktinio asmens vardas, pavardė, pareigos	Andželika Kažienė Vyr. architektė tel. 868674252 el. p. andzelika.kaziene@urbanistika.lt Saulius Motieka Vyr. projekto vadovas tel. 869838537 el. p. saulius.motieka@urbanistika.lt
Įmonės pavadinimas	UAB „Sweco Lietuva“
Adresas, telefonas, faksas	V. Gerulaičio g. 1, 08200 Vilnius tel. (8 5) 2196574 faks. (8 5) 2617507 el. p. info@sweco.lt interneto svetainė www.sweco.lt .
Kontaktinio asmens vardas, pavardė, pareigos	Remigijus Šimkus Projekto vadovas (BP sprendiniams) tel. (8 5) 279 6089 el. p. remigijus.simkus@sweco.lt

2.1.3 Duomenys apie BP sprendinių SPAV dokumentų rengėją

Įmonės pavadinimas	UAB „Sweco Lietuva“
Adresas, telefonas, faksas	V. Gerulaičio g. 1, 08200 Vilnius tel. (8 5) 2196574 faks. (8 5) 2617507 el. p. info@sweco.lt interneto svetainė www.sweco.lt .
Kontaktinio asmens vardas, pavardė, pareigos	Vytautas Belickas Projekto vadovas (BP sprendinių SPAV) tel. (8 5) 279 6088 el. p. vytautas.belickas@sweco.lt

2.1.4 Trumpa informacija apie BP ir jo sprendinius

Planavimo lygmuo

Savivaldybės lygmens bendrasis planas

Planavimo pagrindas

Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2015 m. vasario 19 d. sprendimas Nr. T2-16 „Dėl Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo pradžios ir keitimo tikslų nustatymo“; Klaipėdos m. bendrojo plano stebėsenos ataskaitos (patvirtinta Klaipėdos m. savivaldybės administracijos direktoriaus 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. ADI-3587 ir aprobuota Klaipėdos m. savivaldybės tarybos 2014 m. gruodžio 18 d. sprendimu Nr. T2-313) už 2007-2013 metus išvados ir rekomendacijos.

Plano keitimo tikslas ir uždaviniai

1. Klaipėdos m. bendrojo plano keitimo tikslai skirstomi į šias temas: miesto išorinė struktūra ir vaidmuo regione; miesto vidinė (urbanistinė) struktūra; kraštovaizdis ir aplinkosauga; kultūrinis tapatumas; gyvenamoji aplinka; verslas ir investicijos; socialinė ir inžinerinė infrastruktūra; susisiekimo infrastruktūra; visuomenės interesai; kitos temos.
2. Atsižvelgiant į Klaipėdos m. strateginės plėtros 2013–2020 metais prioritetus ir tikslus, įvertinus miesto ir regiono socialinės, ekonominės bei urbanistinės raidos tendencijas, nustatyti pagrindines miesto plėtros kryptis, sudaryti sąlygas tvariam miesto vystymui, nuolatiniam ir ilgalaikiam socialiniais, ekonominiais ir ekologiniais motyvais pagrįstam gyvenimo kokybės augimui bei teritorinių skirtumų mažinimui.
3. Sudaryti sąlygas subalansuotam Klaipėdos m. ir gretimų teritorijų (savivaldybių) sistemos funkcionavimui, stiprinti miesto vaidmenį ir skatinti jo konkurencingumą Vakarų Lietuvos regione, Lietuvos didžiųjų miestų urbanistiniame tinkle ir tarptautiniame kontekste. Tikslų realizavimo siekiama šiais uždaviniais:
  - 3.1 atsižvelgiant į ilgalaikes Vakarų Lietuvos regiono raidos tendencijas ir prognozes, patikslinti valstybės dalies – Klaipėdos apskrities teritorijos – bendrajame plane numatytą urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų ir infrastruktūros objektų vystymo poreikį Klaipėdos m. savivaldybės teritorijoje ir priemiestinėje zonoje;
  - 3.2 įvertinti galimybes ir būdus neigiamų socialinės-demografinės raidos procesų (gyventojų skaičiaus mažėjimo, senėjimo, kėlimosi į užmiesčio teritorijas) stabilizavimui, pasitelkiant integruotas urbanistines priemones ir sprendimus regioniniu ir lokaliu lygmeniu;
  - 3.3 numatyti Klaipėdos m. ir gretimų teritorijų (savivaldybių ar jų dalių) plėtros subalansavimo bei integruotos plėtros kompleksines priemones;
  - 3.4 išnagrinėti esamų ir numatyti bei pagrįsti naujų Klaipėdos m. subalansuotam funkcionavimui svarbių objektų (susisiekimo, energetikos ir kitos inžinerinės, socialinės infrastruktūros, ekologinio stabilizavimo teritorijų ir kt.) poreikį ir išdėstymą už miesto savivaldybės teritorijos ribų.

4. Sudaryti sąlygas kompleksiskam Klaipėdos m. teritorijos vystymui, funkcinių prioritetų (zonų) ir teritorijų naudojimo tipų nustatymu grindžiamam daugiafunkciam teritorijos panaudojimui, efektyviam esamos socialinės, inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros išnaudojimui bei optimalių teritorijų užstatymo urbanistinių ir architektūrinių parametrų užtikrinimui. Tikslu realizavimo siekiama šiais uždaviniais:
  - 4.1 nustatyti urbanizuotų ir urbanizuojamų, inžinerinės ir socialinės infrastruktūros, kitų miesto funkcionavimui svarbių teritorijų vystymo poreikį;
  - 4.2 suformuoti Klaipėdos m. teritorijos funkcinio ir erdvinio vystymo kryptis planuojamam laikotarpiui;
  - 4.3 suskirstyti miesto teritoriją į funkcines zonas ir nustatyti joms darnią miesto plėtrą, daugiafunkcį žemės naudojimą užtikrinančius teritorijų naudojimo ir tvarkymo reglamentus, pagrindinių žemės naudojimo paskirčių ir galimų jose veiklų prioritetus.
5. Suformuoti hierarchizuotą miesto centrų, viešųjų erdvių ir želdynų, gyvenamųjų, pramoninių, uosto ir kitų teritorijų sistemą, nustatyti šių teritorijų raidos prioritetus, išskirti prioritetinės plėtros teritorijas, kuriose bus koncentruojamos savivaldybės investicijos. Tikslu realizavimo siekiama šiais uždaviniais:
  - 5.1 įvertinus susiklosčiusios urbanistinės struktūros ypatybes ir plėtros potencialą, nustatyti urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų prioritetinės plėtros kryptis ir režimus (saugojimas, modernizavimas, konversija, nauja plėtra, rezervavimas, be esminių pokyčių);
  - 5.2 nustatyti miesto struktūros gyvybingumą užtikrinančių funkcinių centrų (paslaugų, aptarnavimo ir darbo vietų koncentracijos mazgų) sistemą, pasiūlyti jos plėtojimo alternatyvas (scenarijus) ir priemones atskirų centrų ar jų tipų vystymui bei urbanistinės struktūros kokybės gerinimui;
  - 5.3 nustatyti rekomendacijas urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinei struktūrai formuoti (gyvenamųjų zonų, socialinių ir komercinių objektų teritorijų, viešo naudojimo želdynų kiekiui) ir aplinkos kokybei užtikrinti.
6. Sudaryti sąlygas savitų Klaipėdos m. kraštovaizdžio bruožų (siluetų, panoramų) išsaugojimui, harmoningam miesto želdynų, rekreacinių ir kitų bendro naudojimo erdvių tinklo formavimui, saugomų teritorijų ir kitų aplinkosauginiu požiūriu jautrių gamtinių sistemų tvarkymui ir apsaugai. Tikslu realizavimo siekiama šiais uždaviniais:
  - 6.1 nustatyti Klaipėdos m. miestiškojo kraštovaizdžio (miestovaizdžio) savitumui svarbias teritorijas, antropogeninius ir gamtinius elementus, panoramas, įvertinti jų apsaugos poreikį, numatyti jų vizualinės apsaugos priemones;
  - 6.2 numatyti racionalaus žemės gelmių išteklių, žemės ūkio naudmenų, miškų, kitų gamtos išteklių išsaugojimo ir naudojimo, gamtinio karkaso ir ekologiškai pagrįstos žemės naudojimo teritorinės struktūros formavimo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo priemones;

- 6.3 formuoti rišlų miesto atvirų viešųjų erdvių (aikščių, krantinių), bendrojo naudojimo želdynų (skverų, parkų), rekreacinių ir gyventojų poilsiui tinkamų gamtinių teritorijų (mieste ir užmiestyje) tinklą ir numatyti reikalavimus jų įrengimui;
- 6.4 tobulinti esamus ir formuoti naujus miesto urbanistinės struktūros ryšius su vandens telkiniais, plėtojant viešąsias ir rekreacines erdves prie Baltijos jūros, Kuršių marių, Danės upės ir kitų vandens telkinių.
7. Sudaryti sąlygas urbanistiniu ir architektūriniu požiūriu vertingų miesto struktūros elementų (kultūros paveldo vietovių, objektų ir jų teritorijų), kitų svarbių Klaipėdos m. įvaizdžio ir kultūrinio tapatumo ženklų apsaugai, tvarkybai, tausojančiam naudojimui ir pažinimui. Tikslu realizavimo siekiama šiais uždaviniais:
  - 7.1 suformuoti Klaipėdos miesto įvaizdžio ir kultūrinio tapatumo ženklų sistemos ir atskirų jos objektų (piliavietės, senamiesčio ir jo prieigų, gynybinių įtvirtinimų, istorinio centro ir kitų istorinių vietovių) šiuolaikinio įženklavimo, tausojančio panaudojimo ir pažinimo principus, numatyti jų realizavimo gaires;
  - 7.2 patikslinti Klaipėdos m. raidai reikšmingas ir urbanistiniu bei architektūriniu požiūriu vertingas teritorijas ir numatyti jų apsaugos ir tvarkybos priemones;
  - 7.3 sudaryti sąlygas pagrįstam urbanistinės struktūros atstatymo skatinimui.
8. Sudaryti sąlygas visaverčių gyvenimo sąlygų Klaipėdos mieste kūrimui, formuojant sveiką, saugią, darnią ir kokybišką gyvenamąją aplinką, didinant būsto įvairovę ir prieinamumą. Tikslu realizavimo siekiama šiais uždaviniais:
  - 8.1 nustatyti gyvenamojo būsto poreikį, būsto struktūros įvairovės didinimo ir kitas būsto sektoriaus plėtros priemones;
  - 8.2 įvertinti „Sveiko miesto“ ir kitų gyvenamosios aplinkos formavimui aktualių strategijų principus ir numatyti jų integravimo galimybes bendrojo plano apimtyje;
  - 8.3 numatyti urbanistines, architektūrines ir kitas teritorines priemones bei reikalavimus tvarkomos esamos, kompleksiškai atnaujinamos ir naujai kuriamos gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimui ir saugumo užtikrinimui.
9. Sudaryti sąlygas privačių investicijų, kuriančių socialinę ir ekonominę gerovę, augimui ir tolygiai sklaidai, užtikrinant tinkamas gyvenimo sąlygas, aplinkos kokybę ir darbo vietų pasiūlą Klaipėdos mieste. Tikslu realizavimo siekiama šiais uždaviniais:
  - 9.1 nustatyti miesto ekonominę ir socialinę gerovę formuojančių ekonominių veiklų (daugiafunkcinio panaudojimo teritorijų, verslo ir pramogų centrų, didmeninių ir mažmeninių prekybos objektų, pramonės ir gamybos zonų) teritorinę struktūrą, jos plėtros poreikį ir perspektyvas bei principus, akcentuojant gyventojų kasdienio mobilumo poreikio mažinimą, policentrinės miesto struktūros formavimą, nenaudojamų ar neefektyviai naudojamų užstatytų teritorijų miesto centrinėje dalyje ir prie Danės upės konversiją į mišrios paskirties, skatinant taršių objektų išskėlimą iš gyvenamųjų zonų;

- 9.2 numatyti teritorijas, reikalingas darbo vietų skaičiaus skirtingose ekonominės veiklos srityse užtikrinimui ir subalansuotam augimui;
- 9.3 suderinti Klaipėdos miesto subalansuotos raidos ir Klaipėdos valstybinio jūrų uosto bei pramonės zonų ir su jomis susijusios infrastruktūros plėtros poreikį, siekiant mažinti gamybinės veiklos ir transporto srautų keliamos oro taršos ir triukšmo poveikį gyvenamosioms teritorijoms.
- 10 Nustatyti socialinės ir inžinerinės infrastruktūros vystymo principus (ar jos išdėstymo reikalavimus), sudarant sąlygas racionaliam Klaipėdos miesto teritorijos įsisavinimui ir panaudojimui, užtikrinant tinkamą viešųjų paslaugų ir infrastruktūros lygį urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose, pirmenybę teikiant prioritetinio vystymo zonose numatytiems projektams. Tikslu realizavimo siekiama šiais uždaviniais:
- 10.1 atsižvelgiant į miesto raidos tendencijas ir teritorinės plėtros mastus, patikslinti galiojančiame Klaipėdos miesto savivaldybės bendrajame plane numatytą socialinės ir inžinerinės infrastruktūros plėtros poreikį, prioritetą teikiant esamų objektų tvarkymui ir panaudojimui bei naujų statybai prioritetinio vystymo zonose;
- 10.2 įvertinti socialinės infrastruktūros vystymo galimybes, nustatyti socialinių ir kultūrinių objektų išdėstymo principus ir reikalavimus, numatyti savivaldybei svarbių objektų statybai reikalingas teritorijas;
- 10.3 nustatyti inžinerinės infrastruktūros plėtros galimybes, esamų inžinerinių tinklų optimizavimo ir naujų vystymo principus bei reikalavimus, išnagrinėti alternatyvių atsinaujinančių šaltinių panaudojimą, numatyti svarbių inžinerinės infrastruktūros objektų ir inžinerinių komunikacijų koridorių išdėstymą ir jų parametrus;
- 10.4 numatyti ypatingų inžinerinių statinių išdėstymą (zonas ir principus), pažymint visus esamus ir planuojamus 30 m ir aukštesnius ypatingus inžinerinius statinius.
11. Sudaryti sąlygas efektyvios susisiekimo sistemos, paremtos darnaus judumo principais, susisiekimo sistemos naudotojų poreikiais ir ilgalaikiais Klaipėdos m. vystymo prioritetais, formavimui ir funkcionavimui pagal pasikeitusias susisiekimo sistemos plėtros tendencijas. Tikslu realizavimo siekiama šiais uždaviniais:
- 11.1 įvertinus miesto raidos tendencijas ir teritorinės plėtros mastus, patikslinti galiojančiame Klaipėdos miesto savivaldybės bendrajame plane numatytą susisiekimo infrastruktūros plėtros poreikį ir prioritetiškumą;
- 11.2 numatyti integruotos ir darnaus judumo principais pagrįstos susisiekimo asmeniniu, viešuoju ir bemotoriu transportu sistemos vystymą, jos plėtros prioritetus ir priemones;
- 11.3 formuoti ilgalaikius miesto vystymo prioritetus tenkinančių parametų susisiekimo infrastruktūros tinklą, apimančių rišlių miesto struktūrinių gatvių karkasą, jo jungtis su užmiesčio kelynu, išbaigtą dviračių takų, efektyvią viešojo transporto ir kitas alternatyvias susisiekimo sistemas (vandens, ekologiškas ir kt. transportas).

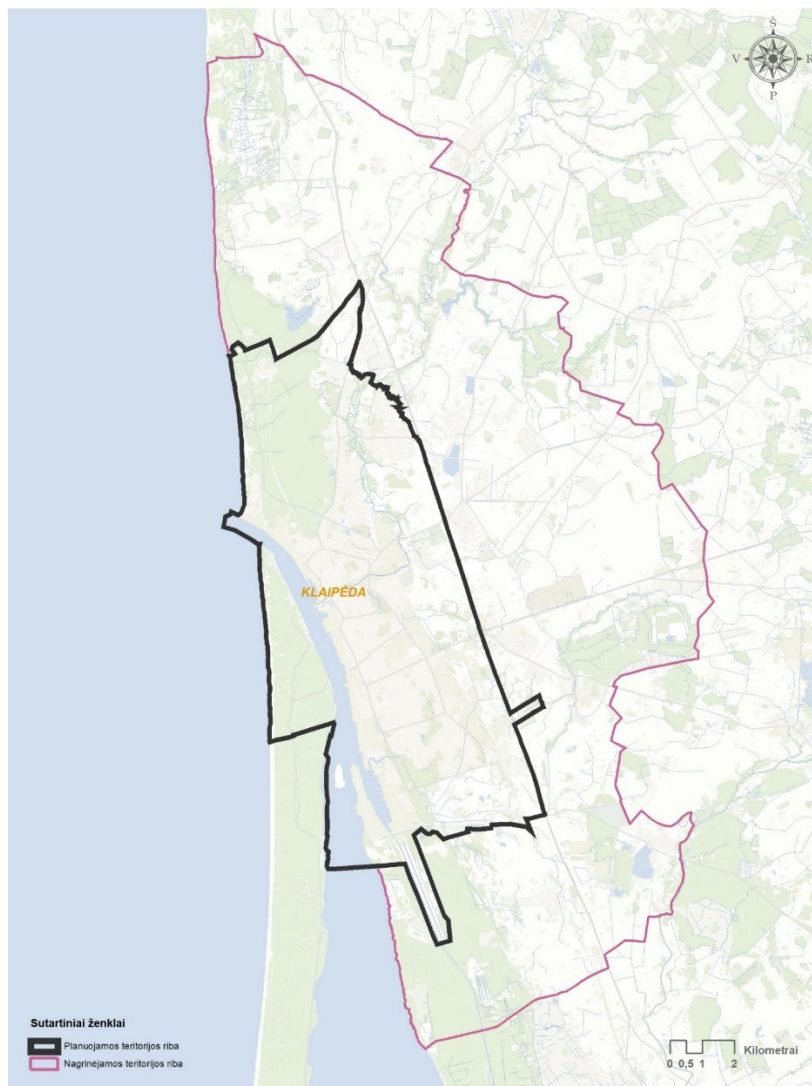
12. Suderinti miesto bendruomenės, investuotojų, savivaldybės ir valstybės interesus, nustatant efektyviu teritorijos naudojimu, teisiškai ir kitaip pagrįstas Klaipėdos miesto plėtros kryptis ir teritorijų naudojimo ir tvarkymo sąlygas (režimus ir reglamentus). Tikslo realizavimo siekiama šiais uždaviniais:
  - 12.1 įvertinti investicijų į miesto teritorinę plėtrą netolygumų priežastis ir pasiūlyti priemones viešųjų ir (ar) privačių investicijų skatinimui miesto centrinėje dalyje ir prioritetingos plėtros zonose;
  - 12.2 detalizuoti Klaipėdos miesto savivaldybėje galiojančius aukštesnio lygmens kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendinius, patikslinti ir numatyti jų įgyvendinimui reikalingų teritorijų poreikį;
  - 12.3 rezervuoti teritorijas bendro naudojimo zonų įrengimui, socialinės ir susisiekimo infrastruktūros, inžinerinių komunikacijų trasų ir kitų valstybės, savivaldybės ir visuomenės poreikiams reikalingų objektų statybai.
13. Peržiūrėti, įvertinti ir pagal poreikį integruoti specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendinius į bendrąjį planą. Tikslo realizavimo siekiama šiais uždaviniais:
  - 13.1 remiantis galiojančiais teisės aktais, Klaipėdos miesto raidos dabartiniais rodikliais ir perspektyvomis, peržiūrėti dabar galiojančio bendrojo plano sprendinių aktualumą, jų įgyvendinimo tikslingumą ir keitimo poreikį, siekiant užtikrinti miesto bendrojo planavimo tęstinumą;
  - 13.2 įvertinti galiojančius specialiuosius planus ir integruoti aktualius jų sprendinius į rengiamą bendrąjį planą;
  - 13.3 nustatyti teritorijas, kurioms privaloma rengti ar keisti teritorijų planavimo dokumentus.

Planuojama teritorija

Klaipėdos miesto savivaldybės teritorija. Teritorijos plotas – 9 795,39 ha.

Nagrinėjama teritorija

Klaipėdos miesto savivaldybės teritorija ir jai gretimos bei funkciškai susietos priemiestinės zonos (Klaipėdos r. savivaldybės seniūnijos ar jų dalys). Preliminarus nagrinėjamos teritorijos plotas – 29 100 ha (2.1 pav.).

2.1 pav. Planuojama ir nagrinėjama teritorijos

Probleminiai arealai ir probleminės situacijos

Rengiant Klaipėdos miesto teritorijos bendrojo plano keitimo esamos būklės įvertinimą, nustatyti patys svarbiausi, didžiausią įtaką tolesniam miesto struktūros vystymuisi turintys probleminiai arealai (1.2 pav.):

1. Neaiški pagrindinė miesto vizija - „Uosto miestas ar miesto uostas“. Uždara uosto teritorija blokuoja pilnavertį ir harmoningą miesto kokybinį vystymą.

Miesto funkcinė struktūra susiformavusi taip, kad pagal Klaipėdos sąsiaurį ir Kuršių marias išsidėstęs uostas atiboja miestą nuo didelį rekreacinį potencialą turinčių minėtų vandens telkinių ir Kuršių nerijos teritorijos. Taip bloginamos sąlygos išnaudoti miesto rekreacines ir miesto savitumo galimybes, o dominuojanti gyvenamosios funkcijos miesto teritorija atiboja Uostą nuo rytinėje dalyje esančios gamybinės zonos ir transportinių ryšių su žemynine teritorija. Esant tokiai situacijai miestas negali racionaliai naudoti savo turimo potencialo, kurti kokybišką gyvenamąją aplinką ir pritraukti naujas veiklos rūšis.

2. Nepakankamos teritorinės viešos prieigos prie vandens

Uosto teritorija tiek esamus, tiek besiformuojančius miesto struktūrinius centrus/branduolius atriboja nuo Klaipėdos sąsiaurio ir Kuršių marių akvatorijos, todėl nėra galimybės akcentuoti jo savitumą bei patrauklų miestovaizdį. Neišvystyta Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos BP numatyta rekreacinė ir visuomeninė teritorija pietinėje miesto dalyje prie Kuršių marių. Trūksta funkcinių ir vizualinių ryšių tarp miesto ir Kuršių nerijos. Neišspręstos šiaurinio rago, kaip galimo patrauklaus rekreacinio objekto ir prieigų prie jo panaudojimo galimybės.

3. Esamų gyvenamųjų ir uosto teritorijų betarpiška gretimybė

Uosto veikla įtakoja su juo besiribojančias miesto gyvenamąsias teritorijas. Kyla gyventojų, gyvenančių šalia uosto teritorijų, nepasitenkinimas dėl kvapų sklaidos Uoste kraunant naftos produktus ar birias medžiagas, geležinkelio ir sunkiojo autotransporto eismo bei keliamo triukšmo. Uosto išskeldinimas ar gyvenamosios vietos atitolinimas nuo uosto teritorijos, siekiant sumažinti jo įtaką, yra neįmanomas arba sunkiai įgyvendinamas, todėl tikslinga racionaliai diferencijuoti teritorijas pagal krovos tipą uoste. Gerinant uosto ir miesto sąveiką reikia akcentuoti išorinės susisiekimo infrastruktūros vystymą.

4. Gyvenimo kokybės požiūriu nepatrauklūs pietiniai miesto rajonai

Lyginant gyvenamąsias teritorijas gyvenimo kokybės požiūriu pietinėje miesto dalyje su kitais miesto rajonais, pietiniai miesto rajonai nėra patrauklūs – vyrauja didelis nusikalstamumas, trūksta kultūros ir laisvalaikio objektų, didėja vidutinis gyventojų amžius.

5. Socialinės infrastruktūros trūkumas šiauriniuose miesto rajonuose

Aktyvia gyvenamųjų teritorijų plėtra pasižymintys šiauriniai mažaaukštės gyvenamosios statybos miesto rajonai neturi pakankamos socialinės infrastruktūros. Tokia situacija lemia artimiausių, paprastai miesto centre esančių, socialinės infrastruktūros objektų perpildymą bei didesnius miesto transporto srautus bandant pasiekti šias įstaigas.

6. Miesto gyventojų migracija į priemiesčius (Gyventojų migracijos kryptys)

Vidinė gyventojų migracija, nukreipta į Klaipėdos rajone esančias priemiesčio zonas, lemia mažesnes savivaldybės biudžeto įplaukas, tačiau miesto techninės ir socialinės infrastruktūros kaštai nemažėja dėl išliekančio priemiesčio gyventojų ryšio su miestu.

7. Klaipėdos senamiesčio ir piliavietės kompleksas, sudarantis unikalią urbanistinę struktūrą, yra ne tik fiziškai atskirti Pilies gatve, bet ir nėra suvokiami kaip viena, nedaloma struktūra

Tai pasikeistų atsiradus naujoms jungtims ar atkūrus istorines jungtis tarp piliavietės ir senamiesčio bei architektūrinėmis priemonėmis paryškinant senamiestį juosusių bastioninių įtvirtinimų kontūrą. Klaipėdos senamiestyje trūksta gyvybingumo, o paveldo objektai, kurių čia itin gausu, dažnai nenaudojami ir apleidžiami, todėl senamiesčio regeneravimas yra viena iš prioritetinių paveldosaugos krypčių. Klaipėdos miestui unikaliam jūriniam kultūros paveldui trūksta apibrėžtumo, būtina įgyvendinti veiksmus, numatytus „Pakrančių ir jūrinio bei

povandeninio kultūros paveldo tyrimų gairėse“. Perteklinė administracinė ir tyrimų našta, aiškios paveldosaugos vizijos trūkumas lemia glaudesnio ir aiškesnio privataus ir viešojo sektoriaus bendradarbiavimo kultūros paveldo apsaugos srityje poreikį. Turi būti vykdoma veikla, kuri apimtų viešųjų konsultacijų teikimo tvarką bei informacijos sklaidą. Būtina vietinio lygmens reikšmingumo objektus skelbti savivaldybės saugomais, parengti trūkstamus sprendimus dėl savivaldybės saugomų objektų paveldotvarkos darbų kompensavimo mechanizmo. Specifinė Klaipėdos paveldosaugos problematika (pvz., senamiesčio, naujamiesčio plėtra ir atgaivinimas, Žardės teritorijos konfliktų sprendimas, industrinio paveldo uosto teritorijoje atpažinimas) turi būti sprendžiama tiesiogiai ar per kompleksines priemones.

7. Neišnaudotas Danės upės slėnio gamtinis rekreacinis potencialas

Didžioji Danės upės slėnio atkarpos dalis Klaipėdos mieste (išskyrus žemupio atkarpa) pasižymi raiškumu – upė teka plačiu senslėniu, juosiamu aukštų raguvotų šlaitų. Tokio tipo teritorijos turi būti pritaikytos kasdienio naudojimo intensyviai ir ekstensyviai rekreacijai.

8. Nepakankamai efektyviai išnaudojamas rekreacinis potencialas Baltijos jūros pakrantėje Melnragės – Girulių ruože

Pakrantėse apsiribojama siauru rekreacinių paslaugų „paketu“ (maudymasis, ramus poilsis), nevystomos kitos rekreacinės veiklos, viešojo rekreacinė infrastruktūra. Tam turi įtakos Pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo specialiojo plano, patvirtinto 2011 m. liepos 28 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-601, nuostatos. Atsiranda kurortinių teritorijų statuso mieste nagrinėjimo poreikis.

9. Blogėjanti krantų ir paplūdimių būklė Melnragės – Girulių ruože (nesprendžiamos kranto erozijos problemos)

Ruože nuo Uosto šiaurinio molo iki pagrindinio pėsčiųjų tako į Melnragės paplūdimį itin sparčiai blogėja paplūdimių būklės rodikliai (smėlio sąnašų kiekis, paplūdimio morfometriniai parametrai). Kadangi kranto linija akivaizdžiai pasistūmėjo į žemyninę dalį, taip prarandama reikšminga dalis paplūdimių bei apsauginio paplūdimio kopagūbrio ploto. Tai turi įtakos Pajūrio juostos fizinei apimčiai, Pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo, Pajūrio juostos žemyninės dalies paplūdimių specialiesiems planams, teisės aktų, reglamentuojančių saugomų bei gamtinio karkaso teritorijų tvarkymą ir naudojimą, reikalavimams.

Neįgyvendintas BP sprendinys, numatantis miesto vakarinę miesto ribą nuo kranto linijos paslinkti akvatorijos sąskaita tam, kad būtų įmanomos krantotvarkos iniciatyvos.

10. Nevykdoma Klaipėdos valstybinio jūrų uosto ir Klaipėdos LEZ centrinės išorinės jungties modernizavimo problema (Vilniaus pl., Baltijos pr., Jakų žiedas), neįgyvendintas miesto pietinis aplinkkelis bei Švyturio g. tęsinys iki P. Lideikio gatvės

Greito susisiekimo A2 kategorijos gatvėse išlikusios vieno lygio žiedinės ir reguliuojamos sankryžos (trūksta sankryžos į Klaipėdos LEZ teritoriją), kurios neatitinka STR reikalavimų. Todėl formuojasi automobilių spūstys, kurios neigiamai veikia bendrą miesto eismo situaciją, didina transporto priemonių ir keleivių prastovas, ilgina kelionės trukmę, neigiamai veikia aplinką.

Neįgyvendintas Klaipėdos pietinis aplinkkelis skatina transporto priemonių (tarp jų ir tranzitinį krovinį transportą) koncentraciją pagrindinėse miesto gatvėse šalia gyvenamųjų rajonų, patiriant ekonominius nuostolius ir darant neigiamą poveikį aplinkai. Šios abi jungtys priskirtos tarptautiniam Rytų-Vakarų IX B transporto koridoriui ir įtrauktos į ypatingos valstybinės svarbos projektų sąrašą pagal 2013-06-18 priimtą LR Seimo nutarimą Nr.XII-381.

Neįgyvendintos Klaipėdos LEZ išorinės transporto jungtys su miesto magistraliniu tinklu. Neįrengtos skirtingo lygio sankryžos su Vilniaus pl. ir krašto keliu 141, jungtis su Šilutės pl., dėl ko apsunkėja viešojo transporto eismo organizavimas, padidėja bendra transporto rida ir daromas neigiamas poveikis aplinkai.

11. Neįgyvendintas miesto greito susisiekimo viešojo transporto tinklas, miestas neturi ekologiškų elektrinių viešojo transporto priemonių

Neįgyvendinta numatyta greitojo tramvajaus ar kitos NVTR linija Bandužiai–Taikos pr. Centras–Ligoninių miestelis (Melnragė/Stotis). Esami greitieji įprastinį kurą naudojančios autobusai, kursuojantys pakankamai retais intervalais ir kai kurie tik piko valandomis, neatlieka šios funkcijos ir tik papildo pagrindinius to paties pavadinimo maršrutus.

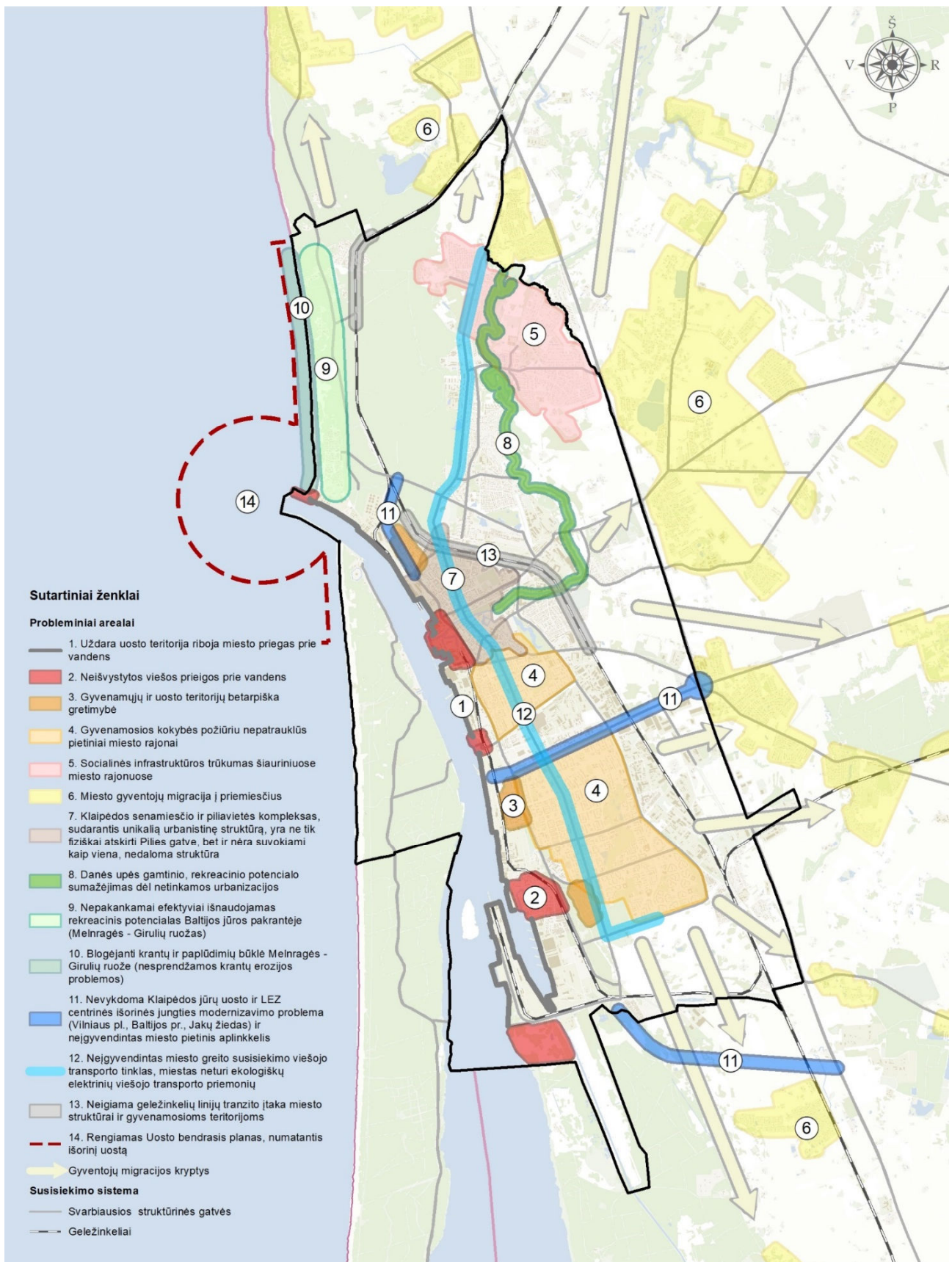
Galiniai viešojo transporto žiedai pietinėje miesto dalyje yra įrengti netinkamose teritorijose, per arti gyvenamųjų namų, todėl turėtų būti išskirti už Jūrininkų prospekto, įrengiant bendrą galinį punktą esamiems maršrutams ir NVTR aptarnauti. Tai tuo pačiu padėtų sumažinti „nulinę ridą“, kuri susidaro važiuojant iš esamo Autobuso parko.

12. Neigiama geležinkelių linijų tranzito įtaka miesto struktūrai ir gyvenamosioms teritorijoms

Geležinkelio linijos, įskaitant ir uosto teritoriją, praktiškai uždarė visą urbanizuotą miesto teritoriją žiede ir trukdo natūraliai miesto urbanistinei plėtrai ir proveržiui prie Klaipėdos sąsiaurio. Vežami kroviniai iš Klaipėdos geležinkelio stoties į stotį „Draugystė“, kelia triukšmą ir didina aplinkos oro taršą. Tai neigiamai veikia šių teritorijų gyventojų gyvenimo kokybę. Tokios pačios problemos kyla ir Girulių gyvenvietėje, nes neįrengtas rytinis geležinkelio apvažiavimas. Būtina ieškoti galimybės dalį krovinių srauto pervežti per Pagėgius, vengiant mažesnio tranzitinio eismo Klaipėdos miesto teritorijoje. Remiantis Vilniaus pavyzdžiu, reikėtų palikti Klaipėdos centrinę geležinkelio stotį tik keleivių pervežimams (mažinti geležinkelio stoties kelyną) ir ieškoti galimybės atlikti miesto keleivių pervežimus elektrifikuotu geležinkeliu tarp Girulių ir VLRĮ ar Uosto pietinių terminalų.

13. Rengiamas Uosto bendrasis planas, numatantis išorinį uostą

Uosto BP, numatantis planuojamą išorinį uostą, rengiamas anksčiau nei Klaipėdos miesto teritorijos bendrasis planas. Išorinio uosto poveikis aplinkai besąlygiškai įtakoja visą vakarinės pakrantės (tiek žemyninės dalies, tiek Klaipėdos sąsiaurio ir Kuršių nerijos) aplinkotvarką ir aplinkosaugą, bendrą urbanistinę miesto struktūrą ir funkcinę sąrangą. Tai turės įtakos Pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo, Pajūrio juostos žemyninės dalies paplūdimių specialiesiems planams, teisės aktų, reglamentuojančių saugomų bei gamtinio karkaso teritorijų tvarkymą ir naudojimą, reikalavimams.

2.2 pav. Probleminiai arealai

2.1.5 BP koncepcinių sprendinių alternatyvos ir jų apibūdinimas

BP nagrinėjami šie planuojamos teritorijos koncepcijos variantai:

- Klaipėdos miesto teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijos variantas Nr. 1 (toliau Alternatyva „1“) – nieko nekeisti, t. y. atitinka situaciją, jei Klaipėdos miestas būtų vystomas pagal šiuo metu galiojančio BP sprendinius, o aplinkos būklė planuojamoje teritorijoje būtų įtakojama galiojančio BP sprendinių.
- Klaipėdos miesto teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijos variantas Nr. 2 (toliau Alternatyva „2“) – įgyvendinami BP keitimo sprendiniai (žr. 2.1.5.2 skyrių).

2.1.5.1 Klaipėdos m. sav. teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcija Nr. 1 (Alternatyva „1“)

Alternatyvoje „1“ identifikuoti ir pateikti supaprastinti šiuo metu galiojančio Klaipėdos miesto teritorijos bendrojo plano, patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2007 m. balandžio 5 d. sprendimu Nr. T2-110, sprendiniai, kad juos būtų galima gretinti ir vertinti lyginant su BP keitimo koncepcijoje parengtais sprendiniais. Šiuo metu galiojantis bendrojo plano įgyvendinimas orientuotas į politinius dokumentus, strateginį planavimą, o ne į realius urbanistinę miesto struktūrą reglamentuojančius sprendinius.

Galiojančiame Klaipėdos miesto teritorijos bendrajame plane numatyti sprendiniai:

Išorės struktūra (Išorinės aplinkos dalies sprendiniai):

- Įgyvendinti Baltijos jūros regiono viziją ir strategiją 2010.
- Derinantis prie apskrities bendros erdvinės plėtros koncepcijos, nustatyti prioritetą – dekoncentruotos plėtros principui, planuojant decentralizuotą ekonominę ir urbanistinę plėtrą regione.
- Apskrities bendrajame plane prioritetiniu tikslu nustatyti kokybišką poilsio, turizmo infrastruktūros vystymą pakrantėse, KNNP aplinkosaugą ir ekosistemos išsaugojimą.
- Susisiekimo tinklą planuoti pakrantėse kompleksiskai autotransporto, dviračių, greitojo transporto ir geležinkelio, prioritetą teikiant poilsiautojų ir turistų aptarnavimui.
- Planuoti žymiai tankesnę pramoginių laivų, jachtų uostų tinklą marių ir jūros, upių pakrantėse.
- Parengti galimybių studijas ir detaliuosius planus buvusių karinių objektų pajūryje pritaikymui rekreacijai, pramogoms.
- Numatyti miesto ribų praplėtimą jūros akvatorijos sąskaita.

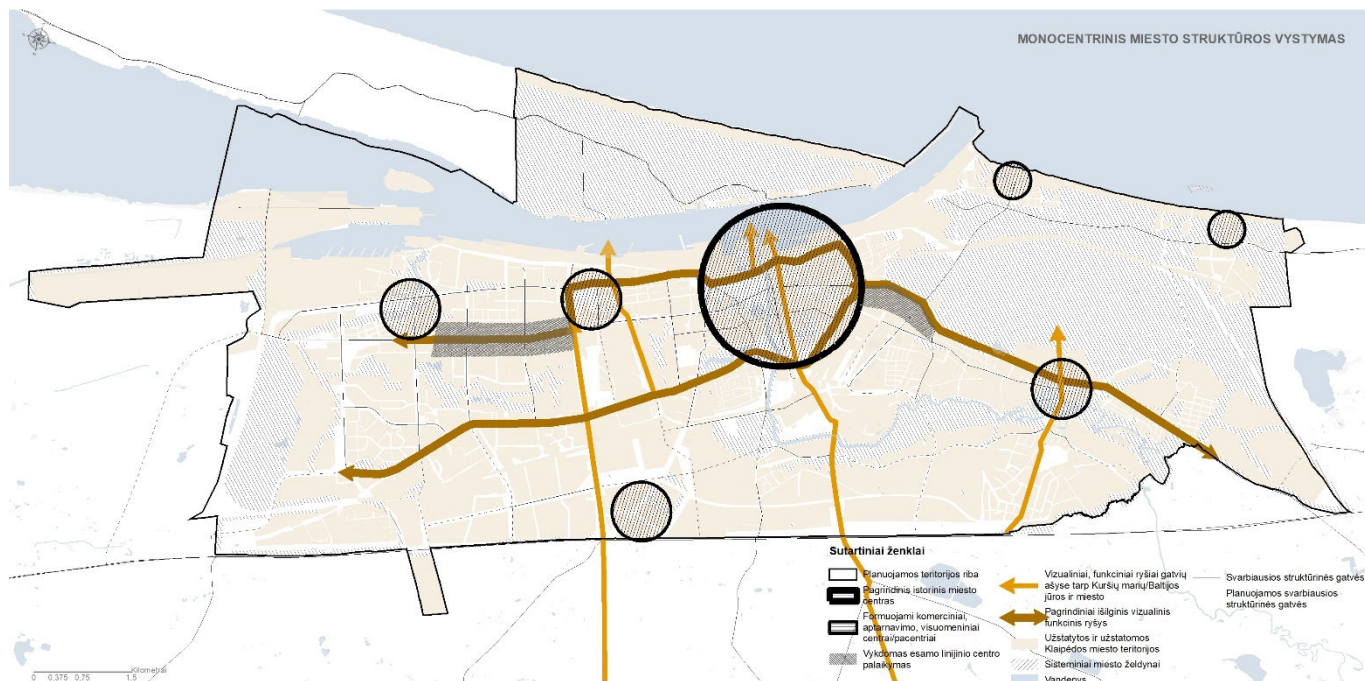
Miesto urbanistinė struktūra (Urbanistinės dalies sprendiniai):

Bendrojo plano koncepcijoje įvardintas dabartinis Klaipėdos miesto plėtros modelis

Klaipėdos miesto urbanistinė struktūra suformuota pagal susiklosčiusį linijinės struktūros modelį, vystant dvi pagrindines meridianines ašis ir pagrindinį istorinį miesto centrą. Nerespektuotas pajūrio

miesto, turinčio uostą įvaizdis. Uostas visu vakariniu frontu blokuoja miesto prieigas prie akvatorijos. Lokaliniai centrai formuojami jau susiklosčiusios veiklos pagyvėjimo židiniuose. Įvertinti galimi ryšiai su vakariniame rajono perimetre susiformavusia stichine urbanizacija.

2.3 pav. Klaipėdos miesto teritorijos erdvinės struktūros modelis pagal galiojančio BP sprendinius

Esminiai miesto urbanistinės struktūros sprendiniai

- Žemesnio lygmens teritorinio planavimo dokumentuose ruošti erdvinės koncepcijas, suformuoti savivaldybės bendriesiems poreikiams reikalingus sklypus bei visuomenines erdves, komunikacijų koridorius, autotransporto, dviračių ir pėsčiųjų eismo tinklą, įvertinant trūkstamus ryšius, eismo pralaidumą tarp atskirų miesto rajonų.

Kompaktiško, patrauklaus miesto branduolio vystymas

- Perplanuoti Danės upės dešiniojo kranto teritoriją tarp Marių ir N. Uosto ir prie N. Sodo g. tęsinio (Memelis), keičiant paskirtį, atsisakant gamybinės ir krovos veiklos, atveriant miesto centrą į vandens erdves.
- Planuojant naujas statybas Klaipėdos senamiestyje, Klaipėdos miesto istorinėje dalyje ir kitose kultūros paveldo teritorijose, išsaugoti istorinį urbanistinį audinį ir charakteringą erdvinę struktūrą, paryškinant paveldo objektų savybių savitumą, dominavimą naujos architektūros atžvilgiu. Naujos architektūros siluetas, tūriai, užstatymo linijos, kompozicija, masės, mastelis ir fasadų medžiagos turi būti suderintos su tradicinėmis, sudaryti pusiausvyrą su kontekstu, jam nepakenkiant, nesumažinant bendro naudojimo erdvių.

Daugiacentrės miesto urbanistinės struktūros formavimas

- Nenagrinėta, išskyrus teiginį: Naujame miesto centre sportinį kompleksą, areną ir parodų, visuomeninį centrą planuoti teritorijoje tarp Taikos pr., Baltijos pr., Minijos, Dubysos gatvių, išryškinant jį vertikaliais tūriais bendrame miesto siluete. Kvartalo centre turi būti įrengta pėsčiųjų aikštė prie arenos su požemine automobilių saugykla.

Klaipėdos valstybinio jūrų uosto plėtojimas

- Patvirtinti Klaipėdos uosto esamų teritorijų zonavimą, pagal priimamų laivų dydžius ir atitinkamai krovinių rūšis.
- Rezervuoti papildomas teritorijas su uostu susijusių terminalų ir distribucinių centrų vystymui į pietus nuo geležinkelio stoties „Draugystė“.
- Peržiūrėti šiuo metu esamų urbanistinio paveldo vertybių ribas jas sumažinant teritorijose, kur neįmanoma atkurti istorinės užstatymo struktūros pagal ekspertų atliktą specialų įvertinimą, išskyrus Kuršių nerijos nacionalinį parką.
- Skatinti ir vystyti pramoginės laivybos aptarnavimo veiklą Klaipėdos uosto, Danės upės ir Kuršių marių, Smiltelės upės krantinėse (prie jachtų klubo, laivų kapinių vietoje, Danės ir Smiltelės upių, Klaipėdos piliavietės, Kuršių marių į pietūs nuo Tarptautinės perkėlos).
- Laivų statybos ir remonto, žvejybos ir žvejybos reikmenų įmonėms pirmiausia naudoti uosto plėtos teritorijas, uosto teritorijoje veikiančias įmones, kurių veikla nesusijusi su uosto veikla, išskirti į kitas pramoninės plėtos teritorijas.

Gyvenamųjų teritorijų regeneracija / renovacija / modernizacija

Kompleksiškai atnaujinami sovietmečiu statyti daugiabučių gyvenamųjų namų rajonai iš esmės pagerinant gyvenamąją aplinką – tvarkant reikiamą susisiekimo infrastruktūrą, numatant geresnį inžinerinį aprūpinimą, planuojant viešąsias erdves, sportui ir poilsiui skirtas teritorijas:

- Rekonstruoti mikrorajonines ir kvartalines gatves, privažiavimus, įrengiant spec. transporto apsisukimo aikšteles, padidinant automobilių stovėjimo aikšteles.
- Paruošti tipinių gyvenamųjų namų tipinius renovacijos projektų variantus renovacijos tempams paspartinti bei renovacijos kaštų, finansavimo šaltinių bei paskolų esminėms sąlygoms nustatyti.
- Išduodant projektavimo sąlygų sąvadus renovacijos projektams, reikalauti renovacijos kompleksškumo: kokybiškai pagerinti visą aplinką, susisiekimo sistemą, inžinerinio aprūpinimo kompleksą, poilsio, apželdinimo plotus.
- Nustatyti esamų gyvenamųjų mikrorajonų, kvartalų ar namų grupių renovacijos eiliškumą, pradėdant nuo seniausių rajonų, atsižvelgiant į socialines pasekmes.
- Netankinti esamų gyvenamųjų teritorijų užstatymo.

Nenaudojamų ar neefektyviai naudojamų pramoninių ir kt. teritorijų konversija į mišrios paskirties teritorijas

- Numatyti pramonės konversiją rengiant Danės g. tęsinio iki Artojų g. ir Danės upės pakrančių detaliuosius planus.
- Administracinėmis ir mokestinėmis priemonėmis skatinti pramoninių teritorijų konversiją iš pramonės ir sandėliavimo į komercinės ir kitos paskirties teritorijas miesto dalyje tarp Šiaurinio išvažiavimo iš KVJU, Šilutės plento ir Baltijos prospekto, o ypač centrinėje miesto dalyje, atveriant miestą į vandens erdves AB „Smiltynės perkėla“, AB „Klaipėdos laivų remontas“, AB „Laivitė“ teritorijose, prie istorinio „Vitės“ kvartalo, gamybinėse teritorijose tarp Liepų g. ir Danės g.

Pramonės teritorijų plėtojimas

- Pramonės parko teritorija tarp Vilniaus plento, kelio Palanga-Šilutė, Lypkių gatvės ir geležinkelio su plėtojama infrastruktūra turi būti pirmiausia naudojama pramonės ir gamybos plėtrai.
- Pramoninėse teritorijose leisti ir kitą ūkinę veiklą, kuri neprieštaruoja tos teritorijos naudojimo būdai, nepažeidžia sanitarinių ir priešgaisrinių reikalavimų. Čia taikyti mišraus daugiafunkcinio zonavimo principą, siekiant darnios miesto plėtros, atstumų tarp gyvenamųjų ir darbo vietų mažinimo, efektyviausių žemės naudojimo būdų panaudojimo. (BP nuostata nenaudojama praktikoje).

Rekreacinių / sporto / poilsio teritorijų vystymas

Inicijuoti rekreacinių zonų tvarkymą ir plėtrą, kaip pajūrio miesto poilsio, sporto ir pramogų verslo prioritetinę dalį:

- Pastatyti aukštos kokybės būtiniausias Smiltynės rekreacinės infrastruktūros aptarnavimo objektus.
- Paruošti Girulių miško dalies pertvarkymo į mišką-parką projektą.
- Paruošti Kuršių marių pakrantės iki Klaipėdos III-ios vandenvietės teritorijos sutvarkymo, apželdinimo planus sporto, vandens turizmo ir mėgėjiškos žūklės bazių statybai.
- Panaikinti visus Danės upės ir jos slėnio teršimo šaltinius ir užbaigti Danės upės valymo darbus.
- Išsaugoti ir kur įmanoma išplėsti, kokybiškai įrengti poilsio, sporto aikšteles, sujungiant pėsčiųjų ir dviračių takais želdynų juostą, pritaikytą rekreacijai.
- Smiltynėje atkurti senąjį pašto kelią, pritaikant kelius ir statinius arkliams, numatyti garlaivių, pramoginių laivų prielaukas, maršrutus mariose.
- Rekreacinėse teritorijose, Smiltynėje, Giruliuose išsaugoti vertingą užstatymo charakterį, ribojant aukštį, suskaidytą atskirų nedidelių tūrių pastatais.

Želdynų sistemos plėtojimas

- Nustatyti viešųjų erdvių prioritetą planuojamose teritorijose ir tvarkyti urbanistines struktūras, išsaugant gamtines ir kultūros paveldo vertybes, vadovautis atvirumo visuomenei principais planuojant šių struktūrų kokybišką plėtrą.
- Sutvarkyti Klaipėdos piliavietę ir jos aplinką.
- Sutvarkyti Danės upės krantines, pritaikant mažųjų laivų stovėjimui, kaip vieną iš svarbiausių miesto centro aplinkos elementų.
- Sutvarkyti Jono kalnelio ir buvusio tabako fabriko teritoriją, pritaikant daugiafunkciniams kultūros poreikiams, viešiams renginiams.
- Sutvarkyti, kokybiškai įrengti ir išsaugoti laisvai prieinamas antrosios perkėlos prieigas, Smiltelės upės slėnio teritoriją bendram naudojimui.
- Sutvarkyti Kuršių nerijos nacionalinio parko krantines prie marių.

Aukštybinių pastatų statybos principai

Kompleksiškai formuoti naują modernaus miesto įvaizdį, siluetą, planuojant juos:

- Pagrindinių miesto įvažiavimų zonose prie Taikos pr., Jūrininkų pr. Baltijos pr., Agluonos g., Minijos g., Šilutės pl., Kauno g. ir Sausio 15-osios g., Herkaus Manto g.;
- Pakrantės ruože nuo Melnragės iki Girulių formuojant modernų miesto siluetą iš jūros pusės atskiramis vertikalėmis gamtiniame fone pagal kraštovaizdžio koncepciją.

Pažymėtina, kad aukštybinių pastatų išdėstymo specialaus plano korektūros poreikis bus įvertintas BP sprendinių rengimo stadijos metu.

Naujų plėtros teritorijų numatymas

- Planuojant daugiaaukščių gyvenamųjų namų rajonų renovaciją pirmenybę daugiaaukštei statybai skirti: Uosto, Luizės, Šaulių gyvenamuosiuose rajonuose, aplink miesto centrinę dalį.
- Pirmenybę mažaaukštei statybai skirti: Labrenčiškėse, Kalotės, Danės, Paupių, gyvenamųjų kvartalų teritorijose, Tauralaukyje. Antroje Melnragėje, Giruliuose, Plytinės, Smeltės, Žardės piliakalnio, Miško, Dvaro gyvenamuosiuose kvartaluose planuoti tik vienbučių atskirų gyvenamųjų pastatų kvartalus;
- Keisti sodų bendrijų žemės paskirtį pertvarkant sodų bendrijas į gyvenamuosius kvartalus.

Ekonominė aplinka

- *Pramonė.* Skatinti pramoninių teritorijų konversiją iš pramonės ir sandėliavimo į komercinės ir kitos paskirties teritorijas miesto dalyje tarp Šiaurinio išvažiavimo iš KVJU, Šilutės plento ir Baltijos prospekto, o ypač centrinėje miesto dalyje, atveriant miestą į vandens erdves AB

„Smiltynės perkėla“, AB „Klaipėdos laivų remontas“, AB „Lavitė“ teritorijose, prie istorinio „Vitės“ kvartalo, gamybinėse teritorijose tarp Liepų g. ir Danės g.

- Informacinių technologijų ir netaršių gamybų plėtrai išnaudoti esamų gamybinių įmonių teritorijas ir potencialą Šilutės plento rytinėje dalyje ir Dubysos gatvės rajonuose.
- Pramoninėse teritorijose leisti ir kitą ūkinę veiklą, kuri neprieštarauja tos teritorijos naudojimo būdui, nepažeidžia sanitarinių ir priešgaisrinių reikalavimų.

Jūrų uostas

- Patvirtinti Klaipėdos uosto esamų teritorijų zonavimą, pagal priimamą laivų dydžius.
- Rezervuoti papildomas teritorijas su uostu susijusių terminalų ir distribucinių centrų vystymui į pietus nuo geležinkelio stoties „Draugystė“. Atlikus planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą apsispręsti dėl šiaurinės uosto dalies plėtros perspektyvų prie šiaurinio molo. Atlikus planuojamų sprendinių strateginį pasekmių aplinkai vertinimą ir poveikio aplinkai vertinimą apsispręsti dėl šiaurinės uosto dalies prijungimo prie Lietuvos geležinkelių ir kelių tinklo. Skatinti logistikos centro ir distribucinių centrų kūrimą Klaipėdos prieigose ir tuo pagrindu maksimaliai pritraukti krovinių srautus bei kurti darbo vietas.

Nekilnojamasis turtas. Gausinti nekilnojamąjį turtą: A klasės biurų centrų kūrimą miesto Centre; Naujų patalpų biurams statybą ir įrengimą pramoninėse teritorijose; Kokybišką senosios turgavietės rekonstrukciją su viešųjų erdvių naudojimu senamiestyje.

Turizmo sektoriaus plėtra. Plėsti turizmą nuo pasyvaus (pažintinio ir poilsio) iki aktyvaus (pramogų, sporto, verslo - pažintinio) turizmo formų, ypač Kuršių marių pakrantėse. Didinti turizmo paslaugų plėtrą aktyviau naudojant kruizinių laivų terminalą, prie jo planuoti kitus aptarnavimo objektus. Nustatyti teritorijas tarptautinių jūrinių ir vandens sporto renginių poreikiui. Rekreacinėse teritorijose įrengti kultūrinio turizmo maršrutus bei turizmo infrastruktūros objektus, organizuoti patogų susisiekimą su tokiomis teritorijomis. Paruošti Melnragės, Smiltynės, Girulių teritorijų planavimo dokumentų naujus sprendinius, atsižvelgiant į naujas jų rekreacinio naudojimo galimybes po miesto Bendrojo plano patvirtinimo. Planuoti kokybiškesnį marių krantinės Kuršių nerijos nacionalinio parko teritorijoje panaudojimą. Planuoti pramogų salą su laivų prieplauka pajūryje prie Antrosios Melnragės su pramogų centru prieškopje.

Būstas

Gerinti gyvenamąją aplinką:

- Didinti gyvenamąjį fondą vienam Klaipėdos gyventojui planuojant po 30 m² gyvenamojo ploto. Planuojant naujus kvartalus numatyti statyti 35% daugiaaukštės ir 65% mažaaukštės gyvenamosios statybos pagal bendrąjį plotą;
- Daugiaaukščius gyvenamuosius namus planuoti tik tose teritorijose, kurias pasiekia visuomeninis transportas, yra reikiama inžinerinė, socialinė infrastruktūra (vaikų darželiai, mokyklos, buitės paslaugos ir kt.) arba ten, kur numatoma kurti tokią infrastruktūrą statytojų lėšomis;

- Netankinti esamų gyvenamųjų teritorijų užstatymo, esamas neužstatytas teritorijas pirmiausia naudoti vaikų žaidimo aikštelių, poilsio ir želdynų, automobilių stovėjimo aikštelių planavimui;
- Kurti naujas darbo vietas gyvenamuosiuose rajonuose.

Planuojant daugiaaukščių gyvenamųjų namų rajonų renovaciją:

- įgyvendinti pramoninių stambiaplokščių gyvenamųjų namų atnaujinimo strategiją;
- renovuoti artimąją aplinką prie gyvenamųjų namų, pritaikant ją žmonėms su fizine negalia;
- rengti dviračių takus, sporto ir poilsio zonas gyvenamuosiuose rajonuose.

Keisti sodų bendrijų žemės paskirtį. Pertvarkant sodų bendrijas į gyvenamuosius kvartalus, prioritetinėmis įvardinti prie miesto centro esančias kolektyvinių sodų bendrijas, kuriose įmanoma išplėtoti reikalingą infrastruktūrą. Čia planuoti tik vienbučius gyvenamuosius namus.

Gyvenamųjų teritorijų plėtra. Vietoje žemės ūkio paskirties žemės priemiestinėse teritorijose planuoti kitos paskirties žemę tik po to, kai jose suplanuota įrengti būtina infrastruktūra statytojų lėšomis.

Būsto plėtra senamiestyje. Senamiestyje išsaugoti gyvenamąją funkciją. Senamiestyje pirmenybė teikiama šios istorinės miesto dalies paveldo vertybių savitumui bei gyvenamajai funkcijai išsaugoti. Juridinėmis ir ekonominėmis priemonėmis siekti, jog ne mažiau kaip 50% pastatų bendrojo ploto tektų būstui. Siekiant išvengti senamiesčio degradavimo, neleisti gyvenamųjų būstų pertvarkymo į negyvenamąsias patalpas antrame ir aukštesniuose lygiuose Senamiesčio ir Naujamiesčio rajonuose.

Darbo vietos

- Kurti naujas darbo vietas gyvenamuosiuose rajonuose. Naujų darbo vietų kūrimas aktualiausias šiaurinėje miesto dalyje. Prie pagrindinių miesto gatvių planuoti vietinius prekybos ir paslaugų teikimo objektus, kuriuose atsiras naujų darbo vietų ir bus teikiamos kokybiškos paslaugos šiaurės ir rytų gyvenamajame masyve. Plėtoti naujų patalpų biurams statybą ir įrengimą pramoninėse teritorijose.
- Mažmeninės prekybos plėtrai užtikrinti būtina skatinti nedidelius mažmeninės prekybos plėtros projektus centrinėje dalyje; skatinti prekybos centrų, ypač universalus pobūdžio, kūrimąsi priemiestinėse teritorijose; steigti naujas turgavietes gyvenamosiose teritorijose; didelius prekybos centrus planuoti priemiestyje; planuoti mažmeninės prekybos objektus rekreacinėse teritorijose; centrinėje miesto dalyje (Senamiesčio ir Naujamiesčio teritorijose) neplanuoti didesnių kaip 1500 m² prekybinio ploto pirmame aukšte komercinių objektų.
- Plėtoti turizmo ir poilsio infrastruktūrą: plėsti turizmą nuo pasyvaus (pažintinio ir poilsio) iki aktyvaus (pramogų, sporto, verslo - pažintinio) turizmo formų, ypač Kuršių marių pakrantėse, KNNP pagal tvarkymo planą; didinti turizmo paslaugų plėtrą aktyviau naudojant kruizinių laivų terminalą, prie jo planuoti kitus aptarnavimo objektus; nustatyti teritorijas tarptautinių jūrinių ir vandens sporto renginių poreikiui; rekreacinėse teritorijose įrengti kultūrinio turizmo

maršrutus bei turizmo infrastruktūros objektus, organizuoti patogų susisiekimą su tokiomis teritorijomis; rekreacinėse teritorijose ir maršrutuose bei jų prieigose skatinti viešojo maitinimo, prekybos ir kitų turizmui būdingų įmonių kūrimą; išsamiai įvertinti uosto plėtros įtaką ir pasekmes turizmo ir poilsio komplekso plėtrai, atliekant poveikio aplinkai ir strateginių pasekmių vertinimą; planuoti kokybiškesnį marių krantinės Kuršių nerijos nacionalinio parko teritorijoje panaudojimą; planuoti pramogų salą su laivų prieplauka pajūryje prie Antrosios Melnragės su pramogų centru prieškopėje.

Socialinė infrastruktūra

Esminiai ir aktualūs galiojančio bendrojo plano socialinės dalies sprendiniai:

1. Išvystyti kultūros ir mokslo, švietimo ir ugdymo infrastruktūrą, ruošiant detaliuosius planus ir programas: aukštojo mokymo daugiafunkcinį kompleksą Klaipėdos universiteto miestelio teritorijoje; naujas švietimo įstaigas statyti gyvenamuosiuose rajonuose, atsižvelgiant į gyventojų tankį ir normatyvą; neplanuoti ikimokyklinių vaikų įstaigų pertvarkymo kitoms paskirtims; naujų, komerciniu pagrindu funkcionuojančių, meno galerijų, žiūrovinio-pramoginio profilio įstaigų kūrimąsi naujai kuriamuose rajonų ir mikrorajonų centruose.
2. Išvystyti sveikatos ir socialinės rūpybos infrastruktūrą: plėsti ambulatorinės slaugos paslaugas, steigiant dienos stacionarą, vystant slaugą namuose; pirminės sveikatos priežiūros įstaigas (šeimos gydytojų kabinetus, ambulatorinės pirminės sveikatos priežiūros centrus) steigti gyvenamuosiuose mikrorajonuose, tam panaudojant esamas kitų įstaigų patalpas; optimalią antrinės sveikatos priežiūros paslaugų teikimą užtikrinti per esamų sveikatos priežiūros įstaigų tinklą, mažinant jų koncentraciją miesto centre; Įrengti pirminės sveikatos priežiūros kabinetus nutolusiuose nuo miesto centro ir miesto medicininio aptarnavimo įstaigų mikrorajonuose; plėtoti žmonių su negalia globos įstaigas.
3. Plėtoti sporto objektų tinklą: prioritetą teikiant daugiafunkcinių kompleksų prie gyvenamųjų rajonų kūrimui su baseiniais, sporto, treniruoklių salėmis, lauko aikštynais; regioninės reikšmės naują miesto stadioną planuoti priemiestyje, rezervuojant plotą visuomenės poreikiams į vakarus nuo kelio A13 tarp Kleimiškės gatvės ir magistralinės dujotiekio linijos; naujus sportinius kompleksus planuoti prie Baltijos pr., šiaurinėje miesto dalyje prie Labrenciškių; pietinėje dalyje prie marių į pietus nuo Perkėlos g. ir laivų kapinių vietoje planuoti buriavimo, pramogų ir pramoginių laivų, irklavimo, treniruočių ir kitas rekreacines funkcijas.

Gamtinė aplinka

Alternatyvoje „1“ numatyti Klaipėdos miesto išorinės aplinkos, urbanistinės struktūros, uosto, pramonės, susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros vystymo sprendiniai yra palankūs gamtinio kraštovaizdžio struktūrinės įvairovės apsaugai svarbių teritorijų išsaugojimo, naudojimo ir tvarkymo užtikrinimui, neprieštarauja saugomų teritorijų – KNNP ir Pajūrio regioninio parkų tvarkymo, Smeltės botaninio draustinio gamtotvarkos planams, Pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo, Pajūrio juostos žemyninės dalies paplūdimių specialiesiems planams, teisės aktų, reglamentuojančių saugomų bei gamtinio karkaso teritorijų tvarkymą ir naudojimą reikalavimams.

Šioje miesto vystymo alternatyvoje yra numatytas tolimesnis gamtinės aplinkos dalies sprendinių tęstinumas: BP nustatytose vietose formuojant stabilesnį gamtinį karkasą, išlaikant ir saugant natūralų kraštovaizdžio pobūdį, gausinant kraštovaizdžio natūralumą atkuriančius elementus, užtikrinant vandens telkinių apsaugos juostų ir zonų apsaugą, užtikrinant efektyvią jūros kranto zonos apsaugą, išsaugant ir atnaujinant Girulių miško upelių tinklą; Kiaulės Nugaros saloje saugant paukščių peryklas.

Nekilnojamas kultūros paveldas

Klaipėdos urbanistinė struktūra atspindi visus miesto istorijos laikotarpius: buvusi gynybinė tvirtovė, viduramžių miestas, industrializuojamas ir klestintis jūrų prekybos centras, tarpukario Lietuvos uostas, modernistinis linijinis miestas bei XXI a. didmiestis. Šie laikotarpiai yra matomi miesto kvartaluose, mastelyje, erdvėse, siluete ir architektūroje. Šio Klaipėdos miesto savitumo išsaugojimas ir kryptingas vystymas turi išlikti miesto plėtros prioritetine kryptimi. Šiandien, augant šalies ekonomikai ir didėjant užsienio turizmui, Klaipėda turi visas galimybes panaudoti savo kultūrinį paveldą ir istoriją stiprinant miesto identitetą, skatinant turizmą ir rekreacinę infrastruktūrą, didinant senųjų miesto dalių gyvybingumą ir priartinant miestą prie vandens.

Klaipėdos senamiestis ir piliavietės kompleksas, sudarantis unikalią urbanistinę struktūrą, kurios formavimasis siekia XIII a., yra svarbiausia šio miesto vertybė. Tai - stačiakampis gatvių tinklas, erdvių mastelis, dvi pagrindinės besikertančios gatvės, maži kvartalai, dideli ūkiniai pastatai, fachverkinė architektūra. Didžiausias trūkumas yra tai, kad pilis ir senamiestis yra ne tik fiziškai atskirti Pilies gatve, bet ir nėra suvokiami kaip viena, nedaloma struktūra. Tai pasikeistų atsiradus naujoms jungtims ar atkūrus istorines jungtis tarp piliavietės ir senamiesčio bei architektūrinėmis priemonėmis paryškinant senamiestį juosusių bastioninių įtvirtinimų kontūrą. Šiandien Klaipėdos senamiestyje trūksta gyvybingumo, o paveldo objektai, kurių čia itin gausu, dažnai nenaudojami ir apleidžiami. Todėl senamiesčio regeneravimas yra viena iš prioritетinių Strategijos kryptų. Be to, senamiestyje trūksta sakralinio paveldo: čia nėra išlikusių bažnyčių, kurios formavo miesto erdves bei kūrė Klaipėdos siluetą, atpažįstamą nuo vandens.

Karinis paveldas - piliavietė ir bastionų kompleksas, supęs Klaipėdos senamiestį ir Frydricho miestą. Tai pirmasis fortifikacijų žiedas, žymintis Klaipėdos, kaip miesto-tvirtovės, istoriją. Kitas karinio paveldo pavyzdys - XIX a. vidurio fortai ir svarbiausias jų - išlikęs dabartinis Jūrų muziejus Smiltynėje. Taip pat Pirmojo bei Antrojo pasaulinių karų gynybinių įtvirtinimų, baterijų liekanos. Šie objektai yra nepakankamai integruojami į miesto struktūrą, viešąsias erdves ir įvaizdžio formavimą.

Klaipėdos miestą praeityje supo daug dvarų, kurie savo žemės ūkio produkciją per uostą išgabendavo į visą Europą. Deja, per paskutinį šimtmetį, ypač pokario laikotarpiu, daug dvarų buvo suniokota ir išnyko. Šiuo metu Klaipėdos teritorijoje yra išlikę virš 30 dvarų, dalis jų tapo miesto dalimi ir įaugo į viešųjų miesto erdvių struktūrą (Joniškės, Sendvaris, Rumpiškės, Gedminių, Bachmano, Mažojo Tauralaukio dvarai). *Dvarų atskleidimas ir pritaikymas naujoms veikloms gali prisidėti išsaugant šį kultūros paveldo sluoksnį.*

Kurortinės vietovės. Miesto padėtis prie jūros lėmė ne tik vandens verslų ir pramonės plėtotę, bet ir Klaipėdos, kaip kurortinio miesto, vystymąsi, ypač sustiprėjusį XX a. Išlikę paveldo objektai yra vilos

bei rekreacinės zonos Smiltynėje ir Giruliuose. *Rekreacinio paveldo atskleidimas bei apjungimas su kitais miesto plėtros elementais gali ženkliai prisidėti stiprinant miesto-kurorto įvaizdį.*

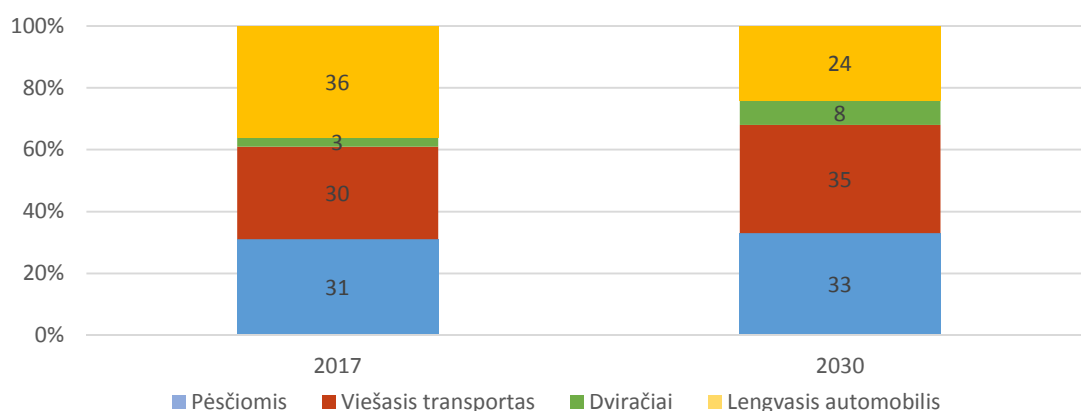
Kuršių paveldas. Žardės ir Bandužių gyvenvietės, Purmalių bei Žardės piliakalniai bei kapinynai simbolizuoja Klaipėdos teritorijoje gyvenusios Kuršių genties istoriją. Praeities ūkinės ar gynybinės veiklos, gyvenamosios, laidojimo ar kulto vietos, jų kompleksai arba vietovės yra įdomios ne tik klaipėdiečiams, bet ir miesto svečiams.

Tarpukario paveldas. Tarpukarį Klaipėdoje atspindi Lietuvos aukštosios jūreivystės mokyklos, Vytauto Didžiojo gimnazijos, Sporto rūmų pastatai, elektrinė prie Dangės, gyvenamieji kvartalai Smeltėje, naujamiestyje. Šie bei kiti tarpukario objektai pasakoja apie unikalų Klaipėdos istorinį laikotarpį.

Susisiekimo sistema

Aktualūs Klaipėdos miesto susisiekimo sistemos uždaviniai:

- išlieka padidintas dėmesys viešojo transporto sistemos modernizavimui, ekonominėmis priemonėmis suvaržant neekologiškų lengvųjų keleivinių automobilių naudojimą. Siūloma ženkliai sumažinti 50% įprastiniu kuru varomų automobilių skaičių gatvėse, prioritetą teikiant elektromobiliams ir hibridiniams automobiliams;

2.4 pav. Klaipėdos miesto gyventojų kelionių procentinė struktūra
(Šaltinis: rengiamas Klaipėdos miesto judumo planas (integruotas variantas))

- išlieka urbanistinės plėtros ir gyventojų kelionių struktūros (2.4 pav.) valdymo būtinybė formuojant kompaktišką miestą ir keičiant gyventojų susisiekimo įpročius ir tradicines keliones keičiant kombinuotomis, intensyviau naudojantis viešojo transporto, automobilių ir dviračių dalijimosi sistemomis bei realizuojant nuotolinį judrumą, IT progresą, taikant UD ir aplinką tausojančius urbanistinius sprendinius, kas nebuvo taip ryškiai akcentuota ankstesniuose uždaviniuose;
- išlieka miesto viešojo transporto sistemos modernizavimo ir kokybinio šuolio efekto keleivių rinkoje būtinybė įvedant naują europinio lygio ekologišką viešojo transporto rūšį (NVTR).

Viešojo transporto prieinamumo ir konkurencingumo didinimas, atnaujinant parkus naujomis ekologiškomis transporto priemonėmis bei rūšimis ir sudarant prioritетines eismo sąlygas pagrindiniuose viešojo transporto maršrutuose;

- išlieka aktuali, tačiau ne pilnai realizuojama miesto susisiekimo infrastruktūra susieta su Lietuvos, kaip tranzitinės valstybės krovinių pervežimų užtikrinimu, Klaipėdos uosto ekonominės plėtros ir logistikos uždavinių realizavimu, susisiekimo sistemos integravimu į šalies ir tarptautinį sauskelių ir vandens susisiekimo tinklą. Reikiamai nesuformuoti tranzitiniai transporto koridoriai link KVJU ir Neringos;
- nebuvo taip ryškiai akcentuotas susisiekimo dviračiais kelionių padidinimas (pagal siūlomą kelionių struktūrą iki 8%) kas pareikalautų dvigubai padidinti dviračių takų tinklą realizavus patvirtinto magistralinių dviračių takų specialiojo plano sprendinius. Pagrindinį dėmesį sutelkti kelionėms į darbą ir mokymosi įstaigas, siekti, kad visose miesto gatvėse būtų sudarytos sąlygos saugiam pėsčiųjų ir dviratininkų eismui pagal galimybes atskiriant juos nuo autotransporto eismo;
- išlieka aktuali transporto eismo ribojimo Senamiesčio teritorijoje, formuojant pėsčiųjų, dviratininkų ir žmonių su negalia eismo zoną. Rekonstruota Tiltų gatvė su pėsčiųjų, dviratininkų ir viešojo transporto eismu tik dalinai palietė šią problemą, reikalingas esminis visos senamiesčio zonos ir ryšio su piliaviete sprendimas. Išlieka tikslas sumažinti 50% lengvųjų automobilių eismą Senamiesčio zonoje, keičiant eismo organizaciją ir parkavimo kainą, prieš tai atlikus visų automobilių parkavimo vietų inventorizaciją;
- išlieka aktualus tęstinis uždavinys - eismo dalyvių saugumo užtikrinimas sumažinant žuvusiųjų skaičių miesto gatvėse 50%. Rekomenduojama steigti netranzitinės zonos gyvenamuosiuose ir poilsio rajonuose, reguliuojant jose transporto eismą pagal gyventojų norimą susisiekimo būdą. Ypatinę dėmesį kreipti pėsčiųjų ir viešojo transporto keleivių saugiam eismui pėsčiųjų perėjose ir stotelėse, gatvėse be šaligatvių ir apšvietimo, saugos salelių įrengimui bei greičio apribojimams;
- nebuvo ryškesnio akcento: kad neatsiejama susisiekimo infrastruktūros tinklo dalimi būtų dviratininkų takai, suplanuotos pėsčiųjų zonos, kompleksinių kelionių stovėjimo aikštelės (angl., Park & Ride, Bike & Ride), automobilių dalinimosi sistema (angl., car sharing), viešųjų dviračių sistema (angl., bike sharing) ir keleivių poreikius tenkinantis viešasis transportas.

Klaipėdos susisiekimo sistemos modernizavimas nėra savitiksle priemonė. Tai neatskiriama viso miesto darniosios plėtros sudėtinė dalis, užtikrinanti atskirų miesto teritorijų gyventojų poreikius, glaudžius kultūrinius ir socialinius saitus, didinanti gyventojų judrumą, plečianti tarptautinį bendradarbiavimą ir turizmą, gerinanti verslo sąlygas ir skatinanti uosto plėtrą.

Aktualiausi išlieka šie susisiekimo infrastruktūros darbai:

- įrengiamas Klaipėdos pietinis aplinkkelis, skirtas uosto pietinės dalies, pietinės rekreacinės teritorijos ir naujai formuojamos jungties su Kuršių nerija aptarnavimui;

- rekonstruojamas Uosto centrinės dalies aptarnavimui skirtas Baltijos pr. ir Vilniaus g., pritaikant augančiam krovinių ir lengvojo transporto srautui ir izoliuojant šį integruotą transporto koridorių nuo gyvenamosios aplinkos (numatant apželdinimą, triukšmo slopinimo sienutes), tačiau užtikrinant skirtingo lygio skersinius pėsčiųjų ir dviratininkų ryšius tarp gretimų kvartalų;
- nutiesiamas rytinis senamiesčio apvažiavimas Bastionų gatvė su nauju tiltu per Danės upę, nukraunant transporto srautą nuo senamiesčio ir Pilies gatvės;
- rekomenduojama elektrinė greito susisiekimo NVTR (galimai BRT) linija intensyviausi keleivių srauto vietoje, kuri apjungia visus pagrindinius miesto centrus ir pcentrius.
- intensyvus IT panaudojimas transporto ir kitų eismo dalyvių koordinuotam eismo valdymui, steigiant centralizuotą valdymo ir reguliavimo centrą. Intensyvaus viešojo transporto eismo ruožuose eismo prioritetą būtų teikiamas viešajam transportui. Ši sistema duotuoju laiku sudarytų galimybę laiku informuoti eismo dalyvius apie susidariusias kritines situacijas ir jas operatyviai spręsti, surinkti reikiamus eismo intensyvumo duomenis, fiksuoti srauto sudėtį;
- pratęsiama Panevėžio gatvė su nauju tiltu iki naujai urbanizuojamų rytinių teritorijų su viešojo transporto eismu bendrai miesto urbanistinei ir susisiekimo infrastruktūrai suformuoti;
- įrengiamos magistralinės gatvės su pėsčiųjų ir dviračių takais naujai numatomose urbanizuoti teritorijose ties magistraliniu keliu A13 tarp Tauralaukio ir Baltijos prospekto savalaikiai viešojo transporto maršrutinio tinklo plėtrai, kartu rekonstruojant Tilžės gatvę ir sankryžą su Šilutės plentu;
- Lypkių gatvės jungties tarp Šilutės plento ir Pramonės g. užbaigimas su estakada per magistralinį geležinkelį, pagerinant LEZ darbuotojų susisiekimą su pietiniais gyvenamaisiais rajonais, kroviniu eismu link krašto kelio;
- sukuriama vandens keleivinio transporto infrastruktūra (vandens autobusai mieste ir greitaeigiai laivai ryšiams su Neringos kurortais ir pamario regiono uostais);
- realizuojami šiaurinio uosto infrastruktūros darbai susiję su gatvių ir geležinkelių pertvarkymais pagal parengtus specialiuosius ar detaliuosius planus. Įrengiamas geležinkelio aplinkkelis ties Giruliais, rekonstruojama P. Lideikio – Šiaurės pr. sankryža. Uosto ir Lietuvos geležinkelių pastangomis naikinamos vieno lygio reguliuojamos geležinkelio pervažos, kurios trukdo traukinių eismui uosto teritorijoje ir automobilių eismui miesto urbanizuotose teritorijose. Pastačius pietinį aplinkkelį siūloma naikinti reguliuojama Rimkų geležinkelio pervažą.

Inžinerinė infrastruktūra

Vandens tiekimo įrenginių ir tinklų vystymo prioritetai: užbaigti įrengti modernias vandens ruošyklas I-oje ir III-oje miesto vandenvietėse. Sutvarkyti Vilhelmo kanalo akvatoriją ir jo prieigas, siekiant iš esmės pagerinti vandens, maitinančio III-ią vandenvietę, kokybę; nutiesti vandentiekio tinklus naujai užstatytuose ir statomuose kvartaluose; tiesti tinklus naujose gatvėse LEZ teritorijoje, kur numatoma

kurti naujas darbo vietas; neplanuoti miesto teritorijoje rengti lokalias vandenvietes, išskyrus Smiltynę; sudaryti palankias galimybes prisijungti prie vandentiekio tinklo gretimoms, esančioms už dabartinių miesto administracinių ribų gyvenvietėms; tiesti naujus ar rekonstruoti vandentiekio tinklus bei jų sistemas, pertvarkant ar rekonstruojant jūrų uosto veiklos vystymo objektus uosto bei jo plėtros teritorijose; planuoti vėjo jėgainių parkus vandentiekio ir vandenvėlos teritorijose, išskyrus KNNP.

Ūkio nuotekų šalinimo ir valymo įrenginių sistemų vystymo prioritetai: projektuoti ir statyti nuotekų dumblo apdoravimo, išgaunant biodujas, ir nusausinto bei nukenksminto dumblo saugojimo įrenginių kompleksą; nutiesti buitinių nuotekų tinklus su reikiama įranga (nuotekų siurblinėms) naujai užstatytuose ir statomuose kvartaluose; tiesti nuotekų tinklus naujose gatvėse LEZ teritorijoje, kur numatoma kurti naujas darbo vietas ir sparčiai vystyti gamybinę-ūkinę veiklą; nerekomenduoti miesto teritorijoje lokalinių ūkio nuotekų valymo įrenginių statybą, išskyrus Smiltynę, kur tai gali būti daroma, išpildžius visus aplinkosaugos ir sveikatos apsaugos reikalavimus.

Lietaus nuotekų tinklų vystymo prioritetai: vystyti lietaus nuotekų sistemą, kaip betarpiškai susijusią su teritorijų užstatymu ir susisiekimo komunikacijų vystymo procesu mieste; spręsti skirstomųjų-kvartalinį lietaus nuotekų tinklų naujai planuojamose teritorijose išdėstymą, rengiant detaliuosius planus, o jų nutiesimą ir finansavimą - sutarčių dėl infrastruktūros plėtojimo su statytoju būdu; reikalauti iš pramonės įmonių, transporto aptarnavimo, uosto ir kitų organizacijų, kad paviršiaus vanduo į lietaus nuotekų sistemą būtų išleidžiamas apvalytas lokaliuose įrenginiuose ir nebūtų bloginama vandens telkinių kokybė bei aplinka; kokybiškai mažinti Baltijos jūros baseino taršą, numatant išleidžiamą į Danės upę ir Kuršių marias vandens valymą.

Šilumos tinklų vystymo prioritetai: planuoti naują šilumos ir elektros generavimo šaltinį prie esamų katilinių pramonės rajone siekiant keisti šiluminės katilinės elektrinės paskirtį Danės g.8 į komercinę, gyvenamąją teritoriją, atsisakant kuro rezervuarų ir taršių procesų, atlaisvinant krantines bendro naudojimo pėsčiųjų dviratinių takams; nestatyti katilinių esamuose miesto gyvenamuosiuose rajonuose, neįrengti jų daugiabučiuose namuose, vaikų ir mokymosi įstaigose, kituose visuomeniniuose pastatuose, prijungtuose prie centralizuoto šilumos tiekimo sistemos. Tuo bus išvengta aplinkos taršos didinimo ir prioritetinio šildymo būdo sistemos griovimo bei daugumos individualių vartotojų interesų pažeidimo; rezervuoti sklypą prie rytinės rajoninės katilinės (Lypkių g.) šiluminei elektrinei statyti, siekiant sumažinti tiekiamos vartotojams šilumos kainą; siekti geoterminės jėgainės dotavimo valstybės lėšomis.

Dujotiekio tinklų prioritetai: kokybiškai gerinti Klaipėdos m. vizualinę panoramą, užstatant prestižiniais statiniais Vilniaus plento - Tilžės g. rajoną, iškeliant centrinę dujų paskirstymo stotį į mažiau vertingą priemiesčio teritoriją; dujofikuoti Klaipėdos m. gyventojų sodų bendrijas, sudarant galimybę paversti jas gyvenamaisiais rajonais; kokybiškai gerinant šiaurinės priemiesčio dalies dujų aprūpinimą, sužiedinti jungiamąją liniją Tauralaukio ir Labrenčiškių rajonus.

Elektros perdavimo tinklų vystymo prioritetai: Spręsti Klaipėdos miesto ribose esančių 110 kV orinių linijų pakeitimą kabelinėmis, kad būtų sudaryta galimybė panaudoti apsaugines zonas estetinės aplinkos gerinimui, neigiamos elektros laukų įtakos panaikinimui bei miesto infrastruktūros vystymui; sukabliuoti aukštos įtampos liniją, einančią per Kiaulės Nugaros salą arba ją perkelti. Iškelti į kitą vietą iš piliavietės teritorijos ir jos aplinkos esamą paskirstymo punktą PP3; kiekybiškai ir kokybiškai gerinti centrinės dalies ir ypač senamiesčio elektros energijos tiekimą, plečiant žemos įtampos

tinklus; pastatyti 110/10 kV rajoninę pastotę naujai vystomos pietinės miesto dalies pramonės vartotojų elektros energijos aprūpinimui.

Atliekų tvarkymo prioritetai: Atliekų tvarkymo tikslai ir uždaviniai Klaipėdos mieste yra nustatyti Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo plane. Pagal Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo sistemos plėtros priemonių planą 2014-2020 m., Klaipėdos mieste numatoma toliau eksploatuoti 3 didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštes ir žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelę, vystyti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą, mišrias komunalines atliekas po apdorojimo regioniniame mechaninio apdorojimo įrenginyje (Dumpiuose, Klaipėdos r. sav.) perduoti energijos gamybai biokuro ir atliekų termofikacinei jėgainei.

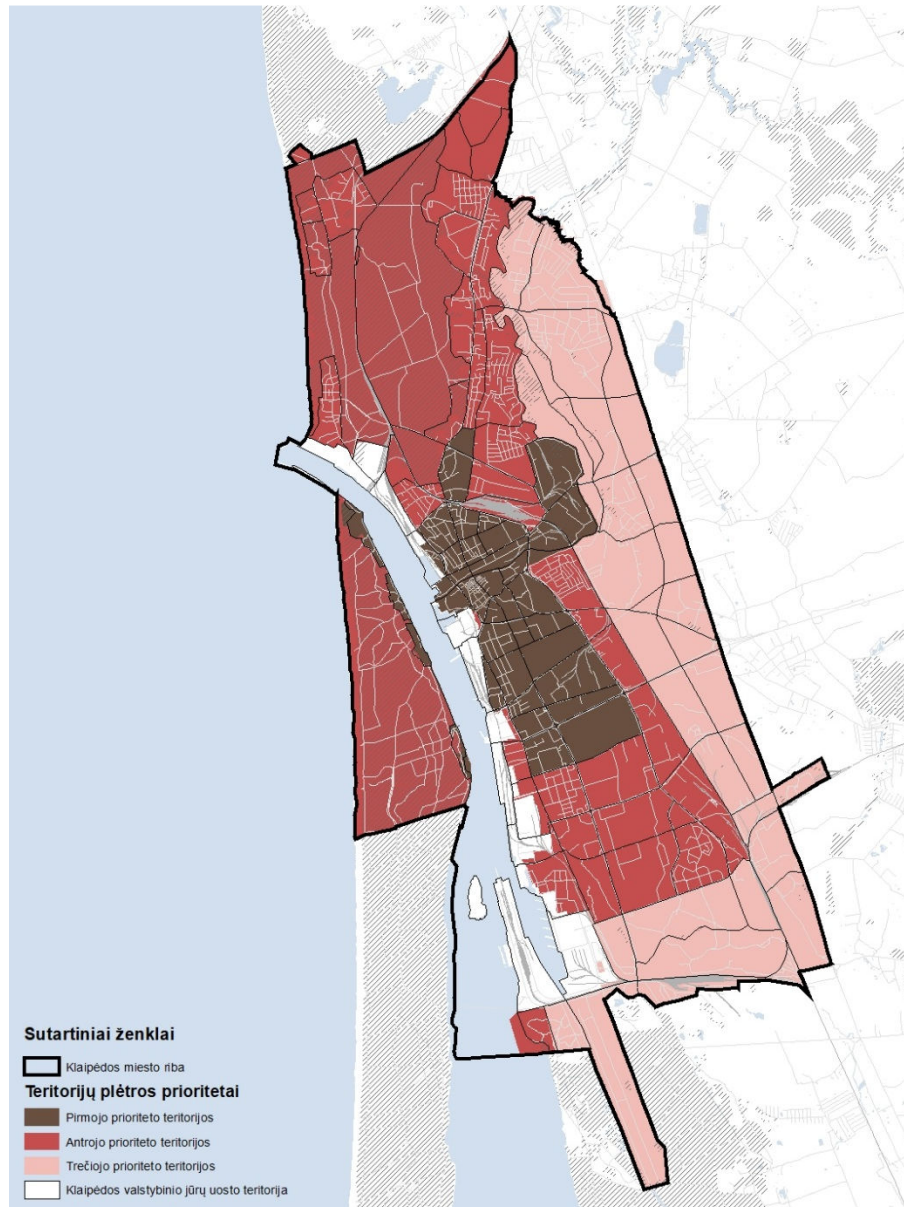
Miesto plėtros prioritetai iki 2050 m.

Klaipėdos mieste plėtros prioritetai nustatyti siekiant turimais ribotais resursais įgyvendinti miesto atnaujinimo uždavinius, miesto bendruomenei svarbiausius socialinės ir paslaugų infrastruktūros projektus, suteikti galimybę jauniems šeimoms kuriantiems žmonėms kurtis patrauklaus būsto plėtrai teritorijose su jau išvystyta visų rūšių infrastruktūra. Taip pat siekiama suteikti platesnį teritorijų pasirinkimą investicijoms, sudaromos sąlygos efektyviausiu būdu savivaldybei spręsti municipalinio būsto plėtros uždavinius.

Pagal plėtros prioritetus Klaipėdos miesto teritorija suskirstyta į tris zonas:

1. Pirmojo plėtros prioriteto zona. Tai miesto istorinis ir funkcinis branduolys, šiuo metu jau užstatytas, tačiau užstatymo ir viešų erdvių struktūros daug kur neužbaigtos, patraukliose plėtrai teritorijos likę neefektyviai veikiančios pramonės ir sandėliavimo įmonės, yra ir tiesiog nenaudojamų, apleistų teritorijų. Pirmojo plėtros prioriteto zona apima senamiestį, naujamiestį, Vitės kvartalą bei artimiausias investicijoms patraukliausias teritorijas – konversines teritorijas abipus Danės upės, besiformuojantį naują miesto komercinį, paslaugų ir pramogų pacentrį ir apie jį esančius sovietinės statybos daugiabučių rajonus. Atskiroms pirmojo prioriteto zonos dalims, atsižvelgiant į jų erdvinės ir funkcinės struktūros vertę ir išbaigtumą, turimą plėtros potencialą, numatyti skirtingi vystymo režimai. Nuo šios teritorijos atnaujinimo sėkmės priklausys tolesnis Klaipėdos miesto gyvybingumo augimas (sėkmės atveju) ar mažėjimas, Klaipėdos konkurencingumas regione, ypač konkuruojant su Klaipėdos rajonu dėl jaunesnio amžiaus gyventojų.
2. Antrojo plėtros prioriteto zona. Tai – daugiausia sovietmečiu užstatyta miesto dalis, suskaidyta į monofunkcinius rajonus bei patraukliausiose plėtros kryptyse esantys paskutiniaisi dešimtmečiais suformuoti kvartalai. Taip pat antrajam plėtros prioritetui priskirtos patraukliausios naujos plėtros teritorijos, kuriose savivaldybei rekomenduojama vystyti susisiekimo, socialinę ir (ar) inžinerinę infrastuktūrą, taip didinant šių teritorijų patrauklumą ir suteikiant gyvenamosios vietos pasirinkimo alternatyvą tiems gyventojams, kurie šiuo metu migruoja į Klaipėdos r. savivaldybės teritoriją.
3. Trečiojo plėtros prioriteto zona. Tai – daugiausia naujos plėtros teritorijos savivaldybės pakraščiuose bei natūraliomis kliūtimis nuo miesto branduolio atribotos teritorijos. Šias

teritorijas rekomenduojama vystyti tiek, kiek atsakomybę už jų funkcionavimui reikalingos infrastruktūros išvystymą prisiims privatūs vystytojai.

2.5 pav. Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos diferenciacija pagal plėtros prioritetus (var. Nr.1)

2.1.5.2 Klaipėdos m. sav. teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcija Nr. 2 (Alternatyva „2“)

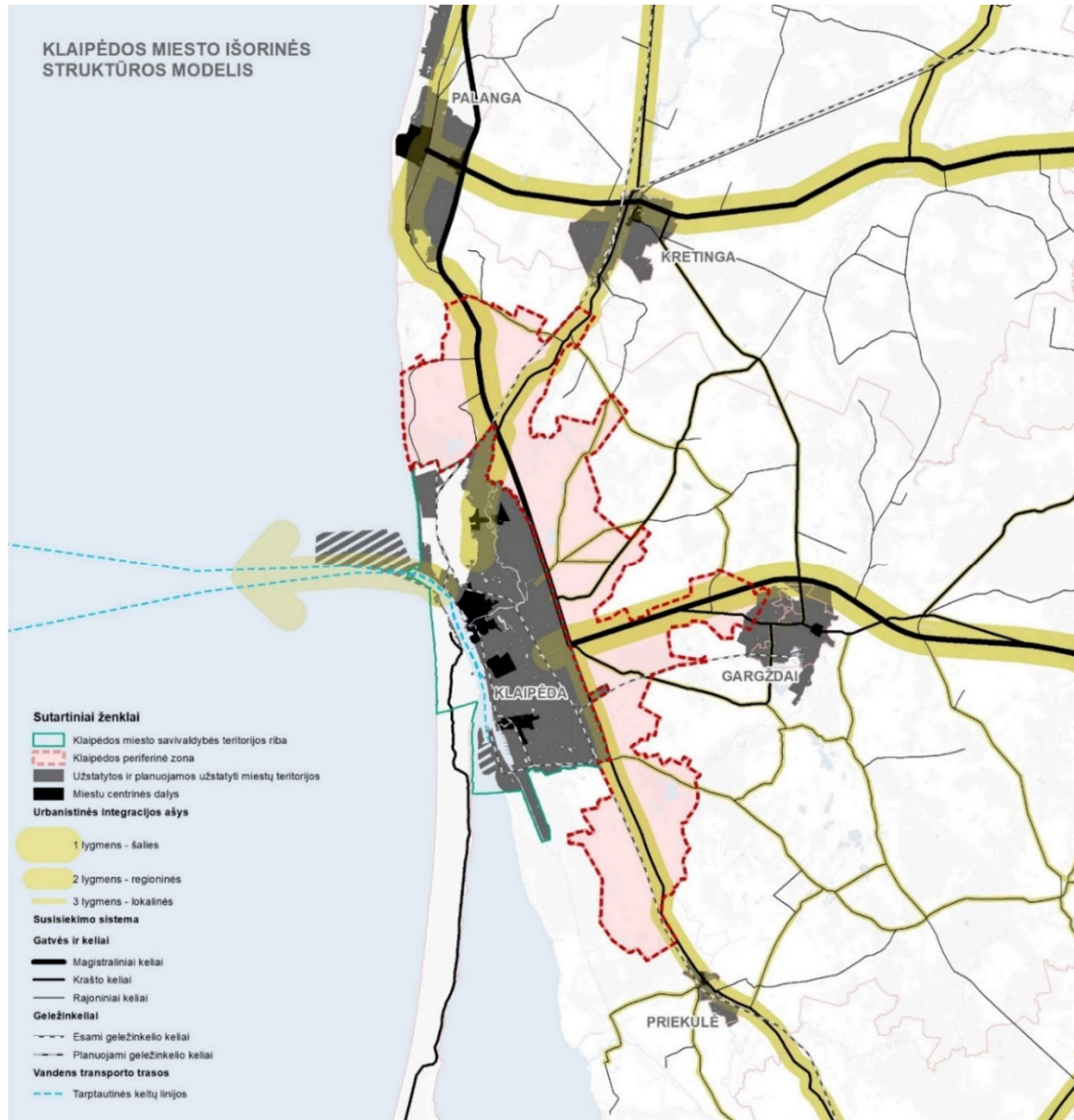
Išorės struktūra

Bendrojo plano koncepcijoje nustatomas Klaipėdos miesto išorinės struktūros modelis

Klaipėdos miesto išorinė struktūra formuojama Klaipėdą plėtojant kaip regiono metropolinį centrą su aplink jį besivystančiais fiziniiais, funkciniais ryšiais susietais satelitiniais miestais – Palanga, Kretinga, Gargždais, Priekule. Mažinama periferinės zonos plėtra skatinant nurodytų miestų

vystymąsi, didinant investicijas, kuriant patogią infrastruktūrą, susisiekimą su Klaipėdos miestu kaip švietimo, mokslo, kultūros, paslaugų, patrauklių darbo vietų įvairovės, rekreacijos centru.

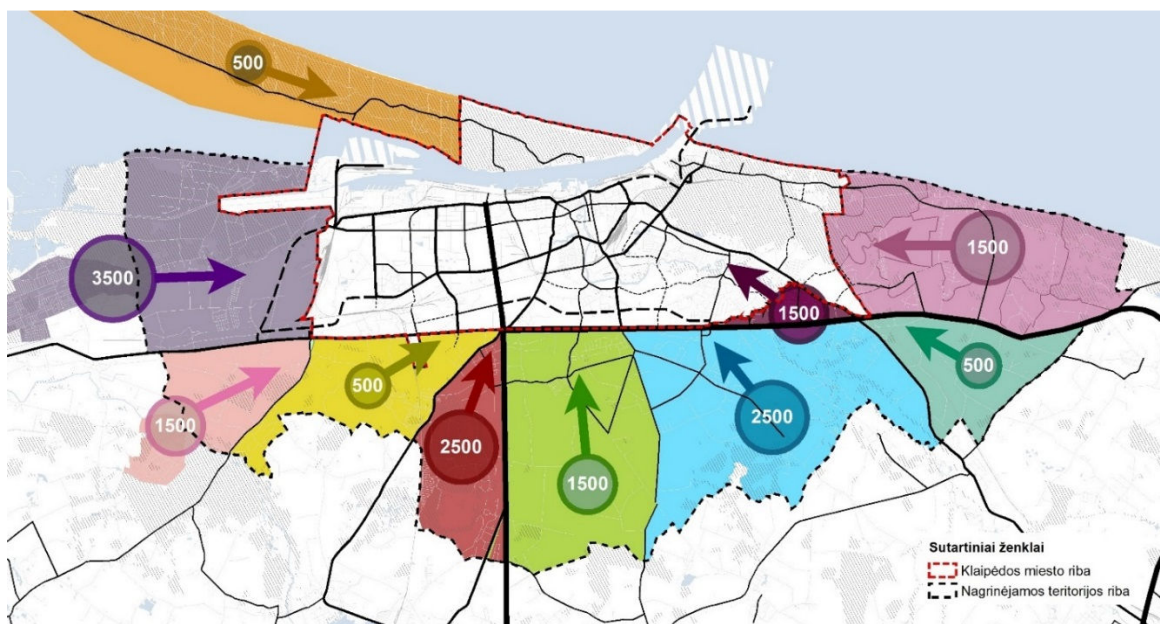

2.6 pav. Klaipėdos miesto išorinės struktūros modelis

Išorinės struktūros raidos preliminarūs sprendiniai

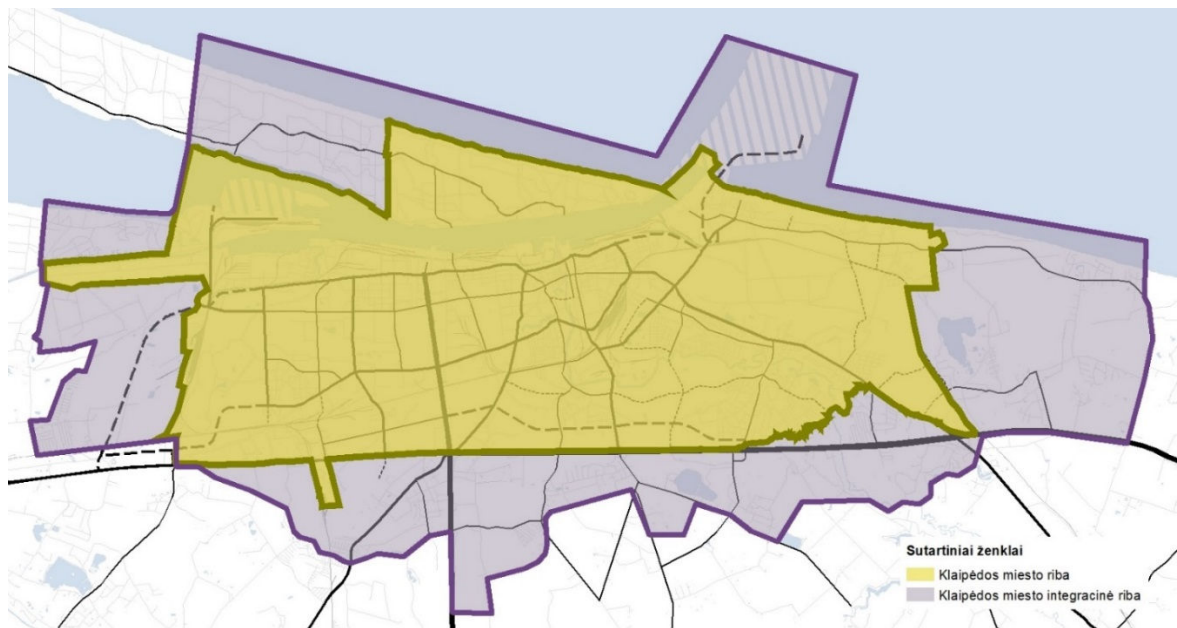
- Klaipėdos miestas toliau plėtojamas kaip metropolinis pajūrio regiono centras.
- Regione galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais yra formuojama policentrinė urbanistinė struktūra kuriant intensyviais funkciniais ryšiais susietą miesto ir jo įtakos regiono centrų sistemą (plėtojami Palangos ir Kretingos miestai, Klaipėdos rajono lokalinis centras – Gargždai, kiti seniūnijų centrai: Priekulė, Kretingalė; stabilizuojant Klaipėdos periferinės zonos įtaką).

- Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijoje, pietinėje Klaipėdos miesto pusėje, gali būti plėtojamos funkciniais ir fiziniais ryšiais su Klaipėdos miestu (pagrindė uosto teritorija) susietos gamybinės teritorijos ir logistikos terminalai.
- Įvertinama artimo priemiesčio (miesto periferinės arba priemiesčio zonos) įtaka Klaipėdos miesto struktūriniais paraleliniais ryšiais su rytiniu perimetru (Klaipėdos rajono vakarinis frontas), kuriame gyvena ir Klaipėdos miesto „dienos gyventojais“ tampa papildomai apie 16 000 žmonių iš priemiesčių, kuriuose šiuo metu yra geresnės ekonominės sąlygos asmeniniam būstui. Miesto periferinė zona sutampa su Klaipėdos miesto BP koncepcijoje nagrinėjamos teritorijos riba.

2.7 pav. Klaipėdos miesto išorinės priemiestinės zonos įtaka „dienos gyventojų“ pokyčiui

- Numatomos galimybės miesto ribų praplėtimui jūros akvatorijos sąskaita ir Klaipėdos rajono teritorijų sąskaita šiauriniame ir pietiniame miesto ribų ruožuose, kurie turi tiesioginį ryšį su planuojama miesto urbanistinės struktūros raida.
- Pagal realias fizines ir urbanistines sąsajas su periferine zona (tame tarpe ir Neringos savivaldybės šiaurinė dalis), įvertintos ir identifikuotos tikslesnės Klaipėdos miesto integracinės ribos, kuriose vyksta patys ryškiausi, konkretūs ir integralūs miesto ir betarpiško priemiesčio procesai ne tik struktūrinėje, bet ir socialinėje-ūkinėje plotmėje.

2.8 pav. Klaipėdos miesto integracinės ribos

Miesto urbanistinė struktūra

Bendrojo plano koncepcijoje nustatytas Klaipėdos miesto plėtros modelis

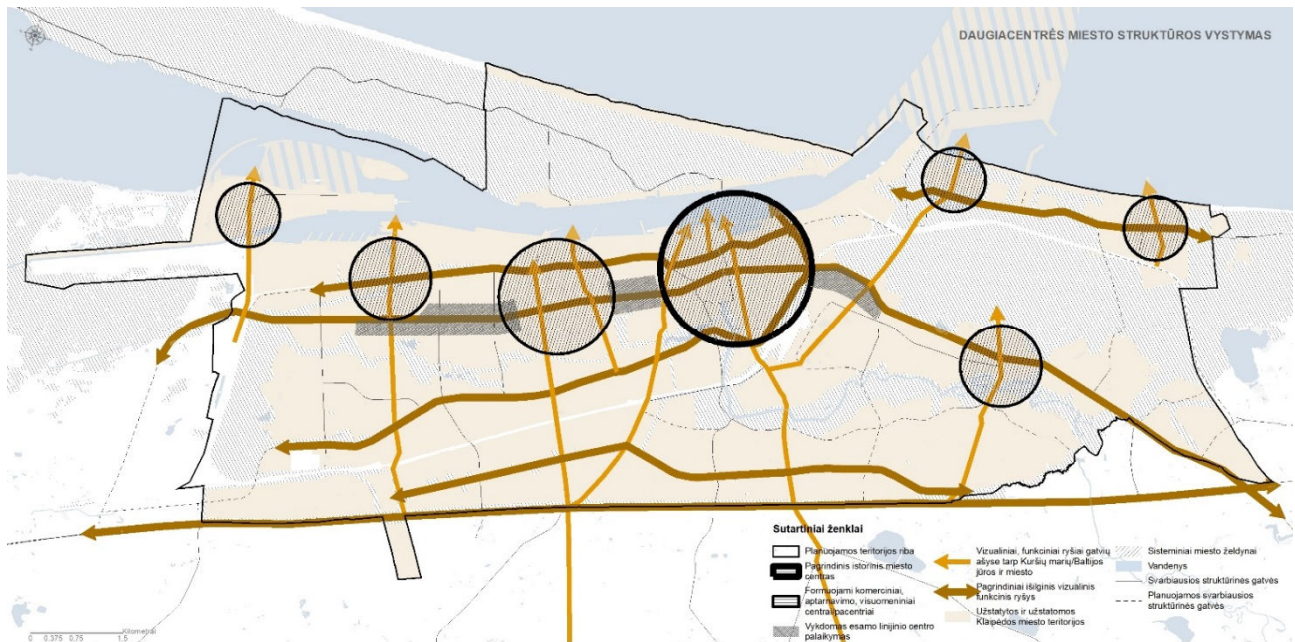
Modelis yra sukoncentruotas į esamos būklės analizės stadijoje identifikuotų probleminių arealų ir probleminių situacijų, lemiančių tolesnę logišką miesto raidą, nuoseklius įgyvendinimo principus ir metodikas.

Esama Klaipėdos miesto urbanistinė struktūra ir jos specifika lemia ir tolimesnę nuoseklią miesto erdvinio bei funkcinio meridianinio plėtros modelio vystymo tendenciją. Atsižvelgiant į esamų, naujai besiformuojančių ir būtinų plėtoti urbanistinei struktūrai pagerinti reikalingų mazgų specifika, siūlomas daugiacentrės, pilnai pajėgios aptarnauti visas miesto teritorijas, struktūros modelis, vystant ne dvi, bet penkias paralelines meridianines ašis, įskaitant ir Klaipėdos – Palangos plentą. Tokiu būdu yra struktūriškai ir funkciškai aktyvinamas rytinis miesto teritorijos pakraštys. Tiek teritoriniai, tiek socialiniai aktyvizacijos veiksniai užtikrins stabilumą sprendžiant 6 probleminę situaciją „Miesto gyventojų migracija į priemiesčius“ - vidinę gyventojų migraciją, kuri šiuo metu yra labai aktyvi artimiausiose Klaipėdos rajone esančiose priemiesčio zonose. Tokiu būdu galima tikėtis eliminuoti dabartinį plėtros vakuumą šiaurės rytų perimetre ir tuo pačiu teigiamai spręsti 5 probleminę situaciją „Socialinės infrastruktūros trūkumas šiauriniuose miesto rajonuose“ ir 8 probleminį arealą „Neišnaudotas Danės upės slėnio gamtinis, rekreacinis potencialas“.

Numatomas modelis orientuotas į vidinę kokybinę miesto plėtrą, kurio pagrindinis prioritetas yra esamos urbanistinės struktūros tobulinimas. Plėtojant Klaipėdos urbanistinę struktūrą vienodai vystomos visos miesto dalys, didinamas socialiniu požiūriu silpniausių, susidėvėjusių teritorijų gyvybingumas; užtikrinami esamų ir plėtojamų centrų fiziniai ir funkciniai ryšiai su Klaipėdos sąsiauriu ir Kuršių mariomis, ryškinamas Klaipėdos kaip marinistinio miesto įvaizdis; vykdoma neefektyviai naudojamų teritorijų konversija; kuriama rišli patrauklių ir saugių viešųjų erdvių sistema, jungianti skirtingas miesto dalis; intensyvinama uosto teritorijos vidinė struktūra, leidžiama uostui maksimaliai

plėstis į pietus ir išorinio uosto sąskaita. Miesto plėtra numatoma taip, kad suformuojamas aiškus jo struktūrinis karkasas miesto viduje pirmiausia įsisavinant nepanaudotas teritorijas, siūlant keisti esamų paskirtį.

2.9 pav. Klaipėdos miesto teritorijos erdvinės struktūros modelis

Miesto urbanistinės struktūros vystymo preliminarūs sprendiniai

Kompaktiško, patrauklaus miesto branduolio vystymas

- Numatant teritorinius proveržius link akvatorijos, padėtas vidinės miesto struktūros pagrindas identifikuojant ir numatant galimybes miestą vystyti jau kaip uostą turintį miestą, o ne kaip uosto tipo gyvenvietę, kai šiuo metu palei Kuršių marias ir Klaipėdos sąsiaurį išsidėstęs uostas atriboja miestą nuo didelį miesto identiteto ir rekreacinį potencialą turinčios minėtų vandens telkinių ir Kuršių nerijos teritorijos. Atsiranda galimybė pradėti teigiamai spręsti 1 probleminio arealo „Neaiški pagrindinė miesto vizija - „Uosto miestas ar miesto uostas“ teritorinė ir funkcinė išraiška, kai uždara uosto teritorija blokuoja pilnavertį ir harmoningą miesto kokybinį vystymą prioritetinę viziją.

Likusi urbanistinė struktūra formuojama įsisavinant esamas Klaipėdos miesto teritorijas ir regeneruojant jau užstatytas, bei įsisavinant naujas plėtrai potencialias teritorijas.

- Stiprinamas pagrindinis miesto branduolys. Regeneruojamas Senamiestis, Naujamiestis, didinamas centro viešųjų erdvių patrauklumas sudarant palankias sąlygas gyvenamajai aplinkai ir smulkaus verslo plėtrai. Planuojant naujas statybas Klaipėdos senamiestyje, Klaipėdos miesto istorinėje dalyje ir kitose kultūros paveldo teritorijose, išsaugoti istorinį urbanistinį audinį ir charakteringą erdvinę struktūrą, paryškinant paveldo objektų savybių savitumą, dominavimą naujos architektūros atžvilgiu.

- Formuojami Senamiesčio ir Naujamiesčio funkciniai ir erdviniai ryšiai su Klaipėdos sąsiaurio akvatorija, kuriamos erdvės prie vandens, užtikrinamos viešųjų erdvių ir funkcinės jungtys tarp šių teritorijų ir miesto istorinės dalies. Kompleksinis pagrindinio centro įprasminimas padeda spręsti 7 probleminės situacijos „Nebaigta rengti nekilnojamojo kultūros paveldo reglamentavimo sistema“ uždavinius, kurie nedviprasmiškai sąlygoja bei įteisina Klaipėdos miesto istorinės dalies, Senamiesčio ir jo teritorijos pilnavertį išsaugojimą.

Daugiacentrės miesto urbanistinės struktūros formavimas

- Vystoma policentrinė miesto urbanistinė struktūra – be pagrindinio istorinio centro, numatyti dar trys (Šiaurinis, Naujasis, Pietinis) bendramiestiniai aukščiausio rango daugiafunkciniai centrai su maksimaliai išvystyta infrastruktūra.
- Plėtojamas Šiaurinis miesto centras apie Klaipėdos universitetinės ligoninės kompleksą ir vakarinėje Tauralaukio pusėje, sudaromos sąlygos privačioms investicijoms, formuojant daugiafunkcinį centrą ligoninių miestelio pagrindu su mokslo ir verslo klasterio, susijusio su nematerialiu intelektiniu produktu (IT technologijos), galimybėmis kol kas neurbanizuotose šiaurinės dalies teritorijose.
- Toliau sistemingai vystomas Naujasis komercinis miesto centras abipus Taikos pr., pritraukiamos naujos funkcijos, kuriama rišli viešųjų erdvių sistema, išnaudojant teritorijas prie Naujosios perkėlos bei fiziškai, funkciškai ir socialiai kokybiškai konvertuojant teritorijas nuo Agluonos gatvės iki Baltijos prospekto.
- Suformuojamas Pietinis daugiafunkcinis miesto centras palei Smeltalės upelį ir Smiltelės g., apjungiant ir konvertuojant teritorijas ties Smeltalės uosteliu iki Taikos prospekto ir „žaliakelio“.
- Intensyvinamas linijinis centras Taikos prospekto ašyje.
- Siekiant darnaus išorės uosto plėtojimo ir su juo galimai susijusių krantotvarkos problemų sprendimo, būtina inicijuoti atskirą valstybės sprendimą dėl Pajūrio juostos įstatymo patikslinimo, nustatant, kad žemyninės dalies pajūrio juosta tęsiasi nuo Latvijos Respublikos valstybės sienos iki Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos, o ne iki Klaipėdos uosto šiaurinio molo. Nes dėl numatomos išorinio uosto (Klaipėdos valstybinio jūrų uosto plėtra teritoriniuose vandenyse) įtakos esama gyvenamoji ir rekreacinė aplinka pasikeis ir šių teritorijų vystymui ir plėtojimui turi būti skiriamas ypatingas dėmesys, tvarkoma infrastruktūra, numatomas gyvenimo sąlygų gerinimas, taikomos krantotvarkos priemonės, kuriamas rekreacinis / paslaugų potencialas.
- Formuojamos kurortinės teritorijos su prieigomis prie Baltijos jūros Smiltynėje ir Giruliuose. Šiaurinėje (Melnragė-Giruliai-miesto riba) ir pietinėje vakarinėje (Kopgalis-Smiltynė-miesto riba, išskyrus Hageno gūbrio geomorfologinį draustinį) miesto zonose įvardintos vietovės, kurioms siūloma suteikti kurortinių teritorijų statusą ta apimtimi, kiek tai neprieštaraus Kuršių nerijos nacionalinio parko tvarkymo planui ir kitiems veiklą saugomose teritorijose reglamentuojantiems teisės aktams. (9 probleminis arealas „Nepilnai išnaudojamas rekreacinis potencialas Baltijos jūros pakrantėje Melnragės – Girulių ruože“).

- Kuriami specializuoti rekreacinio/kurortinio profilio centrai Melnragėje ir Giruliuose ir prie Vilhelmo kanalo su visa reikalinga poilsio ir aptarnavimo infrastruktūra ir duodamas impulsas viešosios rekreacinės infrastruktūros kokybiniam ir kiekybiniam proveržiui.
- Suformuojama pietinė rekreacinė/ paslaugų teritorija prie Kuršių marių, įrengiamas į laivybą Kuršių mariose orientuotas rekreacinių ir mažųjų laivų uostas, perkėla į Kuršių neriją, įvairiarūšio transporto terminalas, skirtas Neringai, Klaipėdos miestui ir regionui aptarnauti, nauji poilsio ir paslaugų centrai. Šio nagrinėjamo rajono apimtyje yra Karaliaus Vilhelmo kanalo statinių kompleksas (25965). Jis yra valstybės saugomas nacionalinio reikšmingumo lygmens kompleksinis objektas. Objektui nustatytas apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis, vertingosios savybės. Kanalas sutrumpėjo XX a. II p. plečiant Klaipėdos uostą, šiaurinėje dalyje įrengta vandenvietė, Malkų įlanka, į kurią įteka kanalas, yra uosto teritorijoje. Konceptijoje numatoma galimybė sujungti kanalą su mariomis ir išnaudoti jo rekreacinį potencialą, kaip siūlo regioninė galimybių studija „Vakarų krantas“ bei atgaivinti istoriškai buvusį jo panaudojimą laivybai. Kanalo vieta turi būti tikslinama, ir sujungimas gali būti projektuojamas tik atlikus išsamų sprendinių pasekmių vertinimą kultūros vertybės vertingosioms savybėms, atsižvelgiant į Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 2 straipsnio 28 dalį, atlikus poveikio aplinkai vertinimo procedūras, kaip tai numato Lietuvos Respublikos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas. Šie vertinimai turi būti atlikti rengiant viso nagrinėjamo rajono (kvartalų grupės) studiją ir kanalo įrengimo projektą.
- Esant maksimaliai miesto teritorijų plėtrai, įvertinta galima logistikos centro teritorijos galimybė pietinėje dalyje. Tokiu atveju sėkmingiau būtų sprendžiama 11 probleminė situacija „Nevykdoma Klaipėdos valstybinio jūrų uosto ir Klaipėdos LEZ centrinės išorinės jungties modernizavimo problema (Vilniaus pl., Baltijos pr., Jakų žiedas) ir neįgyvendintas miesto pietinis aplinkkelis“.

Klaipėdos valstybinio jūrų uosto plėtojimas

- Pagal LR Susisiekimo ministerijos 2017-06-13 raštu Nr. 2-1846 „Dėl pritarimo Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijos bendrojo plano prioritetinei koncepcijai“ pasirinktą 4 Klaipėdos valstybinio jūrų uosto (žemės vidinės akvatorijos, išorinio reido ir susijusios infrastruktūros) bendrojo plano raidos alternatyvą sudaromos išskirtinės sąlygos maksimaliai uosto plėtrai (vadovaujamosi patvirtinta uosto BP koncepcija ir atliktu SPAV). Ji numatoma ir išoriniame reide Baltijos jūroje, ir pietinėje dalyje, įsivavinant dalį Kiaulės Nugaros salos bei dalį Smeltės pusiasalio. Atvėrus tokias galimybes uosto plėtrai, susidaro išskirtinės sąlygos palaipsniui ir fragmentiškai vystyti kitame kokybiniame lygyje centrinę uosto dalį tarp Vitės kvartalo ir Naujosios perkėlos, čia praplečiant miesto centrui būdingas funkcijas, pritraukiant naujas veiklas ir formuojant naują miesto prie vandens įvaizdį. Vystant išorinį uostą, būtina Melnragės gyvenvietės kokybinė konversija, bei Girulių gyvenvietės teritorinis modernizavimas bei rekreacinių paslaugų prioritentinė plėtra.

Miesto struktūrinėje sandaroje uosto veikla nuo pat Melnragės iki Karaliaus Vilhelmo kanalo fragmentiškai tolygiai pasiskirsto per visą miesto vakarinį perimetrą, pradėdama palikti sistemines properšas gyvybiškai svarbioms miesto prieigoms prie akvatorijos ir žymiai pagerina

ne tik gyvenimo kokybę mieste, bet ir miesto įvaizdį. Tokiu būdu bus padėtas 2 probleminio arealo „Nepakankamos teritorinės viešos prieigos prie vandens“ sisteminis sprendimo pagrindas.

- Lygiagrečiai siekiama diferencijuoti veiklas uoste, mažinant neigiamą poveikį gyventojams dėl tranzitinių krovinių srautų ir kitokio neigiamo poveikio.
- Efektyviam uosto funkcionavimui vystoma išorės infrastruktūra būtina turi koreliuoti su miesto transporto sistemos sprendiniais.
- Kompleksiškai, kartui su miesto urbanistinėmis struktūromis plėtojamos gamybinės teritorijos ir logistikos terminalai, užtikrinantys uosto krovos greitį ir efektyvumą, uosto veiklos daugiafunkcionalumą, sudaroma galimybė formuoti tamprius ir efektyvius šių teritorijų ryšius su bendramiestinėmis struktūromis.
- Dėl uosto plėtos išoriniame reide Baltijos jūroje, šiuo metu konceptualiai numatyta teorinė apsauginė želdinių zona nuo išorinio uosto jungties su pakrante iki esamų užstatytų ir planuojamų užstatyti teritorijų Melnragėje. Ji gali būti patikslinta sprendinių konkretizavimo stadijoje, priklausomai nuo kompleksiškai įvertinto poveikio aplinkinėms teritorijoms.
- Būtinai susitarimas dėl subalansuoto teritorijų plėtojimo tarp Klaipėdos miesto savivaldybės, Klaipėdos jūrų uosto administracijos ir Lietuvos Respublikos vyriausybės tiek dėl pietinės uosto dalies vystymo, tiek ir dėl išorinio uosto formavimo pasekmių miesto, o ypač Melnragės ir Girulių gyventojams, miesto susisiekimo sistemai, aplinkosaugai ir kt., nes tai yra Valstybės, o ne miesto prioritetą su visomis galimomis pasekmėmis miestui. Rengiamame Uosto BP turi būti pateikti ir pagrįsti visi miestą įtakojantys veiksniai.

Specializuotų kompleksų daugiafunkcinės teritorijos

- Šiaurinėje dalyje tarp Medelyno g. ir geležinkelio numatyta galimybė ir rezervas vystyti perspektyvines, kompaktiškai užstatytas teritorijas, skirtas visuomenės poreikiams, specializuotai mokslo, su juo susijusios gamybos, komercinei ir kt. veiklai vystyti, naujiems mokslo/ technologijų centrams, naujų darbo vietų plėtrai.
- Žinių ekonomikos klasterių kūrimo perspektyvos yra viena iš svarbiausių ekonomikos, nesusijusios su Klaipėdos LEZ ir Uostu, ekonominio potencialo sąlyga. Taip sukuriama sąlyga nematerialaus intelektualinio produkto kūrimo skatinimui ir investicijoms.

Gyvenamųjų teritorijų regeneracija / renovacija / modernizacija. Kokybiškai įtakoja 4 probleminės situacijos „Gyvenimo kokybės požiūriu nepatrauklūs pietiniai miesto rajonai“ funkcinį, teritorinį ir investicinių priemonių pasiūlą situacijai gerinti

- Kompleksiškai atnaujinamos sovietinės statybos daugiabučių teritorijos tarp istorinio miesto ir naujojo komercinio miesto centro (tarp Kauno g. ir Bangų g.) bei piečiau Baltijos pr., iš esmės pagerinant būsto ir aplinkos kokybę, sudarant sąlygas formuoti daugiafunkciniam teritorijos naudojimui ir privačių investicijų pritraukimui.

- Vykdomas esamų susiformavusių sovietinės statybos daugiabučių gyvenamųjų rajonų tankinimas. Formuojamos naujos kokybės urbanistinės struktūros.
- Modernizuojami esami vienbučių gyvenamųjų namų rajonai, tvarkoma susisiekimo infrastruktūra gerinant pasiekiamumą, plėtojamos viešosios erdvės, pagal poreikį numatoma socialinės infrastruktūros plėtra.

Nenaudojamų ar neefektyviai naudojamų pramoninių ir kt. teritorijų konversija į mišrios paskirties teritorijas

- Konvertuojamos teritorijos tarp Baltijos prospekto ir Kauno g., stiprinant besiformuojantį mišrios paskirties miesto dalies komercinį centrą. Formuojama rišli viešųjų erdvių sistema.
- Konvertuojamos buvusios pramoninės teritorijos į rytus nuo istorinio centro, apie Liepų gatvę, taip kuriant daugiafunkcinio miesto centro tąsą, tvarkomos Danės upės pakrantės.

Pramonės teritorijų plėtojimas

- Vystoma ir plėtojama Klaipėdos LEZ teritorija, teritorijos viduje numatant komercines, poilsio, paslaugų, aptarnavimo zonas, tokiu būdu kuriant patrauklią infrastruktūrą naujų gamybos įmonių pritraukimui ir jau esančių mišriam panaudojimui.
- Už miesto teritorijos ribų numatoma pietinė gamybinė teritorija su Uostu susijusios gamybos ir sandėliavimo paslaugų plėtrai, įrengiami logistikos centrai, gamybai skirtos teritorijos.

Rekreacinių / sporto / poilsio teritorijų vystymas

- Giruliai ir Melnragė vystomos kaip rekreacinės teritorijos, siekiant kurortinės teritorijos statuso. Giruliai ir Melnragė teritoriškai plėtojami atsižvelgiant į konkrečias urbanistines ypatybes ir miško vertingumą, įvertinus želdynų būklę ir išsaugant vertingiausias želdynų grupes, bei išnaudojant neapželdintas teritorijas.
- Giruliai plėtojami kaip rekreacinė, turizmui pritaikoma teritorija. Vystomas Girulių centras (paslaugų, visuomeninė, pramogų teritorija) su tiesioginiu išėjimu prie jūros. Išskiriamos gyvenamosios, rekreacinės zonos, tvarkomi paplūdimiai. Naujų rekreacinių paslaugų plėtrai žemyninėje pajūrio dalyje siekiama ypatingos svarbos statuso.
- Vietoje į uosto kompanijų sanitarines apsaugos zonas patenkančio centrinio stadiono išvystomas regioninis sporto kompleksas greta A13 kelio, o dabartinė teritorija siūloma konvertuoti, dalinai sodinant želdinius, kuriant buferinę zoną nuo uosto.
- Įrengiama pietinė rekreacinė/paslaugų teritorija, sukuriama reikiama aptarnavimo ir paslaugų infrastruktūra.
- Atkuriamas Karaliaus Vilhelmo kanalas pritaikant rekreacinei laivybai, irklavimui;
- Numatomas vandens transportas tarp miesto centrų prieigos prie marių taškų bei traukos taškų Smiltynėje, didinantis miesto ir Smiltynės integralumą ir miesto rekreacinį potencialą bei vandens kelio Danės upėje vystymas;

- Užtikrinamas reguliarus susisiekimasis su Neringos kurortais ir Pamaro regiono uostais, taip sukuriant rekreacinių paslaugų plėtos visame regione galimybes, sudarant sąlygas privačioms investicijoms.
- Integruojamas EuroVelo ir kitų tarptautinių dviračių trasų tinklas į kompleksinę miesto dviračių takų sistemą.
- Šiauriniame rage, Naujojo Sodo gatvės tasoje numatoma formuoti naują teritoriją kruizinių laivų terminalui.

Želdynų sistemos plėtojimas

- Formuojama rišli pagrindinių miesto želdynų sistema.
- Miesto želdynų sistema naujomis sistemėmis jungtims konceptualiai apjunginama su vyraujančiomis vidinėmis ir išorinėmis miško parkų, miškų teritorijomis.

Aukštybinių pastatų statybos principai

- Aukštybinių pastatų statybos principų nustatymas konceptualiems miesto plėtos sprendiniams įtakos neturi. Aukštybinių pastatų išdėstymo specialaus plano korektūros poreikis bus įvertintas konkretizuotų sprendinių rengimo stadijos metu.

Naujų plėtos teritorijų numatymas.

- Pagal poreikį planuojamam laikotarpiui numatomos naujos gyvenamosios, paslaugų, visuomeninės, rekreacinės, pramonės ir kt. teritorijos su visa reikalinga aptarnavimo infrastruktūra, praplečiant ir liberalizuojant galiojančio BP sprendinius.

Ekonominė aplinka ir darbo vietos

Klaipėda pasižymi tvaria ir aukštą pridėtinę vertę kuriančia ekonomika, kurią generuoja aukšto potencialo žinių ekonomikos ir technologijų, transporto, pramonės ir turizmo sektoriai, kuriuose vertę kurią aukštos kvalifikacijos specialistai. Darnus aplinkos vystymas užtikrina gyventojų socialinius poreikius.

Siekiant išlaikyti esminius tvaraus planavimo principus socialinės, ekonominės tendencijos bei strateginės miesto plėtos kryptys nustatytos atsižvelgiant į strategijos „Klaipėda 2030“ projekto sprendinius.

Klaipėdos BVP kas metus auga po 6,5%. Klaipėdos BVP kuria aukštos pridėtinės vertės žiniomis paremti sektoriai, efektyvi, gamtai draugiška pramonė, ekologiškas transportas ir besiplėtojantis turizmas.

Klaipėda pritraukia darbo jėgą pasižyminčią išskirtiniu našumu, darbuotojų per metus sukuriama pridėtinė vertė siekia daugiau kaip 50 tūkst. EUR ir toliau auga.

Klaipėda pritraukia daugiausiai tiesioginių užsienio investicijų vienam gyventojui Lietuvoje, todėl kuriamos gerai apmokamos, aukštos kvalifikacijos reikalaujančios darbo vietos. Kuriantis naujoms darbo vietoms, mažėja nedarbas. Klaipėdoje jis svyruoja 5% ribose.

Ekonominės perspektyvos ir jas užtikrinančios prielaidos

Klaipėdos ekonomikos vystymosi pagrindas diversifikuotas. Klaipėda pasižymi tvaria ir aukštą pridėtinę vertę kuriančia ekonomika, kurią generuoja aukšto potencialo žinių ekonomikos, technologijų bei tradiciniai transporto, pramonės ir turizmo sektoriai, kuriuose vertę kurią aukštos kvalifikacijos specialistai. Darnus aplinkos vystymas užtikrina gyventojų socialinius poreikius.

Pramonė ir transportas

Pramonės teritorijos vystomos taip, kad būtų išnaudotas investicijų pritraukimo potencialas bei gamtai draugiška pramonės sektoriaus plėtra.

- Klaipėdos LEZ teritorija vystoma taip, kad būtų užtikrinta patraukli infrastruktūra pramonės įmonių pritraukimui ir esamų įmonių veiklos efektyvumo didinimui.
  - Teritorijos plėtra vystoma taip, kad naujai besikuriančioms organizacijoms būtų užtikrinta visa reikalinga infrastruktūra, taip sutrumpinant organizacijų įsikūrimo Klaipėdos LEZ trukmę.
  - Klaipėdos LEZ integruojamas į urbanistinę struktūrą ir miesto susisiekimo sistemą taip sutrumpinant kelionių trukmę, neigiamą poveikį aplinkai ir užtikrinant efektyvų susisiekimą su uostu bei miestu.
  - Planuojamose LEZ teritorijoje sukuriama komercinės zonos, kuriose vystomos veiklos kuriančios papildomą pridėtinę vertę (verslo, tyrimų, mokymo centrai, medicininės, vaikų priežiūros, transporto, įdarbinimo, apgyvendinimo paslaugos).
- Pramonės teritorijų konversija skatinama apleistų, nenaudojamų sklypų, pastatų savininkams nustatant didesnius žemės, turto mokesčio tarifus. Šių teritorijų modernizacija skatinama nustatant mokesčių lengvatas.
- Klaipėdos uosto teritorija planuojama taip, kad visos tiekimo grandinės sukuriama pridėtinė vertė augtų vystant Klaipėdos uosto infrastruktūrą bei diegiant darnios plėtros ir socialinės atsakomybės modelius.
  - Daugiafunkcinių miesto centrų plėtra neatsiejama nuo išorinio uosto plėtros siekiant pritraukti pasaulinių prekybos įmonių atstovybes bei paslaugų centrus, taip užtikrinant paslaugų, prekybos sektorių vystymąsi.
  - Nuosekliai vykdoma Klaipėdos valstybinio jūrų uosto plėtra susijusi su trūkstančių grandžių tarp uosto ir valstybinės reikšmės kelių tinklo sukūrimu, esamų jungčių gerinimu didinant jų pralaidumą taip užtikrinant krovinių transportavimo efektyvumą ir mažinant neigiamą įtaką gyventojams.

Paslaugos ir turizmas

- Kuriama rekreacinio ir aktyvaus turizmo infrastruktūra leidžia efektyviai išnaudoti iki šiol nenaudojamas Klaipėdos teritorijas. Turizmo plėtra tampa viena iš svarbiausių priemonių didinant ir užtikrinant nuolatinį (atsparų sezoniškumui) viešbučių ir kitų su turizmu susijusių sektorių užimtumą.
  - Siekiant skatinti viešojo maitinimo, prekybos ir kitus turizmui būdingus sektorius Klaipėdos miesto rekreacinėse teritorijose planuojamas patogus susisiekimas, rekreacinėse teritorijose įrengiami kultūrinio turizmo maršrutai bei turizmo infrastruktūros objektai.
  - Paviršinių vandenų teritorijų plėtra vystoma taip, kad būtų skatinama žuvininkystės ir žvejybinio turizmo plėtra bei pramoginis ir pažintinio plaukiojimo turizmas.
  - Kruiziniais laivais atvykstančių užsienio turistų poreikiai užtikrinami numatant turizmo paslaugų plėtrą kruizinių laivų terminale bei planuojant kitus aptarnavimo objektus teritorijoje.
  - Rekreacinis potencialas išnaudojamas Smiltynės, Melnragės bei Girulių teritorijose įgyvendinant viešojo – privataus sektoriaus projektus, tokiu būdu pritraukiamos investicijos į apgyvendinimo ir paslaugų sektorius.
  - Daugiafunkcinių teritorijų vystymas užtikrina turizmui būtinų paslaugų, aptarnavimo sektorių plėtros sąlygą.

Mieste aktyviai vystomas paslaugų sektorius, kuriasi mokslinių tyrimų įstaigos veikiančios automatizavimo, aptarnavimo srityse, gerinama investicinė erdvė.

- Paslaugų sektoriaus plėtra skatinama formuojant daugiafunkcinius miesto centrus, užtikrinančius miesto struktūros gyvybingumą ir urbanistinės struktūros kokybės gerinimą.
- Vystoma ir plėtojama patraukli infrastruktūra jau esamosiose gyvenamosiose teritorijose, taip numatant komercines, poilsio, paslaugų, aptarnavimo zonas, tokiu būdu kuriant patrauklią infrastruktūrą paslaugų sektoriaus plėtrai.
- Plėtojama socialinių paslaugų, švietimo ir kultūros infrastruktūra, užtikrinant saugumą, viešųjų ir privačių paslaugų kokybę, taip pritraukiant aukštos kvalifikacijos specialistus į Klaipėdos miestą.

Būstas

Klaipėdos miesto gyvenamasis fondas 2015 m. / 2050 m. - 4386,4 / 5075 tūkst.m². Vidutinis metinis gyvenamojo fondo padidėjimas - 20 tūkst.m². 1 gyventojui tenka naudingojo ploto 2015 m. / 2050 m. - 28,4 / 35,0 m². Daugiaaukštės gyvenamosios statybos rajonų apgyvendinimo rodiklis skaičiuojamas 150 gyv./ha, o mažaukštės statybos rajonų – 30 gyv./ha. Esamas gyvenamasis fondas Klaipėdos mieste yra 28,4 m²/1 gyv., planuojama, kad iki 2050 m. šis skaičius turėtų išaugti iki ES optimalaus

rodiklio - 35,0 m²/1 gyv. Gyvenamojo naudingo ploto 1 gyventojui prieaugis 2050 m. - 6,6 m². Bendras gyvenamojo naudingo ploto prieaugis - 688,6 tūkst. m².

Esamas gyvenamojo fondo santykis mieste tarp mažo intensyvumo ir didelio intensyvumo gyvenamosios statybos (vienbutės ir daugiabutės) yra 12/88, planuojamas gyvenamosios statybos santykis naujoms teritorijoms – 20/80.

Gyvenamojo ploto prieaugis, tūkst.m²:

- Mažo intensyvumo gyvenamajai statybai - 137,72;
- Didelio intensyvumo gyvenamajai statybai - 550,88.

Šiuo metu galiojančiame Klaipėdos BP numatytas gyvenamojo fondo santykis yra 35% daugiaaukštės ir 65% mažaaukštės gyvenamosios statybos teritorijoms.

Darbo vietos

Klaipėdos mieste 2016 m. buvo 98 300 užimtų darbo vietų. Užimtų darbo vietų skaičius per tris metus (2013 – 2016 m.) sumažėjo 1500 darbo vietų (- 1,5% pokytis). BP koncepcijos sprendiniais neigiamą užimtų darbo vietų skaičiaus kitimą tikimasi suvaldyti ir išvengti mažėjimo tendencijos.

Potencialiai, atsižvelgiant į proteguojamą teritorijų mišrumą, į neišnaudotas pramonės, sandėliavimo ir kitas galimas verslo teritorijas, bendrojoje miesto planinėje struktūroje (turint galvoje visą miesto administracinę aprėptį, o ne atskirus teritorinius fragmentus) yra užtikrinta tiek teritorinė, tiek investicinė galimybė darbo vietų plėtrai.

Darbo vietų kūrimas yra tiesiogiai susijęs su Klaipėdos mieste vykdomomis ir ateityje numatomomis plėtoti ekonominėmis veiklomis, dėl šios priežasties BP apimtyje numatomos darbo vietų kūrimą skatinančios priemonės yra labiau susijusios su pačių ekonominių veiklų, kurios taip pat sukuria Klaipėdos miesto konkurencinį pranašumą, vystymu.

Toliau nuosekliai vykdoma Klaipėdos valstybinio jūrų uosto, plėtra. Ši plėtra betarpiškai susijusi su funkcionalios susisiekimo sistemos trūkstančių grandžių tarp uosto ir valstybinės reikšmės kelių tinklo sukūrimu, esamų jungčių gerinimu didinant susisiekimo greitį bei mažinant įtaka miesto susisiekimo sistemai.

Siekiant išnaudoti Klaipėdos miestui teikiamą jūrų uosto konkurencinį pranašumą, susidarys sąlygos vystyti aukštesnę pridėtinę vertę generuojančią gamybinę ir perdirbamąją pramonę, kurios aprūpinimas žaliavomis ir eksportas gali būti vykdomas per jūrų uostą.

Klaipėdos LEZ teritorijos konkurencingumas didinamas geriau integruojant LEZ teritoriją į Klaipėdos miesto urbanistinę struktūrą su daliniais miesto teritoriniais fragmentais. Didesnis šios teritorijos integralumas padės LEZ teritorijoje didinti ne tik su įprastine gamybine veikla susijusių darbo vietų skaičių, bet ir sudarys sąlygas kurti šias veiklas aptarnaujančioms paslaugų įmonėms.

Numatant teritorijų mišrumą sudaromos sąlygos vystyti smulkų ir vidutinį verslą prekybos ir paslaugų sektoriuje, vystomas turizmo sektoriaus, tiesiogiai susijęs su investicijomis į viešąją

rekreacinę infrastruktūrą. Rekreacinės infrastruktūros plėtros prioritetas teikiamas didžiausią rekreacinį potencialą turinčioms teritorijoms prie Baltijos jūros Smiltynėje, Melnragėje ir Giruliuose.

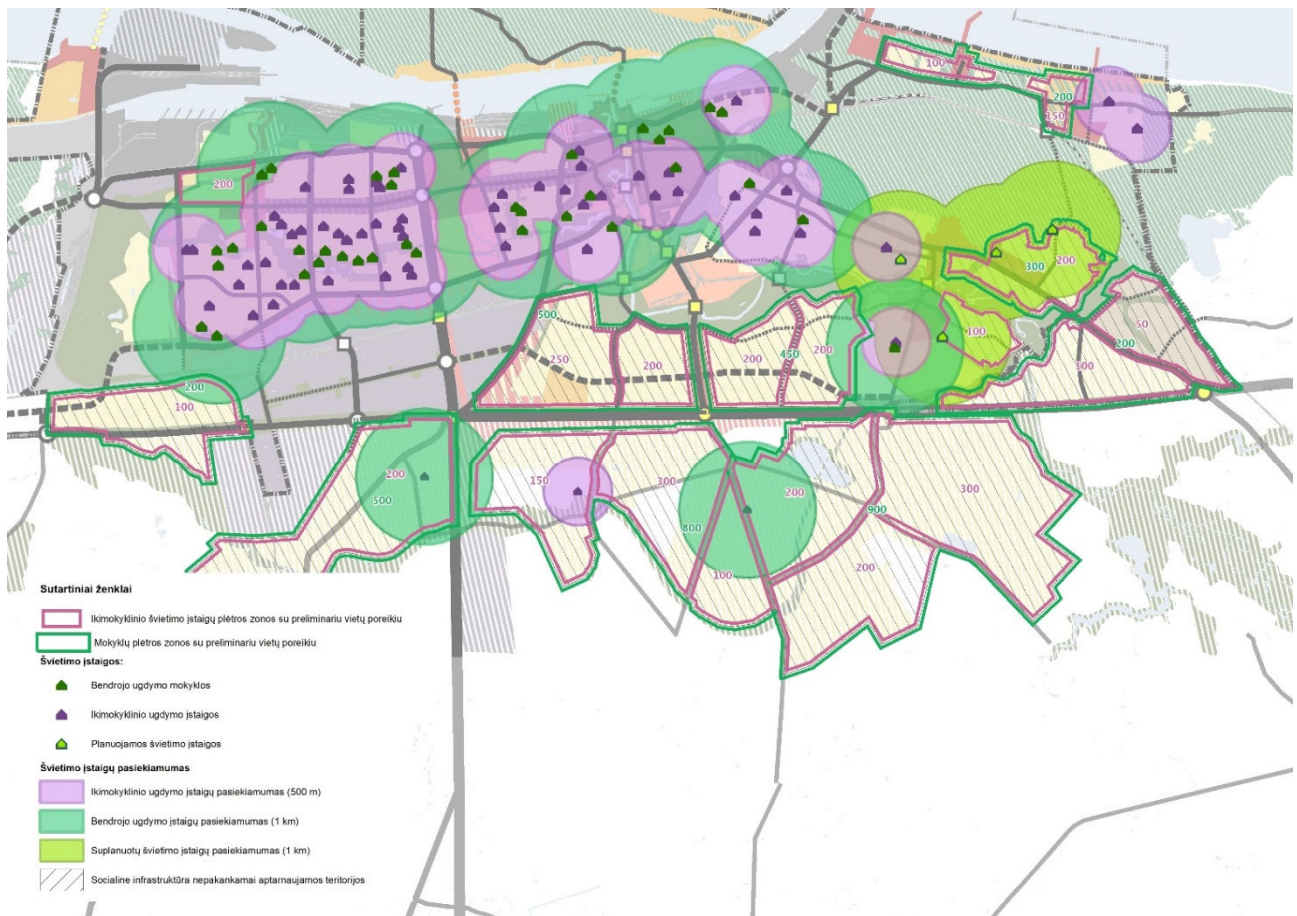
Žinių ekonomikos ir su ja susijusio nematerialaus intelektualinio produkto plėtojimui Klaipėdos miesto BP yra nustatytos prielaidos sukurti sąlygas tokiai veiklai potencialiose teritorijose: galimybes kurti ir plėtoti žinių ekonomikos branduolį Universiteto teritorinėje aplinkoje; šiaurinėje dalyje tarp geležinkelio ir Medelyno g. numatytos daugiafunkcinės specializuotų kompleksų teritorijos.

Socialinė infrastruktūra

Bendrosios nuostatos. Klaipėda dėl gyventojų konkuruoja su priemiestinėmis teritorijomis Klaipėdos rajone, todėl siekiant sustabdyti gyventojų kraustymąsi į rajoną, miestas privalo turėti ženklų konkurencinį pranašumą srityse, kurios yra dabartinės vidinės migracijos į priemiestį aplinkos - Klaipėdos rajono silpnosios vietos:

1. Gyvenamųjų teritorijų su išvystyta inžinerine infrastruktūra pasiūla;
2. Lengvai pasiekiami, pakankama socialinės infrastruktūros (ypač, ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigos) pasiūla;
3. Kultūros, pramogų ir komercinių objektų pasiūla miesto pacentriuose;
4. Kokybiški ir patikimi transporto ryšiai, jungiantys miesto centrą ir pacentrius.
5. Socialinių, aptarnavimo objektų galimybė ne tik miesto pacentriuose, bet ir apibendrintose mišriose mažo ir didelio intensyvumo gyvenamose teritorijose (2.10 pav.). Tam tikslui BP konkretizuotuose sprendiniuose Nagrinėjamų rajonų reglamentuose bus pateiktos kompleksinės nuorodos.

2.10 pav. konceptualiai nurodyti ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigų poreikiai pagal teorinį gyventojų skaičių. Jie bus tikslinami sprendinių konkretizavimo stadijoje, nustatant konkrečių nagrinėjamų rajonų reglamentus. Schemoje paryškinta nauja mokykla, kurios projektavimo darbai jau yra pradėti.

2.10 pav. Principinė Klaipėdos miesto švietimo infrastruktūros plėtros schema

Ikimokyklinio ugdymo infrastruktūra. BP keitimo koncepcijos rengimo metu esamų Klaipėdos miesto ikimokyklinio ugdymo įstaigų vietų skaičius yra pakankamas viso miesto gyventojų aprūpinimui. Laikotarpiu iki 2035 m. numatomas ikimokyklinio amžiaus vaikų skaičiaus mažėjimas, o ilgajame laikotarpyje – iki 2050 m. augimas iki 8500. Klaipėdos miesto periferijoje numatomas tolygus, lėtėjantis ikimokyklinio amžiaus vaikų skaičiaus augimas, iki 1600 vaikų 2050 metais. Klaipėdos miesto gyventojų aprūpinimui bendras vietų skaičiaus ikimokyklinėse švietimo įstaigose yra pakankamas.

Bendrojo ugdymo infrastruktūra. Pagrindinė miesto bendrojo ugdymo įstaigų tinklo problema – prastas mokyklų pasiekiamumas atskiruose rajonuose, sukuriantis kelionių poreikį, lemiantį intensyvesnes transporto spūstis. Remiantis demografinė prognoze, 7-16 m. amžiaus vaikų skaičius iki 2025 m. augs, todėl didės vietų bendrojo ugdymo įstaigose poreikis miesto šiauriniuose rajonuose bei rytinėse plėtros ir konversijos zonose.

Kultūros objektai. Klaipėdoje veikia 50 įvairių kultūros įstaigų, kurių dauguma – koncentruotos miesto centre, išskyrus miesto bibliotekų padalinius, išdėstytus visame mieste. Formuojant policentrinę miesto struktūrą, tikslinga miesto pacentriuose kurti lokalią kultūros infrastruktūrą.

Sveikatos ir socialinės rūpybos infrastruktūra. Teritoriniu požiūriu, Klaipėdos miesto klinikos ir pirminės sveikatos priežiūros centrai bei socialinės rūpybos objektai pasiskirstę visame tankiai apgyvendintame miesto plote, išskyrus šiaurinius miesto rajonus.

Pagrindiniai tikslai:

1. Užtikrinti tolygią pirminės sveikatos priežiūros įstaigų sklaidą mieste, užtikrinant paslaugų pasiekiamumą visiems miesto gyventojams;
2. Plėtoti socialinių paslaugų infrastruktūros tinklą ir didinti socialinės rūpybos objektų integraciją.

Pagrindiniai socialinės aplinkos vystymo principai:

1. Modernizuojant esamas ir įsisavinant naujas plėtros teritorijas bei formuojant policentrinę miesto struktūrą, kiekviename pootryje kuriama aplinkines gyvenamąsias teritorijas pakankamai aprūpinanti socialinė bei lokali kultūros, sporto ir rekreacijos infrastruktūra;
2. Prioritetinė socialinės infrastruktūros plėtra vykdoma kaštų naudos principu – prioritetas teikiamas teritorijoms, kuriose socialinė infrastruktūra nepakankama ir jos sukūrimas duotų didžiausią pridėtinę vertę. Tai reikšmingai sumažins gyventojų gaištis dėl kelionių į socialinės infrastruktūros objektus, padidins plėtros teritorijos nekilnojamojo turto vertę ir pan. Bet tai nesumenkina investicinio potencialo galimybių socialinės ir aptarnavimo infrastruktūros vystymui teritorijose, kurios BP sprendiniuose turės tam numatytas apibendrintas galimybes.

Gamtinė aplinka

Šios alternatyvos „2“ (kaip ir Alternatyvos „1“) sprendinių įgyvendinimo atveju svarbiausios gamtinio kraštovaizdžio struktūrinės įvairovės apsaugos sisteminiams užtikrinimui yra: a) saugomų teritorijų; b) gamtinio karkaso ir c) žaliųjų plotų teritorijų grupės. Visų šių teritorijų grupių apsaugos, naudojimo ir tvarkymo užtikrinimo galimybės didesne ar mažesne dalimi turi koreliuoti su numatoma uosto ir miesto struktūrine plėtra. Turint galvoje, kad rengiamas uosto plėtros bendrasis planas yra aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentas nei miesto bendrasis planas, žemiau nurodomi pagrindiniai sprendiniai, kurie gali įtakoti gamtinio kraštovaizdžio struktūrinių teritorijų interesus:

- Naujos teritorijos suformavimas pietinėje Klaipėdos valstybinio jūrų uosto dalyje (užpilant dalį Klaipėdos sąsiaurio akvatorijos, nukasant dalį Kiaulės Nugaros salos ir dalį Smeltės pusiasalio, įrengiant naujas krantines bei reikiamą infrastruktūrą ir suprastruktūrą laivų aptarnavimui ir krovai) jautrioje gamtinėje aplinkoje – Kiaulės Nugaros salos dalijamoje Klaipėdos sąsiaurio ir Kuršių marių sandūroje bei Kuršių nerijos gretimybėje, gali sukelti Kuršių marių bei Klaipėdos sąsiaurio ekosistemų egzistavimo sąlygų pokyčius bei įtakoti į UNESCO ir IUCN globojamą Pasaulio paveldo sąrašą įtrauktos Kuršių nerijos kraštovaizdžio vizualinę kokybę, pakeisti susiklosčiusią kraštovaizdžio morfologinę struktūrą.
- Naujos KVJU veiklos teritorijos suformavimo Baltijos jūros akvatorijoje bei uosto veiklų vykdymas yra visiškai naujas, analogų Lietuvos pajūryje neturintis dirbtinės technogenizuoto kraštovaizdžio salos kūrimo atvejis, kurio pasekmės kraštovaizdžiui yra labai

nevienareikšmės ir didele dalimi priklauso ne tik nuo technologinių statybos, bet ir nuo urbanistinių sprendinių.

- KVJU plėtros sprendinių realizavimas gali paveikti Kuršių nerijos šiaurinę dalį ir ruožą piečiau Alksnynės, nes atsiranda poveikio tikimybė kraštovaizdžio unikaliai masteliui ir bendrajai erdvinei struktūrai, būdingoms Kuršių marių panoramoms ir siluetams, gamtos ir kultūros jūrinio paveldo elementams, gamtiniams ir žmogaus sukurtiems elementams, pamario ragams. Taip pat galimas poveikis Kuršių marių šiaurinės dalies ichtiofaunai ir ornitofaunai.
- Smiltynėje (Baltijos jūros ir Kuršių marių pakrantėse) numatomi urbanistinės struktūros vystymo sprendiniai turės būti suderinti su Pajūrio juostos naudojimo sąlygomis, kurias nustato Pajūrio juostos įstatymas ir kiti teisės aktai, Kuršių nerijos nacionalinio parko apsaugos interesais, suformuluotais Kuršių nerijos nacionalinio parko nuostatose, turės saugoti Nacionalinio parko sausumos, marių ir jūros ekosistemų stabilumą, nepažeisti ekologinės pusiausvyros.
- Pajūrio žemyninėje dalyje numatomi urbanistinės struktūros vystymo sprendiniai – specializuoto rekreacinio / kurortinio profilio centro formavimas, kurortinių centrų su prieigomis prie Baltijos jūros siūlomi įgyvendinti atlikus Pajūrio juostos korektūrą ir siekiant ypatingos svarbos statuso.
- Dėl numatomos išorinio uosto (Klaipėdos valstybinio jūrų uosto plėtra teritoriniuose vandenyse) įtakos šių teritorijų vystymui ir plėtojimui turi būti skiriamas ypatingas dėmesys, tvarkoma infrastruktūra, numatomas gyvenimo sąlygų gerinimas, taikomos krantotvarkos priemonės.

Nekilnojamas kultūros paveldas

Klaipėdos miesto kultūros paveldo apsaugos strategijos sprendinių dalyje prioritetinga kultūros paveldo politikos kryptis yra orientuota į kultūros paveldo apsaugos organizavimo tobulinimą, kuris politiškai ir struktūriškai yra apibrėžtas „Klaipėdos miesto kultūros paveldo apsaugos strategijoje 2016“.

Pagrindinis objektas, kuriam turi būti skiriamas didžiausias dėmesys, yra šiuo metu atkuriamas **Klaipėdos piliavietė**. Gynybinį miesto kultūros paveldą atspindintis kompleksas simbolizuoja turtingą uostamiesčio istoriją. Atkūrus piliavietės tūrius, atlikus aplinkotvarkos darbus ir pritaikius juos pažintinei, rekreacinei funkcijai, piliavietė taps reikšmingiausiu Klaipėdos kultūros paveldo objektu. Šį kompleksą tikslinga sujungti su šalia esančiu senamiesčiu, tokiu būdu integruojant piliavietę ir istorinę miesto dalį, sukuriant bendrą, didelę istorinę vertę turintį, traukos objektą. Koncentruojant investicijas į Klaipėdos piliavietės atkūrimą, būtina siekti šio objekto matomumo ir pasiekiamumo didinimo. Siūlomas kompleksinis urbanistinis sprendimas.

Su piliaviete – „centrinio“ senamiesčio kultūros paveldo objektu, glaudžiai susijęs **Bastionų kompleksas**. Šie kultūros paveldo objektai vaizdingiausiai atspindi Klaipėdos miesto-tvirtovės istorinį sluoksnį. Bastionų komplekso tvarkybai ir atgaivinimui numatyta kompleksiškai sutvarkyti Bastionų kompleksą ir jo prieigas, sukuriant išskirtinį kultūros ir turizmo traukos centrą bei skatinant smulkųjį ir vidutinį verslą.

Atkūrus/atgaivinus du svarbius gynybinio kultūros paveldo objektus, natūraliai sudaroma gyvybinga, aktualizuotina urbanistinė ašis: Klaipėdos piliavietė–Turgaus g.–Bastionų kompleksas. Pagrindinė ašies arterija – **Turgaus gatvė** yra turtinga senojo miesto kultūros paveldo objektų, viena pirmųjų senamiesčio gatvių, buvęs ilgasis turgus, jungęs pilį viename gatvės gale ir bažnyčias kitame. Tam, kad aprašoma senąjį miestą ir miestą-tvirtovę jungianti urbanistinė Turgaus gatvės ašis būtų gyvybinga, siūloma Turgaus g. paversti pėsčiųjų zona. Rekomenduotina ilgalaikėje perspektyvoje siekti, kad visas Klaipėdos senamiestis būtų paverstas pėsčiųjų zona.

Paraleli Turgaus gatvės ašiai yra **Dangės upės krantinių ašis**. Pastatai, namai ir sandėliai prie upės, Žvejų gatvė atspindi turtingą vidaus vandenų istorinį paveldą. Šios upės ašies aktualizavimas stiprintų Klaipėdos istorijos daugialypumą ir efektyviai papildytų „centrinių“ kultūros paveldo objektų kuriamą uostamiesčio įvaizdį.

Turgaus gatvė taptų svarbiausia ašimi senamiestyje, tuo tarpu Naujamiestyje analogiškai svarbi yra **Liepų gatvė**. Tai buvęs XVIII a. žąsų turgus, XIX a. pradžioje virtęs gražiausia ir reprezentatyviausia miesto alėja, prie kurios buvo statomi prašmatnūs miestiečių namai. Liepų gatvė jungia gausybę paveldo objektų, tai daugybė namų, pašto stoties kompleksas, industriniai pastatai šiaurinėje dalyje (skerdyklų, vandenvietės, dujų fabriko kompleksai), pagrindinės miesto viešosios erdvės, tokios kaip Atgimimo aikštė, K. Donelaičio aikštė, skulptūrų parkas. Ateityje Liepų gatvė tęsis iki pat marių (išvysčius sklypus Naujojo uosto gatvėje, Liepų gatvės tąša–Naujojo sodo gatvė prieis iki vandens).

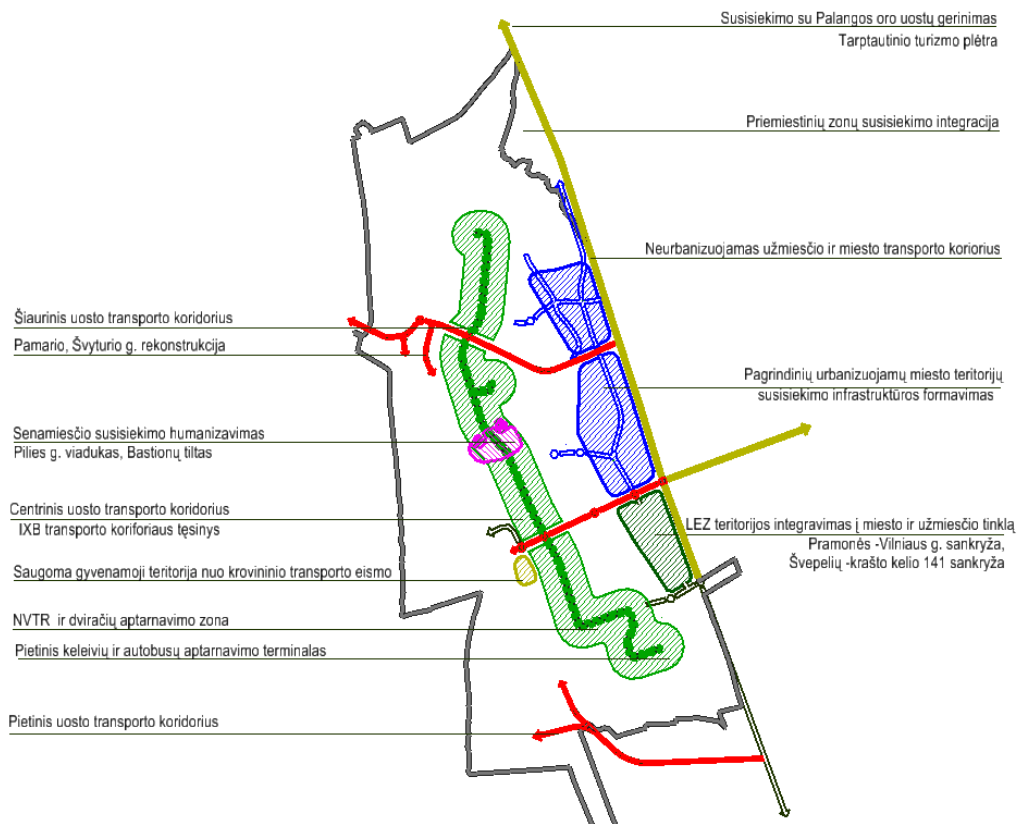
Uostamiesčio įvaizdžio stiprinimas. Dėmesys skiriamas jūriniam kultūros paveldui, formuojančiam Lietuvai ir regionui unikalų Klaipėdos uostamiesčio veidą. Miesto padėtis prie jūros lėmė ir formavo visas uostamiesčio struktūras. Tam sudarytos sąlygos geriau įsisavinti viešas erdves, formuojančias uostamiesčio įvaizdį Dangės upės zonoje, įgyvendinant projektą „Dangės upės krantinės pritaikymas centrinėje Klaipėdos miesto dalyje“.

Žardės ir Pumalių piliakalnių tvarkyba. Gynybiniai objektai, tokie kaip Žardės piliakalnio kompleksas, piliakalnis šiaurinėje miesto dalyje, simbolizuoja Klaipėdoje gyvenusios Kuršių genties istoriją, o archeologinės vietovės su senoviniais pasakojimais yra įdomios ne tik klaipėdiečiams, bet ir miesto svečiams.

Stiprinamas miesto rekreacinis potencialas. Saugotinoje Kuršių nerijos dalyje - Smiltynėje, istorinėse klaipėdiečių poilsio vietose - Giruliuose ir Melnragėje ne tik saugomos kultūros vertybės, bet ir formuojamos į rekreaciją orientuotos paslaugos.

Susisiekimo sistema

2.11 pav. Principinė Klaipėdos miesto susisiekimo sistemos plėtos strategijos schema

Pagrindiniai miesto susisiekimo sistemos strateginiai tikslai pateikti 2.11 pav. ir pagal jų svarbą skirstomi į:

1. Klaipėdos jūrų uosto transporto koridorių realizavimas.
  - 1.1 Centrinė greito eismo A2 kategorijos gatvė-IX b transporto koridoriaus tęsinys iki uosto ir perkėlos. Vilniaus pl. - Pramonės g., Baltijos pr. - Šilutės pl., Baltijos pr. - Taikos pr. ir Baltijos pr. - Minijos g. skirtingo lygio sankryžos ir pėsčiųjų – dviratininkų perėjos. Jakų skirtingo lygio sankryžos užbaigimas;
  - 1.2 Miesto pietinis aplinkkelis tarp krašto kelio 141 ir pietinės uosto dalies, rekonstruojant esamą Taikos pr. ir Rimkų transporto mazgą su viadukais link Perkėlos gatvės;
  - 1.3 Šiaurinis transporto koridorius tarp magistralinio kelio A13 ir planuojamo šiaurinio jūrų uosto terminalo. Papildoma atšaka – Švyturio gatvė ir jos tęsinys. Pagrindiniai susisiekimo infrastruktūros darbai – transporto viadukas Šiaurės pr. - H. Manto - Liepojos g. sankryžoje, P. Lideikio - Švyturio g. skirtingo lygio transporto mazgas, nauja kelio ir geležinkelio atšaka su skirtingo lygio sankryžomis ar sankirtomis;
2. Klaipėdos LEZ teritorijos integravimas į miesto ir užmiesčio susisiekimo tinklą, viešojo transporto aptarnavimo pagerinimas. Pagrindiniai infrastruktūros darbai: skirtingų lygių

Pramonės g. - Vilniaus pl. sankryža, Smiltelės g. tęsinys su viaduku per magistralinį geležinkelį, Švepelių g. - Šilutės g. (krašto kelias 141) skirtingo lygio sankryža;

3. Naujos ekologiškos (pageidautina elektrinės) viešojo transporto rūšies įdiegimas į viešojo transporto maršrutinį tinklą pagrindinėje miesto urbanistinėje – transporto ašyje. Esamų maršrutų tinklo optimizavimas, derinant prie NVTR. Pietinio viešojo transporto ir keleivių aptarnavimo galinio punkto ir parko formavimas už Jūrininkų prospekto;
4. Susisiekimo pėsčiomis ir dviračiais infrastruktūros plėtra, formuojant rišlų ir kokybinį tinklą, pagal galimybes atskiriant jį nuo autotransporto eismo pagal specialiojo plano sprendinius ir parengtus techninius projektus;
5. Senamiesčio teritorijos ir piliavietės susisiekimo humanizavimas, mažinant įprastiniu kuru varomų automobilių panaudojimą. Senamiesčio žiedo formavimas pastatant Bastionų tiltą, formuojant nepertraukiamą antžeminę erdvę iki piliavietės teritorijos (perkėlus transporto eismą į skirtingą lygį ties Žvejų gatve). Ribotas automobilių stovėjimo aikštelių aplink senamiesčio žiedą formavimas pagal priimtus „Klaipėdos miesto darnaus judumo plano“ principus;
6. Naujo susisiekimo tinklo formavimas naujai numatytose urbanizuoti teritorijose. Realizuotas magistralinių gatvių tinklas, kuriame numatoma viešojo transporto maršrutinio tinklo plėtra, bei dviračių takai užtikrintų intensyvesnį šių transporto rūšių panaudojimą, kas padėtų realizuoti darnaus judumo principus;
7. Didesnė visos miesto susisiekimo sistemos integracija su šalia miesto ribos esančiomis rajono savivaldybės teritorijomis, formuojant vieningą ir rišlų susisiekimo infrastruktūros magistralinių gatvių ir takų tinklą, tinkantį viešojo transporto maršrutinio tinklo organizavimui ir susisiekimui kitomis transporto rūšimis. Susisiekimo viešuoju transportu (autobusais, pagal turimą infrastruktūrą – traukiniais) gerinimas su Palangos oro uostu, Palangos, Kretingos, Gargždų ir Priekulės miestais;
8. Magistralinių kelių A13 ir A1 kaip integruotų transporto koridorių izoliavimas nuo galimos urbanistinės plėtros, ribojant privažiavimų ir sankryžų skaičių, neformuojant prie jo susisiekimo pėsčiomis ar dviračiais. Aplinkinės urbanizuojamos teritorijos aptarnavimas organizuojamas iš numatomų dubliuojančių jungčių.

Esminiai susisiekimo infrastruktūros pakeitimai susieti su šiais tikslais:

- susisiekimo infrastruktūros pokyčiais (gatvių ir geležinkelio) numatant naujus sprendinius sisteminiams Klaipėdos jūrų uosto terminalų šiaurinėje ir pietinėje miesto dalyje jungtims, saugaus eismo ir logistikos sprendiniais;
- pasikeitusiais STR techniniais reikalavimais ir galimybe išlaikyti norminius atstumus tarp esamų ir planuojamų sankryžų, užtikrinti planines kreives, atstumus tarp gatvės raudonųjų linijų, centrinės skiriamosios įrengimu A ir B1 kategorijos gatvėse ir pan. Šiame variante atlikti pakeitimai palietė apie 70 km gatvių tinklo. Siūloma atsisakyti apie 4 km anksčiau numatyto gatvių tinklo ir naujai rekomenduojama apie 7 km. Iš aukštesnės kategorijos į

žemesnę pervaista 65% magistralinių gatvių tinklo ir atvirkščiai iš žemesnės į aukštesnę – 35% (iš jų apie pusė iš D kategorijos tinklo).

Pagrindiniai siūlomi pakeitimai:

- paliekama perspektyvinė transporto jungtis per geležinkelį iš pietinės miesto dalies į Rimkų gatvę;
- paliekamas Smiltelės gatvės tęsinys ir estakada per geležinkelį iki Švepelių gatvės;
- įvertinant rengiamo Klaipėdos jūrų uosto bendrojo plano sprendinius atsisakoma Nevėžio gatvės, kuri patenka į uosto teritoriją ir trukdo geležinkelių linijų plėtrai, numatant miestui kompensacines priemones. Alternatyvinė jungtis su uosto teritorija numatoma panaudojant dalį Kalnupės gatvės atkarpos tarp Žalgirio ir Minijos gatvių, numatant joje reikalingas transporto priemonių keliamo triukšmo sklaidą mažinančias priemones;
- peržiūrėti Nemuno gatvės atkarpos tarp Senosios Smiltelės gatvės ir naujojo viaduko sprendiniai pagal rengiamo KVJU bendrojo plano poreikius, numatant miestui kompensacines priemones dėl šios jungties praradimo;
- atsisakoma Kauno gatvės tęsinio iki magistralinio kelio A13, šią trasą pakeičiant Tilžės gatve su estakada per magistralinį geležinkelį;
- atsisakoma Šiaurės prospekto tęsinio iki Tilžės gatvės ir naujo tilto per Danės upę dėl jau susiformavusio esamo užstatymo, jį pakeičiant nauja gretima trasa tarp esamų Tilžės ir Kleimiškės gatvių ir esama Joniškės gatve;
- realizuoti Švyturio gatvės tęsinį su viadukais per geležinkelio liniją iki P. Lideikio gatvės, perimant transporto srautus iš H. Manto gatvės, kurioje numatoma atskiros eismo juostos NVTR bei įvedant draudimus uosto krovinių transporto eismui per miesto centrinę dalį. Išlaikyti normatyvinius atstumus tarp sankryžų P. Lideikio gatvėje įrengiant naują sankryžą link uosto šiaurinio terminalo;
- naujos transporto jungties įrengimas į šiaurinį uosto terminalą su nauju geležinkelio įvadu ir naujomis skirtingo lygio sankryžomis su P. Lideikio ir Pamario gatvėmis;
- Klaipėdos miesto geležinkelio infrastruktūra svarbiausią vaidmenį atlieka gabendama Klaipėdos valstybinio jūrų uosto krovos kompanijų produktus. Augantiems miesto ir uosto poreikiams tenkinti būtina tobulinti Klaipėdos geležinkelių sistemos grandis. Mažinti krovinių gabenimo apimtį per centrinę geležinkelio stotį ir mieste esantį kelyną;
- įvertinus Pauosčio geležinkelio stoties perspektyvinį vystymą, sprendinių konkretizavimo stadijoje numatyti galimybę mažinti geležinkelio kelynus centrinės geležinkelio stoties sklypo teritorinėje apimtyje;
- Šiauriniame uosto įvažiavime rekonstruoti esamą vieno lygio H. Manto-Liepojos-Šiaurės pr.– P. Lideikio g. reguliuojamą sankryžą nutiesiant uosto kryptimi estakadą arba įrengiant skirtingų lygių sankryžą, vengiant dar didesnės šios sankryžos perkrovos. Vystant uosto

geležinkelio privažiavimo kelius uosto teritorijoje ir didėjant traukinių eismui, dauguma esamų geležinkelio pervažų reikia uždaryti, o jų vietoje įrengti estakadas/požeminius pravažiavimus;

- Siekiama, kad visos skirtingo lygio sankryžos ar estakados KVJU prieigose ir susiję su nepertraukiamu krovinių traukinių eismu uosto geležinkelio linijomis turi būti įtrauktos į uosto infrastruktūros plėtrą, numatant sprendinių detalizaciją kitose projektavimo stadijose. Visos esamos vieno lygio geležinkelio pervažos, pastačius transporto viadukus ir požemines pėsčiųjų perėjas, yra naikinamos (Kairių, Tilžės, Jūrininkų pr. ir pan.). Detalizuojant sprendinius, adekvačiai traktuojamos ir turi būti pavaizduotos tiek miesto, tiek uosto infrastruktūros plėtros sprendiniuose už uosto sklypo ribų;
- Parengti vandens transporto panaudojimo miesto susisiekimo reikmėms specialųjį planą, įvertinant šios transporto rūšies panaudojimo socialinį ekonominį poveikį.

Inžinerinė infrastruktūra

Vandens tiekimo įrenginių ir tinklų vystymo prioritetai siejami su tinklų ir siurblių plėtojimu Klaipėdos rajone nuo Šilgalių, Mockų kaimų pietuose, Šlepšilės, Baukštininkų, Radailių kaimų rytuose iki Šaipių, Pieskojų kaimų šiaurėje. Šiuo metu Klaipėdos miestą ir dalinai Klaipėdos rajoną geriamuoju vandeniu aprūpinančios I-a ir III-ia vandenvietės yra modernios ir tiekia kokybišką vandenį. Įvertinant tai, kad mieste kartu su priemiestinėmis teritorijomis, 2030 m. gyvens apie 176 tūkst. gyventojų, o uostas ir pramonė plėsis, skaičiuojamas geriamojo vandens poreikis gali siekti $176 \times 0,20 \times 1,5 = 53$ tūkst.m³/d. Tokiai plėtrai turi būti pasirengta, atliekant prioritetinius darbus. Toliau plėtoti vandentiekio tinklus naujai užstatytuose ir statomuose kvartaluose. Nutiesti magistralinius tinklus į suplanuotas detaliaisiais planais teritorijas. Tiesti tinklus pagal poreikį naujose gatvėse LEZ'o teritorijoje. Konceptualiai numatoma tiesti magistralinius tinklus pagal poreikį į suplanuotas ir naujai planuojamas pramonės ir uosto vystymo teritorijas esamose miesto administracinėse ribose ir už jų: Mažūriškių, Kipšių, Slengių, Trušelių, Kiemiškių ir kitoms gyvenvietėms, kaip jau prijungtos Kalotės, Purmalių, Jakų, Sudmantų, Gindulių ir kitos. Neplanuoti miesto teritorijoje lokalių vandenviečių, išskyrus Smiltynę.

Buitinių nuotekų šalinimo ir valymo įrenginių sistemų vystymo prioritetai: nutiesti ūkio nuotekų tinklus su reikiama įranga (nuotekų siurbliėmis) naujai užstatytuose ir statomuose kvartaluose. Nutiesti nuotekų tinklus su reikiama įranga į detaliaisiais planais suplanuotas teritorijas. Tiesti nuotekų tinklus pagal poreikį naujose gatvėse LEZ-o teritorijoje. Nutiesti naują slėginę nuotekų liniją (DN 1000 mm) nuo 6-ios siurbinės į nuotekų valymo įrenginius. Tiesti pagal poreikį naujas ar rekonstruoti ūkio nuotekų tinklus bei jų sistemas, pertvarkant ar rekonstruojant jūrų uosto veiklos vystymo objektus uosto bei jo plėtros teritorijose. Nerekomenduoti miesto teritorijoje lokaliųjų ūkio nuotekų valymo įrenginių statybos, išskyrus Smiltynę, kur tai gali būti daroma, išpildžius visus aplinkosaugos ir sveikatos apsaugos reikalavimus. Iškelti į kitą vietą Žvejų gatvės nuotekų siurblinę Nr.2, sudarant galimybę piliavietės teritorijos vystymui bei senamiesčio ir priėjimų prie vandens telkinių aplinkos sukūrimui.

Paviršinių nuotekų tinklų vystymo prioritetai: kaip numatyta parengtame Klaipėdos miesto paviršinių nuotekų tinklų sistemos specialiajame plane kokybiniam ir kiekybiniam esamos situacijos vertinimui,

vystyti paviršinių nuotekų sistemą, kaip betarpiškai susijusią su teritorijų užstatymu ir susisiekimo komunikacijų vystymo procesu mieste. Planuoti paviršinio vandens kaupyklų statybą, kad sumažinti tinklų apkrovimus liūčių metu. Reikalauti iš pramonės įmonių, transporto aptarnavimo ir kitų organizacijų, kad paviršinis vanduo pirmiausia būtų kaupiamas (atviruose ar požeminiuose baseinuose) ir tik po to nedideliu, kaip nustatyta išduotose sąlygose, debitu išleidžiamas į miesto paviršinių nuotekų sistemą. Kokybiškai mažinti Baltijos jūros baseino taršą, numatant išleidžiamo į Danės upę ir kitus upelius bei Klaipėdos sąsiaurį ir Kuršių marias vandens valymą.

Elektros tiekimas. Visos aukštos įtampos transformatorių pastotės sujungtos su Klaipėdos 330/110/10 kV TP aukštos įtampos elektros perdavimo oro linijomis ir elektros perdavimo kabelių linijomis. Miesto aprūpinimo elektros energija sistema yra galinga, tačiau atskiruose rajonuose yra jos disproporcijos. Pramonės įmonių rajonai turi didelio skerspjūvio maitinimo 10 kV kabelius ir 10/0,4 kV transformatorines pastotes. Šiuo metu jų veikla mažai efektyvi. Keičiantis įmonių struktūrai turės būti pertvarkyti ir elektros įrengimai. Senamiestyje ir miesto pakraščiuose maitinančių tinklų ir transformatorių pastočių nepakanka. Ten pastoviai auga energijos poreikis. Mieste daug 110 kV tiekimo elektros antžeminių tinklų. Jie užima plačius koridorius žemės, kurios vertė yra labai didelė. Be to, šie tinklai kelia elektromagnetinę taršą. Numatomas antžeminių elektros tinklų kabeliavimas, kad būtų sudaryta galimybė panaudoti apsaugines zonas estetinės aplinkos gerinimui, neigiamos elektros laukų įtakos panaikinimui bei miesto infrastruktūros vystymui. Kyla poreikis modernizuoti Senamiesčio aprūpinimą elektros energija.

Šilumos gamyba. Tikslinga centralizuotą aprūpinimą išlaikyti ir vystyti centrinėje miesto dalyje, intensyvaus užstatymo rajonuose. Centralizuotai tiekiamos šilumos poreikis gyvenamojo būsto šildymui ir karšto vandens ruošimui suskaičiuotinas pagal atskiruose miesto rajonuose planuojamą gyventojų skaičių, numatant, kad kiekvienam gyventojui teks 35 m² bendrojo ploto. Centralizuotai įmanoma šildyti apie 5180 tūkst. gyvenamojo ploto. Centralizuotai planuojama šildyti Gedminų dvaro, Žardininkų, Smeltalės, Rumpiškių, Centro gyvenamuosius rajonus bei kitus smulkesnius rajonus. Šilumos poreikis šildymui suskaičiuotinas priimant 70W/m² vertinant prielaidą, kad dalis gyventojų gyvens atnaujintuose arba naujuose, geras energines savybes turinčiuose gyvenamuose namuose. Karšto vandens ruošimui reikalingos šilumos galios poreikis nustatomas vertinant tai, kad maksimalus gyventojų karšto vandens poreikis 10l/h. Preliminarių skaičiavimų rezultatus bendra reikalinga centralizuotai tiekiamą šilumos galia gyvenamajame sektoriuje sudarys 477 MW. Centralizuotai tiekiamos šilumos suvartojimas kasmet mažėja, perteklinė šilumos galia sudaro daugiau nei 200 MW. Klaipėdos mieste be AB „Klaipėdos energija“ šilumą gamina ir tiekia į miesto integruotą šilumos tiekimo tinklą septyni nepriklausomi šilumos gamintojai (toliau NŠG).

Energijos rūšies pasirinkimo ir naudojimo šildymui specialiojo plano sprendinius ir reglamentą reikia peržiūrėti ir įvertinti pagal Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymą ir Nacionalinę šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programą. Atnaujintus sprendinius numatyti bendrojo plano sprendinių konkretizavimo stadijoje.

Klaipėdoje eksploatuojama vienintelė Lietuvoje geoterminė jėgainė. Geoterminės jėgainės galia yra 10-35 MW. Pagaminamos šilumos kiekis per metus Klaipėdos geoterminėje jėgainėje nuo 2004 metų iki 2015 metų ženkliai sumažėjo. Pagaminamos šilumos geoterminėje jėgainėje savikaina yra didesnė nei pagaminamos šilumos deginant biokurą.

Dujų tiekimas. Klaipėdos mieste ir Klaipėdos rajone yra gerai išvystyta dujotiekio sistema. Naujų gamtinių dujų vartotojų atsiradimas ir esamų vartotojų poreikių augimas yra pageidaujami. Dujotiekis vystomas vadovaujantis parengtomis dujotiekio vystymo schemomis. Tai padeda racionaliau parinkti dujotiekio vamzdžių skersmenis. Lietuvos ir Klaipėdos dujų tiekimo patikimumą labai padidino įrengtas Klaipėdos suskystintų dujų terminalas (SkGD) ir jo sujungimas su esamu dujotiekiu. Klaipėdos dujų skirstymo stoties (DSS-1) pagalba gamtinės dujos skirstomaisiais tinklais tiekiamos vartotojams. Dujos dažniausiai naudojamos įmonių gamybos veikloje bei šilumai gaminti, todėl didžiausią dujų kiekį suvartoja verslo ir viešojo sektoriaus vartotojai – pramonės įmonės bei šilumos gamintojai. Įvertinta galimo DSS-1 iškėlimo į strategiškai patogesnę vietą Klaipėdos rajone galimybė ir alternatyvos. AB „Energijos skirstymo operatorius“ kol kas nesvarsto stoties iškėlimo. Nuo DSS-1 yra pajungtas skirstomasis dujotiekis, todėl prieš perkeliant skirstymo stotį reikia išspręsti ir skirstomojo dujotiekio rekonstravimą. Gamtinių dujų poreikis (išskyrus centralizuotai tiekiamos šilumos zonas) gyvenamojo būsto šildymui ir karšto vandens ruošimui būtų apie 53847 m³/h. Skaičiavimuose priimta kad 3 žmonės maksimaliai suvartos 4 m³/h. gamtinių dujų. Skaičiuojant gamtinių dujų suvartojimą neįvertinta vienalaikiškumo koeficientas. Didžiausias momentinis dujų poreikis daugiau nei vienam vartotojui visada yra mažesnis nei kiekvieno atskiro vartotojo didžiausių momentinių suvartojimų suma. Nebuitiniams vartotojams dujų poreikis skaičiavimuose nenumatytas, kadangi skaičiuojant nebutinių vartotojų dujų sunaudojimą reikia įvertinti vartotojų kategorijas, priklausomas nuo veiklos pobūdžio, tačiau atsiradus nebutinių dujų vartotojams, jų aprūpinimas dujomis garantuojamas.

Dujų tinklų prioritetai: Siekiant kokybiškai gerinti Klaipėdos m. vizualinę panoramą ir atlaisvinti teritorijas gyvenamajai, visuomeninei statybai, sudaryti sąlygas miesto teritorijoje vystyti naujus kompaktiškus projektus, galima rekonstruoti esamą dujotiekį, padidinant jo techninį patikimumą ir taip sumažinant teritoriją, kurioje negalima statyti statinių arba pagal „Magistralinio dujotiekio dujų skirstymo stoties iškėlimo už Klaipėdos miesto ribų supaprastintą galimybių studiją“, kuri parengta 2007m, iškelti magistralinio dujotiekio dujų skirstymo stotį į Klaipėdos rajono teritoriją. Siekis yra didinti dujų vartotojų skaičių, prijungiant prie esamų dujotiekių, nes šiuo metu yra netolygiai pasiskirstę dujų vartotojai; Klaipėdos mieste ir Klaipėdos rajone dujofikuojamos ir ateityje bus dujofikuojamos visos teritorijos, jei tai ekonomiškai naudinga; dujofikuoti Klaipėdos miesto ir priemiesčio gyventojų sodų bendrijas, sudarant galimybę paversti jas gyvenamaisiais rajonais; pakloti dujotiekio tinklus uosto teritorijoje, siekiant užtikrinti dujotiekio patikimumą, sužiedinti rajonus nuo „Smeltės“ iki Žvejybos uosto rajono; geresniam dujų aprūpinimui planuojami dujotiekio sužiedinimai: Šilutės pl. sužiedinant su Lypkių g.; Klaipėda – Kretinga sužiedinimas; Kairių g. (Pietinis aplinkkelis) sužiedinant su didelio slėgio dujotiekio tinklais, esančiais prie kelio Nr.141 Klaipėda – Kaunas per Šilutę.

Atliekų tvarkymas: Atliekų tvarkymo tikslai ir uždaviniai Klaipėdos mieste yra nustatyti Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo plane. Pagal Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo sistemos plėtros priemonių planą 2014-2020 m., Klaipėdos mieste numatoma toliau eksploatuoti 3 didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles ir žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelę, vystyti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą, mišrias komunalines atliekas po apdorojimo regioniniame mechaninio apdorojimo įrenginyje (Dumpiuose, Klaipėdos r.) perduoti energijos gamybai biokuro ir atliekų termofikacinei jėgainei.

Miesto plėtros prioritetai iki 2050 m.

Klaipėdos miesto plėtros prioritetai apima miesto lygmens prioritetus, neapima valstybei svarbių projektų vystymo, o nustatyti siekiant didinti miesto patrauklumą, įgyvendinti miesto atnaujinimo uždavinius, kurie apima socialinės, paslaugų, inžinerinės, susisiekimo infrastruktūros vystymą užstatytose teritorijose, naujų teritorijų su visa reikalinga aptarnavimo infrastruktūra plėtojimą. Taip pat siekiama sudaryti palankias sąlygas investicijoms. BP koncepcijos įgyvendinimui egzistuoja susitarimo dėl subalansuoto teritorijų plėtojimo tarp Klaipėdos miesto savivaldybės, Klaipėdos jūrų uosto administracijos ir Lietuvos Respublikos vyriausybės būtinybė.

Pagal plėtros prioritetus Klaipėdos miestas suskirstytas į tris zonas:

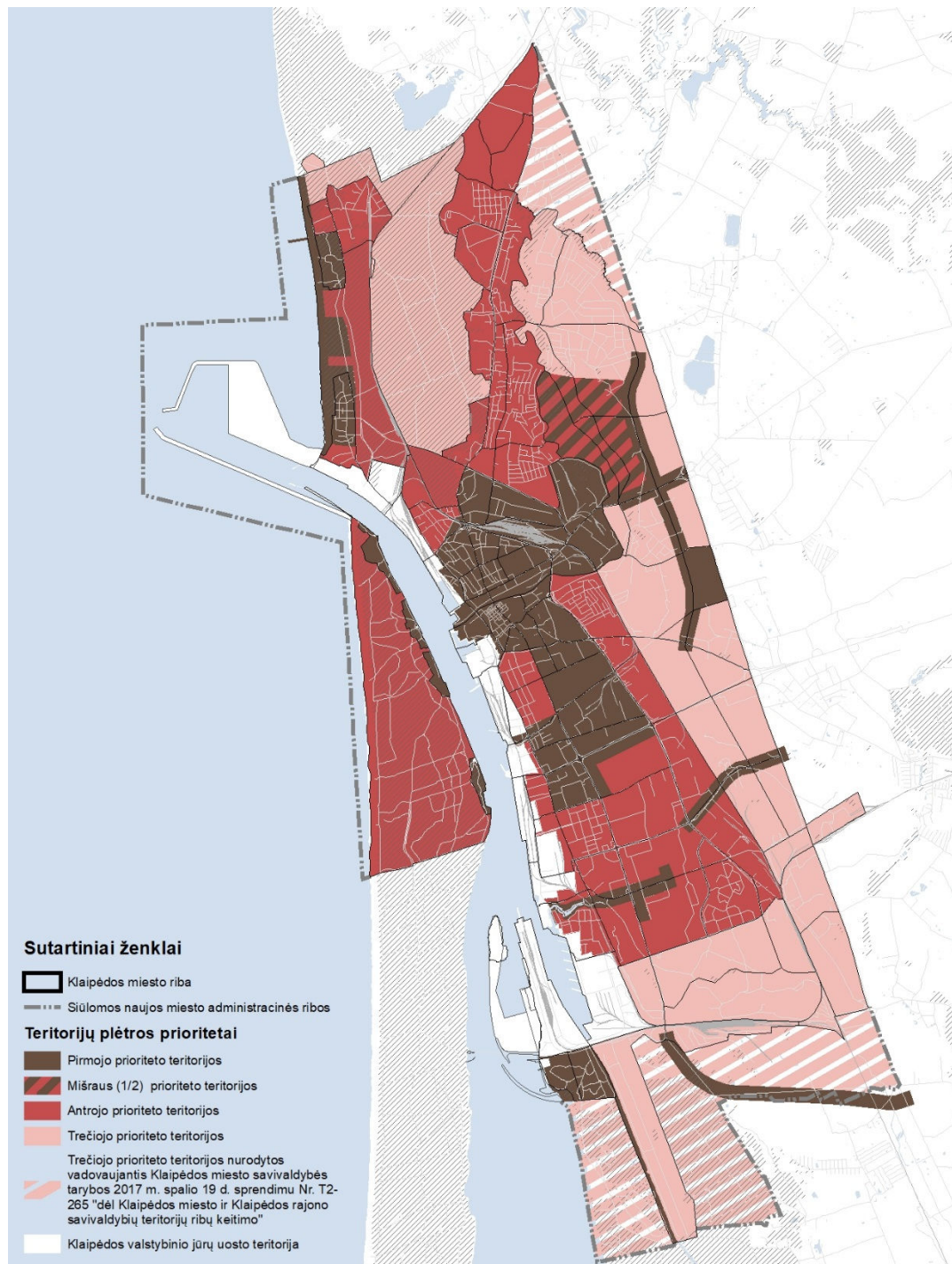
- Pirmojo prioriteto teritorijos.* Šios teritorijos apima miesto branduolį, pagrindinius traukos centrus, svarbiausias naujai plėtojamą teritorijas. Miesto branduolys – tai apibendrintas miesto centras kartu su Senamiesčiu ir miesto istorine dalimi (Naujamiesčiu), funkciškai patraukliausia teritorija turinti nemažai vidinių teritorinių rezervų, nes daug kur neužbaigtos užstatymo ir viešųjų erdvių struktūros, neefektyviai naudojamos pramonės ir sandėliavimo teritorijos, daug išvis nebenaudojamų, likimo valiai paliktų teritorijų. Taip pat miesto branduolys plėtojamą vystant prieigas prie Kuršių marių, kuriant patrauklias, prieinamas visuomenei teritorijas, stiprinant Klaipėdos kaip jūrinio miesto identitetą. Taip pat vystomi kiti miesto traukos centrai (pocentriai) – pradėjęs formuotis didelių užstatymo gabaritų komercinis centras tarp Baltijos pr. ir Agluonos g. su prieiga prie Kuršių marių šalia centrinės (Naujosios) perkėlos, pietinėje miesto pusėje palei Smiltelės g. ir Smeltalės upelį aptarnaujantis centras, naujai formuojamas komercinis, rekreacinis/ paslaugų centras pietinėje pusėje. Pirmojo prioriteto teritorijoms taip pat priskiriamos didelį rekreacinį potencialą turinčios Melnragės – Girulių pajūrio ruožo teritorijos. Dėl numatomos išorinio uosto (Klaipėdos valstybinio jūrų uosto plėtra teritoriniuose vandenyse) įtakos šių teritorijų vystymui ir plėtojimui turi būti skiriamas didelis dėmesys, tvarkoma infrastruktūra, numatomas gyvenimo sąlygų gerinimas, taikomos krantotvarkos priemonės ir kt. Urbanizuotos teritorijos Smiltynėje, kurių plėtra dėl saugomų teritorijų gretimybės yra griežtai reglamentuota įstatymu (teritorijos turi didelį rekreacinį potencialą). Be kita ko, pirmojo prioriteto teritorijoms priskiriamos konversinės teritorijos šalia miesto branduolio, abipus Danės upės, bei planuojamas regioninis stadionas ir jo pasiekiamumui bei gyvenamųjų teritorijų plėtrai svarbi naujai planuojama gatvė lygiagrečiai Palangos pl. – sujungianti Tauralaukį ir naują stadioną bei einanti iki Tilžės g. Nuo šių teritorijų išvystymo, atnaujinimo priklausys tolesnis miesto gyvybingumas, patrauklumas, kuris tiesiogiai susijęs su gyventojų migracija. Taip pat svarbu paminėti pirmojo prioriteto svarbų miesto susisiekimo infrastruktūros ir gyvenamosios aplinkos pagerinimui objektą- pietinį aplinkkelį.
- Mišraus (pirmo / antro) prioriteto teritorijos.* Mažo užstatymo intensyvumo gyvenamosios statybos teritorijos tarp Akmenos-Danės upės, Arimų g. bei Liepų g. iki Tauralaukio. Pastarosios vystomos siekiant sukurti gyvenamosios vietos pasirinkimo alternatyvą gyventojams, kurie šiuo metu migruoja ar ketina migruoti į priemiesčio teritorijas.
- Antrojo prioriteto teritorijos.* Tai daugiausia 1940-1990 metais (sovietmečiu) užstatyta miesto dalis, suskaidyta į monofunkcinės paskirties gyvenamuosius rajonus (juose gyvena didžioji

dalį Klaipėdos gyventojų), kurių patrauklumo didinimui būtina kompleksinė regeneracija, renovacija, modernizacija, viešųjų erdvių tvarkymas, bei šiaurinėje Klaipėdos pusėje esantys itin patrauklūs paskutiniai dešimtmečiais suformuoti mažaaukštės statybos gyvenamieji kvartalai. Taip pat antram prioritetui priskiriamos esamos Melnragės – Girulių ruožo teritorijos, bei jų aplinkoje esanti miško parkų teritorija ir Smiltynės rekreacinių miškų plotai. Bei naujai planuojamus specializuotus kompleksus (savivaldybės numatytos kompaktiškai užstatyti teritorijos, skirtos visuomenės poreikiams, specializuotai socialinei, mokslo, susijusios gamybos, komercinei ir kt. veiklai). Visose paminėtose teritorijose rekomenduojama vystyti susisiekimo, socialinę, inžinerinę infrastruktūrą, tvarkyti viešąsias erdves ir pan., didinant šių teritorijų patrauklumą.

4. *Trečiojo prioriteto teritorijos.* Šios teritorijos apima naujai plėtojamas gyvenamojo prioriteto teritorijas su visa reikalinga aptarnavimo infrastruktūra (mokyklos, darželiai, valstybinių, savivaldybės institucijų padaliniai, prekyba, paslaugos ir kt.) Klaipėdos miesto pietinėje pusėje palei A13 kelią, pramonės teritorijas (LEZ), kurių vystymas daugiau yra ir bus priklausomas nuo privataus vystytojo. Taip pat į trečiojo prioriteto teritorijas patenka mažiau intensyviai naudojamos gamtines teritorijos, tokios kaip Girulių miškas, Žardės piliakalnių teritorija. Į trečiojo prioriteto teritorijas, vadovaujantis Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2017 m. spalio 19 d. sprendimu „dėl Klaipėdos miesto ir Klaipėdos rajono savivaldybių teritorijų ribų keitimo“ įtrauktos priemiestinės teritorijos. Tai ilgainiui į Klaipėdos miesto savivaldybės administracinės ribas planuojamos prijungti (svarstymo stadijoje) teritorijos, kurios apima mažaaukštės statybos gyvenamąsias teritorijas tarp šiaurinės miesto ribos ir A13 kelio (Purmalių k., dalis Kalotės k., dalis Glaudėnų k., dalis Aukštikių k.), planuojamas pramonės, logistikos teritorijas iki planuojamo pietinio aplinkkelio, uosto rezervinę teritoriją, bei teritoriją Klaipėdos vandenvietės vakarinėje pusėje iki Kuršių marių. Šių teritorijų infrastruktūros vystymas taip pat turėtų vykti pagrįstai vystytojo lėšomis.

2.12 pav. Klaipėdos miesto plėtros prioritetai iki 2050 m. (variantas Nr.2)

2.1.5.3 Teritorijos vystymo alternatyvų palyginamoji analizė

Rengiant Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo koncepciją numatomi pagrindiniai teritorijų vystymo pokyčiai lyginant su šiuo metu galiojančiu bendroju planu. Esminiai skirtumai yra BP rengimo metodikoje, kai galiojančiame BP sprendiniuose buvo nurodyti teritorijų naudojimo būdai (labiau orientuota į detalų planą), kas yra labai tikslu, akademiška, bet nelankstu ir bet kada gali pakenkti investicinę aplinką dėl poreikio keisti egzistuojančius sprendinius. Rengiamo BP teritorinis

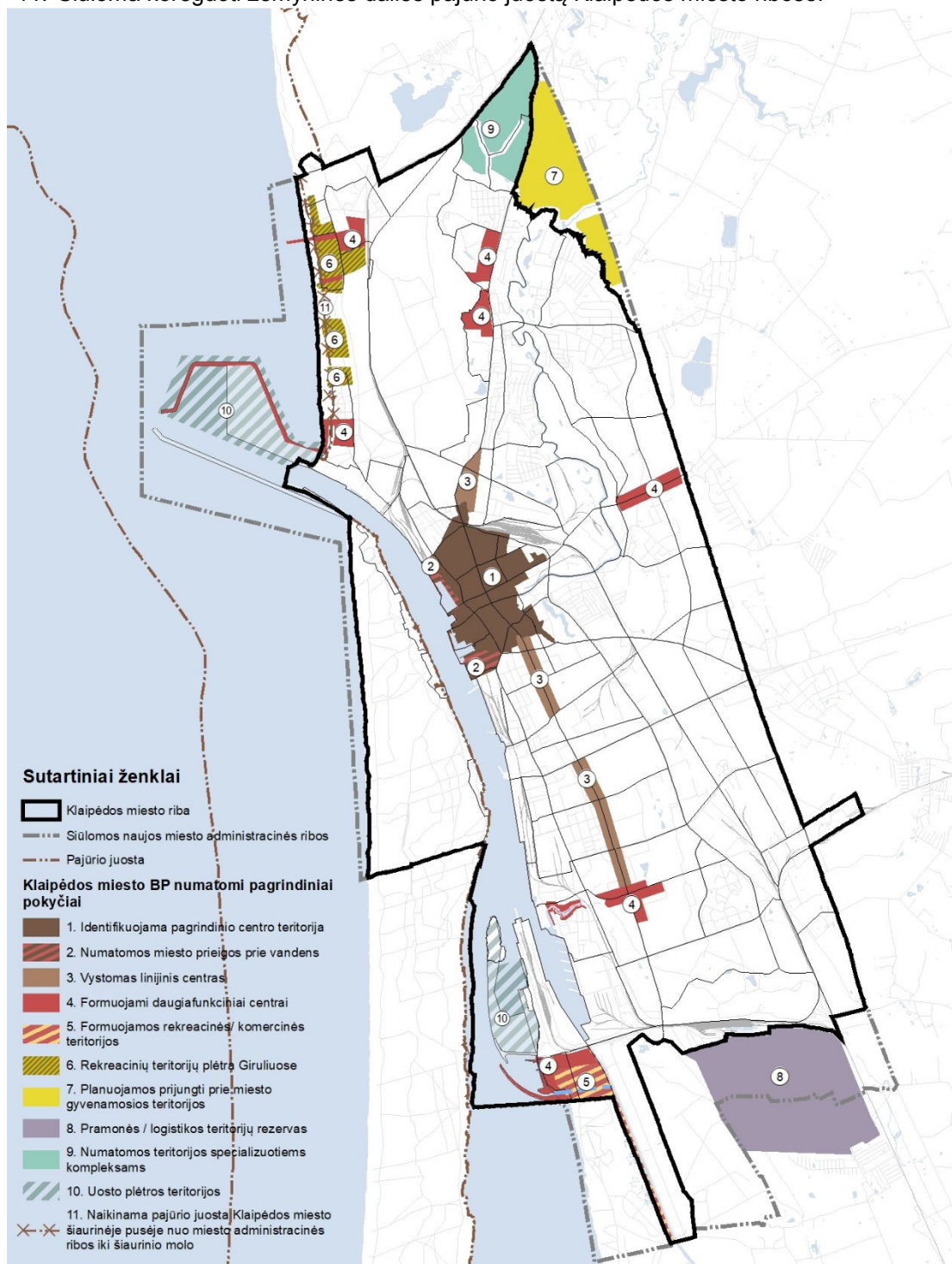
prioritetas yra žymiai liberalesnis, nes atspindi ir reglamentuoja funkcinį teritorijų naudojimą (kas labiau orientuota į bendrąjį planą), kas leidžia BP įgyvendinimo procesą administruojančiai institucijai lengviau, tikslingiau ir kokybiškiau vykdyti realizaciją per politinį strateginį planavimo procesą. Pagrindiniai galiojančio ir rengiamo BP teritoriniai pokyčiai (2.13 pav.):

1. Identifikuojama pagrindinio centro teritorija. Į pagrindinio centro teritoriją įeina Klaipėdos senamiesčio (unikalus kodas kultūros vertybių registre -16075) teritorijos ir apsaugos zonos ribų plane bei Klaipėdos miesto istorinės dalies (unikalus kodas kultūros vertybių registre - 22012) teritorijos ir apsaugos zonos ribų plane nustatytomis vertybės teritorijos ribomis. Vystomas kompaktiškas, morfologiškai vientisas ir patrauklus miesto branduolys.
2. Numatomos miesto prieigos prie Kuršių marių ir Klaipėdos sąsiaurio akvatorijos. Tikslingai vystomos daugiafunkcinės paskirties teritorijos prie vandens šalia pagrindinio miesto centro, taip pat struktūrinių miesto branduolių, akcentuojant jo savitumą, kuriant patrauklų miestovaizdį.
3. Vystomas linijinis centras. Taikos pr., Tiltų g., H. Manto g., Liepojos g. ašyje iki Panevėžio g. plėtojamas linijinis miesto centras su pagrindinėmis aptarnavimo ir visuomeninėmis funkcijomis.
4. Formuojami daugiafunkciniai centrai. Vystant polifunkcinę miesto struktūrą be pagrindinio centro bei šiuo metu galiojančiame BP išskirtų plėtojamų daugiafunkcinės paskirties teritorijų abipus Taikos pr. ir šalia Klaipėdos universitetinės ligoninės, vakarinėje Tauralaukio pusėje, taip pat vystomi mažesni, miesto dalis aptarnaujantys centrai – abipus Smiltelės g. ir Smeltalės upelio, pietinėje miesto pusėje šalia Kairių g., Liepų g. ašyje šalia Bachmano dvaro, į šiaurę nuo ligoninės komplekso bei pajūrio ruožė: Pirmojoje Melnragėje sujungiant su išorinio uosto rytinėje pusėje numatoma daugiafunkcine teritorija, antrojoje Melnragėje bei Giruliuose su išėjimu link jūros.
5. Pietinėje miesto pusėje formuojama rekreacinės, sporto, poilsio turizmo paskirties teritorija ar kompleksas.
6. Formuojamos naujos mišrios rekreacinės teritorijos su dideliu želdynų kiekiu. Teritorijos plėtojamos atsižvelgiant į konkrečias urbanistines ypatybes ir miško vertingumą, įvertinus želdynų būklę ir išsaugant vertingiausias želdynų grupes, bei išnaudojant neapželdintas teritorijas.
7. Rekomenduojamos prijungti (svarstymo stadija) prie miesto gyvenamosios teritorijos. Šiaurinėje pusėje, tarp Klaipėdos miesto ribos ir Palangos pl. esančios Kalotės, Gaudėnų ir Aukštikiemių siūlomos įjungti į miesto teritoriją.
8. Pramonės / logistikos teritorijų rezervas planuojamoje teritorijoje rekomenduojamas prijungti (svarstymo stadija) prie miesto teritorijos pietinėje pusėje.
9. Numatomos teritorijos specializuotiems kompleksams. Šiaurinėje miesto pusėje tarp Medelyno g. ir geležinkelio atšakos į Kretingalės pusę numatomas perspektyvinės,

kompaktiškai užstatytos teritorijos, skirtos visuomenės poreikiams, specializuotai socialinei, mokslo, susijusios gamybos, komercinei ir kt. veiklai.

10. Numatoma teritorinė uosto plėtra (sausumos formavimas) Kuršių marių akvatorijoje ir Baltijos jūroje.

11. Siūloma koreguoti žemyninės dalies pajūrio juostą Klaipėdos miesto ribose.

2.13 pav. Klaipėdos miesto BP koncepcijoje Nr. 2 (Alternatyva „2“) numatomi pagrindiniai keitimai lyginant su galiojančiu bendroju planu

2.2 BP sąsaja su galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais

Bendrieji planai

Pagrindinis ir svarbiausias Valstybės lygmens kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas (bendrasis planas), galiojantis Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijai - Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2002-10-29 nutarimu Nr. IX-1154 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano“ (toliau – LRBP) bei Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano papildymas jūrinės teritorijos dalimi, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2015-06-11 nutarimu Nr. XII-1781 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano dalies „Jūrinės teritorijos“ patvirtinimo“.

Antras Valstybės lygmens kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas (bendrasis planas) - Klaipėdos apskrities teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016-07-20 nutarimu Nr. 759 „Dėl Klaipėdos apskrities teritorijos bendrojo (generalinio) plano“.

Pagrindinis galiojantis savivaldybės lygmens kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas (bendrasis planas) – Klaipėdos miesto bendrasis planas, patvirtintas Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2007-04-05 sprendimu Nr. T2-110. Šis dokumentas nustos galioti Klaipėdos miesto savivaldybės tarybai patvirtinus Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo sprendinius.

Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniams svarbūs ir kiti savivaldybės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentai (bendrieji planai) - tai su Klaipėdos miesto savivaldybės teritorija besiribojančių savivaldybių teritorijų bendrieji planai: Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2011-02-24 sprendimu Nr. T11-111 ir Neringos savivaldybės teritorijos ir jos dalių bendrasis planas, patvirtintas 2012-09-21 Neringos savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-164.

Visi šių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai yra privalomi rengiant Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimą (patvirtinus Klaipėdos apskrities teritorijos bendrąjį planą jis taps taip pat privalomu dokumentu Klaipėdos miesto savivaldybei). Be šių bendrųjų planų, lygiagrečiai Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimui, rengiami Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijos bendrojo plano sprendiniai (planavimo organizatorius – LR Susisiekimo ministerija), todėl vienas svarbiausių uždavinių – subalansuoti abiejų rengiamų dokumentų (bendrųjų planų) sprendinius (Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo sprendiniai apima ir Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritoriją).

Specialieji planai

Įvertinus Klaipėdos miesto savivaldybės informaciją apie patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus, nuo 1997 metų įregistruoti 52 teritorijų planavimo dokumentai, priskirti specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rūšiai (2.1 lentelė). Dalis jų - žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektai (7), dalis – sklypų formavimo ir pertvarkymo projektai (7). Visi šie planai (išskyrus specialiojo teritorijų planavimo žemėtvarkos dokumentus) konkretizuoja miesto bendrojo plano sprendinius, todėl jie yra nagrinėtini bendrojo plano keitimo bendrųjų sprendinių formavimo bei sprendinių konkretizavimo stadijų metu.

Be šių specialiųjų planų, Kuršių nerijoje esančią Klaipėdos miesto savivaldybės teritoriją reglamentuoja Kuršių nerijos nacionalinio parko ir jo zonų ribų planas, patvirtintas LR Seimo 2010-12-22 nutarimu Nr.XI-1248, Kuršių nerijos nacionalinio parko tvarkymo planas, patvirtintas LR Vyriausybės 2012-06-06 nutarimu Nr. 702. Planuojamoje teritorijoje galioja Smeltės valstybinio botaninio draustinio ribų planas, patvirtintas 2014-01-21 LR Vyriausybės nutarimu Nr. 87.

Kuršių nerijoje esančios Smiltynės gyvenvietės reglamentus nustatys rengiamas valstybės saugomos nekilnojamosios kultūros paveldo vertybės – Smiltynės gyvenvietės (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 21809, buvęs kodas U14), Klaipėdos m. nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialusis planas (specialiojo plano koncepcijai yra pritaręs Kultūros paveldo departamento Klaipėdos teritorinis padalinys, specialiojo plano sprendinių projektas pateiktas Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos tinklalapyje skyriuje „specialieji planai/specialiųjų planų koncepcijos“. Klaipėdos miesto istorinę dalį bei senamiestį detaliau reglamentuos vieni aktualiausių rengiamų specialiųjų planų - du nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialieji planai: Klaipėdos miesto istorinės dalies (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 22012, buvęs kodas U16) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialusis planas ir Klaipėdos senamiesčio (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 16075, buvęs kodas U17) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialusis planas), kurių koncepcijoms yra pritaręs Kultūros paveldo departamentas (šių planų organizatorius - Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos).

2.1 lentelė. 1994-2015 metais patvirtinti specialieji planai (ir kiti planai, priskirtini specialiesiems planams)

Eil. Nr.	Registro Nr.	Pavadinimas	Patvirtinimo data	Pastabos
1.	259	Klaipėdos m. kompleksinė želdynų sistemos schema	94/04/28	Schema
2.	352	Teritorijos tarp Danės upės, Kuršių marių, Jūrų prekybos uosto ir Uosto gatvės urbanistiniai tyrimai ir regeneravimo pasiūlymai	94/06/14	Urbanistiniai tyrimai ir regeneravimo pasiūlymai
3.	353	Teritorijos tarp Danės upės, Uosto, Sankryžos, N. Uosto, S. Dariaus ir S. Girėno, J. Janonio ir H. Manto gatvių urbanistiniai tyrimai ir regeneravimo pasiūlymai	94/06/14	Urbanistiniai tyrimai ir regeneravimo pasiūlymai
4.	617	Degalinių išdėstymo schema Klaipėdos mieste ir priemiestyje	94/11/11	Schema
5.	43	Melnragės detalaus išplanavimo schema	95/01/17	Schema
6.	183	Kvartalo tarp Sausio 15-os, Tilžės g., Šilutės pl., Paryžiaus Komunos g. ir Taikos pr. žemės sklypų suplanavimo ir priskyrimo schema	95/03/15	Schema
7.	633	Kvartalo tarp Rūtų, Minijos ir Kauno g. tęsinio projektiniai pasiūlymai	95/12/07	Projektiniai pasiūlymai
8.	117	Klaipėdos miesto laikinų statinių išplanavimo schema	96/03/21	Schema
9.	546	Teritorijos tarp J. Janonio, Švyturio, Malūnininkų ir Sportininkų g. specialus suplanavimo projektas	96/11/12	SP
10.	173	Teritorijos tarp H. Manto, S. Daukanto, I. Kanto ir J. Janonio g. specialusis planavimo projektas	97/03/13	SP
11.	28	Klaipėdos senamiesčio teritorijos, ribojamos gynybinių įtvirtinimų, Taikos pr., Sausio 15-os ir Pilies g. bei Danės upės specialus planavimo projektas	97/03/20	SP
12.	173	Klaipėdos miesto šiaurinės dalies transporto schema	98/10/22	SP
13.	155	Kvartalo tarp Laukų, Mokyklos ir Verpėjų g. detalusis planas	99/07/22	Įregistruotas kaip SP
14.	420	Klaipėdos miesto geležinkelio stoties detalusis planas	99/09/30	Įregistruotas kaip SP
15.	177	Plytinės gyvenvietės šiaurinė dalis	99/10/21	Įregistruotas kaip SP
16.	55	Klaipėdos m. dviračių transporto infrastruktūros išvystymo schema	00/03/30	SP

Eil. Nr.	Registro Nr.	Pavadinimas	Patvirtinimo data	Pastabos
17.	68	Danės upės pakrančių specialusis planas	00/07/05	SP
18.	254	Energijos rūšies pasirinkimo ir naudojimo šildymui Klaipėdos m. specialusis planas ir reglamentas	01/11/08	SP
19.	1-337	Žardės paveldo objektų ir juos supančios aplinkos specialusis planas	03/10/23	SP
20.	169	Klaipėdos-Liepojos kelio ruožo nuo 0 iki 11,5km specialusis planas	04/02/18	SP
21.	T2-74	Klaipėdos miesto vandens tiekimo ir ūkio nuotekų šalinimo specialusis planas	05/03/31	SP
22.	T2-267	Klaipėdos miesto vizualinės informacijos ir išorinės reklamos specialusis planas	05/07/28	SP
23.	T2-394	Klaipėdos miesto viešųjų tualetų išdėstymo schema, specialusis planas	05/12/22	SP
24.	T2-201	Klaipėdos miesto aukštybinių pastatų išdėstymo schema-specialusis planas	07/06/28	SP
25.	T2-330	Spaudos kioskų Klaipėdos mieste išdėstymo schema	07/10/25	Schema
26.	T2-48	Teritorijos tarp magistralinio kelio Nr.A13 „Klaipėda-Liepoja“, Klemiškės, Rūko ir Jaunystės gatvių, Klaipėdoje infrastruktūros plėtros schema-specialusis planas	08/02/28	SP
27.	4-4364-(1.3)	Žemės paėmimo visuomenės poreikiams KVJU plėtrai (valstybiniam geležinkeliam tiesi) Šešupės g.2 Klaipėdos mieste, projektas	08/06/17	Žemės paėmimo visuomenės poreikiams proj.
28.	4-9321-(1.3)	Žemės paėmimo visuomenės poreikiams, Klaipėdos laisvosios ekonominės zonos plėtrai, buv. Lypkių ir buv. Švepelį kaime Klaipėdos mieste, projektas	08/06/17	Žemės paėmimo visuomenės poreikiams proj.
29.	1166	Klaipėdos pilies ir bastionų komplekso (G136KP) teritorijos ir apsaugos zonų ribų planas	08/11/12	Teritorijos ir apsaugos zonų ribų planas
30.	IV-594	Klaipėdos pilies ir bastionų komplekso (G136KP) specialusis planas (paveldotvarkos projektas)	08/11/28	SP (paveldotvarkos pr.)
31.	T2-9	Klaipėdos miesto ir gretimų teritorijų lietaus nuotekų tinklų specialusis planas	09/01/29	SP
32.	T2-17	Klaipėdos miesto pirmosios vandenvietės Liepų g.49A sanitarinės apsaugos zonos specialusis planas	09/01/29	SP
33.	4-6268-(1.3)	Žemės paėmimo visuomenės poreikiams, esančios Merkio g. 3 Klaipėdos mieste, projektas (specialusis planas)	09/10/22	Žemės paėmimo visuomenės poreikiams proj. (SP)

Eil. Nr.	Registro Nr.	Pavadinimas	Patvirtinimo data	Pastabos
34.	4-6558-(1.3)	Žemės, adresu Minijos g.92B Klaipėdos mieste (kadastro Nr.2101/0006:92) paėmimo visuomenės poreikiams, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto plėtrai, projektas (specialusis planas)	09/11/05	Žemės paėmimo visuomenės poreikiams proj. (SP)
35.	AD1-1872	Danės upės slėnio teritorijos nuo Biržos tilto iki Palangos kelio specialusis planas	10/10/22	SP
36.	Ž13-(6.2)-116	Privačių žemės sklypų Tauro 8-oji g. 7 (kadastro Nr. 2101/0042:351) ir Tauro 8-oji g. 9 (kadastro Nr. 2101/0042:365), Klaipėdos mieste, formavimo ir pertvarkymo projektas	10/11/15	Sklypų formavimo ir pertvarkymo proj.
37.	XI-1248	Kuršių nerijos nacionalinio parko ir jo zonų ribų planas	10/12/22	SP
38.	13V -(14.13.2)-119	Tauro 2-ji g, Nr. 4 ir 6 sklypų formavimo projektas	11/03/20	Sklypų formavimo ir pertvarkymo proj.
39.	T2-282	Klaipėdos geležinkelio stoties Pauosčio kelyno specialusis planas	11/09/11	SP
40.	13V -(14.13.2)-418	Privačių žemės sklypų Tauro 1-oji g. 29 (kadastro Nr. 2101/0042:225) ir Tauro 1-oji g. 31 (kadastro Nr. 2101/0042:226), Klaipėdos mieste, formavimo ir pertvarkymo projektas	11/10/06	Sklypų formavimo ir pertvarkymo proj.
41.	13V -(14.13.2)-418	Privačių žemės sklypų Tauro 18-oji g. 21 (kadastro Nr. 2101/0042:151) ir Tauro 18-oji g. 19 (kadastro Nr. 2101/0042:152), Klaipėdos mieste, formavimo ir pertvarkymo projektas	11/10/06	Sklypų formavimo ir pertvarkymo proj.
42.	AD1-111	Valstybinės reikšmės krašto kelio Nr. 141 Kaunas-Jurbarkas-Šilutė-Klaipėda ruožo nuo 222,52 iki 228,92 km rekonstravimo specialusis planas	12/01/12	SP
43.	13V -(14.13.2)-38	Privačių žemės sklypų Veterinarijos g.63 (kadastro Nr. 2101/0018:10) ir Veterinarijos g. 65 (kadastro Nr. 2101/0018:9), Klaipėdos mieste, formavimo ir pertvarkymo projektas	12/01/20	Sklypų formavimo ir pertvarkymo proj.
44.	13V -(14.13.2)-46	Privačių žemės sklypų Girininkijos g. 17 (kadastro Nr. 2101/0013:1435) ir Girininkijos g. 17A (kadastro Nr. 2101/0013:1633), Klaipėdos mieste, formavimo ir pertvarkymo projektas	12/01/26	Sklypų formavimo ir pertvarkymo proj.
45.	IV-205	Klaipėdos miesto istorinės dalies (unikalus kodas Kultūros vertybių registre: 22012, buvęs kodas U16) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialusis planas - teritorijos ir apsaugos zonos ribų planas	12/03/27	SP (teritorijos ir apsaugos zonos ribų planas)

Eil. Nr.	Registro Nr.	Pavadinimas	Patvirtinimo data	Pastabos
46.	IV-204	Klaipėdos senamiesčio (unikalus kodas Kultūros vertybių registre: 16075, buvęs kodas UI7) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialusis planas - teritorijos ir apsaugos zonos ribų planas	12/03/27	SP (teritorijos ir apsaugos zonos ribų planas)
47.	702	Kuršių nerijos nacionalinio parko tvarkymo planas	12/06/06	SP
48.	AD1-2414	110 kV oro linijos atšakos nuo Stadiono g. iki magistralinio kelio A13 pakeitimo kabeline linija specialusis planas	12/10/18	SP
49.	13V - (14.13.2.)-509	Žemės sklypų (kadastro Nr. 2101/0023:31 ir 2101/0023:102), esančių SB „Ranetas“ Technikos g., Klaipėdos mieste, formavimo ir pertvarkymo projektas	12/12/21	Sklypų formavimo ir pertvarkymo proj.
50.	AD1-4	Klaipėdos miesto trečiosios vandenvietės sanitarinės apsaugos zonos specialusis planas	13/01/02	SP
51.	87	Smeltės valstybinio botaninio draustinio ribų planas	14/01/21	SP
52.	13V - (14.13.2.)-329	Žemės paėmimo visuomenės poreikiams (valstybinės reikšmės krašto kelio Nr. 141 Kaunas-Jurbarkas-Šilutė-Klaipėda ruožui nuo 222,52 iki 229,92 km rekonstruoti) projektas	14/07/08	Žemės paėmimo visuomenės poreikiams proj.
53.	13V - (14.13.2.)-327	Žemės paėmimo visuomenės poreikiams, kadastro Nr. 2101/0034:40 ir 2101/0034:41, projektas	14/07/07	Žemės paėmimo visuomenės poreikiams proj.
54.	13V - (14.13.2.)-328	Žemės paėmimo visuomenės poreikiams, Lypkių g. 3 ir Lypkių g. 5, projektas	14/07/07	Žemės paėmimo visuomenės poreikiams proj. (SP)
55.	AD1-1999	Rekreacinių teritorijų nuo Švyturio g., Melnragės, Girulių iki Karklės dviračių takų, paviršinių nuotekų ir upelių sutvarkymo ir kraštovaizdžio specialusis planas	14/07/02	SP
56.	T2-247	Klaipėdos miesto dviračių infrastruktūros plėtros specialusis planas	15/09/24	SP
57.	AD1-2997	Klaipėdos miesto rytinės dalies A teritorijos susisiekimo infrastruktūros vystymo specialusis planas	15/10/12	SP
58.	AD1-3561	Klaipėdos miesto mažosios architektūros, aplinkotvarkos įrangos išdėstymo bei aplinkos estetinio formavimo, miestietiškojo kraštovaizdžio tvarkymo specialusis planas	15/12/03	SP

Detalieji planai

Nuo 1997 m. įregistruota 1336 teritorijų planavimo dokumentai, priskirti detaliojo teritorijų planavimo dokumentų rūšiai. Dalis jų – detalieji planai, jų keitimai, dalis – detaliųjų planų korektūros ir patikslinimai, dalis – planai, prilyginti detaliesiems planams. Iš visų parengtų teritorijų planavimo dokumentų, priskirtų detaliojo teritorijų planavimo dokumentų rūšiai, 882 įvertinti realizuotais daugiau nei 50% arba visiškai realizuotais. Dokumentų aktualumas buvo įvertintas kompleksiskai atsižvelgiant į teritorijų planavimo dokumento realizacijos laipsnį (0 - nerealizuotas, 1 - realizuota mažiau nei 50%, 2 - realizuota daugiau nei 50%, 3 - realizuotas), patvirtinimo datą - aktualiais prilygintini vėliausiai patvirtinti tam tikros teritorijos detalieji planai, planuojamos teritorijos dydį, svarbą, išsidėstymą mieste (pvz. pavieniai 1 sklypo gyvenamosios paskirties detalieji planai mažiau aktualūs nei viso kvartalo). Pagal šiuos požymius 167 planavimo dokumentai įvertinti kaip neaktualūs, 628 - mažai aktualūs, 510 - aktualūs. Kiti detalieji planai nebuvo įvertinti dėl duomenų trūkumo. Mažai aktualių bei aktualių detaliųjų planų sprendiniai, juose numatyti reglamentai bus integruoti į numatomus bendrojo plano keitimo sprendinius (detaliuosiuose planuose numatytųjų reglamentų pagrindu bus nustatomi savivaldybės lygmens bendrajame plane numatomoms funkcinėms zonoms ar jų dalims).

- 2.3 BP sprendinių įgyvendinimo vietų, kurios sąlyginai gali būti paveiktos plano sprendinių, charakteristika

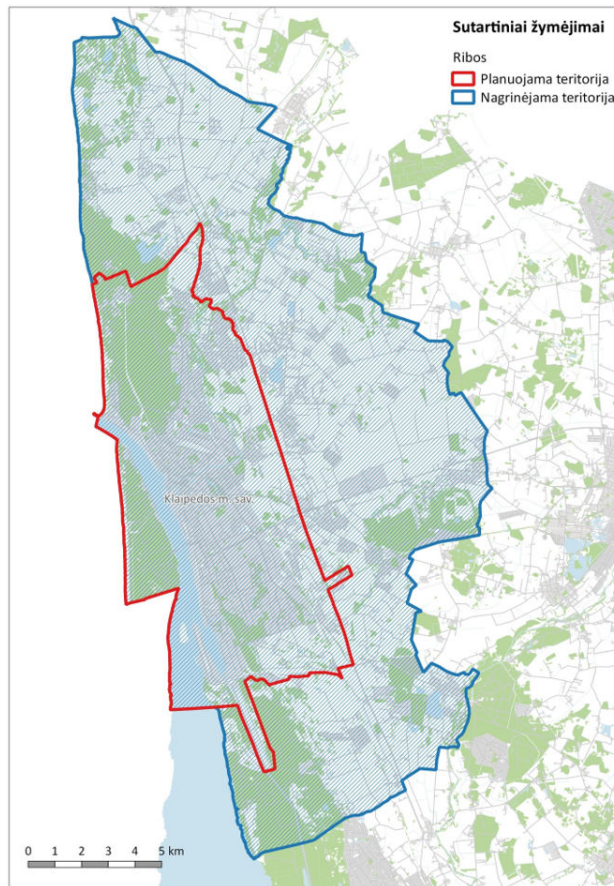
Šiame BP koncepcinių sprendinių SPAV etape vietovės lygmeniu pagal viešai publikuojamą ir prieinamą informaciją pateikiami preliminarūs duomenys apie vietovės, kurioje planuojama gyvendinti BP sprendinius, geografines–administracines, gamtines sąlygas (meteorologines, hidrologines sąlygas, dirvožemį, geologines–hidrogeologines sąlygas, kraštovaizdį, krantus, saugomas gamtines teritorijas, augmeniją, gyvūniją, nekilnojamojo kultūros paveldo vertybes) bei visuomenės sveikatą ir socialinę bei ekonominę aplinką.

2.3.1 Geografinė padėtis

Vadovaujantis Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo Planavimo darbų programa, patvirtinta Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. AD1-885, nustatytos Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimu planuojama ir nagrinėjama teritorijos.

Planuojama teritorija – Klaipėdos miesto savivaldybės teritorija, kurios plotas – 9795,39 ha.

Nagrinėjama teritorija – Klaipėdos miesto savivaldybės teritorija ir jai gretimos bei funkciškai susietos priemiestinės zonos (Klaipėdos rajono savivaldybės seniūnijos ar jų dalys) (2.14 pav.). Nagrinėjamos teritorijos plotas – 29 100 ha. Be minėtos nagrinėjamos teritorijos dalinai vertinama ir Baltijos jūros akvatorija, kurioje numatomi KVJU plėtros sprendiniai.

2.14 pav. Planuojamos ir nagrinėjamos teritorijų schema

2.3.2 Planuojamos teritorijos klimatinės ir meteorologinės sąlygos

Klaipėdos miesto bei regiono orus didele dalimi nulemia geografinė padėtis - Baltijos jūros artumas, dėl ko visus metus yra jaučiama drėgnų Atlanto oro masių pernaša. Klimatą čia galima apibūdinti kaip vidutiniškai šiltą, drėgną, su gana šiltomis mažasniegėmis ir dažniais atodrėkiais žiemomis, vėsesniais pavasariais ir vasaromis, šiltu rudeni. Dėl aktyvios cikloninės veiklos, ypač šaltuoju metų laiku, šiam regionui būdinga staigi orų kaita. Detalesnė meteorologinių rodiklių - oro temperatūros, kritulių, rūkų, vėjo greičio ir krypčių apžvalga pateikiama 2.2 – 2.5 lentelėse ir 2.15 pav. (Klaipėdos jūrinės meteorologinės stoties bei Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos stebėjimų duomenys).

2.2 lentelė. Vidutinė daugiamečių oro temperatūra Klaipėdoje

Oro temp.°C	Mėnesiai												Metai
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	
Vid.	-2,0	-2,7	1,0	6,2	11,0	14,9	18,1	17,7	13,9	8,7	4,5	-0,2	7,6
Max.	8,7	15,4	18,6	27,0	30,4	34,0	34,0	34,0	30,4	22,2	15,4	10,3	34,0
Min.	-33,0	-33,4	-20,8	-12,8	-4,0	-0,7	4,9	2,9	-4,9	-9,1	-14,4	-24,2	-33,4

Baltijos jūra švelnina oro temperatūros svyravimo amplitudę - jūrinės oro masės slenkančios iš vakarų lemia drėgnesnius ir šiltesnius orus. Vidutinė daugiamečių šalčiausių mėnesių (sausio ir vasario) temperatūra yra -2 ir -2,7°C (Lietuvos šiaurės rytuose -6° C), o šilčiausio - apie 18° C.

Pavasariai ir vasaros vėsesni nei Vidurio ir Rytų Lietuvoje. Rudenį ir žiemą temperatūra būna 2-3° C aukštesnė nei šalies rytuose.

2.3 lentelė. Vidutinis daugiamečių kritulių pasiskirstymas Klaipėdoje

Kritulių kiekis, mm	Mėnesiai												Metai
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	
Vidutinis kiekis	55	37	40	35	40	57	68	81	83	84	87	68	735
Didžiausias kiekis per parą	26,9	14,6	19,9	28,4	24,4	54,0	73,9	47,6	349	42,4	32,8	21,2	73,9

Klaipėdoje visus metus yra jaučiama drėgnų Atlanto oro masių pernaša, vidutinis kritulių kiekis svyruoja nuo 650 mm iki 700 mm. Daugiausia kritulių būna šiltuoju metų laiku ir rudenį o mažiausiai vasario – balandžio mėnesiais. Atskirais metais gali būti žymių nukrypimų nuo vidutinio daugiamečio kritulių pasiskirstymo.

Svarbūs meteorologiniai reiškiniai, turintys įtakos gyvenimui ir ūkinei veiklai, o ypač Klaipėdos mieste esančio valstybinio jūrų uosto veiklai, yra rūkai ir vėjas.

2.4 lentelė. Rūkų charakteristikos Klaipėdoje

Parametras	Mėnesiai												Metai
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	
Vidutinis dienų, kai būna rūkas skaičius	4,5	6,0	6,8	6,6	6,4	3,8	3,1	2,0	3,2	3,8	4,0	4,8	55,0
Vidutinė trukmė, val.	24	27	41	44	33	20	9	6	10	19	20	31	284
Ilgiausia trukmė, val.	126	120	194	115	112	74	52	42	26	74	102	102	682

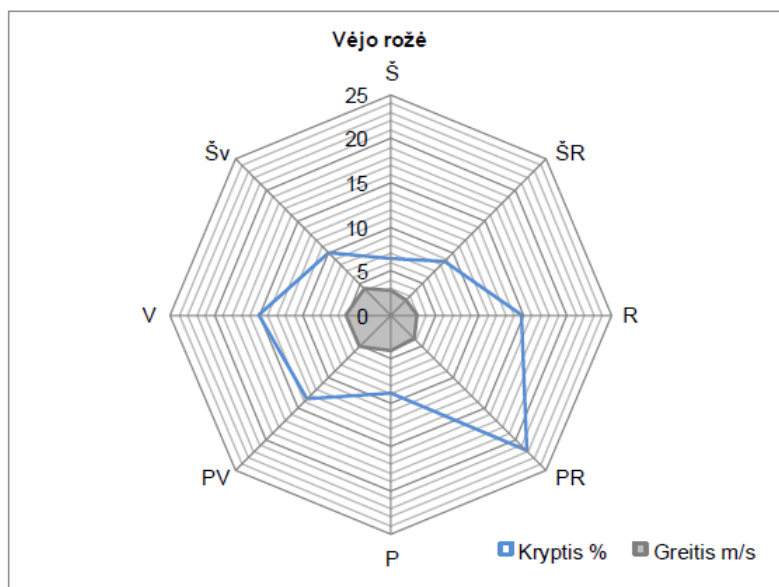
Stiprus matomumo sumažėjimas rūko metu yra pavojingas meteorologinis reiškinys. Dėl aktyvios vandens garų kondensacijos rūko metu matomumo nuotolis yra mažesnis už 1 km. Klaipėdos pajūrio regionui būdingi advekcinės kilmės rūkai šaltuoju metų laiku ir specifiniai pakrančių (frontiniai) rūkai, susidarantys vasaros pabaigoje, rudenį ir žiemą. Baltijos pajūryje rūkai per metus pasiskirsto beveik lygiai. Net vasaros mėnesiais, kai apskritai rūkų pasitaiko gana retai, Klaipėdoje jų būna.

2.5 lentelė. Vidutinė daugiamečių vėjo kryptis ir maksimalus greitis Klaipėdoje (10 m aukštyje)

Parametras	Mėnesiai												Metai
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	
Vyraujanti kryptis	PR	PR	PR	ŠV	ŠV	ŠV	V	P	V	PR	PR	PR	PR
Maksimalus greitis, m/s	34	30	28	26	24	25	34	32	30	40	36	38	40

Vėjo kryptis ir greitis labai priklauso nuo sezoninės ciklonų ir anticiklonų veiklos, kuri pajūrio regione yra labai aktyvi (cikloninė cirkuliacija čia stebima apie 200 dienų per metus). Vėjo stiprumui būdingas sezoniskumas - stipriausi vėjai stebimi šaltuoju metų laiku (spalio – sausio mėnesiais), be to yra nustatyta, kad pajūryje ištisus metus vidutinis vėjo greitis yra apie 1,5 karto didesnis negu Vidurio Lietuvoje. Vėjas, kurio greitis ne mažesnis kaip 15 m/s, laikomas štorminiu. Baltijos pajūryje kasmet vidutiniškai būna nuo 28 iki 38 dienų su štorminiais vėjais. Didžiausias vėjo greitis Klaipėdoje yra fiksuotas 1999 m. „Anatolijaus“ uragano metu, kai maksimalus vėjo greitis siekė iki 40 m/s. 2007 m. sausio mėn. 14-15 d. „Pero“ uragano metu vėjo greitis gūsių metu siekė 29 m/s, o „Kirilo“ metu (sausio 21 d.) – 21 m/s. Daugiamečių stebėjimų duomenimis Klaipėdos pajūryje per metus vidutiniškai 88 dienas stebimi stipresni nei 14 m/s vėjai, o 17 dienų – stipresni nei 20 m/s vėjai. Ypatingi buvo 1990 metai, kai >14 m/s vėjai stebėti 115 dienų, o 31 dieną vėjo greitis buvo >20 m/s. Štormų metu stebimi ne tik uraganiniai (>30 m/s) vėjai, bet ir gana ilgios trukmės (24–96 val.) laikotarpiai, kurių metu būna dideli ir vidutiniai greičiai (8-18 m/s). Daugiamečių dienų su stipriais

vėjais kaitoje kryptingų dėšningumų nėra. Rudens pabaigoje ir žiemą daugiausia pučia pietryčių vėjai. Pavasario pabaigoje pradeda dažniau pūsti šiaurės vakarų ir vakarų vėjai. Jie pučia ir vasarą. Tuo metų laiku daugiausiai ramių orų. Rečiausi šiaurės vėjai.

2.15 pav. Vidutinių daugiamečių vėjų rožė Klaipėdoje

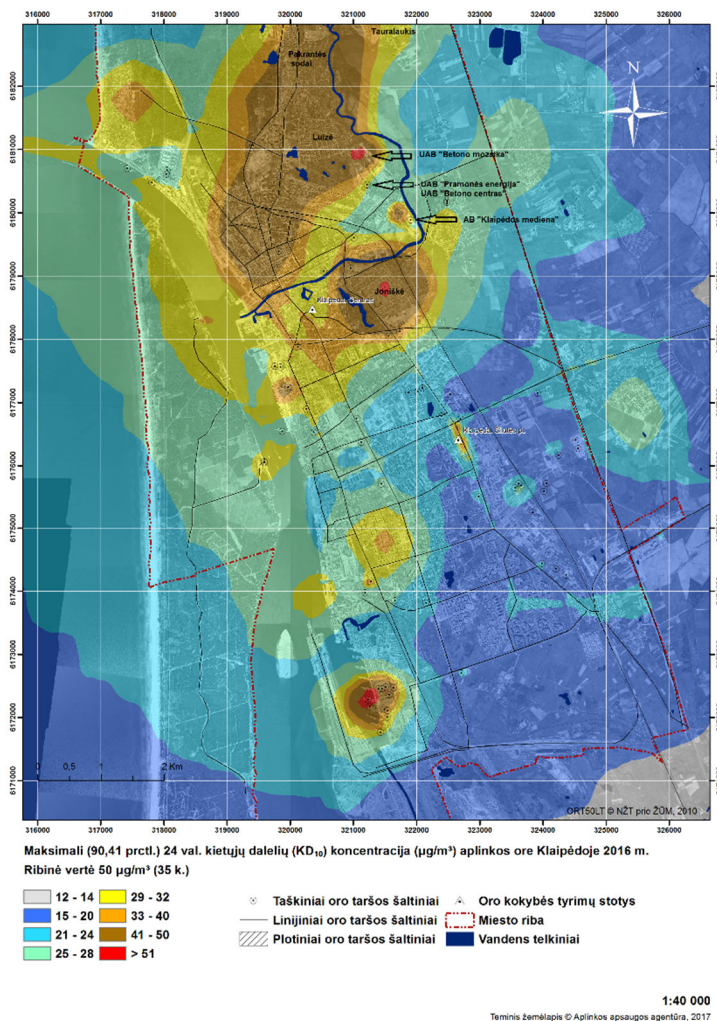
2.3.3 Planuojamos teritorijos aplinkos oro kokybė

Vertinant esamą aplinkos oro būklę BP sprendinių įgyvendinimo teritorijoje [40] nustatyta:

- Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje aplinkos orą labiausiai teršia autotransporto priemonių išmetami degimo produktai ir stambių pramonės ūkio subjektų teršalų išmetimai [7]. Pagrindiniai teršalai: azoto dioksidas, sieros dioksidas, anglies monoksidas ir lakūs organiniai junginiai (LOJ). Aplinkos oro taršos lygis iš autotransporto priemonių priklauso nuo autotransporto intensyvumo ir eismo organizavimo aspektų, gatvių važiuojamosios dalies pločio, vietovės reljefo, meteorologinių sąlygų. Taip pat oro kokybę įtakoja transporto priemonės variklio tipas, galingumas, techninė būklė, darbo režimas, naudojamas kuras. Autotransporto išmetamosios dujos patenka į žemiausią atmosferos sluoksnį, todėl sunkiai išsisklaido.
- 2014 m. Šilutės pl. ties Kuncų g. gyvenamaisiais namais, Mokyklos g. prie “Saulėtekio” vidurinės mokyklos ir H. Manto g.-Daukanto g. sankryža prie gyvenamųjų namų buvo apskaičiuotos NO₂ ribinę 1 metų vertę viršijančios koncentracijos [7]. 2013 m. Pietinė Rimkų gyvenvietės dalis prie gyvenamųjų namų buvo apskaičiuota benzeno ribinę 1 metų vertę viršijanti koncentracija [24]. 2013 m. Pilies g.-Daržų g. sankryžoje prie gyvenamojo namo ir Šilutės pl. ties Kuncų g. gyvenamaisiais namais buvo apskaičiuotos KD₁₀ ribinę 1 metų vertę viršijančios koncentracijos [7]. Pažymėtina, kad Klaipėdos miesto teritorijoje tiriamuoju laikotarpiu (2013-2016 m.) nebuvo užfiksuota SO₂, etilbenzeno, tolueno, m/p-ksileno ir o-ksileno, ir anglies monoksido koncentracijos neviršijo teisės aktuose nustatytų ribinių verčių.

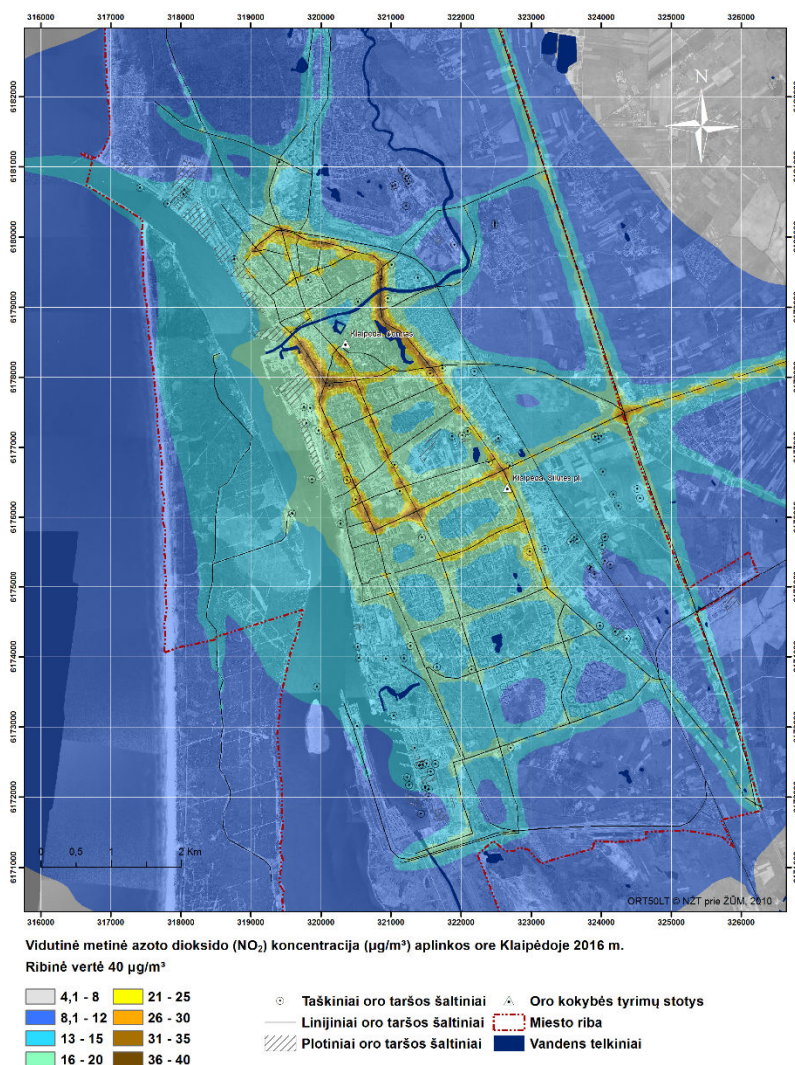
- Valstybinio aplinkos oro taršos monitoringo duomenimis 2016 m. Klaipėdos mieste maksimali paros kietųjų dalelių KD_{10} koncentracija Centro oro kokybės tyrimo stotyje viršijo ribinę vertę 9 dienas, Šilutės plento stotyje – 30 dienų (leistina 35 dienas per metus). Kitų stebimų teršalų koncentracijos ribinių lygių neviršijo.
- Pagal Aplinkos apsaugos agentūros atlikto aplinkos oro taršos modeliavimo rezultatus didžiausia KD_{10} koncentracija Klaipėdoje galima ten, kur vykdoma aktyvi pramonės, energetikos įmonių veikla, Uosto teritorijoje. Didelė kietųjų dalelių KD_{10} koncentracija šaltuoju metu periodu nustatyta ir tankiai apstatytuose individualių namų rajonuose. Teršalų koncentracijos ore padidėjimai paprastai siejami su didesniais jų išmetimais arba nepalankiomis teršalų sklaidai meteorologinėmis sąlygomis. Maksimali 24 valandų KD_{10} koncentracija viršija ribinę vertę miesto šiaurinėje ir vakarinėje dalyse (2.16 pav.). Aukštas KD_{10} koncentracijas miesto šiaurinėje dalyje lemia pramonės įmonių (AB „Klaipėdos mediena“, UAB „Pramonės energija“, UAB „Betono centras“, UAB „Betono mozaika“, UAB „Gintaro baldai“, UAB „Sendvario Baldai“) veikla ir kietojo kuro naudojimas individualių namų šildymui.

2.16 pav. 24 val. kietųjų dalelių (KD_{10}) koncentracija

Anglies monoksido vidutinė metinė ir 8 valandų slenkančio vidurkio koncentracija aplinkos ore neviršija ribinių verčių, tačiau tam tikrose gatvių sankryžose ir ties UAB „Vakarų Baltijos laivų statykla“ teritorija šio teršalo koncentracija yra padidėjusi.

Matavimų duomenys rodo, kad Klaipėdoje prie intensyvaus eismo gatvių vidutinė metinė NO₂ koncentracija 2016 m. siekė 17–25 µg/m³. Modeliavimo rezultatai rodo, kad azoto dioksido metinis vidurkis prie pat intensyviausio eismo gatvių (Pilies g., Mokyklos g., Galinio Pylimo g., Šilutės pl., Priestočio g., Baltijos pr. ir kt.) ir jų sankryžų gali siekti 36–40 µg/m³ (2.17 pav.).

1:40 000

Terminis žemėlapis © Aplinkos apsaugos agentūra, 2017

2.17 pav. Vidutinė metinė NO₂ koncentracija

2.3.4 Planuojamos teritorijos geologinės-hidrogeologinės sąlygos

Geologinės sąlygos

Klaipėdos regione, kurio vakarinėje dalyje yra Klaipėdos miestas, geologinį pjūvį sudaro lūžiais suskaidytas kristalinis pamatas ir ant jo slūgsanti nuosėdinių uolienų danga. Rajone kristalinio pagrindo uolienos, dažniausiai sudarytos iš gneiso, granito gneiso, susiformavo archėjaus ir proterozojaus laikotarpiu. Jos slūgso gyliuose nuo 2156 iki 2276 m. Tad nuosėdinės dangos storis rajone siekia 2156 – 2276 m. Nuosėdinę dangą sudaro įvairios pokvarterinės ir ledynų suformuotos kvarterinės nuogulos. Pokvarterinių uolienų pjūvyje randami paleozojaus eros kambro, ordoviko, siluro, devono ir permio, mezozojaus eros triaso, jūros ir kreidos periodų dariniai.

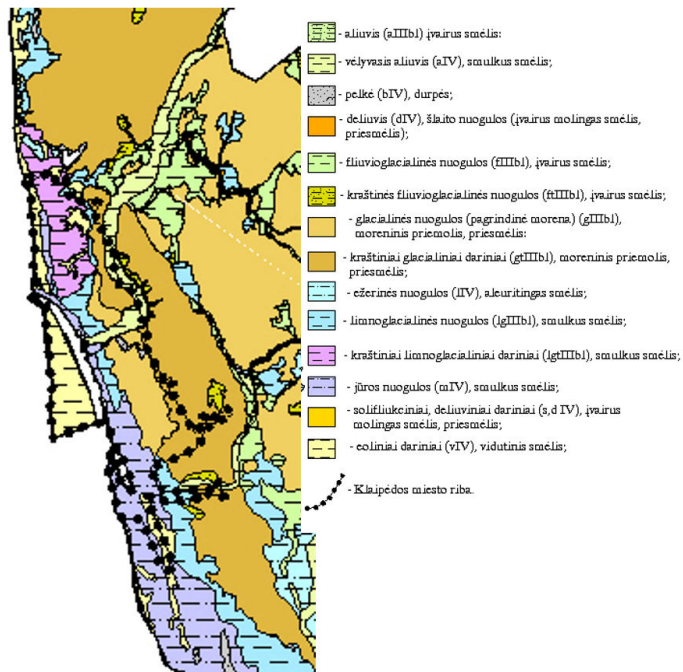
Geologinį pjūvį užbaigia kvartero nuogulos (2.18 pav.). Tai Nemuno amžiaus, Baltijos stadijos, Vidurio Lietuvos fazės moreninis priemolis ar priesmėlis. Jų tarpe randami ir ploni tarpfaziniai ar tarpstadijiniai įvairaus smėlio tarp sluoksniai ir lęšiai. Klaipėdos miesto ir gretimose teritorijose kvartero nuogulų storumė, o ypač viršutinė jos dalis, yra labai nevienalytė. Viršutinėje kvartero storumės dalyje slūgso vėlyvojo ledynmečio ir holoceno nuogulos, viršutinio ir vidurinio pleistoceno dariniai. Viršutinio pleistoceno morenoje aptinkama daug senesnio amžiaus nuogulų skeldžių, luistų bei smulkių intarpų (t. y. glacioidislokacijų).

Visoje rytinėje Klaipėdos miesto dalyje ir rytiniuose priemiesčiuose žemės paviršiuje plačiausiai paplitę ledyno sustumti kraštiniai glacialiniai dariniai - moreninis priemolis ir priesmėlis (gt IIIbl). Pagal paplitimą antroje vietoje yra įvairios litologinės sudėties (molis, aleuritas, smulkus, neretai molingas ar aleuritingas, smėlis) limnoglacialiniai dariniai (Igt IIIbl) ir kraštiniai limnoglacialiniai dariniai (Igt IIIbl). Vakarinę Klaipėdos miesto dalį dengia jūrinės kilmės (mIV) smulkus, dažnai molingas smėlis. Holoceno eoliniai dariniai (v IV) žemyninėje užstatytoje miesto teritorijos dalyje yra išlikę tik nedideliais ploteliais, šiaurinėje dalyje-Baltijos jūros pakrantėje ir miestui priklausančioje Kuršių nerijos dalyje, eolinių darinių sluoksnio storis siekia nuo 1,6 m (Kuršių marių pakrantėje) iki 10,6 m. Eolinius darinius sudaro smulkus pilkai geltonas feldšpatinis-kvarcinis gerai išrūšiuotas smėlis.

Maždaug prieš 12 tūkst. metų, paviršiuje prasidėjo dabartinių procesų akumuliacinė ir ardomoji veikla: dabartinių upių slėnių formavimas, pelkėjimas, šlaitų gravitaciniai procesai. Šiuolaikinių upių suplautų smėlingų nuogulų (aliuvio - aIV), molingų šlaitų nuobirų (deliuvio dIV), užpelkėjimuose susidariusių durpių randama visoje nagrinėjamoje teritorijoje. Aliuvinės nuogulos (a IV) paplitusios Smeltalės, Danės, Ringelio upių vagose. Šias nuogulas sudaro geltonai rudas ir rudas įvairaus rupumo karbonatinis-feldšpatinis-kvarcinis smėlis, dažnai su žvirgždo ir gargždo priemaiša, užterštas organinėmis priemaišomis, o jo sluoksnio storis yra nuo keliasdešimties centimetrų iki 2 metrų.

Didžiąją miesto teritorijos, tame tarpe ir Klaipėdos sąsiaurio ploto, dalį dengia technogeniniai dariniai. Darinių storis, kaip ir šio sluoksnio pado absoliutinis aukštis, yra labai įvairus. Šių darinių, sudarytų iš riedulių, skaldos, gargždo, žvirgždo, įvairaus rupumo smėlio, priesmėlio ir priemolio, statybinių atliekų, betono, gelžbetonio, asfalto, storis kinta nuo kelių dešimčių centimetrų iki 6 – 8 m, o kai kur – ir iki 10 – 12 metrų. Klaipėdos senamiestyje ir kitose intensyviai užstatytose miesto dalyse vidutinis technogeninių darinių storis paprastai neviršija 2 metrų. Didelio storio technogeninių darinių sluoksniai yra Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijoje (tame tarpe ir akvatorijoje). Pvz. šiaurinėje Smeltės pusiasalio dalyje, Kiaulės Nugaros seklumoje bei rytiniame akvatorijos pakraštyje kai

kuriose vietose technogeninių darinių storis siekia 6,0 – 12,0 m, o sluoksnio padas nusileidžia iki 8,8 m žemiau jūros lygio.

2.18 pav. Ištrauka iš Klaipėdos rajono teritorijos paviršiaus kvartero nuogulų žemėlapis (pagal R. Guobytę, LGT)

Naudingosios iškasenos planuojamoje teritorijoje

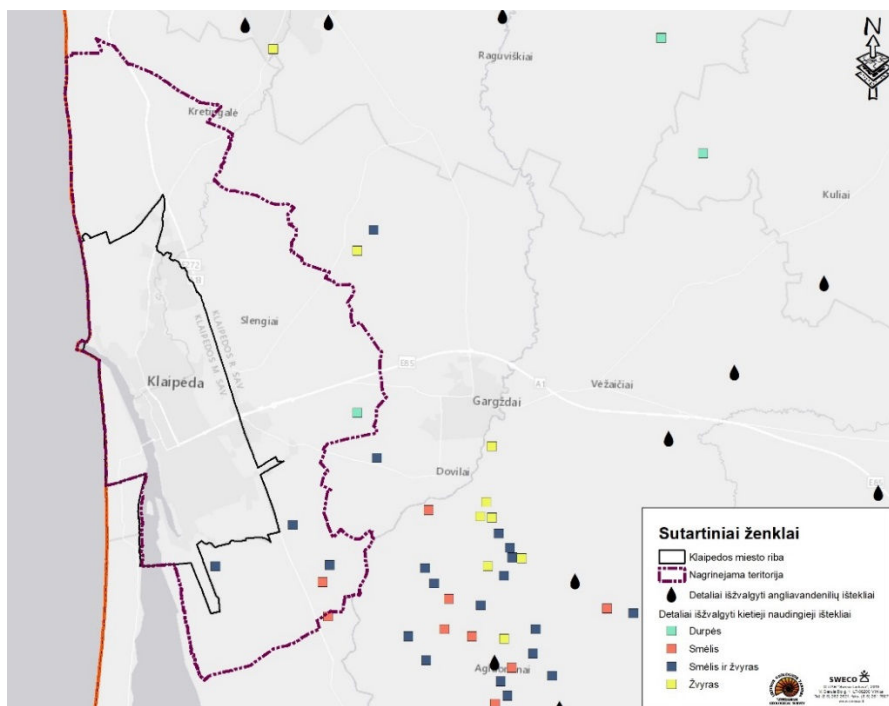
Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos ribose naudingųjų iškasenų telkinių nėra. Tuo tarpu BP nagrinėjamoje Klaipėdos r. ir Neringos sav. teritorijose Lietuvos geologijos tarnybos duomenimis (2016-01-01) yra 11 naudingųjų iškasenų telkinių ir prognozinių išteklių plotų (2.6 lentelė, 2.19 pav.).

2.6 lentelė. Duomenys apie kietųjų naudingųjų iškasenų telkinius ir prognozinis plotus (pagal 2016-01-01 būklę)

Telkinio kodas	Pavadinimas	Naudingųjų iškasenų rūšis	Geologinis ištirtumas *	Būklė	Plotas, ha
2471	Kalotė	Sapropelis	P	ne naudojamas	43,3
2271	Toleikiai II	Smėlis	P	ne naudojamas	13,4
4513	Kairiai	Smėlis ir žvyras	DŽ	ne naudojamas	101,62
4710	Rimkai	Smėlis ir žvyras	DŽ	naudojamas	11,99
2311	Triušeliai I	Žvyras	P	ne naudojamas	8,2
2312	Triušeliai II	Žvyras	P	ne naudojamas	13,7
2309	Paupuliai	Žvyras	P	ne naudojamas	13,0
2270	Spengiai	Smėlis	P	ne naudojamas	19,1
2310	Eketė	Žvyras	P	ne naudojamas	66,6
2315	Žiobriai	Žvyras	P	ne naudojamas	33,3
2272	Klaipėdos kanalas	Žvyras	P	ne naudojamas	255,5
1612	Kalviai II	Smėlis	DŽ	buvęs naudojamas	1,6
1598	Kalviai	Smėlis ir žvyras	DŽ	naudojamas	58,1
2375	Dauparai	Durpės	DŽ	naudojamas	70,0
1651	Gintaro plotas	Gintaras	P	ne naudojamas	122,1

Pastaba: DŽ - detaliai išvalgyti išteklių – tai telkinio arba jo dalies naudingųjų iškasenų išteklių, kurių kiekis, kokybė, technologinės savybės, hidrogeologinės, kasybos ir kitos siūgsojimo sąlygos yra ištirti detalumu, pakankamu sudaryti naudojimo projektą. P - prognoziniai išteklių – tai tikėtini perspektyvių teritorijų arba plotų naudingųjų iškasenų išteklių.

2.19 pav. Detaliai išvalgytų naudingųjų iškasenų telkinių pasiskirstymas Klaipėdos mieste ir jo aplinkėse

Hidrogeologinės sąlygos

Planuojamoje teritorijoje kvarterinėje stovymėje išsiskiriami gruntinis ir 5 tarpmoreniniai vandeningieji sluoksniai. Plačiausiai paplitęs ir apimantis visą teritoriją yra gruntinis vandeningasis horizontas. Gruntinis vanduo kaupiasi aliuvinėse (aIIIbl, aIV), jūrinėse (mIV), balų (bIV), fluvioglacialinėse (ledynų tirpsmo vandenų suklostytose, (fIIIbl)) nuogulose bei moreninio priemolio ar priesmėlio (gIIIbl) labiau poringuose ir smėlinguose arealuose.

Gruntinis vanduo

Planuojamoje teritorijoje gruntinis vanduo slūgso įvairiame gylyje. Vientisas gruntinis vandeningasis horizontas paplitęs visoje žemyninėje teritorijoje, kur vanduo glūdi įvairios granuliometrinės sudėties smėlyje. Pakankamai lėkštoje uosto žemyninėje dalyje (litorininėje terasėje) dažniausiai jis randamas negiliai 1-2÷2-3 m gylyje ir jo srauto polinkio gradientas (I) yra nedidelis (0,001-0,003). Smeltės pusiasalyje jis padidėja iki 0,005–0,01. Kiaulės Nugaros saloje, Smeltės upelio žiočių zonoje ir paviršinės melioracijos intensyviau drenuojamuose pažemėjimuose rytiniame - pietrytiniame uosto pakraštyje gruntinis vanduo yra gana aukštai (0,5–1 m gylyje). Kiek giliau (3–4 m gylyje) jį galima rasti retuose reljefe išlikusiuose pailgos formos paaukštėjimuose ir prie paaukštintų geležinkelio, kitų privažiavimo kelių pylimuotų ruožų.

Pagrindinė grunto vandens drenažo arba ištakos sritis (iškrovos zona) yra Kuršių marios, Klaipėdos sąsiauris ir Baltijos jūra, į kurią nukrypsta ir didžiausia požeminio vandens regioninio srauto dalis. Nors pagrindinė regioninė grunto srauto tėkmės kryptis litorininėje terasoje yra iš rytų į vakarus, sausumą intensyviai suskaidę jūrinio telkinio protakos ir paviršinių tėkmių tinklas pastebimai koreguoja jo drenažinį nuotėkį ir kryptis..

Smėlinių nuosėdų grunto vandeningąjį sluoksnį asluoja glacialinės kilmės moreninio priemolio sluoksnis, kitos genezės vandeningieji ir mažai laidūs dariniai, kurie gelmėja vakarų kryptimi maždaug -0÷-10 m NN, vietomis ir iki -14÷-15 m NN. Vandeningų nuogulų storis kinta nuo kelių iki keliolikos metrų. Nuogulų filtracinės savybės yra kaičios (filtracijos koeficientas, $k = 0,02-325$ m/para) ir priklauso nuo grunto sluoksnio litologinės - granuliometrinės sudėties, jų apvandeninimo laipsnio. Vyraujančios filtracijos koeficiento (k) vertės yra 5–20 m/para ribose, tačiau pasitaiko ir $k > 50$ m/para. Virš grunto vandens slūgsančios uolienos (tiek natūralios, tiek supiltos) yra gerai laidžios vandeniui. Dėl šios priežastis bei dėl mažo aeracijos zonos storio gruntinis vanduo planuojamoje teritorijoje yra neapsaugotas nuo paviršinės taršos, išskyrus nelaidžia danga padengtas teritorijas.

Gruntinis vanduo yra gėlas, vietomis artimas silpnai mineralizuotam (bendroji mineralizacija 0,1–0,97÷1,02–1,43 g/l). Vandens cheminis tipas įvairus, tačiau dažniausiai dominuoja kalcio hidrokarbonatinis požeminis vanduo, kartais labai lokaliai - natrio ar kalcio chloridinis ir sulfatinis gruntinis vanduo. Betono atžvilgiu vanduo neagresyvus, tačiau kartais pasitaiko ir silpnai agresyvaus vandens požymių.

Spūdinis vanduo

Klaipėdos apylinkėse kvartero nuogulų stovymėje vyrauja moreninis priemolis ir priesmėlis. Tarpmoreninės nuogulos, išskyrus menko storio ir filtracinių savybių pamario limnines nuosėdas (I II

pm), paplitusios labai lokaliai, kiek dažniau randamos tik apatinėje kvartero storumės dalyje - paleojrėžiuose bei prekvartero reljefo pažemėjimuose.

Planuojamoje teritorijoje po gruntinio vandens sluoksniu aptinkami ar KVJU akvatorijos dugne atsidedgia labai sudėtingai slūgsantys smulkučio ir smulkaus smėlio skeldiški spūdiniai vandeningieji tarp sluoksniai (I III nm, I III nm - gd III nm) ar iš jų sudarytos vandenspūdinės sistemos. Vietomis jie yra „suspausti“ glaciadeformuotos morenos ir pasižymi labai pasvirusiu (net vertikaliu) nedarniu slūgsojimu ir sudėtingu hidrogeodinaminiu izoliuotumu. Plačioje pajūrio požeminio vandens iškrovos srityje šių hidrodinamiškai atvirų skeldiškų spūdinio vandens sluoksnių pjezometrinis lygis svyruoja $0 \div 0,5$ m NN ribose ir yra labai artimas Baltijos jūros lygiui. Akvatorijoje šių skeldiškų sluoksnių hidrostatinis spūdis gali pakilti 10–16 m virš dugno. Kartais jie turi tiesioginį hidraulinį ryšį su paviršiniu marių ar sąsiaurio vandeniu. Jų filtracinės savybės yra blogesnės už gruntinio vandeningojo sluoksnio, o filtracijos koeficientas (k) kinta $0,05\text{--}0,15 \div 8,5$ m/para ribose.

Planuojamoje teritorijoje spūdinis vanduo gėlas. Jo bendroji mineralizacija - $0,21\text{--}0,98$ g/l. Akvatorijoje ji kinta platesniame diapazone: nuo $0,32$ iki $1\text{--}1,86$ g/l. Padidinta chlorido (Cl⁻) koncentracija rodo tampresnį jo ryšį su marių vandeniu, dėl ko padidėja ir jo bendroji mineralizacija. Įvairesnė ir vandens cheminių tipų gama, nuo kalcio hidrokarbonatinio iki natrio chloridinio. Jo agresyvumas betonui yra ženkliai didesnis nei gruntinio vandens ir vietomis pagal agresyviają angliarūgštę (CO₂ agr. = $21\text{--}1109$ mg/l) gali būti prilygintas agresyviu ir labai agresyviu požeminiu vandeniu.

Geriamojo vandens ištekliai

Klaipėdos III-ios vandenvietėje išgaunamas požeminis vanduo nuo 1967 m. tiekiamas Klaipėdos miestui. Klaipėdos III - ioje infiltracinio tipo vandenvietėje horizonto eksploatacinių išteklių kiekis yra 74 tūkst. m³/para (2.7 lentelė). Jų paėmimui vandenvietėje pritaikyta dirbtinės mitybos sistema. Vandenvietės debitas sudaro apie 45 410 m³/para. Faktiškai vartotojams patiekiami apie 22 000 m³/para. Vandenvietė priskirtina atviroms infiltracinėms vandenvietėms. Vandenvietėje eksploatuojamas gruntinis vandeningas sluoksnis, kuriame vanduo talpinasi jūrinės litorinės terasos nuogulose (QmIV), sudarytose iš įvairaus rupumo smėlio ir žvyro sluoksnelių. Vandeningų uolienu storis greta Karaliaus Vilhelmo kanalo siekia 10–12 m, link Kuršių marių - iki 22 m. Smėlių ir žvyro filtracijos koeficientas (kf) kinta nuo 17 iki 28 m/para (Z. Šonta, V. Krikščiūnas, 1964). Vandenvietės infiltracinę sistemą sudaro Karaliaus Vilhelmo kanalas ir 3 infiltraciniai grioviai, kurių ilgis - po 3,1 km. Paskaičiuotas maksimalus infiltracijos plotas - 18600 m². Kapažo sistemą sudaro 11 horizontalių drenų (bendras ilgis - 3000 m) ir 63 gręžtiniai šuliniai, sujungti į sifono liniją.

Klaipėdos I - oji vandenvietė ir šiuo metu nenaudojama Klaipėdos II-oji miesto vandenvietė yra miesto teritorijoje. Abi vandenvietės priskirtinos uždaru vandenviečių grupei. Šiose vandenvietėse eksploatuojami/-uoti viršutinio Permo (P₂) ir viršutinio Devono (D₃žg) vandeningi horizontai. Kuršių nerijos šiaurinėje dalyje yra įrengta Jūrų muziejaus vandenvietė. Joje eksploatuojamas viršutinės Jūros (J₃) vandeningas horizontas.

2.7 lentelė. Klaipėdos miesto vandenvietės

Eil. Nr.	Reg. Nr.	Vandenvietė	Eksplatuojamas horizontas	Aprobuoti ištekiai pagal kategorijas, kiekis (tūkst. m ³ /d.)			
				A	B	P	Viso
1	50	Klaipėdos I	P ₂ +D ₃ žg	30			30
2	2413	Klaipėdos II	P ₂ +D ₃ žg		20	5	25
3	51	Klaipėdos III	mIV	40	34		74
4	2414	Šaulių	P ₂				
5	2726	Rimkų	J ₃			0,4	0,4
6	4062	Jūrų muziejaus	J ₃	0,3			0,3
7	4583	UAB „Geoterma“	D ₁ km	0,1			0,1
8	4905	Žardupės (Klaipėdos m.)	agl III-II				

2.3.5 Planuojamos teritorijos hidrografinės sąlygos

Paviršiniai vandenys yra tas gamtinės aplinkos komponentas, be kurio yra neįsivaizduojamas Klaipėdos miestas, su vandenimis yra be galo tarpiai susijusi visa Klaipėdos bei uosto kūrimosi bei gyvavimo istorija. Paviršinių vandens telkinių, kuriems priskiriami Kuršių marios, Klaipėdos sąsiauris, Baltijos jūra, o žemyninėje dalyje upės ir upeliai - Danė (Dangė), Smeltalė, Kimupalis, Kretainis, Ringelis, Purmalė ir kt., kanalai – Karaliaus Vilhelmo ir kt., ežerai ir tvenkiniai - Trinyčių, Mumlaukis ir kt., požiūriu Klaipėdos miestas yra išskirtinai turtingas. Paviršiniai vandenys miesto teritorijoje užima 1026,45 ha (10,5% teritorijos ploto).

Baltijos jūra. Klaipėdos miesto teritorijos vakarinė riba praeina Baltijos jūros pakrante - miestui tenka kelios Baltijos jūros pakrantės atkarpos – 7,5 km ilgio Smiltynėje ir 5 km ilgio šiaurės vakarinėje miesto teritorijos dalyje Giruliuose. Su Baltijos jūra ribojasi pajūrio juostos žemyninės ir Kuršių nerijos dalies paplūdimiai, kurie yra bene svarbiausias Klaipėdos miesto rekreacinis išteklius. Miesto padėtis prie Baltijos jūros yra pagrindinis veiksnys nulėmęs Klaipėdos, kaip labiausiai į šiaurę nutolusio neužšalancio rytinės Baltijos jūrų uosto vystymąsi.

Baltijos jūra yra jauniausia jūra pasaulyje, o jos ekosistema – viena iš unikaliausių jūrinių ekosistemų Žemėje. Unikumą iš dalies lemia tai, kad Baltijos jūros vanduo yra tik apysūris (druskingumas prie Lietuvos krantų 6-8‰), t. y. jis druskingesnis nei gėlas upių vanduo (daugumos kitų jūrų vanduo yra žymiai druskingesnis nei Baltijos). Joje nėra potvynių ir atoslūgių, tai sekli vidinė jūra, kurios vidutinis gylis – 55 metrai. Bendras plotas yra šiek tiek daugiau nei 400 000 km², o bendras vandens tūris – 220 km³. Lietuvai priklauso 99 km Baltijos pajūrio, iš jų apie 12,5 km tenka Klaipėdos miestui. Tarp Klaipėdos ir Nidos eina paviršinio vandens vidutinės metinės temperatūros 8,5°C izoterma. Karštomis vasaros dienomis vandens temperatūra prie kranto siekia 21-23° C. Jūra ties Lietuva neužšalanti, tik speiguotomis žiemomis susidaro priekrantinis ledas. Kylant oro ir vandens temperatūrai Baltijos jūros priekrantėje mažėja dienų skaičius su ledo reiškiniais. Pastaraisiais dešimtmečiais vyraujant šiltoms žiemoms jūros priekrantėje nesusidarydavo ledo priešalas. Priekrantėje didžiausios bangos siekia 3-4 m, atviroje jūroje 6-7 m. Vandens lygis dėl vėjinės patvankos ir nuotvankos svyruoja iki 2 m. Jūros potvynių ir atoslūgių amplitudė ties Klaipėda yra apie 4 cm. Vyraujantys vėjai sukelia stiprias priekrantės sroves, kurių greitis per štormus pasiekia 2 m/s. Šios srovės perneša daug smėlio, dėl ko jūros priekrantė vietomis sekli, paplūdimiai platus, o ten, kur jūros nešmenų mažai, krantai ardomi.

Baltijos jūros pakrantė patiria stiprų klimato atšilimo poveikį, jis tikėtinas ir ateityje. Remiantis klimato kaitos prognozėmis, per XXI amžių Baltijos jūroje vandens lygis prie Lietuvos Respublikoje esančios

kranto linijos gali pakilti net iki 1 metro. Dabar vandens lygis paaukštėja apie 5 mm per metus. Jeigu vandens lygio kilimo sparta išliks stabili, artimiausioje ateityje kranto linija ims reikšmingai keistis, bus užlieta dalis pakrantės (ne tik Baltijos jūros, bet ir Kuršių marių). Papildomai Pietų Baltijoje litosferos plokštė grimzta 1–3 mm per metus, be to, ji grimzta netolygiai – procesas gali pagreipti ar sulėtėti. Taigi, poveikis dvigubas – Baltijos jūros ir Kuršių marių vandens lygis kyla, o krantas grimzta. Tai gali sukelti reikšmingus neigiamus padarinius prie jūros ir Kuršių marių esančiam Klaipėdos miestui bei kitiems miesteliams ir gyvenamosioms vietovėms.

Natūralią situaciją labai pablogino vandens tarša ir eutrofikacija, nes į Baltijos jūrą patenka daug nuotekų iš tankiai apgyvendintų Baltijos jūrą supančių šalių. Baltijos jūra itin jautri taršai dėl ribotos vandens apytakos su vandenynu ir šalto klimato šiaurinėse platumose. Baltijos jūroje labai nedaug augalų ir gyvūnų rūšių. Joje gyvena kur kas mažiau rūšių nei sūresniuose vandenyse, be to, daugelis rūšių užima savo arealo periferiją. Nors yra santykinai nedaug rūšių, kai kurios iš jų itin gausios (pvz. silkių, šprotų populiacijos).

Kuršių marios (seniau vadinta Prūsų jūra) - Baltijos jūros pietrytinėje dalyje esanti gėlavandenė lagūnos tipo estuarija, atskirta nuo Baltijos jūros siaura nerija, susiformavusia per paskutinius 10 tūkst. metų. Bendras Kuršių marių plotas siekia 1587 km², Lietuvai priklausanti dalis tesudaro 415 km². Kuršių marios yra gana seklios: vidutinis gylis 3,8 m, didžiausias gylis – 5,8 m ir tik Klaipėdos sąsiauris yra pagilintas iki 15 m. Į Kuršių marias per metus vidutiniškai suteka 23 km² vandens, didžioji jo dalis (98%) Nemunu, dėl ko Kuršių marių aplinkos būklė labiausiai priklauso nuo Nemuno nuotėkio bei jo vandens kokybės kaitos. Kaip ir daugelio estuarijų, esminis Kuršių marių bruožas yra gana aukštas bioproduktyvumas bei savita druskingo jūrinio bei gėlo upinio vandens kaita. Druskingumas mariose beveik niekada neviršija 8‰, tačiau hidrometeorologinių pakrantės postų duomenimis stebimas druskingumo Kuršių mariose kitimas didėjimo linkme. Druskingumo didėjimas siejamas su jūros lygio kilimu, klimato kaita šiaurės Atlanto regione, Uosto gilinimo darbais bei upių nuotėkiu mažėjimu.

Šiaurinėje Kuršių marių dalyje yra Klaipėdos sąsiauris, kuriuo Kuršių marios susijungia su Baltijos jūra ir prie kurio yra įsikūręs Klaipėdos uostas.

Klaipėdos sąsiauris. Klaipėdos sąsiaurio ilgis 10 km, plotis 0,36–1,20 km (miesto ribose 0,4 iki 1,1 km), didžiausias gylis 15 m. Šiaurėje Klaipėdos sąsiaurio riba yra uosto vartai, pietuose – Kiaulės Nugaros sala, kuri skaido sąsiaurį į dvi protakas: rytų ir vakarų. Dažnai Klaipėdos sąsiauris priskiriamas prie Kuršių marių, nors jo morfologija ir hidrologinis režimas nuo marių skiriasi. Malkų įlanka - Klaipėdos sąsiaurio užtekis, pasižymintis ypač intensyvia ūkine veikla krantuose. Didžioji dalis krantų perimetro intensyviai naudojama: krovos darbams, laivu remontui ir kt. Vandens apykaita su Klaipėdos sąsiauriu vyksta per siaurą protaką, o per Karaliaus Vilhelmo kanalą - su Minijos upe. Klaipėdos sąsiauris – technologiškai pakeista akvatorija, kurios rytinėje dalyje yra pusiau uždari Klaipėdos jūrų uosto baseinai, krantinės ir pirsai, vakariniame krante – Kuršių nerijos krantinė. Iki uosto molų statybos Klaipėdos sąsiaurio natūralus gylis buvo 4–8 m. 1853 m. pradėta gilinti laivakelį. Siekiant užtikrinti uosto veiklą, uosto gilinimo darbai vykdomi nuolat. 2013 m. Klaipėdos uosto akvatorija išgilinta užtikrinant navigacinio kanalo pločio padidinimą iki 150 m, o gylį iki 14,5 m. VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija nagrinėja galimybes Klaipėdos uosto akvatoriją išgilinti iki maksimalių 16,5-17,0 m gylių.

Per Klaipėdos sąsiaurį vyksta vandens apykaita tarp Kuršių marių ir Baltijos jūros. Gėlo marių vandens didžiausias kiekis plūsta į Baltijos jūrą pavasarį ir vasaros pradžioje, o druskingas jūros vanduo į marias – per stiprius patvankinius štormus, dažniausiai rudenį ir žiemą, arba labai sumažėjus upių nuotėkiui į Kuršių marias. Sąsiauryje beveik nesusidaro ištisinė ledo dangą, kai kada žiemą užšąla tik pietinė dalis ir įlankos.

Gerinant laivybos sąlygas, Klaipėdos sąsiaurio dugno reljefas yra reikšmingai paveiktas. Jis pradėtas keisti XIX a., pirmiausiai nuo pietinės dalies. 1873 m. buvo iškastas Karaliaus Vilhelmo kanalas, kuris įtakojo Malkų įlankos dabartinius kontūrus. Tuo metu Klaipėdos sąsiauryje palyginus su dabartine situacija vyravo nedideli gyliai. Natūralus gylis siekė 4,5 – 7,0 m, maksimalus iki 7,0 m gylis buvo aptinkamas pačioje šiauriausioje sąsiaurio dalyje – žiotyse. Klaipėdos sąsiaurio pradžia taipogi buvo seklesnė, joje susiformavo didžiausia smėlio sekluma, vadinamoji Kiaulės Nugara, kurios dalis šiuo metu yra pavirtusi sala. Rytinė salos protaka yra gerokai seklesnė (0,5 – 6,0 m gylio) nei vakarinė, kur gylis farvateryje siekia 9,0 – 10,0 metrų. Šiuo metu Klaipėdos sąsiaurio dugno reljefo pobūdis yra labai glaudžiai susijęs su hidrodinaminėmis sąlygomis, o tuo pačiu ir su dabartinių nuosėdų sedimentaciniais procesais.

Nuo 1898 m. vidutinis vandens lygis Klaipėdos sąsiauryje pakilo apie 14,7 cm. Nuo 1961 m. vidutinis vandens lygis kilo sparčiausiai – po 3 mm per metus.

Upės ir kanalai. Klaipėdos miesto teritorija yra Lietuvos pajūrio upių baseine, užimančiame visą vakarinę Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos dalį. Baseinas yra išsidėstęs Pajūrio žemumoje, jame jūros ar Kuršių marių link teka savarankiškos upės: Akmena – Danė, Ražė, Smeltalė, Dreverna, Klišupė ir kt., nesugebėjusios prisijungti prie Nemuno baseino upynų. Baseine skiriama eilė pabaseinių, kurie didesne ar mažesne dalimi patenka ir į nagrinėjamos teritorijos ribas. Tai: Akmenos – Danės, Smeltalės, Karaliaus Vilhelmo kanalo. Dar keli bevardžiai upeliai įteka į Baltijos jūrą Melnragės miške.

Akmenos – Danės pabaseinis, užimantis 580 km² plotą yra didžiausias Lietuvos pajūrio upių baseine. Akmena - Danė išteka iš Pajūrio žemumos ir per Klaipėdos sąsiaurį įteka į Baltijos jūrą, jos ilgis - 62,5 km. Nuo versmių iki Kretingos ji vadinama Akmena, žemiau – Dane. Vidutinis metinis šios upės nuotėkio hidromodulis yra 13,1 l/s iš km², vidutinis debitas žiotyse - apie 7,6 m³/s. Danės upė visais amžiais turėjo didelę reikšmę Klaipėdos miestui. Jos pakrantės „pergyveno“ ne vieną miesto architektūros kaitą. Akmenos - Danės intakai nagrinėjamoje teritorijoje: Ringelis, kairysis intakas, įtekantis į Danę aukščiau Tauralaukio (baseino plotas 13 km²); du neilgi dešinieji intakai prasidedantys Girulių miško prieigose (Purmalė ir bevardis). Akmenos - Danės upė pasižymi itin nepastoviu vandens režimu. Šiame rajone klimatas jūrinis, su kritulių maksimumu vasaros pabaigoje ir rudenį. Žiemos būna su dažnais atlydžiais, kurie sukelia žiemos poplūdžius, neretai net viršijančius pavasarinis (pastarieji dėl nepastovios sniego dangos nebūna dideli). Kadangi vasaros pirmoji pusė jūrinio klimato sąlygomis paprastai būna mažiau lietinga, tai birželio ir liepos mėnesiais upės lygis labiausiai nuslūgsta. Jis ima kilti tik antroje vasaros pusėje, kuomet padidėja kritulių kiekis. Vandens režimas Akmenos – Danės upėje priklauso ir nuo eilės kitų faktorių: pritekėjimo iš intakų, Kuršių marių patvankos bei stiprių vakarinių kryptių vėjų. Pvz., 1958 m. potvynio metu Danės upės lygis ties Tauralaukiu siekė apie 4 m abs. a. Sutapus stipriems potvyniams ir stipriems vakarinių kryptių štorminiams vėjams Danės vandens lygis gali pakilti iki 4,5 – 5 abs. a. (šios upės salpos aukštis.).

Pietinė ir pietrytinė nagrinėjamos teritorijos dalys patenka jau į kitų, savarankiškus pabaseinius formuojančių Kuršių marių intakų - Smeltalės (baseino plotas 124,1 km², ilgis apie 20,9 km) ir Karaliaus Vilhelmo kanalo (baseino plotas 96 km²) pabaseinius. Smeltalės upelis, tekantis pietinėje miesto dalyje turi 1,5-15 m pločio ir 0,3-0,8 m gylio vagą. Praktiškai visa miesto ribose tekančios Smeltalės vaga yra sureguliuota sausinant žemes. Smeltalės intakai nagrinėjamoje teritorijoje - Kimupalis, Kretainis.

Karaliaus Vilhelmo kanalas formuoja savarankišką pabaseinį, nes juo srūva ir „nuosavas“ vanduo, surinktas žemiau Minijos atsišakojimo iš 96 km² baseino. Šį kanalą iškasė prancūzų karo belaisviai 1863 -1873 m. Kanalas tiesiogiai sujungė Klaipėdos uostą ir Miniją (o per ją ir su Nemunu), šitaip aplenkiant Kuršių marias. Kanalo ilgis 25 km, plotis 28–30 m, vidutinis gylis 1,7 metro. Karaliaus Vilhelmo arba Klaipėdos kanalas yra įtrauktas į valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelių sąrašą, tačiau dabar neeksploatuojamas, nes yra izoliuotas nuo kitų vidaus vandenų kelių. 2013 m. parengtoje studijoje „Vakarų krantas“ siūloma atgaivinti laivybą karaliaus Vilhelmo kanalu. Tvirtinama, kad šis vandens kelias, sujungtas su Kuršių mariomis, taptų kur kas patrauklesnis vidaus vandenų kelių naudotojams.

Klaipėdos mieste kanalų yra ir daugiau, visi jie istoriniai, tik nepalyginamai mažesnių parametrų, nei aukščiau pristatytas Karaliaus Vilhelmo kanalas. Tai: Klaipėdos miesto senųjų gynybinių įtvirtinimų apsauginiai kanalai, Pilies, Jono kalnelio, Smiltynės forto.

Apžvelgiant paviršinius vandens telkinius nagrinėjamoje teritorijoje, nepaminėti liko išnykę (sunaikinti) upeliai, kurių ne vienas tekėjo senojoje miesto dalyje. Dar keli bevardžiai upeliai įteka į Baltijos jūrą Melnragės miške.

Preliminaraus potvynių rizikos vertinimo ataskaitos [10] duomenimis, ateityje dėl klimato kaitos ilgai trunkančių potvynių gali gausėti ir XXI a. pabaigoje kai kuriose vidutinio dydžio upėse rudens poplūdžiai ir pavasario potvyniai beveik susilies ir vyks beveik ištisinis žiemos potvynis (ypač tai tikėtina vakarinėje Lietuvos Respublikos teritorijos dalyje). Dėl šios priežasties keliai ir žemės ūkio teritorijos, kurios užliejamos, esant net ir santykinai nedideliame vandens lygio pakilimui (pvz., šalia Nemuno, Minijos ir kt. upių), gali tapti nuolat užliejamos nuo rudens iki pavasario. Šios ataskaitos duomenimis Akmenos – Danės upės žemupio atkarpa yra išskiriama kaip upių ruožas, kuriame yra galimybė formuotis su potvyniais susijusiems ekstremaliems hidrologiniams reiškiniams (2.20 pav.).

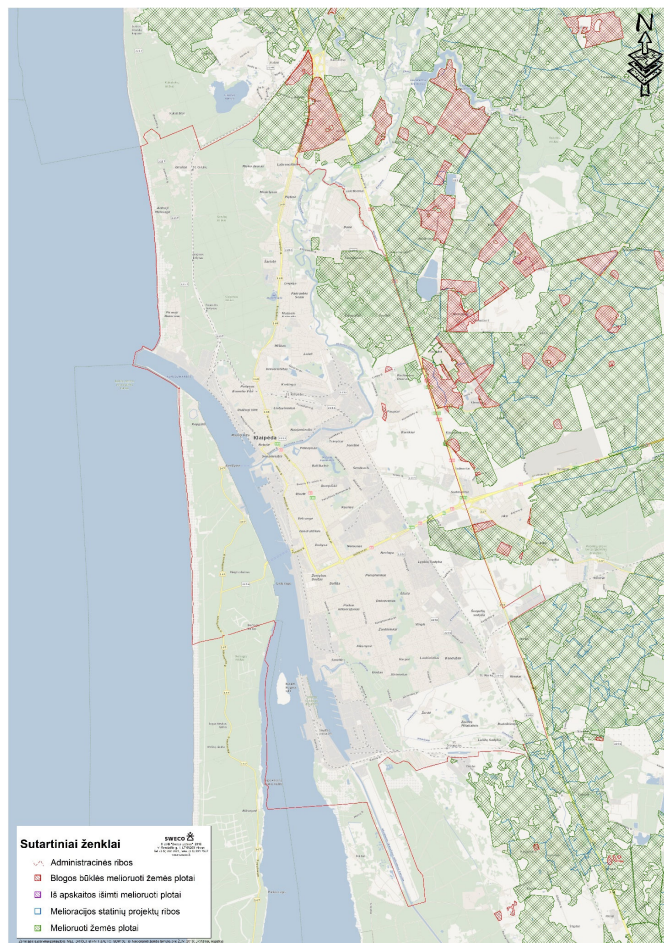
2.20 pav. Ištrauka iš potvynių rizikos žemėlapio
(šaltinis: <http://potvyniai.aplinka.lt/potvyniai/>)

Dar viena problema - periodiškai pasikartojantys Klaipėdos miesto pietinės dalies užliejimai, sukeliama Smeltalės upelio poplūdžių bei jūros vandens lygio svyravimų. Smeltalės baseino žemumas (Klaipėdos miesto pietinėje dalyje) išskiria tuo, kad čia lietaus poplūdžiai itin greitai formuojasi dėl urbanizuotai teritorijai būdingų nuotėkio ypatumų, be to, vanduo negali laisvai ištekėti į Kuršių marias dėl dirbtinių trukdžių bei vėjo patvankų Klaipėdos sąsiauryje. Nepriklausomai nuo potvynius sukėlusios priežasties, Smeltalės žemupyje pakankamai aukštai pakilus vandens lygiui dažniausiai susiduriama išsyk su keletu rimtų problemų: didelių aplinkinių plotų užliejimu; uostelio Smeltės žiotyse eksploataavimo galimybių sumažėjimu; žymiu iš lietaus kanalizacijos sistemų patenkančio teršalų ir nešmenų kiekio padidėjimu.

Dalies teritorijų užliejimai ir užmirkimai taip pat gali būti įtakojami ir esamos melioracinės sistemos būklės. Klaipėdos miesto ribose melioruoti žemės plotai yra šaurytiniame ir rytiniame savivaldybės

teritorijos pakraštyje Kalotės, Tauralaukio, Šaulių, Bachmano dvaro, Klaipėdos LEZ rajonuose (2.21 pav.). Kai kuriuose plotuose melioracinės sistemos būklė yra bloga.

2.21 pav. Esamos melioracinės sistemos Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje

Ežerai, tvenkiniai. Baltijos jūros pakrantės lygumos mažai ežeringos, todėl ir nagrinėjamoje teritorijoje natūralių ežerų nedaug, o ir tie patys nedideli. Ežerų, o tiksliau ežerėlių, nagrinėjamoje teritorijoje priskaičiuojama apie 10. Iš jų kiek didesni tik keli: Mumlaukio (dar vadinamas Aulaukio, Svijanės), Žardės, Žardalės ežerėliai. Visi kiti bevardžiai. Mumlaukio ež. yra Girulių miško pietrytinėje dalyje. Tai eutrofinio tipo, sekclus, uždumblėjantis vandens telkinys pelkėtais krantais. Anksčiau iš šio ežero tekėjo upelis, tačiau netoliese esančių sodų gyventojai jį kanalizavo, sutrikdydami natūralų vandens nuotėkį.

Paminėtini Žardės ir Žardalės ežerukai pietinėje neužstatytoje miesto dalyje, numatomo formuoti poilsio parko zonoje. Nagrinėjamoje teritorijoje yra ir dirbtinai suformuotų vandens telkinių. Tikslus jų skaičius nežinomas, bet visi jie nedidelio ploto, sutinkami tiek užstatytose miesto teritorijose, tiek ir užmiestyje. Kaip svarbesni paminėtini Trinyčių, Draugystės, tvenkinys Reikjaviko – Smeltalės gatvėse, Ringelio (užmiestis) tvenkinys.

2.3.6 Krantų būklė planuojamoje teritorijoje

Krantai riboja vakarinę Klaipėdos miesto ribą su Baltijos jūra, Kuršių mariomis, Klaipėdos sąsiauriu, krantų ilgis nagrinėjamoje teritorijoje siekia apie 50 km.

Didelė planuojamoje teritorijoje vertinamų krantų dalis patenka į Uosto teritorijos arba jo veiklos įtakos zonas. Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija pagal suderintą programą vykdo aplinkos monitoringą, kurio viena iš dalių yra:

- krantų monitoringas. Stebimi uosto akvatoriją supantys Kuršių marių paplūdimiai, kopų šlaitas; uosto poveikio zonoje esantys Kuršių nerijos ir žemyninio jūros kranto paplūdimiai ir paplūdimio apsauginio kopagūbrio šlaitas;
- povandeninio šlaito morfologijos dinamikos stebėjimai. Stebėjimai vykdomi Koptalyje, laivų kapinyno rajone ir Smeltės botaninio draustinio kranto zonos rajone.

KVJU akvatorijoje Klaipėdos sąsiauryje ir Malkų įlankoje beveik visame žemyninio kranto ilgyje yra įrengtos krantinės ar kiti hidrotechniniai statiniai, krantinėmis apribota ir didžioji Smeltės pusiasalio dalis, išskyrus Smeltės botaninio draustinio zoną rytiniame pusiasalio krante. Apsauginėmis priemonėmis nėra sutvirtinti ir Kiaulės Nugaros salos krantai. KVJU vidinėje akvatorijoje iki pietinės uosto teritorijos ribos bendras žemyninio ir Kuršių nerijos kranto ilgis sudaro apie 39,2 km, iš kurio apie 31,15 km jau yra sutvirtinta ar užstatyta hidrotechniniais statiniais (krantinėmis, molais, apsauginėmis sienutėmis, pirsais ir kt.). Kuršių nerijos natūralus hidrotechniniais statiniais neužstatytas rytinis krantas KVJU teritorijoje tęsiasi apie 5,26 km, o Kuršių marių rytinis krantas – apie 1,76 km, Malkų įlankoje - apie 1 km Smeltės botaninio draustinio teritorija.

Kuršių nerijos rytinio kranto būklė. Kuršių nerijos rytinis krantas hidrotechniniais statiniais neužstatytas apie 5,26 km atkarpoje, šiai atkarpai būdingi siauri (plotis kinta nuo 5,5 iki 25 m) žemi (0,8 - 1,1 m) ir lėkšti paplūdimiai. Kur kas didesne įvairove pasižymi su paplūdimiu besiribojantys kranto kraštovaizdžio elementai. Čia yra ir stačių nuo 3–4 m aukščio smėlio skardžių šiaurinėje iki 14 m aukščio pietinėje dalyje ir žemų pievų – centrinėje dalyje. Šį Kuršių nerijos krantą prie aukštų vandens lygių ardo vėjinės ir laivų sukeltos bangos, o intensyviausia arda būna dėl ledų dreifo. Intensyvesnė arda, nustatyta nesutvirtinto ruožo šiaurinėje dalyje, yra sąlygota betoninės krantinės neigiamu poveikiu – už jos susiformavo išplovimo įlanka. Pažymėtina, kad kranto linijos profiliui pamažu įgaunant pusiausvyrą, pastaruoju metu čia ardos tempai lėtėja. Potvynių bei poplūdžių metu paplūdimiai dažnai pilnai užliejami marių vandeniu. Paplūdimiai stebimame ruože suformuoti iš įvairiagrūdžio smėlio. Monitoringo duomenys rodo, kad nuo 1995 m. iki šių dienų kranto linija atsitraukė apie 1 - 6 m. Remiantis apibendrintais daugiamečiais stebėjimų duomenimis, stebėjimais užfiksuoti pokyčiai esminių kranto būklės permainų nerodo.

Kuršių nerijos vakarinio kranto būklė. KVJU hidrotechniniai statiniai (šiaurinis ir pietinis molai) ir įplaukos kanalas Baltijos jūroje daro įtaką išilgai kranto vykstančiai nešmenų migracijai ir nešmenų biudžetui priekrantėje. Alksnynės-Koptalio priekrantė priklauso nešmenų nuoseklios akumuliacijos atkarpai, kur išsikrauna išilginis nešmenų srautas, todėl šiame ruože stebimas kranto priaugimas. 2001-2002 m. rekonstravus uosto įplaukos kanalą, jį pagilinant iki 14-14,5 m, bei prailginant molus, Koptalio dalyje prasidėjo intensyvus kranto ardymas. Įplaukos kanalo išgilinimas ir išplatinimas ne

tik pakeitė dugno reljefą uosto vartų rajone, bet turėjo poveikį dugno morfodinamikai gerokai didesniame plote. Kol Koppgalio priekrantės reljefas prisitaikė prie naujų sąlygų, tol smėlio nešmenys buvo nuplaunami nuo paplūdimio. 2002-2006 m. susiaurėjus paplūdimiui, ties Koppgaliu prasidėjo ir apsauginio kopagūbrio ardymas. Vėliau, priekrantėje atsistačius stabiliam profiliui, stabilizavosi ir viršvandeninė dalis, prasidėjo nešmenų akumuliacija ir paplūdimio plėtėjimas.

Baltijos jūros žemyninio kranto būklė (šiauriau KVJU vartų). Iki 2000 m. kranto zona šiauriau uosto vystėsi daugelį metų nesikeitusiam ir artimo natūraliam nešmenų balansui. Priekrantės litodinaminė būklė buvo stabili, o krante vyravo dinaminė pusiausvyra su nedidele nešmenų akumuliacijos tendencija. Paplūdimio ir apsauginio kopagūbrio būklė buvo gera, nors kai kur krante buvo abrazinių atkarpų ir defliacijos procesų suskaidyto kopagūbrio ruožų. Rekonstravus uosto vartus, litodinaminiai ir hidrodinaminiai procesai prisitaikė prie pakeistų sąlygų, priekrantėje sumažėjo povandeninių sėklių, suplonėjo dugną dengiančių purių nuosėdų danga, kai kur dugne atsidendė moreninio priemolio sluoksnis. Reikšmingai atsidendė priekrantės dugno reljefas, izobatos išsigaubė kranto link, padidėjo priekrantės gyliai ir nuolydžiai. Tai padidino kranto link sklindančią bangų energiją. Šie veiksniai padidino kranto ardą. Rekonstravus uosto vartus, krantas degradavo maždaug 600 m atkarpoje nuo uosto molo į šiaurę. Dėl abrazijos procesų kranto linija šiame ruože 2004-2011 m. atsitraukė iki 25,3 m ir ši tendencija kol kas išlieka. Neigiamos krantodaros tendencijos, stebėtos 1993–2004 m. atkarpoje I-oji Melnragė – Giruliai, iš dalies buvo stabilizuotos atliekant priekrantės papildymą smėliu. Vykdamas KVJU įplaukos kanalo gilinimo ir valymo darbus iškastas smėlis buvo panaudotas Baltijos jūros priekrantės papildymui. Darbų metu išgautas smėlis buvo išpilamas Melnragės ir Girulių priekrantės ruože 4–8 m gyliuose. Nuo 2001 iki 2010 m. šiame apie 2 km priekrantės ruože buvo nugramzdinta 845,24 tūkst. m³ švaraus jūrinio smėlio. Priekrantėje padidėjus smėlio nešmenų kiekiui, šiame kranto zonos ruože sumažėjo povandeninio šlaito nuolydžiai tarp 0 ir 5 izobatos, išryškėjo povandeniniai sėkliai. Smėlio papildymas stabilizavo ir suaktyvino akumuliacijos procesus paplūdimyje. Arčiausiai papildymo vietos esančio paplūdimio plotis padidėjo iki 40–47 m, o gretimuose kranto ruožuose – 37–40 m.

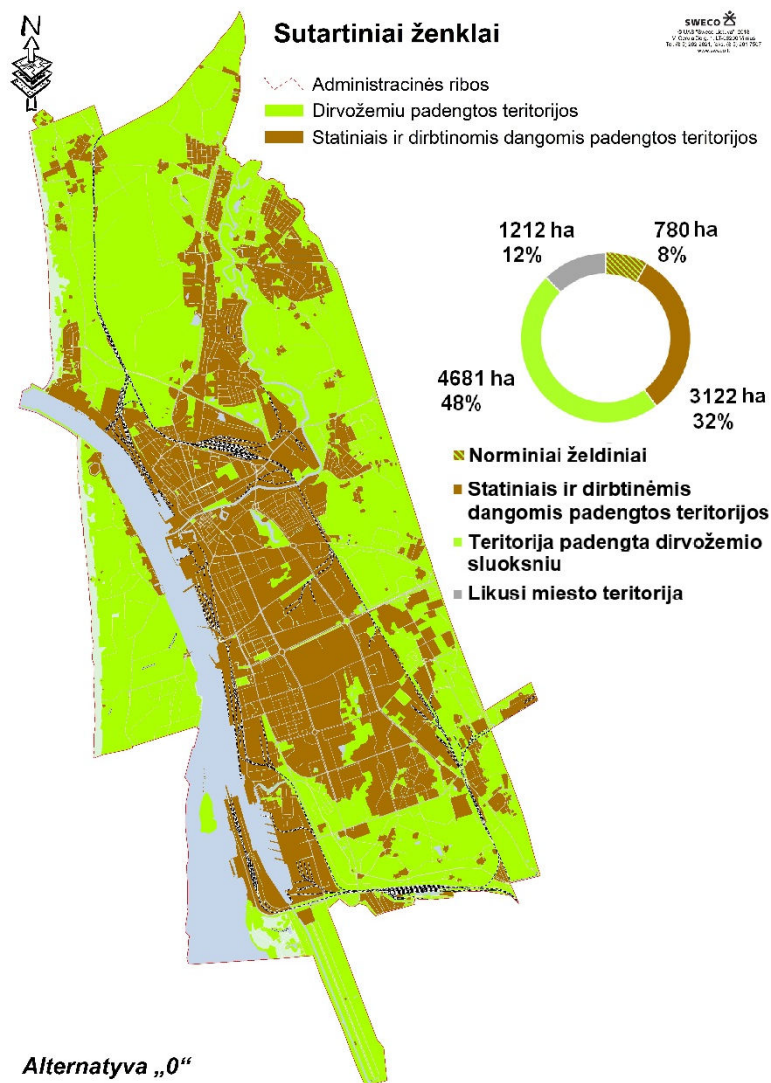
Pažymėtina, kad aplinkosauginio kopagūbrio būklė šiauriau KVJU jau daug metų yra pati blogiausia visame Lietuvos krante. Tokią jo būklę lemia tiek gamtiniai, tiek antropogeniniai faktoriai: uosto vartų pertvarka, didelis poilsiautojų srautas, nepakankamos bendrosios krantotvarkinės pastangos. Prognozuojama, kad nepritaikius inžinerinių krantotvarkos priemonių bendros kranto raidos tendencijos šiauriau uosto nesikeis ir ateityje.

2.3.7 Dirvožemis planuojamoje teritorijoje

Vakarinė Klaipėdos m. teritorijos dalis pagal pedologinį rajonavimą patenka į Pajūrio žemumų srities Šventosios - Nidos (A-I) rajoną, o rytinė - į Žemaitijos aukštumų srities Daukšių – Kretingos rajoną (B-V). Pagal Lietuvos Respublikos dirvožemių klasifikaciją LTKD_99 klasifikaciją vakarinėje teritorijos dalyje paplitęs dirvožemio tipas - paprastieji smėlžemiai (SDp) (nepasotintieji parastieji smėlžemiai), o rytinėje - glėjiškieji išplautžemiai (IDg).

Beveik 40% (apie 3908 ha) visos Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos yra padengta arba dalinai padengta dirbtinėmis dangomis (asfaltu, betonu ir kt.) bei užstatyta statiniais. Dirvožemio sluoksnis yra paplitęs apie 48% (apie 4681 ha) savivaldybės teritorijos, likusią dalį (apie 12%) užima paviršinio

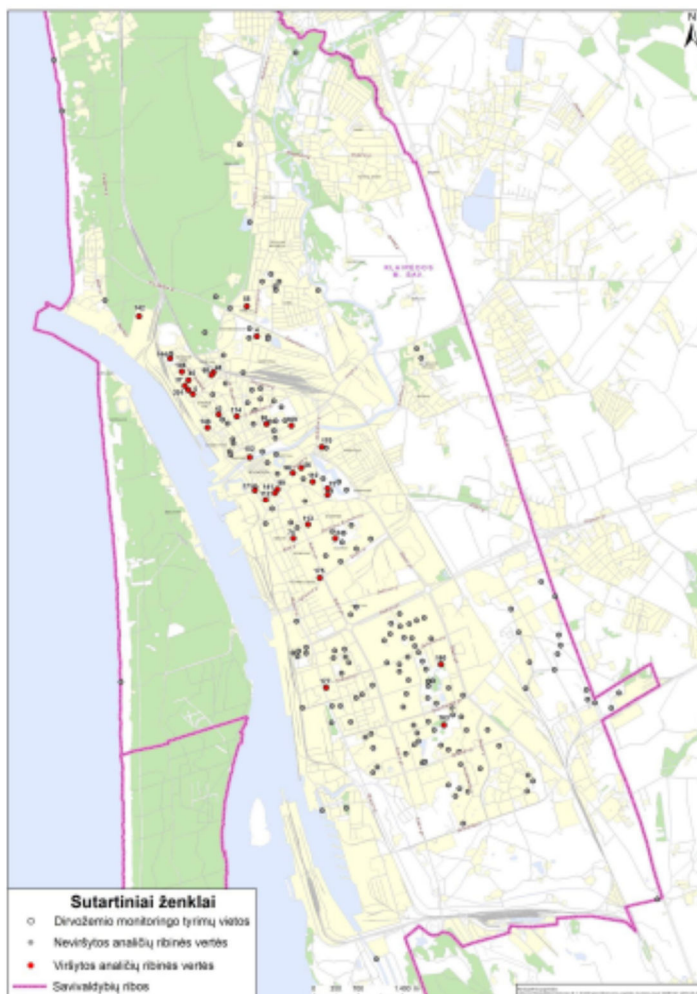
vandens telkiniai ir smėlingi paplūdimiai (2.22 pav.). Centrinėje miesto dalyje dirvožemio danga dėl teritorijos urbanizacijos ir reljefo performavimo išlikusi tik nedideliuose ploteliuose.

2.22 pav. Dirvožemio pasiskirstymas Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje

Pagal Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje atliekamo aplinkos monitoringo duomenis [13], dirvožemio kokybės stebėseną nuo 2017 m. vykdoma 151 taške. 2013-2015 m. 208 tyrimo vietose vykdyto dirvožemio monitoringo metu buvo nustatyta, kad 34 taškuose atskirų potencialai toksinių cheminių elementų (Ag, Cr, Mo, Pb, Sn ir naftos angliavandenilių) koncentracijos dirvožemyje viršijo DLK (2.23 pav.). Daugiausiai užterštų vietų nustatyta centrinėje miesto dalyje.

2.23 pav. 2013-2015 m. vykdyto dirvožemio kokybės monitoringo rezultatai [13]

2.3.8 Planuojamos teritorijos kraštovaizdis

Informacija parengta remiantis suskystintųjų gamtinių dujų terminalo, susijusios infrastruktūros ir dujotiekio statybos specialiojo plano SPAV [14], Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studija [15], kita viešai prieinama informacija.

Didžiojoje Klaipėdos miesto teritorijos dalyje, kaip ir aplinkinėse teritorijose vyrauja nedidelio estetinio potencialo - neišreikštos vertikaliosios sąskaidos įvairaus pražvelgiamumo erdvių kraštovaizdis (V0H0; V0H2). Kiek didesnio estetinio potencialo - nežymios vertikaliosios sąskaidos įvairaus pražvelgiamumo erdvių kraštovaizdis (V1H0; V1H2; V1H3) lokalizuojasi į šiaurę, pietus ir pietryčius nuo miesto. Santykinai didžiausio estetinio potencialo - ypač ir vidutiniškai raiškios vertikaliosios sąskaidos pusiau uždarų ir uždarų erdvių kraštovaizdis (V2H2; V3H1) yra į šiaurės rytus ir į vakarus bei pietvakarius nuo miesto. Pirmu atveju (V2H2) tai yra urbanizacijos nesudarytas, platus, aukštų išraiškingų šlaitų juosiamas Akmenos – Danės slėnis. Antru atveju (V3H1) – Kuršių nerijos ir jos pakrančių ruožas.

Kuršių nerija, kurios šiaurinė dalis (Smiltynė) yra Klaipėdos miesto ribose, yra vienas iš didžiausio kraštovaizdžio estetinio potencialo arealų Lietuvoje. Šiame areale atsispindi jūros, vėjo ir žmogaus

veiklos sąveikoje susidaręs ir tebesiformuojantis kraštovaizdis. Didžioji Kuršių nerijos dalis (ypač centrinė) pasižymi ypač raiškia vertikaliąja sąskaida. Šiaurinei nerijos daliai būdingas „išlygintas“ kraštovaizdis. Vyrauja pusiau uždaras iš dalies pražvelgiamos erdvės. Čia didžiausius plotus užima miškai (vyrauja paprastoji ir kalninė pušis), pakrantėje fragmentiškai įsiterpia užstatymo (pastatų, infrastruktūros) elementai, tame tarpe Smiltynės urbanistinio draustinio architektūros vertybės.

Kuršių nerija ir Kuršių marių akvatorija, žvelgiant nuo miesto teritorijos, yra matoma iš 6 apžvalgos vietų. Iš jų 5 vietose yra priėjimas prie Klaipėdos sąsiaurio ir marių ir tik 2 priėjimai iš 5 yra visiškai sutvarkyti bei pritaikyti rekreacijai. Geriausiai Kuršių nerija yra apžvelgiama nuo Senosios keltų perkėlos bei kruizinių laivų terminalo vietos prie Danės upės žiočių. Čia sukuriamas grįžtamasis ryšys tarp Kuršių nerijos, miesto ir uosto apžvalgos, šioje vietoje būna didelis srautas gyventojų ir turistų. Ši vieta yra laikoma viena gražiausių ir įspūdingiausių Klaipėdos senamiesčio vieta. Panašų vizualinį ryšį turi ir Naujoji perkėla, tačiau šioje vietoje pagrindiniai yra automobilių srautai, tad krantinės nėra pritaikytos rekreacijai. Apžvalga daugiausiai galima iš kelto. Kaip atskirus Kuršių nerijos apžvalgos taškus galima įvardinti uosto įplaukos vartų molus bei pietinę miesto dalį žemiau Smeltės pusiasalio, kurių rekreacinis potencialas dar yra tinkamai nepanaudotas. Visu perimetru atviros panoramos į Klaipėdos sąsiaurį, uostą ir miestą iš Smiltynės Kuršių nerijoje.

Reljefas

Lietuvos Respublikos geomorfologinio rajonavimo požiūriu Klaipėdos miesto teritorija patenka į Baltijos duburio srities Baltijos jūros pakrantės lygumos (A1) rajono Klaipėdos pajūrio lygumos ruožo (Klp) ir Drevernos jūrinės lygumos (Drvr) mikrorajonus. Pastarieji mikrorajonai vakaruose ribojasi su Kuršių marių (A2) rajono Kuršių Nerijos kopų juostos (KNr) mikrorajonu, o rytuose su Žemaičių – Kuršo geomorfologinės srities (B) Vakarų žemaičių geomorfologinio rajono (BIII) Rimkų moreninio gūbrio (Rmk) mikrorajonu, už kurio į rytus plyti Kretingos moreninės lygumos (Krtg) mikrorajonas.

Charakteringi pajūrinės lygumos paviršiaus bruožai žemyninėje dalyje – jūros krantui lygiagretūs reljefo ruožai. Einant nuo jūros rytų kryptimi pirmiausia tęsiasi iki kelių šimtų metrų pločio paplūdimys, suplautas iš smėlio. Paplūdimio paviršius nelygus, sudarytas iš trijų išilginių ruožų — lėkšto pylimo, vidinės įlomos ir pakilesnio ruožo. Už paplūdimio driekiasi 100—200 m pločio pakrantės kopų ruožas, kurio pagrindą sudaro bangų suplautas, persпустytas vėjo, praplėstas ir paaukštintas iki 4—6 m aukščio pylimas. Paplūdimys ir pakrantės kopų ruožas — Baltijos jūros sukurti dariniai. Už pakrantės kopų driekiasi terasinė Litorinos jūros lyguma ir jos papelkėjusi užkopinė dubuma. Rytų kryptimi Litorinos jūros terasinė lyguma aukštėja ir sausėja. Terasinės lygumos paviršius vietomis kauburiuotas, su iškytančiomis aukštomis kopomis ar siaurais ilgais kopų pylimais.

Rytiniai miesto pakraščiai ir priemiesčiai yra įsikūrę jau kitokio pobūdžio ir kilmės moreninio reljefo - Rimkų moreninio gūbrio areale, suformuotame Vakarų žemaičių ledyninės plaštakos paskutinio ledynmečio metu. Absoliutiniai paviršiaus aukščiai svyruoja nuo 12 iki 35 m (tai santykinai aukščiausios nagrinėjamos teritorijos vietos). Dar toliau į rytus nuo Rimkų moreninio gūbrio paviršiaus reljefas tampa labai monotoniškas – vyrauja plokščia moreninė lyguma, kurioje retai pasitaiko neaukštos lėkštos bangos, o pajvairina tik negilūs Akmenos - Danės baseino upelių slėniukai. Moreninei lygumai būdingas 17 -25 m abs. a.

Gamtinis karkasas

Gamtinio karkaso teritorijų tinklą nagrinėjamoje Klaipėdos miesto ir aplinkinėse teritorijose sudaro:

Geoekologinės takoskyros – teritorijų juostos, jungiančios ypatinga ekologine svarba bei jautrumu pasižyminčias vietas: upių aukštupius, vandenskyras, aukštumų ežerynus, kalvynus, pelkynus, priekrantes, požeminių vandenų intensyvaus maitinimo ir karsto paplitimo plotus. Jos skiria stambias gamtines geosistemas ir palaiko bendrąją gamtinio kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą.

- Tarptautinės svarbos Pajūrio geoekologinė takoskyra (apima Baltijos jūros ir Kuršių marių kranto ir priekrantės dalį bei visą Kuršių neriją);
- Nacionalinės svarbos Pamario geoekologinė takoskyra;
- Regioninės svarbos Akmenos –Minijos geoekologinė takoskyra.

Migraciniai koridoriai – slėniai, raguvynai bei dubakloniai, kitos žemesnėse reljefo vietose esančios teritorijos, kuriomis vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija.

- Nacionalinės svarbos Klaipėdos sąsiaurio migracinio koridoriaus atkarpa;
- Regioninės svarbos Akmenos – Danės migracinio koridoriaus atkarpa;
- Regioninės svarbos Minijos migracinio koridoriaus atkarpa;
- Vietinės svarbos Smeltalės migracinio koridoriaus atkarpa;
- Vietinės svarbos Karaliaus Vilhelmo kanalo migracinio koridoriaus atkarpa;
- Vietinės svarbos Ringelio, Eketės, Purmalės ir kitų Akmenos - Danės intakų migracinių koridorių atkarpos.

Geosistemų vidinio stabilizavimo arealai – teritorijos, galinčios pakeisti šoninį nuotėkį ar kitus gamtinės migracijos srautus, taip pat reikšmingos biologinės įvairovės požiūriu: želdinių masyvai ir grupės, natūralios pievos, pelkės bei kiti vertingi stambiųjų geosistemų ekotopai. Šios teritorijos kompensuoja neigiamą ekologinę įtaką gamtinėms ekosistemoms.

- Vietinės svarbos Mažeikių miško, Eketės ir Žiobrių geosistemų vidinio stabilizavimo arealai.

Gamtinio karkaso teritorijų apimtis pagal struktūrinės dalis pateikta 2.8 lentelėje. Gamtinio karkaso teritorijų lokalizavimas, tame tarpe ribų tikslinimas bei naujų gamtinio karkaso struktūrų nustatymas yra atliktas įvertinant kraštovaizdžio struktūrą ir pobūdį – reljefą, paviršinio vandens telkinius, užliejamas teritorijas, miškus, kitų natūralių ir pusiau natūralių buveinių išsidėstymą, žemės naudmenas ir antropogenizacijos laipsnį. Tikslinant gamtinio karkaso teritorijų ribas lemiančiu veiksmu laikytas natūralių bei pusiau natūralių teritorijų išsidėstymas.

Nagrinėjamoje teritorijoje išskirtos gamtinio karkaso teritorijos užima 11843,0 ha (40,7% nagrinėjamos teritorijos ploto). Struktūriškai gamtinio karkaso teritorijų tarpe vyraujančią dalį – 70,2%

sudaro geoeologinės takoskyros, migraciniams koridoriams bei geosistemų vidinio stabilizavimo arealams tenka atitinkamai 24,1% ir 5,7% gamtinio karkaso teritorijų ploto.

2.8 lentelė. Gamtinio karkaso teritorijų apimtis

Gamtinio karkaso struktūrinės dalys	Plotas, ha	% gamtinio karkaso ploto	% teritorijos ploto (29055 ha)
Geoekologinės takoskyros, tame tarpe:	8315,1	70,2	28,6
<i>tarptautinės svarbos</i>	5072,5	42,8	17,5
<i>nacionalinės svarbos</i>	1931,3	16,3	6,6
<i>regioninės svarbos</i>	1311,3	11,1	4,5
Migraciniai koridoriai, tame tarpe:	2858,2	24,1	9,8
<i>nacionalinės svarbos</i>	717,5	6,1	2,5
<i>regioninės svarbos</i>	978,7	8,2	3,3
<i>vietinės svarbos</i>	1162,0	9,8	4,0
Geosistemų vidinio stabilizavimo arealai, tame tarpe:	669,7	5,7	2,3
<i>vietinės svarbos</i>	669,7	5,7	2,3
Viso:	11843,0	100	40,7

2.3.9 Planuojamos teritorijos bioįvairovė

Nagrinėjamos teritorijos biotos ypatumų analizė pateikiama pagal esamą viešai prieinamą informaciją, Klaipėdos miesto savivaldybės aplinkos monitoringo [16-19], Klaipėdos valstybinio jūrų uosto aplinkos monitoringo [20-21], suskystintųjų gamtinių dujų importo terminalo Smeltės pusiasalyje plėtros plano duomenis [22].

Augalija

Klaipėdos miesto teritorija – urbanizuota teritorija, tačiau ir čia gyvuoja artimos natūralioms bei natūralios ekosistemos. Urbanizuotoms ekosistemoms priklauso miesto parkai, skverai, gyvenamųjų rajonų želdiniai. Artimos natūralioms ekosistemos - miesto zonoje esantys miškai, pajūrio kopos, paviršiniai vandenys. Klaipėdos mieste žalieji plotai užima apie 22,54% miesto teritorijos. Natūralių buveinių fragmentiškai yra išlikę miesto paribiuose, ūkinei veiklai naudojamose teritorijose - Smeltės pusiasalyje, kur yra įsteigtas Smeltės botaninis draustinis, Klaipėdos sąsiauryje esančioje Kiaulės Nugaros saloje ir kt. Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2006-02-26 d. sprendimu Nr. T2-49 yra patvirtinti 5 miesto saugomi botaniniai gamtos paveldo objektai.

2013 m. vykdytų tyrimų metu nustatyta, kad stebėtuose Klaipėdos m. parkuose ir skveruose didžiausią dalį sudarė geros būklės medžiai. Blogos būklės medžiai nustatyti ties judriomis gatvėmis ar pernelyg tankiuose želdynuose. Bloga būklė nustatyta medžiams dėl mechaninių kamienų ir šakų pažeidimų, grybinių ligų.

Klaipėdos miesto savivaldybės aplinkos monitoringo duomenimis, biologinės įvairovės požiūriu vertingiausia miesto dalis yra Girulių miškas. Girulių miške vyrauja spygliuočių medynai su retu lapuočių pomiškiu. Sausose augavietėse vyrauja šluotsmilginiai pušynai. Literatūroje minimos saugomos augalų rūšys, augančios Girulių miške: šaltininė menuva (*Montia fontana*) – 4 apsaugos kategorija, gebenlapė veronika (*Veronica hederifolia*) ir ankstyvoji smilgenė (*Aira praecox*) – 3 apsaugos kategorija.

Artimos natūralioms ekosistemos vyrauja ir Klaipėdos miestui priklausančioje Kuršių nerijos dalyje – pačiame šiauriniame jos kyšulyje, apaugusiame pušies medynais. Čia esančio Smiltynės miško sklypai yra priskiriami specialios paskirties ekosistemų apsaugos (IIA) ir rekreacinių (IIB) miškų grupei.

Kitas bioįvairovės požiūriu savitas ir išskirtinis yra nagrinėjamoje teritorijoje esantis pajūrio ir kopų ruožas. Jame identifikuojamos dvi europinės svarbos pilkųjų bei baltųjų kopų buveinės. Užuomazginių kopų buveinės formavimosi procesui trukdo intensyvios rekreacijos procesai. Pilkųjų kopų buveinės formuojasi rytiniame apsauginės kopos šlaite ir mišku neapaugusioje palvėje. Didesni pilkųjų kopų buveinių plotai plyti Melnragėje. Auga būdingos augalų rūšys: smiltyninė viksva, kalninė austėja, pajūrinė našlaitė, smiltyninis šepetukas. Baltųjų kopų buveinės formuojasi vakariniame apsauginės kopos šlaite ir eroziniuose bei defliaciniuose kopų ruožuose. Būdingos augalų rūšys: pajūrinė smiltlendrė, smiltyninė rugiaveidė, pajūrinis pelėžirnis, baltijinis pūtelis, skėtinė vanagė. Šioje buveinėje auga saugomos augalų rūšys: baltijinė linažolė, smiltyninė druskė.

Kiaulės Nugaros sala užima apie 17,6 ha plotą. Beveik visa Kiaulės Nugaros salos teritorija (išskyrus pietinę jos dalį) apaugusi nendrių ir meldų sąžalynais. Salos pakraščiuose yra vešliausia pakrantės augalų (helofitų) augalija, tarp kurių aukštųjų helofitų juostoje vyrauja nendrė (*Phragmites australis*). Nendrynų pakraščiuose vandens lygio svyravimų zonoje, kur susikaupia daug augalinių liekanų, gausiai auga vienmečiai nitrofiliniai augalai.

Smeltės botaninis draustinis - svarbi Lietuvos pajūrio halofitinių pievų augalų rūšių ir bendrijų apsaugai apie 3,5 ha teritorija yra stipriai industrializuotoje teritorijoje Uosto teritorijoje vakariniame Malkų įlankos krante, įsteigta 1988-02-29. Šiuo metu draustinyje siekiama išsaugoti ne tik Lietuvos pajūryje unikalų druskinio vikšryno fragmentą (*Juncetum gerardii*), bet ir natūraliai augančias Lietuvos raudonosios knygos keturias augalų rūšis: trispalvį astrą (*Aster tripolium*), pajūrinę pianažolę (*Glaux maritima*), druskinį vikšrį (*Juncus gerardi*) ir porinį česnaką (*Allium scorodoprasum*).

Biologinės įvairovės požiūriu artimos natūralioms ekosistemos taip pat yra pietinėje ir rytinėje Klaipėdos miesto dalyje plytinčiuose miškinguose bei atviruose plotuose, Smeltalės, Kretainio ir kitų mažųjų upelių slėniuose. Pietinę nagrinėjamos teritorijos dalį užima miškinga teritorija - valstybiniai ūkinio naudojimo miškų sklypai. Tai Kliošių miško dalis, kurio rūšinė sudėtis – pušys, eglės, beržai. Atviruose plotuose vyrauja agroekosistemos. Paminėtinas didelis plotas pietinėje miesto dalyje už Jūrininkų prospekto iki geležinkelio, kur plyti pievos su nedideliais miškeliais. Anksčiau tai buvo įvairaus naudojimo žemės sklypai: ariama žemė, šienaujamos bei ganomos pievos. Dabar šiuose apieštuose plotuose kultūrinis žolynas natūralizuojasi, atsiranda natūralioms įvairiažolėms pievoms būdingos rūšys. Vandens telkinių (tvenkinių, upelių) pakrantėse auga juodalksniai, gluosniai bei būdingi drėgnų vietų augalai (nendrės, švendrai ir kt.), pasitaiko išlikusių natūralių drėgnų pievų fragmentų. Pažymėtina, kad nemaža dalis vandens telkinių pakrančių neapaugusios apsauginę funkciją atliekančiais medžių ir krūmų želdiniais.

Fitoplanktonas

Fitoplanktonas tarnauja kaip vandens mitybos bazė, atliekanti esmines ekologines funkcijas visai vandens aplinkai. Fitoplanktonas yra pagrindinis maisto šaltinis akvakultūroje ir marikultūroje. Klaipėdos miesto vandens telkiniuose tyrimų laikotarpiu didžiausias fitoplanktono gausumas ir

biomasė stebėtas Mumlaukio ežere. Mažiausias fitoplanktono gausumas ir biomasė užfiksuoti Karaliaus Vilhelmo kanale 2016 m. rugpjūčio pradžioje. Tirtuose vandens telkiniuose vyraujančių rūšių kompleksus sudarė titnagdumblių (*Bacillariophyceae*), žaliadumblių (*Chlorophyceae*), euglendumblių (*Euglenophyceae*), šarvadumblių (*Dinophyceae*) ir melsvabakterių (*Cyanophyceae*) klasių atstovai.

Makrofitai

Makrofitai – labai reikšminga vandens ekosistemos dalis. Jie sukuria veisimuisi ir maitinimuisi tinkamas buveines įvairioms gyvūnų grupėms (vandens paukščiams, žuvims, įvairiems bestuburiams). Tyrimų metų Klaipėdos miesto vandens telkiniuose inventorizuotos 52 makrofitų rūšys. Helofitų bendrijose aptikta 41 augalų rūšis, nimfeidų – lemniidų bendrijose 7 rūšys. Povandeninėse augimvietėse auga 2 potameidų, 2 limneidų rūšys. Didžiausia makrofitų rūšinė įvairovė pasižymi Trinyčių tvenkinys, kur 2015 m. monitoringo tyrimų metu rastos 26 šių augalų rūšys. Viena makrofitų rūšis – paprastoji nendrė aptikta visuose vandens telkiniuose. Taip pat helofitų bendrijose dažnai pasitaiko plačialapis ir siauralapis švendrai, gyslotinis dumblialaiškis, strėlialapė papliauška. Plūdurlapių ir laisvai plaukiojančių augalų juostoje dažniausia buvo daugiašaknė maurė, povandeninėse augimvietėse – paprastoji nertis.

Gyvūnija

Zooplanktonas

Remiantis 2016 m. Klaipėdos m. monitoringo rezultatais, vandens telkiniuose identifikuota 20 zooplanktono taksonų, priklausančių 3 grupėms: 9 verpečių (Rotatoria), 9 šakotausių vėžiagyvių (Cladocera) ir 2 irklakojų vėžiagyvių (Copepoda). Beveik visuose tirtuose vandens telkiniuose vyravo tos pačios verpečių rūšys - *Keratella quadrata*, *Keratella cochlearis*, *Asplanchna priodonta*, *Brachionus angularis* ir irklakojų vėžiagyvių juvenalinė stadija – nauplijai. Daugiausia rūšių buvo aptikta Trinyčių tvenkinyje. Mažiausia rūšinė įvairovė buvo nustatyta Danės upėje. Upės srovė nepalankiai veikia stambesnes vėžiagyvių rūšis, todėl bendrijose vyrauja smulkios verpetės.

Makrozoobentosas

2015 m. ištyrus 9 Klaipėdos miesto vandens telkinius, buvo identifikuoti 50 makrozoobentosos taksonai. Daugiausia rasta moliuskų ir chironomidų taksonų. Dažnai Klaipėdos m. vandens telkiniuose randamos makrozoobentosos rūšys: dėlės *Erpobdella octoculata* ir moliuskai *Bithynia tentaculata*. Didžiausias makrozoobentosos taksonų skaičius nustatytas Smeltalėje aukščiau Klaipėdos, o mažiausia – Smeltalės upės žiotyse. Pagal santykinį makrozoobentosos gausumą Klaipėdos miesto vandens telkiniuose vyravo 2 pagrindinės makrobestuburių organizmų grupės: chironomidai ir mažašerės kirmelės.

Ichtiofauna

Nagrinėjamoje teritorijoje pagal ichtiofaunos biomasę bei sužvejojamų žuvų kiekius ir struktūrą išsiskiria Kuršių marios, kurios priklauso vertingiausiems Lietuvos vidaus vandens telkiniams. Kuršių mariose sutinkamos beveik visos gėlavandenės (karšiai, sterkai, plakiai, kuojos, ešeriai ir kt.), migracijų metu praeivės (stintos, perpelės, žiobriai, lašišos, šlakiai, sykai) ir dalis jūrinių (strimelės,

menkės, plekšnės) žuvų rūšių. Ilgamečių tyrimų duomenimis, Kuršių mariose užregistruotos 58 žuvų rūšys, tuo tarpu Klaipėdos sąsiauryje ir jam artimose marių akvatorijose, kur ryškiai kinta vandens fizinės ir cheminės savybės, užregistruotos 44 žuvų rūšys. Ties Kiaulės Nugaros sala taip pat stebimi žymūs žuvų rūšinės sudėties pokyčiai priklausomai nuo srovių krypties bei metų laiko. Klaipėdos sąsiaurio vakarinėje dalyje, ties Kiaulės Nugaros sala bei marių šiaurinėje dalyje iki Alksnynės ir piečiau daugiamečių stebėjimų duomenimis nustatytos kai kurių žuvų rūšių nerštavietės. Iš svarbesnių versliniu požiūriu rūšių minėtuose rajonuose daugiausiai ešerių ir kuojų nerštaviečių. Šios žuvis paprastai neršia balandžio pabaigoje – gegužės pradžioje. Klaipėdos uosto molų rajone, sąsiauryje ir šiaurinėje marių dalyje neršia strimelės (balandžio mėn. antroje pusėje - gegužės pradžioje).

Klaipėdos sąsiauris, jungiantis labai svarbias žuvininkystės požiūriu Kuršių marias su Baltijos jūra, yra eilės praeivių (tarp jų įtrauktą į Lietuvos Raudonąją knygą) ir verslinių žuvų rūšių migracinė trasa, kur svarbiausia yra vakarinė protakos pakrantė. Pagrindinės žuvų migracijos vyksta pavasarį ir rudens metu. Pagrindinius žuvų migracijos kelius ties Kiaulės Nugaros sala iliustruoja 2.23 pav. Praeivės (migruojančios) žuvų rūšys ypač jautrios aplinkos sąlygų pakitimams. Šių žuvų gyvenimo ciklas susijęs su biotopais (upės, jų aukštupiai), kurie dėl žmogaus ūkinės veiklos ypač keičiasi.

Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje yra ir daugiau vandens telkinių su jiems būdinga ichtiofauna. Daugiausiai tai nedideli ežerėliai, dirbtinės kilmės tvenkiniai. Juose vyraujančios žuvų rūšys – kuoja, lydeka bei sidabrinis karosas. Upių ir upelių (Danė, Smeltalė, Ringelis, Žvejonė, Kretainis, Purmalė, taip pat Karaliaus Vilhelmo kanalas) ichtiofaunos įvairovė yra didesnė (randama apie 30 žuvų rūšių). Danės žemupyje vyrauja upių žemupių bendrijoms būdingos žuvų rūšys: kuoja, lydeka, ešeris, plakis, trispyglė dyglė. Kitos rūšys upės žemupyje pasirodo periodiškai, vykstant nerštinėms ar mitybinėms migracijoms (upinė nėgė, šlakys, karšis). Danė, Smeltalė, Ringelis yra svarbūs paviršinio vandens telkiniai laišinių žuvų reprodukcijai. Miesto pakraštyje į Danės upę įtekantis Ringelis pasižymi aukštu šlakių jauniklių produktyvumu. Siekiant išsaugoti ypač vertingas šlakių nerštavietes ir jauniklių augimo buveines Ringelio upelyje, vykstant intensyviai jo baseino urbanizacijai (gyvenamųjų namų komplekso „Žalioji slėnis“ statybos ir kt.), būtina griežtai laikytis visų vandens telkinio apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų reikalavimų. Šių reikalavimų taip pat svarbu laikytis Smeltalės upėje, kur 2016 m. buvo aptikta 16 žuvų rūšių, tame tarpe 3 turi tam tikrą apsaugos statusą auksinis karosas – Lietuvoje globojama rūšis; saulažuvė, kartuolė - pagal Berno konvenciją ir Europoje pagal Natura 2000 saugomų teritorijų tinklą saugomos rūšys.

Ichtiofaunos pasiskirtymas Klaipėdos miesto vandens telkiniuose išliko nepakitęs lyginant su nustatytu ankstesnių metų monitoringo tyrimais. 2016 metais aptikta 16 žuvų rūšių. Didžiausia rūšinė įvairovė nustatyta upėse (9 - 11 rūšių): Danės–Akmenos upėje ir su ja besijungiančiame Jono kalnelio kanale bei Klaipėdos (Karaliaus Vilhelmo) kanale. 2016 m. nebuvo pagauta reofilinių žuvų, kurios dar buvo sutinkamos ankstesniais metais. Miesto tvenkiniuose žuvų rūšinė įvairovė skurdi (2-4 rūšys), išskyrus Draugystės parko tvenkinius (8 rūšys). Tvenkiniuose dažniausiai aptinkamos deguonies trūkumui nejautrios rūšys (sidabriniai, auksiniai karosai). Klaipėdos miesto savivaldybės aplinkos monitoringo (2016 m.) duomenimis jau nuo 2008 metų stebimas rūšinės įvairovės mažėjimas Smeltalėje aukščiau Klaipėdos, gerokai mažesnė žuvų įvairovė nustatoma Danės upėje, taip pat su ja besijungiančiame Jono kalnelio kanale.

kikilis, karklažvirblis, uolinis karvelis, karvelis keršulis, smilginis bei juodasis strazdas, paprastieji varnėnai. Trinaryčių parke dėl įvairios augmenijos ir mišrios parko struktūros gausu įvairių ekologinių grupių paukščių. Rūšinė sudėtis mažiausia yra miesto centre ir didėja link miesto pakraščių. 2013 m. vykdytų apskaitų metu identifikuotos trys kovų kolonijos Skulptūrų parke, Priestočio ir Žardės skvere (tarp Žardininkų ir I. Simonaitytės gatvių esančiame senų medžių gojelyje). Klaipėdoje peri ir Lietuvos raudonosios knygos atstovai – paprastieji pelėsakaliai, kurių gausumas mieste gali siekti 20-25 porų.

Priemiesčių ir agrarinio kraštovaizdžio paukščiai. Miesto pakraščiuose, kuriuose plečiasi privačių gyvenamųjų namų kvartalai, bet dalį ploto tebeužima dirbamos ar apleistos agrarinės naudmenos, nedideli medžių bei krūmų gojeliai, peri atvirų kraštovaizdžių paukščiai – paprastosios medšarkės, pieviniai kalviukai, geltonosios startos, raudongalvės sniegenos, pasitaiko gandrų. Atvirų vietų paukščiai lizdus suka pievose, nedideliame aukštyje krūmokšniuose, pavieniuose medžiuose. Dažnai paukščiai peri plotuose, kuriuos po truputį užima besiplečiantys gyvenamųjų namų kvartalai, taip sunaikinant perėjimo ir maitinimosi biotopus.

Vandens telkinių paukščiai. Tai vyraujanti paukščių grupė Klaipėdos mieste, o tiksliau Kuršių marių, Klaipėdos sąsiaurio bei visų kitų vandens telkinių aplinkoje. Klaipėdos miestui priklausančioje Kuršių marių bei Klaipėdos sąsiaurio akvatorijoje ir aplinkoje stebima apie 50 įvairių paukščių rūšių, tačiau sezoninių migracijų laikotarpiais fiksuojamų paukščių rūšių žymiai padaugėja, kasmet kinta ir paukščių gausumas. Jis priklauso nuo įvairių faktorių, iš kurių didžiausią įtaką daro meteorologinės sąlygos. Dominuojančios paukščių rūšys sudaro pastovias sankaupas. Perėjimo laikotarpiu paukščių gausa yra minimali, o migracijų ir žiemojimo periodais jų skaičius žymiai išauga. Kiaulės Nugaros salos pakraščiuose stebėtos pilkųjų garnių pastovios sankaupos. Gulbės susitelkia Stariškių seklumoje. Vasarą čia būna iki kelių dešimčių neperinčių gulbių nebylių. Rudenį ir pavasarį čia ilsisi ir maitinasi šimtai gulbių giesmininkių ir mažųjų gulbių, dalis jų susitelkia ir prie Smeltės pusiasalio. Ančių sankaupos telkiasi tose pačiose vietose kaip ir gulbės - Stariškių seklumoje. Šimtai didžiųjų ančių, klykuolių, cyplių, smailiauodegių ančių ir laukių ilsisi ir maitinasi migracijų laikotarpiais. Skirtingai nei antys, didieji ir mažieji dančiasnapiai, akvatorijoje stebimi ne tik migracijų laikotarpiais, bet ir žiemą. Neužšąlančiuose uosto vandenyse susitelkia šimtai, o kai kuriais metais iki tūkstančių šių paukščių, mėgstamiausios jų vietos yra vandens telkiniai prie Kiaulės Nugaros salos, uosto akvatorija palei Kuršių nerijos pakrantę nuo naujosios Smiltynės perkėlos iki Alksnynės viensėdžio. Visoje akvatorijoje paplitę kirai, tačiau esant stipriems ir uraganiniams vėjams šie paukščiai ieško ramesnių vietų (pvz. ties Smeltės pusiasaliu). Pavasarį rudagalviai kirai krauna lizdus ir augina jaunikius Kiaulės Nugaros saloje. Dažniausiai jie telkiasi pietinėje salos dalyje. Čia, vienintelėje neapaugusioje nendrėmis vietoje, peri nuo 500 iki 1000 porų rudagalvių kirų, šalia jų įsikuria ir pavienės poros sidabrinių kirų.

Kuršių marios ir aplinkinė žemė yra nedideliame, tačiau labai svarbiame koridoriuje, per kurį milijonai paukščių kasmet migruoja iš Eurazijos į Centrinę ir Vakarų Europą arba Afriką. Dalis paukščių praskrenda nenutūpdami. Didžioji dalis migrantų skrenda per Kuršių neriją, Kuršių marias ir Klaipėdos sąsiaurį, kita dalis per Klaipėdos miestą. Mieste paukščiai susiduria su kliūtimis (stiklo konstrukcijos, langai, elektros perdavimo linijos ir kt.) ir žūsta. Rudeninio ir pavasarinio paukščių skridimo metu Klaipėdos mieste žūva tūkstančiai sparnuočių. Paukščių žūčių skaičiumi ypač išsiskyrė 2012 metų rudeniu. Daugelis praskrendančių paukščių ilsisi ir maitinasi Kuršių mariose, Klaipėdos sąsiauryje, tame tarpe ir Kiaulės Nugaros saloje. Kasmet, liepos – rugpjūčio mėnesiais,

nesustodamos per Klaipėdos uostą migruoja ES saugoma paukščių rūšis - mažieji kirai, kartu su jais skrenda juodosios ir baltasparnės žuvėdros. Migracijų metu Klaipėdoje galima sutikti daugiau negu 120 paukščių rūšių, kurios trumpiau ar ilgiau užsibūna miesto teritorijoje.

Kituose Klaipėdos miesto vandens telkiniuose vandens paukščių įvairovė nepalyginti mažesnė juose peri didžioji antis, laukys, rudagalvis kiras, nendrinės vištelės, gulbės nebylės, kuoduotoji antis ir ausuotasis kragas. Skaitlingiausios vandens paukščių sankaupos nustatytos tvenkiniuose, kur reguliariai lankosi žmonės ir maitina vandens paukščius (Trinyčių, Žardės, Miesto ligoninės, Draugystės tv.). Kaip vandens paukščiams svarbiausią telkinį reikėtų išskirti Trinyčių tvenkinį, kuriame skirtingais metų laikais apsistoja perintys, besimaitinantys, migruojantys ir žiemojantys vandens paukščiai. Miesto tvenkiniuose laikosi dideli kiekiai neperinčių didžiųjų ančių, kurios randa čia saugų prieglobstį ir gerą mitybinę bazę ir net lieka keisti plasnojamųjų plunksnų.

Šikšnosparniai

Šikšnosparnių reikšmė ekosistemoms yra didelė, pavyzdžiui, šie vabzdžiaėdžiai žinduoliai sunaikina nemažus kiekius kraujasiurbių vabzdžių. Pagal galiojančius teisės aktus už sunaikintas šikšnosparnių buveines ir šikšnosparnius (net ir neįrašytus į Raudonosios knygos sąrašus) yra numatomos baudos. Klaipėdos mieste šikšnosparnių stebėjimo vietos yra fiksuotos daugelyje rajonų, tačiau nėra jokios informacijos apie šios unikalios žinduolių grupės rūšinę sudėtį ir gausą, o vykdomos ūkinės priemonės (pastatų renovacija, griovimas, parkų tvarkymas) gali turėti reikšmingos neigiamos įtakos šikšnosparnių populiacijų būklei, todėl 2017-2021 m. Klaipėdos miesto savivaldybės aplinkos monitoringo programoje yra numatyta vykdyti šių žinduolių stebėseną.

2.3.10 Saugomos gamtinės teritorijos

Planuojamoje ir nagrinėjamoje BP koncepcinių sprendinių teritorijose esančių saugomų teritorijų sąrašas, jų plotai ir apsaugos tikslai Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos duomenimis [21] pateikiami 2.9 lentelėje. Klaipėdos m. sav. teritorijoje saugomos gamtinės teritorijos užima 9,88 km² (apie 10% visos teritorijos) (1, 2 grafiniai priedai).

2.9 lentelė. Saugomos teritorijos planuojamoje ir nagrinėjamoje teritorijose [21]

Pavadinimas, kodas	Apsaugos tikslai	Visas plotas, ha	Plotas, patenkantis į planuojamą teritoriją, ha	Plotas, patenkantis į nagrinėjamą teritoriją, ha
Draustiniai				
Alksnynės kraštovaizdžio draustinis 0230100000195	Išsaugoti Alksnynės kraštovaizdžio apylinkės gamtinį kompleksą su apželdintu volinės formos didžiuoju kopagūbriu, kauburiuotosios ir duburiuotos pamario bei mišku apaugusio pajūrio palvės kauburynu, pajūrio apsauginiu kopagūbriu ir smėlynais, į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų augalų ir gyvūnų rūšių radavietes, Europos bendrijos svarbos buveines.	2112,36	110,65	110,65
Smeltės botaninis draustinis 021050000011	Išsaugoti retų rūšių augalų augimvietes.	3,57	3,57	3,57
Kalotės botaninis-	Išsaugoti augalų ir gyvūnų rūšis, jų bendrijas, paukščių migracijos susitelkimo vietas, Girulių miško biologinę įvairovę, užmirkusio miško	390,26	-	390,26

Pavadinimas, kodas	Apsaugos tikslai	Visas plotas, ha	Plotas, patenkantis į planuojamą teritoriją, ha	Plotas, patenkantis į nagrinėjamą teritoriją, ha
zoologinis draustinis 0210700000057	ekosistemas, teritorijoje vykdant reguliuojamą miškų ūkio ir rekreacinę veiklą.			
Karklės etnokultūrinis draustinis 0220300000008	Išsaugoti Karklės kaimo gatvių planinę struktūrą, sodybų erdvinio planavimo principus, susiformavusią žemėnaudos struktūrą, teritorijoje vykdant reguliuojamą rekreacinę veiklą, išlaikant tradicinę apgyvendinimo struktūrą ir bendrąjį kaimo sodybų vaizdą.	137,07	-	137,07
Karklės talasologinis draustinis 0211000000002	Išsaugoti unikalų jūrinį kompleksą, pasižymintį didele biologine įvairove Lietuvos pajūryje, jūrinio riedulyno biotopus su midijų bendrijomis, banguolių kolonijomis, žuvų neršto ir maitinimosi vietomis, Europos Bendrijos svarbos 1170 Rifų buveinę, saugomas sibirinių gagų, klykuolių, didžiųjų dančiasnapių ir mažųjų kirų žiemojimo ir migracinių sankauptų vietas, upinę nėgę.	3099,88	-	3,89
Smiltynės urbanistinis draustinis 0220400000036	Išsaugoti ir atkurti Smiltynės planinę ir erdvių struktūrą su išlikusiomis architektūros vertybėmis, senosiomis vilomis, išlaikant būdingų erdvių ir architektūros pobūdį.	4,05	4,05	4,05
Olandų kepurės kraštovaizdžio draustinis 0230100000127	Išsaugoti Didįjį klifą (pajūrio skardį) – unikalų Lietuvos pajūrio kraštovaizdžio elementą, pajūrio kraštovaizdžiui būdingą brandžių pušynų ekosistemą.	91,53	-	89,98
Hageno gūbrio geomorfologinis draustinis 0210200000112	Išsaugoti geomorfologiškai vertingo apželdinto nerijos didžiojo kopagūbrio smaigalį su Hageno kalnu.	159,44	159,44	159,44
Neringos talasologinis draustinis 0211000000003	Išsaugoti seklios jūros priekrantės povandeninio kraštovaizdžio ekosistemas su Europos bendrijos svarbos buveinėmis.	12537,67	1,81	1,81
Kliošių kraštovaizdžio draustinis 0230100000042	Išsaugoti pamario lygumos šlapių miškų ir pelkių kraštovaizdį su botaninėmis ir zoologinėmis vertybėmis.	2618,88	-	2,34
Lužijos botaninis draustinis 0210500000031	Išsaugoti pamario smėlio paplūdimių bendrijas su retomis halofitinėmis rūšimis bei Kuršių marių pakrantės užliejamas pievas su retais augalais.	67,62	-	67,48
Mažeikių miško beržo genetinis draustinis 0210800000058	Išsaugoti Mažeikių miško karpotojo beržo (<i>Betula pendula Roth.</i>) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga.	5,88	-	5,88
Minijos ichtiologinis draustinis 0210604000007	Išsaugoti lašišų, šlakų, upėtakių ir žiobrių nerštavietes, saugomas rūšis: raudonąją gegūnę, baltąją gegūnę, juodąjį apoloną, baltajuostį melsvį, griežlę, juodąją meletą, vapsvaėdį, ligutę, paprastąją medšarkę bei Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines: 6270 rūšių turtingus smilgynus, 9050 žolių turtingus eglynus.	2020,92	-	9,07
Šaipių kraštovaizdžio draustinis 0230100000126	Išsaugoti Karklės-Šaipių kalvagūbrio ir dubaklonio kraštovaizdį, mozaikišką miškų, pelkių ir drėgnų pajūrio pievų kompleksą su tipiška pajūrio natūralių pievų žoline augalija, tradiciškai susiformavusią mozaikišką žemėnaudos struktūrą, teritorijoje vykdant reglamentuotą miškų	802,11	-	718,38

Pavadinimas, kodas	Apsaugos tikslai	Visas plotas, ha	Plotas, patenkantis į planuojamą teritoriją, ha	Plotas, patenkantis į nagrinėjamą teritoriją, ha
	ūkio, žemės ūkio ir rekreacinę veiklą ir išlaikant tradicinę apgyvendinimo struktūrą.			
Parkai				
Kuršių nerijos nacionalinis parkas 0600000000002	Išsaugoti vertingiausių gamtinių bei kultūrinių požiūriu Lietuvos pajūrio kraštovaizdžio kompleksą su unikaliu Europoje kopagūbriu bei etnokultūrinio paveldo vertybes. Dalis teritorijos turi paukščių ir buveinių apsaugai svarbios teritorijos statusą. Pagal LR Saugomų teritorijų įstatymą, Kuršių nerijos nacionalinis parkas yra valstybinio parko statusą turinti teritorija. Kuršių nerijos nacionalinis parkas 2000 m. įtrauktas į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą Pagal IUCN (the International Union for Conservation of Nature) klasifikaciją priklauso II saugomų teritorijų kategorijai.	27388,71	890,66	890,66
Pajūrio regioninis parkas 0700000000009	Pajūrio regioninis parkas - visam Lietuvos gamtiniam kompleksui svarbi teritorija, besidriekianti nuo Girulių iki senosios Palangos, į sausumos pusę iki Palangos - Klaipėdos kelio bei 2,5 km į jūrą. Pajūrio RP siekiama išsaugoti žemyninio pajūrio kraštovaizdį su pajūrio pakrantės kopų juosta, pajūrio skardžiais, jūrinės lygumos Plazės ežeru, litorininės jūros suformuotu Nemirsetos kopagūbriu ir pajūriniais žemyniniais skardžiais, jūrinius riedulynus, gamtines ekosistemas, kultūros paveldo vertybes (etnografinį Karklės kaimą).	5847,10	-	2375,59
Rezervatai				
Plazės gamtinis rezervatas 0110000000018	Išsaugoti šiam pajūrio ruožui būdingų augalų ir gyvūnų rūšinę sudėtį, savitą žemyninio pajūrio natūralių pievų ruožo gamtinį kraštovaizdį, liekaninės kilmės Plazės ežerą su apyežeriu ir Mažąjį kilfą (pajūrio skardį).	228,39	-	201,28
Biosferos poligonai				
Kuršių marių biosferos poligonas 0900000000028	Išsaugoti vertingą Kuršių marių vandens ekosistemą, ypač siekiant išlaikyti: prioritetinę Europos Bendrijos svarbos natūralią buveinę 1150 *Lagūnas, Europos Bendrijos svarbos žuvų ir nęgių rūšių: perpelių (<i>Alosa fallax</i>), ožkų (<i>Pelecus cultratus</i>), salačių (<i>Aspius aspius</i>) buveines, lašių (<i>Salmo salar</i>), upinių nęgių (<i>Lampetra fluviatilis</i>) ir kitų saugomų žuvų rūšių, verslinių žuvų neršto vietas ir migracijos kelia; migruojančių paukščių rūšių: mažųjų gulbių (<i>Cygnus columbianus</i>), smailiauodegių ančių (<i>Anas acuta</i>), didžiųjų dančiasnapių (<i>Mergus merganser</i>), mažųjų dančiasnapių (<i>Mergus albellus</i>), mažųjų kirų (<i>Larus mintus</i>), jūrinių erelių (<i>Haliaetus albicilla</i>) reguliarių sankauptų vietas; vykdyti natūralios buveinės, saugomų paukščių, žuvų ir nęgių rūšių stebėseną, su rūšių apsauga susijusius mokslinius tyrimus, kaupti informaciją apie rūšių įvairovę ir jų būklę; analizuoti žmogaus veiklos poveikį ekosistemos; užtikrinti gamtos išteklių subalansuotą naudojimą ir atkūrimą; propaguoti biologinės įvairovės išsaugojimo idėjas ir būdus.	31138,07	0,21	1,09

Pavadinimas, kodas	Apsaugos tikslai	Visas plotas, ha	Plotas, patenkantis į planuojamą teritoriją, ha	Plotas, patenkantis į nagrinėjamą teritoriją, ha
Atkuriamieji sklypai				
Kalvių atkuriamasis sklypas 040040000001	Apsaugoti gausiausią Lietuvoje upinių žuvėdrų (<i>Sterna hirundo</i>) koloniją jų veisimosi vietoje.	36,74		36,74

Planuojamoje ir nagrinėjamoje BP koncepcinių sprendinių teritorijose esantys valstybės saugomi gamtos paveldo objektai Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos duomenimis [21] pateikiami 2.10 lentelėje.

2.10 lentelė. Valstybės saugomi gamtos paveldo objektai planuojamoje ir nagrinėjamoje teritorijose [21]

Pavadinimas, kodas	Apsaugos tikslai	Visas plotas, ha	Plotas, patenkantis į planuojamą teritoriją, ha	Plotas, patenkantis į nagrinėjamą teritoriją, ha
Olandų kepurės skardis 0310100020040	Išsaugoti jūros abrazijos ardumą aukščiausią skardį Lietuvos pajūryje (Klaipėdos r. sav. Kretingalės sen., Karklės k., Kretingos miškų urėdijos Klaipėdos g-jos (1 kv., 3, 6-7, 12-14 skl.; 2 kv., 1, 3-5, 17 skl.) teritorija, Kukuliškių miškas)	1,23		1,23
Bibliotekos ažuolas 0310505010132	Išsaugoti įspūdingų matmenų paprastąjį ažuolą: apimtis 1,3 m aukštyje 3,15 m; aukštis – 19,6 m; amžius apie 200 metų; lajos plotis – 18 m (H. Manto g. 25, Klaipėdos m.).	-	patenka	patenka
Storasis uosis 0310505160006	Išsaugoti įspūdingų matmenų paprastąjį uosį: apimtis 1,3 m aukštyje - 4,05 m; aukštis – 25,5 m; amžius apie 200 metų; lajos plotis – 20 m (Jaunystės g. 24, Klaipėdos m.).	-	patenka	patenka
Paupio ažuolas 0310505010134	Išsaugoti įspūdingų matmenų paprastąjį ažuolą: apimtis 1,3 m aukštyje - 3,6 m; aukštis – 18,7 m; amžius apie 200 metų; lajos plotis – 21 m (Jaunystės g. 24, Klaipėdos m.).	-	patenka	patenka
Storoji Klaipėdos liepa 0310505050009	Išsaugoti įspūdingų matmenų mažalapę liepą: apimtis 1,3 m aukštyje - 5,75 m; aukštis – 15,4 m (Minijos g., Klaipėdos m.).	-	patenka	patenka
Plačiašakis ažuolas 0310505010131	Išsaugoti įspūdingų matmenų paprastąjį ažuolą: apimtis 1,3 m aukštyje - 3,4 m; aukštis – 21 m; amžius apie 180 metų; lajos plotis – 21 m (Janonio g. 23, Klaipėdos m.).	-	patenka	patenka
Skvero ažuolas 0310505010133	Išsaugoti įspūdingų matmenų ažuolą: apimtis 1,3 m aukštyje - 3,53 m; aukštis – 25,2 m; amžius apie 200-220 metų; lajos plotis – 24 m (S. Daukanto - I. Kanto g. skveras, Klaipėdos m.).	-	patenka	patenka

Dar viena teritorija, turinti nustatytą konservacinę paskirtį, tačiau neįtraukta į saugomų teritorijų valstybės kadastrą yra Kiaulės Nugaros sala. Kiaulės Nugaros sala šiuo metu galiojančiame Klaipėdos miesto bendrajame plane pažymėta kaip konservacinės paskirties žemė (naudojimo būdas – gamtinių rezervatų žemės sklypai).

Planuojamoje ir nagrinėjamoje BP koncepcinių sprendinių teritorijose esančios Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos duomenimis [21] pateikiami 2.11 lentelėje ir 1, 2 grafiniuose prieduose.

2.11 lentelė. Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos planuojamoje ir nagrinėjamoje teritorijose [21]

Pavadinimas, kodas	Apsaugos tikslai	Visas plotas, ha	Plotas, patenkantis į planuojamą teritoriją, ha	Plotas, patenkantis į nagrinėjamą teritoriją, ha
Kuršių nerija BAST 100000000215	2110, Užumazginės pustomos kopos; 2120, Baltosios kopos; 2130, Pilkosios kopos; 2140, Kopų varnauogynai; 2170, Kopų gluosnynai; 2180, Medžiais apaugusios pajūrio kopos; 2190, Drėgnos tarpkopės; 2320, Pajūrio smėlynų tyruliai; Didysis auksinukas; Pajūrinė linažolė; Perpelė.	9985,84	354,87	354,87
Kuršių marios BAST 100000000101	1130, Upių žiotys; 1150, Lagūnos; Baltijos lašiša; Kartuolė; Ožka; Paprastas kirtiklis; Perpelė; Salatis; Upinė nėgė.	37909,95	0,80	0,877
Kuršių marios PAST 110000000082	Migruojančių mažųjų gulbių (<i>Cygnus columbianus</i>), smailiauodegių ančių (<i>Anas acuta</i>), didžiųjų dančiasnapių (<i>Mergus merganser</i>), mažųjų dančiasnapių (<i>Mergus albellus</i>), mažųjų kirų (<i>Larus minutus</i>), jūrinių erelių (<i>Haliaeetus albicilla</i>) apsaugai.	6648,17	-	1,68
Minijos upė BAST 100000000110	Kartuolė; Ovalioji geldutė; Paprastas kirtiklis; Paprastas kūjagalvis; Pleištinė skėtė; Ūdra; Upinė nėgė.	1869,95	-	11,33
Minijos upės slėnis PAST 110000000031	Griežlės (<i>Crex crex</i>), tulžių (<i>Alcedo atthis</i>) apsaugai.	2175,37	-	34,22
Baltijos jūros priekrantė BAST 100000000185	1170, Rifai; Upinė nėgė.	12633,57	-	2,12
Baltijos jūros priekrantė PAST 110000000060	Sibirinių gagų (<i>Polysticta stelleri</i>), klykuolių (<i>Bucephala clangula</i>), didžiųjų dančiasnapių (<i>Mergus merganser</i>) ir mažųjų kirų (<i>Larus minutus</i>) žiemojimo ir migracinių sankaujų vietos apsaugai.	17096,70	-	2,12
Pajūrio kopos BAST 100000000124	2110, Užumazginės pustomos kopos; 2120, Baltosios kopos; 2130, Pilkosios kopos; 2170, Kopų gluosnynai; 2180, Medžiais apaugusios pajūrio kopos; 2320, Pajūrio smėlynų tyruliai; 6210, Stepinės pievos; 6510, Šienaujamos mezofitų pievos; Pajūrinė linažolė.	425,00	-	291,96
Lužijos ir Tyrų pelkės BAST 100000000051	2320 Pajūrio smėlynų tyruliai; 6120 Karbonatinių smėlynų smiltpievės; 6410 Melvenynai; 6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai; 6450 Aliuvinės pievos; 6510 Šienaujamos mezofitų pievos; 7120 Degradavusios aukštapelkės; 91D0 Pelkiniai miškai; Kraujalakinis melsvys.	2686,50	-	69,82
Tyrų pelkė PAST 110000000021	Juodkrūčių bėgikų (<i>Calidris alpina</i>), meldinės nendrinukės (<i>Acrocephalus paludicola</i>) apsaugai.	2234,50	-	2,34
Nemirsetos smiltpievės PAST 110000000006	Dirvoninių kalviukų (<i>Anthus campestris</i>) apsaugai.	150,76	-	150,55
Kalvių karjeras PAST 110000000005	Upinės žuvėdros (<i>Sterna hirundo</i>) apsaugai.	36,74	-	36,74
Kuršių nerijos nacionalinis parkas	Jūrinių erelių (<i>Haliaeetus albicilla</i>), ligučių (<i>Lullula arborea</i>), dirvoninių kalviukų (<i>Anthus campestris</i>); migruojančių mažųjų kirų (<i>Larus</i>	23859,13	354,87	354,87

Pavadinimas, kodas	Apsaugos tikslai	Visas plotas, ha	Plotas, patenkantis į planuojamą teritoriją, ha	Plotas, patenkantis į nagrinėjamą teritoriją, ha
PAST 1100000000057	<i>minutus</i>) ir upinių žuvėdrų (<i>Sterna hirundo</i>) sankaupų vietų Kuršių mariose ir Baltijos jūroje ir žiemojančių nuodėgulių (<i>Melanitta fusca</i>) ir alkų (<i>Alca torda</i>) sankaupų vietų Baltijos jūroje, taip pat paukščių migracinių srautų susilieimo vietų apsaugai.			

2.3.11 Planuojamoje teritorijoje ir jos gretimybėse esančios nekilnojamojo kultūros paveldo vertybės

Dabartiniu metu Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje yra 443 NKP registre registruotos kultūros paveldo vertybės. Jų tarpe 3 vietovės, 51 kompleksas ir 385 pavieniai NKP objektai, pastarųjų tarpe 183 į kompleksus įeinantys. Pagal statusą Klaipėdoje yra 26 paminklai, 238 valstybės saugomos NKP vertybės, 77 savivaldybės saugomi objektai ir 90 registrinių objektų. Šių visų NKP vertybių tarpe yra 38 nacionalinio lygmens (įskaitant į kompleksus įeinančius pavienius objektus), taip pat 161 regioninio lygmens (taip pat įskaitant į kompleksus įeinančius pavienius objektus) ir 101 vietinio lygmens NKP objektai. Taip pat mieste yra daug pastatų, turinčių vertingųjų savybių požymių. Greta kitų, jau buvusių nurodytų dabartiniame galiojančiame Klaipėdos m. teritorijos bendrajame plane, yra nurodyti dar keli pavieniai objektai – Kristaus karaliaus bažnyčia (Bokštų g. 10), Marijos taikos karalienės bažnyčia (Rumpiškės g. 6), ir žiemos uostas. Taip pat nurodyti 3 vertingųjų savybių turintys kompleksai: 2 iš jų - Klaipėdos mieste esantys tarpukario gyvenamųjų namų kompleksai: Gyvenamųjų namų kompleksas (Jurginų g.) bei Ažuolų giraitės kolonija (Ažuolų g.). NKP kompleksui būdingų bruožų turi ir Giruliuose esanti NKV objektų – Vilų grupė, kurianti tuo pačių šios vietovės kurortinį įvaizdį. Išsaugoti mieste siūlomų 6 istorinių vietovardžių bei vietų sąrašas papildytas dar vienu - gintaro pelkės vietovardžiu.

Vietovės

NKP vietovės yra stambūs paveldosaugos požiūriu saugotini teritoriniai, Klaipėdos atveju urbanistiniai architektūriniai, dariniai, todėl visais atvejais yra itin reikšmingos miestų teritorijų bendrųjų planų (toliau – BP) rengimo procesui bei esmingai įtakoja jų sprendinius. Kaip aukščiau minėta, tokie objektai – vietovės Klaipėdos mieste yra trys:

1. Klaipėdos senamiestis (16075)

Adresas: Klaipėda, Klaipėdos m. savivaldybė.

Įregistruota: 1994-05-31.

Seni kodai: Kodas registre iki 2005.04.19 – U17; Nr. LR kultūros paminklų sąrašė - UR4.

Statusas: Valstybės saugoma vietovė.

Reikšmingumo lygmuo: Nacionalinis.

Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis, lemiantis reikšmingumą, Architektūrinis, lemiantis reikšmingumą unikalus; Istorinis, lemiantis reikšmingumą unikalus; Kraštovaizdžio; Urbanistinis, lemiantis reikšmingumą unikalus.

Teritorijos: Vietovė – 927 332.00 m²; Vizualinė apsaugos zona – 1 615 941.00 m².

2. Klaipėdos miesto istorinė dalis vadinama naujamiėsčiu (22012)

Adresas: Klaipėda, Klaipėdos m. savivaldybė.

Įregistruota: 1996-10-28.

Seni kodai: Kodas registre iki 2005.04.19. – U16

Statusas: Valstybės saugoma vietovė.

Reikšmingumo lygmuo: Nacionalinis.

Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis, lemiantis reikšmingumą; Architektūrinis lemiantis reikšmingumą unikalus; Istorinis, lemiantis reikšmingumą unikalus, Kraštovaizdžio, Urbanistinis, lemiantis reikšmingumą unikalus, Želdynų, lemiantis reikšmingumą, tipinis.

Teritorijos: Vietovė – 2 037 578.00 m²; Vizualinė apsaugos zona – 962 877.00 m².

Šios abi Nacionalinio lygmens vietovės, kurias kartu galima būtų pavadinti Klaipėdos miesto istoriniu centru, ir yra esminė, pagrindinė miesto dalis, kurioje atsispindi jo istorija, jūrų uosto aplinka ir pajūrio miesto charakteris. Būtent ji – tiek Senamiestis, tiek Naujamiestis - išlikusiomis plano ir užstatymo struktūromis, daugelio pastatų architektūra, formuoja savaimingą Klaipėdos pavidalą (įvaizdį). Saugomoms vietovėms yra rengiami Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialieji planai, parengti teritorijų vertingųjų savybių aprašai, apibrėžtos teritorijų ribos ir nustatyti apsaugos pozoniai.

3. Smiltynės gyvenvietė (21809)

Adresas: Klaipėda, Klaipėdos m. savivaldybė.

Įregistruota: 1995-11-14.

Seni kodai: Kodas registre iki 2005.04.19. – U14.

Statusas: Valstybės saugoma vietovė.

Reikšmingumo lygmuo: Regioninis.

Vertingųjų savybių pobūdis: Architektūrinis, lemiantis reikšmingumą, retas; Istorinis, lemiantis reikšmingumą svarbus; Kraštovaizdžio; Urbanistinis (lemiantis reikšmingumą retas; Želdynų, lemiantis reikšmingumą svarbus.

Teritorija: 129556.00 m².

Smiltynės gyvenvietė yra priešingoje Kuršių marių kanalo pusėje, t. y. UNESCO Pasaulio gamtos ir kultūros paveldo sąrašė esančiame ir saugomame Kuršių nerijos pusiasalyje. Ji pasižymi kurortiniu ir iš dalies Kuršių nerijos gyvenvietėms būdingu užstatymo charakteriu. J. Klaipėdos miesto teritoriją gyvenvietė įjungta jau po Antrojo pasaulinio karo, ir su Klaipėdos uostu bei miestu ją jungia tamprus vizualinis ryšys.

Kompleksai

NKP kompleksai, dažniausiai būdami stambūs ir sudaryti iš keleto objektų, ženkliai įtakoja miesto aplinką ir jo vaizdą. Kai kurie jų turi lemiančios reikšmės Klaipėdos miesto pavidalui (įvaizdžiui) ir žymiu mastu kuria jo savitumą. Šiuo požiūriu išskirtini šie 5 objektai:

1. Klaipėdos pilies ir bastionų kompleksas (848)

Adresas: Žvejų g. 12, Klaipėda, Klaipėdos m. sav.

Įregistruotas: 1992-05-01.

Seni kodai: Kodas registre iki 2005.04.19. – G136KP; Nr. LR kultūros paminklų sąrašė – AtR90.

Statusas: Paminklas.

Kompleksą sudaro: 1. Klaipėdos pilies ir bastionų (KPB) komplekso pilies rūmų liekanos (10458); 2. KPB komplekso princo Frydricho bastionas su poterna (23532); 3. KPB komplekso princo Karlo bastionas su poterna (23533); 4. KPB komplekso fosos liekanos (23534).

Vertingosios savybės (vertybės sudėtis, apimtis, vertingosios dalys ir elementai): Šiuo metu yra išlikę du pilies bastionai, (princo Frydricho ir princo Karlo su poternomis vakarinė kurtina ir fosos dalis). Išlikusių bastionų aukštis nėra vienodas. Aukštesnis yra š.v. bastionas, kurio altitudė siekia 14 m. Šiek tiek mažesnis yra š.r. bastionas. Bastionų plotis svyruoja nuo 15 iki 20 m. Tarp bastionų, pilies pamatų ir mūrų liekanos dalinai konservuotos. Bastionų vidinių šlaitų papėdėje yra atraminių akmens mūro sienelių ir grindinio fragmentai. Po bastionais yra mūriniai požemiai – poternos, jungiančios bastionų flankus ir išorinį pilies kiemą. Poternų planas T raidės formos, jos dengtos cilindriniais skliautais.

Teritorijos: KVR objektas – 75 618.00 m²; Fizinė apsaugos zona – 75618.00 m²; Vizualinės apsaugos zona – 235 787.00 m²;

Plytėdamas Danės upės žiotyse, Jūrų uosto prieigose, visai greta Senamiesčio ir priešais Naujamiestį (Istorinį miesto centrą), KPB kompleksas savo erdvine struktūra – reljefu, statinių liekanomis bei vandenų akvatorijomis aktyviai vizualiai bei funkciniu požiūriu įtakoja ir praturtina svarbiausiąją Klaipėdos miesto dalį. KPB komplekso teritorijai yra parengtas ir patvirtintas specialusis (tvarkymo) planas (LR kultūros ministro 2008-11-28 įsakymas Nr.ĮV-594).

2. Klaipėdos miesto bastioninių įtvirtinimų (10457)

Adresas: Pylimo g. Klaipėda, Klaipėdos m. sav.

Įregistruotas: 1997-12-31.

Seni kodai: Kodas registre iki 2004.04.19 – G139K, Nr. LR kultūros paminklų sąrašė – IR124

Statusas: Valstybės saugomas.

Kompleksą sudaro: 1. Gelderno bastionas su poterna (23542), Kurtina (23543), 3. Kurmako bastionas ir šiaurinė bei pietinė poternos, Antrojo Pasaulinio karo slėptuvė (23644), 4. Ravelinas (23545), 5. Fosa (23546), 6. Prūsijos bastiono liekanos (844), 7. Malūno bastiono liekanos (23547).

Teritorija: 162090 m².

Šis bastionų kompleksas, kurio liekanų dalis yra išsidėsciusi ir Galinio Pylimo g., taip pat yra svarbus urbanistinės struktūros ir miestovaizdžio elementas ir veikia miesto centrinės dalies aplinką išvien su pagrindiniu Pilies ir bastionų kompleksu, sudarydami Senamiesť iš pietų juosiantį bastioninių įtvirtinimų žiedą.

3. Pauliaus Lindenau laivų statyklos statinių kompleksas (25898)

Adresas: Pilies g. 4, Klaipėda, Klaipėdos m. sav.

Įregistruotas: 2001-04-03.

Seni kodai: Kodas registre iki 2005.04.19 – G258K.

Statusas: Valstybės saugomas.

Reikšmingumo lygmuo: Nacionalinis.

Kompleksą sudaro: 1. Pauliaus Lindenau statyklos statinių (PLLSS) komplekso korpusų dirbtuvė (25899); 2. PLLSS komplekso technologinis tiltas (25900); 3. PLLSS komplekso vamzdžių dirbtuvė ir kalvė (25901), 4. PLLSS komplekso valčių ir jachtų dirbtuvė (258902), 5. PLLSS komplekso elingas su slipu (17399).

Vertingųjų savybių pobūdis: Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą svarbus), Istorinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus), Urbanistinis, lemiantis reikšmingumą, svarbus).

Teritorija: KVR objektas – 16 200.00 m².

4. Klaipėdos celiuliozės fabriko pastatų kompleksas (23210)

Adresas: Nemuno g. 2, Klaipėda, Klaipėdos m. sav.

Įregistruotas: 1997-12-31.

Seni kodai: Kodas registre iki 2005.04.19 – G85K.

Statusas: Valstybės saugomas.

Reikšmingumo lygmuo: Nacionalinis.

Kompleksą sudaro: 1. Klaipėdos celiuliozės fabriko pastatų (KCFP) komplekso pirmasis administracinis pastatas (15852), 2. KCFP komplekso antrasis administracinis pastatas (23211), 3. KCFP komplekso celiuliozės gamybos pastatas (17398).

Vertingųjų savybių pobūdis: Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą, retas), Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą, retas), Urbanistinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus).

Teritorija: KVR objektas – 7 100.00 m².

Šie abu kompleksai pasižymi itin stambia savo pagrindinių statinių fizine apimtimi, jie abu yra Klaipėdos jūrų uosto aplinkoje ir vizualiai veikia (yra matomi) tiek uosto akvatoriją, tiek ir iš miesto pusės. P. Lindenau laivų statyklos elingo metalo konstrukcija yra regima iš Klaipėdos pilies ir bastionų, iš Senamiesčio, o taip pat ir iš arčiau Danės upės esančios centrinės Naujamiesčio dalies. Tai labai ryški miesto dominantė. Celiuliozės fabriko pastatų kompleksas, ypač pagrindinis celiuliozės gamyklos pastatas, dominuoja žymiame arčiau Marių esančiame pietinės miesto dalies plote, svarbus jos siluetui bei įvaizdžiui, jis tebėra regimas ir iš uosto kanalo akvatorijos.

5. Klaipėdos pašto stoties statinių kompleksas (24819)

Adresas: Liepų g. 16, Klaipėda, Klaipėdos m. sav.

Įregistruotas: 1999.06.07.

Seni kodai: Kodas registre iki 2005.04.19. – G218K.

Statusas: Valstybės saugomas.

Reikšmingumo lygmuo: Nacionalinis.

Kompleksą sudaro: 1. Klaipėdos pašto stoties statinių (KPSS) komplekso pašto stotis (1173), 2. KPSS komplekso ratinė 24820, 3. KPSS komplekso ūkinis pastatas (24821), 4. KPSS komplekso ūkinis pastatas (24822), 5. KPSS komplekso tvora su vartais (31526).

Vertingųjų savybių pobūdis: (Architektūrinis, lemiantis reikšmingumą, unikalus).

Teritorija: KVR objektas 5 100 m².

Klaipėdos pašto stotis urbanistiniu bei architektūriniu požiūriu yra išskirtinai svarbi tuo, kad jos bokštas yra vienintelė Klaipėdos mieste išlikusi ryški istorinė vertikale, veikianti miesto, ypač jo centro - Naujamiesčio panoramas bei siluetą. Pastatas yra akivaizdi miesto centro dominantė.

6. Karaliaus Vilhelmo kanalo statinių kompleksas (25965)

Adresas: Klaipėdos r. sav.

Įregistruotas: 2001-09-04

Seni kodai: Kodas registre iki 2005.04.19: G263K.

Statusas: Valstybės saugomas.

Reikšmingumo lygmuo: Nacionalinis.

Kompleksą sudaro: 1. Karaliaus Vilhelmo kanalo statinių komplekso Lankupių šliuzas (25966); 2. Karaliaus Vilhelmo kanalo statinių komplekso Jokšų tiltas (25967); 3. Karaliaus Vilhelmo kanalo statinių komplekso Kairių tiltas (25968); 4. Karaliaus Vilhelmo kanalo statinių komplekso Lankupių šliuzo meistro sodybos namas (25969); 5. Karaliaus Vilhelmo kanalo statinių komplekso Lankupių šliuzo meistro sodybos ūkinis pastatas (25970); 6. Karaliaus Vilhelmo kanalo statinių komplekso Lankupių šliuzo meistro sodybos tvartas (25971).

Vertingųjų savybių pobūdis: Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Želdynų (lemiantis reikšmingumą tipiškas).

Teritorija: KVR objektas 1619630.00 m².

Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 2620.00 m².

Kiti Klaipėdos mieste esantys NPK kompleksai:

- Pastatų kompleksas Turgaus a., G78, AtV174 (1191).
- Klaipėdos senųjų kapinių, vad. Vitės kapinėmis kompleksas; Pušyno g., (36722).
- Luizės sanatorijos pastatų kompleksas (32750)
- Paupio dvaro sodybos ir ligoninės pastato kompleksas vad. Bachmano dvaru (244; 367; 413/1272).
- Sandėlių kompleksas; Daržų g. (847; G135K; AtR89).

- Dujų fabriko pastatų kompleksas; Liepų g.47, (4694; 2181; G21K; 413/18).
- Apskritis ligoninės pastatų kompleksas; Kūlių vartų g.14, (32805).
- Mažojo Tauralaukio dvaro sodyba; Klaipėdos g.5,7,10, (34170).
- Pastatų kompleksas; Bažnyčių g.3,4, (1167; G70K; AtV150).
- „Union“ fabriko sandėlių kompleksas; Artojo g.7,7A, (15972; G19; AtVF1001).
- Spirito-alaus gamyklos statinių kompleksas; H. Manto g.38, (25107; G231K).
- Pastatų kompleksas; Daržų g., (15842; G76K; AtV87).
- Sandėlių kompleksas; Žvejų g.18,18A, (15812; G23K; AtV839).
- Rimkų geležinkelio stoties pastatų kompleksas; Rimkų g., (37996).
- Klaipėdos vandenvietės statinių kompleksas; Liepų g.49A, (25780; G243K).
- Užieigos pastatų kompleksas; Puodžių g.27,27A, (33192).
- Namų kompleksas; Kepėjų g., (1175; G74K; AtV158).
- Sendvario dvaro sodybos fragmentai; Mokyklos g.33, (32837)
- Žardės, Kuncų piliakalnis su gyvenvieta; (23762; A384KP).
- Kapinių koplyčios kompleksas; Liepų g. 45A, 45, (29502; G466K).
- Pastatų kompleksas; Didžioji Vandens g.5, (1171; G72K; AtV154).
- Namų ir sandėlių kompleksas; Didžioji Vandens g.2, Klaipėda, (843; G141K; AtR85).
- Namų kompleksas; Turgaus g.4, (31623).
- Sandėlių kompleksas; Žvejų g.8,12, (15811; G25K; AtV838).
- Pastatų kompleksas; Danės g.8, (25808; G245K).
- Klaipėdos senojo miesto vieta su priemiesčiais; (27077; A1704K).
- Klaipėdos kareivinių statinių kompleksas; H. Manto g.84, (15844; G140K; AtV873).
- Pastatų kompleksas; Tiltų g.26,26A, (1188; G219K; AtV171).
- Namų kompleksas; Aukštoji g., (1169; G71K, AtV152).
- Pastatų kompleksas; (846; G69K; AtR88).

- Namų kompleksas; (15843; G75K.; AtV872).
- Namų kompleksas; Turgaus a., (1192; G79K; AtV175).
- Klaipėdos senųjų kapinių kompleksas; S. Daukanto g., (32627).
- Pastatų kompleksas; Turgaus g.8, (1174; G73K; AtV157).
- Skerdyklos pastatų kompleksas; Liepų g.53, (15973; G24K; AtV1002).
- Namų kompleksas; Turgaus g.6, (31622).
- Siaurojo geležinkelio stoties pastatų kompleksas; S. Neries g., (2480; 1431; G137K; 413/200).
- Klaipėdos senųjų kapinių, vad. Kopgalio kapinėmis kompleksas; Smiltynės g., (24609; L961K)
- Pastatų kompleksas; Tilžės g. 15, 15A (15975)
- Klaipėdos Žaliosios vaistinės pastatų kompleksas; Tiltų g.6,6A, (1176; G81K; AtV159).
- Purmalių piliakalnis su gyvenviete; (23773; A413KP).
- Malūno pastatų kompleksas; Gluosnių skg.2, (33710).

Pavieniai objektai

Klaipėdos miesto teritorijoje, įskaitant į kompleksus įeinančius, taip pat ir povandeninio paveldo vertybes, yra 379 pavieniai NKP objektai. Kadangi kiekvieno jų poveikis miesto aplinkai yra daugiau lokalus, jie nėra vardijami bei aptariami. (Pastaruoju metu, 2016-03-06, į LR NKP registrą naujai buvo įrašytas vietinio reikšmingumo lygmens objektas – Klaipėdos senosios žydų kapinės (39400), kurių teritorija yra Sinagogų gatvėje).

Į Klaipėdos miesto teritoriją patenkanti Kuršių nerijos dalis yra UNESCO Pasaulio gamtos ir kultūros paveldo objekto – **Kuršių nerijos** teritorijoje. Toliau pietų kryptimi Kuršių nerija ribojasi su miesto teritorijai priklausančia Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatorija Kuršių mariose.

Kuršių nerija į Pasaulio paveldo sąrašą buvo įtraukta 2000 m. gruodžio mėnesį ir apibūdinta kaip dviejų valstybių – Lietuvos Respublikos ir Rusijos federacijos teritorijoje esantis išskirtinis gamtos ir žmogaus kūrinys. Kuršių nerijos teritorijoje yra išsidėsčiusių nemažai nekilnojamojo kultūros paveldo vertybių – vietovių, kompleksų ar paskirų objektų. Jų yra ir miestui priklausančioje nerijos dalyje, t. y. - Smiltynės gyvenvietė (21809 - vietovė), Smiltynės kurhauzas (20894), Vilos (15809 ir 55125 Smiltynės gyvenvietėje), taip pat Alksnynės gynybinis kompleksas (30540) bei Neringos fortas vadinamas Kopgaliu (10738).

2015 m. sausio 19 - 22 dienomis Kuršių nerijoje įvyko paskutinioji ICOMOS atsakomosios stebėsenos misija, kuri parengė ir šios Misijos Ataskaitą. Klaipėdos miestui, jo planavimui, yra aktualios Misijos metu nagrinėtais probleminiais klausimais suformuluotos Specialiosios rekomendacijos:

- dėl SGD terminalo rekomenduojama tęstinė galimo (ne vizualinio) poveikio stebėseną;
- dėl pasiūlymo statyti „kabantį tiltą per marias“: rekomenduojama, kad valstybė narė, Lietuva, deklaruotų, kad jokia tilto statyba neleidžiama Pasaulio paveldo vietovės, Kuršių nerijos, kontekste ir įtraukti šį sprendimą į visus susijusius kontrolės ir teisinius dokumentus, taip pat ir į būsimą Kuršių nerijos valdymo planą;
- dėl projekto statyti Giliavandenį uostą ir (ar) išorinį Giliavandenį uostą Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijoje: vadovaujantis (UNESCO Pasaulio paveldo apsaugos konvencijos) įgyvendinimo gairių 172 paragrafu, visa informacija dėl Giliavandenio uosto statybos projekto, įskaitant poveikio aplinkai vertinimą ir poveikio paveldui vertinimą turi būti pateikta UNESCO Pasaulio paveldo komiteto laiku (gavus vertinimų rezultatus, bet prieš priimant sprendimus).

Už miesto teritorijos ribos, gretimybėse esantys nekilnojamojo kultūros paveldo objektai

Už miesto ribos, gretimybėse taip pat yra išsidėstę nemažas kiekis NKP objektų. Tai senovės kapinynai bei senos kapinės, senovės gyvenviečių liekanos, dvarų sodybos bei pavieniai pastatai, taip pat ir gynybiniai įtvirtinimai.

Artimiausios Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijos (žemės, vidinės akvatorijos, išorinio reido ir susijusios infrastruktūros) esančios povandeninio kultūros paveldo vertybės:

1. Baltijos jūroje nuskendusio laivo „L-18“ vieta (38472)

Adresas: Lietuvos Respublikos teritoriniai vandenys.

Įregistruota: 2015.02.12

Statusas: įrašytas į registrą (registrinis), pavienis objektas.

Reikšmingumo lygmuo: regioninis.

Vertingųjų savybių pobūdis: Povandeninis (lemiantis reikšmingumą, svarbus).

Teritorijos plotas: 40 000 m².

2. Baltijos jūroje Nuskendusią Laivų Vieta (30319)

Adresas: Klaipėdos r. sav.

Įregistruota: 2005.04.18

Statusas: Valstybės saugomas kompleksas.

Kiti kodai: Kodas registre iki 2005.04.19 - A1892K.

Kompleksą sudaro: Vieta 30320; Vieta 30321.

Teritorijos plotas: 250 000 m².

3. Nuskendusios škunos „Ema“ vieta (30320)

Adresas: Klaipėdos r. sav.

Įregistruota: 2005.04.18

Statusas: Valstybės saugomas, kompleksą sudarantis objektas.

Kiti kodai: Kodas registre iki 2005.04.19 – A1892K.

Priklauso kompleksui: Baltijos jūroje nuskendusią laivų vieta II (30319).

4. Nuskendusio barko „Friedrich“ vieta (30321)

Adresas: Klaipėdos r. sav.

Įregistruota: 2005-04-18

Statusas: Valstybės saugomas, kompleksą sudarantis objektas.

Kiti kodai: Kodas registre iki 2005.04.19 – A1892K.

Priklauso kompleksui: Baltijos jūroje nuskendusią laivų vieta II (30319).

5. Baltijos jūroje nuskendusio laivo vieta II (30314)

Adresas: Klaipėdos r. sav.

Įregistruota: 2005.04.18

Statusas: Valstybės saugomas, pavienis objektas.

Kiti kodai: Kodas registre iki 2005.04.19 - A1889.

Teritorijos plotas: 250 000 m².

6. Baltijos jūroje nuskendusio laivo „L-26“ vieta (38475)

Adresas: Lietuvos Respublikos teritoriniai vandenys.

Įregistruota: 2015.02.12

Statusas: Įrašytas į registrą (registrinis), pavienis objektas.

Reikšmingumo lygmuo: regioninis.

Vertingųjų savybių pobūdis: Povandeninis (lemiantis reikšmingumą, svarbus).

Amžius: Pastatytas XX a. per., nuskendo II-jo pasaulinio karo metu.

Teritorijos plotas: 40 000 m².

7. Nuskendusią laivų vieta Baltijos jūroje (30316)

Adresas: Klaipėdos r. sav.

Įregistruota: 2005.04.18.

Statusas: Valstybės saugomas, kompleksas.

Kiti kodai: Kodas registre iki 2005.04.19 - A1891K.

Kompleksą sudaro: Vieta (30317; 1); Vieta (30318; 2).

Teritorijos plotas: 250 000 m².

8. Nuskendusio laivo – brigo „Selma“ vieta (30317)

Adresas: Klaipėdos r. sav.

Įregistruota: 2005.04.18

Statusas: Valstybės saugomas, kompleksą sudarantis objektas.

Kiti kodai: Kodas registre iki 2005.04.19 – A1891K.

Priklauso kompleksui: Nuskendusią laivų Baltijos jūroje vieta (30316).

9. Nuskendusio laivo – burlaivio „Else“ vieta (30318)

Adresas: Klaipėdos r. sav.

Įregistruota: 2005.04.18

Statusas: Valstybės saugomas, kompleksą sudarantis objektas.

Kiti kodai: Kodas registre iki 2005.04.19 – A1891K.

Priklauso kompleksui: Nuskendusią laivų Baltijos jūroje vieta (30316).

10. Baltijos jūroje nuskendusio laivo vieta III (30315)

Adresas: Klaipėdos r. sav.

Įregistruota: 2005.04.18

Statusas: Valstybės saugomas, pavienis objektas.

Kiti kodai: Kodas registre iki 2005.04.18 – A1890.

Teritorijos plotas: 250 000 m².

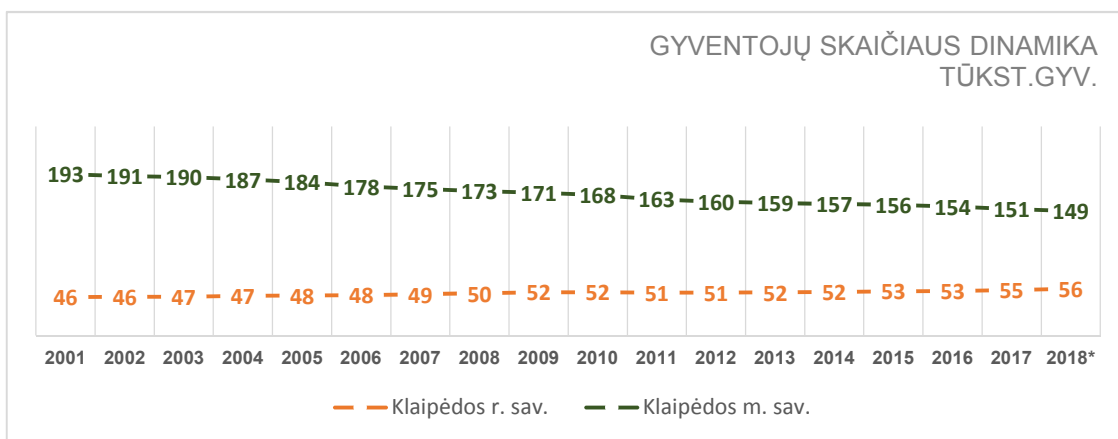
Pažymėtina, kad LR kultūros paveldo registras yra nuolat tikslinamas ir papildomas naujais kultūros paveldo objektais, ir BP koncepcijų sprendiniuose pateikti nekilnojamųjų vertybių sąrašai nėra baigtiniai. Todėl rengiant kitus planavimo dokumentus ar schemas pagal BP nuostatas, būtina vadovautis naujausia LR kultūros vertybių registro informacija, parengtais nekilnojamo kultūros paveldo apsaugos specialiaisiais planais bei kitais nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktų reikalavimais.

2.3.12 Visuomenės sveikatos būklė planuojamoje teritorijoje

Demografinė struktūra

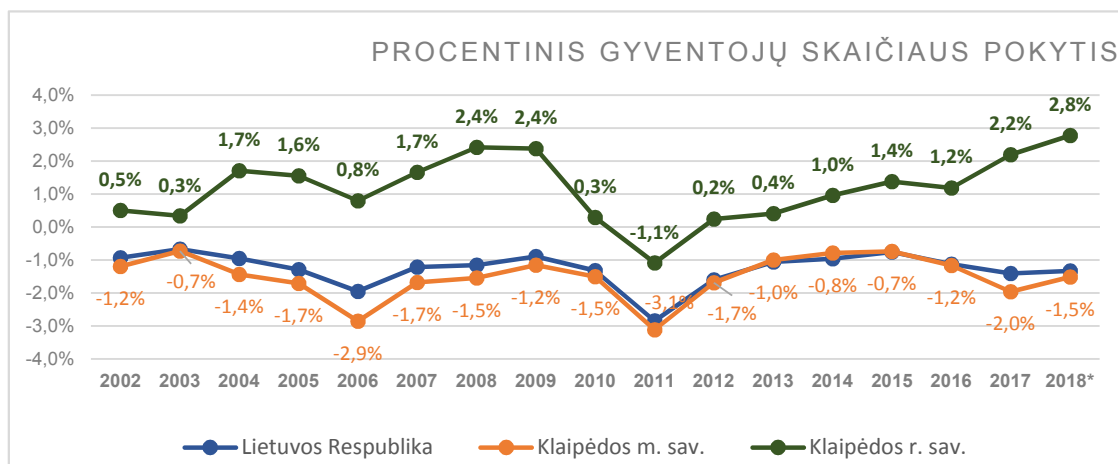
Gyventojų skaičius

Klaipėdos miesto gyventojų skaičius per pastaruosius 18 metų sumažėjo beveik 44 tūkstančiais - miestas neteko beveik penktadalio gyventojų. Klaipėdos rajono situacija priešinga - rajone gyventojų skaičius per 18 metų tolygiai augo ir nuo 2001 m. padidėjo apie 20% - iki 56 tūkst. gyventojų (2.25 pav.).

2.25 pav. Klaipėdos miesto ir rajono gyventojų skaičiaus dinamika [5]
(pastaba: *- preliminarūs Lietuvos statistikos duomenys)

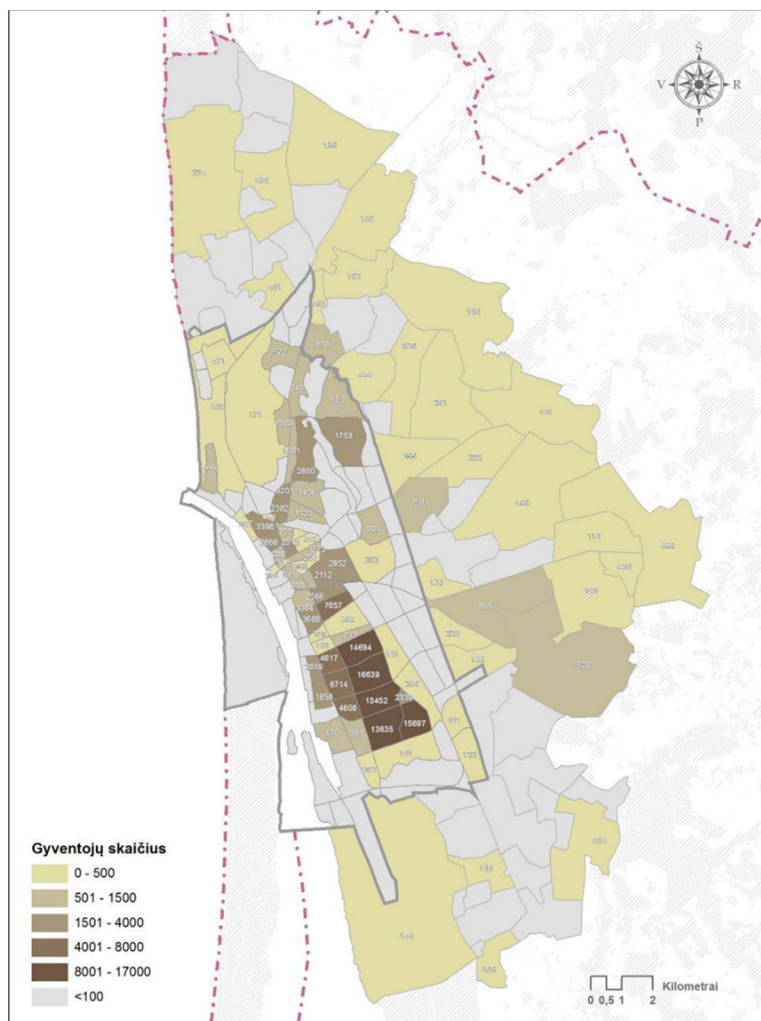
Lyginant Klaipėdos miesto gyventojų dinamiką su kitais didžiais Lietuvos miestais, Klaipėdos miesto gyventojų dinamika pastaruosius metus beveik identiška Lietuvos gyventojų kasmetiniam pokyčiui, o bendros tendencijos atkartoja visos Lietuvos gyventojų ir Klaipėdos rajono gyventojų kaitą (2.26 pav.).

2.26 pav. Procentinis gyventojų skaičiaus pokytis
(pastaba: *- preliminarūs Lietuvos statistikos duomenys)

Didžiausi gyventojų skaičiaus nuosmukiai pastebimi 2006 ir 2011 m. Vertinant preliminarius 2018 m. duomenis, nuo 2011 m. lėtėjęs gyventojų skaičiaus mažėjimas yra linkęs spartėti - Klaipėdos mieste numatomas 1,5% gyventojų skaičiaus sumažėjimas.

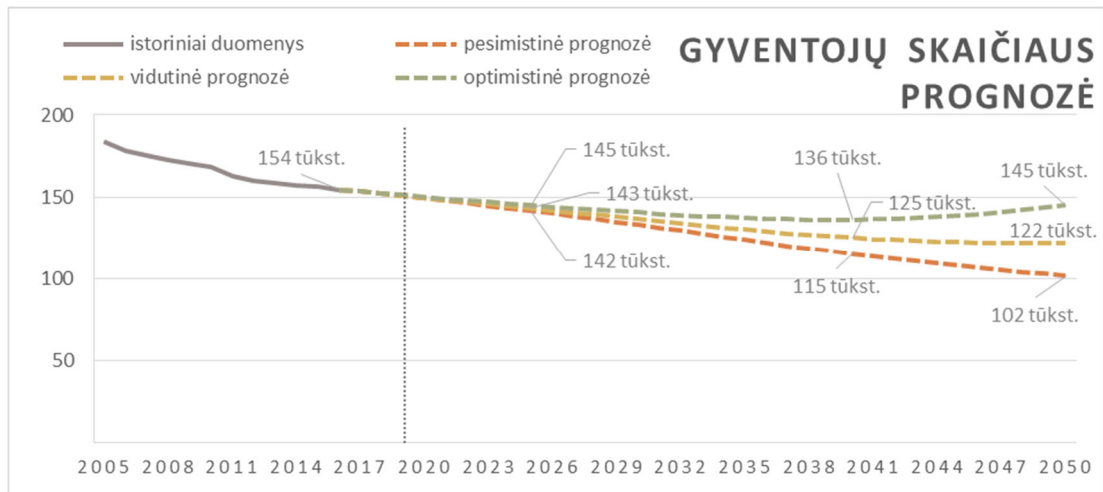
Vertinant gyventojų skaičiaus rodiklius Klaipėdos mieste, didžiausias gyventojų skaičius mieste susitelkęs Smeltės, Gedminių, Rumpiškės ir Centro rajonuose - juose gyvena 80% miesto gyventojų. Vien Smeltės ir Gedminių rajonuose gyvena 58% miestiečių (2.27 pav.).

2.27 pav. Gyventojų skaičius Klaipėdos mieste

Gyventojų skaičiaus prognozė

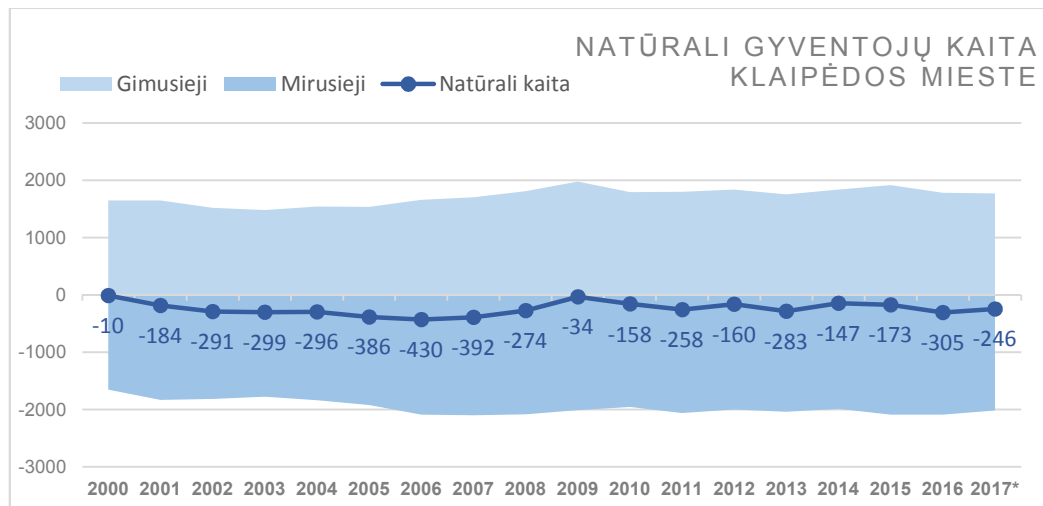
Prognozuojama, kad optimistinio scenarijaus atveju iki 2025 m. Klaipėdos gyventojų skaičius sumažėtų apie 7% ir siektų 145 tūkst., iki 2040 m. gyventojų skaičius sumažėtų dar 6% - iki 136 tūkst. ir būtų užtikrinama kartų kaita, todėl iki 2050 m. dėl scenarijuje numatomo teigiamo migracijos rodiklio gyventojų skaičius per 10 metų paaugtų apie 6% iki 145 tūkst. Pagrindinė gyventojų skaičiaus mažėjimo priežastis - vidaus ir išorės emigracija (2.28 pav.)

2.28 pav. Klaipėdos miesto gyventojų skaičiaus prognozė iki 2050 m. [5]

Gyventojų gimstamumas ir mirtingumas

Natūrali Klaipėdos miesto gyventojų kaita nuo 2000 m. yra neigiama. Mirusiųjų ir gimusiųjų miesto gyventojų skaičiaus skirtumas pastaruosius 5 metus sudaro 0,1% visų gyventojų skaičiaus, todėl Klaipėdos miesto gyventojų senėjimą iš dalies lemia mažėjantis gimstamumas. Pastaruosius 5 metus Klaipėdos mieste mirė 147–305 gyventojais daugiau nei gimė (2.29 pav.).

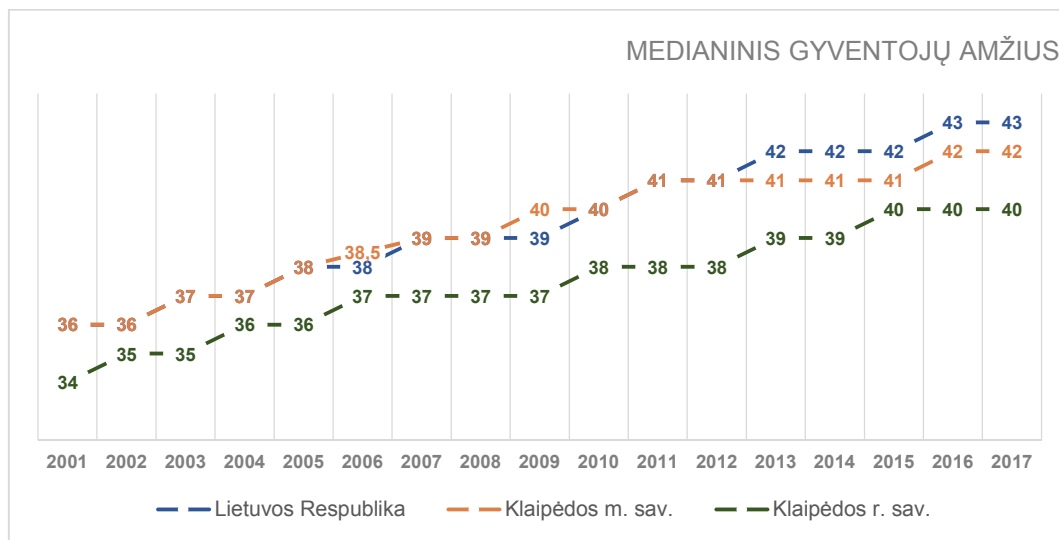

2.29 pav. Natūrali gyventojų kaita Klaipėdos mieste
(pastaba: *- preliminarūs Lietuvos statistikos duomenys)

Klaipėdos miesto natūralios gyventojų kaitos rodiklis aukštesnis už Lietuvos vidurkį, tačiau Klaipėdą ženkliai lenkia Vilniaus miestas su pastaraisiais metais teigiama rodiklio reikšme bei Klaipėdos rajonas, svyruojantis ties nuline natūralios gyventojų kaitos riba.

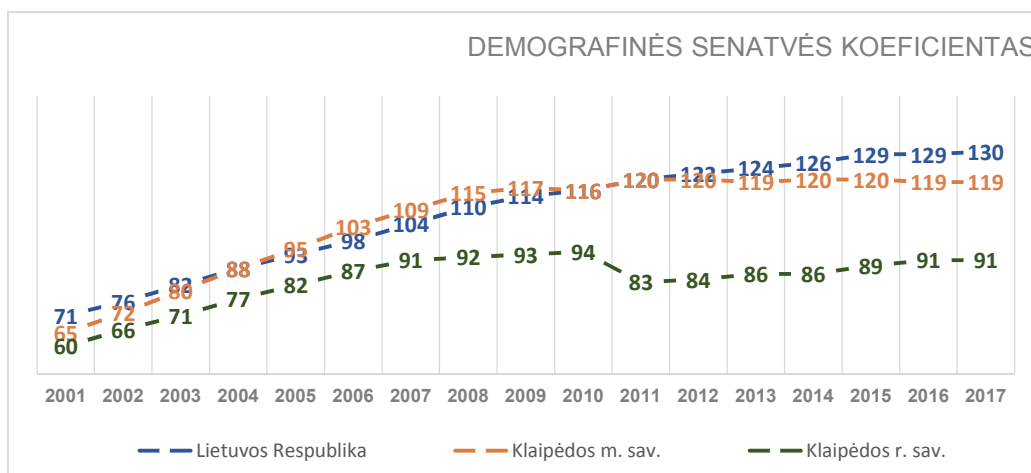
Gyventojų amžius

Medianinis gyventojų amžius dalija gyventojus į dvi lygias grupes pagal skaičių. Šio rodiklio dinamika tiek mieste, tiek visoje šalyje rodo gyventojų senėjimo tendenciją. 2016 - 2017 m. Klaipėdoje medianinis gyventojų amžius - 42 metai (vyrų 38 metai, moterų - 45 metai). Klaipėdos miesto gyventojai pasižymi aukštesniu medianiniu amžiumi nei Klaipėdos rajono gyventojai, tačiau 2011–2015 m. mieste buvo pastebimas sulėtėjęs gyventojų senėjimas (2.30 pav.).

2.30 pav. Medianinis gyventojų amžius

Demografinės senatvės koeficientas rodo pagyvenusių (64 metų ir vyresnio amžiaus) žmonių skaičių, tenkantį šimtui vaikų iki 15 metų amžiaus. Klaipėdos mieste šis rodiklis nuo 2011 m. santykinai nekinta ir siekia 120 (2.31 pav.).

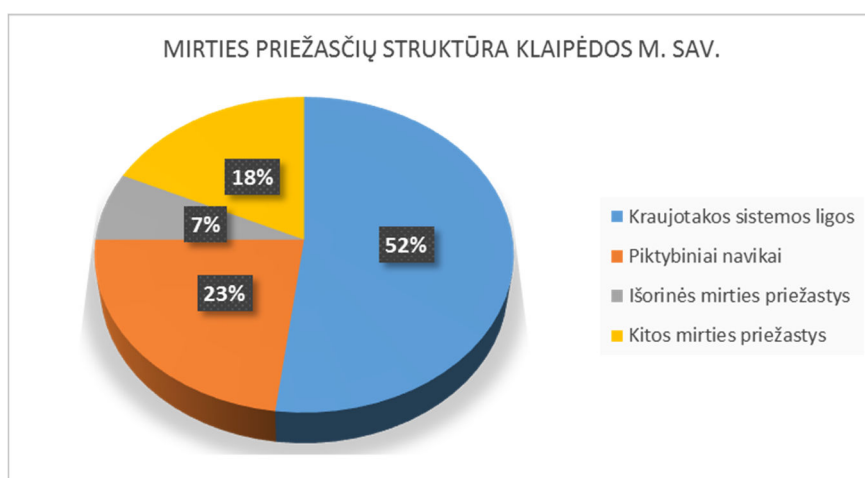

2.31 pav. Demografinės senatvės koeficientas [5]

Gyventojų mirtingumas, jo priežastys

Klaipėdos miesto gyventojų, kaip ir Lietuvos gyventojų, mirties priežasčių struktūra daugelį metų išlieka nepakitusi. Trys pagrindinės priežastys - kraujotakos sistemos ligos, piktybiniai navikai ir išorinės mirties priežastys 2016 m. Lietuvoje sudarė 83,6% visų mirties priežasčių, atitinkamai Klaipėdos mieste - 82% (1717 žmonės). Lietuvoje nuo kraujotakos sistemos ligų mirė daugiau nei pusė, t. y. 56,2%, nuo piktybinių navikų - 19,9%, o nuo išorinių mirties priežasčių - 7,4% visų mirusiųjų, atitinkamai 2016 m. Klaipėdos mieste nuo kraujotakos sistemos ligų mirė 52% (1079 žmonės), nuo piktybinių navikų - 23% (487 žmonės), o nuo išorinių sistemos ligų - 7% (151 žmogus) visų mirusiųjų (2.32 pav.)

2.32 pav. Mirties priežasčių struktūra Klaipėdos miesto savivaldybėje, 2016 m.

Vertinant bendrą gyventojų mirtingumą šalyje (2005 m. 1318,2/100 000 gyv., 2016 m. 1433,2/100 000 gyv.) ir Klaipėdos mieste (2005 m. 1062,4/100 000 gyv., 2016 m. 1367/100 000 gyv.) stebima šio rodiklio augimo tendencija, Klaipėdos r. sav. stebimas bendro mirtingumo mažėjimas (2005 m. - 1246,5/100 000 gyv., 2016 m. - 1060,2/100 000 gyv.).

Gyvenamosios teritorijos

Klaipėdos miesto teritorija suskirstyta į 60 mikrorajonų (2.33 pav.). Klaipėdos miesto gyventojų sklaida nėra tolygi - dauguma gyventojų susitelkę pietinėje miesto dalyje, Smeltės, Gedminų miegamuosiuose rajonuose arba individualių namų kvartaluose nuo centro nutolusiuose rajonuose ar už miesto ribų.

2.33 pav. Gyvenamųjų rajonų išdėstymas BP sprendinių įgyvendinimo teritorijoje

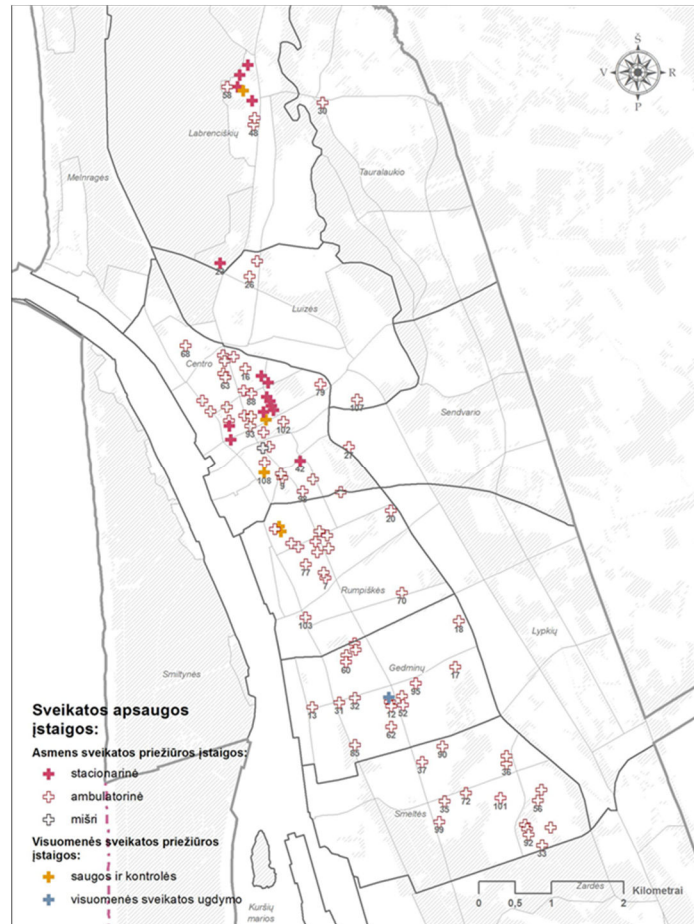
Visuomeninės paskirties pastatai

Gydymo paskirties pastatai

Klaipėdos mieste veikia 109 asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros objektų, 16 stacionariųjų ir 86 ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros įstaigos, 5 saugos ir kontrolės bei 1 visuomenės sveikatos ugdymo visuomenės sveikatos priežiūros įstaiga.

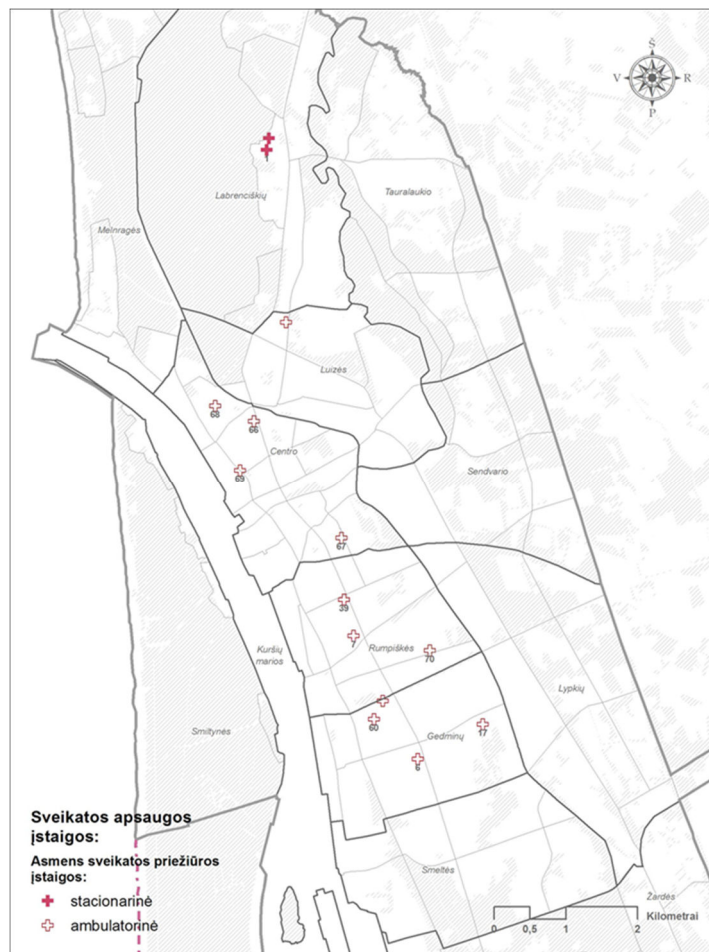
Teritoriniu požiūriu, Klaipėdos miesto klinikos ir pirminės sveikatos priežiūros centrai pasiskirstę visame tankiai apgyvendintame miesto plote. Pirminės sveikatos priežiūros įstaigos geriausiai

prieinamos centro ir pietinių miesto rajonų gyventojams, prasčiausiai - Melnragės, Labrenčiškių, Tauralaukio rajonuose gyvenantiems miestiečiams. Klaipėdos miesto ligoninės ir jų padaliniai koncentruojasi dvejose vietose - miesto centre ir Labrenčiškėse (2.34 pav.).

2.34 pav. Klaipėdos miesto sveikatos priežiūros įstaigos [5]

Klaipėdoje, Valstybinės Ligonijų kasos duomenimis, medicininės reabilitacijos paslaugas teikia 14 įstaigų. Teritoriniu požiūriu, įstaigos išsidėsčiusios visoje tankiai apgyvendintoje Klaipėdos miesto teritorijoje - daugiausia - miesto centre ir pietinėje dalyje (2.35 pav.)

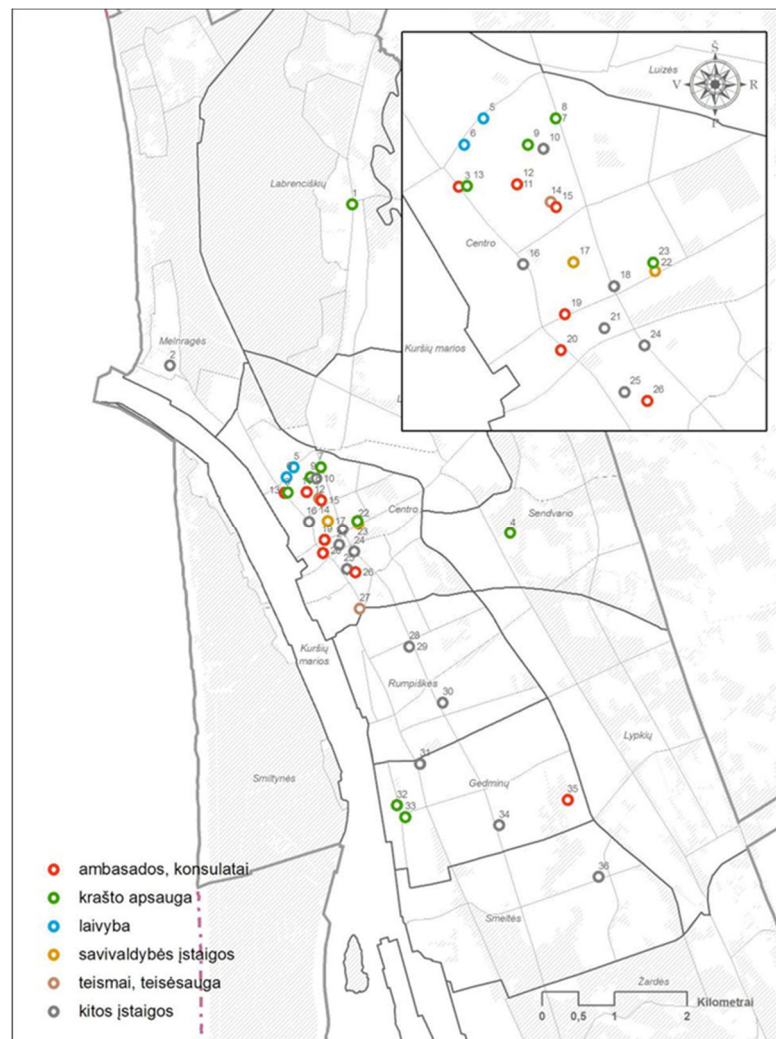

2.35 pav. Klaipėdos miesto sveikatos priežiūros įstaigos, teikiančios medicininės reabilitacijos paslaugas [5]

Administracinės paskirties pastatai

Klaipėdos mieste veikia beveik 28 valstybės ir savivaldybės įstaigos, tiesiogiai teikiančios paslaugas gyventojams arba vykdančios šalies interesus atstovaujančią veiklą. Šie objektai, kaip ir dauguma įstaigų, įsikūrę miesto centre. Be valstybės ir savivaldybės įstaigų, Klaipėdoje veikia viena ambasada ir 7 konsulatai (2.36 pav.).

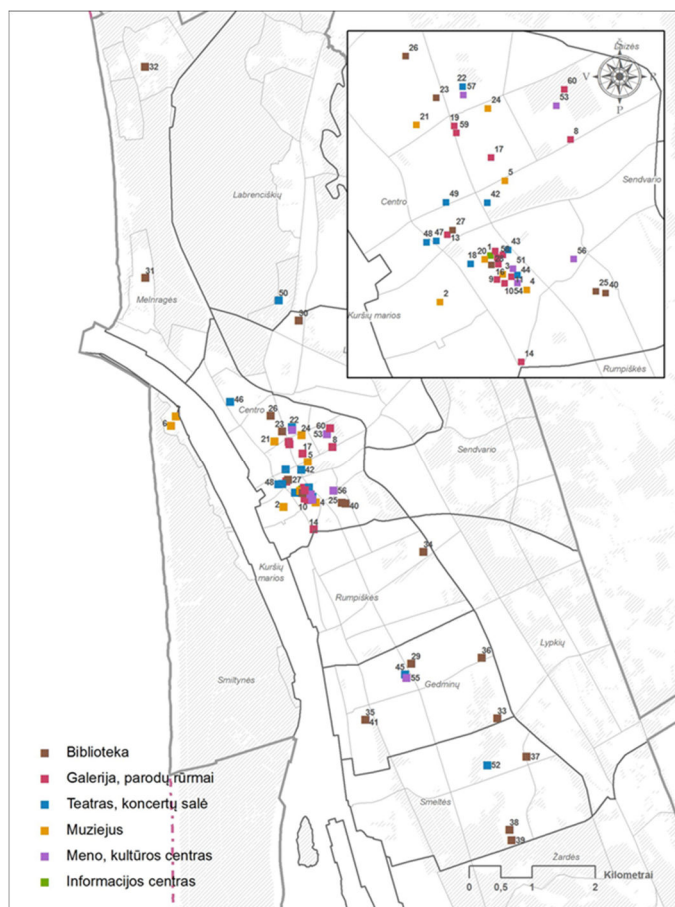

2.36 pav. Klaipėdos miesto administracinės paskirties pastatai [5]

Kultūros paskirties pastatai

Klaipėdoje veikia 60 įvairių kultūros įstaigų, iš jų: 9 muziejai, 12 galerijų, 10 teatrų, 5 kultūros centrai, viena koncertų salė (neskaitant vasaros estrados), vieneri parodų rūmai ir 18 bibliotekų padalinių. Dauguma kultūros įstaigų koncentruotos miesto centre, išskyrus miesto bibliotekų padalinius, kurie išdėstyti visame mieste - tankiai apgyvendintose teritorijose (2.37 pav.). Mieste veikia vienas turizmo ir kultūros informacijos centras, įsikūręs Turgaus g. - pagrindinėje, daugiausiai turistų pritraukiančioje senamiesčio gatvėje.

2.37 pav. Klaipėdos miesto kultūros įstaigos [5]

Religinės paskirties pastatai

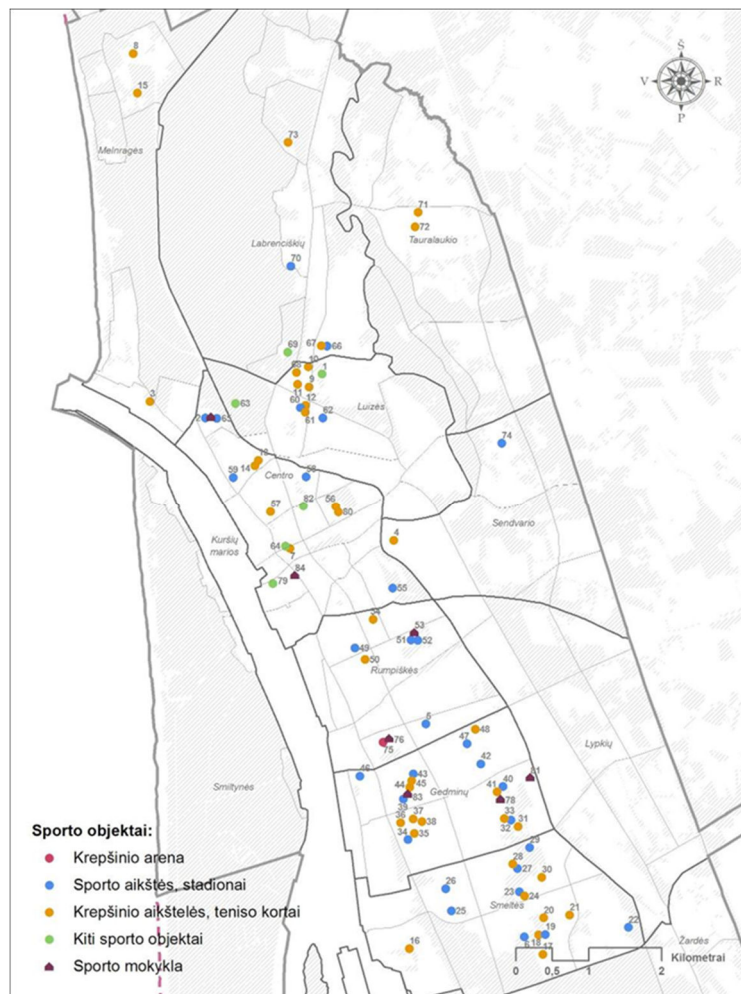
Klaipėdoje veikia 15 religinių bendruomenių. Dauguma religinių bendruomenių maldos namų įsikūrę centrinėje arba pietinėje miesto dalyse - kur gyventojų tankis didžiausias.

Poilsio, sporto ir sveikatingumo pastatai

Klaipėdos mieste gausu bendros paskirties sporto aikščių, krepšinio aikštelių, teniso kortų, tačiau beveik visi objektai priklauso mokykloms ir ne visada prieinami visuomenei. Dauguma viešai prieinamų mokykloms priklausančių objektų yra prastos būklės.

Klaipėdos mieste taip pat veikia 43 specializuotų sporto ir kūno kultūros objektai, užsiimantys išskirtinai kūno kultūros ir sporto varžybų bei renginių organizavimo veikla (2.38 pav.).

2.38 pav. Klaipėdos miesto sporto objektai [5]

Informacija apie mokslo paskirties pastatus pateikta 2.3.14 poskyryje „Planuojamos teritorijos socialinės aplinkos būklė“

Pagrindiniai rizikos veiksniai darantys įtaką visuomenės sveikatai planuojamoje teritorijoje

Triukšmas

Didžiausias leistinas akustinio triukšmo ribines vertes nusako ir Lietuvoje akustinį triukšmą gyvenamojoje/visuomeninėje aplinkoje reglamentuoja Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ (2.12 lentelė).

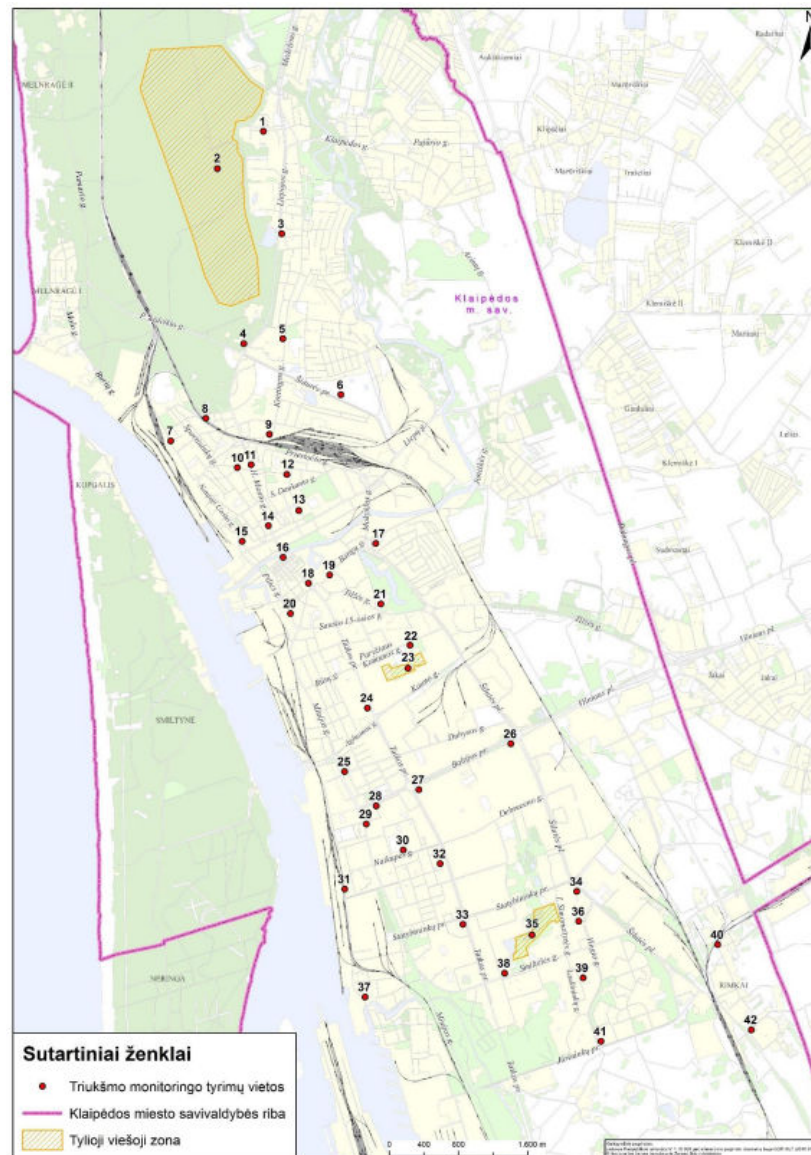
2.12 lentelė. Leidžiami triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamųjų ir visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje [24]

Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje transporto sukeliama triukšmo							
Triukšmo ribiniai dydžiai	Ekvivalentinis garso lygis, dB(A)	Maksimalus garso lygis, dB(A)	Paros laikas, val.	Triukšmo ribiniai dydžiai, naudojami aplinkos triukšmo kartografavimo rezultatams įvertinti			
				L _{dvn}	L _{dienos}	L _{vakaro}	L _{nakties}
Dienos	65	70	7-19	65	65	60	55
Vakaro	60	65	19-22				
Nakties	55	60	22-7				
Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, išskyrus transporto sukeliama triukšmą							
Triukšmo ribiniai dydžiai	Ekvivalentinis garso lygis, dB(A)	Maksimalus garso lygis, dB(A)	Paros laikas, val.	Triukšmo ribiniai dydžiai, naudojami aplinkos triukšmo kartografavimo rezultatams įvertinti			
				L _{dvn}	L _{dienos}	L _{vakaro}	L _{nakties}
Dienos	55	60	7-19	55	55	50	45
Vakaro	50	55	19-22				
Nakties	45	50	22-7				

Klaipėdos miesto savivaldybės triukšmo monitoringas

Akustinio triukšmo monitoringas Klaipėdos mieste šiuo metu vykdomas pagal 2016 m. gruodžio 22 d. Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr.T2-291 patvirtiną Klaipėdos miesto savivaldybės aplinkos monitoringo 2017-2021 m. programą.

Triukšmas buvo matuotas dienos, vakaro ir nakties metu 42 matavimo taškuose. Matavimai buvo atlikti 2017 m. lapkričio 20-25 d. Triukšmo matavimo taškų schema pateikta 2.39 pav.

2.39 pav. Triukšmo matavimo taškų schema

Pagal 2017 m. rudens sezono atliktų aplinkos triukšmo tyrimų duomenis Klaipėdos mieste maksimalus triukšmo lygis tyrimo vietose kito nuo 47,8 dBA iki 88,4 dBA. Dienos metu ribinis dydis buvo viršytas 36-iose, vakaro metu - 31-oje ir nakties metu - 28-iose tyrimo vietose, didžiausias maksimalaus triukšmo lygis išmatuotas pravažiuojant įvairioms transporto priemonėms.

Didžiausias maksimalus triukšmo lygis išmatuotas šiose matavimo vietose:

- Taškas Nr. 13 - K. Donelaičio prie Klaipėdos vaikų liginės (K. Donelaičio g. 7), triukšmo veikiamų gyventojų skaičius - 100-300;
- Taškas Nr. 14 - Herkaus Manto g. prie gyvenamojo namo (Herkaus Manto g. 5), triukšmo veikiamų gyventojų skaičius - 500-1000;

- Taškas Nr. 18 - prie gyvenamojo namo (Tiltų g. 27), triukšmo veikiamų gyventojų skaičius - 500-1000;
- Taškas Nr. 41 - Jūrininkų pr. ties Vingio g. prie gyvenamojo namo (Vingio g. 47), triukšmo veikiamų gyventojų skaičius - 500-700;
- Taškas Nr. 42 - pietinė Rimkų gyvenvietės dalis prie gyvenamojo namo (Lanko g. 2), triukšmo veikiamų gyventojų skaičius - 20-30.

Ekvivalentinis triukšmo lygis tyrimo vietose kito nuo 34,4 dBA iki 75,2 dBA. Dienos ir vakaro metu ribinis dydis viršytas 19-oje, nakties metu - 14-oje tyrimo vietų.

Didžiausias ekvivalentinis triukšmo lygis išmatuotas šiose matavimo vietose:

- Taškas Nr. 14 - Herkaus Manto g. prie gyvenamojo namo (Herkaus Manto g. 5), triukšmo veikiamų gyventojų skaičius - 500-1000;
- Taškas Nr. 18 - prie gyvenamojo namo (Tiltų g. 27) triukšmo veikiamų gyventojų skaičius - 500-1000;
- Taškas Nr. 20 - prie gyvenamojo namo (Pilies g. 3), ties Vakarų Baltijos laivų statykla, triukšmo veikiamų gyventojų skaičius - 300-500;
- Taškas Nr. 21 - Tilžės g. prie Klaipėdos Sendvario progimnazijos (Tilžės g. 39), triukšmo veikiamų gyventojų skaičius - 250-300;
- Taškas Nr. 42 - pietinė Rimkų gyvenvietės dalis prie gyvenamojo namo (Lanko g. 2), triukšmo veikiamų gyventojų skaičius - 20-30.

Klaipėdos miesto savivaldybės triukšmo monitoringo ataskaitos už 2017 m. rudens sezono duomenimis [25], kadangi akustinio triukšmo matavimo vietos išdėstytos intensyvaus transporto eismo magistralių, geležinkelio linijų aplinkoje bei Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijos gretimybėse, todėl darytina išvada, kad šie triukšmo šaltiniai buvo lemiantys fiksuojant maksimalaus ir ekvivalentinio triukšmo lygių nustatytų ribinių verčių viršijimus.

Apskaičiuota dienos, vakaro ir nakties triukšmo rodiklio (L_{dvn}) vertė tyrimo vietose kito nuo 42,4 dBA iki 77,3 dBA. Ribinio dydžio viršijimai nustatyti 23 tyrimo vietose.

Didžiausios vertės nustatytos šiose matavimo vietose:

- Taškas Nr. 5 - Kretingos g. prie gyvenamojo namo (Kretingos g. 65), triukšmo veikiamų gyventojų skaičius - 100-300;
- Taškas Nr. 11 - Herkaus Manto g. prie gyvenamojo namo (Herkaus Manto g. 48), triukšmo veikiamų gyventojų skaičius - 400-600;
- Taškas Nr. 18 - prie gyvenamojo namo (Tiltų g. 27), triukšmo veikiamų gyventojų skaičius - 500-1000;

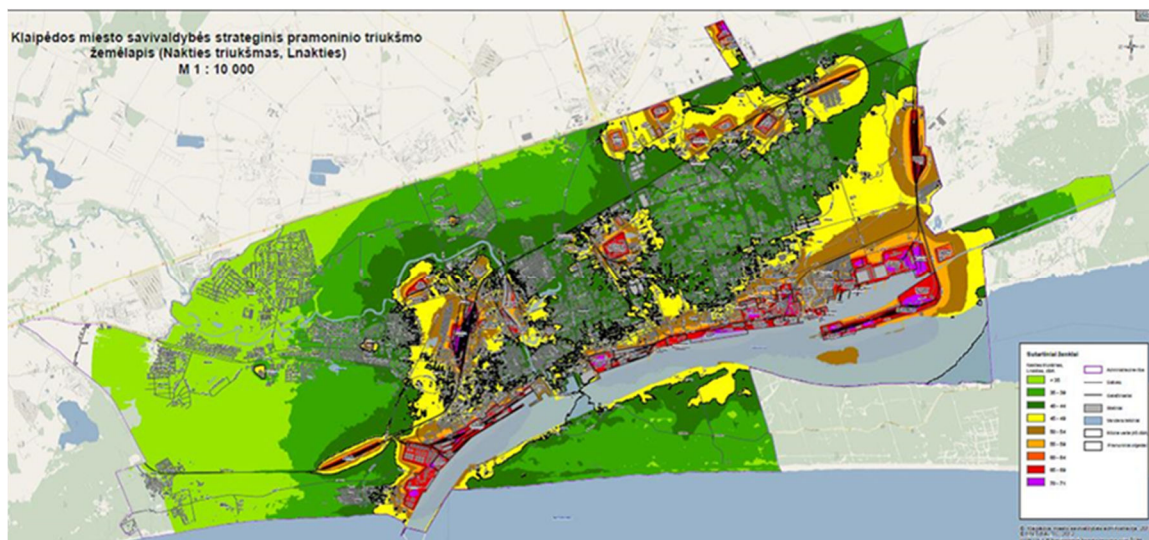
- Taškas Nr. 19 - Bangų g. prie gyvenamojo namo (Bangų g. 6), triukšmo veikiamų gyventojų skaičius - 50-100;
- Taškas Nr. 20 - prie gyvenamojo namo (Pilies g. 3), ties Vakarų Baltijos laivų statykla, triukšmo veikiamų gyventojų skaičius - 300-500;

Tyliosiose zonose akustinio triukšmo lygių viršijimų nenustatyta, išskyrus tyrimo vietą Nr. 35, esančią intensyvaus eismo gatvių apsuptyje, kurioje užfiksuotas maksimalaus triukšmo lygio viršijimas vakaro metu, tikėtina - nuo transporto triukšmo.

Klaipėdos miesto strateginiai triukšmo žemėlapiai

Klaipėdos miestui yra sudaryti strateginiai triukšmo žemėlapiai, 2012 m. patvirtinti Klaipėdos miesto Tarybos. Skaitmeniniams triukšmo žemėlapiams parengti buvo taikomi L_{dvn} ir $L_{nakties}$ rodikliai, kurie atitinkamai atspindi paros ir nakties triukšmą.

Įvertinus strateginiuose triukšmo žemėlapiuose pateiktą informaciją matyti, kad reikšmingiausi triukšmo šaltiniai Klaipėdos mieste yra automobilių ir geležinkelių transportas, Uosto ir pramonės objektų veikla. Uosto veikla įtakoja ne tik su juo besiribojančias vietas, bet ir atokesnes miesto zonas, kurias kerta gatvių ir geležinkelio tinklas, aptarnaujantis uostą. Uosto gretimybėse didžiausią poveikį turi Uosto veiklos ir geležinkelio triukšmas (2.40 – 2.41 pav.), toliau nuo Uosto teritorijos pagrindinis triukšmo šaltinis yra autotransportas.

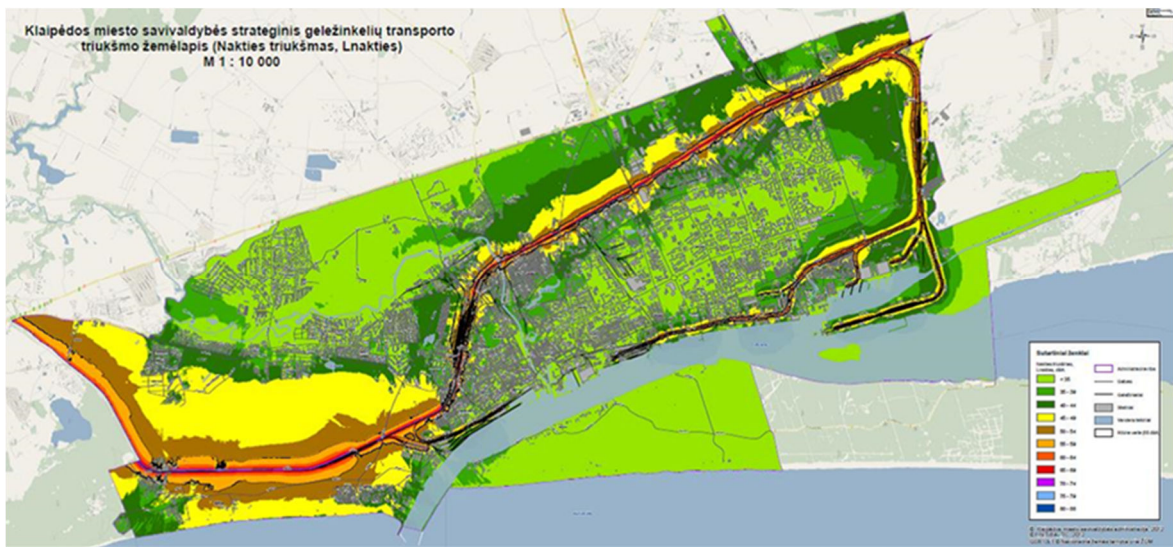

2.40 pav. Klaipėdos miesto strateginio pramoninio triukšmo žemėlapio ištrauka ($L_{nakties}$)

2.41 pav. Klaipėdos miesto strateginio kelių transporto triukšmo žemėlapio ištrauka (L_{nakties})

2.42 pav. Klaipėdos miesto strateginio geležinkelių transporto triukšmo žemėlapio ištrauka (L_{nakties})

Atlikto triukšmo strateginio kartografavimo duomenimis (2.13 lentelė) nustatyti Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje esančių būstų ir juose gyvenančių gyventojų skaičiai, mokyklų ir ligoninių skaičius, kuris yra veikiamas didesnio paros ir nakties triukšmo nei nustatyti ribiniai dydžiai.

2.13 lentelė. Triukšmingoje paros ir nakties aplinkoje nustatyti „jautrūs triukšmui“ objektai

Triukšmo tipas, didžiausi leidžiami triukšmo ribiniai dydžiai	Būstų skaičius	Gyven-tojų skaičius	Ugdymo įstaigų skaičius	Sveikatos priežiūros įstaigų skaičius
Pramonės objektų veiklos paros triukšmas, $L_{dvn} \geq 55$ dBA ir >	7 022	20 450	28	7
Pramonės objektų veiklos nakties triukšmas, $L_n \geq 45$ dBA ir >	18 721	54 400	55	22
Geležinkelių transporto paros triukšmas, $L_{dvn} \geq 65$ dBA	245	600	1	0
Geležinkelių transporto nakties triukšmas, $L_n \geq 55$ dBA	403	1 000	1	0
Kelių transporto paros triukšmas, $L_{dvn} \geq 65$ dBA	18 639	55 000	39	23
Kelių transporto nakties triukšmas, $L_n \geq 55$ dBA	16 513	48 700	32	23
Pagrindinių kelių transporto paros triukšmas, $L_{dvn} \geq 65$ dBA	3 435	9 300	3	4
Pagrindinių kelių transporto nakties triukšmas, $L_n \geq 55$ dBA	3 203	10 100	3	4
Triukšmo šaltinių suminis triukšmas, $L_{dvn} \geq 55$ dBA	51 007	148400	117	38
Triukšmo šaltinių suminis triukšmas, $L_{dvn} \geq 65$ dBA	20 117	59100	44	24
Įv. triukšmo šaltinių suminis triukšmas, $L_n \geq 45$ dBA	52 966	154200	119	38
Įv. triukšmo šaltinių suminis triukšmas, $L_n \geq 55$ dBA	19 490	57200	39	23

Pagal Klaipėdos miesto aglomeracijos strateginių triukšmo žemėlapių 2012 m. ataskaitos duomenis buvo parengtas Klaipėdos miesto planuojamų triukšmo prevencijos veiksmyų krypčių, įgyvendinamų priemonių ir siektinų rezultatų planas 2014–2018 metams.

Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2013 m. birželio 31 d. sprendimu Nr. T1-157 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės tyliųjų zonų nustatymo“ nustatytos 3 tyliosios zonos: Kauno gyvenamojo rajono pėsčiųjų tako; tarp Žardininkų ir Vingio gyvenamųjų rajonų esančių pėsčiųjų takų; Klaipėdos miško dalies nuo Vasaros estrados iki Labrenčiškių gyvenamojo rajono su pėsčiųjų ir dviračių taku.

Aplinkos oro tarša, kvapai

Klaipėdos mieste aplinkos oro kokybę veikia stacionarūs aplinkos oro taršos šaltiniai ir automobilių, geležinkelio ir vandens transportas.

Stacionarūs šaltiniai yra išsidėstę 3-ose pagrindinėse miesto zonose:

- miesto (energetikos ir gamybos sektorius) (katilinės ir jėgainės, priklausančios AB „Klaipėdos mediena“, AB „Klaipėdos baldai“, UAB „Perdanga“, AB „Klaipėdos duona“ UAB „Dilikas“, UAB „CST Lubrikants“, UAB „Klaipėdos kartono tara“ ir kitoms įmonėms);
- Klaipėdos LEZ (energetikos ir gamybos sektorius): logistikos centrai, pramonės ir energijos gamybos įmonės, iš kurių stambiausios: Fortum Klaipėda, UAB; Glassbel Baltic, UAB; UAB „Vingės logistika“; UAB „Albright Lietuva“; UAB „AD REM LEZ“; Mestilla, UAB; UAB „Pack Klaipėda“; UAB „RETAL Baltic“; UAB „Orion Global PET“; Yazaki Wiring Technologies Lietuva; UAB „Espersen Lietuva“; UAB „Phillip Morris Lietuva“;
- Uosto (gamybos, birių, skystų produktų krovos, sandėliavimo veikla), 17 stambių krovos, laivų remonto ir statybos kompanijų : AB „Klaipėdos nafta“, UAB „Krovinių terminalas, AB „Klasco“ UAB „Bega“, UAB „Birių krovinių terminalas“, AB „Vakarų laivų gamykla“, UAB „Baltijos laivų statykla“, UAB „Baltic Premator Klaipėda“, AB „Laivitė“, UAB „Klaipėdos keleivių ir krovinių terminalas“, UAB „Klaipėdos Smeltė“, UAB „Kuusakoski“, AB „Klaipėdos kartonas“, AB Klaipėdos laivų remontas“, Suskystintų dujų terminalas.

Stacionarių šaltinių išmetimai Klaipėdos m. savivaldybėje sudaro tik 4,2% visų Lietuvos išmetimų ir siekia 2959,69 t/metus [26].

Aplinkos oro tarša

Klaipėdos mieste aplinkos oro tarša stebima, vykdamas valstybinį ir savivaldybės oro taršos monitoringą. Klaipėdos miesto savivaldybės 2013-2016 m. vykdyto aplinkos monitoringo duomenis, savivaldybės teritorijoje aplinkos oras labiausiai teršiamas iš autotransporto ir stambių pramoninių objektų išmetamais teršalais.

Pagrindiniai aplinkos oro teršalai: azoto dioksidas, sieros dioksidas, anglies monoksidas ir LOJ.

2013-2015 m. laikotarpiu azoto dioksido vidutinės metinės koncentracijos kito nuo 13,57 - 47,94 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ir keliose tyrimo vietose prie gyvenamosios ir visuomeninės aplinkos viršijo nustatytą ribinę reikšmę (40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), taip pat 2013-2016 m. laikotarpiu KD_{10} koncentracijos kito nuo 15,47-48,94 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ir keliose vietose tyrimo vietose viršijo nustatytą ribinę 1 metų vertę (40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), KD_{10} ribinės 1 metų vertės viršijimai užfiksuoti didelio autotransporto eismo intensyvumo vietose ir nebuvo tęstiniai, todėl tikėtina, kad teršalo koncentracijų padidėjimą nulėmė autotransporto tarša ir susidariusios klimatinės sąlygos [27]. Taip pat stebima KD_{10} ir CO koncentracijų sezoninė kaita, kuri tiesiogiai susijusi su KD šaltiniu - iškastinio kuro deginimu vidaus degimo varikliuose bei šilumos energijos gamyboje. Klaipėdos miesto teritorijoje tiriamuoju laikotarpiu SO_2 , etilbenzeno, tolueno, m/p-ksileno ir o-ksileno, anglies monoksido reikšmės neviršijo teisės aktuose nustatytų ribinių verčių.

Detalesnė informacija pateikiama 2.3.3 skyriuje „Planuojamos teritorijos oro kokybė“.

Klaipėdos miesto maudyklų vandens kokybė

Vykdamas aplinkos monitoringą Klaipėdos mieste yra atliekami maudyklų vandens tyrimai. Klaipėdos miesto savivaldybės aplinkos monitoringo duomenimis [16, 27] Klaipėdos miesto savivaldybės maudyklų vandens kokybė buvo vertinama pagal Lietuvos higienos normoje HN 92:2007 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“ [28] (toliau - HN 92:2007) pateikiamas mikrobiologinių, fizikinių ir cheminių rodiklių ribines reikšmes (2.14 lentelė).

2.14 lentelė. Maudyklų vandens kokybės rodiklių ribinės reikšmės

Rodiklio pavadinimas	Ribinė rodiklio reikšmė
Koliforminių bakterijų sk. 100 ml.	-
Žarninių enterokokų (Intestinal Enterococci) kolonijas sudarančių vienetų skaičius 100 ml	100
Žarninių lazdelių (Escherichia coli) kolonijas sudarančių vienetų skaičius 100 ml	1000
Salmonelių sk. 1 litre	Neturi būti
Spalva	-
Naftos produktai	-
Paviršiaus aktyviosios medžiagos	-
Fenoliai	-
Skaidrumas (cm)	-
Atliekos, nuolaužos ir plūduriuojančios medžiagos	Neturi būti

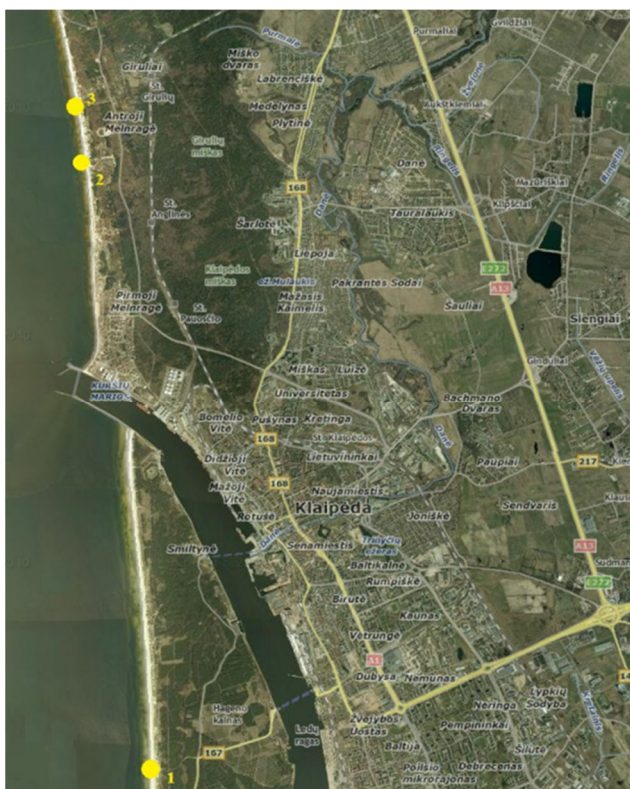
HN 92:2007 neidentifikuotos mikrobiologinių, fizikinių ir cheminių rodiklių ribinės reikšmės gali būti nustatomos remiantis kitais galiojančiais teisės aktais, kuriose pateikiamos aktualių mikrobiologinių, fizikinių ir cheminių rodiklių ribinės reikšmės (2.15 lentelė) [16, 27]:

2.15 lentelė. Kitų medžiagų didžiausia leidžiama koncentracija (DLK)*

Medžiagos pavadinimas	DLK į nuotekų surinkimo sistemą, mg/l	DLK į gamtinę aplinką, mg/l	DLK vandens telkinyje - priimtuve, mg/l	Ribinė koncentracija į nuotekų surinkimo sistemą, mg/l	Ribinė koncentracija į gamtinę aplinką, mg/l
Naftos angliavandeniliai	25	5	0,2	5	1
Sintetinės veiklios paviršinės medžiagos	10	1,5	-	2	0,6
Fenoliai	3	0,2	0,001	0,6	0,08

*- lentelėje patiekiamos didžiausios leidžiamos koncentracijos suformuotos remiantis nuotekų tvarkymo reglamento 2 priedo duomenimis

Maudyklų vandens stebėsenos vietas pateiktos 2.43 pav.

2.43 pav. Maudyklų stebėsenos vietų lokalizacija Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje

2015 m. Smiltynės II, Melnragės II, Girulių maudyklų vandens kokybės mikrobiologinių, fizikinių ir cheminių rodiklių reikšmės neviršijo HN 92:2007 nustatytų maudyklų vandens kokybės mikrobiologinių, fizikinių ir cheminių rodiklių reikšmių. 2016 m. Smiltynės II, Melnragės II, Girulių maudyklų vandens rodiklių reikšmės neviršijo HN 92:2007 nustatytų ribinių verčių, išskyrus 2016 m. gegužės 23 d. Smiltynės II paplūdimyje nustatyta trumpalaikė tarša - aptikta salmonelių. Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro pateiktoje informacijoje [29] Klaipėdos miesto maudyklų vandens rodiklių reikšmės ir 2017 m. atitiko HN 92:2007 reikalavimus.

Dirvožemio tarša

Dirvožemio užterštumas sunkiaisiais metais vertinamas remiantis Lietuvos higienos norma HN 60:2015 „Pavojingų cheminių medžiagų ribinės vertės dirvožemyje“, patvirtinta LR sveikatos

apsaugos ministro 2004 m. kovo 8 d. įsakymu Nr. V-114 (2015 m. gruodžio 14 d. įsakymo Nr. V-1441 redakcija) (toliau - HN 60:2015).

Klaipėdos m. savivaldybės 2016 m. aplinkos monitoringo ataskaitos [27] duomenimis Klaipėdos miesto savivaldybės viršutinį dirvožemio sluoksnį intensyviausiai teršia transportas bei pramonės įmonės. 2016 m. gegužės 23 d. Klaipėdos miesto savivaldybės esančių paplūdimių ir maudyklų (stebėjimo vietos Smiltynės II, Melnragės II ir Girulių bendruose paplūdimiuose) viršutinio dirvožemio sluoksniuose nustatytos sunkiųjų metalų ir neorganinių junginių, naftos produktų koncentracijos tiriamuoju laikotarpiu neviršijo teisės aktuose nustatytų ribinių verčių, 2013-2016 m. laikotarpiu atlikti tyrimų rezultatai pagal suminius užterštumo Z_d rodiklius atitiko leistiną užterštumo kategoriją, visų tirtų maudyklų viršutinio dirvožemio sluoksnių naftos produktų koncentracijų užterštumo koeficientas K_o taip pat atitiko leistiną normą.

Pagal 2014 ir 2015 m. Klaipėdos mokymo ir sveikatos apsaugos įstaigų, stadionų viršutinių dirvožemio sluoksnių tyrimų suminius užterštumo Z_d rodiklius, leistinas užterštumo laipsnis nustatytas 103-iose iš 180 tyrimo vietų, vidutinio pavojingumo užterštumo laipsnis - 70-yje tyrimo vietų, 7-iose tyrimo vietose vyravo pavojingas užterštumo laipsnis, ypač pavojingo užterštumo laipsnio atitikimų nenustatyta. Naftos produktų tyrimų rezultatai (pagal užterštumo koeficientą K_o) 155-iose tyrimo vietose atitiko leistiną užterštumo kategoriją, 9-iose tyrimo vietose vyravo vidutinio pavojingumo užterštumo laipsnis, 10-yje buvo nustatytas pavojingas užterštumo laipsnis ir 6-iose tyrimo vietose rezultatai atitiko ypač pavojingą užterštumo kategoriją.

Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo esamos būklės įvertinimo studijos [5] duomenimis prie Sendvario pagrindinės mokyklos, Psichikos sveikatos centro, lopšelių - darželių „Vėrinėlis“ ir „Putinėlis“, skvere aplink Žvejo skulptūrą ir prie Vilties vid. mokyklos stadiono sidabro kiekis dirvožemyje DLK viršijo 1,05 - 1,48 karto. Cheminėmis medžiagomis užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimuose nustatytą ribinę vertę (RV) sidabro kiekis priklausomai nuo teritorijos jautrumo viršijo 3,9 - 5,9 karto. Vadovaujantis šiuo teisės aktu, kai grunte cheminių medžiagų koncentracija yra didesnė už RVp, tokią užterštą teritoriją būtina tvarkyti.

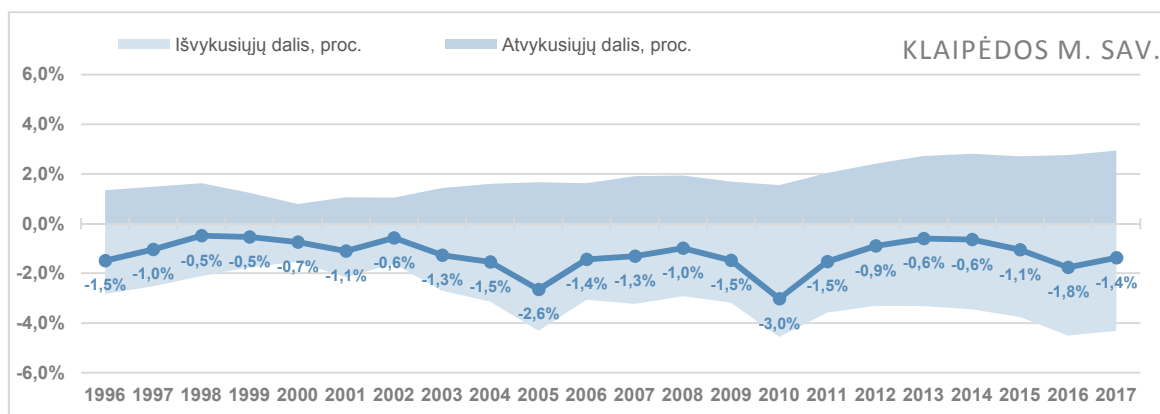
Chromo kiekis ties Vitės pagrindine mokykla, „Vaivorykštės takas“ privačia pagrindine mokykla, Klaipėdos Universiteto Jūreivystės ir tęstinių studijų institutais, Paslaugų ir verslo mokyklos stadionu, lopšeliu – darželiu „Drugelis“, skveru prie „Žalgirio“ stadiono, Dykros pr. Titnago gatvėje, oro kokybės pasyviais sorbentais tyrimų vietų Nr. 6, 12 ir ties Vilties vid. m. stadionu DLK viršijo 1,26 – 2,13 karto.

Prie Psichikos sveikatos centro tiriamuoju laikotarpiu molibdeno kiekis DLK viršijo 1,42 karto, o švino ties Paslaugų ir verslo mokykla, Psichikos sveikatos centru ir skveru aplink Žvejo skulptūrą – 1,11 – 6,92 karto. Vadovaujantis Cheminėmis medžiagomis užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimais [30] švino kiekis RV priklausomai nuo teritorijos jautrumo viršijo iki 4,6 – 8,7 karto. Vadovaujantis šiuo teisės aktu, kai grunte cheminių medžiagų koncentracija yra didesnė už RVp, tokią užterštą teritoriją būtina tvarkyti.

2.3.13 Planuojamos teritorijos socialinės aplinkos būklė

Gyventojų migracija

Gyventojų skaičiaus dinamikai įtakos turi migracijos kryptis bei migracijos apimtys. Klaipėdos miesto neto migracija visu 1996 – 2017 m. laikotarpiu yra neigiama (2.44 pav.). Per šį laikotarpį Klaipėdos gyventojų skaičius dėl migracijos sumažėjo 43 646 gyventojais.

2.44 pav. Klaipėdos miesto sav. gyventojų vidaus ir išorės migracija [5]

Bendros Klaipėdos miesto gyventojų migracijos tendencijos koreliuoja su šalies neto migracija, tačiau išvykusių iš Klaipėdos miesto procentinė dalis 0,2–0,5% didesnė už šalies vidurkį.

Gyventojų sumažėjimas dėl migracijos sudaro vidutiniškai 89% viso kasmetinio Klaipėdos miesto gyventojų skaičiaus sumažėjimo, o tarptautinė migracija vidutiniškai sudaro 57% visų išvykusiųjų skaičiaus, likę 43% gyventojų išvyksta gyventi į kitus Lietuvos miestus ar gyvenvietes.

Ryšium kartu su vidutinio gyventojų amžiaus sklaida tikėtina jaunų ir darbingų Klaipėdos miesto gyventojų kraustymosi į miesto periferiją tendencija.

Gyventojų išsilavinimas

Pastaruosius 15 metų darbingo amžiaus (25 – 64 m.) Klaipėdos miesto gyventojų išsilavinimo lygis auga. Per šį laikotarpį Klaipėdos miesto gyventojų, turinčių aukštąjį išsilavinimą dalis nuo 21% paaugo iki 39%, o vidutinį ir žemą išsilavinimo lygį turinčių gyventojų dalys sumažėjo atitinkamai 9% ir 5%. Lyginant su bendra LR statistika, Klaipėdos miesto gyventojų išsilavinimo lygio rodikliai ir jų dinamika atitinka bendrą šalies vidurkį.

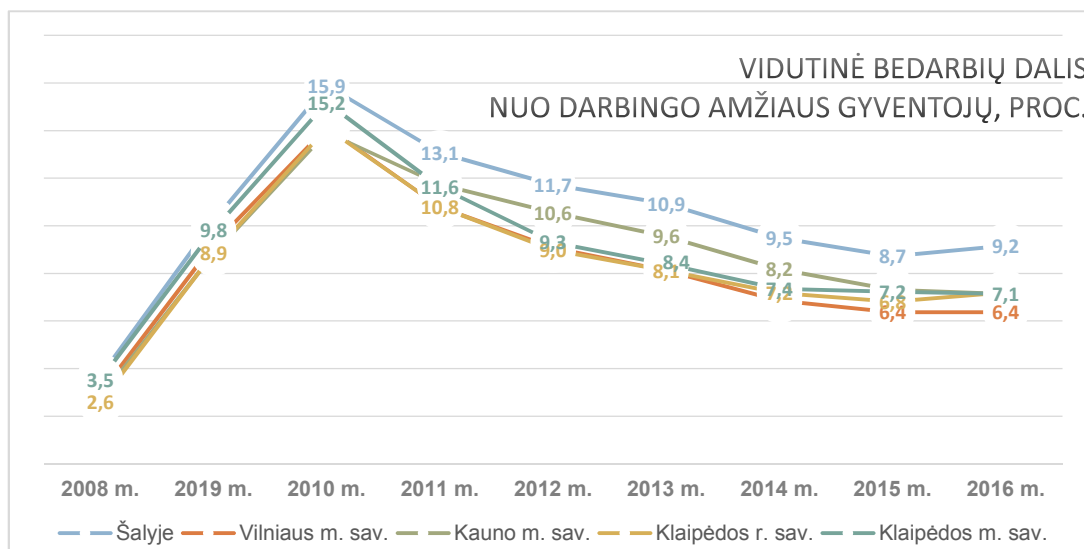
Aukšto išsilavinimo lygio gyventojų teritorinė sklaida Klaipėdos mieste koncentruota miesto centre, Giruliuose, Tauralaukio, Luizės rajonuose bei gyvenamuosiuose kvartaluose palei Minijos g. Mažiausia dalis aukšto išsilavinimo lygio gyventojų tenka tankiausiai apgyvendintuose miegamuosiuose kvartaluose Gedminų ir Smeltės rajonuose.

Gyventojų užimtumas ir nedarbas

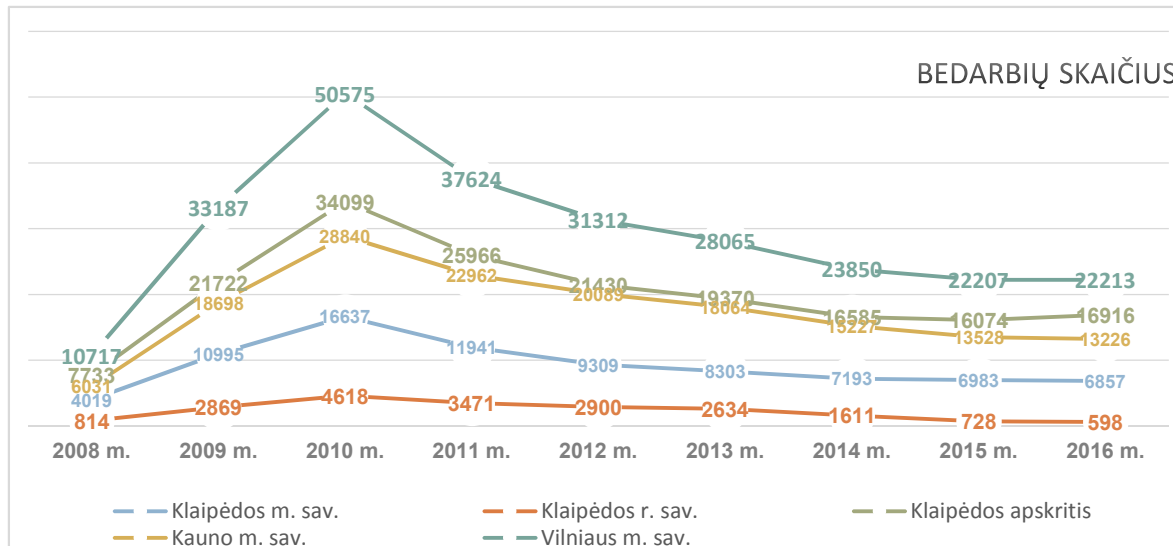
Darbo jėgos aktyvumo lygis - rodiklis, išreiškiamas darbo jėgos ir visų gyventojų santykiu. Klaipėdoje šis rodiklis nuo 2006 m. auga ir 2015 m. viršija tiek didžiųjų Lietuvos miestų, tiek šalies vidurkį. Klaipėdoje 2015 m. darbo jėga sudarė beveik 80% gyventojų, t. y. 6% daugiau nei Lietuvos vidurkis.

Visu 2008 – 2016 m. laikotarpiu Klaipėdos miesto bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų buvo viena didžiausių iš didžiųjų Lietuvos miestų, tačiau gerokai žemesnė už šalies vidurkį. 2014–2016 m. šis rodiklis Klaipėdoje buvo pastovus - vidutiniškai 7,3% darbingo amžiaus gyventojų mieste yra bedarbiai (2.45 pav.).

2.45 pav. Vidutinė bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus, proc. [5]

Remiantis Statistikos departamento duomenimis, nuo 2010 m. Klaipėdos mieste bedarbių skaičius sparčiai mažėjo - 2010 – 2016 m. šis rodiklis sumažėjo 59%. 2016 m. pradžioje Klaipėdoje gyveno 6 857 bedarbiai (2.46 pav.).

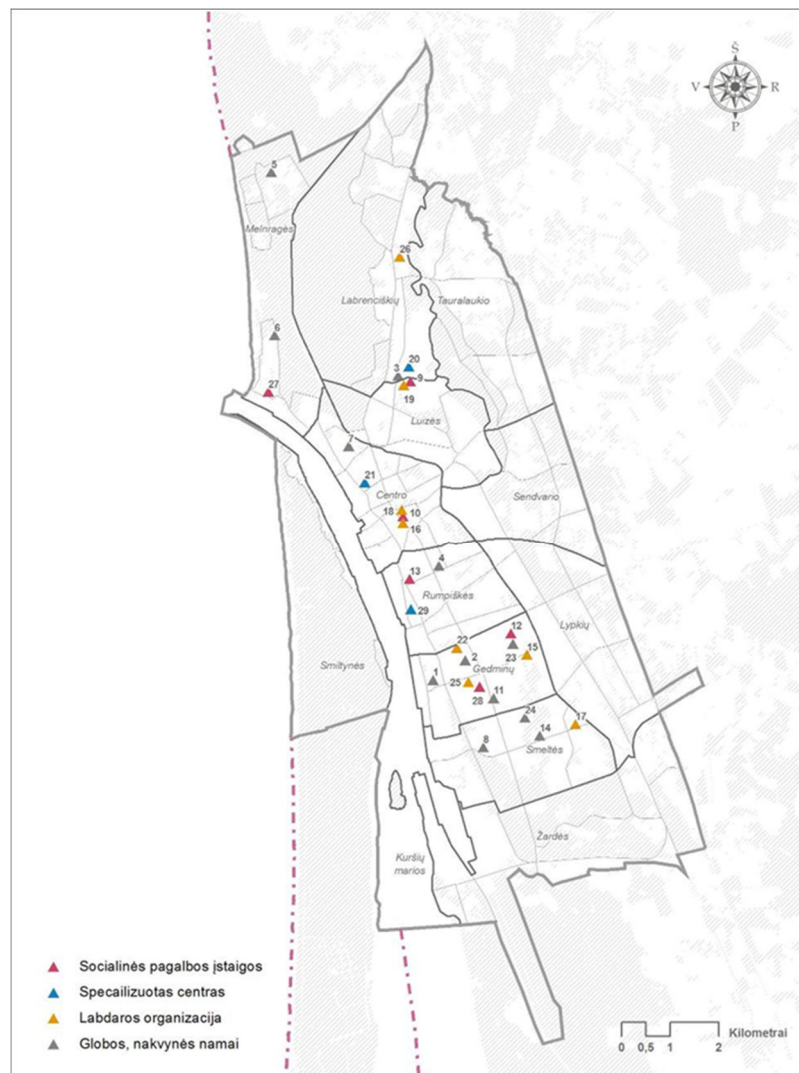

2.46 pav. Bedarbių skaičius [5]

Socialinės paslaugos

Klaipėdos mieste veikia 29 socialines paslaugas teikiančios įstaigos, teikiančios globos, nakvynės paslaugas, užsiimančios labdara, socialine ar specializuota pagalba ir 11 globos namų ir įstaigų, vieneri nakvynės namai. Dauguma jų įsikūrę pietinėje miesto dalyje - Gedminių ir Smeltės rajonuose.

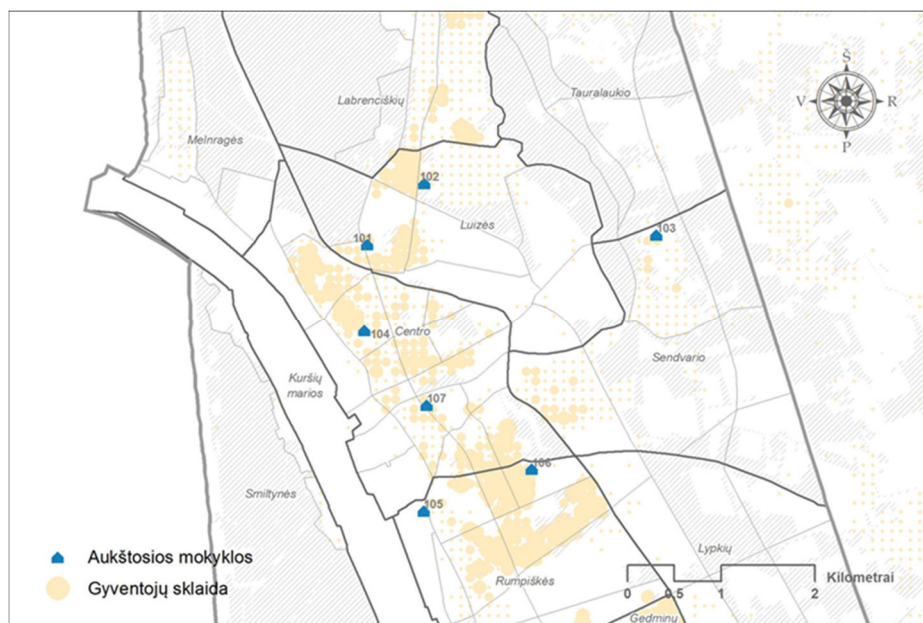
Mieste veikia 4 įstaigos, orientuotos į pagalbą žmonėms su negalia, kitos socialinės įstaigos orientuotos į paramą socialinės rizikos grupėms, šeimoms. Dienos centrų paslaugas senjorams teikia globos namai „Danė“ ir neįgaliųjų centras „Lakštutė“. Religinį bendruomenių pagrindu įsteigtos šešios iš 29 socialinių įstaigų (2.47 pav.).

2.47 pav. Klaipėdos miesto socialinės įstaigos [5]

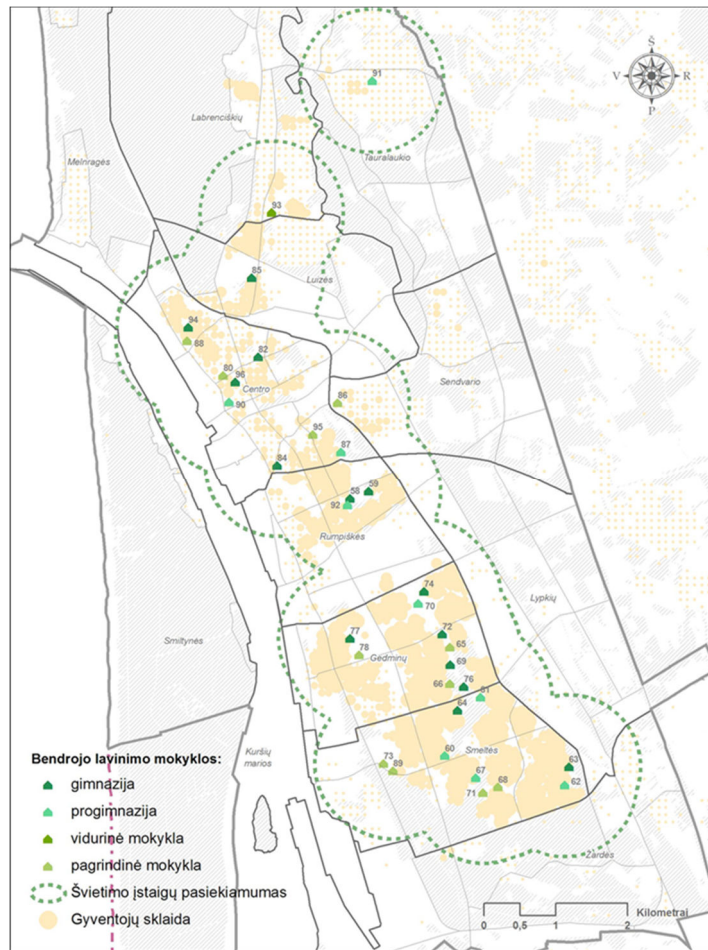
Švietimas

Klaipėdos mieste veikia 7 aukštosios mokyklos (2.48 pav.), įsikūrusios miesto centrinėje dalyje ir netoliese esančiuose rajonuose, tai pat veikia 35 bendrojo lavinimo mokyklos (2.49 pav.), kurios tolygiai pasiskirsčiusios visoje tankiai apgyvendintoje Klaipėdos miesto teritorijoje. Miesto mokyklų aptarnavimo zonos (1 km spinduliu aplink mokyklą), teritoriniu požiūriu aptarnauja 96% miesto gyventojų.

2.48 pav. Klaipėdos miesto aukštosios mokyklos [5]

Prasčiausias bendrojo lavinimo mokyklų pasiekiamumas šiaurinėje miesto dalyje - Melnragės ir Girulių gyvenvietėse bei Sendvario ir Labrenčiškių rajonuose, kurių gyventojams artimiausios mokyklos - miesto centre.

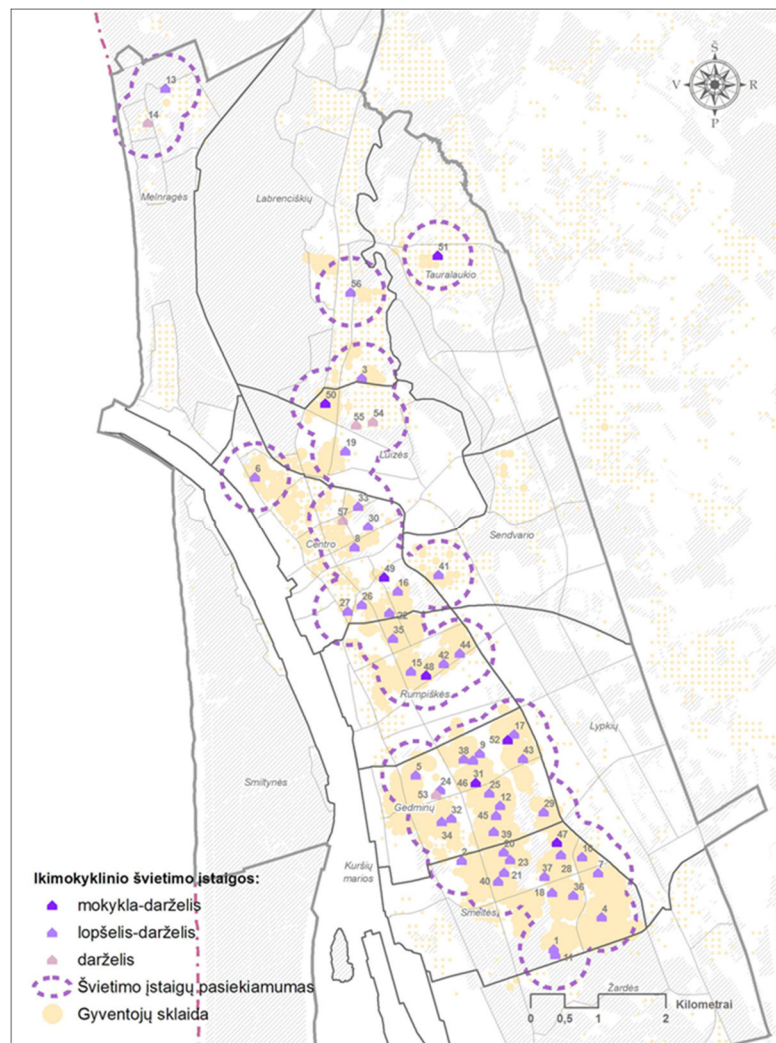
2.49 pav. Klaipėdos miesto bendrojo lavinimo mokyklos [5]

Ši situacija sukelia dvejopą problemą - artimiausių mokyklų perpildymą bei šiaurinės miesto dalies gyventojų susisiekimo problemas - dėl per didelio atstumo iki švietimo įstaigų, tėvai netiesiogiai skatinami vaikus vežti į mokyklą asmeniniu transportu, taip prisidėdami prie intensyvesnio rytinio piko. Pastaroji problema taip pat aktuali priemiesčio gyventojams, besinaudojantiems miesto socialine infrastruktūra.

Ikimokyklinis ugdymas

Klaipėdos mieste veikia 57 ikimokyklinio ugdymo įstaiga (2.50 pav.), kurios tolygiai pasiskirsčiusios visoje tankiai apgyvendintoje Klaipėdos miesto teritorijoje. Ikimokyklinio švietimo įstaigų aptarnavimo zonos (500 m spinduliu aplink švietimo įstaigą) aptarnauja 87% miesto gyventojų. Lyginant su miesto bendrojo lavinimo mokyklų sklaida, darželių aptarnavimo zonos nepakankamai apima tankiai apgyvendintus miesto kvartalus - dalis Centro, Sendvario ir Gedminų rajonų nepatenka į darželių aptarnavimo zonas. Aktualiausia ikimokyklinio ugdymo įstaigų pasiekiamumo problema (taip pat kaip ir bendrojo lavinimo įstaigų pasiekiamumas) - prastas šiaurinių rajonų (Tauralaukis, Labrenčiškis, Melnragės) ir priemiesčio zonos gyventojų, naudojančių miesto socialinę infrastruktūrą, aptarnavimas, lemiantis artimiausių įstaigų perpildymą arba didesnius miesto transporto srautus.

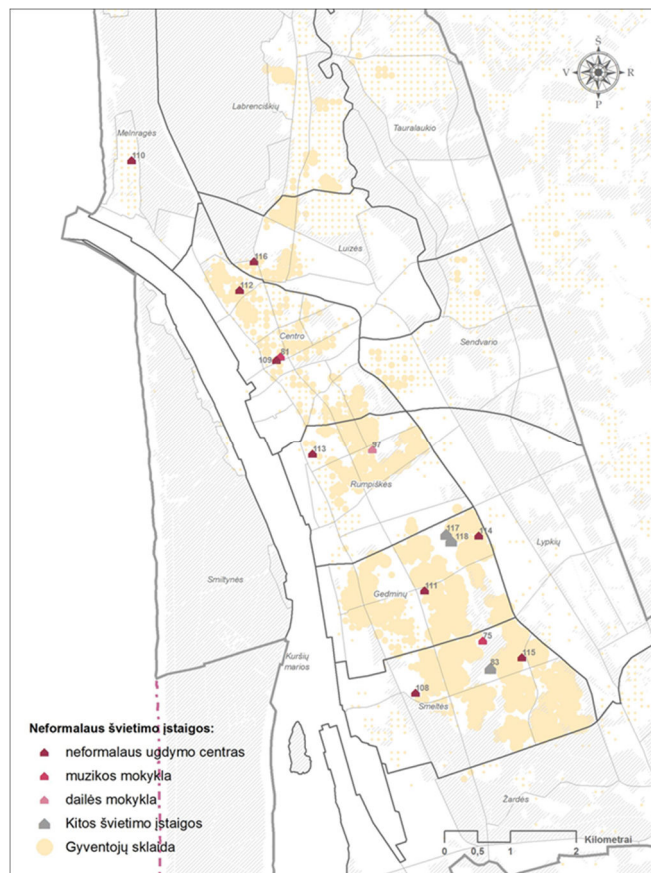
2.50 pav. Klaipėdos miesto ikimokyklinio ugdymo įstaigos [5]

Kitos švietimo įstaigos

Klaipėdoje veikia trys specializuotos švietimo įstaigos: suaugusiųjų gimnazija, Klaipėdos pedagogų švietimo ir kultūros centras bei Klaipėdos specialioji mokykla - daugiavertis centras „Svetlačiok“.

Neformalusis ugdymas ir kitos švietimo įstaigos

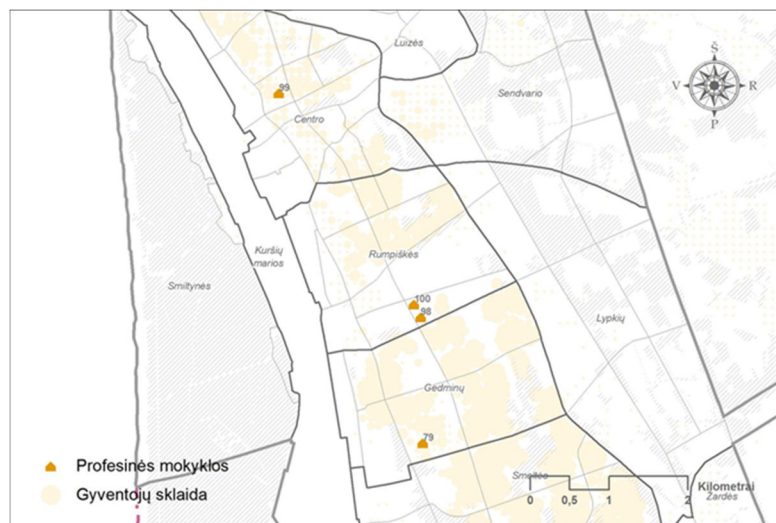
Klaipėdos mieste įsikūrusios šešios pagrindinės neformalaus ugdymo įstaigos - viena dailės, dvi muzikos mokyklos ir trys neformalaus ugdymo centrai. Kiekvienoje menų mokykloje mokosi apie 500, o kituose neformalaus ugdymo centruose po 1000 moksleivių. Klaipėdos vaikų laisvalaikio centras apima šešis klubus, įsikūrusius skirtingose miesto dalyse (2.51 pav.). Be įvardintų pagrindinių vien neformaliu ugdymu užsiimančių įstaigų, Klaipėdoje gausu bendrojo lavinimo mokyklose ar kitose viešosiose įstaigose veikiančių neformaliojo švietimo teikėjų.

2.51 pav. Klaipėdos miesto neformalaus ugdymo ir kitos švietimo įstaigos [5]

Profesinis ugdymas

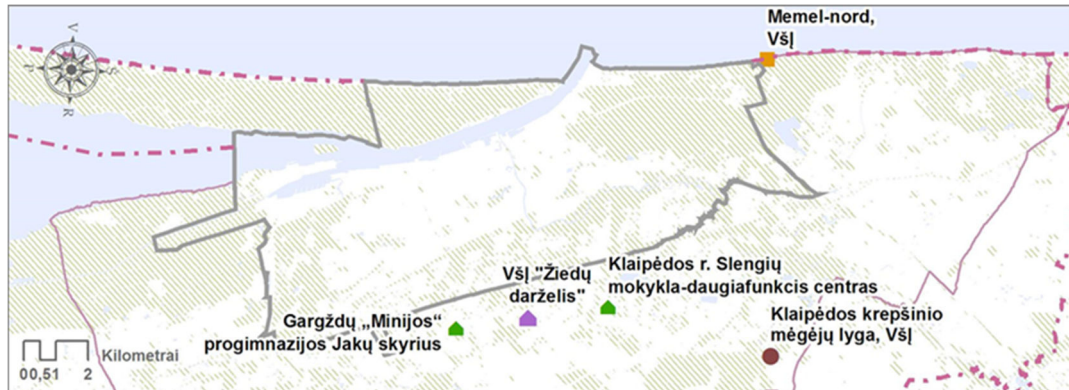
Klaipėdoje veikia keturios profesinio ugdymo mokyklos, įsikūrusios miesto centre bei pietinėje dalyje. Miesto profesinėse mokyklose mokosi apie 4 tūkst. moksleivių (2.52 pav.).

2.52 pav. Klaipėdos miesto profesinio ugdymo mokyklos [5]

Socialinė ir kultūros infrastruktūra miesto periferijoje

Klaipėdos periferijoje (nagrinėjamoje teritorijoje) identifikuoti šeši kultūros ir socialinės infrastruktūros objektai (2.53 pav.).

2.53 pav. Socialinė ir kultūrinė infrastruktūra Klaipėdos miesto periferijoje [5]

Miesto apylinkėse įsikūrusios trys švietimo įstaigos - trys mokyklos (mokyklų skyriai) ir viena privati ikimokyklinio ugdymo įstaiga. Į nagrinėjamą miesto periferijos teritoriją patenka vienas krepšinio mėgėjų sporto klubas ir lankytinas objektas - muziejus - gynybiniai įtvirtinimai Baltijos jūros pajūryje, šiauriau Girulių gyvenvietės.

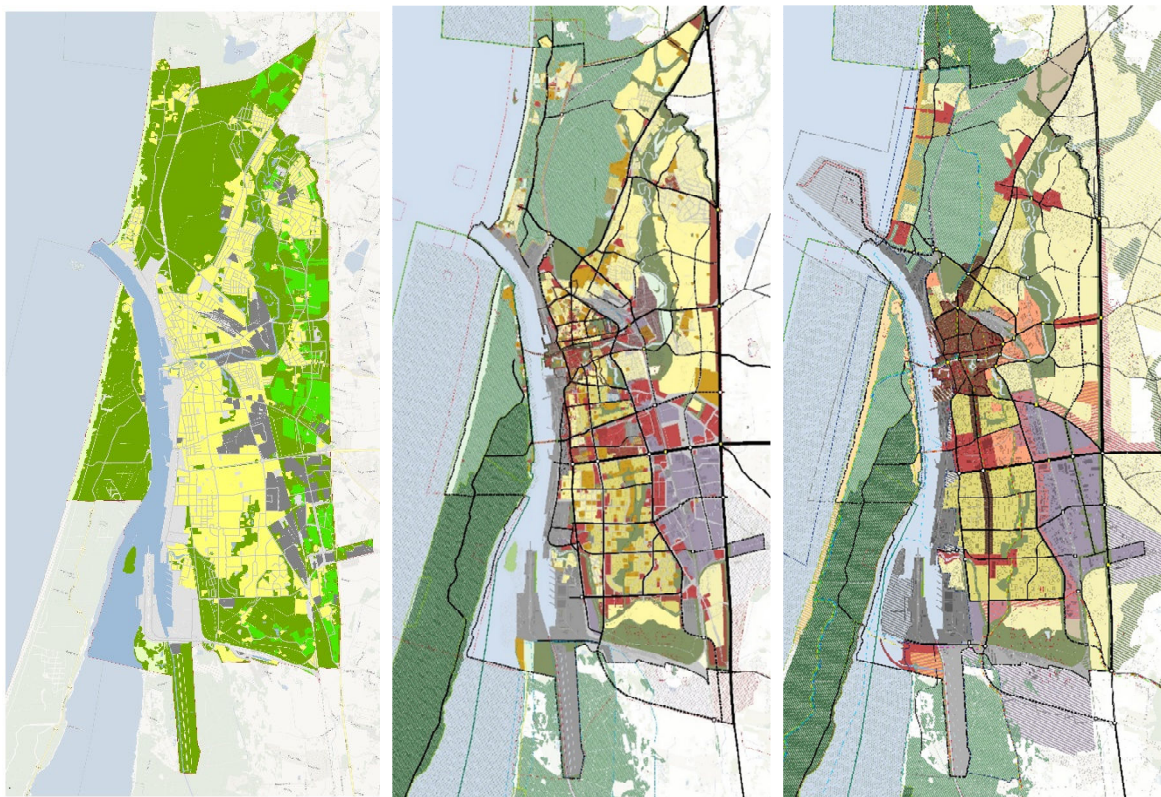
3 BP KONCEPCINIŲ ALTERNATYVŲ STRATEGINIS PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMAS

3.1 BP SPAV vertinimo nuostatos ir pasekmių aplinkai prognozavimo ir vertinimo metodai bei priemonės

Pagrindinės BP sprendinių SPAV metu taikytos nuostatos:

- BP sprendinių SPAV atliktas vadovaujantis galiojančių Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos įstatymų ir normatyvinių aktų, rekomendacijų bei metodikų reikalavimais, atliekant reikiamas dokumentacijos rengimo, derinimo ir viešinimo procedūras;
- Vertinimas atliktas šioms BP koncepcinėms alternatyvoms:
  - Klaipėdos miesto teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijos Nr. 1 alternatyva (toliau Alternatyva „1“) – nieko nekeisti, t. y. atitinka situaciją, jei Klaipėdos miestas būtų vystomas pagal šiuo metu galiojančio BP sprendinius, o aplinkos būklė planuojamoje teritorijoje būtų įtakojama galiojančio BP sprendinių.
  - Klaipėdos miesto teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijos Nr. 2 alternatyva (toliau Alternatyva „2“) – įgyvendinami BP keitimo sprendiniai (žr. 2.1.5.2 skyrių);

jas palyginant ir su esama būkle (Alternatyva „0“) (3.1 pav.);

Alternatyva „0“ (esama būklė)

Konceptinė alternatyva „1“

Konceptinė alternatyva „2“

3.1 pav. BP koncepcinės alternatyvos

- Atliktas BP koncepcinių alternatyvų funkcinių teritorijų pokyčių kiekybinis vertinimas alternatyvas palyginant tarpusavyje bei su esama būkle (Alternatyva“0“);
- Daugumoje kokybinis vertinimas atliktas BP koncepcinių sprendinių pasekmių gamtinei (aplinkos orui, klimatui, paviršiniam vandeniui, dirvožemiui, žemės gelmėms, krantams, kraštovaizdžiui, biojvairovei, saugomoms gamtinėms teritorijoms ir kt.), socialinei (visuomenės sveikatos, socialinių aspektų) ir ekonominei (materialaus turto, nuosavybės ir kt.) aplinkai atžvilgiu vadovaujantis tvaraus vystymosi principais (3.1 pav.);
- Vertinimas atliktas BP koncepcinių alternatyvų pasekmes kiekvienam aplinkos komponentui apibūdinant šiais aspektais: tiesioginės, netiesioginės, trumpalaikės, vidutinės trukmės, ilgalaikės, nuolatinės, laikinos, kaupiamosios, sąveikaujančios teigiamos, neigiamos bei įvertinant jų suminį reikšmingumą;
- BP koncepcinių alternatyvų pasekmių vertinimas neapsiriboja vien tiesiogiai planuojama teritorija, tačiau dalinai apima ir galimus sprendinius už jos ribų nagrinėjamoje teritorijoje.
- Pasekmės vertintos ne tik nustatant pasekmių riziką ir reikšmingumą, bet ir pasiūlant preliminarias prevencines priemones, leidžiančias išvengti pasekmių ar jas sumažinti bei neutralizuoti ir/ar kompensuoti.
- Pasekmės vertintos normaliai prognozuojamai veiklai, o ne galimoms avarijoms ar avarinėms situacijoms. Normali veikla laikoma kai ji įgyvendinama pagal numatytus projektinius–techninius sprendinius, o jų galimos pasekmės yra iš anksto preliminariai prognozuojamos ir kontroliuojamos, atitinkamai optimizuojant sprendinius ar įgyvendinant papildomas pasekmių išvengimo bei sumažinimo priemones. Avarijomis laikoma situacija, kurios metu dėl nekontroliuojamos padėties įvykstantis nenumatytas staigus įvykis (sprogimas, gaisras arba didelio kiekio pavojingųjų medžiagų išsiveržimas į aplinką), kuris sukelia tiesioginį ar uždelstą didelį pavojų gyventojams ir (ar) aplinkai pavojingajame objekte ar už jo ribų ir kuris yra susijęs su viena ar keliomis pavojingosiomis medžiagomis. Avarinėmis situacijomis laikomos situacijos (dažniausiai dėl nekokybiškos, neatsakingos ar aplaidžios veiklos), kai susidaro ar gali susidaryti aplinkybės, kurių metu iškyla potenciali grėsmė įvykti avarijai;
- Pažymėtina, kad šiuo metu yra baigiamas rengti Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijos bendrasis planas, kurio metu jau buvo atliktos pilnos plano sprendinių SPAV procedūros. Minėtame plane tolimesnei uosto plėtrai pasirinktos 4-os alternatyvos sprendiniai yra integruoti į rengiamo Klaipėdos miesto teritorijos bendrojo plano koncepcijos Alternatyvą „2“. Todėl atliekant šį BP SPAV pasekmės dėl KVJU plėtros sprendinių buvo vertinamos remiantis jau paminėtos SPAV ataskaitos [31] rezultatais ir išvadomis;
- Kadangi kai kurių plano sprendinių įgyvendinimas patenka ir į PAV įstatymo reglamentuojamą sferą, detalus planavimo ir SPAV metu įvertintų bei pasirinktų sprendinių alternatyvų vertinimas ir detalizavimas bus atliekamas PAV proceso metu sekančiuose planavimo ar projektavimo etapuose teisės aktuose nustatyta tvarka.

Tolimesniuose ataskaitos skyriuose pateikiamas BP koncepcinių alternatyvų pasekmių vertinimas pagal atskiras alternatyvas atitinkamiems gamtinės ir socialinės bei ekonominės aplinkos elementams.

BP įgyvendinimo sprendiniai gali turėti įvairaus reikšmingumo pasekmes šiems aplinkos elementams:

Gamtinės aplinkos:

- aplinkos orui;
- klimatui
- paviršiniam vandeniui;
- dirvožemiui;
- žemės gelmėms;
- krantams;
- kraštovaizdžiui;
- saugomoms teritorijoms;
- biologinei įvairovei (augmenijai ir gyvūnijai).

Socialinės-ekonominės aplinkos:

- kultūros paveldo vertybėms.
- visuomenei ir jos sveikatai;
- socialinėms sąlygoms;
- ekonominėms sąlygoms.

3.1.1 Vertinimo metodika

Vertinimas atliktas ekspertams, išanalizavus esamą planuojamos teritorijos ir jos gretimųjų gamtinės, socialinės bei ekonominės aplinkos būklę, įvertinant ir aprašant galimas kiekvienos BP koncepcinės alternatyvos pasekmes kiekvienam anksčiau paminėtam aplinkos elementui bei nustatant pasekmių rūšis (3.1 lentelė) ir nusakant jų suminį reikšmingumą (3.2 lentelė). Daugumoje atveju atliktas kokybinis, atskirais atvejais - kiekybinis palyginamasis vertinimas.

Vertinimas atliktas dviem BP koncepcinėms alternatyvoms palyginant jas su Alternatyva „0“.

Visais atvejais vertinimas yra tik preliminarus, o atskirais atvejais tik labai orientacinis. Šiame vertinimo etape dar nėra žinomi tikslūs sprendiniai ir konkreti planuojama ūkinė veikla teritorijose, todėl vertinimo rezultatai daugeliu atvejų skirti tik koncepcinių alternatyvų galimų pasekmių sąlyginiam palyginimui. Prieš įgyvendinant sprendinius pagal bet kurią pasirinktą alternatyvą

atskiroms veikloms būtini detalesni vertinimai planuojamos ūkinės veiklos PAV ir techninio projektavimo etapuose (jei tai numato teisės aktai).

Vertinimo informacija ataskaitoje pateikiama vadovaujantis šia seka:

- Kiekvieno vertinamo aplinkos komponento esama būklė, nusakanti „0“ alternatyvos sąlygas ir aplinką.
- Pagrindinių teisės aktų, reglamentuojančių konkretaus aplinkos elemento apsaugą ir galinčių įtakoti BP sprendinių įgyvendinimą, apžvalga.
- Galimų pasekmių konkrečiam aplinkos elementui BP apibūdinimas ir įvertinimas šiai vertinimo stadijai taikytu detalumu su apibendrinta išvada.

3.1 lentelė. Pasekmių rūšis ir jos apibūdinimas

Pasekmių rūšis	Pasekmių rūšies apibūdinimas
Teigiamos	Teigiamos pasekmės yra tos, kurios sukuria naudą aplinkai ir/ar bendruomenei
Neigiamos	Neigiamos pasekmės yra tos, kurios padaro žalą arba pablogina gamtinės aplinkos ir/ar bendruomenės gyvensenos sąlygas
Tiesioginės	Pasekmės, kurios atsiranda tiesiogiai įgyvendinant plano sprendinius, pvz. pagilinama akvatorija, iškertamas miškas.
Antrinės, netiesioginės	Pasekmės, kurios yra sąlygotos arba gali atsirasti vėliau dėl konkrečių sprendinių įgyvendinimo pvz., dėl kanalo išgilinimo ir hidrodinaminių pokyčių gali prasidėti krantų erozija arba sufoziniai procesai
Trumpalaikės/ vidutinės trukmės/ilgalaikės	Pasekmių trukmė šiame vertinime priimama kaip sąlyginė: trumpalaikės (mažiau kaip 1 metai), vidutinės trukmės (1-10 metų), ilgalaikės (daugiau kaip 10 metų)
Laikinos	Laikinos pasekmės, kurios trunka tam tikrą neilgą ribotą laikotarpį, pvz. statybos metu naudojamos įrangos ir transporto priemonių keliamas triukšmas
Nuolatinės	Pasekmės, kurios išlieka ir jaučiamos ilgą laiką arba vyksta nuolat, pvz. suformuota infrastruktūros teritorija, pasikeitęs akvatorijos pralaidumas
Kaupiamosios	Pasekmės, pasižyminčios, pvz. dėl transporto priemonių ar kitos ūkinės veiklos į aplinkos orą išmetamuose teršaluose esantys sunkieji metalai nusėda grunte, yra pasisavinami augalų ar gyvūnų bei gali patekti į žmogaus organizmą ir kauptis ilgą laiką ir turėti atitinkamų pasekmių
Sinergetinės (sąveikaujančios)	Pasekmės, kai atskirų pasekmių visuma veikiant kartu turi reikšmingesnį poveikį nei atskirai, pvz. transporto priemonių vienu metu keliamas triukšmas, kylantis dulkelėjimas bei aplinkos oro tarša iš vidaus degimo variklių išmetamais teršalais

Vėliau ataskaitoje kiekvienai BP koncepcinei alternatyvai buvo apskaičiuotas pasekmių visiems aplinkos komponentams suminis reikšmingumas.

BP koncepcinių alternatyvų sprendinių pasekmių reikšmingumas įvertintas sąlyginiais reikšmingumo balais (kuo didesnė sąlyginio reikšmingumo balo reikšmė, tuo mažesnės neigiamos pasekmės) (3.2 lentelė) nustatant išvestinį balą pasekmių gamtinei, socialinei bei ekonominei aplinkai:

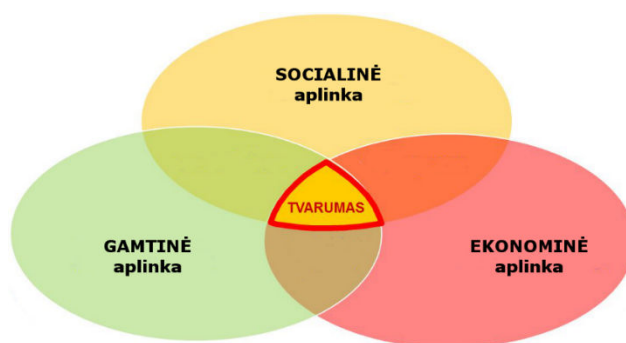
- Ypač reikšmingos teigiamos pasekmės - 9 balai (tikėtinos sprendinių ypač teigiamos pasekmės, esminiai pagerinančios gamtinę ir/ar socialinę-ekonominę aplinką ir sukuriančios ilgalaikę pridėtinę vertę).
- Reikšmingos teigiamos pasekmės - 8 balai (tikėtinos sprendinių teigiamos pasekmės, pagerinančios gamtinę ir/ar socialinę-ekonominę aplinką ir sukuriančios ilgalaikę pridėtinę vertę).
- Vidutiniškai reikšmingos teigiamos pasekmės - 7 balai (tikėtinos sprendinių teigiamos pasekmės sumažinant jau esamas neigiamas pasekmes arba papildomai įtakojant naujų teigiamų pasekmių atsiradimą).
- Mažai reikšmingos teigiamos pasekmės - 6 balai (tikėtinos sprendinių teigiamos pasekmės nežymiai įtakos esamą aplinką).
- Nereikšmingos pasekmės - 5 balai (tikėtinos sprendinių pasekmės esminiai nepakeis jau esamos būklės).
- Mažai reikšmingos neigiamos pasekmės - 4 balai (tikėtinos sprendinių pasekmės nežymiai įtakos esamą aplinką, rekomenduotinos prevencinės priemonės).
- Vidutiniškai reikšmingos neigiamos pasekmės - 3 balai (tikėtinos pasekmės paveiks esamą aplinką, tačiau tai nesukels padarinių, kurių nebūtų galima pašalinti/išvengti/sumažinti prevencinėmis ar kompensacinėmis priemonėmis).
- Reikšmingos neigiamos pasekmės - 2 balai (tikėtinos pasekmės turės reikšmingų padarinių ir gali ženkliai įtakoti aplinkos komponento būklę, būtinos prevencinės/kompensacinės priemonės).
- Ypač reikšmingos neigiamos pasekmės - 1 balas (tikėtinos pasekmės galinčios turėti ypatingai rimtų tiesioginių ir netiesioginių padarinių, reikalaujančios neatidėliotinių prevencinių priemonių arba planuojamų sprendinių tikslinimo).

3.2 lentelė. Pasekmių reikšmingumo skalė

Pasekmės	Pasekmių reikšmingumas	Reikšmingumo balas
Teigiamos	labai reikšmingos teigiamos	9
	reikšmingos teigiamos	8
	vidutiniškai reikšmingos teigiamos	7
	mažai reikšmingos teigiamos	6
Neutralios	Nereikšmingos/ pasekmių nėra	5
Neigiamos	mažai reikšmingos neigiamos	4
	vidutiniškai reikšmingos neigiamos	3
	reikšmingos neigiamos	2
	labai reikšmingos neigiamos	1

Toliau gauti pasekmių vertinimo rezultatai įvertinti vadovaujantis tvaraus vystymosi principais suformuota metodologija. Tvarus vystymasis yra pasauliniu lygiu sprendžiamas klausimas, į politinę

darbotvarkę įtrauktas dar 1992 m. Norėdama spręsti augančios ekonomikos ir besikeičiančios aplinkos keliamus klausimus ES parengė Tvaraus vystymosi strategiją, kurioje aptarė ekonominius, socialinius ir finansinius aspektus. Skatinant naujų, ekologiškesnių technologijų naudojimą susieti Lisabonos strategijos ir Geteborgo įvykusiame Europos Vadovų Tarybos susitikime iškelti uždaviniai. Be to, Europos teisės aktais siekiama integruoti aplinkos apsaugos klausimus į kitas ES politikos sritis. ES tvaraus vystymosi strategijoje nustatytos gairės tvariam vystymuisi Europos Sąjungoje įgyvendinti, aptarti ekonominiai, socialiniai, aplinkos apsaugos ir finansiniai aspektai, ES politikos priemonių ir visų lygmenų valdymo, įskaitant globalizacijos (prekybos) panaudojimą tvariam vystymuisi, nuoseklumas; kova su skurdu ir socialinio vystymosi skatinimas; tvarus gamtinių ir aplinkos išteklių valdymas; geresnis visų lygmenų valdymas (pilietinės visuomenės aktyvumo skatinimas, pasaulinio ekonomikos, socialinės sritys ir aplinkos apsaugos valdymo teisėtumas, nuoseklumas ir veiksmingumas); tvaraus vystymosi finansavimas. Bendrąja prasme tvarumas apibrėžiamas kaip socialinės, ekonominės ir gamtinės aplinkos balansas (3.1 pav.):

3.1 pav. Tvaraus vystymosi/plėtros principas ir vertinimo veiksnių santykis

Kiekvienas iš trijų tvaraus vystymosi veiksnių (toliau - veiksniai) laikytinas lygiaverčiu ir vienodai svarbiu, t. y. skaitine verte lyginamasis kiekvieno veiksnio „svoris“ yra 1/3 (33,3%). Kiekvieno veiksnio aspektai vienas kito atžvilgiu laikomi lygiaverčiais. Gamtinės, socialinės ir ekonominės aplinkos veiksnių įvertinimo aspektai pateikti tolimesniuose skyriuose. Kiekvienas iš aspektų buvo įvertintas sąlyginiais reikšmingumo balais (kuo didesnė sąlyginio reikšmingumo balo reikšmė, tuo mažesnės neigiamos pasekmės). Apibendrintas konkrečios alternatyvos vertinimas veiksnio masteliu skaičiuojamas pagal formulę:

$$Iv_{vksn} = \frac{\sum_{aspkt} (Iv_{aspkt} * Sv_{aspkt})}{Sv_{vksn}}$$

čia:

Iv_{vksn} - apibendrintas veiksnio įvertinimas,

Iv_{aspkt} - aspekto įvertinimas,

Sv_{vksn} - veiksnio santykinis „svoris“,

Sv_{aspkt} - aspekto santykinis „svoris“.

Apibendrintas konkrečios alternatyvos vertinimas šiame daugiakriteriniame vertinime nustatomas kaip aritmetinis visų trijų veiksnių įvertinimų aritmetinis vidurkis.

3.1.2 Konceptinių alternatyvų palyginimas

Tam, kad būtų galima kiekybiškai palyginti BP koncepcines Alternatyvas „1“ ir „2“ tarpusavyje bei su esama situacija (Alternatyva „0“) buvo atliktas sąlyginis kiekvienos alternatyvos funkcinių teritorijų sugrupavimas į sustambintas funkcines teritorijas (3.3 lentelė) bei jų pokyčių palyginimas (3.4 lentelė, 3.2 pav.). Palyginimas atliktas Klaipėdos savivaldybės teritorijai, kurios plotas – 9795 ha. BP koncepcinėje Alternatyvoje „2“ numatyti ir siūlomi sprendiniai praplėsti Klaipėdos miesto teritoriją apie 1320 ha Klaipėdos r. sav. teritorijos sąskaita vertinami atskirai.

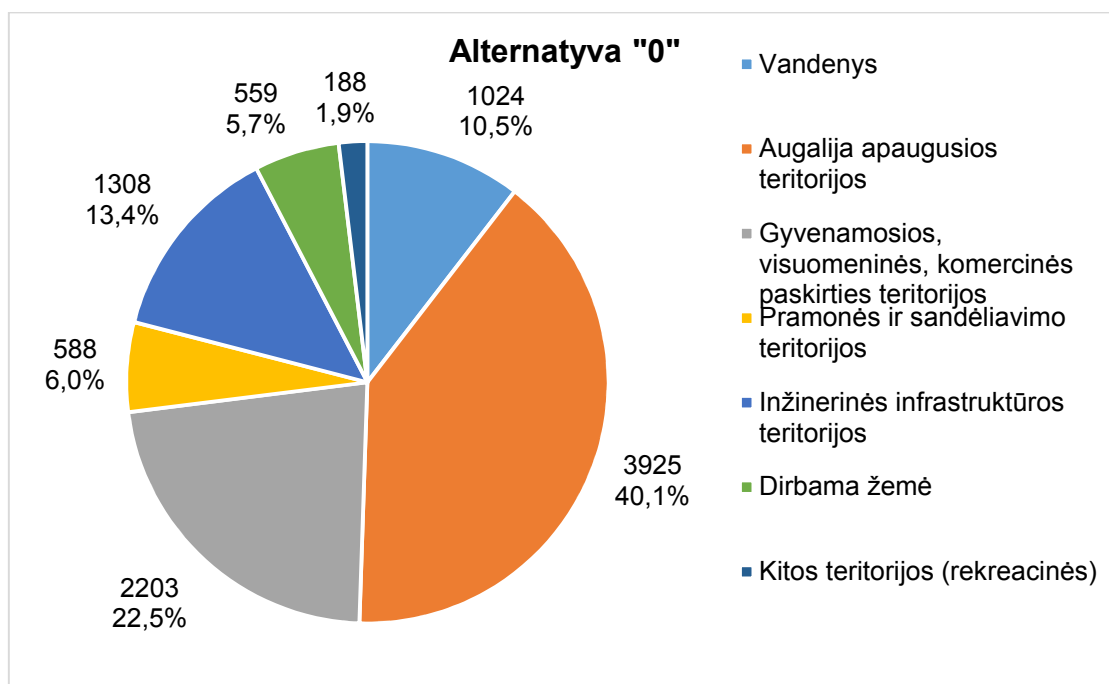
3.3 lentelė. BP alternatyvų funkcinių teritorijų sugrupavimas

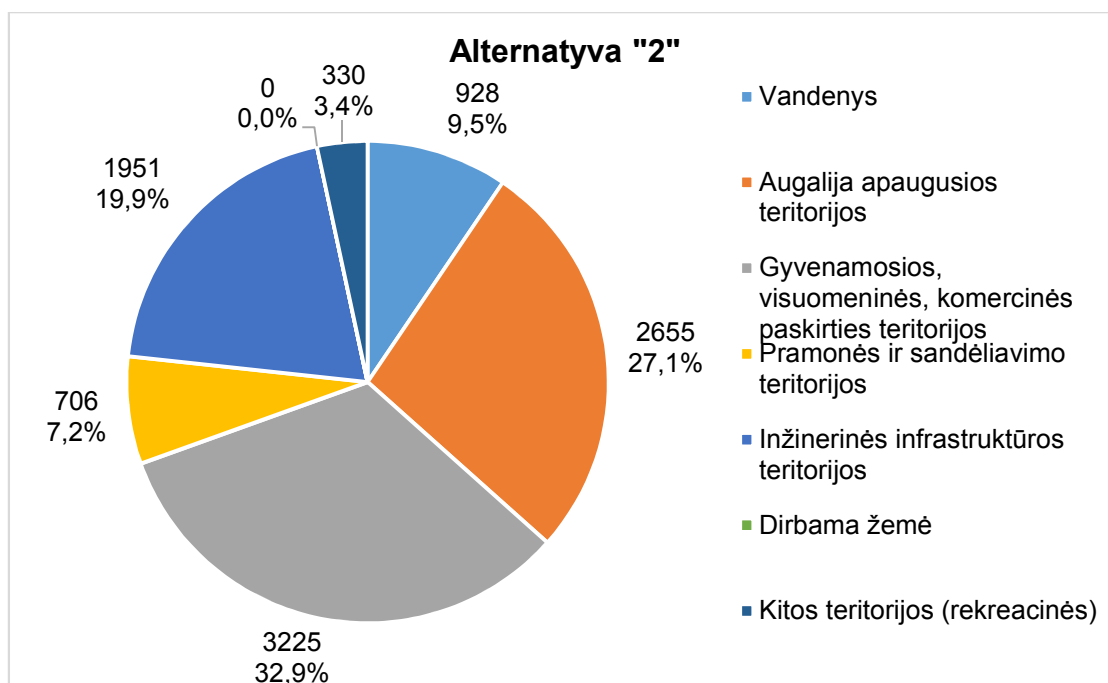
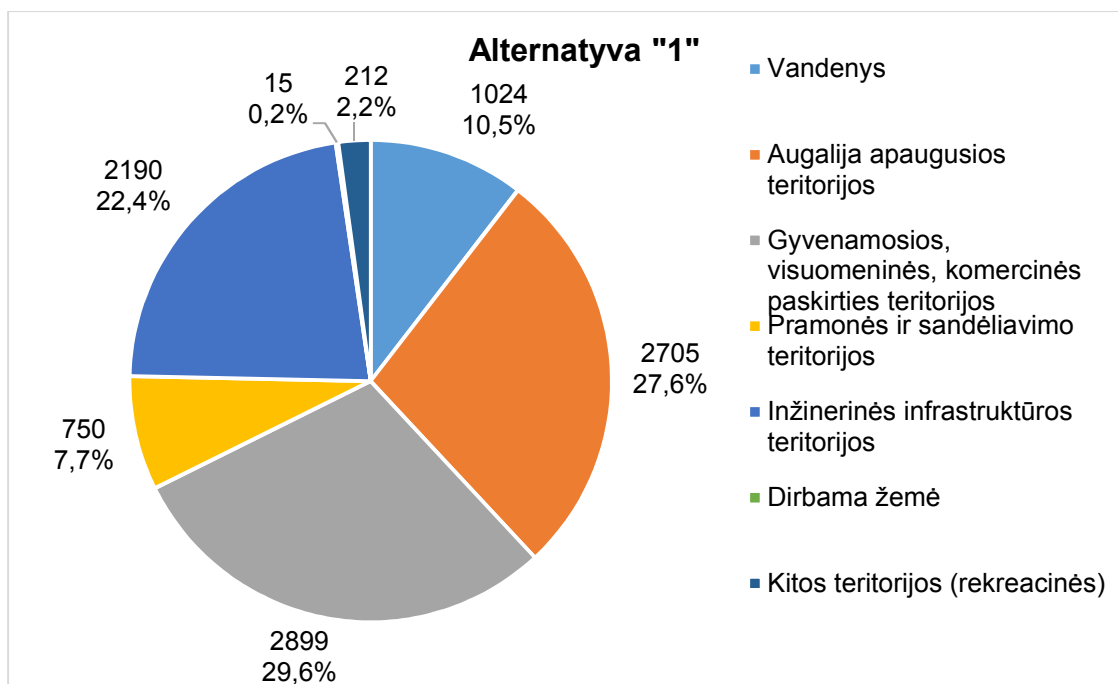
Sustambinta funkcinė teritorija	Funkcinės teritorijos pagal Alternatyvas		
	Alternatyva „0“	Alternatyva „1“	Alternatyva „2“
Vandenys	Vandenys	Vandenys	Vandenys
Augalija apaugusios teritorijos	Mišakai, parkai, želdynai	Bendro naudojimo teritorijos Vyraujančių miškų teritorijos (ekosistemų apsaugos, rekreacinių, apsauginių, ūkinių miškų sklypai) Gamtinių rezervatų sklypai	Rekreacinių miškų teritorijos Atskirųjų želdynų teritorijos (bendro naudojimo erdvių, želdynų zona - intensyviai ir ekstensyviai naudojami želdynai)
Gyvenamosios, visuomeninės, komercinės paskirties teritorijos	Užstatytos teritorijos (gyvenamosios, visuomeninės, komercinės paskirties)	Komercinės paskirties objektų teritorijos Visuomeninės paskirties teritorijos Gyvenamosios teritorijos Mažaaukščių gyvenamųjų namų statybos teritorijos Daugiaaukščių ir aukštybinių gyvenamųjų namų statybos teritorijos Mėgėjiškų sodų žemės sklypai ir sodininkų bendrijų bendro naudojimo teritorijos Daugiafunkcinė teritorija Keleivių ir kruizinių laivų terminalai, perkėlos, prieplaukos-visuomenei atviros teritorijos Teritorijos krašto apsaugos tikslams	Pagrindinis centras Pocentriai Konvertuojamos buvusios pramonės teritorijos Esamos ir planuojamos intensyvaus ir vidutinio intensyvumo užstatymo gyvenamosios teritorijos; Esamos ir planuojamos vidutinio ir mažo intensyvumo užstatymo gyvenamosios teritorijos; Specializuotų kompleksų daigifunkcinės teritorijos
Pramonės teritorijos	Pramonės ir sandėliavimo teritorijos	Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos	Pramonės ir darbo vietų teritorijos (Pramonės ir sandėliavimo zona)
Inžinerinės infrastruktūros teritorijos	Inžinerinės infrastruktūros teritorijos	Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos teritorijos Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorimas skirtos teritorijos Uosto rezervinės teritorijos	Inžinerinės infrastruktūros ir uosto teritorijos
Dirbama žemė	Dirbama žemė	-	-
Kitos teritorijos	Smėlynai	Rekreacinės teritorijos	Rekreacinės kurortinės teritorijos

3.4 lentelė. Konceptinių Alternatyvų funkcinių teritorijų pokyčių palyginimas

Sustambinta funkcinė teritorija	Funkcinės teritorijos pagal alternatyvas plotas, ha/% nuo viso savivaldybės teritorijos ploto		
	Alternatyva „0“	Alternatyva „1“	Alternatyva „2“
Vandenys	1024/10,5	1024/10,5	928/9,5
Augaliija apaugusios teritorijos	3925/40,1	2705/27,6	2655/27,1
Gyvenamosios, visuomeninės, komercinės paskirties teritorijos	2203/22,5	2899/29,6	3225/32,9
Pramonės teritorijos	588/6,0	750/7,7	706/7,2
Inžinerinės infrastruktūros teritorijos	1308/13,4	2190/22,4	1951/19,9
Dirbama žemė	559/5,7	15/0,2	0,0
Kitos teritorijos (rekreacinės)	188/1,9	212/2,2	330/3,4
	9795/100,0	9795/100,0	9795/100,0

3.2 pav. Alternatyvų funkcinių teritorijų pasiskirstymas

Alternatyvoje „2“ siūloma nauja administracinė Klaipėdos m. riba prasiplečia šiaurinėje dalyje apie 277 ha, iš kurių apie 28 ha (apie 10% nuo naujos teritorijos) siūloma skirti esamoms ir potencialioms atskirųjų želdynų teritorijoms, apie 222 ha (apie 80% nuo naujos teritorijos) siūloma skirti esamoms ir potencialioms gyvenamojo prioriteto teritorijoms. Pietinėje dalyje miesto savivaldybės teritorija padidėtų apie 1043 ha, iš kurių apie 309 ha (apie 30% nuo papildomos teritorijos) siūloma skirti esamoms ir potencialioms mišrios pramonės teritorijoms, orientuotoms į gamybą, sandėliavimą ir logistiką. Šiose teritorijose taip pat būtų galima komercinė ir paslaugų veikla be gyvenamosios

statybos. Apie 632 ha (apie 61%) teritorijos siūloma skirti esamoms ir potencialioms atskirųjų želdynų teritorijoms. Taip pat siūloma Klaipėdos m. ribos išsiplėsti į Baltijos jūros akvatoriją apie 1572 ha. Lyginant su dabartine Klaipėdos m. savivaldybės administracine teritorija (9795 ha), teritorija su siūloma teritorine plėtra padidėtų apie 30% (iki 12 686 ha).

Nustatytas BP koncepcinių alternatyvų funkcinių teritorijų pokyčių mastas bei šių pokyčių detalesnė analizė išsamiai aprašyta sekančiuose skyriuose.

3.2 BP sprendinių galimos pasekmės aplinkai

3.2.1 Pasekmės aplinkos orui

Informacija apie esamą aplinkos oro būklę BP sprendinių įgyvendinimo zonoje pateikta 2.3.3 skyriuje.

3.2.1.1 Aplinkos oro apsaugos teisinis reguliavimas BP SPAV kontekste

Remiantis LR Aplinkos oro apsaugos įstatymo 11 straipsnio 3 dalimi, planavimo organizatoriai, planuojamos ūkinės veiklos užsakovai, rengdami ir tvirtindami teritorijų planavimo dokumentus bei planuodami ūkinę veiklą, privalo užtikrinti, kad nebus viršijamos nustatytos ribinės užterštumo vertės ir pavojaus slenksčiai, taip pat nebus naudojamos teritorijos, kuriose dėl natūralių ar dirbtinių sąlygų teršalai sunkiau išsisklaido.

Pagrindinių aplinkos oro teršalų (kuro degimo produktų) ribinės vertės pateiktos 3.5 lentelėje, remiantis LR aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 11 d. įsakymu Nr.D1-329/V-469 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo ir teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“ [33].

3.5 lentelė. Teršalų ribinės vertės

Teršalo pavadinimas	Ribinė vertė mg/m ³		
	vienkartinė	paros vidutinė	metų vidutinė
Anglies monoksidas	-	10 ¹	-
Azoto oksidai	0,2 ²	-	0,04
Kietosios dalelės (KD ₁₀)	-	0,05 ³	0,04
Kietosios dalelės (KD _{2,5})	-	-	0,025
Lakūs organiniai junginiai	5 ⁴	-	-
Sieros dioksidas	0,35 ⁴	0,125 ⁵	-

¹ Nurodytas paros 8 valandų maksimalus vidurkis.

² Nurodyta 1 valandos vidurkio ribinė vertė, kuri neturi būti viršyta daugiau kaip 18 kartų per kalendorinius metus, t.y. taikytinas 99,8 procentilis.

³ Nurodyta 24 valandų vidurkio ribinė vertė, kuri neturi būti viršyta daugiau kaip 35 kartus per kalendorinius metus, t.y. taikytinas 90,4 procentilis.

⁴ LR aplinkos ministerijos 2000 m. balandžio 20 d. rašte Nr. 60-05-1655 „Dėl lakiųjų organinių junginių (LOJ) normavimo, apskaitos ir jų išmetamo kiekio mažinimo galimybių“ pateikta momentinė ribinė vertė.

⁴ Nurodyta 1 valandos vidurkio ribinė vertė, kuri neturi būti viršyta daugiau kaip 24 kartus per kalendorinius metus, t.y. taikytinas 99,7 procentilis.

⁵ Nurodyta 24 valandų vidurkio ribinė vertė, kuri neturi būti viršyta daugiau kaip 3 kartus per kalendorinius metus, t.y. taikytinas 99,2 procentilis.

3.2.1.2 Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu

BP sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu tikėtinos šios pasekmės aplinkos orui:

- Susisiekimo infrastruktūros sprendinių ir transporto pasekmės. Planuojamoje teritorijoje įgyvendinant BP sprendinius didžiausios pasekmės aplinkos orui sietinos su iš transporto priemonių (lengvųjų automobilių, sunkvežimių, lokomotyvų, laivų ir kt.) vidaus degimo variklių į aplinkos orą išmetamais teršalais (degimo produktai: NO_x, CO, KD, SO_x, LOJ). Planuojamas pietinio aplinkkelio įrengimas bei efektyvus eismo organizavimas ženkliai įtakotų transporto srautų persiskirstymą, nukreipiant esminę dalį krovinių ir kito transporto šiuo metu vykstančio į uostą ir iš jo per centrinę ir pietinę miesto dalis. Transporto srautų persiskirstymas sąlygotų ir transporto sukeltos aplinkos oro taršos sklaidos persiskirstymą. Centrinės greito eismo A2 kategorijos gatvės (Baltijos pr.) iki uosto ir perkėlos įrengimas, naujos ekologiškos (pageidautina elektrinės) viešojo transporto rūšies įdiegimas į viešojo transporto maršrutinį tinklą pagrindinėje miesto urbanistinėje – transporto ašyje, susisiekimo pėsčiomis ir dviračiais infrastruktūros plėtra, gali įtakoti bendrą aplinkos oro kokybės pagerėjimą centrinėje miesto dalyje. Naujų (pietinis aplinkkelis) bei kitų labiau apkraunamų (Šiaurės pr.) susisiekimo infrastruktūros objektų artimiausioje aplinkoje, kuriuose transporto srautai padidės, tikėtinas aplinkos oro kokybės pablogėjimas – būdinga abiejų alternatyvų atveju. Minėti susisiekimo infrastruktūros sprendiniai turės tiesiogines (keičiasi transporto priemonių išmetamų teršalų kiekis, lokalizacija ir pasiskirstymas), nuolatines, teigiamas (mažėja išmetamų teršalų kiekis centrinėje miesto dalyje) ir neigiamas (didėja išmetamų teršalų kiekis naujų/labiau apkraunamų susisiekimo infrastruktūros objektų artimiausioje aplinkoje) pasekmes aplinkos orui.
- Šiluminės energijos gamybos sprendinių pasekmės. Alternatyvos „1“ atveju, planuojant naują šilumos ir elektros generavimo šaltinį prie esamų katilinių pramonės rajone, ir pakeitus teritorijos Danės g. 8 paskirtį į komercinę, gyvenamąją teritoriją šioje vietoje ženkliai sumažėtų į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekiai (remiantis 2017-12-22 Aplinkos apsaugos agentūros patikslintomis AB „Klaipėdos energija Elektrinės TIPK leidimo sąlygomis į aplinkos orą gali būti išmetama 429 t teršalų per metus), tuo tarpu naujo šilumos ir elektros generavimo šaltinio įrengimas pramonės rajone kiek padidintų pastarosios teritorijos aplinkos oro taršą, tačiau tikėtina, kad taikant modernesnes technologijas ne buvusiu lygiu.

Remiantis informacija apie esamą aplinkos oro būklę BP sprendinių įgyvendinimo zonoje (2.3.3 skyrius) didelė kietųjų dalelių KD₁₀ koncentracija šaltuoju metu periodu stebima tankiai apstatytuose individualių namų rajonuose. Teršalų koncentracijos ore padidėjimai paprastai siejami su didesniais jų išmetimais arba nepalankiomis teršalų sklaidai meteorologinėmis sąlygomis. Kietosios dalelės susidaro deginant kietąjį kurą. Alternatyvų „1“ ir „2“ atvejais gyvenamosios, visuomeninės, komercinės paskirties teritorijų plotas atitinkamai padidėtų 7,1 ir 10,4%. Tankiai apstatytuose individualių namų rajonuose šildymui ir toliau naudojant kietąjį kurą, tikėtinas kietųjų dalelių KD₁₀ koncentracijų aplinkos ore didėjimas didesnėje teritorijoje. Centralizuotas šiluminės energijos tiekimas, alternatyvūs šiluminės energijos tiekimo būdai (geoterminė energetika), mažiau taršaus (dujinio) kuro ar modernesnių technologijų naudojimas, draudimas statyti katilines esamuose bei plečiamuose miesto gyvenamuosiuose rajonuose, neįrengti jų daugiabučiuose namuose, vaikų ir mokymosi įstaigose, kituose visuomeniniuose

pastatuose, prijungtuose prie centralizuotos šilumos tiekimo sistemos leistų išvengti aplinkos oro taršos padidėjimo.

Alternatyvos „2“ atveju, atsisakius statyti planuotą naują šilumos šaltinį vietoje panaikinamos katilinės Danės g., šioje vietoje ženkliai sumažėtų į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekiai, kurie generuojami kituose šiluminės ir/ar elektros gamybos taškuose (AB „Klaipėdos energija“, nepriklausomi šilumos gamintojai).

Išvardinti šilumos gamybos sprendiniai turės tiesiogines (keičiasi išmetamų teršalų kiekis, lokalizacija), nuolatinės, teigiamas (mažėja išmetamų teršalų kiekis šiaurinėje miesto dalyje panaikinus katilinę Danės g.; centralizuotas šiluminės energijos tiekimas, alternatyvūs šiluminės energijos tiekimo būdai, draudimas statyti katilines esamuose ir plečiamuose miesto gyvenamuosiuose rajonuose) ir neigiamas (didėja išmetamų teršalų kiekis dėl naujo šilumos ir elektros generavimo šaltinio įrengimo pramonės rajone) pasekmes aplinkos orui. Pažymėtina, kad pasekmių aplinkos orui požiūriu palankesnė Alternatyva „2“ (jei būtų atsisakyta statyti planuotą naują šilumos šaltinį vietoje panaikinamos katilinės Danės g.) (3.6 lentelė).

- *KVJU plėtros sprendiniai.* Remiantis KVJU teritorijos bendrojo plano SPAV ataskaita [31] įgyvendinti sprendiniai leistų į KVJU atplaukti daugiau ir didesnės keliamosios galios laivams bei žymiai padidinti krovos uoste bei transportavimo apimtis. Tai gali įtakoti aplinkos oro taršos KVJU teritorijoje ir artimiausioje jos aplinkoje padidėjimą. Pagrindiniai mobilūs taršos šaltiniai: vandens, geležinkelio ir autotransporto priemonės, o pagrindiniai teršalai: NO_x, CO, KD, SO_x, LOJ. Tarp stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių, KVJU teritorijoje išskirtinos skystus naftos produktus perkraunančios įmonės (išmetimuose dominuoja LOJ); birius produktus perkraunančios įmonės (jų išmetimuose dominuoja kietosios dalelės); įmonės užsiimančios laivų statymu/remontu (jų išmetimuose dominuoja LOJ ir ksilenas). Didėjant KVJU krovos apimtims tikėtinas aplinkos oro taršos padidėjimas ir krovinių iš uosto ir į uostą transportavimo ruožuose (privažiavimo keliuose, ir geležinkeliuose) degalų degimo produktais. Didesnio intensyvumo gatvėse ir geležinkeliuose bei artimiausioje jų aplinkoje galimi teršalų koncentracijų ribinių verčių viršijimai. Dažniausiai yra viršijamos azoto oksidų ir kietųjų dalelių ribinės vertės. Jautriausios vietos būtų ten kur esami ir planuojami transporto keliai eina ir/ar priartėja prie Klaipėdos miesto gyvenamųjų teritorijų. KVJU plėtros sprendiniai turės tiesiogines, trumpalaikes bei ilgalaikes, neigiamas, vidutiniškai reikšmingas pasekmes aplinkos orui.
- *Pramoninių teritorijų plėtros pasekmės.* Pramoninių teritorijų plėtojimas abiejų alternatyvų atveju numatomas Klaipėdos LEZ ir šiauriau Baltijos pr. esančioje teritorijose bei priemiesčio teritorijose piečiau Klaipėdos miesto. Vystant pramoninę veiklą tikėtinas aplinkos oro taršos padidėjimas minėtose teritorijose ir gretimoje aplinkoje. Taršos mastas ir lokalizacija, teršalų rūšys, taršos šaltinių vieta priklausys nuo konkrečios vykdomos ūkinės veiklos tipo, gamybinių objektų koncentracijos (dabartiniu metu šios teritorijos dar nėra pilnai išnaudojamos gamybinei veiklai) ir kt.. Pramoninių teritorijų plėtojimas turės vidutiniškai reikšmingas tiesiogines (tikėtinas išmetamų teršalų kiekio didėjimas), nuolatinės, neigiamas pasekmes aplinkos orui (3.6 lentelė).

3.6 lentelė. Pasekmių aplinkos orui įvertinimas BP sprendinių įgyvendinimo metu ir juos įgyvendinus pagal alternatyvas

Pasekmių tipas	Pasekmių įvertinimas	
	1-a alternatyva	2-a alternatyva
Tiesioginės	+	+
Netiesioginės (antrinės)	-	-
Trumpalaikės	+	+
Vidutinės trukmės	-	-
Ilgalaikės	+	+
Laikinos	-	-
Nuolatinės	+	+
Kaupiamosios	-	-
Sinergetinės (sąveikaujančios)	+	+
Labai reikšmingos teigiamos		
Reikšmingos teigiamos		
Vidutiniškai reikšmingos teigiamos		
Mažai reikšmingos teigiamos		
Nereikšmingos		
Mažai reikšmingos neigiamos	4	
Vidutiniškai reikšmingos neigiamos		3
Reikšmingos neigiamos		
Ypač reikšmingos neigiamos		

Apibendrinanti išvada: pasekmės įgyvendinus BP sprendinius aplinkos orui būtų tiesioginės (į aplinkos orą išmetami teršalai), trumpalaikės (iš mobilių taršos šaltinių atveju) ir ilgalaikės (iš mobilių ir stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių, trunka tol kol vykdoma tarši veikla), sąveikaujančios (gali prisidėti prie klimato šiltėjimo), neigiamos (didėja aplinkos oro užterštumas), mažai reikšmingos ir vidutiniškai reikšmingos (įtakotų Klaipėdos miesto aplinkos oro kokybę ilgą laiką) (3.6 lentelė). Didesnėmis pasekmėmis aplinkos orui lyginant su alternatyva „0“ pasižymėtų koncepcinė Alternatyva „2“. Pasekmės gali sumažinti prevencinių priemonių taikymas.

3.2.1.3 Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti

Galimos pasekmių aplinkos orui išvengimo ir mažinimo priemonės:

- Prieš įgyvendinant sprendinius, kurių metu planuojamai ūkinei veiklai būtinos PAV procedūros pagal PAV įstatymo reikalavimus [34], veikla galima tik įvertinus planuojamos ūkinės veiklos poveikį aplinkai ir gavus atsakingos institucijos teigiamą sprendimą ar išvadą dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių.
- Pažymėtina, kad dalis bendrojo plano sprendinių laikytini kaip pasekmių aplinkos orui mažinimo priemonės (transporto srautų nukreipimas pietinio aplinkkelio nuo miesto centrinės dalies, naujos ekologiškos viešojo transporto rūšies įdiegimas į viešojo transporto maršrutinį tinklą, katilinės Danės g. panaikinimas ir kt.).
- Mažai taršių įrenginių (transporto priemonių, mechanizmų ir kt.) naudojimas statybos metu.
- Statybos ir žemės darbus vykdant sausuoju periodu statybos aikštelių ir neasfaltuotų kelių drėkinimas.

- Objektų, kurie gali turėti poveikį aplinkos orui, projektavimo, statybos, rekonstrukcijos darbus technologinius sprendinius parinkti vadovaujantis geriausiais prieinamais gamybos būdais (GPGB).
- Aplinkos oro taršos šaltinių ir poveikio aplinkos orui monitoringas.

3.2.2 Pasekmės klimatui

3.2.2.1 Klimato apsaugos teisinis reguliavimas BP SPAV kontekste

LR Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatyme kai kurie bendrojo plano koncepciniai sprendiniai yra reglamentuojami (pvz.: Kuro deginimas įrenginiuose, kurių bendras nominalus šiluminis našumas didesnis negu 20 MW, ar pan.).

3.2.2.2 Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu

Planuojamoje teritorijoje įgyvendinus sprendinius pasekmės klimatui tikėtinos dėl įprastinės veiklos taršos iš mobilių taršos šaltinių (autotransporto priemonių, geležinkelio ir kt. ir stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių (kurą deginančių ar kitų įrenginių išmetančių ŠESD).

Naujos ekologiškos (pageidautina elektrinės) viešojo transporto rūšies įdiegimas į viešojo transporto maršrutinį tinklą pagrindinėje miesto urbanistinėje – transporto ašyje, susisiekimo pėsčiomis ir dviračiais infrastruktūros plėtra prisidės prie ŠESD emisijų mažinimo – būdinga abiejų alternatyvų atveju.

Alternatyvos „2“ atveju, atsisakius statyti planuotą naują šilumos šaltinį vietoje panaikinamos katilinės Danės g. šioje vietoje ženkliai sumažėtų į aplinkos orą išmetamų ŠESD kiekiai (remiantis ES ATLPS metinės ataskaitos patikros ataskaita 2016 m. objektas išmetė 16 913 t CO₂). Šiluminės energijos poreikis galėtų būti kompensuojamas kituose šiluminės ir/ar elektros gamybos taškuose. Jei minėtuose energijos gamybos taškuose energijos gamybai naudojamas biokuras laikoma, kad ŠESD nesusidaro.

Vystant pramoninę veiklą Klaipėdos LEZ teritorijoje gali būti vykdomos veiklos, kurių metu susidarytų ŠESD. ŠESD emisijos mastas ir lokalizacija priklausys nuo konkrečios vykdomos ūkinės veiklos. Prieš įgyvendinant pramoninių teritorijų plėtojimo konkrečius sprendinius, kurių metu planuojamai ūkinei veiklai būtinos PAV procedūros pagal PAV įstatymo reikalavimus [34], veikla galima tik įvertinus planuojamos ūkinės veiklos poveikį aplinkai ir gavus atsakingos institucijos teigiamą sprendimą ar išvadą dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių.

3.7 lentelė. Pasekmių klimatui įvertinimas BP sprendinių įgyvendinimo metu ir juos įgyvendinus pagal alternatyvas

Pasekmių tipas	Pasekmių įvertinimas	
	1-a alternatyva	2-a alternatyva
Tiesioginės	+	+
Netiesioginės (antrinės)	-	-
Trumpalaikės	+	+
Vidutinės trukmės	-	-
Ilgalaikės	+	+
Laikinos	-	-
Nuolatinės	-	-
Kaupiamosios	-	-
Sinergetinės (sąveikaujančios)	+	+
Labai reikšmingos teigiamos		
Reikšmingos teigiamos		
Vidutiniškai reikšmingos teigiamos		
Mažai reikšmingos teigiamos		
Nereikšmingos	5	5
Mažai reikšmingos neigiamos		
Vidutiniškai reikšmingos neigiamos		
Reikšmingos neigiamos		
Ypač reikšmingos neigiamos		

Apibendrinanti išvada: pasekmės klimatui įgyvendinant/įgyvendinus BP sprendinius būtų tiesioginės (į aplinkos orą išmetamos ŠESD), trumpalaikės (iš mobilių taršos šaltinių) sprendinių įgyvendinimo metu ir ilgalaikės (iš mobilių ir stacionarių taršos šaltinių) įgyvendinus BP sprendinius, neigiamos (į aplinkos orą išmetamos ŠESD), nereikšmingos abiejų alternatyvų atveju (3.7 lentelė). Pasekmes gali sumažinti prevencinių priemonių taikymas.

3.2.2.3 Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti

Galimos pasekmių klimatui prevencijos priemonės būtų analogiškos kaip ir priemonės aplinkos orui.

3.2.3 Pasekmės paviršiniam vandeniui

Informacija apie esamą paviršinių vandenų būklę BP sprendinių įgyvendinimo zonoje pateikta 2.3.5 skyriuje.

3.2.3.1 Paviršinio vandens apsaugos teisinis reguliavimas BP SPAV kontekste

Planuojama teritorija užima dalį šių paviršinio vandens telkinių arba su jais ribojasi: Baltijos jūros, Klaipėdos sąsiaurio, Kuršių marių, Danės ir Smeltalės upių bei keleto melioracinių kanalų. Pagal „Paviršinio vandens telkinių pakrančių apsaugos juostų ir zonų nustatymo taisyklės“ [35] (išskyrus Baltijos jūrą ir Kuršių marias bei Klaipėdos sąsiaurį), atsižvelgiant į telkinio baseino plotą ar telkinio ilgį bei kitus parametrus, paviršinio vandens telkinio apsaugos juostos aplink vandens telkinį gali siekti nuo 2-5 iki keliasdešimt metrų.

Pagal „Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų“ nuostatas pakrantės apsaugos juostose draudžiama: 126.1 p. „statyti statinius, išskyrus Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme nustatytus atvejus“; 126.4 p. dirbti žemę, ardyti velėnas,..... <...>“, o pagal 127.3 p. reikalavimus

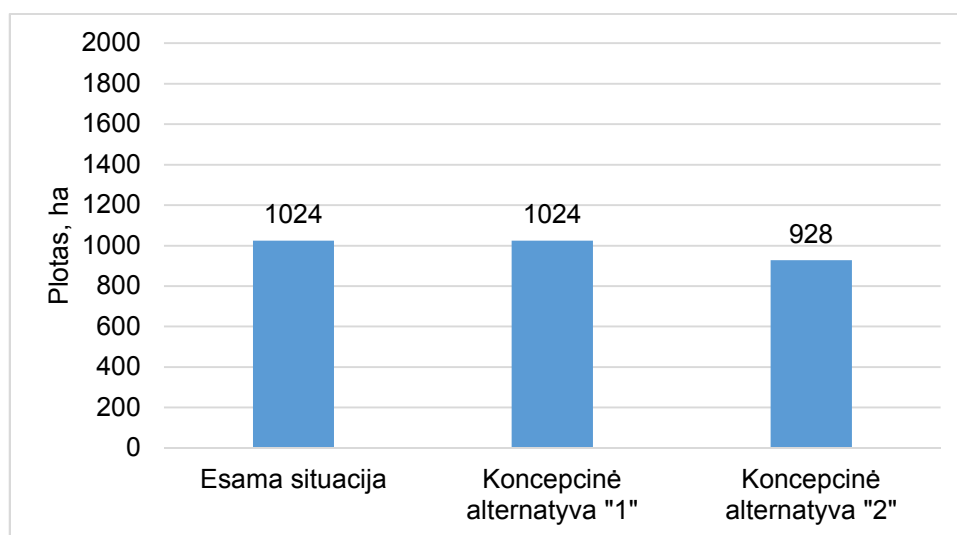
vandens telkinių apsaugos zonose draudžiama „statyti pramonės įmones, cechus, nuodingųjų chemikalų, trąšų sandėlius bei aikšteles, pavojingų atliekų surinkimo punktus, naftos produktų sandėlius, degalines, mechanines remonto dirbtuves bei technikos aikšteles, taip pat kitus objektus, galinčius turėti neigiamos įtakos gamtinei aplinkai, nesuderinus šio klausimo su Aplinkos ministerijos įgaliota institucija (tačiau visais atvejais atstumas nuo šių objektų iki vandens telkinio kranto linijos turi būti ne mažesnis už nurodytą 127.9 punkte)“, t. y. ne arčiau kaip 50 metrų už pakrantės apsaugos juostos (visais atvejais – potvynio metu neužliejamoje teritorijoje) [36].

Įgyvendinus BP sprendinius naujai suformuotose teritorijose, kurios gali būti priskirtinos prie galimai teršiamų teritorijų, susidarys papildomi paviršinių nuotekų kiekiai. Pagal Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento [37] 14 p. reikalavimus „Paviršinės nuotekos, susidaranti ant galimai teršiamų teritorijų, turi būti surenkamos į atskirą paviršinių nuotekų surinkimo sistemą (nuotakyną), kurioje turi būti įdiegtos priemonės, leidžiančios vykdyti nustatytus reikalavimus atitinkančią nuotekų apskaitą, laboratorinę kontrolę ir, esant reikalui, per 10 min. nuo sprendimo priėmimo uždaryti nuotekų išleistuvą“.

3.2.3.2 Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu

BP sprendinių įgyvendinimo ir jų įgyvendinimo metu tikėtinos šios pasekmės paviršiniam vandeniui:

- *Pasekmės dėl vandens teritorijų ploto pokyčių.* Įgyvendinus abiejų alternatyvų sprendinius savivaldybės teritorijoje pasikeistų vandens ir sausumos teritorijų santykis. Alternatyvos „2“ atveju lyginant su esama būkle vandens teritorijų plotas sumažėtų 9,4% (3.3 pav.). Alternatyvos „2“ atveju siūloma savivaldybės teritorija išplėsti ir į Baltijos jūros akvatoriją apie 1572 ha (kurioje apie 170 ha užimtų naujai suformuota išorinio uosto sausumos teritorija).

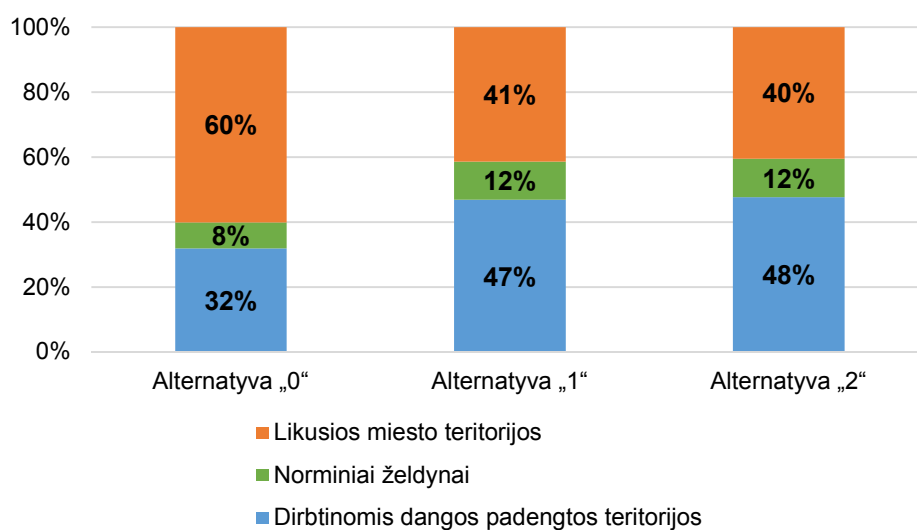

3.3 pav. Vandens teritorijų plotų pokyčiai pagal atskiras alternatyvas

- *Pasekmės dėl naujų gyvenamųjų teritorijų (mažaaukštės statybos Labrenčiškėse, Kalotės, Danės, Paupių gyvenamųjų kvartalų teritorijose, vienbučių atskirų gyvenamųjų pastatų kvartalų plėtra Tauralaukyje, Antroje Melnragėje, Giruliuose, Plytinės, Smeltės, Žardės piliakalnio, Miško*

dvaro gyvenamuosiuose kvartaluose), sodų bendrijų žemės paskirties keitimo, jas pertvarkant į gyvenamuosius kvartalus, sovietmečiu statytų daugiabučių gyvenamųjų namų rajonų renovavimo ir modernizavimo bei visuomeninės, komercinės ir pramonės, LEZ teritorijų plėtros padidėjusio buitinių nuotekų kiekio. Įgyvendinus sprendinius šiose teritorijose planuojama, kad mieste kartu su priemiestinėmis teritorijomis, centralizuotai aptarnaujamų abonentų skaičius didės, tai įtakos geriamojo vandens poreikį ir atitinkamai susidarančių ir surenkamų buitinių nuotekų kiekį, kurių tvarkymui bus būtini reikiamos infrastruktūros pajėgumai. Optimalūs surenkamų ir tvarkomų buitinių nuotekų sistemų sprendiniai (naujų nuotekų tinklų tiesimas, siurblių įrengimas ir kt.) įtakotų nuotekų surinkimo ir valymo kokybę ir turėtų tiesioginių, ilgalaikių, teigiamų pasekmių paviršinių vandens telkinių kokybei, nes centralizuotas nuotekų tvarkymas mažina nekontroliuojamą teršalų patekimą į gamtinę aplinką, t.t. ir į paviršinius vandens telkinius.

- **Pasekmės dėl paviršinių nuotekų kiekio padidėjimo.** Įgyvendinus sprendinius pagal Alternatyvą „1“ pastatais bei dirbtinomis dangomis padengtas plotas sudarytų apie 47% savivaldybės teritorijos, Alternatyvos „2“ atveju – apie 48%. Lyginant su esama būkle (Alternatyva „0“ - 32%) šis plotas atitinkamai padidėtų 15% ir 16% (3.4 pav.). Atitinkamai nuo analogiškų plotų susidarytų paviršinės nuotekos, kurių didžioji dalis turėtų būti surenkamos ir patektų į paviršinių nuotekų sistemą. Abiejų koncepcinių alternatyvų atveju numatoma vystyti miesto paviršinių nuotekų surinkimo ir tvarkymo sistemą, planuojant paviršinio vandens kaupyklas, kurios sumažintų nuotekų tinklų apkrovas liūčių metu. Taip pat iš pramonės įmonių, transporto aptarnavimo ir kitų organizacijų reikalauti, kad paviršinės nuotekos pirmiausia būtų kaupiamos (atviruose ar požeminiuose baseinuose) ir tik po to ribotu debitu išleidžiamos į miesto paviršinių nuotekų sistemą. Šie sprendiniai leistų išvengti netikėtų teritorijų užtvindymų ir bendrai mažintų Baltijos jūros baseino taršą, nes įvairiose teritorijose susidariusios nuotekos būtų surenkamos ir tvarkomos bei išleidžiamos centralizuotai. Tikėtinos ilgalaikės, teigiamos pasekmės paviršinių vandens telkinių kokybei.

3.4 pav. Užstatytos ir dirbtinomis dangomis padengtos teritorijos pagal atskiras koncepcines alternatyvas

- Įgyvendinant abiejų alternatyvų sprendinius piečiau esamos savivaldybės ribos planuojamos pramoninės ir KVJU rezervinės teritorijos. Planuojama plėtra taip pat sąlygotų geriamojo vandens suvartojimo augimą, buitinių, gamybinių ir paviršinių nuotekų kiekio didėjimą. tai atitinkamai pareikalautų reikiamų vandentiekos bei efektyvių centralizuotų nuotekų tvarkymo infrastruktūros sprendinių, nepabloginančių esamos paviršinių vandens telkinių būklės.
- Įgyvendinant abiejų koncepcinių alternatyvų sprendinius numatoma panaikinti visus Danės upės ir jos slėnio taršos šaltinius ir užbaigti Danės upės valymo darbus. Šis sprendinys gali turėti ilgalaičių teigiamų pasekmių minėto paviršinio vandens telkinio būklei.
- *KVK pritaikymo rekreacinei laivybai pasekmės.* Alternatyvos „2“ sprendiniuose numatomas KVK pritaikymas rekreacinei laivybai (pramoginių valčių, jachtų), jį papildomai įrengta kanalo atkarpa sujungiant su planuojamu mažųjų ir pramoginių laivų uosteliu Kuršių mariose. Minėtas sprendinys galėtų būti įgyvendintas tik iškelus Klaipėdos miesto III-ią vandenvietę (atitinkamai suradus adekvačius išteklius) bei išvalius ir pagilinus uždumblėjusį KVK dugną. Realizuotos pasekmės būtų traktuotinos kaip tiesioginės, ilgalaikės, teigiamos, mažai reikšmingos.
- *KVJU plėtros pasekmės.* Įgyvendinant Alternatyvos „2“ sprendinius numatoma maksimali uosto plėtra išoriniame reide Baltijos jūroje ir pietinėje dalyje, įsisavinant dalį Kiaulės Nugaros salos bei dalį Smeltės pusiasalio. Pasekmės dėl vykdomų darbų (kasimo, gręžimo, kalimo, iškasto grunto gramzdinimo) metu padidėjusio vandens drumstumo pasireikš visą darbų vykdymo laikotarpį, tačiau jų pasiskirstymas bus lokalus ir epizodinis ir priklausys nuo konkrečios darbų vykdymo vietos ir laiko. Išpilant gruntą formuojamų naujų teritorijų plotuose Kuršių mariose piečiau Kiaulės Nugaros salos ir Baltijos jūros akvatorijose bei grunto sąvartynuose (dampinguose) didžioji dalis grunto greitai nusėstų ant dugno išpylimo vietoje, dalis smulkiadispersinių dalelių pasklistų vandenyje, sudarydamos laikiną drumzlių debesį. Taip pat galimos akvatorijos vandens cheminio teršimo pasekmės dėl akvatorijose nusėdusių ir dumble susikaupusių teršalų pasklidimo gilinimo/kasimo metu. Minėtos pasekmės galimos tose akvatorijos vietose, kuriose iki šiol nebuvo vykdomi dugno gilinimo darbai bei buvo vykdoma intensyvi ūkinė veikla, pvz., Malkų įlankoje, Žiemos uoste.
- Įgyvendinus Alternatyvos „2“ sprendinius susijusius su KVJU plėtra, t. y. išgilinus iš išplatinus uosto vidinį laivybos kanalą, pastačius uosto pietinius vartus, išvysčius šiaurinės uosto dalies Baltijos jūroje plėtros ir statybos sprendinius Klaipėdos sąsiaurio pralaidumas beveik nesikeistų, o tekant kai kuriems debitams net sumažėtų iki 1% lyginant su esama situacija. Sprendiniai nepakeis sąsiaurio vandens balanso (lyginant su esama situacija debito pokytis 0-0,5%). Planuojami inžineriniai sprendiniai (pietiniai uosto vartai, rytų protakos ties Kiaulės Nugaros sala užpylimas, uosto rekonstruotų vartų molai, jūrų uosto plėtra Baltijos jūroje) vertintini kaip palankūs aplinkai objektai, maksimaliai švelninantys jūrų uosto plėtros poveikį aplinkai vertintu aspektu. Hidrodinaminės uosto aplinkos pokyčiai gali įtakoti nešmenų pernešimo ir jų nusėdimo uosto akvatorijose persiskirstymą, galimai pareikalausiantį dažnesnio uosto laivybos kanalo ir akvatorijų einamojo dugno nuosėdų valymo poreikio. Nešmenų akumuliacijos ir dugno erozijos zonos gali keistis priklausomai nuo tėkmės krypties sąsiauryje. Toje pačioje akvatorijoje erozijos procesai tekant tėkmei iš marių į jūrą gali virsti nešmenų akumuliacija, kai tėkmė nukreipta iš jūros į marias. Nešmenų balanso tyrimai Klaipėdos sąsiauryje ir nešmenų pernašos modeliavimas rodo, kad

įgyvendinus KVJU BP sprendinius, uosto akvatorijoje nusėdusių nešmenų kiekiai vidutinio vandeningumo metais padidėtų iki 1,5 karto ir iki 2 kartų – vandeningais metais. Didžiausi dugno nuosėdų pokyčiai uosto akvatorijoje prognozuojami Kuršių marių šiaurinėje dalyje ir laivų apsisukimo akvatorijoje ties LKAB „Klaipėdos Smeltė“ valdoma teritorija. Lyginant su „0“ alternatyva nešmenų pernašos ir nuosėdų susidarymo pokyčiai Klaipėdos sąsiaurio šiaurinėje dalyje būtų neesminiai. Dugne susikaupusių nuosėdų siurbimo ir jų gramzdinimo metu darbų vykdymo vietose gali padidėti vandens drumstumas. Maksimalus prognozuotinas vandens druskingumo pokytis, įvertinant suminius druskingo vandens sklaidos Baltijos jūroje ir uosto įplaukos kanale bei Klaipėdos sąsiauryje įgyvendinus BP plėtros sprendinius, sumažėtų lyginant su esama būkle ir neturėtų reikšmingų pasekmių Kuršių marioms ir jų ekosistemai.

- *Potvynių ir teritorijų užtvindymo pasekmės.* Galimos pasekmės dėl potvynių rizikos, nes Akmenos – Danės upės žemupio atkarpa yra išskiriama kaip upių ruožas, kuriame yra galimybė formuotis su potvyniais susijusiems ekstremaliems hidrologiniams reiškiniams. Taip pat periodiškai pasikartoja Klaipėdos miesto pietinės dalies užliejimai, sukeliama Smeltalės upelio poplūdžių bei jūros vandens lygio svyravimų, bei Danės slėnio ruožas ties Purmaliais. Pastarojoje teritorijoje realios užliejimo rizikos zona Alternatyvos „2“ sprendiniuose numatyta kaip gyvenamosios paskirties teritorijų plėtra, todėl ši teritorija suplanuota atsižvelgiant į galimas rizikas dėl potvynių. Teritorijų užmirkimo bei užtvindymo pasekmės galimos ir dėl esamos melioracinės sistemos pažeidimo urbanizuojant naujas teritorijas. Remiantis 1992-05-12 LRV nutarimo Nr.343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ 127.9 p., potvynių užliejamose teritorijose statyti naujus pastatus draudžiama.

3.8 lentelė. Pasekmių paviršiniam vandeniui įvertinimas BP sprendinių įgyvendinimo metu ir juos įgyvendinus pagal alternatyvas

Pasekmių tipas	Pasekmių įvertinimas	
	Alternatyva Nr.1	Alternatyva Nr.2
Tiesioginės	+	+
Netiesioginės (antrinės)	-	-
Trumpalaikės	-	+
Vidutinės trukmės	-	-
Ilgalaikės	+	+
Laikinos	-	-
Nuolatinės	-	+
Kaupiamosios	-	+
Sinergetinės (sąveikaujančios)	+	+
Labai reikšmingos teigiamos		
Reikšmingos teigiamos		
Vidutiniškai reikšmingos teigiamos	6	
Mažai reikšmingos teigiamos		4
Nereikšmingos		
Mažai reikšmingos neigiamos		
Vidutiniškai reikšmingos neigiamos		
Reikšmingos neigiamos		
Ypač reikšmingos neigiamos		

Apibendrinanti išvada: BP sprendinių įgyvendinimo pasekmės paviršiniams vandens telkiniams būtų tiesioginės (vandens teritorijų pokyčiai savivaldybės teritorijoje, nuotekų centralizuotas nuotekų surinkimas ir valymas bei išleidimas į paviršinio vandens telkinius, Klaipėdos sąsiauriu tekančio vandens hidrodinaminiai ir hidrocheminiai pokyčiai įgyvendinus uosto plėtros sprendinius) ir ilgalaikės (pasireikš ilgą laiką), teigiamos (planuojama nuotekų tinklų infrastruktūros plėtra, centralizuotai surenkant ir tvarkant buitines, gamybinės ir paviršines nuotekas nuo esamų ir planuojamų teritorijų bei objektų, į paviršinius vandens telkinius išleidžiant iki nustatytų reikalavimų išvalytas nuotekas, sumažėtų nekontroliuojamos taršos atvejų), mažai ir vidutiniškai reikšmingos (įgyvendinus nuotekų tinklų infrastruktūros sprendinius, sutvarkius pagerėtų paviršinių vandens telkinių kokybę; vykdant uosto plėtrą ir įgyvendinus papildomas prevencines priemones, hidrodinaminių pasekmių pokytis išliktų panašus kaip esamoje būklėje, sumažėtų druskingo vandens sklaida į marias) (3.8 lentelė). Lyginant su esama situacija abiejų koncepcinių alternatyvų įgyvendinimo pasekmės paviršiniams vandens telkiniams savivaldybės ribose būtų panašios.

3.2.3.3 Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti

Numatomos pasekmių paviršiniam vandeniui išvengimo ir sumažinimo priemonės:

- Prieš įgyvendinant sprendinius pagal koncepcines alternatyvas, kurių metu planuojamai ūkinei veiklai būtinos PAV procedūros pagal PAV įstatymo reikalavimus [35], veikla galima tik įvertinus planuojamos ūkinės veiklos poveikį aplinkai ir gavus atsakingos institucijos teigiamą sprendimą ar išvadą dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių;
- Atsakingas susidarančių nuotekų tvarkymas, numatant ir įgyvendinant reikiamus nuotekų surinkimo ir valymo pajėgumus;
- Tvarių sprendinių ir technologijų įgyvendinimas, vystant ir plėtojant ūkines veiklas, leidžiančių sumažinti sunaudojamo vandens bei susidarančių nuotekų kiekį;
- Neužterštų paviršinių nuotekų surinkimo, laikino kaupimo ir tolygaus išleidimo į gamtinę aplinką sprendiniai;
- Tvarūs KVJU plėtros sprendiniai, leidžiantys išvengti bei maksimaliai sumažinti galimas neigiamas pasekmes (pietinių uosto vartų aplinkosauginės dambos, optimalus iškasto grunto tvarkymas ir kt.);
- Atliekant periodinio akvatorijos dugno valymo nuo susikaupusių nuosėdų KVJU veiklos metu jau įgyvendinus BP sprendinius, gruntas turi būti kasamas/siurbiamas ir tvarkomas/šalinamas vadovaujantis normatyvinio dokumento LAND 46A-2002 „Grunto kasimo jūrų ir jūrų uostų akvatorijose bei iškastų gruntų tvarkymo taisyklės“ [38] reikalavimais;
- Pažeistų melioracinių sistemų atstatymas;
- Išleidžiamų nuotekų monitoringas;
- Poveikio paviršiniams vandens telkiniams monitoringas.

3.2.4 Pasekmės dirvožemiui

Informacija apie esamą dirvožemio būklę BP sprendinių įgyvendinimo zonoje pateikta 2.3.7 skyriuje.

3.2.4.1 Dirvožemio apsaugos teisinis reguliavimas BP SPAV kontekste

LR žemės įstatymo 21 straipsnis „Žemės savininkų ir kitų naudotojų pareigos“ numato, kad žemės savininkai ir kiti naudotojai privalo: 4) įgyvendinti teisės aktų nustatytas žemės, miško ir vandenų apsaugos nuo užteršimo, dirvožemio apsaugos nuo erozijos ir nualinimo, aplinkos apsaugos priemones, kad neblogėtų aplinkos ekologinė būklė; 6) vykdydami statybas ir eksploatuodami naudingąsias iškasenas, laikytis teisės aktų nustatytų reikalavimų, kad būtų išsaugotas derlingasis dirvožemio sluoksnis ir rekultivuotos pažeistos žemės.

22 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos 2. Šiuo įstatymu žemės ūkio paskirties žemės sklypams nustatomos šios specialiosios žemės naudojimo sąlygos: 1) ariamoji žemė, kurios dirvožemio našumas didesnis už vidutinį šalyje, taip pat žemė, kurioje yra eksploatuojamos melioracijos sistemos, turi būti naudojama taip, kad nesumažėtų jos plotas, išskyrus ekologiškai nuskurdintose gamtinio karkaso teritorijose, ir nepablogėtų dirvožemio savybės; 2) žemės ūkio naudmenos, kurių dirvožemis yra veikiamas vėjo ir vandens erozijos, turi būti naudojamos taikant antierozinių priemonių kompleksą; 3) žemės naudmenų plotai, kuriuos sudaro dirvožemio ir vandens apsauginę reikšmę turintys ir ekologiškai vertingi miškai bei medžių ir krūmų želdiniai, taip pat pelkės, akmenynai, natūralios pievos ir ganyklos, pažymėti teritorijų planavimo dokumentuose, turi būti naudojami atsižvelgiant į kraštovaizdžio formavimo ir aplinkos apsaugos reikalavimus.

Pagal „Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų“ LII sk. 208 p. nuostatas „atliekant žemės kasybos darbus, būtina išsaugoti derlingąjį dirvožemio sluoksnį“.

Vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ 48 p. reikalavimais „...Derlingasis dirvožemio sluoksnis turi būti išsaugomas nustatyta tvarka“.

Vadovaujantis 1995-08-14 LR Vyriausybės nutarimo Nr.1116 „Dėl pažeistos žemės rekultivavimo ir derlingojo dirvožemio sluoksnio išsaugojimo“ reikalavimų 2 p. „Žemės savininkai ir valstybinės žemės naudotojai, taip pat kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, vykdantys darbus, susijusius su žemės pažeidimu, privalo saugoti nukastą derlingąjį dirvožemio sluoksnį ir jį naudoti pažeistai žemei rekultivuoti arba mažai produktyvioms žemės ūkio naudmenoms gerinti“.

Higienos norma HN 60:2015 „Pavojingųjų cheminių medžiagų ribinės vertės dirvožemyje“ nustato pavojingųjų cheminių medžiagų ribines vertes dirvožemyje, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai (per augalus, orą ar vandenį) nekenkia žmogaus ir jo ateinančių kartų sveikatai ir taikoma teritorijų (žemės sklypų) dirvožemiui, kai tose teritorijose (žemės sklypuose) planuojama statyti gyvenamuosius, mokslo (išskyrus institutus ir mokslinio tyrimo įstaigas, observatorijas, meteorologijos stotis ir laboratorijas), gydymo, viešbučių, poilsio paskirties pastatus, sporto paskirties inžinerinius statinius – aikštynus ir stadionus, naudojamus sportui ir kūno kultūrai atvirame ore, pastatus; kai tose teritorijose (žemės sklypuose) esančiuose pastatuose planuojama įrengti gyvenamąsias, mokslo (išskyrus institutus ir mokslinių tyrimo įstaigų, observatorijų, meteorologijos stočių ir laboratorijų),

viešbučių, gydymo ir poilsio paskirties patalpas; kai teritorijose (žemės sklypuose) naudojami minėti objektai; kai teritorijos (žemės sklypai) skirtos rekreacijai

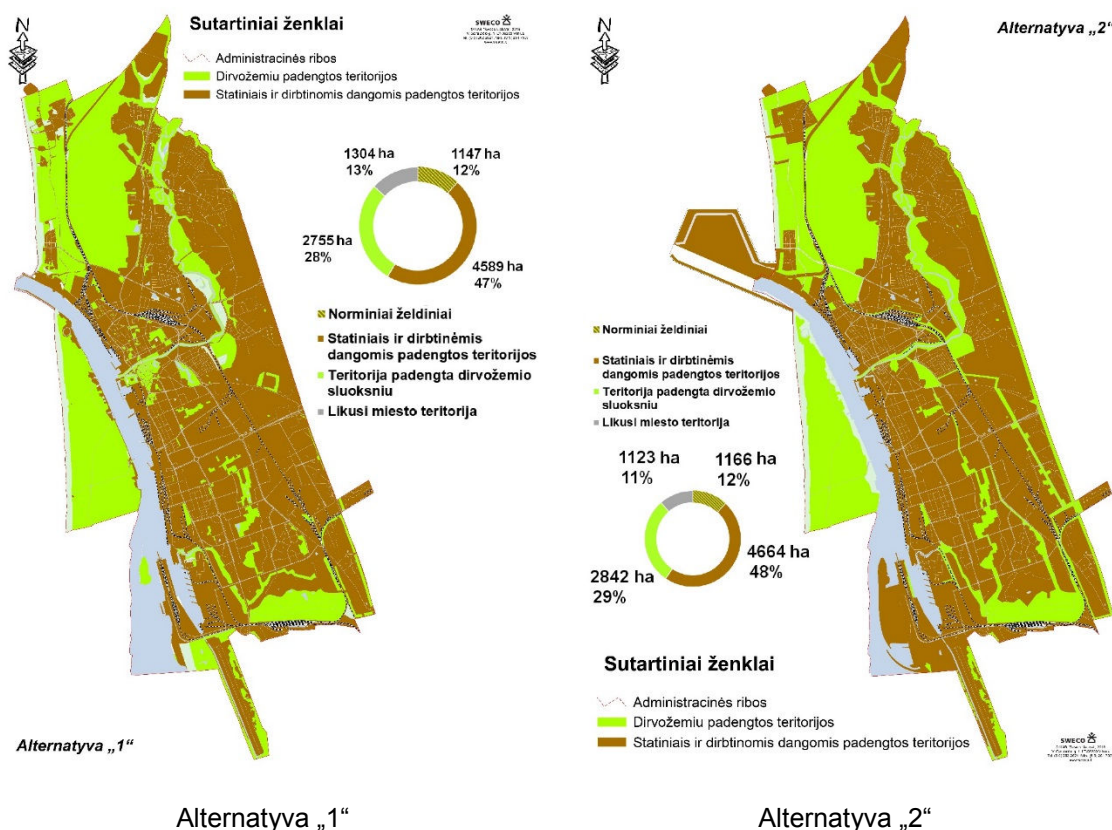
3.2.4.2 Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu

Planuojamoje teritorijoje įgyvendinant BP sprendinius pasekmės dirvožemiui pagrindinai sietinos su tiesioginiu derlingo dirvos sluoksnio nukasimu, nustūmimu ir pašalinimu tiesioginių darbų bei jų aptarnavimo zonoje, galimu jo sumaišymu ir/ar suspaudimu (sutankinimu) bei užstatymu pastatais ar įrenginiais bei uždengimu dirbtinomis dangomis.

BP sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu tikėtinos šios pasekmės dirvožemiui:

- Pasekmės būdingos tik sausumos teritorijai abiejų koncepcinių alternatyvų atvejais, įsisavinant tiek mažai urbanizuotas ir užstatytas teritorijas ten kur yra susiformavęs ir/ar išlikęs dirvožemio sluoksnis (Melnragės II, Girulių, Medelyno, Kalotės, Sudmantų zonos, teritorija pietinėje miesto dalyje ties Kairių g. tarp vandenvietės ir Kuršių marių, upių slėnius), tiek tankaus užstatymo teritorijas. Sprendinių įgyvendinimo metu šiose teritorijose dirvožemio sluoksnis gali būti visiškai ar dalinai pašalinamas ar kitaip pažeidžiamas (pvz. statybos darbų metu galimas dirvožemio sluoksnio sumaišymas bei suspaudimas (sutankinimas) naudojant sunkiasvorę techniką ar sandėliuojant medžiagas). Šiame planavimo etape nėra aiški nei konkrečių sprendinių apimtis, nei jų įgyvendinimo terminai, todėl pasekmės dirvožemiui vertinamos tik sąlyginai priimant, kad dalis minėtų teritorijų priklausomai nuo jų esamos ar planuojamos funkcinės paskirties, gali būti maksimaliai paveiktos iki 70-90%. Visiškai įsisavintus planuojamas teritorijas, didžioji jų dalis bus pritaikyta ir panaudojama tiesioginei veiklai, t. y. užstatyta statiniais ir įrenginiais ar infrastruktūros objektais, padengta dirbtinėmis dangomis ir pan. Minėtose planuojamose teritorijose išliks ar bus naujai suformuotos tik fragmentiškos „žaliosios zonos“, užsėtos veja ir/ar apsodintos dekoratyviniais želdynais, atitinkamai jose išsaugant esamą derlingos dirvos sluoksnį ar panaudojant nuo kitų teritorijų nukastą dirvožemį. Vadovaujantis Atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašu [41] reikalavimais numatyta, kad planuojant pramonės ir sandėliavimo, susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų, komercines teritorijas „žaliosios zonos“ sudarytų 10% planuojamos teritorijos, vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijose - 25%, daugiabučių gyvenamųjų pastatų teritorijose - 30%, atitinkamai tikėtina, kad šiose plotuose būtų paliekamas/panaudojamas ir išsaugotas dirvožemis. preliminarini vertinimu nustatyta, kad planuojamose teritorijose įgyvendinus maksimalius sprendinius, Alternatyvos „1“ atveju dirvožemiu padengta teritorija orientaciniai užimtų apie 40% (apie 3902 ha) savivaldybės teritorijos, Alternatyvos „2“ atveju – apie 41% (apie 4008 ha), t. y pirmuoju atveju lyginant su esama būkle dirvožemiu padengtas plotas sąlyginai sumažėtų 16%, antruoju atveju - 15% (3.5 pav.).

3.5 pav. Dirvožemiu padengtų teritorijų pasiskirstymas pagal atskiras koncepcines alternatyvas

- Įgyvendinant sprendinius pagal koncepcinę alternatyvą „2“ dalyje savivaldybės teritorijos (bendras plotas apie 9795 ha) numatoma pramoninių teritorijų konversija į mišrios paskirties teritorijas, kuriose skatinama funkcijų įvairovė. Pramoninėse teritorijose, kuriose buvo vykdoma ar yra vykdoma veikla, susijusi su pavojingų medžiagų naudojimu ar energetine veikla, galima sutelktoji ar pasklidoji dirvožemio tarša, kurios lygis dar neviršija minėtoms teritorijoms nustatytų ribinių verčių. Tačiau šias teritorijas pritaikant kitoms funkcinėms veikloms (pvz., komercinėms, paslaugų ir kt.), kurioms taikomas didesnis taršai jautrumo lygis, dirvožemyje esamų cheminių elementų lygis gali viršyti ribines vertes, o teritorijos ekogeocheminė būklė neatitiktų teisės aktų reikalavimų. Todėl tyrimais nustatius, kad dirvožemis yra neleistinai užterštas, jis turės būti pašalintas ir/ar sutvarkytas teisės aktuose nustatyta tvarka. Alternatyvos „1“ atveju planuojamos konvertuojamos teritorijos, kuriose galėti būtų tokių pasekmių rizika, sudarytų apie 15-20 ha, Alternatyvos „2“ atveju – apie 234 ha. Antra vertus, sutvarkius šias teritorijas, aplinkos ekogeocheminė būklė minėtoje aplinkoje pagerės.
- Galimos pasekmės dirvožemio sluoksniui sietinos ne tik su planuojama teritorija, bet ir infrastruktūrinių bei kitų sprendinių įgyvendinimu nagrinėjamoje teritorijoje už planuojamos teritorijos ribų, kurie būtini BP konkrečios koncepcinės alternatyvos įgyvendinimui (pietinis aplinkkelis ir greta planuojama pramoninės veiklos zona, Klaipėdos LEZ ir kt.) (būdinga abiejų koncepcinių alternatyvų sprendiniams). Reikšmingesnėmis pasekmėmis dirvožemiui išsiskirtų teritorijos, kur šiuo metu vyrauja žemės ūkio paskirties žemė, ir jose pagal planuojamus sprendinius numatyta pramonės, sandėliavimo, logistikos veikla, Prognozuojama, kad tokiose

planuojamose teritorijose dirvožemis būtų pašalintas ar dalinai pažeistas iki 90% viso teritorijos ploto. Alternatyvos „1“ atveju planuojamos teritorijos, kuriose galėti būtų tokių pasekmių rizika, sudarytų apie 150 ha, Alternatyvos „2“ atveju – apie 300 ha.

3.9 lentelė. Pasekmių dirvožemiui vertinimas pagal atskiras BP koncepcines alternatyvas

Pasekmių tipas	Pasekmių vertinimas	
	Alternatyva „1“	Alternatyva „2“
Tiesioginės	+	+
Netiesioginės (antrinės)	-	-
Trumpalaikės	-	-
Vidutinės trukmės	-	-
Ilgalaikės	+	+
Laikinos	-	-
Nuolatinės	-	-
Kaupiamosios	-	-
Sinergetinės (sąveikaujančios)	+	+
Labai reikšmingos teigiamos		
Reikšmingos teigiamos		
Vidutiniškai reikšmingos teigiamos		
Mažai reikšmingos teigiamos		
Nereikšmingos		
Mažai reikšmingos neigiamos	4	4
Vidutiniškai reikšmingos neigiamos		
Reikšmingos neigiamos		
Ypač reikšmingos neigiamos		

Apibendrinanti išvada: BP sprendinių įgyvendinimo pasekmės dirvožemiui būtų tiesioginės (dalyje teritorijų pašalinamas dirvožemio sluoksnis tiesiogiai nukasant) ir ilgalaikės (dalyje planuojamos teritorijos dirvožemio sluoksnis pašalinamas visam laikui), neigiamos (dirvožemio sluoksnis visiškai pašalinamas dideliuose plotuose, dalis pažeidžiamų užmiesčio teritorijų buvo naudojamos žemės ūkio paskirčiai), tačiau mažai reikšmingos arba vidutiniškai reikšmingos (didžioji dalis nukasto dirvožemio išsaugoma ir panaudojama pažeistų teritorijų rekultivacijai bei gerbūvio sutvarkymui, planuojamos teritorijos nėra tiesiogiai naudojamos žemės ūkio paskirčiai, dirvožemio sluoksnio pasiskirstymo pokyčiai vyktų palapsniui įsisavinant atskiras teritorijas ir įgyvendinant sprendinius) (3.9 lentelė). Lyginant su esama situacija abiejų koncepcinių alternatyvų įgyvendinimo pasekmės dirvožemiui savivaldybės ribose lyginant su „0“ alternatyva būtų panašios.

3.2.4.3 Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti

Numatomos pasekmių dirvožemiui išvengimo ir sumažinimo priemonės:

- Tvarūs projektiniai sprendiniai (optimaliai projektuojant statinius, planuojant ir projektuojant infrastruktūros objektus ir teritorijas, mažinančias galimai pažeidžiamos teritorijos dydį).
- Efektyvus darbų organizavimas, parenkant maksimaliai optimalius statybos vykdymo darbų ir aptarnavimo zonų plotus, transporto judėjimo kelius, mažinančius galimai pažeidžiamos teritorijos dydį.

- Nukasto derlingo dirvos sluoksnio laikinas saugojimas ir panaudojimas. Užbaigus statybos darbus dalis saugomo dirvožemis būtų panaudojama teritorijos gerbūvio sutvarkymui, galimai tiesiogiai BP sprendinių įgyvendinimo metu pažeistų gretutinių teritorijų rekultivavimui (taip atstatant iki 10-30% pažeistos teritorijos).
- Perteklinio dirvožemio kiekio panaudojimas kitoms pažeistoms teritorijoms rekultivuoti/atstatyti (ne planuojamoje teritorijoje).
- Griežtas ir savalaikis aplinkosaugos reikalavimų laikymasis objektų statybų ir veiklos metu siekiant išvengti cheminės taršos (avarinės) iš mobilių transporto priemonių ir technologinių įrengimų;
- Poveikio dirvožemiui monitoringas, pagal poreikį papildant/patikslinant Klaipėdos miesto savivaldybės aplinkos monitoringo programą.

3.2.5 Pasekmės žemės gelmėms (nuosėdinių uolienuų storymei, požeminiam vandeniui, naudingosioms iškasenoms)

Informacija apie esamą žemės gelmių būklę (geologines, hidrogeologines, inžinerines geologines sąlygas, naudingųjų išteklių telkinius) BP planuojamoje teritorijoje pateikta 2.3.4 skyriuje.

3.2.5.1 Žemės gelmių apsaugos teisinis reguliavimas BP SPAV kontekste

Dalis miesto savivaldybės teritorijos patenka į Klaipėdos miesto 1-os ir 3-ios vandenviečių apsaugos zonų 3-ią juostą (3.10 pav.). Pagal šiuo metu galiojančių „Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų“ XX sk. „Požeminių vandens vandenviečių apsaugos zonos“ 93 p., požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose draudžiama įrengti angliavandenilių išteklių tyrimui ir (ar) naudojimui skirtus gręžinius, į požeminius vandeninguosius sluoksnius tiesiogiai išleisti valytas ir nevalytas buitines, komunalines, gamybines ir paviršines nuotekas, radioaktyvias ir chemines medžiagas. Visų grupių vandenviečių apsaugos zonų 1-ojoje juostoje draudžiama bet kokia veikla, tiesiogiai nesusijusi su požeminio vandens paėmimu, gerinimu ir tiekimu. Vandenviečių apsaugos zonų 2-ojoje juostoje draudžiama įrengti naujus požeminio vandens išteklių naudojimui skirtus gręžinius, išskyrus atvejus, kai viešasis geriamojo vandens tiekėjas neturi galimybės tiekti vandenį arba neužtikrina vartotojui tiekiamo vandens kokybės.

Specialiųjų žemės iš miško naudojimo sąlygų [36] 94 p. reglamentuoja veiklą reguliavimą požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų juostose.

Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos 2-ojoje juostoje draudžiama:

94¹.1. draudžiama įrengti naujus požeminio vandens išteklių naudojimui skirtus gręžinius, išskyrus atvejus, kai viešasis geriamojo vandens tiekėjas neturi galimybės tiekti vandenį arba neužtikrina vartotojui tiekiamo vandens kokybės;

94¹.2. I grupės vandenviečių apsaugos zonos 2-ojoje juostoje draudžiama:

94¹.2.1. gaminti, naudoti ir sandėliuoti augalų apsaugos produktus ir kitas chemines medžiagas, išskyrus naudojamus geriamojo vandens paruošimui;

- 94¹.2.2. įrengti atliekų laikymo aikšteles ar sąvartynus ir atliekų apdorojimo įrenginius;
- 94¹.3. II grupės vandenviečių apsaugos zonos 2-ojoje juostoje draudžiama:
- 94¹.3.1. vykdyti 941.2.1 ir 941.2.2 papunkčiuose nurodytą veiklą;
- 94¹.3.2. statyti pastatus, neprijungtus prie komunalinių nuotekų šalinimo tinklų arba prie vietinių nuotekų šalinimo tinklų, užtikrinančių lygiavertį komunaliniams nuotekų šalinimo tinklams aplinkos apsaugos lygį;
- 94¹.3.3. tręšti nuotekomis, nuotekų dumbliu, mėšlu, skystu mėšlu ir srutomis;
- 94¹.3.4. įrengti kapines, užkasti kritusius gyvulius;
- 94¹.3.5. įrengti mėšlo ir srutų kaupimo ir tvarkymo statinius ar įrenginius, nuotekų filtravimo sistemas, nuotekų dumblo kaupimo (kompostavimo) aikšteles, žaliųjų atliekų kompostavimo aikšteles;
- 94¹.3.6. įrengti užterštos žemės ir grunto valymo aikšteles;
- 94¹.3.7. įrengti naftos ir naftos produktų saugyklas;
- 94¹.4. III grupės vandenviečių apsaugos zonos 2-ojoje juostoje draudžiama:
- 94¹.4.1. vykdyti 941.2.1, 941.2.2 ir 941.3.2–941.3.7 papunkčiuose nurodytą veiklą;
- 94¹.4.2. įrengti nuotekų valymo įrenginius su išleistuvais į paviršinius vandenis;
- 94¹.4.3. įrengti naudingųjų iškasenų karjerus.
- 94². Veiklos reguliavimas požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų 3-iojoje juostoje:
- 94².1. II grupės vandenviečių apsaugos zonos 3-iosios juostos 3a sektoriuje draudžiama vykdyti 941.2.1 ir 941.2.2 papunkčiuose nurodytą veiklą;
- 94².2. III grupės vandenviečių apsaugos zonos 3-iojoje juostoje draudžiama vykdyti 941.2.1, 941.2.2 ir 941.3.2–941.3.7 papunkčiuose nurodytą veiklą.
95. Vandenvietės taršos apribojimo juostoje draudžiama vykdyti 941.1, 941.2.1, 941.2.2, 941.3.2–941.3.7, 941.4.2 ir 941.4.3 papunkčiuose nurodytą veiklą.
- Dalis nagrinėjamos teritorijos (KVJU rezervinės teritorijos) patenka į išžvalgyto naudingųjų iškasenų telkinio ribas. LR Žemės gelmių įstatymo [42] 20 str. „Teritorijų planavimas“ 1 p. numato kad „Teritorijos turi būti planuojamos įvertinus teritorijų žemės gelmių sandarą ir jų išteklius, numatant ūkinės veiklos poveikį žemės gelmių būklei, jų ištekliams ir vertingosioms savybėms“, o 3 p., kad „Nenaudojami žemės gelmių ištekliai turi būti apsaugoti nuo veiksmų, bloginančių jų kokybę, gavybos sąlygas, nuo teritorijos užstatymo ar kitų veiksmų, trukdančių žemės išteklius naudoti ateityje“.
- Pagal „Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų“ XXIII sk. 101 p. išžvalgytuose naudingųjų iškasenų telkiniuose, kurių ištekliai patvirtinti, ir prie jų esančiuose perspektyviuose naudingųjų

iškasenų plotuose žemės savininkui, naudotojui draudžiama: statyti gyvenamuosius namus, gamybinius statinius, įrenginius; kasti naudingąsias iškasenas, išskyrus kasamas savo reikmėms.

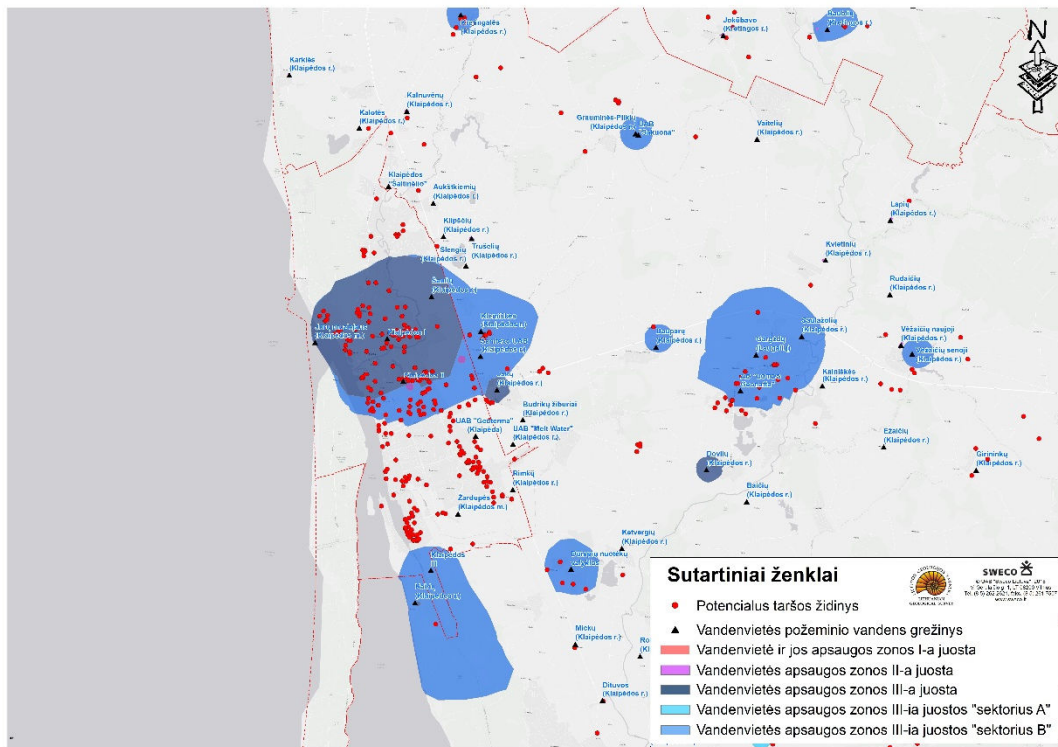
Kadangi įgyvendinant KVJU plėtos sprendinius būtų gilinamas esamas išorinis ir vidinis laivybos kanalai bei atskiros akvatorijos Aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento LAND 46A-2002 „Grunto kasimo jūrų ir jūrų uostų akvatorijose ir iškastų gruntų tvarkymo taisyklių“ [38] 26 p. numato, kad „atsižvelgiant į iškasamo grunto fizikines, chemines ir biologines savybes bei poveikį aplinkai, gilinimo ir valymo metu iškasami gruntai gali būti tvarkomi tokiais būdais: tikslingai panaudojami; šalinami jūroje; sandėliuojami ar utilizuojami sausumoje tam skirtose vietose“. Minėto dokumento 27 p. nurodoma, kad „siekiama mažinti šalinamo grunto poveikį jūros ekosistemai, kiekvienu grunto kasimo atveju pirmiausia reikia nagrinėti grunto tikslingo panaudojimo galimybes - paplūdimių atkūrimo, žemės ūkyje, statybos darbuose“.

3.2.5.2 Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu

Planuojamoje teritorijoje įgyvendinant BP sprendinius pasekmės žemės gelmėms pagrindinai sietinos su tiesioginiu uolienų geologinių sluoksnių pažeidimu (kasant gruntą, gręžiant/kalant polius, žeminant vandens lygį, formuojant naujas teritorijas ir kt.) ir žemės gelmių išteklių naudojimu vykdant ūkinę veiklą (pvz., statybinių žaliavų - smėlio, žvyro ir kt.) bei geriamojo vandens poreikio padidėjimu.

BP sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu tikėtinos šios pasekmės žemės gelmėms:

- Galimos laikinos pasekmės seklosioms žemės gelmėms sietinos su konkrečių teritorijų įsisavinimu ir jose planuojamais vykdyti infrastruktūrinių ir urbanistinės objektų statybos darbais (žemės kasimu, gruntinio vandens lygio žeminimu ir pan.) tiek savivaldybės teritorijoje, tiek už planuojamos teritorijos ribų, kurie būtini BP konkrečios koncepcinės alternatyvos įgyvendinimui (pietinis aplinkkelis ir greta planuojama pramoninės veiklos zona, Klaipėdos LEZ ir kt.) (būdinga abiejų koncepcinių alternatyvų sprendiniams). Šios pasekmės būtų trumpalaikės ir nereikšmingos;
- Geologinės aplinkos potencialių taršos židinių pasekmės. Įsisavinant anksčiau buvusias pramoninės veiklos teritorijas ir keičiant jų paskirtį į taršai jautresnes (gyvenamąsias, rekreacines, komercines) galima „istorinės“ žemės gelmių taršos identifikavimo rizika. Minėtose teritorijose būtina ištirti ir įvertinti ekogeologinę aplinką (jei tai neatlikta). Nustačius, kad gruntas ir/ar požeminis vanduo yra neleistinai užterštas, jis turės būti pašalintas/išvalytas teisės aktuose nustatyta tvarka. Šiuo metu Klaipėdos miesto sav. teritorijoje yra registruota 257 geologinės aplinkos potencialūs taršos židiniai (tik dalis jų priskirtini užterštoms teritorijoms). Dalis PTŽ patenka į esamų vandenviečių apsaugos zonas ir gali kelti riziką vandens ištekliams (3.4 pav.). Planuojamais sprendiniais persiskirstant funkcinėms teritorijoms (konvertuojant teritorijas, plečiant pramonės zonas) galimai persiskirstytų PTŽ kiekis ir išsidėstymas (atskirose teritorijose jų sumažėtų, kitur galimai atsirastų naujų). Šios pasekmės būdingos abiejų koncepcinių alternatyvų sprendiniams konvertuojamose pramoninės veiklos teritorijose bei taršai jautriose teritorijose. Identifikavus ir visiškai sutvarkius užterštas teritorijas pagerėtų geokologinė aplinka ir tai turėtų teigiamų pasekmių bendrai teritorijos ekologinei būklei.

3.4 pav. PTŽ pasiskirstymas savivaldybės teritorijoje bei jų kiekis vandenviečių apsaugos zonose

- Galimų pasekmių rizika Klaipėdos miesto III-ios vandenvietės veiklai.* Pagal koncepcijos Alternatyvos „1“ sprendinius esamose miesto ribose teritorijoje tarp vandenvietės ir Kuršių marių numatytos bendro naudojimo, rekreacinės ir visuomeninės paskirties teritorijos, Alternatyvos „2“ atveju – mišrios paslaugų teritorijos, bei sujungimo Kuršių marių su KVK kanalu sprendinys. Rytinėje vandenvietės pusėje yra KVJU rezervinė teritorija, už kurios dar toliau į rytus numatyta pramoninių teritorijų plėtra (dabartiniu metu vyrauja žemės ūkio paskirties teritorijos). Gruntinio vandens srautas teka Kuršių marių link, t. y. iš rytų vakarų kryptimi esamos vandenvietės link. Planuojamoje pramoninėje teritorijoje vykdant didelio masto žemės darbus, kurių metu būtų įsigilinama iki gruntinio vandens sluoksnio, egzistuoja šio vandeningo sluoksnio taršos rizika, galinti turėti pasekmių vandenvietės požeminio vandens išteklių kokybei. Minėta rizika egzistuos tik avarinių situacijų atvejais, jei būtų naudojamos pavojingos medžiagos ir jos patektų į gruntinio vandens sluoksnį bei pasklistų vandens tėkmės kryptimi. Atsakingai ir saugiai vykdant statybos darbus ir ūkinę veiklą ši rizika būtų minimali. Pramoninių teritorijų plėtos šioje užmiesčio dalyje masto požiūriu didesnė rizika galima Alternatyvos „2“ atveju.
- Geriamojo vandens poreikio augimas.* Miesto gyvenamųjų, visuomeninių, komercinių ir pramoninių teritorijų plėtra įtakos didesnį geriamojo vandens naudojimo poreikį (būdinga abiejų alternatyvų sprendiniams). Klaipėdos savivaldybėje aprobutų gėlo požeminio vandens išteklių kiekis sudaro 124 tūkst. m³/para. 2015 m. Klaipėdos m. savivaldybėje buvo išgauta 28,8 tūkst. m³/para (apie 23,2% visų išteklių) gėlo požeminio vandens. Esamų vandenviečių pajėgumai yra pakankami ir galėtų aprūpinti geriamuoju vandeniu ir papildomus vartotojus (teigiamos pasekmės - papildomas pajamos vandens tiekimo įmonėms ir jų darbuotojams, papildomi mokesčiai į

valstybės biudžetą už išgautus žemės gelmių išteklius). Įvertinant tai, kad BP koncepcinės Alternatyvos „2“ atveju numatoma pėsti miesto savivaldybės ribas, apimant ir priemiestines teritorijas, atitinkamai išaugtų ir centralizuoto vandentiekio vartotojų kiekis bei reikiamos infrastruktūros poreikis.

- Dalis planuojamų teritorijų patenka į esamų miesto vandenviečių apsaugos zonas su nustatytais ūkinės veiklos apribojimais (būdinga abiejų koncepcinių alternatyvų sprendiniams);
- *Kietųjų naudingųjų iškasenų išteklių poreikio augimas.* Miesto (gyvenamųjų, pramoninių teritorijų ir infrastruktūros objektų plėtra) bei KVJU planuojami sprendiniai (naujų teritorijų formavimas, hidrotechninių statinių ir išorinio uosto statyba) pareikalaus papildomų pagrindinių statybinių žaliavų (smėlio, žvyro ir kt.) išteklių. Šiomis žaliavomis šiuo metu apsirūpinama iš artimiausių eksploatuojamų karjerų Klaipėdos r. sav. Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje tokių išteklių nėra. LGT duomenimis 2016 m. pab. Klaipėdos r. sav. teritorijoje detaliai išžvalgyti smėlio ištekliai sudarė 26,7 mln.m³, žvyro – 19,9 mln. m³. Tačiau dėl esamų fizinių ir teisinių apribojimų realiai būtų galima įsivauti tik apie 40% visų detaliai išžvalgytų išteklių. 2017 m. Klaipėdos r. sav. teritorijoje buvo išgauta 385 tūkst. m³ smėlio (apie 1,4% viso kiekio) ir 1074 tūkst. m³ žvyro (apie 5,4% viso kiekio). Tai vieni didžiausių rodiklių šalyje, atspindintis šių žaliavų didelę paklausą Klaipėdos regione. Atsižvelgiant į numatomas miesto ir uosto plėtros apimtis ateityje šių žaliavų poreikis gali išaugti keleriopai, ypač Alternatyvos „2“ atveju. Bus būtina detalesnė ir parengtina išžvalgytų išteklių žvalgyba. Didelio kiekio išteklių gavyba ir gabenimas sunkvežimiais turi papildomas šalutines neigiamas pasekmes (aplinkos oro tarša, dulkelėjimas, triukšmas, avarinių situacijų rizikos padidėjimas) ir teigiamas pasekmes (papildomas pajamos karjerų naudotojams ir jų darbuotojams, papildomi mokesčiai į valstybės biudžetą už išgautus žemės gelmių išteklius).

3.10 lentelė. Pasekmių žemės gelmėms vertinimas pagal atskiras BP koncepcines alternatyvas

Pasekmių tipas	Pasekmių įvertinimas	
	Alternatyva „1“	Alternatyva „2“
Tiesioginės	+	+
Netiesioginės (antrinės)	-	-
Trumpalaikės	-	-
Vidutinės trukmės	-	-
Ilgalaikės	+	+
Laikinos	-	-
Nuolatinės	-	-
Kaupiamosios	-	-
Sinergetinės (sąveikaujančios)	+	+
Labai reikšmingos teigiamos		
Reikšmingos teigiamos		
Vidutiniškai reikšmingos teigiamos		
Mažai reikšmingos teigiamos		
Nereikšmingos	5	
Mažai reikšmingos neigiamos		4
Vidutiniškai reikšmingos neigiamos		
Reikšmingos neigiamos		
Ypač reikšmingos neigiamos		

Apibendrinanti išvada: abiejų alternatyvų atvejais didžiausios, tiesioginės (tiesiogiai pažeidžiamos ar įtakojamos žemės gelmės), trumpalaikės (statybos darbų pasekmės) ir ilgalaikės (geriamojo vandens poreikis), sąveikaujančios (išteklių gavybos, transportavimo metu galima laikina aplinkos oro tarša), mažai reikšmingos neigiamos (ženklus uolienų kiekis pašalinamas iš natūralaus slūgsojimo aplinkos uosto akvatorijoje) ir nereikšmingos arba mažai reikšmingos teigiamos (papildomas pajamos karjerų ir vandens tiekimo įmonių naudotojams ir jų darbuotojams, papildomi mokesčiai į valstybės biudžetą už išgautus žemės gelmių išteklius). Didesnė pasekmės žemės gelmėms būtų įgyvendinant BP sprendinius Alternatyvos „2“ atveju. Taikant išankstines prevencines priemones galima būtų išvengti arba dalinai sumažinti galimas neigiamas pasekmes žemės gelmėms.

3.2.5.3 Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti

Numatomos ir siūlytinos pasekmių žemės gelmėms išvengimo ir sumažinimo priemonės:

- Prieš įgyvendinant sprendinius pagal bet kurią alternatyvą, kurių metu planuojamai ūkinei veiklai būtinos PAV procedūros pagal PAV įstatymo reikalavimus [34], veikla galima tik įvertinus planuojamos ūkinės veiklos poveikį aplinkai ir gavus atsakingos institucijos teigiamą sprendimą ar išvadą dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių.
- Prieš įgyvendinant sprendinius pagal kurią alternatyvą būtini detalūs inžineriniai geologiniai tyrinėjimai, identifikuojant galimos rizikos zonas ir atitinkamai numatant būtinus techninius sprendinius nepageidaujamų geologinių reiškinių grėsmei išvengti ar suvaldyti bei krantų stabilumui užtikrinti ir statinių techniniams parametrams pagrįsti.
- Iškasto grunto optimalus tikslinis panaudojimas naujų teritorijų formavimui ir krantų papildymui smėliu, maksimaliai sumažinant grunto sąvartynuose šalinamo grunto kiekį, vadovaujantis LAND 46A-2002 „Grunto kasimo jūrų ir jūrų uostų akvatorijose ir iškastų gruntų tvarkymo taisyklių reikalavimais.
- Įsisavinant teritorijas, kuriose anksčiau buvo vykdoma ūkinė veikla, susijusi su pavojingų medžiagų naudojimu, būtina atlikti preliminarinius ekogeologinius tyrimus pagal „Ekogeologinių tyrimų reglamento“ [60] reikalavimus.
- Poveikio požeminiam vandeniui monitoringas. Ypatingai ši prevencinė priemonė būtina įgyvendinant ir įgyvendinus sprendinius 336,5 ha rezervinėje teritorijoje tarp Kairių g., Stragnų kaimo ir Vilhelmo kanalo, kol eksploatuojama Klaipėdos 3-ioji vandenvietė. Poveikio požeminiam vandeniui monitoringo rūšis ir apimtys turėtų būti apsprendžiamos tolimesnėse planavimo stadijose (atliekant PAV, techninio projektavimo metu), kai bus žinomos konkrečios planuojamos ūkinės veiklos.
- Tikslingas atsinaujinančių sekliosios ir giliosios geoterminių žemės gelmių išteklių panaudojimo galimybių vertinimas ir skatinimas, tiek planuojant veiklas pramoninėse teritorijose, tiek gyvenamosios statybos sektoriuje, taip mažinant aplinkos oro taršą.
- Pakankamų geriamojo vandens išteklių naujos/-ų vandenvietės/-čių vietos/-ų paieška ir įrengimas, nutraukiant Klaipėdos 3-ios vandenvietės veiklą, žymiai pagerintų pramoninės

teritorijos pietinėje miesto dalyje plėtros bei KVJU rezervinės teritorijos įsisavinimo galimybes.

3.2.6 Pasekmės krantams

Esamos krantų būklės planuojamoje teritorijoje apžvalga pateikta 2.3.6 skyriuje.

3.2.6.1 Krantų apsaugos teisinis reguliavimas BP SPAV kontekste

Teisės aktai tiesiogiai susiję su krantų apsauga ir galintys įtakoti BP sprendinius bei jų įgyvendinimą planuojamoje teritorijoje:

Jūros krantų apsaugos ir naudojimo nuostatai [43], kuriuose nurodyta, kad „Kuršių marių kranto apsaugos juosta sudaro iki 150 m pločio Kuršių nerijos bei kontinento sausumos teritorijos ir prie jų esanti iki 150 m pločio marių akvatorija“ (2.1 p.), o „jūros kranto apsaugos juosta formuojama kaip kranto apsaugos zonos teritorijos dalis ir ją sudaro iki 300 m pločio teritorija sausumoje, taip pat jūros akvatorija iki 10 m gylio izobatos“ (2.2 p.). Nuostatų 7 p., pažymi, kad „Kranto apsaugos juostoje kranto linijos, kopų ar klifo šlaitams formuoti prioritetas suteikiamas natūraliai vykstantiems krantodaros procesams“. o 8 p. numato, kad „kranto apsaugos juostoje draudžiama: pastatų ir inžinerinės infrastruktūros objektų statyba bei kita ūkinė veikla, kuri gali kelti grėsmę ar padaryti žalą gamtos ir kultūros paveldo bei rekreaciniams ištekliams; darkyti kraštovaizdį, ardyti kopagūbrius, kopas, klifo šlaitus bei kitaip niokoti reljefą, dirvožemį, augmeniją ir gyvūniją; eksploatuoti naudingąsias iškasenas. Šis reikalavimas netaikomas reglamentuotai gintaro ir požeminio vandens gavybai, išskyrus rezervatų teritorijas, taip pat atkuriant nešmenų balansą. Gintaro gavybos teritorijos eksploatuojamos Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka; kirsti mišką, išskyrus sanitarinius, ugdomuosius ir kraštovaizdžio formavimo kirtimus.

Lietuvos Baltijos jūros krantotvarkos strategijos nuostatose [44] suformuluoti principai numato, kad „prioritetas teikiamas gamtinių kraštovaizdžių ir natūralių krantodaros procesų išsaugojimui; kompleksiskai derinama krantosauga ir krantonauda; krantotvarkos priemonės tarpusavyje derinamos, atsižvelgiant į krantodaros procesų dinaminį vientisumą, ir taikomos nepriklausomai nuo žinybinių interesų administracinio paskirstymo, be to krantotvarkos priemonių įdiegimas viename kranto ruože neturėtų pakenkti gretimo ruožo kranto juostos būklei; taikomos diferencijuotos krantosaugos priemonės priklausomai nuo kranto funkcijų; fiziniai ir juridiniai asmenys atsako už savo veiklos tiesioginį ar netiesioginį poveikį krantui ir priklausomai nuo poveikio masto atlygina padarytą žalą aplinkai bei, suderinę su atsakingomis institucijomis, organizuoja priemonių įgyvendinimą šiam poveikiui sumažinti bei kompensuoti.

Lietuvos Respublikos Pajūrio juostos įstatymo [45] 7 str. „Statinių statybos sąlygos ir tvarka“ nurodo, kad vadovaujantis Statybos ir Saugomų teritorijų įstatymais bei šio įstatymo 5 straipsnyje nurodytais teritorijų planavimo dokumentais, pajūrio juostoje gali būti „statomi statiniai, skirti vandens ištekliams naudoti ir aplinkai nuo žalingo vandens poveikio saugoti, kranto linijai stabilizuoti, natūraliai nešmenų pusiausvyrai atkurti bei kitoms vandens ūkio ar uosto reikmėms (užtvankų, krantinių, molų, pralaidų, pylimų, bangolaužių, bunų ir kt.).

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014-04-16 įsakymu Nr. D1-360 patvirtintoje „Pajūrio juostos tvarkymo programa 2014-2020 m.“ žemyno krante išskirti trys prioritetingi krantotvarkos ruožai:

Klaipėdos rekreacinė zona (nuo Girulių iki Klaipėdos uosto šiaurinio molo), Palangos rekreacinė zona (nuo Kunigiškių iki Birutės kalno) ir Šventosios uosto – sienos su Latvija kranto ruožas. Kuršių nerijos krante prioritetingiems krantotvarkos ruožams priskiriamos visos rekreacinės zonos, išskyrus Alksnynę. Intensyviai rekreacijai naudojami Smiltynės, Juodkrantės, Pervalkos, Preilos ir Nidos kranto ruožai. Saugomose teritorijose prioritetas teikiamas natūralios gamtinės aplinkos ir joje vykstančių gamtinių procesų išsaugojimui ar jų atkūrimui, todėl žemyno krante saugomose teritorijose taikytinos tik tos krantotvarkos priemonės, kurios neutralizuotų antropogeninės veiklos įtaką ir padėtų atkurti natūralius kranto procesus.

Kuršių nerijos nacionalinio parko nuostatų 6.4 p. nurodyta, kad būtina „išsaugoti nacionalinio parko sausumos, marių ir jūros ekosistemų stabilumą“, o 9 p. „Bet kokia ūkinė, rekreacinė ar kita veikla neturi prieštarauti nacionalinio parko paskirčiai, keisti jo kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros“.

Svarbių aspektų krantosaugai ir krantotvarkai yra ir kituose teisės aktuose: Grunto kasimo jūrų ir jūrų uostų akvatorijose bei iškastų gruntų tvarkymo taisyklės LAND 46-2002 [38], LR planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo pakeitimo įstatyme [34], Helsinkio konvencijos dėl Baltijos jūros baseino jūros aplinkos apsaugos rekomendacijose 15/1, 16/3.

3.2.6.2 Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu

BP sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu tikėtinos šios pasekmės krantams:

- Konceptinės Alternatyvos „2“ atveju KVJU šiaurinės dalies Baltijos jūroje plėtra, molų statybos ir/ar rekonstrukcijos, įplaukos kanalo formavimo, gilinimo ir platinimo darbai gali įtakoti Baltijos jūros žemyninio kranto šiauriau uosto, Kuršių nerijos vakarinių krantų ir kopgalio, priekrantės šlaitų ir paplūdimių ardos ar kitų transformacijų grėsmę. Šiaurinio KVJU molo pailginimas bei išorinio uosto teritorijos suformavimas žemyniniam krantui gali turėti dvejopą poveikį: 1) periodiškai ardomą kranto ruožą ties I Melnragę dalinai apsaugos nuo PV–V krypties audrų, todėl kranto ardymo tempai čia turėtų sumažėti ir ilgai krantas šiame ruože turėtų tapti santykinai stabilus. Tačiau, tikėtina, kad gali prasidėti, šiuo metu santykinai stabilaus kranto ruožo tarp I ir II Melnragės ardymas; 2) siaučiant Š–ŠV krypties audroms dėl bangų refrakcijos bei dreifinės ir banginės patvankos ir jas „kompensuojančių“ gradientinių ar protrūkio srovių veiklos tarp kranto ir prie uosto molo suformuotos sausumos kyšulio būsiančioje įlankoje, tikėtinas kranto ruožo tarp šiaurinio uosto molo ir I Melnragės rekreacinės zonos centrinio įėjimo ardymo suintensyvėjimas. Deja, kuris iš šių dviejų minėtų poveikio krantui atvejų būtų vyraujantis sunku prognozuoti, nes tai tiesiogiai priklauso nuo ateityje vyraujančių hidrometeorologinių sąlygų bei galimų jų pokyčių dėl klimato kaitos. Prie dabartinių hidrometeorologinių sąlygų (vyrauja PV-V krypties audros) labiau tikėtinas, kad vyraus 1 punkte aprašytas atvejis, kuris ženkliai palankesnis kranto būklei. Baltijos jūros krantas pietinėje KVJU vartų pusėje turėtų išlikti stabilus su akumuliacijos tendencijomis. Konceptinės alternatyvos „1“ atveju krantų būklės tendencijos būtų analogiškos esamai būklei (alternatyva „0“), t. y. didelių audrų atvejais krantas gali būti pažeidžiamas įvairiu intensyvumu, o jo natūralaus atsistatymo galimybės būtų analogiškos dabartinėms.
- Abiejų BP koncepcinių alternatyvų atvejais KVJU vidinio laivybos kanalo, laivų apsisukimo vietų ir akvatorijų gilinimo ir platinimo, naujų teritorijų formavimo akvatorijose darbai gali įtakoti ir padidinti Kuršių nerijos rytinių krantų, Kiaulės Nugaros salos ardos grėsmę (jei nebūtų taikomi

saugūs atstumai, kranto šlaito nuolydžiai ir techniniai sprendiniai tarp išgilintos iki atitinkamo gylio akvatorijos ir Kuršių nerijos kranto). Taikant efektyvius sprendinius (formuojant reikiamus nuolydžius, įrengiant povandenines atramines sienutes) ir priemones neigiamų pasekmių būtų išvengta;

- Konceptinės Alternatyvos „2“ atveju suformuojant naujas teritorijas pietinėje uosto dalyje (užpilant dalį akvatorijos, nukasant dalį Kiaulės Nugaros salos, įrengiant KVJU pietinius vartus) keisis krantų/krantinių struktūra ir ilgis. Mažųjų ir pramoginių laivų uosto įrengimas pietinėje Smeltės pusiasalio dalyje - tiek šiauriau marinos, tiek ir piečiau jos neigiamos įtakos Kuršių marių žemyno krantui neturės. Šiaurinėje marinos pusėje krantas bus apsaugotas krantinių, pietinėje pusėje krantas išliks santykinai stabilus, čia tikėtinos net akumuliacinės tendencijos.
- Konceptinės Alternatyvos „2“ atveju KVJU vidinio laivybos kanalo, laivų apsisukimo vietų ir akvatorių gilinimo ir platinimo darbai įtakos esamų krantinių rekonstrukcijos poreikį. Tai gali turėti šalutinių pasekmių (pvz., statybos darbų triukšmas ir kt.);
- Konceptinės Alternatyvos „2“ atveju įsivainus teritorijas Melnragės II ir Girulių zonose tikėtinas didesnis šios rekreacinės zonos panaudojimas bei gyventojų/lankytojų gausa, kuri gali turėti atitinkamas pasekmes kranto zonai tiek panaudos, tiek krantosaugos požiūriu.
- Planuojamais abiejų koncepcinių alternatyvų sprendiniais numatoma sutvarkyti savivaldybės teritorijoje esančių paviršinio vandens telkinių pakrantes, kas teigiamai įtakotų tiek šių paviršinių telkinių ekologinę būklę bei jų rekreacinį patrauklumą;
- Pažymėtina, kad Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos 2017-02-15 raštu Nr.(4)-V3-377 (723) suderino KVJU (žemės vidinės akvatorijos, išorinio reido ir susijusio infrastruktūros) bendrojo plano SPAV ataskaitą su sąlygomis, kurių bus privaloma laikytis įgyvendinant KVJU BP sprendinius.

3.11 lentelė. Pasekmių krantams vertinimas pagal atskiras BP koncepcines alternatyvas

Pasekmių tipas	Pasekmių įvertinimas	
	Alternatyva „1“	Alternatyva „2“
Tiesioginės	-	-
Netiesioginės (antrinės)	+	+
Trumpalaikės	-	-
Vidutinės trukmės	-	-
Ilgalaikės	+	+
Laikinos	-	-
Nuolatinės	-	-
Kaupiamosios	-	-
Sinergetinės (sąveikaujančios)	+	+
Labai reikšmingos teigiamos		
Reikšmingos teigiamos		
Vidutiniškai reikšmingos teigiamos		
Mažai reikšmingos teigiamos		
Nereikšmingos		
Mažai reikšmingos neigiamos	4	
Vidutiniškai reikšmingos neigiamos		3
Reikšmingos neigiamos		
Ypač reikšmingos neigiamos		

Apibendrinanti išvada: Abiejų koncepcinių alternatyvų atvejais pasekmės būtų netiesioginės (daugiau ar mažiau uosto molų blokuojama nuosėdų pernaša išilgai jūros kranto, dėl planuojamų

sprendinių gali būti įtakojami krantai), ilgalaikės, neigiamos (tikėtina krantų erozijos rizika) ir mažai ir vidutiniškai reikšmingos (gali būti prarandama dalis rekreacinių teritorijų (paplūdimio zonos), reikalauja papildomų krantotvarkos priemonių). Didesnės pasekmės krantams būtų įgyvendinus sprendinius KVJU akvatorijoje Alternatyvos „2“ atveju. Taikant 3.2.6.3 skyriuje nurodytas prevencines priemones galima būtų maksimaliai sumažinti galimas neigiamas pasekmes krantams.

3.2.6.3 Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti

Preliminarios BP sprendinių įgyvendinimo galimų pasekmių marių bei jūros krantams išvengimo, sumažinimo bei kompensacinės priemonės:

- Prieš įgyvendinant BP sprendinius, kurių metu planuojamai ūkinei veiklai būtinos PAV procedūros pagal PAV įstatymo reikalavimus [34], veikla galima tik įvertinus planuojamos ūkinės veiklos poveikį aplinkai ir gavus atsakingos institucijos teigiamą sprendimą ar išvadą dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių;
- Galimas poveikis krantui hidrotechninių objektų statybų metu sietinas su vykdomų darbų „kultūra“ (kranto pažeidimai naudojant savaeigę techniką, tarša statybinėmis atliekomis ir kt.). Nuo jos priklauso ir kranto pažeidimo apimtys bei laipsnis. Todėl, kad kranto nuardymai nesiplėstų į gretimus rajonus statybų pradžioje reikia įrengti stacionarius išvažiavimus į paplūdimį ir darbų metu naudotis tik jais. Statybines medžiagas sandėliuoti centruotai ir kuo arčiau statybvietės, teritorijos pagrindą užklojant laikinomis poveikiui atspariomis dangomis (pvz. geosintetinė membrana ir kt.) ir pan. Pabaigus statybas pašalinti statybines atliekas ir rekultivuoti (panaudojant kranto sąnašų papildymo metodą) pažeistus kranto morfologijos elementus (paplūdimį, kopagūbrį ar kranto skardį) ir jei reikia atsodinti sunaikintą augaliją.

Kuršių marių nerijos krantas:

- Išgilinti vakarinės protakos akvatorijos rytinę pusę iki 14 m (iškastą gruntą galima būtų panaudoti Kuršių nerijos priekrantės rekultivacijai) (Alternatyvos „2“ atveju).
- Artimiausioje kelių šimtų metrų kranto atkarpoje nuo Alksnynės prieplaukos šiaurės kryptimi povandeninį šlaitą tvirtinti povandenine sienute .
- Dar šiauriau ardomose kranto atkarpose taikyti biotechninio (nendrių sodinimo) ir kranto bei atabrado sąnašų papildymo priemonių kompleksą.

Baltijos jūros kranto ruožas pietinėje Klaipėdos uosto vartų pusėje:

- Po ekstremalių kranto nuardymų artimiausioje pietiniam uosto molui atkarpoje papildyti kranto sąnašas atvežtiniu smėliu. Tikėtina, kad šias priemones gali tekti taikyti pakankamai retai (tik po uragano ir tai ne po kiekvieno).
- Apsauginį paplūdimio kopagūbrį sistemingai tvirtinti šakų klojiniais bei žabtvorėmis.

Baltijos jūros kranto ruožas šiaurinėje Klaipėdos uosto vartų pusėje:

- Ardomo kranto atkarpos gretimos uosto molui priekrantėje suformuoti dirbtiną povandeninį sėklių ir periodiškai jį papildyti sąnašomis, šiauriau taikyti kranto sąnašų papildymą.
- Apsauginį paplūdimio kopagūbrį sistemingai tvirtinti šakų klojiniais bei žabtvorėmis.
- Esamą krantų monitoringo tinklą papildyti papildomu stebėjimo profiliu Pajūrio regioniniame parke ties gamtos paveldo objektu - Olando kepurės skardžiu.

3.2.7 Pasekmės biojvairovei

Informacija apie esamą biojvairovės būklę plano sprendinių įgyvendinimo zonoje ir artimiausioje aplinkoje pateikta 2.3.9 skyriuje.

3.2.7.1 Biojvairovės apsaugos teisinis reguliavimas BP SPAV kontekste

Augalija

Veiklą miškų teritorijose reglamentuoja LR miškų įstatymas bei kiti teisės aktai. Kitos augmenija apaugusios teritorijos (pvz., Smeltės valstybinis botaninis draustinis) patenka į LR saugomų teritorijų įstatymo reglamentavimo sferą.

LR miškų įstatymo [6] 11 str. „Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis“ 1 p. 1 ir 2 papunkčiai nurodo, kad „miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis tvarką nustato Vyriausybė. Miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis tik šiame įstatyme nustatytais išimtiniais atvejais: 1) valstybei svarbiems projektams įgyvendinti; 2) inžinerinės infrastruktūros teritorijoms, apimančioms komunikacinius koridorius, inžinerinius tinklus, susisiekimo komunikacijas ir aptarnavimo objektus, formuoti.

11 str. 2 p. nurodo, kad „paversti miško žemę kitomis naudmenomis draudžiama:

- I grupės miškuose.
- II grupės – ekosistemų apsaugos miškuose, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 1, 3, 7 ir 9 punktuose nustatytus atvejus.
- III grupės – draustinių miškuose ir valstybinių rezervatų apsaugos zonų miškuose, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 1, 3, 7 ir 9 punktuose nustatytus atvejus.

Kituose miškuose, esančiuose vieno kilometro atstumu nuo Baltijos jūros ir Kuršių marių, II grupės rekreaciniuose miškuose ir III grupės vandens telkinių apsaugos zonų, laukų apsauginiuose ir valstybinių parkų apsaugos zonų miškuose, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 8 punktuose nurodytus atvejus, jeigu atitinkamų objektų statyba ar atitinkamų teritorijų formavimas numatytas bendruosiuose planuose ar valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentuose arba šių saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose. Šiame punkte nustatyti draudimai ir apribojimai netaikomi miško žemę paverčiant kitomis naudmenomis šio straipsnio 1 dalies 7 ir 9 punktuose nustatytais atvejais.

Įstatymo 11 str. 4 p. Šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nenurodytuose miškuose miško žemę paversti kitomis naudmenomis leidžiama, jeigu šio straipsnio 1 dalies 1–6, 8 punktuose nurodyti atvejai yra numatyti bendruosiuose planuose ar valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentuose.

Minėto įstatymo 11 str. 6 p. nurodo, kad „miško žemę paversti kitomis naudmenomis valstybinės reikšmės miškuose galima tik po to, kai miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis suplanuotas vietovės lygmens bendruosiuose planuose arba specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose, arba detaliuosiuose planuose ir Vyriausybė priima nutarimą dėl tam tikrų valstybinės reikšmės miškų plotų išbraukimo iš valstybinės reikšmės miškų plotų“.

11 str. 8 p. pažymi, kad „asmenys, inicijuojantys valstybinės miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, privalo į valstybės biudžetą sumokėti piniginę kompensaciją, kurią sudaro kitomis naudmenomis paverčiamos miško žemės sklypo vertė rinkos kainomis, jame augančio medyno įveisimo ir išauginimo iki amžiaus, kurį šis medynas pasiekė pavertimo kitomis naudmenomis metu, išlaidos ir prarasto medienos prieaugio, kurį šis medynas sukauptų iki nustatyto pagrindinių kirtimų amžiaus, vertė nenukirto miško kainomis. Miško žemę paverčiant kitomis naudmenomis III grupės miškuose, mokama dvigubo dydžio piniginei kompensacija, II grupės miškuose - trigubo dydžio piniginei kompensacija“. 11 str. 10 p. sako, kad „sumokėtos piniginės kompensacijos įtraukiamos į valstybės biudžeto pajamas ir naudojamos naujiems miškams įveisti skirtai žemei įsigyti, miškams įveisti ir kitoms su miškų priežiūra, apsauga ir tvarkymu susijusioms šio įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje nurodytoms priemonėms finansuoti. Kompensacijų apskaičiavimo ir mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė“.

Pagal „Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų“ [36] XXVI sk. 110 p. „miškuose kilometro atstumu nuo Baltijos jūros ir Kuršių marių draudžiami pagrindiniai plyni ir neplyni kirtimai (išskyrus atkuriamuosius kirtimus blogos būklės medynuose), taip pat draudžiama naudoti trąšas ir chemikalus“.

LR saugomų teritorijų įstatymo [50] 9 str. nurodo, kad „draustiniuose neleidžiama veikla, galinti pakenkti saugomiems kompleksams bei objektams (vertybėms)“. Konkrečius apribojimus botaniniuose draustiniuose numato ir Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų“ XLI sk.

Atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašas [41] numato, kad želdynų norma (plotas) nustatoma procentais nuo žemės sklypo, kuriam želdynai priklauso, ploto, atsižvelgiant į želdynų funkcijų (ekologinę, rekreacinę, sveikatingumo, estetinę) svarbą tame žemės sklype. Priede žemės sklypams, skirtiems kitiems nepaminėtiems 3.1 ir 3.2 papunkčiuose, pastatams visuomeninės paskirties teritorijose želdiniams numatoma skirti mažiausiai 15% nuo viso žemės sklypo ploto, komercinės paskirties objektų teritorijose želdiniams numatoma skirti mažiausiai 10% nuo viso žemės sklypo ploto.

Gyvūnija

Gyvūnijos apsaugą reglamentuoja LR laukinės gyvūnijos įstatymas [48] ir LR saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymas [49].

LR laukinės gyvūnijos įstatymo [48] 6 straipsnyje nurodoma, kad kai kurių laukinių gyvūnų rūšių išteklių naudojimas, atsižvelgiant į jų ekologinę būklę, populiacijų dinamiką, buveinių būklę,

reprodukcijos galimybes arba jų svarbą tarptautiniu mastu, gali būti ribojamas nustatant iš buveinių paimamų gyvūnų skaičių ir kitas naudojimo sąlygas vadovaujantis Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklėmis bei šių rūšių naudojimas neturi kelti grėsmės tokių rūšių ilgalaikiam išlikimui ir pastangoms užtikrinti tinkamą jų apsaugos būklę. 15 straipsnis sako, kad PŪV organizatoriai ir asmenys, kurie verčiasi ūkine veikla, privalo laikytis miškotvarkos, žemėtvarkos ir vandentvarkos projektų reikalavimų ir užtikrinti, kad dėl jų plėtojamos ūkinės veiklos, galinčios neigiamai veikti laukinius gyvūnus, jų buveines, veisimosi, maitinimosi, žiemojimo, trumpalaikio apsistojimo migracijų metu sąlygas ar migracijos kelius, nebus neigiamo poveikio laukinei gyvūnijai arba jis bus minimalus bei ar planuojama ūkinė veikla gali daryti reikšmingą neigiamą poveikį laukiniams gyvūnams, jų buveinėms, veisimosi, maitinimosi, žiemojimo, trumpalaikio apsistojimo migracijų metu sąlygoms ar migracijos keliams, vertinama Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka. Kai planuojama ūkinė veikla gali turėti poveikį laukinei gyvūnijai, planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentuose turi būti numatytos priemonės neigiamam poveikiui išvengti, sumažinti ar kompensuoti.

LR saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymas [49] sako, kad Aplinkos apsaugos institucijos, teisės aktų nustatyta tvarka išduodančios planavimo ir projektavimo sąlygas, išduodančios leidimus ūkinei veiklai arba pritariančios (derinančios), kad leidimai būtų išduoti, privalo reikalauti, kad vykdant ūkinę veiklą būtų išvengta saugomų rūšių individų sunaikinimo, išsaugotos saugomų rūšių radavietės ir augavietės, o jei nėra galimybės šio poveikio išvengti, – jis būtų minimalus, o sunaikintos vertybės vėl atkurtos.

Ichtiofauna

Kuršių marių ir Baltijos jūros Lietuvai priklausančiose akvatorijose aptinkama Europinės svarbos žuvų rūšių. Teoriškai gali būti aptinkama 11 rūšių saugomų pagal ES Buveinių direktyvą. 12 rūšių saugoma pagal Berno konvenciją, 1 rūšis kuri dar sutinkama yra Lietuvos Raudonojoje knygoje (2 rūšys - Baltijos eršketas ir sparis yra išnykę) 9 žuvų rūšys turi Lietuvoje globojamos žuvų rūšies statusą, kuris, prireikus, sudaro prielaidas papildomai išteklių apsaugai bei atkūrimui (pagal LR aplinkos ministro 1999-03-31 įsakymą Nr. 84 „Dėl globojamų žuvų ir vėžių rūšių sąrašo“).

Ypatingas dėmesys turi būti atkreipiamas į tas žuvų rūšis, kurios yra Europos bendrijos svarbos ir reguliariai migruoja per Klaipėdos uosto akvatoriją. Buveinių direktyva rūšių atžvilgiu, kurios yra V priedo sąrašė įpareigoja ES šalis stebėti rūšių būklę ir eksploatuoti taip, kad būtų užtikrinama gera rūšies išteklių būklė. Tuo tarpu, II priedo sąrašo rūšims direktyva įpareigoja steigti Bendrijos svarbos saugomas teritorijas (Natura 2000 teritorijas) ir šių teritorijų naudojimas turi atitikti saugomos rūšies poreikius. Artimiausios Buveinių apsaugai svarbios teritorijos:

- Baltijos jūros priekrantė (LTPAL0001) - upinei négei svarbi teritorija.
- Kuršių nerija (LTNER0005) - perpeliių nerštinėms migracijoms svarbi teritorija.
- Kuršių marios (Vietovės identifikatorius (ES kodas): LTSIU0012) lašišoms; kartuolėms; ožkoms; paprastiesiems kirtikliams; perpelėms; salačiams; upinėms nėgėms.

Uosto plėtros darbams turi būti vykdomi remiantis LR aplinkos apsaugos ministerijos 1997-04-17 (suvestinė redakcija su pakeitimais galioja nuo 2015-01-01) įsakymu Nr. 67 „Dėl Klaipėdos uosto

gilinimo darbų poveikio žuvininkystei vertinimo“, kuris nusako tokių darbų vykdymo ir netiesioginės žalos žuvų ištekliams kompensavimo tvarką.

3.2.7.2 Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu

Šiame planavimo etape nėra aiški nei konkrečių sprendinių apimtis, nei jų įgyvendinimo terminai, todėl pasekmės bioįvairovei vertinamos tik sąlyginai priimant, kad dalis planuojamų teritorijų bus užstatomos ar kitaip panaudojamos pagal konkrečius žemesniame planavimo lygmenyje numatytus sprendinius.

- Alternatyvoje „1“ siekiama įgyvendinti želdynų sistemos plėtrą, kur bus išsaugomos gamtinės vertybės. Įgyvendinant Girulių miško dalies pertvarkymo į mišką – parką projektą bei Kuršių marių pakrantės iki Klaipėdos III-ios vandenvietės teritorijos sutvarkymo, apželdinimo planus galimos tiesioginės, ilgalaikės, nereikšmingos pasekmės bioįvairovei, nes planuojamoje pertvarkyti miško dalyje jau yra seniau susiformavusi savita rekreacinė infrastruktūra su asfaltuotais takais bei poilsiui skirtomis vietomis, o dabartinė Klaipėdos III-osios vandenvietės teritorija jau dabar yra dalinai urbanizuota. Formuojant vieningą želdynų juostų sistemą užtikrinamas tolimesnis gamtinės aplinkos dalies sprendinių tęstinumas, galintis turėti teigiamas pasekmes mieste esančiai bioįvairovei dėl tinkamos ekologinės pusiausvyros palaikymo urbanistiniame karkase. Galimos pasekmės gali būti sietinos ir su bioįvairovei svarbių gamtinių centrų atnaujinimu bei apsauga (atnaujinamas Girulių miško upelių tinklas, saugomos paukščių peryklos Kiaulės Nugaros saloje).
- Alternatyvos „2“ sprendinių pasekmės bioįvairovei sietinos su galimu tiesioginiu poveikiu atliekant konkrečių teritorijų įsisavinimą pagal sprendinius Klaipėdos mieste bei atskirai vertinant KVJU plėtrą.

Formuojamos naujos gyvenamosios, visuomeninės, komercinės paskirties teritorijos ir su jomis susijusi urbanistinė infrastruktūra gali lemti ilgalaikes, tiesiogines, neigiamas pasekmes dabar šiose teritorijai susiformavusiai bioįvairovei dėl teritorijos pasikeitusio funkcinio naudojimo, galimų naujų ūkinių veiklų atsiradimo, užstatymo intensyvumo. Minėtose planuojamose teritorijose išliktų ar būtų naujai suformuotos tik fragmentiškos „žaliosios zonos“, daugumoje naujai užsėtos veja ir/ar apsodintos dekoratyviniais želdynais.

Rišlios pagrindinių miesto želdynų sistemos plėtra, kur ji naujomis jungtimis būtų apjungiamą su vyraujančiomis vidinėmis ir išorinėmis miško parkų bei miškų teritorijomis, gali nulemti ilgalaikes, teigiamas pasekmės mieste esančiai bioįvairovei. Minėtose erdvėse galėtų įsikurti naujos ir plėstis esamos augalijos bei gyvūnijos populiacijos. Įgyvendinant Girulių ir Melnragės teritorinę plėtrą galimos tiesioginės, ilgalaikės mažai reikšmingos pasekmės bioįvairovei, kadangi vystymosi prioritetą būtų skiriamas neapželdintoms teritorijoms, o pati plėtra vyktų atsižvelgiant į miško vertingumą, tik įvertinus želdinių būklę ir išsaugant vertingiausias želdynų grupes.

Numatomi KVJU plėtros šiaurinėje dalyje, akvatorijos gilinimo, naujų teritorijų formavimo pietinėje Kuršių marių dalyje, infrastruktūros minėtoms teritorijoms aptarnauti įgyvendinimo sprendiniai gali įtakoti ir augalijos miesto teritorijoje bei Kuršių marių bioįvairovės aplinkos pokyčius. Pagal KVJU BP SPAV ataskaitos [31] išvadas galimos pasekmės bioįvairovei

įgyvendinant KVJU plėtros sprendinius būtų vidutiniškai reikšmingos ir labiausiai sietinos su naujų sausumos teritorijų akvatorijose už Kiaulės Nugaros salos ir Baltijos jūroje formavimu, reikiamų infrastruktūros sprendinių būtinų išorinio uosto teritorijos įsisavinimui ir aptarnavimui įgyvendinimu (iškertant dalį miško), įplaukos ir vidinio laivybos kanalo, laivų apsisukimo baseinų akvatorijų gilinimo ir hidrotechnikos objektų statybos darbais bei galimais hidrodinaminiais ir hidrocheminiais aplinkos pokyčiais ir tiesioginiu dugno bei sausumos buveinių sunaikinimu.

Pasekmės ichtiofaunai. Ichtiofaunai pasekmės gali sukelti KVJU BP sprendinių įgyvendinimo metu akvatorijoje vykdomi jo plėtros ir rekonstrukcijos darbai - laivybos kanalo gilinimas, krantinių ir uosto vartų rekonstrukcija, naujų hidrotechninių įrenginių statyba. Didžiausias pasekmės ši veikla gali daryti žuvų migracijų, ypač nerštinių, metu, kadangi Klaipėdos sąsiauris yra vienintelis kelias tarp Baltijos jūros ir didžiosios dalies Lietuvos gėlųjų vandenų. Remiantis duomenimis apie Klaipėdos uosto gilinimo darbų apimtį, gilinimo darbų rajonus ir technologijas bei gamtinės aplinkos pokyčius, galima teigti, kad šie darbai gali turėti pasekmes žuvų migracijoms tiesiogiai ir netiesiogiai. Pagrindiniai veiksniai, galintys tiesiogiai veikti ichtiofauną KVJU plėtros sprendinių įgyvendinimo metu, yra padidėjęs vandens drumstumas ir triukšmas. Pelaginės žuvis jų poveikio gali išvengti pasitraukdamos iš poveikio akvatorijos ir vėl sugrįžti pasibaigus gilinimo ar kitiems darbams, todėl joms šių trumpalaikių veiksmų poveikis laikomas nežymiu. Tačiau būtina pažymėti, jog sutrikdyta nerštinė žuvų migracija gali turėti žymų poveikį visos populiacijos išteklių pasipildymui, todėl migracijos metu uosto akvatorijoje vykdamas darbus, galinčius veikti ichtiofauną, būtina imtis priemonių, leidžiančių sumažinti poveikį. Galimos pasekmės žuvims gali atsirasti darbų metu sunaikinant jų buveines, tačiau įvertinus tai, kad Klaipėdos sąsiauryje jau dabar intensyviai vykdoma antropogeninė veikla, reikšmingo poveikio žuvims tai neturėtų daryti, kadangi buveinėms žuvis yra linkę rinktis mažiau antropogenizuotas teritorijas.

Žuvų atsigavimo ir nerštaviečių akvatorijų pokyčiai

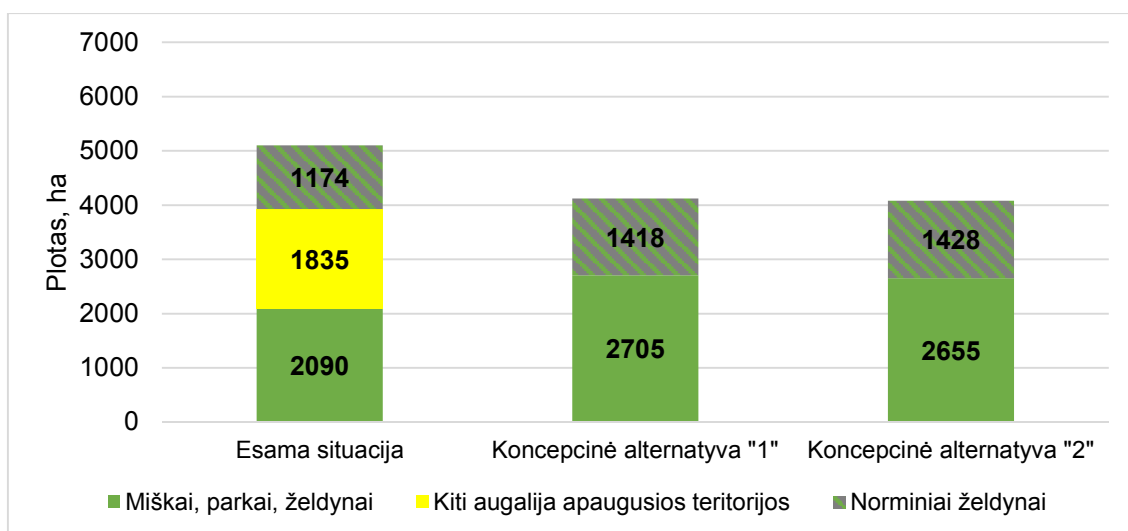
Numatomi uosto plėtros darbai formuojant sausumos teritorijas Kuršių marių (apie 86 ha) ir Baltijos jūros (apie 130 ha) akvatorijose, kurios būtų sukurtos vandens akvatorijų sąskaita atitinkamai sumažindamos žuvų atsigavimo ir nerštaviečių plotą. Kuršių mariose Kiaulės Nugaros salos pietinėje ir rytinėje pakrantėse, yra nustatytos kuojų ir ešerių nerštavietės. Lyginant su visose Kuršių mariose esančių šių žuvų nerštaviečių plotu, prarastas plotas sudarytų labai nežymią dalį ir pastebimos įtakos jų populiacijų būklei ir ištekliams neturėtų. Žuvų gausumas ir biomasė ties Kiaulės Nugaros sala yra apie 2 kartus mažesni, nei vidutiniškai Kuršių mariose (Repečka, 2012). Prarastas dėl užstatymo plotas sudarytų 0,2% visos Lietuvai priklausančios marių akvatorijos. Baltijos jūros priekrantėje vidutinė žuvų biomasė yra apie 10 kartų mažesnė, nei Kuršių mariose (Pūtys, 2012). Prarasta dėl uosto plėtros jūros akvatorija sudarytų apie 0,5% visos Lietuvos priekrantės (iki 20 m gylio) teritorijos. Tiek Kuršių mariose, tiek Baltijos jūroje dėl uosto plėtros prarasta akvatorija sudaro labai nedidelę vandenų dalį, todėl žuvų ištekliams žymesnio poveikio nebūtų. Dėl prarastos akvatorijos ichtiofaunai padaryti nuostoliai gali būti skaičiuojami pagal nustatytą metodiką (Aplinkos ministerija 2014). Ant šiuo metu esančių uosto įplaukos molų gausiai neršia strimelės. Įgyvendinus uosto plėtrą jūros akvatorijoje, strimelių nerštaviečių plotas padidėtų, tačiau dėl santykinai nedidelio ploto populiacijai žymesnio poveikio neturėtų.

Poveikis žuvų migracijai

Didžiausią poveikį praeivių žuvų migracijai gali turėti numatyta uosto plėtra pietinėje akvatorijoje. Sujungus pietinius uosto vartus su Kiaulės Nugaros sala hidrodinaminiu atitvaru, šis įrenginys visiškai užtvirtų rytinę protaką tarp salos ir žemyninio kranto, bei apribotų dalies žuvų migracijos galimybes. Tačiau šiuo metu dauguma praeivių žuvų migruoja farvateriu tarp vakarinės marių pakrantės ir Kiaulės Nugaros salos, kur migruoti žuvims ir įgyvendinus uosto plėtros sprendinius kliūčių nebūtų, todėl poveikis migracijoms dėl plėtros pietinėje uosto dalyje būtų nežymus. Dalis nėgių populiacijos nerštinių migracijų metu migruoja per Malkų įlanką į Klaipėdos kanalą, tad plėtojant uosto infrastruktūrą turi būti palikta galimybė joms migruoti šia kryptimi. Žuvų migracijoms poveikį taip pat gali daryti uosto plėtra jūros akvatorijoje. Įgyvendinus jų sprendinius, uosto vartai nutoltų gerokai toliau nuo kranto nei yra šiuo metu, įplaukimas į juos prasidėtų žymiai didesniame gylyje. Tikėtina, kad tai nesutrukdytų žuvims rasti kelią į marias ir poveikis migracijoms nebūtų didelis. Vis dėl to, skirtingoms žuvų rūšims dėl migracinės elgsenos skirtumų poveikis gali skirtis, tikslesniam poveikio vertinimui reikalinga praeivių žuvų migracijų ir populiacijų būklės stebėseną.

Pažymėtina, kad Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos 2017-02-15 raštu Nr.(4)-V3-377 (723) suderino KVJU (žemės vidinės akvatorijos, išorinio reido ir susijusio infrastruktūros) bendrojo plano SPAV ataskaitą su sąlygomis, kurių bus privaloma laikytis įgyvendinant KVJU BP sprendinius.

- *Pasekmės dėl augalija apaugusių teritorijų ploto pokyčių.* Įgyvendinus abiejų alternatyvų sprendinius savivaldybės teritorijoje pasikeistų augalija apaugusių teritorijų pasiskirstymas. Nors bendras augalija apaugusių plotas lyginant su esama būkle Alternatyvos „1“ atveju sumažėtų 31%, Alternatyvos „2“ atveju – 34,5%, tačiau miškų, parkų ir kitų želdynų plotas lyginant su esama būkle padidėtų. Procentinis mažėjimas vyksta dėl kitų augalija apaugusių teritorijų plotų mažėjimo. Įgyvendinant Konceptinių alternatyvų „1“ ir „2“ sprendinius išlaikoma nustatyta rekreacinės paskirties želdynų, įskaitant vejas ir gėlynus, norma, tenkanti vienam gyventojui, kaip yra reglamentuota Atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir Priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos apraše, patvirtintame LR aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-694 „Dėl atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Atitinkamai prognozuojamos galimos pasekmės bioįvairovei minėtose teritorijose. Šiuo aspektu abiejų BP koncepcinių alternatyvų pasekmės yra panašios, kiek didesnės Alternatyvos „2“ atveju.

3.5 pav. Augalija apaugusių teritorijų plotų pokyčiai pagal atskiras alternatyvas

3.12 lentelė. Pasekmių bioįvairovei vertinimas pagal atskiras BP koncepcines alternatyvas

Pasekmių tipas	Pasekmių įvertinimas	
	Alternatyva „1“	Alternatyva „2“
Tiesioginės	+	+
Netiesioginės (antrinės)	+	+
Trumpalaikės	-	-
Vidutinės trukmės	-	-
Ilgalaikės	+	+
Laikinos	-	-
Nuolatinės	-	-
Kaupiamosios	-	-
Sinergetinės (sąveikaujančios)	+	+
Labai reikšmingos teigiamos		
Reikšmingos teigiamos		
Vidutiniškai reikšmingos teigiamos		
Mažai reikšmingos teigiamos		
Nereikšmingos	5	
Mažai reikšmingos neigiamos		4
Vidutiniškai reikšmingos neigiamos		
Reikšmingos neigiamos		
Ypač reikšmingos neigiamos		

Apibendrinanti išvada: BP sprendinių įgyvendinimo metu pasekmės augalijai būtų tiesioginės (planuojamos infrastruktūros sprendinių įgyvendinimui šiaurinėje dalyje būtų iškertama miško juosta (Alternatyvos „2“ atveju), planuojamose naujai įsisavinti ir užstatyti teritorijose pašalinama sausumos žemesnioji augalija), ilgalaikės (pasireiškia ilgą laiką), sąveikaujančios (įtakoja bioįvairovės gyvensenos sąlygas), nereikšmingos (Alternatyvos „1“ atveju) ir mažai reikšmingos (alternatyvos „2“ atveju) (keičiasi augalija apaugusių teritorijų plotas, tačiau esamų ir planuojamų naujų augalija apaugusių teritorijų būklė turėtų pagerėti).

BP sprendinių įgyvendinimo metu pasekmės gyvūnijai būtų tiesioginės (įsisavinant naujas teritorijas, vykdant žemės ir statybų bei akvatorijų gilinimo darbus tikėtinos tiesioginės pasekmės vabzdžių, smulkiųjų žinduolių, dugno buveinėms), neigiamos (fizinis individų sunaikinimas, buveinių plotų

mažėjimas), mažai reikšmingos (galimai tinkamų buveinėms klestėti plotų sunaikinimas, individų gyvensenos sąlygų sutrikdymas). Didesnėmis pasekmėmis bioįvairovei lyginant su „0“ alternatyva pasižymėtų koncepcinė Alternatyva „2“. Pasekmes gali sumažinti prevencinių priemonių taikymas.

3.2.7.3 Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti

Pasekmių išvengimo ir sumažinimo ar kompensavimo priemonės:

- Prieš įgyvendinant sprendinius, kurių metu planuojamai ūkinei veiklai būtinos PAV procedūros pagal PAV įstatymo reikalavimus [34], veikla galima tik įvertinus planuojamos ūkinės veiklos poveikį aplinkai ir gavus atsakingos institucijos teigiamą sprendimą ar išvadą dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių.
- Bioįvairovės tyrimai ir inventorizacija (PAV stadijoje).
- PŪV vietų lokalizavimo sprendiniai.
- „Žaliųjų zonų“ suplanavimas, įrengimas ir naujų želdinių įveisimas.
- Kompensacinio miško atkūrimas/atsodinimas kitose teritorijose.
- Finansinis kompensavimas už valstybinės miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis.
- Vertingos bioįvairovės iškelimas ir įveisimas kitose jų klestėjimui palankiose teritorijose (atlikus reikiamus tyrimus ir pasiekus teigiamą rezultatą).
- Veiklos apribojimai žuvų migracijos metu ir kompensavimas už daromą žalą.
- Dėl prarastos akvatorijos ichtiofaunai padaryti nuostoliai gali būti skaičiuojami pagal nustatytą metodiką (Aplinkos ministerija 2014).
- Dalis nėgių populiacijos nerštinių migracijų metu migruoja per Malkų įlanką į Klaipėdos kanalą, tad plėtojant uosto infrastruktūrą turi būti palikta galimybė joms migruoti šia kryptimi.
- Vertingos augmenijos ir gyvūnijos buveinių monitoringas.

3.2.8 Pasekmės kraštovaizdžiui

Informacija apie esamą kraštovaizdžio būklę plano sprendinių įgyvendinimo zonoje ir artimiausioje aplinkoje pateikta 3.2.8 skyriuje.

3.2.8.1 Kraštovaizdžio apsaugos teisinis reguliavimas BP SPAV kontekste

3.13 lentelėje pateikiami tarptautiniu, Europos Bendrijos arba nacionaliniu lygmeniu nustatyti pagrindiniai kraštovaizdžio apsaugos tikslai, į kuriuos privalu atsižvelgti rengiant BP.

3.13 lentelė. Tarptautiniu, Europos Bendrijos ir nacionaliniu lygmeniu nustatyti kraštovaizdžio apsaugos tikslai

Dokumento pavadinimas	Tikslai
LR ratifikuota Europos kraštovaizdžio konvencija (Žin., 2002, Nr. 104-4621).	<p>Skatinti kraštovaizdžio apsaugą, tvarkymą bei planavimą ir organizuoti Europos bendradarbiavimą kraštovaizdžio klausimais (3 str.). Įteisinti kraštovaizdį kaip svarbią žmones supančios aplinkos sudedamąją dalį, jų bendro kultūros ir gamtos paveldo apraišką bei jų savasties pagrindimą (5a str.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • integruoti kraštovaizdį kaip reiškinį į savo teritorijų ir miestų planavimo politiką bei savo kultūros, žemės ūkio, socialinę ir ekonominę politiką, taip pat į kiekvieną kitą politikos sritį, galinčią turėti poveikio kraštovaizdžiui (5d str); • nustatytus kraštovaizdžius įvertinti atsižvelgiant į suinteresuotų dalyvių ir atitinkamos gyventojų grupės jiems priskiriamą ypatingą jiems priskiriamą ypatingą vertę (6cb str.)
LR ratifikuota Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo globos konvencija (Žin., 1997, Nr. 19-411)	<p>Priimti generalinę politiką, kuri siektų kultūros ir gamtos paveldui suteikti tinkamą vaidmenį bendruomenės gyvenime ir to paveldo globą integruoti į bendras planavimo programas (5a str.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • vystyti mokslinius ir techninius tyrimus ir tyrinėjimus ir paruošti veiksmingas priemones, kurios įgalintų valstybę neutralizuoti grėsmę, iškilusią kultūros ir gamtos paveldui (5c str.); • imtis tinkamų įstatyminių, mokslinių, techninių, administracinių ir finansinių priemonių, būtinų šio paveldo identifikavimui, globai, išsaugojimui, prezentavimui ir reabilitavimui (5d str.).
Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos kryptių aprašas, patvirtintas LR Vyriausybės 2004 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1526 (Žin., 2004, Nr. 174-6443)	<p>LR kraštovaizdžio politikos kryptių tikslas – sudaryti sąlygas išsaugoti įvairaus teritorinio lygmens kraštovaizdžio arealus, užtikrinti tinkamą jų tvarkymą, naudojimą, planavimo ir darnią plėtrą.</p> <p>Pagrindinės Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos kryptys yra šios:</p> <ul style="list-style-type: none"> • užtikrinti Lietuvos kraštovaizdžio formavimo socialines, ekonomines ir ekologines funkcijas; • užtikrinti kraštovaizdžio apsaugą, naudojimą, tvarkymą, planavimą ir krašto saviraiškos bruožus; • palaikyti ir didinti turimą šalies biologinę įvairovę, kraštovaizdžio teritorinę erdvinę struktūrą ir jo potencialą; • optimizuoti kultūrinio kraštovaizdžio kryptingą formavimą; • suderinti kraštovaizdžio architektūrinę erdvinę kompoziciją. <p>Svarbiausi Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos kryptių uždaviniai yra:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nustatyti ir įvertinti įvairių istorinių laikotarpių požymius, išlaikiusius kraštovaizdžio arealus šalies darnios plėtros kontekste, turinčius skirtingą vertę ir plėtros potencialą; • įgyvendinant šalies teritorijos bendrojo plano sprendinius; • nustatyti šalies kraštovaizdžio struktūrinę įvairovę; • saugoti gamtinį kraštovaizdį ir gamtinius rekreacinius išteklius; • užtikrinti kraštovaizdžio ekologinį stabilumą; • užtikrinti biologinės įvairovės apsaugą ir optimalų kraštovaizdžio tvarkymą; • numatyti priemones istoriškai susiklosčiusiems kultūrinio kraštovaizdžio erdvinėms struktūroms išsaugoti; • optimizuoti kraštovaizdžio urbanizacijos, technogenizacijos ir žemės ūkio plėtrą; • įgyvendinti Europos kraštovaizdžio konvencijos nuostatas.
Nacionalinė darnaus vystymosi strategija (Žin., 2003, Nr. 89-4029)	<ul style="list-style-type: none"> • Pagrindinių ūkio šakų (transporto, pramonės, energetikos, žemės ūkio, būsto, turizmo) poveikio aplinkai mažinimas. • Geresnė kraštovaizdžio apsauga ir racionalus tvarkymas.
Valstybės ilgalaikė raidos strategija (Žin., 2002, Nr. IX-1187)	<ul style="list-style-type: none"> • Įgyvendinti tvariosios plėtros principą. • Sudaryti prielaidas racionaliam gamtos išteklių naudojimui, apsaugai ir atkūrimui. • Išsaugoti gamtos paveldo vertybes, kraštovaizdžio savitumą ir biologinę įvairovę.

Dokumento pavadinimas	Tiksiai
LR saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 (Žin., 1993, Nr.63-1188) aktuali redakcija	<ul style="list-style-type: none"> Išsaugoti gamtos ir kultūros paveldo teritorinius kompleksus ir objektus (vertybes), kraštovaizdžio ir biologinę įvairovę, užtikrinti kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, gamtos išteklių subalansuotą naudojimą ir atkūrimą, sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui, moksliniams tyrimams ir aplinkos būklės stebėjimams, propaguoti gamtos ir kultūros paveldo teritorinius kompleksus (vertybes) (3 str.).
Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas (Žin., 2013, Nr.76-3824)	<ul style="list-style-type: none"> Nustatyti gyvenamųjų vietovių, inžinerinės ir socialinės infrastruktūros, kitų valstybei svarbių socialinės ekonominės veiklos sričių vystymo ir įgyvendinimo gaires, numatyti plėtrai reikalingas teritorijas (3.1.2 str.). Sudaryti sąlygas racionaliam šalies gamtinių, žemės gelmių ir energijos išteklių naudojimui ir atkūrimui (3.1.3 str.). Numatyti šalies gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio savitumo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimą, tikslingą naudojimą ir pažinimą, ekologiškai pusiausvyrai būtino gamtinio karkaso formavimą (3.1.4). Kurti sveiką, saugią, darnią gyvenamąją aplinką ir visavertę gyvenimo sąlygas gyvenamosiose vietovėse (3.1.5).
Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas (Žin., 2007, Nr. 80-3215)	<ul style="list-style-type: none"> Nustatyti Lietuvos Respublikos teritorijoje ne miškų ūkio paskirties žemėje esančių želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo, želdynų kūrimo ir želdinių veisimo teisinio reguliavimo pagrindus, siekiant užtikrinti gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio stabilumą, gyventojų teisę į jų gyvenimo kokybę gerinančias aplinkos sąlygas.
Gamtinio karkaso nuostatai (Žin., 2010, Nr. 87-4619)	<ul style="list-style-type: none"> Nustato bendruosius gamtinio karkaso teritorijų formavimo principus, apsaugos, tvarkymo, naudojimo ir planavimo reikalavimus.

Kraštovaizdžio apsaugą taip pat reglamentuoja Pajūrio juostos įstatymas (Žin., 2002, Nr. 73-3091), Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43). Lietuvos kraštovaizdžio apsaugos, tvarkymo ir planavimo teisinio reglamentavimo nuostatos perkeltos į Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, Lietuvos Respublikos miškų, Lietuvos Respublikos žemės, Lietuvos Respublikos statybos, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymus ir į kitus teisės aktus.

3.2.8.2 Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu

BP sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu tikėtinos šios pasekmės kraštovaizdžiui:

- pasekmės krantams. Plačiau apie tai skaitykite 3.2.6 skyriuje.
- pasekmės miškams ir želdynams. Plačiau apie tai skaitykite 3.2.7 skyriuje.
- pasekmės bioįvairovei ir saugomoms teritorijoms. Plačiau apie tai skaitykite 3.2.7 ir 3.2.9 skyriuose.
- pasekmės kultūros paveldo vertybėms. Plačiau apie tai skaitykite 3.2.10 skyriuje
- pasekmės gamtiniam karkasui, vizualinei ir morfologinei struktūrai bei geoekologinei pusiausvyrai.* Alternatyvos „1“ atveju planuojami sprendiniai esminiai nekeičia dabartinės situacijos. Minėtos alternatyvos sprendiniuose numatyta nustatyti vietose formuoti stabilesnį gamtinį karkasą, išlaikant ir saugant natūralų kraštovaizdžio pobūdį, gausinant kraštovaizdžio natūralumą atkuriančius elementus, užtikrinant vandens telkinių apsaugos juostų ir zonų apsaugą. Alternatyvos „2“ sprendiniais miesto plėtra numatoma taip, kad suformuojamas aiškus

jo struktūrinis karkasas miesto viduje pirmiausia įsisavinant nepanaudotas teritorijas, siūlant keisti esamų paskirtį. KVJU plėtros sprendiniai Baltijos jūros akvatorijoje ir pietinėje uosto akvatorijoje iš vienos pusės sukurtų technogenizuoto kraštovaizdžio teritorijas, iš kitos pusės šie sprendiniai inicijuoja ir paskatina esminę Klaipėdos miesto šiaurinės ir pietinės dalių pertvarką, jose numatant plėtoti kurortines teritorijas su priegomis prie Baltijos jūros ir Kuršių marių, kuriant specializuotus rekreacinio/kurortinio profilio centrus Melnragėje, Giruliuose ir prie Karaliaus Vilhelmo kanalo su visa reikalinga poilsio ir aptarnavimo infrastruktūra. KVJU planuojamų teritorijų dalis gali būti pritaikomos bei išnaudojamos ir kaip patrauklios rekreacinės infrastruktūros objektai. Pvz., statant išorinį uostą susiformuosiančios įlankos prieš dabartinį Melnragės mikrorajoną pritaikymas rekreacijai, miesto teritorijos praplėtimas promenados ant išorinio uosto pusiasalio krantinių ir įlankos, kurioje būtų galima įrengti jūrų jachtų mariną, sąskaita; suformuojama pietinė rekreacinė teritorija prie Kuršių marių, įrengiamas į laivybą Kuršių mariose orientuotas rekreacinių laivų uostas, vandens perkėla į Kuršių neriją, pietinių uosto vartų apsauginių dambų rekreacinis panaudojimas (apžvalgos į Kuršių neriją vietų įrengimui, mėgėjiškai žvejybai, paukščių stebėjimui ir kt.).

Abiejų Alternatyvų sprendiniuose numatomi nuotekų (paviršinių, buitinių ir gamybinių) surinkimo bei efektyvaus tvarkymo sprendiniai bei Danės upės slėnio su sutvarkymas leistų pagerinti paviršinio vandens telkinių – nacionalinės svarbos Klaipėdos sąsiaurio ir regioninės svarbos Akmenos – Danės migracinių koridorių, būklę.

Abiejų alternatyvų sprendiniais numatomas funkcinių teritorijų pasiskirstymas, o Alternatyvos „2“ atveju ir savivaldybės teritorijos išplėtimas pietinėje, šiaurės rytinėje dalyse bei Baltijos jūroje.

3.14 lentelė. Pasekmių kraštovaizdžiui vertinimas pagal atskiras BP koncepcines alternatyvas

Pasekmių tipas	Pasekmių įvertinimas	
	Alternatyva „1“	Alternatyva „2“
Tiesioginės	+	+
Netiesioginės (antrinės)	-	-
Trumpalaikės	-	-
Vidutinės trukmės	-	-
Ilgalaikės	+	+
Laikinos	-	-
Nuolatinės	-	-
Kaupiamosios	-	-
Sinergetinės (sąveikaujančios)	-	-
Labai reikšmingos teigiamos		
Reikšmingos teigiamos		
Vidutiniškai reikšmingos teigiamos		
Mažai reikšmingos teigiamos	6	
Nereikšmingos		
Mažai reikšmingos neigiamos		4
Vidutiniškai reikšmingos neigiamos		
Reikšmingos neigiamos		
Ypač reikšmingos neigiamos		

Apibendrinanti išvada: Pasekmės kraštovaizdžiui Alternatyvos „1“ atveju būtų tiesioginės, ilgalaikės (sprendiniai įgyvendinami ilgam laikotarpiui), teigiamos, mažai reikšmingos. Alternatyvos „2“ atveju pasekmės būtų tiesioginės, ilgalaikės, neigiamos, mažai reikšmingos.

3.2.8.3 Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti

- Prieš įgyvendinant sprendinius, kurių metu planuojamai ūkinei veiklai būtinos PAV procedūros pagal PAV įstatymo reikalavimus [34], veikla galima tik įvertinus planuojamos ūkinės veiklos poveikį aplinkai ir gavus atsakingos institucijos teigiamą sprendimą ar išvadą dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių.
- PŪV vietų lokalizavimo sprendiniai.
- Palankių kraštovaizdžio struktūrinės įvairovės apsaugai sprendimų priėmimas.

3.2.9 Pasekmės saugomoms teritorijoms

Informacija apie esamą saugomų teritorijų būklę ir jose saugomas vertybes planuojamoje teritorijoje ir artimiausioje aplinkoje pateikta 2.3.10 skyriuje.

Planuojamoje teritorijoje esančios ar su ja besiribojančios saugomos gamtinės teritorijos yra:

- Kuršių nerijos nacionalinis parkas su jame esančiais draustiniais bei Europos ekologinio tinklo Natura 2000 teritorijomis (patenka dalis savivaldybės teritorijos Kuršių nerijoje ir KVJU akvatorijoje). Kuršių nerija taip pat yra UNESCO Pasaulio gamtos ir kultūros paveldo vietovė.
- Smeltės botaninis draustinis (patenka į planuojamą teritoriją).
- Kuršių marių biosferos poligonas (su planuojama teritorija ribojasi pietų pusėje).
- Baltijos jūros talasologinis draustinis (ribojasi su planuojama teritorija Baltijos jūroje ties KVJU įplaukos vartų pietiniu molu).

3.2.9.1 Saugomų teritorijų apsaugos teisinis reguliavimas BP SPAV kontekste

Pagrindinius reikalavimus saugomose teritorijose nustato Saugomų teritorijų įstatymas [50], reglamentuojantis veiklą ir apribojimus rezervatuose, draustiniuose, valstybiniuose parkuose, biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose, ekologinės apsaugos zonose, atkuriamuosiuose ir genetiniuose sklypuose, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijose, gamtiniame karkase ir kt., LR aplinkos ministro 2001 m. balandžio 20 d. įsakymas Nr. 219 „Dėl buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo“ [63], LR aplinkos ministro 2008 m. liepos 2 d. įsakymas Nr. D1-358 „Dėl paukščių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijų patvirtinimo“ [64].

BP koncepcinių sprendinių įgyvendinimui yra aktualus ir 2016 m. LR aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-623 patvirtintas Pajūrio regioninio parko tvarkymo planas [65] bei 2012 m. LR Vyriausybės nutarimu Nr.702 patvirtintas Kuršių nerijos nacionalinio parko tvarkymo planas [66].

Kuršių nerijos nacionalinio parko tvarkymo plane [66] nustatytos kraštovaizdžio tvarkymo zonos ir jų reglamentų sistema. Kadangi BP sprendinių įgyvendinimo pasekmės galimai galėtų būti sietinos su

poveikiu krantams ir priekrantei tiesioginio kontakto vietose, todėl pateikiame su šia aplinka KNNP tvarkymo plane numatytas reglamentavimo priemones.

Nacionalinio parko Kuršių marių krante numatyta taikyti šias krantotvarkos priemones (KNNP tvarkymo plano 76 ir 78 punktai):

- Geotechninėmis priemonėmis (morfoformomis) tvirtinti krantą ties Koppaliu, kur ypač stipriai ardomas krantas ir priekrantė;
- Saugoti natūralius krantinius procesus - bet koks kranto tvirtinimas ar pertvarkymas uždraustas visuose Kuršių marių pakrantės ruožuose gamtiniuose rezervatuose, gamtiniuose ir kraštovaizdžio draustiniuose;
- Krantų apsaugai taikytinos biologinės kranto apsaugos priemonės priemonės – taikyti biotechnines kranto stabilizavimo technologijas, skirtas marių bangas gesinantiems nendrynams ar kitiems makrofitų sąžalynams dirbtinai kurti, stiprinti kranto želdinius (karklus ir kitus) Bulvikio rago pietinėje pakrantėje ir Lybio įlankos šiaurinėje dalyje ties Eumo kalnu;
- Pašalinti kranto būklę bloginančius objektus - įvairius liekaninius statinius, gelžbetonio laužo ar buitinių atliekų (šiukšlių) sankaupas, pirmiausia Bulvikio ir Lybio raguose, Smiltynėje.
- Pietinėje uosto dalyje planuojami sprendiniai ties Alksnyne priartėtų ir galimai patektų į KNNP priskirtos teritorijos, kuri tvarkymo plano 8.2 p. įvardijama kaip bendro naudojimo (bendrosios apsaugos) vandenys – tai ypatingų apsaugos ar naudojimo priemonių nereikalaujanti nacionalinio parko akvatorija ir priskirta ekstensyvaus apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zoni – VAe [66]. Ji apima Kuršių marių akvatorijas ties Grobšto ir Naglių gamtiniais rezervatais. Šiai zoni taikomas ekstensyvaus apsauginio ūkininkavimo reglamentas, vykdomos žvejybos Kuršių mariose reguliavimo ir apsaugos nuo taršos priemonės.

Statybinę veiklą visoje Kuršių nerijos nacionalinio parko teritorijoje ir nustatantis palyginti griežtus apribojimus esamų pastatų tvarkymui ir plėtrai kultūrinių ir urbanistinių draustinių teritorijose reglamentuoja 2002 m. LR aplinkos ministro įsakymu Nr. 439 patvirtintas Kuršių nerijos nacionalinio parko apsaugos reglamentas su vėlesniais pakeitimais [78].

Pajūrio regioninio parko tvarkymo plane nustatyti teritorijos tvarkymo principai ir kraštovaizdžio tvarkymo zonos. Kadangi BP sprendinių įgyvendinimo pasekmės galimai galėtų būti sietinos su poveikiu pajūrio kraštovaizdžiui ir gamtinei aplinkai, todėl pateikiame su šia aplinka Pajūrio regioninio parko tvarkymo plane numatytas reglamentavimo priemones (tvarkymo plano 6 ir 9 punktai):

- Išsaugoti ir atkurti vertingus gamtinius kompleksus bei objektus, išsaugoti retų augalų ir gyvūnų rūšis, saugomas Europos bendrijos svarbos buveines, biologinę įvairovę, užtikrinti geoekologinės takoskyros funkcionalumą, išsaugoti pajūrio kraštovaizdį, atkurti pažeistus kraštovaizdžio fragmentus.
- Saugant ir atkuriant žemyninį pajūrio kraštovaizdį ir jo gamtinę ekosistemą išlaikomos atviros natūralios pajūrinės pievos, skatinamas kraštovaizdžio įvairovės išsaugojimas draustiniuose ir rekreacinėse teritorijose, atvirose agrarinėse teritorijose atkuriami natūralaus kraštovaizdžio

elementai, formuojama tradicinė mozaikiška kraštovaizdžio struktūra, miškuose palaikoma natūraliam miškui būdinga medynų rūšinė sudėtis ir medynų vertikaloji struktūra.

3.2.9.2 Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu

BP sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu tikėtinos šios pasekmės saugomoms teritorijoms:

- BP koncepcinėje alternatyvoje „1“ numatyti sprendiniai neprieštaruoja saugomų teritorijų – KNNP ir Pajūrio regioninio parkų tvarkymo, Smeltės botaninio draustinio gamtotvarkos planams, Pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo, Pajūrio juostos žemyninės dalies paplūdimių specialiesiems planams, teisės aktų, reglamentuojančių saugomų bei gamtinio karkaso teritorijų tvarkymą ir naudojimą reikalavimams, todėl galimų reikšmingų pasekmių saugomoms teritorijoms nesitikima.
- Įgyvendinant koncepcinės Alternatyvos „2“ sprendinius pasekmės saugomoms teritorijoms gali būti sąlygotos dėl planuojamos KVJU plėtros šiais aspektais:
  - pasekmės Kuršių nerijos krantui ir priekrantei, vykdant tiesioginius laivybos kanalo bei laivų apsisukimo vietų gilinimo ir platinimo, uosto vartų pietinio molo rekonstrukcijos ir pietinių vartų statybos darbus. Galimos pasekmės krantams detalai išnagrinėtos 3.2.6 skyriuje;
  - pasekmės biojvairovei Europos ekologinio tinklo Natura 2000 PAST ir BAST, kurios patenka į planuojamą teritoriją, ribose;
  - pasekmės saugomoms gamtinėms teritorijoms, kurios patenka į planuojamą teritoriją ar su ja ribojasi.

Buveinių apsaugai svarbios teritorijos

Kuršių nerija (LTNER0005)

Abiejų BP alternatyvų sprendiniais nekeičiamas dabartinis teritorijos funkcinis prioritetasis, galintis įtakoti saugomų teritorijų būklę. KVJU plėtros sprendiniai nenumatomi Kuršių nerijos sausumos dalyje, išskyrus dvi tiesioginio kontakto zonas nedideliuose ruožuose (Alksnynės prieplaukos ir krantosauginės dambos sprendinį bei uosto vartų pietinio molo šaknį). Neigiamų pasekmių Europos ekologinio tinklo Natura 2000 BAST saugomoms vertybėms įgyvendinus BP sprendinius nesitikima.

Kuršių marios (LTSIU0012)

Dėl meteorologinių ir hidrodinaminių sąlygų pokyčių Klaipėdos sąsiauryje ir Kuršių mariose vyksta periodiniai vandens cheminės sudėties pokyčiai, t. y. periodinis gėlo ir padidėjusio druskingumo vandens zonų persiskirstymas. Alternatyvos „2“ atveju planuojami KVJU plėtros sprendiniai reikšmingai nepakeistų Kuršių nerijos ir Klaipėdos sąsiaurio vandens hidrodinaminio ir hidrocheminio balanso ir neturėtų neigiamų pasekmių Kuršių marių ekosistemoms. Planuojami prevenciniai inžineriniai sprendiniai (pietinių vartų apsauginės dambos, mažinančios vandens pralaidumo ir druskingo vandens sklaidos pokyčius) vertintini kaip optimalūs ir maksimaliai švelninantys KVJU plėtros poveikį aplinkai. Reikšmingų neigiamų pasekmių Kuršių marios ir jų ekosistemoms, įgyvendinus BP sprendinius, nesitikima.

Paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST)

Kuršių nerijos nacionalinis parkas (LTKLAB001)

PAST apima visą savivaldybės teritorijos dalį Kuršių nerijoje bei dalį KVJU teritorijos (apie 16–435 m pločio ruožą) pagal visą rytinę KNNP ribą iki Kiaulės Nugaros salos. Trumpalaikės neigiamos pasekmės būtų jei sprendinių įgyvendinimo darbai, galintys trikdyti migruojančių ir žiemojančių paukščių aplinką, minėtose teritorijose būtų vykdomi tam nepalankiais laikotarpiais. Užbaigus tiesioginius KVJU plėtros darbus migruojantys ir žiemojantys paukščiai apsirastų ir prisitaikytų prie naujų hidrotechninių statinių ir naujai suformuotų pusiau uždarytų akvatorijų Kuršių mariose ir Baltijos jūroje.

Kuršių marios (LTKLAB010)

BP sprendiniai abiejų alternatyvų atvejais esminiai nepakeistų esamo Kuršių marių hidrodinaminio ir hidrocheminio režimo ir neturėtų reikšmingų neigiamų pasekmių PAST saugomoms vertybėms.

Pasekmės saugomoms gamtinėms teritorijoms, kurios patenka į planuojamą teritoriją arba su ja ribojasi

Kuršių nerijos nacionalinis parkas

Alternatyvos „2“ atveju priklausomai nuo pasirinktos įgyvendinimui KVJU pietinio molo rekonstrukcijos/statybos sprendinio alternatyvos (atlikus PŪV PAV procedūras) sprendiniai nepatektų (nekeičiant pietinio molo dislokacijos padėties) arba patektų (keičiant pietinio molo padėtį) į esamas KNNP ir jame esančio Neringos talasologinio draustinio teritorijos ribas. Pirmuoju atveju pasekmių nebūtų, antruoju - dalis esamos KNNP priskirtos akvatorijos atsidurtų uosto ribose, todėl minėtas sprendinys galėtų būti įgyvendintas tik tai suderinus su KNNP ir atlikus reikiamas planavimo ir vertinimo procedūras bei gavus teigiamus sprendimus.

Įgyvendinus BP Alternatyvoje „2“ integruotus KVJU plėtros sprendinius, KNNP teritorijos krantų struktūra išliktų beveik nepakitusi kaip ir „0“ alternatyvoje (išskyrus prieplaukos bei krantosauginės dambos sprendinį ties Alksnyne ir pietinį molą), t. y. KNNP sausumos teritorijoje nėra planuojamos krantinės ar kiti virš vandens iškilę hidrotechniniai statiniai. Gilinant ir platinant laivybos kanalą atskiruose ruožuose gali būti reikalinga taikyti prevencines krantų stabilizavimo priemones – povandenines kranto sutvirtinimo sienutes. Jei nebūtų įgyvendintos prevencinės priemonės, ilgalaikėje perspektyvoje egzistuoja dugno ir krantų erozijos procesų suaktyvėjimo rizika ruože nuo planuojamų uosto pietinių vartų iki krantinėmis sutvirtinto nerijos kranto.

Kuršių marių biosferos poligonas

Dėl meteorologinių ir hidrodinaminių sąlygų pokyčių Klaipėdos sąsiauryje ir Kuršių mariose vyksta periodiniai vandens cheminės sudėties pokyčiai, t. y. periodinis gėlo ir padidėjusio druskingumo vandens zonų persiskirstymas. Alternatyvos „2“ atveju planuojami KVJU plėtros sprendiniai reikšmingai nepakeistų Kuršių nerijos ir Klaipėdos sąsiaurio vandens hidrodinaminio ir hidrocheminio balanso ir neturėtų neigiamų pasekmių Kuršių marių ekosistemoms. Planuojami inžineriniai sprendiniai (pietinių vartų apsauginės dambos, mažinančios pralaidumo ir druskingo vandens

sklaidos pokyčius) vertintini kaip optimalūs ir maksimaliai švelninantys KVJU plėtros poveikį aplinkai vertintu aspektu. Reikšmingų neigiamų pasekmių saugomai gamtinei teritorijai - Kuršių marių biosferos poligonui, įgyvendinus BP sprendinius nesitikima.

Smeltės botaninis draustinis

Į planuojamą Bendrojo plano teritoriją patenka Smeltės valstybinis botaninis draustinis, įsteigtas siekiant išsaugoti Lietuvos pajūryje unikalių halofitinių pievų bendrijų fragmentus ir natūraliai augančias Lietuvos raudonosios knygos keturias augalų rūšis: trispalvį astrą, pajūrinę pianažolę, druskinį vikšrį ir porinį česnaką. Smeltės valstybinio botaninio draustinio unikalumą lemia istorinės Klaipėdos uosto plėtros aplinkybės (jis yra aktyvios industrinės veiklos zonoje), taip pat geografinė padėtis (teritorija yra nuolat veikiamą druskingo Jūros ir Kuršių marių vandens). Šiuo metu galiojantys LR saugomų teritorijų įstatymas ir kiti Smeltės botaninio draustinio apsaugą reglamentuojantys teisės aktai apibrėžia šios saugomos teritorijos apsaugą. Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo sprendiniai nenumato pokyčių šioje saugomoje gamtinėje teritorijoje.

Pajūrio juosto ruožas

Alternatyvos „2“ atveju Klaipėdos miesto pajūrio ruože planuojami urbanistinės struktūros vystymo sprendiniai – daugiafunkcinio centro pajūrio juostoje, kurortinių centrų su prieigomis prie Baltijos jūros formavimas bei gyvenamojo prioriteto teritorijų plėtra Melnragėje ir Giruliuose. BP sprendiniais siekiama inicijuoti Pajūrio juostos įstatymo patikslinimą, kuris leistų nustatyti, kad žemyninės dalies pajūrio juosta tęsiasi nuo Latvijos Respublikos valstybės sienos iki Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos, o ne iki Klaipėdos uosto šiaurinio molo, bei atlikti pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo specialiojo plano korektūrą.

Pažymėtina, kad Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos 2017-02-15 raštu Nr.(4)-V3-377 (723) suderino KVJU (žemės vidinės akvatorijos, išorinio reido ir susijusio infrastruktūros) bendrojo plano SPAV ataskaitą su sąlygomis, kurių bus privaloma laikytis įgyvendinant KVJU BP sprendinius.

3.15 lentelė. Pasekmių saugomoms teritorijoms vertinimas pagal atskiras BP koncepcines alternatyvas

Pasekmių tipas	Pasekmių įvertinimas	
	Alternatyva „1“	Alternatyva „2“
Tiesioginės	-	+
Netiesioginės (antrinės)	+	-
Trumpalaikės	+	-
Vidutinės trukmės	-	-
Ilgalaikės	-	+
Laikinos	-	-
Nuolatinės	-	-
Kaupiamosios	-	-
Sinergetinės (sąveikaujančios)	-	-
Labai reikšmingos teigiamos		
Reikšmingos teigiamos		
Vidutiniškai reikšmingos teigiamos		
Mažai reikšmingos teigiamos		
Nereikšmingos	5	
Mažai reikšmingos neigiamos		4
Vidutiniškai reikšmingos neigiamos		
Reikšmingos neigiamos		
Ypač reikšmingos neigiamos		

Apibendrinanti išvada: BP sprendinių įgyvendinimo metu pasekmės saugomoms teritorijoms Alternatyvos „1“ atveju būtų nereikšmingos (planuojami sprendiniai neturėtų neigiamų pasekmių saugomoms teritorijoms ir artimiausiai jų aplinkai). Alternatyvos „2“ atveju galimos tiesioginės, trumpalaikės (sprendinių įgyvendinimo metu) ir ilgalaikės (įgyvendinus sprendinius), neigiamos (laikinos pasekmės sprendinių įgyvendinimo metu), mažai reikšmingos (įgyvendinti sprendiniai sumažintų druskingo vandens sklaidą į Kuršių marias). Didesnėmis pasekmėmis saugomoms teritorijoms lyginant su „0“ alternatyva pasižymėtų Alternatyva „2“. Pasekmės gali sumažinti prevencinių priemonių taikymas.

3.2.9.3 Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti

- Prieš įgyvendinant sprendinius, kurių metu planuojamai ūkinei veiklai būtinos PAV procedūros pagal PAV įstatymo reikalavimus [34], veikla galima tik įvertinus planuojamos ūkinės veiklos poveikį aplinkai ir gavus atsakingos institucijos teigiamą sprendimą ar išvadą dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių.
- PŪV vietų lokalizavimo sprendiniai.
- Krantų stabilizavimo priemonės (povandeninių atraminių sienučių įrengimas ir kt.)

3.2.10 Pasekmės kultūros paveldui

Informacija apie esamą kultūros paveldo būklę planuojamoje teritorijoje pateikta 2.3.11 skyriuje.

3.2.10.1 Kultūros paveldo apsaugos teisinis reguliavimas BP SPAV kontekste

Bet kokia veikla registruotų nekilnojamų kultūros paveldo vertybių teritorijoje yra reglamentuojama LR Nekilnojamojo kultūros paveldo įstatymu [67] bei poįstatyminiais teisės aktais, veikla gali būti plėtojama pagal nekilnojamo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentus – tvarkymo planus.

Klaipėdos miesto savivaldybėje aktualus jūrinis kultūros paveldas yra reglamentuojamas eilės skirtingų teisės aktų, tačiau tam nėra išleistas atskiras įstatymas. Dėl šios priežasties, trūkstant aiškaus jūrinio kultūros paveldo apibrėžimo ir jo suvokimo Klaipėdos ir visos šalies visuomenėje, buvo parengtos „Pakrančių ir jūrinio bei povandeninio kultūros paveldo tyrimų gairės“. Šio dokumento tikslas – siekiant Klaipėdos miesto jūrinio tapatumo ir Lietuvos, kaip jūrinės valstybės, įvaizdžio stiprinimo, apibrėžti tyrimų objektą, numatyti tyrimų kryptis, pasiūlyti jų pobūdį, prioritetus, užtikrinti tyrimų sklaidą ir parengti įgyvendinimo metmenis. Minimas dokumentas buvo paruoštas jau 2012 m., tačiau iki šiol nėra naudojamas.

Klaipėdos miesto kultūros paveldo apsaugos strategijos sprendinių dalyje prioritetinga kultūros paveldo politikos kryptis yra orientuota į kultūros paveldo apsaugos organizavimo tobulinimą. Konstatuojama, kad nepakankamas visuomenės įtraukimas į kultūros paveldo apsaugą, būtina šalinti kultūros paveldo objektų apskaitos, vertinimo vykdymo ir tvarkybos priemonių trūkumus.

Koncepcijos Nr. 2 sprendiniai atitinka Klaipėdos miesto kultūros paveldo apsaugos strategijos sprendinių (2016 m.) - antrąją prioritetingą kryptį, kurios nuostata - kultūros paveldo saugojimas, naudojimas, pažinimas ir atgaivinimas turi remtis visuomenei ir miesto istorijai svarbiausių iškiliausių Klaipėdos miesto kultūros paveldo objektų ar jų grupių, vietovių, artimų savo sandara ir reikšmingumą lemiančių vertingųjų savybių pobūdžiu ar jų deriniu, išryškiniu:

- Klaipėdos istorinio miesto (Klaipėdos senamiesčio, u.k. 16075; Klaipėdos miesto istorinės dalies, u.k. 22012, Naujamiesčio; Klaipėdos senojo miesto vietos su priemiesčiais, u.k. 27077 bei senąją miesto istoriją atspindinčių aplinkinių, patenkančių į vizualinės apsaugos pozonį, teritorijų apsauga, naudojimas ir pažinimas.
- Miesto-tvirtovės įvaizdį formavusių objektų (atspindinčių ilgalaikės Klaipėdos gynybos istoriją) išryškimas.
- Uostamiesčio įvaizdį kuriančių ir atspindinčių objektų (jūrinis, vidaus vandenų paveldas bei su šiais objektais susijusios teritorijos) saugojimas, naudojimas ir atgaivinimas.

Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo vietovės apsaugos reikalavimų užtikrinimas, prioritetą teikiant gamtos ir kultūros paveldo išsaugojimui Kuršių nerijoje esančią Klaipėdos miesto savivaldybės teritoriją reglamentuoja Kuršių nerijos nacionalinio parko tvarkymo planas, patvirtintas LR Vyriausybės 2012-06-06 nutarimu Nr. 702.

Kuršių nerijoje esančios Smiltynės gyvenvietės reglamentus nustatys rengiamas valstybės saugomos nekilnojamosios kultūros paveldo vertybės – Smiltynės gyvenvietės (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 21809, buvęs kodas U14), Klaipėdos m. nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialusis planas (specialiojo plano koncepcijai yra pritaręs Kultūros paveldo

departamento Klaipėdos teritorinis padalinys, specialiojo plano sprendinių projektas pateiktas Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos tinklalapyje skyriuje „specialieji planai/specialiųjų planų koncepcijos“.

Paveldosauginę veiklą Klaipėdos miesto istorinėje dalyje bei senamiestyje reglamentuoja Klaipėdos miesto istorinės dalies (unikalus kodas Kultūros vertybių registre: 22012, buvęs kodas U16) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialusis planas - teritorijos ir apsaugos zonos ribų planas, patvirtintas 2012-03-27 Lietuvos Respublikos Kultūros ministro įsakymu Nr. ĮV-205, Klaipėdos senamiesčio (unikalus kodas Kultūros vertybių registre: 16075, buvęs kodas U17) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialusis planas - teritorijos ir apsaugos zonos ribų planas, patvirtintas 2012-03-27 Lietuvos Respublikos Kultūros ministro įsakymu Nr. ĮV-204, taip pat šių saugomų vietovių vertingųjų savybių aprašai, kuriuose nustatytos vietovių vertingosios savybės ir jų pobūdis.

Šiuo metu yra rengiamas Klaipėdos senamiesčio (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 16075) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentas – tvarkymo planas, patvirtinta SP koncepcija, kuriai 2015-01-26 raštu Nr.S2-196 yra pritarusi LR kultūros ministerija.

Klaipėdos pilies ir bastionų kompleksą reglamentuoja Klaipėdos pilies ir bastionų komplekso (G136KP) teritorijos ir apsaugos zonų ribų planas, patvirtintas 2008-11-12 LR Kultūros ministro įsakymu Nr. 1166, Klaipėdos pilies ir bastionų komplekso (G136KP) specialusis planas (paveldotvarkos projektas), patvirtintas 2008 m. lapkričio 28 d. LR Kultūros ministro įsakymu Nr. ĮV-594.

Istorinės miesto dalies vadinamos Naujamiesčiu teritorijai yra parengta Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo plano (toliau SP) koncepcija, kuriai 2015-04-03 raštu Nr.S2-921 yra pritarusi LR kultūros ministerija.

Pažymėtina, kad LR kultūros paveldo registras yra nuolat tikslinamas ir papildomas naujais kultūros paveldo objektais, ir BP koncepcijų sprendiniuose pateikti nekilnojamųjų vertybių sąrašai nėra baigtiniai. Todėl rengiant kitus planavimo dokumentus ar schemas pagal BP nuostatas, būtina vadovautis naujausia LR kultūros vertybių registro informacija, parengtais nekilnojamo kultūros paveldo apsaugos specialiaisiais planais bei kitais nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktų reikalavimais.

Siekiant tvarios ir subalansuotos Klaipėdos miesto plėtros, turi būti atsižvelgta ir į kultūros paveldo objektų ir teritorijų apsaugą bei palaikymą, kas užtikrintų nekilnojamojo kultūros paveldo, kaip neatskiriama ir integruota miesto elemento, išsaugojimą ir perdavimą ateities kartoms. Esami kultūros paveldo objektai Klaipėdos mieste nurodyti 2.3.11 skyriuje.

3.2.10.2 Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu

Siekiant įvertinti pasekmės dėl BP sprendinių, Klaipėdos miesto savivaldybėje NKP objektai skiriami į tris grupes: I-a grupė – Klaipėdos miesto teritorijoje sausumoje esančios vertybės, II-a grupė - Baltijos jūros akvatorijos dalyje esantys povandeninio paveldo objektai (nepatenka į savivaldybės teritoriją, tačiau gali būti siejami su KVJU plėtros sprendiniais, integruotais į koncepcinę Alternatyvą

„2“) bei III-ia grupė – UNESCO Pasaulio gamtos ir kultūros paveldo vietovė Kuršių nerija ir joje esančios NKP vertybės.

BP sprendinių įgyvendinimo ir įgyvendinus tikėtinos šios pasekmės NKP objektams:

- BP esminiai miesto urbanistinės struktūros sprendiniai tiek Alternatyvos „1“, tiek Alternatyvos „2“ atveju turėtų ilgalaikį teigiamą poveikį I grupės NKP vertybėms, lyginant su alternatyva „0“, kadangi abiejų koncepcinių alternatyvų sprendiniais siekiama išspręsti vieną pagrindinių problemų – Klaipėdos senamiesčio ir piliavietės komplekso, kurie sudaro unikalią urbanistinę struktūrą, tačiau nėra suvokiami kaip viena, nedaloma struktūra. Klaipėdos senamiestyje trūksta gyvybingumo, o paveldo objektai, kurių čia itin gausu, dažnai nepanaudojami ir apleidžiami.
- Alternatyvą „1“ atveju numatyta, kad planuojant naujas statybas Klaipėdos senamiestyje, Klaipėdos miesto istorinėje dalyje ir kitose kultūros paveldo teritorijose, būtina išsaugoti istorinį urbanistinį audinį ir charakteringą erdvinę struktūrą, paryškinant paveldo objektų savybių savitumą, dominavimą naujos architektūros atžvilgiu. Tai turėtų ilgalaikes teigiamas pasekmes, kadangi suderinus naujos architektūros siluetus, tūrius, užstatymo linijas, kompoziciją, mases, mastelius ir fasadų medžiagas su tradicinėmis – pavyktų atrasti pusiausvyrą su kontekstu, jam nepakenkiant, nesumažinant bendro naudojimo erdvių.
- Įgyvendinant Alternatyvą „2“, taip pat numatoma planuojant naujas statybas Klaipėdos senamiestyje, Klaipėdos miesto istorinėje dalyje ir kitose kultūros paveldo teritorijose, išsaugoti istorinį urbanistinį audinį ir charakteringą erdvinę struktūrą, paryškinant paveldo objektų savybių savitumą, dominavimą naujos architektūros atžvilgiu. Bastionų komplekso tvarkybai ir atgaivinimui numatyta kompleksiskai sutvarkyti Bastionų kompleksą ir jo prieigas, sukuriant išskirtinį kultūros ir turizmo traukos centrą bei skatinant smulkų ir vidutinį verslą. Šiai ašiai svarbu tai, jog planuojama atkurti Šv. Jono bažnyčią. Tam, kad senąjį miestą ir miestą-tvirtovę jungianti urbanistinė Turgaus gatvės ašis būtų gyvybinga, siūloma Turgaus g. paversti pėsčiųjų zona. Rekomenduotina ilgalaikėje perspektyvoje siekti, kad visas Klaipėdos senamiestis būtų paverstas pėsčiųjų zona. Įgyvendinti Alternatyvos „2“ sprendiniai turėtų ilgalaikį teigiamą poveikį, nes būtų atkurti/atgaivinti du svarbūs gynybinio kultūros paveldo objektai, natūraliai būtų sudaroma gyvybinga, aktualizuotina urbanistinė ašis: Klaipėdos piliavietė–Turgaus g.–Bastionų kompleksas.
- Alternatyvos „2“ sprendiniai turėtų reikšmingesnį ilgalaikį teigiamą poveikį I grupės NKP vertybėms lyginant su Alternatyva „1“, kadangi sprendiniuose numatyti konkretni kompleksinio pagrindinio centro įprasminimo sprendiniai, kurie padėtų spręsti „Klaipėdos miesto istorinės dalies, senamiesčio ir jo teritorijos pilnavertį išsaugojimą ir gyvybingumą.
- Įgyvendinant Alternatyvoje „2“ integruotus KVJU plėtros sprendinius I grupės NKP vertybėms neigiamų pasekmės nenumatoma. Dalis uosto teritorijos patenka į saugomų NKP vietovių Klaipėdos senamiesčio (u.k. 16075, U17) ir Klaipėdos miesto istorinės dalies (u. k. 22012, U16), Klaipėdos pilies ir bastionų komplekso (u.k.848, G136KP), jų apsaugos zonų teritorijas, todėl rengiant techninius projektus, būtina atsižvelgti į galiojančius apsaugos dokumentus (daugiau apie NKP vertybių reglamentavimą - žr. 3.2.10.1 skyrių). Siekiant užtikrinti NKPAJ 22 str. 2d., 3d. nuostatų taikymą, būtina Klaipėdos pilies ir bastionų komplekso (u.k.848, G136KP) specialiojo

plano (paveldotvarkos projekto) sprendinius integruoti į Klaipėdos miesto Bendrojo plano sprendinius.

- BP sprendiniai Alternatyvos „2“ atveju įgyvendinant KVJU plėtros sprendinius Baltijos jūroje būtina identifikuoti II grupės NKP vertybes uosto prieigose ir planuoti sprendinius taip, kad jie leistų išvengti neigiamų pasekmių nustatytiems povandeninio kultūros paveldo objektams. Tuo atveju jei nebūtų optimalios sprendinių alternatyvos, ištyrus NKP bei gavus ekspertų išvadas, nagrinėti galimybes vertingas likusias laivų liekanas perkelti į kitą vietą, paliekant po vandeniu jūros dugne, arba iškelti iš jūros dugno, konservuoti ir eksponuoti visuomenei (Jūrų muziejuje ar kitur), jei tai būtų įmanoma nepakenkus kultūros paveldo vertybei.
- Įgyvendinant Alternatyvos „2“ sprendinius, kuriais planuojama KVJU plėtra pietinėje uosto dalyje, numatomas vizualinių pokyčių pasekmės, aktualios greta esančios III grupės NKV vertybės - Kuršių nerijos, kaip UNESCO Pasaulio paveldo objekto, atžvilgiu. Įgyvendinus uosto plėtros sprendinius laivybos ir krovos požiūriu mažai naudojama akvatorija taptų intensyviai naudojama, atitinkamai rytiniame Kuršių marių krante (uosto teritorijoje) suformuojant pusiau industrinį kraštovaizdį, kuris yra būdingas centrinei KVJU teritorijos daliai (krantinės, krovos įrenginiai, laivai ir pan.). Tačiau tuo pačiu numatomais sprendiniais išvystant ir pietinę Klaipėdos savivaldybės teritoriją greta Kuršių marių kaip rekreacinę su pramoginių laivų ir jachtų uosteliu bei perspektyvoje numatoma susisiekimo vandeniu su Kuršių nerija linija, o pietinių uosto vartų apsaugines dambas išnaudojant kaip apžvalgos į Kuršių neriją bei rekreacines vietas, skirtas pasivaikščiojimui, mėgėjiškai žvejybai, paukščių stebėjimui ir kt. Pasekmės traktuotinos kaip ilgalaikės, tačiau mažai reikšmingos.
- BP sprendiniai dėl nenaudojamų ar neefektyviai naudojamų pramoninių ir kt. teritorijų konversijos į mišrios paskirties teritorijas - tiek Alternatyvos „1“, tiek Alternatyvos „2“ atveju turėtų ilgalaikį teigiamą poveikį šalia planuojamų teritorijų esančioms NKP vertybėms, nes efektyviai išnaudojamos mišrios teritorijos prisidėtų stiprinant miesto savitumo formavimą ir gyvybingumo skatinimą. Įsisavinant ir efektyviai panaudojant planuojamas teritorijas atsiranda poreikis puoselėti bei naudoti gretimybėse esančius NKP vertybių objektus.
- BP sprendiniai dėl rekreacinių/sporto/poilsio teritorijų vystymo tiek Alternatyvos „1“, tiek Alternatyvos „2“ atveju turėtų ilgalaikį teigiamą poveikį NKP vertybėms, lyginant su alternatyva „0“, atsižvelgiant į tai, kad bet kokia rekreacinė veikla galima tik ta apimtimi, kiek tai neprieštaraus, KNNP tvarkymo planui ir kitiems NKP vertybių apsaugą reglamentuojantiems teisės aktams. Abiejose alternatyvose numatyti sprendiniai turėtų prisidėti prie nekilnojamo kultūros paveldo atgaivinimo, t. y. atitiktų LRS 1994 m. gruodžio 22 d. priimto Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 26 str. 1 p., nuostatą, kur nurodyta, kad nekilnojamas kultūros paveldas integruojamas į visuomenės gyvenimą, pritaikant jį taip naudoti, kad geriausiai atsiskleistų paveldo vertingosios savybės ir būtų sudarytos galimybės jį pažinti, taip pat puoselėjant kultūrinį kraštovaizdį.
- Alternatyvos „2“ sprendiniuose numatyta galimybė sujungti Karaliaus Vilhelmo kanalą su Kuršių mariomis ir išnaudoti jo rekreacinį potencialą bei atgaivinti buvusį jo istorinį naudojimą laivybai. Tokią galimybę svarstant ir įgyvendinant visų pirma turėtų būti iškelta Klaipėdos III-ia vandenvietė bei išanalizuotas ir įvertintas poveikis kanalui kaip NKP vertybei, vadovaujantis Nekilnojamojo

kultūros paveldo apsaugos įstatymo 2 str. 28 dalimi, t. y. atlikus poveikio aplinkai vertinimo procedūras, kaip tai numato Lietuvos Respublikos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas.

3.16 lentelė. Pasekmių kultūros paveldui vertinimas pagal atskiras BP koncepcines alternatyvas

Pasekmių tipas	Pasekmių įvertinimas	
	1-a alternatyva	2-a alternatyva
Tiesioginės	+	+
Netiesioginės (antrinės)	+	+
Trumpalaikės	-	-
Vidutinės trukmės	-	-
Ilgalaikės	+	+
Laikinos	-	-
Nuolatinės	-	-
Kaupiamosios	-	-
Sinergetinės (sąveikaujančios)	-	-
Labai reikšmingos teigiamos		
Reikšmingos teigiamos		
Vidutiniškai reikšmingos teigiamos		
Mažai reikšmingos teigiamos	6	6
Nereikšmingos		
Mažai reikšmingos neigiamos		
Vidutiniškai reikšmingos neigiamos		
Reikšmingos neigiamos		
Ypač reikšmingos neigiamos		

Apibendrinanti išvada: pasekmės NKP vertybėms abiejų Alternatyvų atveju būtų tiesioginės ir netiesioginės, ilgalaikės (sprendiniai įgyvendinami ilgam laikotarpiui), teigiamos (numatoma išsaugoti istorinį urbanistinį audinį ir charakteringą erdvinę struktūrą, paryškinant NKP vertybių savitumą; rekreacinių teritorijų vystymas), mažai reikšmingos (prieš įgyvendinant sprendinius bus įvertinamas galimas neigiamas poveikis ir, jei toks poveikis būtų nustatytas, numatomos šio poveikio išvengimo ar sumažinimo priemonės).

3.2.10.3 Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti

Pasekmių išvengimo ir sumažinimo ar kompensavimo priemonės:

- Prieš įgyvendinant sprendinius, kurių metu planuojamai ūkinei veiklai būtinos PAV procedūros pagal PAV įstatymo reikalavimus, veikla galima tik įvertinus planuojamos ūkinės veiklos poveikį aplinkai ir gavus atsakingos institucijos teigiamą sprendimą ar išvadą dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių.
- PŪV vietų lokalizavimo sprendiniai.
- Povandeniniai archeologiniai žvalgymai, nustatytų vertybių išsamūs archeologiniai tyrimai;
- Nustatytų vertybių perkėlimas, pvz. paskendusius laivų liekanų perkėlimas į kitą vietą jūros dugne ar iškėlimas ir konservavimas;

- Planuojant statybas saugomose NKP teritorijose, darbai atliekami tik turint išsamius tyrimus, tikslius duomenis apie saugomos vietovės elementus: žemės sklypų formavimo bei jų užstatymo principus, istoriškai susiformavusių gatvių, aikščių struktūrą, jų planinę bei erdvinę sandarą, gatvių išklotinių kompoziciją, užstatymo tankumą, intensyvumą. Siekiant atverti vizualinius koridorius į marias, būtina atlikti vizualinių ryšių su mariomis analizę, įvertinti planuojamo užstatymo aukštingumo ir tūrinės - erdvinės kompozicijos poveikį Klaipėdos istorinės dalies (Naujamiesčio) ir Klaipėdos Senamiesčio panoramoms.

3.2.11 Pasekmės visuomenės sveikatai

Informacija apie esamą visuomenės sveikatos būklę BP sprendinių įgyvendinimo zonoje pateikta 2.3.12 skyriuje.

BP sprendinių vertinimo kriterijai - rizikos veiksniai, darantys įtaką visuomenės sveikatai:

- aplinkos oro, triukšmo tarša, kvapai;
- pavojingų cheminių medžiagų koncentracijos dirvožemyje;
- geriamojo vandens, maudyklų sauga;
- psichoemocinis poveikis.

3.2.11.1 Visuomenės sveikatos apsaugos teisinis reguliavimas BP SPAV kontekste

LRV sveikatos priežiūros įstatymo [51] 24 straipsnis numato, kad turi būti užtikrinta, kad teritorijų planavimo dokumentai, žemėtvarkos planavimo dokumentai, statinių projektai, pagal juos sutvarkyta aplinka ir pastatyti statiniai atitiktų visuomenės sveikatos saugos teisės aktų reikalavimus.

Didžiausias leistinas akustinio triukšmo ribines vertes nusako Lietuvos higienos norma Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ [24]. HN nustato triukšmo ribinius dydžius gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje nuo transporto ir stacionarių šaltinių sukeliama triukšmo.

Statybos darbų metu numatoma naudoti įranga turi atitikti lauko sąlygomis naudojamos įrangos skleidžiamo triukšmo ribojimo reikalavimus pagal STR 2.01.08:2003 „Lauko sąlygomis naudojamos įrangos į aplinką skleidžiamo triukšmo valdymas“ [52].

Paplūdimių ir jų maudyklų vandens kokybės reikalavimus nustato Lietuvos higienos norma HN 92:2018 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“ [28].

Didžiausias leistinas cheminių medžiagų ribines vertes gyvenamosios aplinkos ore nusako Lietuvos higienos norma HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios aplinkos ore“ [53].

Lietuvos higienos norma HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ [54], nusako kvapo koncentracijos ribines vertes, kurios taikomos tik iš ūkinėje komercinėje veikloje, kurioje naudojami stacionarūs taršos kvapais šaltiniai, kylantiems kvapams vertinti.

Pavojingųjų cheminių medžiagų ribines vertes dirvožemyje, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai (per augalus, orą ar vandenį) nekenkia žmogaus ir jo ateinančių kartų sveikatai, nustato Lietuvos higienos norma HN 60:2015 „Pavojingųjų cheminių medžiagų ribinės vertės dirvožemyje“ [23].

3.2.11.2 Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu

BP sprendinių įgyvendinimo metu ir įgyvendinus sprendinius galimos pasekmės visuomenės sveikatai priklauso nuo sprendinių poveikio zonos ir visuomenės sveikatos saugos požiūriu esamų ir planuojamų jautrių teritorijų (gyvenamųjų, visuomeninių, rekreacinių teritorijų, paplūdimių ir kt.) tiesioginio santykio.

BP sprendinių įgyvendinimas (statybos metu) gali turėti tiesiogines, tačiau laikinas pasekmes visuomenės sveikatai dėl minėtų jautrių teritorijų sąlygų trikdydmo dėl pastatų griovimo, teritorijų tvarkymo, statybos darbų, suintensyvėjusio transporto priemonių ir mechanizmų judėjimo, jų keliamo triukšmo, sklaidžiamos oro taršos, galimos emocinės įtampos. Laikinos pasekmės numatomos abiejų BP koncepcinių alternatyvų atveju.

Pramoninių teritorijų plėtra

Pietinėje miesto pusėje planuojamos pramonės / logistikos teritorijos

Alternatyvos „1“ atveju planuojamos pramonės/logistikos teritorijos užimtų apie 150 ha, Alternatyvos „2“ – apie 300 ha. Pastarosios Alternatyvos atveju yra siūloma prie Klaipėdos savivaldybės teritorijos pietinėje pusėje prijungti apie 530 ha (įskaitant paminėtus 300 ha) Klaipėdos r. sav. teritorijos. Tuomet, artimiausia gyvenamoji teritorija - Gručiškių gyvenvietė, esanti Klaipėdos r. sav., atsidurtų planuojamos pramoninės teritorijos pietiniame paribyje. Įgyvendinus šiuos sprendinius atsirastų neigiamų pasekmių rizika sietina su įsikursiančių įmonių veikla ir galimai neigiamu poveikiu dėl rizikos veiksnių (triukšmo, kvapo, oro taršos).

Planuojamos pramoninės teritorijos vakarinėje pusėje yra Klaipėdos miesto III-ioji vandenvietė. Planuojamoje pramoninėje teritorijoje vykdant didelio masto žemės darbus, kurių metu būtų įsigilinama iki gruntinio vandens sluoksnio, bei vykdant ūkinę veiklą, kurioje naudojami dideli pavojingų medžiagų kiekiai, egzistuoja šio vandeningo sluoksnio taršos rizika, galinti turėti pasekmių vandenvietės požeminio vandens išteklių kokybei. Tačiau minėta rizika egzistuos tik avarinių situacijų atvejais, jeigu teršiančios pavojingos medžiagos patektų į gruntinio vandens sluoksnį ir su vandens srautu pasiektų eksploatacinius gręžinius. Atsakingai ir saugiai vykdant statybos darbus ir ūkinę veiklą ši rizika būtų minimali. Pramoninių teritorijų plėtros šioje užmiesčio dalyje masto požiūriu didesnė rizika galima Alternatyvos „2“ atveju. Plačiau apie skaitykite 3.2.5 skyriuje „Pasekmės žemės gelmėms“.

Vystoma ir plėtojama Klaipėdos LEZ teritorija

LEZ numatytos teritorijos yra pakankamos plėtrai, todėl plėtojama ir vystoma teritorija, tinkamai atlikus PŪV PAV procedūras ir taikant prevencines priemones, neturėtų neigiamų pasekmių dėl triukšmo, aplinkos oro, kvapų taršos galimo padidėjimo. Alternatyvos „2“ atveju LEZ planuojamos vystyti ir plėtoti komercinės, poilsio, paslaugų, aptarnavimo zonos sukurtų patrauklią infrastruktūrą, bei atribotų LEZ teritoriją nuo tankiai apgyvendintų gyvenamųjų teritorijų (Bandužių, Šilutės, Neringos, Vingio ir kt.).

Atkreiptinas dėmesys, kad planuojamose kitose paslaugų teritorijose, orientuotose į gamybą ir aptarnavimą (be gyvenamosios statybos) vystomos tokios veiklos kaip mokymo centrai, vaikų priežiūros, apgyvendinimo paslaugos, turės būti užtikrinta atitiktis visuomenės sveikatos saugą reglamentuojančius teisės aktų reikalavimus (būdinga abiejų alternatyvų atveju). Vėlesnio etapo metu, konkretizuojant sprendinius bus detaliau nurodytos funkcinės zonos ir jose galimi teritorijų naudojimo tipai bei būdai, kas apspręs galimybę teikti tam tikras aptarnavimo paslaugas konkrečiose vietose.

Pažymėtina, kad Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. gruodžio 29 d. nutarimo Nr. 1640 redakcija), nuostatomis, gamybinių objektų sanitarinėse apsaugos zonose draudžiama statyti gyvenamuosius namus, sporto įrenginius, vaikų įstaigas, mokyklas, medicinos įstaigas, sanatorijas ir profilaktoriumus bei kitas panašias įstaigas, taip pat įrengti parkus, todėl SAZ minėtos veiklos bus negalimos.

KVJU plėtros sprendiniai

Alternatyvos „1“ sprendiniuose nėra numatyta teritorinė KVJU plėtra Kuršių marių ir Baltijos jūros akvatorijose (sausumų formavimas), todėl galimai reikšmingesnės pasekmės visuomenės sveikatai sprendinių įgyvendinimo metu ir įgyvendinus sprendinius sietinos su KVJU plėtros sprendiniais Alternatyvoje „2“:

Naujų uosto teritorijų formavimas Baltijos jūros akvatorijoje ir pietinėje KVJU dalyje

Teritorijos formavimo metu numatomos tiesioginės, trumpalaikės neigiamos pasekmės šioms jautriausioms teritorijoms:

- Esamoms artimiausioms gyvenamosioms teritorijoms (I Melnragės rajonas) dėl padidėjusio triukšmo (transporto, mechanizmų), padidėjusios oro taršos (statybos darbus vykdančių transporto priemonių ir mechanizmų variklių išmetami degimo produktai, dulkelįimas).
- I Melnragės paplūdimio vandens kokybei dėl fizinės ir cheminės taršos formuojant išorinio uosto ir jo prieigų teritoriją.

Alternatyvos „2“ atveju numatyta dalies I Melnragės gyvenvietės konversija, iškeliant dalį gyvenamųjų teritorijų bei įgyvendinant susisiekimo infrastruktūros su planuojamu išoriniu uostu sprendinius bei buferinę, galimai apsauginių želdinių zoną, tarp KVJU teritorijos ir I Melnragės gyvenvietės.

Panašios paminėtos laikinos pasekmės (statybos darbų triukšmas, aplinkos oro tarša) Smeltės gyvenamojo rajono gyventojams galimos ir įgyvendinant sausumos formavimo sprendinius pietinėje KVJU dalyje. Neigiamų pasekmių dydis priklausytų nuo vykdomų darbų trukmės ir apimties ir, tikėtina - nebūtų reikšmingas.

Koncepcinės Alternatyvos „2“ atveju KVJU plėtros sprendiniai sietini su galima paplūdimių ardos rizika planuojamose rekreacinėse kurortinėse teritorijose (šiauriau nuo planuojamos išorinės KVJU dalies Baltijos jūroje), Baltijos jūros krantas pietinėje KVJU vartų pusėje turėtų išlikti stabilus su akumuliacijos tendencijomis. Koncepcinės alternatyvos „1“ atveju krantų būklės tendencijos būtų analogiškos esamai būklei (Alternatyva „0“), t. y. didelių audrų atvejais krantas gali būti pažeidžiamas

įvairiu intensyvumu, o jo natūralaus atsistatymo galimybės būtų analogiškos dabartinėms sąlygoms. Detalesnė informacija apie paplūdimių krantų ardos riziką pateikta Ataskaitos 3.2.6 skyriuje „Pasekmės krantams“.

Susisiekimo infrastruktūros sprendiniai

Naujų transporto koridorių realizavimas (pietinis aplinkkelis), esamų kelių optimizavimas (Baltijos per., Šiaurės pr.), LEZ teritorijos integravimas į miesto ir užmiesčio susisiekimo tinklą, viešojo transporto aptarnavimo pagerinimas, naujų ekologiškų viešojo transporto rūšių taikymas, susisiekimo pėsčiomis ir dviračiais infrastruktūros plėtra ir kt. sprendiniai Alternatyvos „2“ atveju ženkliai prisidės prie mažėjančios triukšmo ir aplinkos oro taršos jautriose gyvenamosiose teritorijose.

Įgyvendinus perspektyvinės transporto jungties per geležinkelį iš pietinės miesto dalies į Rimkų gatvę sprendinį numatomą abiejose alternatyvose, tikėtinas tiesioginis, sąveikaujantis, ilgalaikis teigiamas poveikis Rimkų gyvenamojo rajono aplinkai dėl transporto srautų pokyčių ir sumažėjusios triukšmo ir oro taršos. Alternatyvos „2“ sprendiniuose atsisakoma Nevėžio gatvės, kuri patenka į uosto teritoriją, alternatyvia jungtimi panaudojant dalį Kalnupės gatvės atkarpos tarp Žalgirio ir Minijos gatvių, įgyvendinus šį sprendinį numatomas neigiamos pasekmės ties gatvės ašimi išsidėsčiusiai gyvenamajai aplinkai (Žvejybos uosto gyvenamasis rajonas) dėl autotransporto srautų padidėjimo ir dėl to galimai padidėsiančio triukšmo ir aplinkos oro taršos. Alternatyvos „2“ atveju atsisakoma Šiaurės prospekto tęsinio iki Tilžės gatvės ir naujojo tilto per Danės upę, ją pakeičiant nauja gretima trasa tarp esamų Tilžės ir Klemiškės gatvių ir esama Joniškės gatve, įgyvendinus sprendinį numatomas teigiamos pasekmės autotransporto triukšmo ir oro taršos aspektu, kadangi planuojamas kelias nesieks tankiai apgyvendinto Joniškės gyvenamojo rajono. Realizuojant Švyturio gatvės tęsinį iki P. Lideikio g. (būdinga abiejų alternatyvų sprendiniams) ir perimant transporto srautus iš H. Manto gatvės, neigiamo poveikio rizika dėl padidėsiančio triukšmo ir oro taršos numatoma Bomelio Vitės gyvenamojo rajono gyventojams ties Švyturio g. ašimi, tačiau vertinant strategiškai, įgyvendinus šį sprendinį gretimybėse esančioms jautrioms teritorijoms (Naujamiesčio, Lietuvininkų gyvenamieji rajonai, Universiteto gyvenamieji rajonai, visuomeniniai pastatai: Respublikinė Klaipėdos ligoninė, Klaipėdos universiteto Sveikatos mokslų fakultetas ir kt.) numatomos teigiamos, ilgalaikės pasekmės dėl sumažėjusios autotransporto kelio aplinkos oro ir triukšmo taršos. Taip pat, esant tikimybei, kad Šiaurės pr. transporto srautai padidės, artimiausiuose gyvenamuosiuose rajonuose (Kretingos ir Luizės gyvenamieji rajonai) tikėtinas oro kokybės pablogėjimas ir triukšmo padidėjimas (būdinga abiejų alternatyvų atveju). Alternatyvos „2“ atveju naujos transporto jungties į šiaurinę uosto terminalą su nauju geležinkelio įvadu įrengimo pasekmės artimiausiai gyvenamajai aplinkai būtų mažinamos taikant prevencines priemones (buferinės zonos sprendinys, triukšmo slopinimo sienutės ir pan.). Alternatyvos „2“ atveju įrengiant B1/B2 kategorijos gatvę tarp Taurakalnio ir Baltijos prospekto galimos neigiamos pasekmės esamai Bachmano Dvaro ir Šaulių gyvenvietei ir naujai numatomoms urbanizuoti teritorijoms dėl padidėjusio transporto skleidžiamos taršos.

Šiuo metu vežami kroviniai iš Klaipėdos geležinkelio stoties į „Draugystės“ stotį kelia triukšmą, vibraciją ir oro taršą. Dėl neįrengto rytinio geležinkelio apvažiavimo su tokiomis pačiomis problemomis susiduria Girulių gyvenvietė. Alternatyvoje „1“ įrengiamas geležinkelio aplinkkelis ties Giruliais, Uosto ir Lietuvos geležinkelių pastangomis naikinamos vieno lygio reguliuojamos

geležinkelio pervažos, kurios trukdo traukinių eismui uosto teritorijoje ir automobilių eismui miesto urbanizuotose teritorijose ir kt. sprendiniai. Alternatyvos „2“ sprendiniuose be tokių sprendinių kaip vieno lygio geležinkelio pervažų naikinimas, geležinkelio aplinkkelis ties Giruliais ir kt., akcentuojama, kad augantiems miesto ir uosto poreikiams tenkinti būtina tobulinti Klaipėdos geležinkelių sistemos grandis, taip siekiant sumažinti augantį triukšmo, vibracijos neigiamą poveikį gretimybėse esančioms jautrioms teritorijoms. Parengtame dalykinių sąlygų sąvade (DSS) atsispindi nuostata - mažinti krovinių gabenimo apimtį centrinę geležinkelio stotį ir mieste esantį kelyną, todėl vertinant Alternatyvą „1“ ir Alternatyvą „2“ Alternatyvos „0“ atžvilgiu, ilgalaikių, neigiamų pasekmių rizika daugiau sietina su Alternatyva „1“.

Urbanistinės dalies sprendiniai

Abiejų alternatyvų atvejais reikšmingiausi sprendiniai galintys turėti įtakos visuomenės sveikatai: nenaudojamų pramoninių ir kt. teritorijų konversija į mišrios paskirties teritorijas, želdynų sistemos plėtojimas ir rekreacinių teritorijų vystymas.

Nenaudojamų pramoninių ir kt. teritorijų konversija į mišrios paskirties teritoriją

Pritaikant pramonines teritorijas kitoms funkcinėms veikloms, kurioms taikomas didesnis taršai jautrumo lygis, dirvožemyje esamų cheminių elementų lygis gali viršyti ribines vertes, o teritorijos ekogeocheminė būklė neatitikti teisės aktų reikalavimų. Pažymėtina, kad buvusiose pramonės teritorijose planuojant statyti gyvenamosios/visuomeninės paskirties objektus, teritorijos dirvožemio kokybė turi atitikti Lietuvos higienos normos HN 60:2015 „Pavojingų cheminių medžiagų ribinės vertės dirvožemyje“ [23] reikalavimus. Tyrimais nustatytas, kad dirvožemis yra neleistinai užterštas, jis turės būti pašalintas ir/ar sutvarkytas teisės aktuose nustatyta tvarka.

Įgyvendinus nenaudojamų pramoninių ir kt. teritorijų konversiją į mišrios paskirties teritorijas abiem alternatyvų atvejais numatomos teigiamos pasekmės visuomenės sveikatai dėl užteršto dirvožemio sutvarkymo pagal galiojančius teisės aktus. Alternatyvos „1“ atveju planuojamos konvertuojamos teritorijos sudarytų apie 15-20 ha, Alternatyvos „2“ atveju - apie 234 ha.

Pasekmės dėl želdynų sistemos plėtojimo

Alternatyvos „1“ ir Alternatyvos „2“ atvejais žaliųjų teritorijų mažėja 31-34,5%, atitinkamai Alternatyvos „1“ atveju žaliosios teritorijos sieks 27,6%, Alternatyvos „2“ - 26,2% nuo viso savivaldybės teritorijos ploto, tačiau pokyčiai numatomi šiuo metu nenaudojamų, apleistų teritorijų sąskaita. Įgyvendinus Alternatyvos „2“ sprendinius dėl formuojamos subalansuotos rišlios pagrindinių miesto želdynų plėtros, tikėtinos reikšmingesnės teigiamos pasekmės lyginant su Alternatyva „1“, atsižvelgiant į tai, kad tai turės didesnę teigiamą prevencinį poveikį mažinant triukšmą ir aplinkos oro taršą ir sukuriant geresnę gyvenamąją aplinką visoms esamoms ir planuojamoms gyvenamosioms/visuomeninėms teritorijoms.

Rekreacinių teritorijų vystymas

Rekreacinių teritorijų vystymo sprendiniai turės ilgalaikių teigiamų pasekmių visuomenės sveikatai (abiejų alternatyvų atveju). Alternatyvos „2“ atveju rekreacinės teritorijos (neskaitant rekreacinių miškų) sudarytų 330 ha, atitinkamai 3,4% viso savivaldybės teritorijos ploto, Alternatyvos „1“ atveju

- 212 ha, atitinkamai 2,2%. Alternatyvos „2“ atveju formuojant kurortines teritorijas prie Baltijos jūros ir kuriant specializuoto rekreacinio/kurortinio profilio centrus Melnragėje, Giruliuose ir prie Vilhelmo kanalo su visa reikalinga poilsio ir aptarnavimo infrastruktūra kuriama papildoma erdvė žmonių poilsiui.

Gyvenamųjų teritorijų regeneracija/renovacija/modernizacija

Vertinant pasekmes gyvenamosioms teritorijoms (Smeltės, Smeltės Uosto, Žvejybos uosto, Žvejų sodybų mikrorajonai), kurios išsidėsčiusios prie KVJU teritorijos, Alternatyvoje „1“ numatytos gyvenamosios/mažaaukščių/daugiaaukščių ir aukštybinių gyvenamųjų namų statybos teritorijos prie Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijos užima mažesnę plotą lyginant su Alternatyva „2“. Neigiamų pasekmių rizika būtų sietina su gyvenamųjų teritorijų priartėjimu prie KVJU teritorijų sukeliant didesnę riziką gyventojų sveikatai dėl gretimybėje keliamos triukšmo, vibracijos, oro, tame tarpe ir kvapų galimos taršos. Alternatyvoje „2“ esamos ir planuojamos intensyvaus/vidutinio ir vidutinio/mažo užstatymo intensyvumo gyvenamosios teritorijos apima ir visuomeninės, socialinės, aptarnavimo infrastruktūrą, ne vien gyvenamąsias teritorijas, todėl tolimesnėje sprendinių konkretizavimo stadijoje svarbu nurodant funkcines zonas ir jose galimus teritorijų panaudojimo tipus bei būdus, nesudaryti galimybės gyvenamųjų teritorijų plėtrai link KVJU teritorijos.

Emocinės įtampos pasekmės dėl vykdomų darbų ir planuojamų sprendinių gali pasireikšti dėl išsamios informacijos apie planuojamus sprendinius trūkumo, gyvenamosios/visuomeninės aplinkos sąlygų trikdyto, dėl baimės, kad nuvertės greta planuojamų sprendinių zonos turimas nekilnojamas turtas, dėl turimos nuosavybės pardavimo BP sprendinių įgyvendinimui aplinkybių (būdinga visų alternatyvų atvejais). Emocinė įtampa gyventojams galėtų atsirasti tik laikinai, o pašalinus jos priežastis būtų trumpalaikė.

3.17 lentelė. Pasekmių visuomenės sveikatai įvertinimas pagal atskiras BP alternatyvas

Pasekmių tipas	Pasekmių įvertinimas	
	Alternatyva „1“	Alternatyva „2“
Tiesioginės	+	+
Netiesioginės (antrinės)	+	+
Trumpalaikės	+	+
Vidutinės trukmės	-	-
Ilgalaikės	+	+
Laikinos	-	-
Nuolatinės	-	-
Kaupiamosios	-	-
Sinergetinės (sąveikaujančios)	+	+
Labai reikšmingos teigiamos		
Reikšmingos teigiamos		
Vidutiniškai reikšmingos teigiamos		
Mažai reikšmingos teigiamos		
Nereikšmingos		
Mažai reikšmingos neigiamos	4	
Vidutiniškai reikšmingos neigiamos		3
Reikšmingos neigiamos		
Ypač reikšmingos neigiamos		

Apibendrinanti išvada: BP sprendinių įgyvendinimo metu ir juos įgyvendinus pasekmės visuomenės sveikatai būtų tiesioginės (transporto ir ūkinės veiklos triukšmas, aplinkos oro tarša) ir netiesioginės (epizodinė emocinė įtampa), trumpalaikės (tik sprendinių įgyvendinimo metu) ir ilgalaikės, sąveikaujančios (suminis mobilių taršos šaltinių intensyvumo+triukšmo+aplinkos oro taršos poveikis), neigiamos, tačiau mažai (Alternatyva „1“) ar vidutiniškai reikšmingos (Alternatyva „2“). Didesnėmis pasekmėmis visuomenės sveikatai pasižymėtų Alternatyva „2“ dėl didesnių plėtros apimčių. Pasekmių galima išvengti arba jas sumažinti taikant savalaikes prevencines priemones.

3.2.11.3 Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti

Numatomos pasekmių visuomenės sveikatai išvengimo ir sumažinimo priemonės:

- Siekiant sumažinti galimas neigiamas BP sprendinių pasekmes visuomenės sveikatai ar jų išvengti planavimo, projektavimo, statybos, rekonstravimo, priėmimo naudoti ir naudojimo procese būtina vadovautis visuomenės sveikatos saugą, aplinkos apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.
- Konkrečių prevencinių priemonių poreikis turėtų būti apsprendžiamas PŪV PAV proceso, atskiro PVSV proceso ar techninio projektavimo (jeigu tai numato teisės aktai) metu. Procesų metu detalai, atsižvelgiant į naujausią aktualią informaciją nustatomas, apibūdinamas ir įvertinamas reikšmingas poveikis aplinkos komponentams, visuomenės sveikatai, jo metu vertinama suminė planuojamos teritorijos foninė tarša ir planuojamos ūkinės veiklos tarša.
- Sanitarinės/-ių apsaugos zonos/-ų nustatymas, tikslinimas ir įteisinimas.
- Planavimo organizatoriai, planuojamos ūkinės veiklos užsakovai, rengdami ir tvirtindami teritorijų planavimo dokumentus ir planuodami ūkinę veiklą, privalo užtikrinti, kad nebus viršijami nustatyti rizikos veiksnių ribiniai dydžiai.
- Mažinamos krovinių gabenimo apimtys per centrinę geležinkelio stotį ir mieste esantį kelyną (Alternatyvos „2“ atveju parengtas dalykinių sąlygų sąvadas).
- Optimalus darbų ir eismo organizavimas ir valdymas.
- Sausuoju metu laiku vykdant statybos darbus netoli gyvenamųjų teritorijų būtina drėkinti kelius, dulkančius krovinius vežti uždengtus.
- Aplinkosauginių priemonių, pažangių technologijų diegimas gamybos, logistikos ir kt. įmonėse.
- Stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių ir poveikio aplinkos orui stebėseną.
- Perkant darbų paslaugas darbų rangovui nustatyti reikalavimus dėl naudojamų transporto priemonių ir mechanizmų triukšmo emisijų ribojimo.
- Mažiau triukšmingos technikos ir įrangos naudojimas statybų ir veiklos metu.

- Statant naujus objektus, kurie gali tapti triukšmo šaltiniu, ar juos rekonstruojant, turi būti parinkti geriausi gamybos būdai, taip pat turi būti numatomos priemonės triukšmo lygiams mažinti.
- Triukšmo slopinimo barjerų įrengimas nesant galimybės sumažinti triukšmą artimiausioje gyvenamojoje/visuomeninėje aplinkoje.
- Įgyvendinant susisiekimo infrastruktūros su planuojamu išoriniu uostu sprendinius numatyti prevencines priemones (pvz. apsauginių želdinių zoną) tarp KVJU teritorijos ir I Melnragės gyvenvietės.
- Poveikio požeminiam vandeniui monitoringas, triukšmo monitoringas ir kt.
- Savalaikė, profesionali komunikacija su bendruomene ir viešai prieinama informacija apie planuojamus sprendinius ir jų galimas pasekmes.
- Savalaikis ir operatyvus reagavimas į pagrįstas gyventojų pastabas ir skundus sprendinių įgyvendinimo metu/įgyvendintus sprendinius.
- Išankstinių prevencinių priemonių taikymas.
- Adekvatus atlyginimas už patiriamas neigiamas pasekmes.
- Strateginio triukšmo kartografavimas, kritinių zonų identifikavimas.
- Strateginio triukšmo kartografavimo pagrindu Triukšmo prevencinių veiksmų planų sudarymas, jo vykdymas.
- Triukšmo lygio ribojimų zonų nustatymas ir ribinių verčių jose užtikrinimas.

3.2.12 Pasekmės socialinei aplinkai

3.2.12.1 Socialinės aplinkos apsaugos teisinis reguliavimas BP SPAV kontekste

Europos sąjungoje nėra bendrų rekomendacijų, kaip vertinti planų ir programų poveikį socialinei aplinkai. Tačiau kai kurios šalys narės turi pasirengusios pasekmių socialinei aplinkai vertinimo rekomendacijas ar reikalavimus. Socialinio poveikio vertinimo ES šalyse studijoje [77] nurodoma, kad dažniausiai poveikio socialinei aplinkai vertinimai ES šalyse apima:

- gyventojų skaičių;
- darbo pasiūlą ir darbo rinką;
- migraciją;
- švietimo, socialinių, sveikatos paslaugų prieinamumą;
- visuomenės sveikatą ir saugą.

Daugelyje šalių trūksta priemonių kiekybiniam socialiniam poveikiui įvertinti, todėl daugelis atliekamų poveikio socialinei aplinkai vertinimų yra kokybiniai.

BP sprendiniams aktualūs socialiniai aspektai vertinami kokybiniu būdu taikant netiesioginius poveikio rodiklius ir vertinant kiekvienos alternatyvos pasekmes socialinei aplinkai sprendinių įgyvendinimo ir įgyvendinimus numatomus sprendinius laikotarpiu.

3.2.12.2 Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinimus metu

Galimas dalies visuomenės nepasitenkinimas dėl sprendinių įgyvendinimo metu vykdomų darbų keliamų laikinų nepatogumų (transporto judėjimo, triukšmo, aplinkos oro taršos, galimai padidėjusios avarinių situacijų tikimybės, laikinų apribojimų ir kt.) būdingas abiejų alternatyvų atveju, Alternatyva „2“ sietina su didesnėmis statybos darbų apimtėmis, tačiau visais atvejais pasekmės laikinos ir tikėtina mažai reikšmingos. Gyventojų nerimas dėl socialinio gerbūvio (turimo turto vertės pokyčių, gyvenamosios aplinkos būklės pokyčių), rizikos sveikatai ir saugai suvokimas sąveikauja su transporto judėjimo, o kartu ir triukšmo, aplinkos oro taršos pokyčiais bei nežinomybės apie sprendinius veiksmu, daugiau būdingas Alternatyvai „2“.

Abiejų alternatyvų atveju reikšmingiausi BP urbanistiniai sprendiniai galintys turėti įtakos socialinei aplinkai: kompaktiško, patrauklaus miesto branduolio vystymas ir daugiacentrės miesto urbanistinės struktūros formavimas. Įgyvendinant patrauklaus miesto branduolio vystymąsi Alternatyvoje „1“ numatoma perplanuoti Danės upės dešiniojo kranto teritorija tarp Marių ir N. Uosto ir prie N. Sodo g. tęsinio, keičiant paskirtį, atsisakant gamybinės ir krovos veiklos, atveriant miesto centrą į vandens erdves, taip pat numatomas išsaugoti istorinis urbanistinis audinys ir charakteringa struktūra planuojant naujas statybas. Alternatyva „2“ pasižymi platesniu sprendinių spektru. Įgyvendinimus Alternatyvos „2“ sprendinius dėl formuojamų Senamiesčio ir Naujamiesčio funkcinių ir erdvių ryšių su Kuršių marių akvatorija (erdvių kūrimas prie vandens), numatant teritorinius proveržius link akvatorijos ir stiprinant miesto branduolį numatomos dar reikšmingesnės teigiamos pasekmės socialinei aplinkai lyginant su Alternatyva „1“. Formuojant daugiacentrės miesto urbanistikos struktūrą Alternatyvoje „1“ tik Naujame miesto centre (tarp Taikos pr., Baltijos pr., Minijos, Dubysos g.) numatomas sportinis kompleksas, parodų, visuomeninis centras, Alternatyvoje „2“ numatyta daugybė sprendinių sietinų su reikšmingomis, teigiamomis pasekmėmis socialinei aplinkai. Vieni reikšmingiausių: vystoma policentrinė miesto urbanistinė struktūra (be pagrindinio istorinio centro numatomi dar trys bendramiestiniai daugiafunkciniai centrai su maksimaliai išvystyta infrastruktūra); plėtojamas šiaurinis miesto centras (apie Klaipėdos universitetinės ligoninės kompleksą ir vakarinėje Taurakalnio pusėje), taip sudarant sąlygas privačioms investicijoms, taip pat gerai išvystyta sveikatos priežiūros infrastruktūra leistų įgauti pranašumą, teikiant sveikatos paslaugas Klaipėdos regiono gyventojams; suformuojamas Pietinis daugiafunkcinis miesto centras; išorinio uosto įlankos pritaikymas rekreacijai: miesto teritorijos praplėtimas promenados ant išorinio uosto pusiasalio krantinių ir įlankos, kurioje galima būtų įrengti jūrų jachtų marinų, sąskaita; formuojamos kurortinės teritorijos su prieigomis prie Baltijos jūros, kuriami specializuoti rekreacinio/kurortinio tipo centrai Melnragėje, Giruliuose ir prie Karaliaus Vilhelmo kanalo (jis pritaikomas rekreacinei laivybai, irklavimui) ir duodamas impulsas viešosios rekreacinės infrastruktūros kokybiniam ir kiekybiniam proveržiui; suformuojama pietinė rekreacinė teritorija prie Kuršių marių, įrengiamas rekreacinių laivų

uostas, perkėla į Kuršių neriją; išvystomas regioninis sporto kompleksas greta A13 kelio, konvertuojama Klaipėdos miesto centrinio stadiono teritorija ir kiti sprendiniai.

Alternatyvos „2“ atveju neigiamos pasekmės sietinos su Gyvenamojo (I Melnragės) rajono gyventojų perkėlimo iš gyvenamosios vietos baime. Abipusiai susitarus dėl priimtinos kompensacijos už patiriamas neigiamas pasekmes, neigiamas pasekmių aspektas išnyktų, kitu atveju tik didėtų.

Sprendinių įtaka darbo vietų kūrimui

2016 m. Klaipėdos mieste buvo 98 300 užimtų darbo vietų, 2013-2016 m. laikotarpiu užimtų darbo vietų skaičius sumažėjo 1500 vietų. Tiesioginių ir netiesioginių naujų laikinų ir pastovių darbo vietų sukūrimas dėl naujų ūkinių veiklų atsiradimo ar esamų plėtros būdingas abiejų koncepcinių alternatyvų sprendiniams, taip pat labai glaudžiai siejamas su KVJU BP plėtros sprendiniais, tačiau Alternatyvos „2“ sprendiniai sietini su reikšmingesnėmis pasekmėmis siekiant suvaldyti neigiamą užimtų darbo vietų skaičiaus kitimą ir išvengti mažėjimo tendencijos lyginant su Alternatyva „1“. Įgyvendinus Alternatyvos „2“ sprendinius, kurie sutampa ir dera su Klaipėdos miesto ekonominės plėtros strategijos 2030 tikslais [70] planuojamas stabilus žemas (4-6%) nedarbo lygis, kuris šiuo metu siekia 5,4%. Alternatyvoje „2“ atsižvelgiant į neišnaudotas pramonės, sandėliavimo ir kitas galimas verslo teritorijas atveriamas teritorinė ir investicinė galimybė darbo vietų plėtrai (planuojama 2000 naujų įmonių). Planuojama, kad ekonominių veiklų, sukeliančių konkurencinį pranašumą, vystymas ir plėtojimas taip pat sukurs tiesiogines teigiamas pasekmes darbo vietų augimui.

Įgyvendinus Alternatyvos „2“ KVJU plėtros sprendinius (išorinio uosto įrengimas ir susiformuosiančios įlankos pritaikymas rekreacijai, formuojamos kurortinės teritorijos su prieigomis prie Baltijos jūros, kuriame specializuoti rekreacinio/kurortinio profilio centrai Smiltynėje, Melnragėje, Giruliuose ir prie Karaliaus Vilhelmo kanalo su visa poilsio ir aptarnavimo infrastruktūra, suformuojama pietinė rekreacinė teritorija prie Kuršių marių (rekreacinių laivų uostas, perkėla ir kt.) numatomos palankesnes sąlygos pritraukti turistus (visų sprendinių dėka planuojama pritraukti 400 000 apgyvendintų turistų), smulkiojo verslo plėtrai, gyventojų socialinio užimtumo didinimui (visų sprendinių dėka planuojama 25 000 naujų darbo vietų) nei Alternatyvoje „1“. Taigi nuosekliai vystoma KVJU plėtra, pramoninių teritorijų plėtra/konversija, rekreacinio potencialo didinimas, turizmo sektoriaus vystymas ir kiti sprendiniai numato teigiamas pasekmes darbo rinkai.

Neigiamų pasekmių rizika sietina su buvusių pramonės ir kitų teritorijų savininkų/valdytojų, taip pat nekilnojamojo turto savininkų/valdytojų minėtose teritorijose neišpildytais lūkesčiais sietiniais su vykdoma/planuoja vykdyti veikla dėl planuojamos konversijos. Abipusiai susitarus dėl priimtinos kompensacijos už patiriamas neigiamas pasekmes, neigiamas pasekmių aspektas išnyktų, kitu atveju tik didėtų.

Tiesioginių ir netiesioginių naujų laikinų ir pastovių darbo vietų sukūrimas dėl naujų ūkinių veiklų atsiradimo ar esamų plėtros, miesto gyventojų užimtumo augimas būdingas abiejų koncepcinių alternatyvų sprendiniams, tačiau būtų žymiai didesnis Alternatyvos „2“ atveju ir siejamas su miesto ir KVJU plėtros sprendiniais.

Sprendinių įtaka gyventojų migracijai

2017 m. Klaipėdos mieste gyveno 151 309 nuolatinių gyventojų, per pastaruosius 10 metų jų sumažėjo 45 000. Pagrindinė Klaipėdos miesto gyventojų skaičiaus mažėjimo priežastis - vidaus ir išorės migracija. 2017 m. Klaipėdos miesto Neto vidaus migracija buvo minusinė ir siekė - 567 asmenis, kai tuo tarpu Klaipėdos rajone Neto vidaus migracija buvo teigiama ir 2017 m. siekė 1657 asmenis. Vidutinis gyventojų amžius siekia 42 metus, pagrindinė Klaipėdos miesto gyventojų senėjimo priežastis jaunų žmonių emigracija.

Didžiausia migracija stebima iš pietinių Klaipėdos rajonų, kurie lyginant su kitais rajonais nėra patrauklūs dėl ten vyraujančio nusikalstamumo, kultūros ir laisvalaikio centrų trūkumo, taip pat nors šiaurinėje miesto dalyje ir vyksta gyventojų plėtra, tačiau socialinė struktūra nepakankamai išvystyta (pvz., Klaipėdos mieste ikimokyklinio ugdymo įstaigų skaičius pakankamas, tačiau prastas mokyklų pasiekiamumas atskiruose rajonuose, šiauriniuose rajonuose trūksta bendrojo lavinimo mokyklos, socialinių rūpybos objektų). Siekiant sustabdyti gyventojų kraustymąsi į rajoną Alternatyvos „2“ vienas iš sprendiniuose numatytų tikslų - plėtoti socialinių paslaugų infrastruktūrą ir didinti socialinės rūpybos objektų integraciją. Alternatyvos „2“ atveju modernizuojant esamas ir įsisavinant naujas plėtros teritorijas, formuojant policentrinę miesto struktūrą, kiekviename pcentryje bus kuriama aplinkines gyvenamąsias teritorijas aprūpinanti socialinė, kultūros, sporto ir rekreacijos infrastruktūra, kuri padės ne tik sumažinti gyventojų kelionių laiką, mažins spūstis, bet ir pritrauks naujus gyventojus (planuojama 40 000 daugiau gyventojų).

Neigiamų pasekmių pobūdis - laikinas. Gyventojų nerimas dėl galimai padidėsančio neigiamo poveikio sveikatai, socialinio gerbūvio, perkėlimo iš gyvenamosios vietos baimė - tampa nebeaktualūs įgyvendinus sprendinius, kai kompensaciniai klausimai būna išsprendę, nežinomybė dėl sprendinių - praėjusi.

3.18 lentelė. Pasekmių socialinei aplinkai vertinimas pagal atskiras BP koncepcines alternatyvas

Pasekmių tipas	Pasekmių įvertinimas	
	Alternatyva „1“	Alternatyva „2“
Tiesioginės	+	+
Netiesioginės (antrinės)	+	+
Trumpalaikės	-	-
Vidutinės trukmės	-	-
Ilgalaikės	+	+
Laikinos	-	-
Nuolatinės	-	-
Kaupiamosios	-	-
Sinergetinės (sąveikaujančios)	+	+
Labai reikšmingos teigiamos		
Reikšmingos teigiamos		8
Vidutiniškai reikšmingos teigiamos		
Mažai reikšmingos teigiamos	6	
Nereikšmingos		
Mažai reikšmingos neigiamos		
Vidutiniškai reikšmingos neigiamos		
Reikšmingos neigiamos		
Ypač reikšmingos neigiamos		

Apibendrinanti išvada: BP sprendinių įgyvendinimo (statybos) metu pasekmės socialinei aplinkai būtų tiesioginės (teritorijų reikalingų plėtrai išpirkimo klausimai, darbo jėgos poreikis ir gyventojų pajamos), netiesioginės (nerimas dėl turto vertės, galimų aplinkos būklės pokyčių), laikinos (pasireiškia trumpą laiką tik statybos metu), mažai reikšmingos neigiamos. Įgyvendinus BP sprendinius pasekmės socialinei aplinkai būtų tiesioginės, ilgalaišės (numatomas 10 ir daugiau metų trunkantis poveikis), reikšmingos teigiamos (Alternatyva „2“) ir mažai reikšmingos teigiamos (Alternatyva „1“). Didžiausiomis teigiamomis pasekmėmis socialinei aplinkai pasižymi Alternatyva „2“.

3.2.12.3 Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti

Numatomos pasekmių socialinei aplinkai išvengimo ir sumažinimo priemonės:

- Savalaikė, profesionali komunikacija su bendruomene ir viešai prieinama informacija apie planuojamus sprendinius ir jų galimas pasekmes bei adekvatus atlyginimas už patiriamas pasekmes.
- Miesto ir uosto plėtros poreikiams reikalingose teritorijose, konvertuojamose teritorijose esančio nekilnojamojo turto savininkams, žemės valdytojams būtina adekvačiai atlyginti už plėtrai paimamą/išperkamą turtą, žemės sklypą.
- Siekiant sumažinti sprendinių įgyvendinimo metu galinčias atsirasti neigiamas pasekmes socialinei aplinkai, tikslinga statybos darbus organizuoti taip, kad darbai būtų organizuojami vengiant piko valandų - taip sumažinant tikimybę padidinti triukšmo ir oro taršą gatvių apylinkėse bei nepadidinti transporto srautų šiose gatvėse, detalesnė informacija apie laikino neigiamo poveikio mažinimo priemones visuomenės sveikatos saugai pateikta 3.2.11.3. poskyryje.

3.2.13 Pasekmės ekonominei aplinkai

3.2.13.1 Pasekmės sprendinių įgyvendinimo ir juos įgyvendinus metu

Klaipėdos savivaldybės ekonominė aplinka apibūdinta remiantis pagrindiniais ekonominio vystymosi rodikliais ir Klaipėdos ekonominės plėtros strategijos 2030 įžvalgomis [70].

Klaipėda yra Vakarų Lietuvos pramonės, verslo, švietimo ir mokslo, kultūros ir sporto, sveikatos, turizmo ir rekreacijos, administracinis centras. Savivaldybėje sukuriama apie 12% šalies BVP ir beveik 80% Vakarų Lietuvos BVP.

2017 m. Klaipėdos savivaldybėje gyveno apie 151,3 tūkst. Prognozuojama, kad, jei nebus imtasi esminių sprendimų situacijai keisti, Klaipėdos miesto gyventojų skaičius iki 2030 m. sumažės iki 126,2 tūkst. Iki 2016 m., nepaisant mažėjančio gyventojų skaičiaus, dirbančių žmonių skaičius Klaipėdoje išliko stabilus. Tačiau šis skaičius dėl senstančios populiacijos turėtų sistemingai mažėti, o 2030 m. turėtų siekti tik apie 130 tūkst. darbuotojų.

2016 m. Klaipėdos savivaldybė pritraukė 828 mln. EUR tiesioginių užsienio investicijų. Per pastaruosius 12 metų tiesioginių užsienio investicijos Klaipėdoje vidutiniškai augo net po 8,1% per metus.

Klaipėdos mieste 2018 m. pradžioje veikė 5469 įmonės. Per pastaruosius metus Klaipėdoje veikiančių įmonių skaičius augo, iš jų didžioji dalis (95%) buvo labai mažos įmonės (turinčios < 10 darbuotojų). Deja, pastaraisiais metais matomas reikšmingas šio augimo sulėtėjimas [70]. Nedarbo lygis Klaipėdos mieste yra mažiausias visoje Lietuvoje, 2016 m. jis siekė 4,6%. Klaipėdos savivaldybėje vidutinis darbo užmokestis 2017 m. pirmąjį ketvirtį siekė 840 eurų ir toliau augo tolygiai. Palyginti su kitais Lietuvos miestais, vidutinis darbo užmokestis Klaipėdoje yra santykinai didelis, tačiau aukštos kvalifikacijos reikalaujančių ir gerai apmokamų darbo vietų sukuriama nedaug.

Nors Klaipėdos regiono ekonomika po finansinės krizės (2009 ir 2010 m.) sparčiai augo, tačiau pastaraisiais metais augimo tempas sulėtėjo, o 2016 m. užfiksuota mažesnė sukuriama BVP vertė nei 2015 m.

Siekdama laimėti konkurencinę kovą dėl investicijų bei talentingų darbuotojų ir taip sudaryti sąlygas užtikrinti tvarų populiacijos ir ekonomikos augimą, Klaipėdos miesto savivaldybė su partneriais - Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, Klaipėdos universitetu, Klaipėdos laisvosios ekonominės zonos valdymo bendrove bei Klaipėdos pramonininkų asociacija ir Klaipėdos prekybos, pramonės ir amatų rūmais, sukūrė ir planuoja įgyvendinti Klaipėdos miesto ekonominės plėtros strategiją 2030. Minėtą strategiją sukurti padėjo ir 2018 m. kovo mėn. parengė ataskaitą konsultacinė bendrovė Ernst & Young [70]. Klaipėda turi tikslą tapti pasaulinio lygio mėlynosios ekonomikos bei sparčių sprendimų miestu. Strategijoje numatytos keturios prioritetinės ekonominio augimo kryptys: miestas stiprins ir plėtos jūrinę ekonomiką, bioekonomiką, pažangios pramonės ekonomiką, kūrybinių industrijų bei paslaugų ekonomiką. Kad šių augimo krypčių plėtra taptų įmanoma, bus investuojama į tris prioritetines sritis: palankių sąlygų verslui, investuotojams ir talentams kūrimą, inovatyvios ir ateities ekonomikos poreikius atitinkančios švietimo ir mokslo sistemos vystymą, Klaipėdą kaip patrauklų, įtraukiantį ir pasiekiamą regiono centrą [70].

BP koncepcinės alternatyvos „2“ sprendiniai sutampa ir dera su Klaipėdos miesto ekonominės plėtros strategijos 2030 tikslais. Abi BP koncepcines alternatyvas sąlyginai galima susieti su Klaipėdos ekonominės plėtros strategijoje vertintais scenarijais (3.19 lentelė).

3.19 lentelė. BP koncepcinių alternatyvų sąsaja su ekonominės plėtros strategijoje vertintais scenarijais

BP koncepcinės alternatyvos	Ekonominės plėtros scenarijai [70]
Alternatyva „1“ - nieko nekeisti, t. y. atitinka situaciją, jei Klaipėdos miestas būtų vystomas pagal šiuo metu galiojančio BP sprendinius, o aplinkos būklė planuojamoje teritorijoje būtų įtakojama galiojančio BP sprendinių	Bazinis scenarijus – atspindintis Klaipėdos regiono vystymosi trajektoriją, jei neįvyks esminių pokyčių ir nebus įgyvendinta proveržio strategija
Alternatyva „2“ - įgyvendinami BP keitimo sprendiniai	Intervencijų scenarijus – bus įgyvendinti esminiai pokyčiai, numatyti Klaipėdos proveržio strategijoje

Ypač su BP koncepcine alternatyva „2“ susiję šie Klaipėdos ekonominės plėtros strategijos [70] tikslai, kurie numato, kad 2030 m:

- Klaipėdoje bus išplėtotas modernus, draugiškas aplinkai transporto-logistikos-pramonės kompleksas, apdorojantis ne mažiau kaip 15%. Baltijos jūros rytinės pakrantės uostų krovinių. Ties Melnrage bus pastatytas mišrios paskirties išorinis giliavandenis uostas, tenkinantis tiek uosto, tiek miesto poreikius. Suformuotos ir išvystytos pridėtinę vertę kuriančios pietinės uosto teritorijos.
- Klaipėdos kurortinėse teritorijose - Smiltynėje ir Giruliuose - bus siūlomas išskirtinis poilsis su jūros vaizdais, juose veiks sveikatingumo centrai. Giruliuose bus siūlomos geoterminių vandenų SPA procedūros, Smiltynę su Klaipėda sujungs papildoma kelto linija. Danės upėje, Kuršių mariose, Smiltynėje bus išvystyti maži uosteliai. Bus sutvarkyta marių pakrantė pietinėje miesto dalyje, Karaliaus Vilhelmo kanalas išnaudojamas rekreaciniais tikslais.
- Klaipėdoje veiks geriausia Lietuvoje sporto ir aktyviojo turizmo infrastruktūra – bus geriausiai Lietuvoje išvystyta dviračių takų ir dviračių dalinimosi infrastruktūra, įrengtos riedutininkų aikštelės, vandenlenčių ir kitų vandens aktyviųjų sporto šakų infrastruktūra;
- Klaipėdos LEZ bei pietinėse industrinėse teritorijose įsikurs aukštos pridėtinės vertės elektros įrangos, autonominių sistemų, robotų ir su robotika susijusių prietaisų gamintojai;
- Įgyvendinta ambicinga urbanistinio miesto vystymo programa, kurioje derėtų miesto identitetas, socialiniai, aplinkosauginiai ir ekonominiai tikslai. Atgaivintas senamiestis, Kuršių marių prieigose pastatytas išskirtinės traukos megaobjektas (pvz., kongresų ir koncertų salė arba muziejų centras), įrengtas miesto tramvajus, atidaryta trečia kelto linija, jungianti pietinę Klaipėdos dalį su Smiltynė.
- Išplėtotą miesto infrastruktūrą (pietinis aplinkkelis, tranzitinės gatvių jungiančių pramonines ir uosto teritorijas plėtojimas) ir išspręstos miesto transporto grūstys.

Kad būtų galima sėkmingai įgyvendinti Klaipėdos ekonominės plėtros strategiją, yra parengtas detalus veiksmų planas [70], kuriame numatyti konkretūs uždaviniai ir veiksmai bei jų įgyvendinimo orientacinių kaštų poreikis (3.6 pav., 3.20 lentelė). Numatomas bendras investicijų poreikis – daugiau kaip 3,65 mlrd. EUR, didžiausią dalį kurio sudaro KVJU planuojami sprendiniai (apie 2,1 mlrd. EUR arba apie 58%). Strategijoje numatytų infrastruktūros sprendinių tiesiogiai susijusių su rengiamais BP koncepciniais sprendiniais įgyvendinimui būtų reikalinga daugiau kaip 1 mlrd. EUR. investicijų. Taigi, galima teigti, kad bendra vien tik su kietaisiais sprendiniais susijusių investicijų poreikio suma siekia 3,1 mlrd. EUR arba apie 85% viso investicijų biudžeto.

3.6 pav. Klaipėdos ekonominės plėtros strategija [70]

3.20 lentelė. Klaipėdos ekonominės plėtros strategijos 2030 veiksmų plano biudžetas [70]

Uždaviniai ir veiksmai	Planuojamas biudžetas, mln. EUR
Sukurti palankias sąlygas verslui, investuotojams ir talentams	7,4–53,1
Kokybiškai ir sparčiai teikti viešąsias paslaugas, susijusias su migracija, statybomis, verslo ir investuotojų aptarnavimu	0,5–2,3
Sukurti integruotą investuotojų pritraukimo ir aptarnavimo programą	1,35–11,5
Išvystyti smulkiam verslui palankią ekosistemą	1–10
Didinti Klaipėdos gebėjimą eksportuoti ir integruotis į tarptautines vertės grandines	1,05–10,4
Sudaryti sąlygas pritraukti ir išlaikyti talentus	1–3,7
Plėtoti inovatyvią ir ateities ekonomikos poreikius atitinkančią švietimo ir mokslo sistemą	6,9–56,8
Didinti Klaipėdos aukštojo mokslo institucijų konkurencingumą, orientuojantis į ateities ekonomikos poreikius ir prioritetines biotechnologijų, jūrines bei energetikos sritis	2,05–20,4
Pritaikyti ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo sistemą vietinių ir atvykusių gyventojų poreikiams	3,3–31

Uždaviniai ir veiksmai	Planuojamas biudžetas, mln. EUR
Sukurti į inovacijas orientuotą švietimo, mokslo ir verslo bendradarbiavimo ekosistemą	0,65–2,35
Išvystyti modernią specialistų perkvalifikavimo ir kvalifikacijos tobulinimo sistemą	0,9–3,05
Plėtoti inovatyvią ir ateities ekonomikos poreikius atitinkančią švietimo ir mokslo sistemą	77,75 – > 813,2
Įgyvendinti ambicingą urbanistinės plėtros programą	46,65–552,35
Optimaliai subalansuoti tarptautinius ir regioninius transporto ryšius	2–20,15
Išvystyti kokybišką ir konkurencingą infrastruktūrą	30–240
Didinti regioninį ir tarptautinį bendradarbiavimą	0,1–0,7
Tvariai naudoti jūrą	1033,9–2433,05
Vystyti jūrinio sektoriaus įmonių tarpsektorinį bendradarbiavimą	0,05–0,3
Plėsti Klaipėdos uostą užtikrinant suderinamumą su gyventojų interesais ir panaudojant plėtrą pridėtinės vertės kūrimo ir investicijų pritraukimo tikslais	1000–2100
Plėsti SGD technologijų panaudojimą	11,6–112
Plėtoti jūrinių mokslų MTEP veiklą ir jai reikalingą infrastruktūrą	11–110
Vystyti jūrinį turizmą su sveikatingumo ir aktyvaus turizmo elementais	11,3–111,05
Kurti biotechnologijas ir šviesiąs technologijas	4,05–33,95
Vystyti bioekonomikos įmonių tarpsektorinį bendradarbiavimą ir skatinti integraciją į tarptautines rinkas	0,1–0,6
Plėtoti bioekonomikos MTEP veiklą	0,9–3
Skatinti naujų bioproduktų kūrimą ir bioekonomikos startuolių atsiradimą	1,05–10,35
Išnaudoti Klaipėdos regiono energetikos potencialą	2–20
Tapti pažangios pramonės kompetencijų centru	12,4–121,6
Sudaryti sąlygas didelės pridėtinės vertės gamybos plėtrai	12,4–121,6
Plėtoti skaitmeninės kūrybos ir profesines paslaugas	14,05–133,9
Pritraukti profesinių paslaugų centrų	1,05–10,3
Didinti kūrybinių industrijų pritaikymą gamyboje	0,95–3,3
Sukurti verslo ir renginių turizmo skatinimo mechanizmą	12,05–120,3

Didžioji dalis Klaipėdos ekonominės plėtros strategijoje 2030 paminėtų tikslų būtų pasiekti įgyvendinus BP koncepcinės Alternatyvos „2“ sprendinius. Alternatyvos „1“ atveju ambicingi savivaldybės ir verslo bei akademinės bendruomenės tikslai nebūtų pasiekti arba pasiekti tik dalinai, o savivaldybės ekonominė aplinka dėl investicijų trūkumo bei demografinės situacijos prastėjimo blogėtų. Todėl BP koncepcinės Alternatyvos „2“ pasekmės ekonominei aplinkai vertintinos kaip teigiamos ir labai reikšmingos (apima ne mažiau kaip 85% planuojamų investicijų). Šiuo atveju savivaldybės ekonominės aplinkos perspektyvoms ypač aktualūs KVJU, kaip ypač svarbaus ūkio objekto Klaipėdos regione, kuriančio žymią ekonominę ir socialinę naudą, plėtros sprendiniai.

3.21 lentelė. Pasekmių ekonominei aplinkai įvertinimas įgyvendinus sprendinius pagal atskiras alternatyvas

Pasekmių tipas	Pasekmių įvertinimas	
	1-a alternatyva	2-a alternatyva
Tiesioginės	+	+
Netiesioginės (antrinės)	+	+
Trumpalaikės	-	-
Vidutinės trukmės	+	+
Ilgalaikės	+	+
Laikinos	-	-
Nuolatinės	-	-
Kaupiamosios	-	-
Sinergetinės (sąveikaujančios)	+	+
Labai reikšmingos teigiamos		9
Reikšmingos teigiamos		
Vidutiniškai reikšmingos teigiamos	7	
Mažai reikšmingos teigiamos		
Nereikšmingos		
Mažai reikšmingos neigiamos		
Vidutiniškai reikšmingos neigiamos		
Reikšmingos neigiamos		
Ypač reikšmingos neigiamos		

Apibendrinanti išvada: įgyvendinus BP sprendinius pasekmės ekonominei aplinkai būtų tiesioginės (tiesioginės investicijos, BVP augimas), vidutinės trukmės ir ilgalaikės (numatomas 10 ir daugiau metų trunkantis poveikis), teigiamos (sukuriamos palankios sąlygos verslui ir investuotojams, Klaipėda taptų patraukliu regiono centru, mokami ženklūs mokesčiai į šalies ir savivaldybės biudžetus, didelio masto socio-ekonominis impulsas regiono darbo rinkai ir vietiniam verslui), vidutiniškai reikšmingos (Alternatyvos 1 atveju) ir labai reikšmingos (Alternatyvos 2 atveju) (ilgalaikis poveikis regionui su galimomis antrinėmis teigiamomis pasekmėmis). Didesnėmis pasekmėmis ekonominei aplinkai, lyginant su alternatyva „0“ pasižymėtų BP koncepcinė Alternatyva „2“.

3.3 Klaipėdos m. BP sprendinių strateginio pasekmių aplinkai vertinimo rezultatai

BP SPAV vertintos šios koncepcinės alternatyvos:

- Klaipėdos miesto teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijos Nr. 1 alternatyva (Alternatyva „1“) – nieko nekeisti, t. y. atitinka situaciją, jei Klaipėdos miestas būtų vystomas pagal šiuo metu galiojančio BP sprendinius, o aplinkos būklė planuojamoje teritorijoje būtų įtakojama galiojančio BP sprendinių.
- Klaipėdos miesto teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijos Nr. 2 alternatyva (Alternatyva „2“) – įgyvendinami BP keitimo sprendiniai.

Alternatyvoje „0“ apibūdinta situacija, jei BP sprendiniai nei pagal vieną koncepcinę alternatyvą nebūtų įgyvendinami, o aplinkos būklė būtų ir kistų neįtakojama minėtų sprendinių. Ši alternatyva atspindėtų esamą aplinkos būklę planuojamoje teritorijoje 2017-2018 m. Alternatyva „0“ vertinta kaip BP koncepcinių alternatyvų atskaitos taškas.

SPAV metu atskirų sričių ekspertai įvertinę galimas BP sprendinių pasekmes konkrečiam aplinkos komponentui atskirų koncepcinių alternatyvų atvejais, atliko ir šių alternatyvų palyginimą, vertindami jų pasekmes pagal reikšmingumą. Dauguma šių vertinimų remiasi kokybiniu ekspertiniu vertinimu. BP sprendinių poveikis kai kuriems aplinkos komponentams buvo įvertintas ir aiškia kiekybine išraiška (pvz. plotų pasiskirstymą.).

BP sprendinių alternatyvos buvo palygintos pagal:

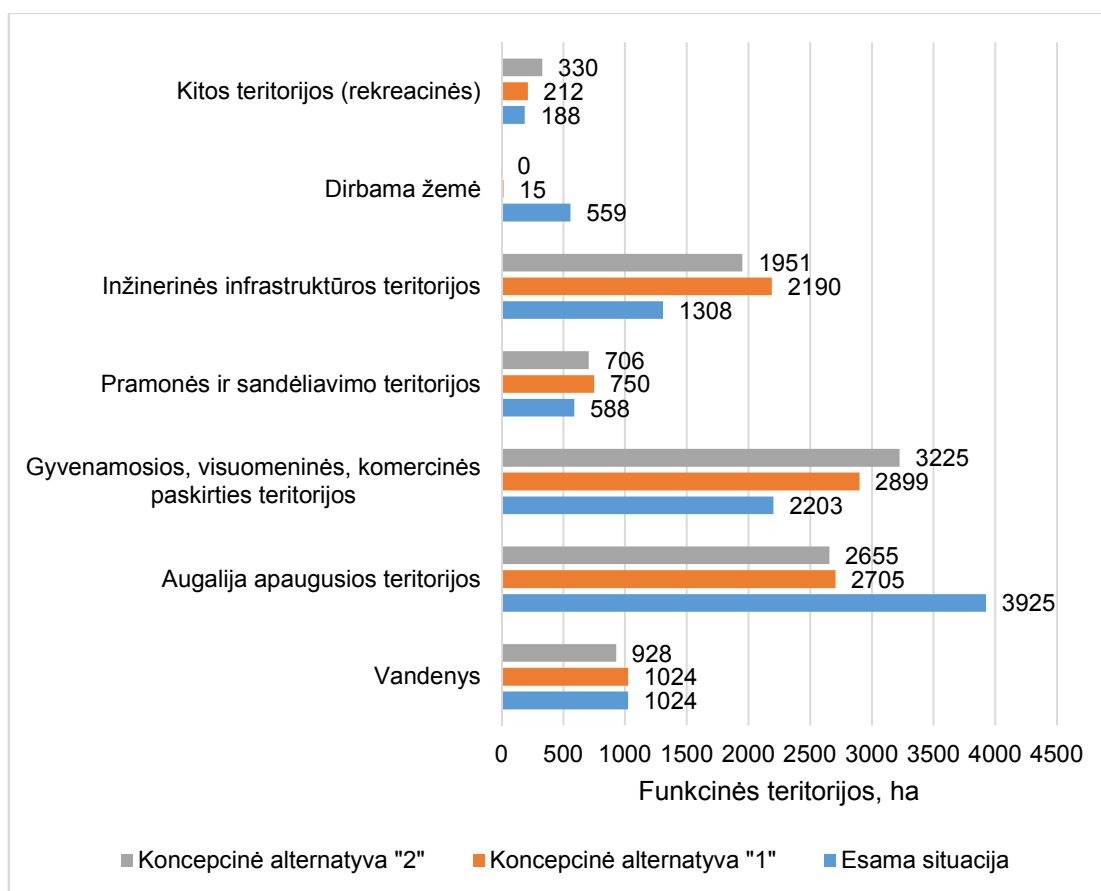
- funkcinių teritorijų pasiskirstymą;
- jų pasekmes gamtinei, socialinei ir ekonominei aplinkai.

3.3.1 BP koncepcinių alternatyvų palyginimas pagal funkcinių teritorijų pasiskirstymą

Klaipėdos miesto savivaldybės plotas – apie 9795 ha. Sustambintų funkcinių teritorijų orientacinis pasiskirstymas įgyvendinus BP sprendinius pagal atskiras koncepcines alternatyvas parodytas 3.2 pav. ir 3.1.2 skyriuje. Informacija apie už savivaldybės ribų jos gretimybėse planuojamus sprendinius ir funkcinių teritorijų pasiskirstymą (Alternatyvos „1“ atveju) bei teritorijose, kurias siūloma prijungti prie miesto savivaldybės teritorijos (Alternatyvos „2“ atveju) pateikta 2.1.5 skyriuje.

Įgyvendinus Alternatyvos „1“ sprendinius lyginant su esama būkle (Alternatyva „0“) sumažėtų „žaliųjų“ teritorijų ir dirbamos žemės plotas, o padidėtų rekreacinių, gyvenamosios, visuomeninės, komercinės paskirties teritorijų bei pramoninių ir inžinerinės infrastruktūros teritorijų plotai. Alternatyvos „2“ atveju lyginant su esama būkle sumažėtų „žaliųjų“ teritorijų ir dirbamos žemės bei vandenių plotas, o padidėtų rekreacinių, gyvenamosios, visuomeninės, komercinės paskirties teritorijų bei pramoninių ir inžinerinės infrastruktūros teritorijų plotai. Lyginant koncepcines alternatyvas tarpusavyje Alternatyvos „1“ atveju mažesnius plotus savivaldybės teritorijoje nei Alternatyvoje „2“ užimtų rekreacinės ir gyvenamosios, visuomeninės bei komercinės paskirties teritorijos. Kitų funkcinių teritorijų plotai būtų didesni nei Alternatyvoje „2“.

„Žaliųjų“ teritorijų sumažėjimas apie trečdaliu sietinas su šiuo metu nenaudojamų, apleistų teritorijų planuojamu efektyvesniu panaudojimu kitoms funkcinėms paskirtims.

3.7 pav. Konceptinių Alternatyvų funkcinių teritorijų pasiskirstymo palyginimas

3.3.2 BP koncepcinių alternatyvų palyginimas pagal jų pasekmes aplinkai

BP plėtros alternatyvų palyginimas atliktas įvertinant apibendrintas ekspertines išvadas. 3.22 – 3.24 lentelėse pateiktas apibendrintas BP koncepcinių alternatyvų galimų pasekmių palyginimas ir ekspertinis pasekmių reikšmingumo įvertinimas.

3.22 pav. Pasekmių reikšmingumo skalė

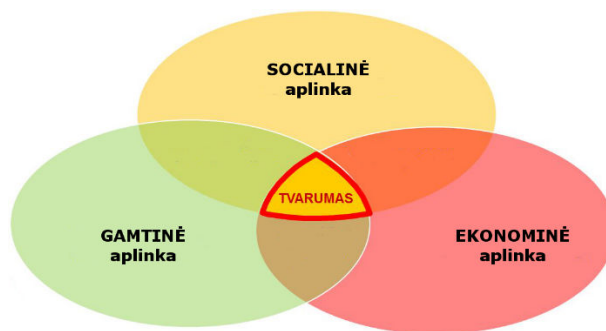
Pasekmės	Pasekmių reikšmingumas	Reikšmingumo balas
Teigiamos	labai reikšmingos teigiamos	9
	reikšmingos teigiamos	8
	vidutiniškai reikšmingos teigiamos	7
	mažai reikšmingos teigiamos	6
Neutralios	Nereikšmingos/ pasekmių nėra	5
Neigiamos	mažai reikšmingos neigiamos	4
	vidutiniškai reikšmingos neigiamos	3
	reikšmingos neigiamos	2
	labai reikšmingos neigiamos	1

3.23 lentelė. BP pasekmių pagal atskiras koncepcines alternatyvas įvertinimas

Pasekmės	Pasekmių įvertinimas	
	Koncepcinė alternatyva „1“	Koncepcinė alternatyva „2“
Gamtinės aplinkos		
Pasekmės aplinkos orui	4	3
Pasekmės klimatui	5	5
Pasekmės paviršiniam vandeniui	6	4
Pasekmės dirvožemiui	4	4
Pasekmės žemės gelmėms	5	4
Pasekmės krantams	4	3*
Pasekmės bioįvairovei (augalijai ir gyvūnijai)	5	4*
Pasekmės kraštovaizdžiui	6	4*
Pasekmės saugomoms teritorijoms	5	4*
<i>Vidutinis reikšmingumo balas</i>	4,9	3,9
Socialinės aplinkos		
Pasekmės kultūros paveldo vertybėms	6	6*
Pasekmės visuomenės sveikatai	4	4*
Pasekmės socialinei aplinkai	6	8*
<i>Vidutinis reikšmingumo balas</i>	5,7	6,0
Ekonominės aplinkos		
Pasekmės ekonominei aplinkai	7	9
<i>Vidutinis reikšmingumo balas</i>	7	9

* - jei nebūtų įgyvendintos pasekmių išvengimo, sumažinimo ir/ar kompensavimo priemonės. Įgyvendintus siūlomas bei tolimesniuose planavimo, PAV ir projektavimo etapuose parinktas ir detalizuotas prevencines priemones, daugelio neigiamų pasekmių būtų galima išvengti, sumažinti ar kompensuoti.

Toliau gauti pasekmių vertinimo rezultatai įvertinti vadovaujantis tvaraus vystymosi principais suformuota metodologija. Tvarus vystymasis yra pasauliniu lygiu sprendžiamas klausimas, į politinę darbotvarkę įtrauktas dar 1992 m. Norėdama spręsti augančios ekonomikos ir besikeičiančios aplinkos keliamus klausimus ES parengė Tvaraus vystymosi strategiją, kurioje aptarė ekonominius, socialinius ir finansinius aspektus. Skatinant naujų, ekologiškesnių technologijų naudojimą susieti Lisabonos strategijos ir Geteborgo įvykusiame Europos Vadovų Tarybos susitikime iškelti uždaviniai. Be to, Europos teisės aktais siekiama integruoti aplinkos apsaugos klausimus į kitas ES politikos sritis. ES tvaraus vystymosi strategijoje nustatytos gairės tvariam vystymuisi Europos Sąjungoje įgyvendinti, aptarti ekonominiai, socialiniai, aplinkos apsaugos ir finansiniai aspektai, ES politikos priemonių ir visų lygmenų valdymo, įskaitant globalizacijos (prekybos) panaudojimą tvariam vystymuisi, nuoseklumas; kova su skurdu ir socialinio vystymosi skatinimas; tvarus gamtinių ir aplinkos išteklių valdymas; geresnis visų lygmenų valdymas (pilietinės visuomenės aktyvumo skatinimas, pasaulinio ekonomikos, socialinės srities ir aplinkos apsaugos valdymo teisėtumas, nuoseklumas ir veiksmingumas); tvaraus vystymosi finansavimas. Bendrąja prasme tvarumas apibūdinamas kaip socialinės, ekonominės ir gamtinės aplinkos balansas (3.8 pav.):

3.8 pav. Tvaraus vystymosi/plėtros principas ir vertinimo veiksnių santykis

Kiekvienas iš trijų tvaraus vystymosi veiksnių (toliau - veiksniai) laikytinas lygiaverčiu ir vienodai svarbiu, t.y. skaitine verte lyginamasis kiekvieno veiksnio „svoris“ yra 1/3 (33,3%). Kiekvieno veiksnio aspektai vienas kito atžvilgiu laikomi lygiaverčiais. Gamtinės, socialinės ir ekonominės aplinkos veiksnių įvertinimo aspektai pateikti 3.24 lentelėje. Kiekvienas iš aspektų buvo įvertintas sąlyginiais reikšmingumo balais (kuo didesnė sąlyginio reikšmingumo balo reikšmė, tuo mažesnės neigiamos pasekmės). Apibendrintas konkrečios alternatyvos vertinimas veiksnio masteliu skaičiuojamas pagal formulę:

$$Iv_{vksn} = \frac{\sum_{aspkt} (Iv_{aspkt} * Sv_{aspkt})}{Sv_{vksn}}$$

čia:

Iv_{vksn} – apibendrintas veiksnio įvertinimas,

Iv_{aspkt} – aspekto įvertinimas,

Sv_{vksn} – veiksnio santykinis „svoris“,

Sv_{aspkt} – aspekto santykinis „svoris“.

Apibendrintas konkrečios alternatyvos vertinimas šiame daugiakriteriniame vertinime nustatomas kaip aritmetinis visų trijų veiksnių įvertinimų aritmetinis vidurkis (3.24 lentelė).

3.24 lentelė. Apibendrintas BP koncepcinių alternatyvų pasekmių įvertinimas tvaraus vystymosi principais suformuota metodologija (kuo didesnė sąlyginio reikšmingumo balo reikšmė, tuo mažesnės neigiamos pasekmės)

Pasekmes patiriantis aplinkos komponentas	Pasekmių įvertinimas	
	Alternatyva „1“	Alternatyva „2“
Gamtinės aplinkos		
<i>Vidutinis reikšmingumo balas</i>	1,62	1,29
Socialinės aplinkos		
<i>Vidutinis reikšmingumo balas</i>	1,88	1,98
Ekonominės aplinkos		
<i>Vidutinis reikšmingumo balas</i>	2,31	2,97
<i>Vidutinio reikšmingumo balų suma</i>	5,81	6,24
Vidutinio reikšmingumo balų sumos vidurkis	1,94	2,08

Išvada:

Apibendrintu BP koncepcinių alternatyvų pasekmių įvertinimu tvaraus vystymosi principais nustatyta, kad sprendinių pasekmės gamtinei, socialinei bei ekonominei aplinkai lyginant su „0“ Alternatyva būtų labiau teigiamos įgyvendinant BP sprendinius pagal Alternatyvą „2“ (3.24 lentelė).

Vertinant atskirai BP koncepcinių alternatyvų pasekmes gamtinei aplinkai nustatyta, kad labiau teigiamos jos būtų įgyvendinant BP sprendinius pagal Alternatyvą „1“, socialinei ir ekonominei aplinkai - pagal Alternatyvą „2“.

Pažymėtina, kad:

- Koncepcinės alternatyvos sprendinių konkretizavimo ir įgyvendinimo atveju būtina planuoti ir taikyti jau šiame vertinime siūlomas neigiamų pasekmių išvengimo ir/ar jų sumažinimo bei kompensavimo prevencines priemones, kurios daugeliu atvejų leistų išvengti arba ženkliai sumažinti galimas pasekmes atskiriems vertintiems aplinkos elementams;
- prieš įgyvendinant sprendinius, jų galimas poveikis aplinkai bei būtinos prevencinės priemonės turi būti įvertinti ir patikslinti atliekant konkrečios planuojamos ūkinės veiklos PAV procedūras pagal PAV įstatymo reikalavimus, gaunant atsakingos institucijos teigiamą sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių.
- Atsižvelgiant į bendrojo plano SPAV procedūrų metu gautas pastabas ir pasiūlymus, konkretizuoti siūlomos įgyvendinti alternatyvos sprendiniai, jų įgyvendinimo eiliškumas ir etapai bus detalizuoti, specifiukuoti ir pasiūlyti bendrojo plano baigiamojoje dokumentacijoje.

3.4 Stebėsenos priemonių aprašymas

Esama būklė

Lietuvos Respublikos Aplinkos monitoringo įstatymas [69] nustato monitoringo organizacinę struktūrą, kurioje įteisinti trys aplinkos stebėsenos lygiai: valstybinis, savivaldybių ir ūkio subjektų aplinkos monitoringas.

BP sprendinių įgyvendinimo aplinkoje šiuo metu vykdomi šie aplinkos būklės stebėjimai:

- Valstybinis aplinkos monitoringas;
- Klaipėdos miesto savivaldybės aplinkos monitoringas;
- Klaipėdos valstybinio jūrų uosto aplinkos monitoringas;
- Klaipėdos m. ir KVJU teritorijoje veikiančių įmonių veiklos aplinkos monitoringas (atskiri ūkio subjektai vykdo stebėjimus pagal jų veiklai patvirtintas aplinkos monitoringo programas).

Remiantis Valstybinės aplinkos monitoringo 2011–2017 metų programos [71] nuostatomis parengti ir patvirtinti 2011–2017 metų programos priemonių įgyvendinimo planai. Baltijos jūros ir Kuršių marių valstybinį monitoringą vykdė Aplinkos apsaugos agentūros Jūrinių tyrimų departamentas pagal 2013-02-20 LR aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-149 patvirtintus 2013 metų monitoringo planus. Baltijos jūroje ir Kuršių mariose atliekami matavimai viso 55 monitoringo vietose, iš jų Baltijos jūros monitoringo metu atliekami matavimai 30 monitoringo vietų (įskaitant nuolatinius matavimus 5 pakrantės hidrometeorologinių stebėjimų/matavimų postuose) tam tikru periodu. Kuršių marių monitoringo metu atliekami matavimai 25 monitoringo vietose. Stebimi šie Baltijos jūros ir Kuršių marių vandens kokybės elementų rodikliai: hidrodinaminis režimas, fizikinių-cheminių kokybės elementų rodikliai (tame tarpe ir druskingumas), dirbtiniai radionuklidai ir biologinių kokybės elementų rodikliai [72].

Savivaldybių aplinkos monitoringo vykdymo tvarką reglamentuoja Bendrieji savivaldybių aplinkos monitoringo nuostatai [73]. Juose nustatyta savivaldybių aplinkos monitoringo vykdymo, monitoringo programų rengimo ir derinimo, duomenų kaupimo, saugojimo ir teikimo fiziniams bei juridiniams asmenims tvarka. Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje sisteminga aplinkos stebėseną pagal Klaipėdos miesto savivaldybės aplinkos monitoringo programas vykdoma nuo 2005 metų. Miesto teritorijoje aplinkos komponentų stebėseną tai pat buvo ir yra vykdoma pagal Valstybinę aplinkos monitoringo 2005 – 2010 m. programą [74] ir Valstybinę aplinkos monitoringo 2011-2017 metų programą [75].

Klaipėdos miesto savivaldybės taryba 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr.T2-291 patvirtino Klaipėdos miesto savivaldybės aplinkos monitoringo 2017 – 2021 m. programą, kurioje numatomas šių aplinkos komponentų tyrimas (3.25 lentelė):

- aplinkos oro;
- aplinkos triukšmo;

-
- dirvožemio;
  - paviršinio vandens;
  - gyvosios gamtos (gyvūnija, augalija);
  - želdynų ir želdinių būklės;
  - kraštovaizdžio.

3.25 lentelė. Klaipėdos miesto savivaldybės aplinkos monitoringo 2017-2021 m. planas [13]

Aplinkos komponentas	Parametrai	Monitoringo vietų skaičius	Periodiškumas				
			2017	2018	2019	2020	2021
Aplinkos oras	SO ₂ , NO ₂ , CO, LOJ	SO ₂ – 12 NO ₂ – 26 CO – 8 LOJ - 10	-	4 k./m.	-	4 k./m.	-
	KD ₁₀	10	-	4 k./m.	-	4 k./m.	-
Aplinkos triukšmas	Ekvivalentinis garso lygis, Maksimalus garso lygis	42	3 k./m.	3 k./m.	3 k./m.	3 k./m.	3 k./m.
Paviršiniai vandens telkiniai	NO ₃ -N, NH ₄ -N, PO ₄ -P, N(b), P(b), BDS ₇ , O ₂ , zoobentosas	4		4 k./m.			4 k./m.
	N(b), P(b), fitoplanktonas, chlorofilas „a“	6		4 k./m.			4 k./m.
Gyvoji gamta	Paukščiai Rūšių skaičius, gausumas	20			1 k./m., 2 k. per sezoną		
	Šikšnosparniai Rūšių skaičius, gausumas	58			1 k./m., 3 k. per sezoną		
	Varliagyviai Rūšių skaičius, gausumas	20			1 k./m., 2 k. per sezoną		
	Žuvys. Rūšių skaičius, gausumas, biomasė	10			1 k./m.		
	Augalija (makrofitai). Rūšių skaičius, gausumas ir padengimas	10			1 k./m.		1 k./m.

Aplinkos komponentas	Parametrai	Monitoringo vietų skaičius	Periodiškumas				
			2017	2018	2019	2020	2021
Dirvožemis	As, Ba, Cd, Cr, Co, Cu, Mn, Mo, Ni, Pb, Sn, V, Zn, naftos produktai	LEZ – 12 viešos-gyvenamos teritorijos – 127 vandens telkiniai – 9	-	1 k./m. (LEZ)	1 k./m. (šiaurinė miesto dalis)	1 k./m. (pietinė miesto dalis)	1 k./m. (paviršiniai vandens telkiniai)
	As, Ba, Cr, Co, Cu, Mn, Mo, Ni, Pb, Sn, V, Zn, naftos produktai	Paplūdimiai, maudyklos – 3	1 k./m.	1 k./m.	1 k./m.	1 k./m.	1 k./m.
Želdiniai	Būklė: lajos, lapijos, spyglių, kamieno. Žievės, kamieno, šakų, šaknų, lapų, spyglių mechaniniai pažeidimai. Pomedžio būklė	26	1 k./m.		1 k./m.		1 k./m.
Kraštovaizdis	Kraštovaizdžio erdvių fotofiksacija. Regyklos aprašas	2	2 k./m.				2 k./m.

KVJUD Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste vykdo aplinkos monitoringą pagal 2015 m. parengtą ir su AM Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentu suderintą aplinkos monitoringo programą 2016 – 2020 metų laikotarpiui [76]. Monitoringo objektas: Klaipėdos sąsiauris nuo Kiaulės Nugaros salos iki Klaipėdos uosto vartų į jūrą; Baltijos jūra ties uosto vartais ir eksploatuojamame grunto gramzdinimo (dampingo) rajone. KVJUD 20 stebėjimo postų vykdė:

- Vandens monitoringą. Klaipėdos sąsiauryje atliekami hidrologiniai – meteorologiniai tyrimai, hidrocheminiai tyrimai. Baltijos jūroje atliekami hidrologiniai ir hidrocheminiai tyrimai.
- Dugno nuosėdų monitoringą. Klaipėdos sąsiauryje ir Baltijos jūroje stebimi parametrai: dugno nuosėdų granulimetriniai tyrimai, naftos produktai, metalai, poliaromatiniai angliavandeniliai ir kitos cheminės medžiagos. Stebimi ir grunto gramzdinimo dampingo rajono dugno reljefo ir nuosėdų sklaidos monitoringas.
- Biotos monitoringą. Klaipėdos sąsiauryje ir Baltijos jūroje stebimi hidrobiologiniai objektai - žuvis ir makrozoobentosas bei invazinių rūšių tyrimai.
- Krantų monitoringą. Stebimi uosto akvatoriją supantys Kuršių marių paplūdimiai, kopų šlaitas; uosto poveikio zonoje esantys Kuršių nerijos ir žemyninio jūros kranto paplūdimiai ir paplūdimio apsauginio kopagūbrio šlaitas.
- Smeltės botaninio draustinio tyrimus, kurių pagrindinis tikslas – atlikti draustinio biotopų inventorizaciją, surinkti duomenis ir įvertinti retų augalų populiacijų būklę, susidarančias grėsmes ir išlikimo perspektyvas.
- KVJU povandeninio šlaito morfologijos dinamikos stebėjimus. Stebimi vykdomi Kogalyje, laivų kapinyno rajone ir Smeltės botaninio draustinio kranto zonos rajone.

Matavimų ir stebėjimų rajonas apima uosto akvatoriją, jo prieigas ir dampingo rajoną jūroje, jūros ir Kuršių marių krantus esančius uosto poveikio zonoje. Matavimus vykdė KVJUD konkursą laimėjusi ir tokio pobūdžio darbams reikalavimus atitinkanti paslaugų įmonė.

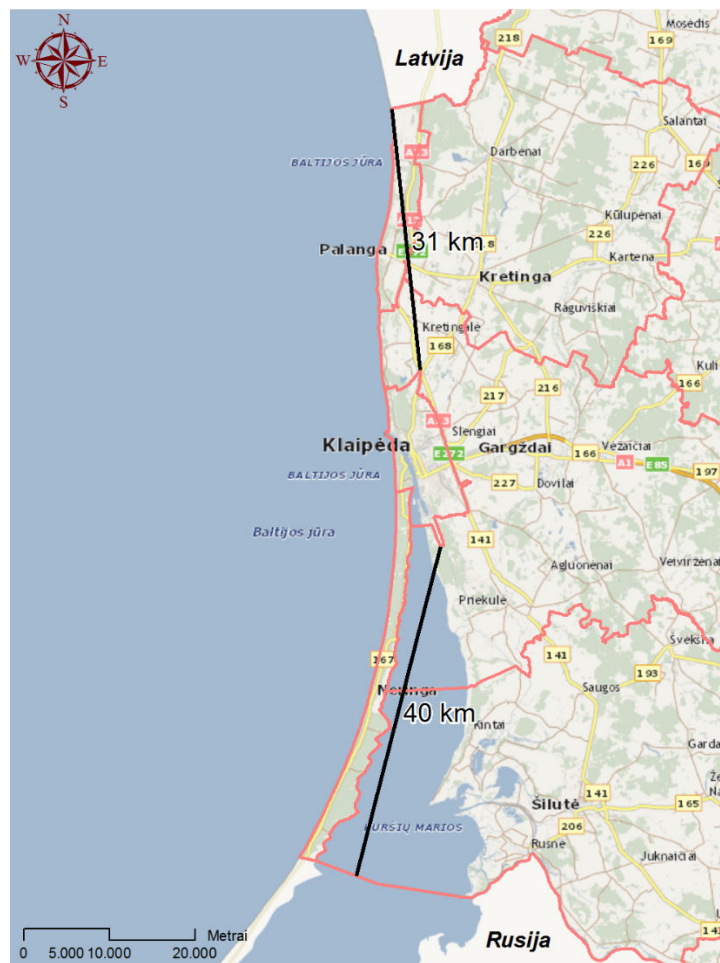
Klaipėdos miesto ir KVJU teritorijose įsikūrusios įmonės ir kompanijos, priklausomai nuo veiklos pobūdžio, ūkio subjekto lygmenyje pagal atskiras monitoringo programas vykdo sistemingus taršos šaltinių į aplinką išmetamų teršalų matavimus, stebi teršalų poveikį aplinkos komponentams.

Įgyvendinus Klaipėdos miesto teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius rekomenduojama peržiūrėti ir, esant poreikiui, atnaujinti vykdomų monitoringų apimtis.

3.5 BP sprendinių gyvendinimo tarpvalstybinės pasekmės

BP planuojama teritorija yra centrinėje Lietuvos teritorijai priskiriamos Baltijos jūros pakrantės dalyje, nuo Latvijos Respublikos teritorijos nutolusi apie 31 km, Rusijos - apie 40 km (3.9 pav.). Atliktu vertinimu nustatyta, kad vienokiu ar kitokiu lygmeniu atskirų plėtros alternatyvų įgyvendinimo netiesioginės pasekmės įvairiems aplinkos komponentams galėtų būti tikėtinos ne didesniu nei 10 km spinduliu aplink uosto teritoriją.

3.9 pav. Planuojama teritorija artimiausių užsienio šalių teritorijų atžvilgiu

Atliktas vertinimas rodo, kad įgyvendinant ir įgyvendinus BP sprendinius pagal bet kurią uosto plėtros alternatyvą, aplinkinių užsienio valstybių teritorijoms ir jų gamtinei bei socialinei aplinkai jokių neigiamų pasekmių nesitikima.

4 BP SPAV ATASKAITOS SANTRAUKA

Vadovaujantis Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo Planavimo darbų programa, patvirtinta Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. AD1-885, yra nustatytos Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimu planuojamos ir nagrinėjamos teritorijos.

Planuojama teritorija – Klaipėdos miesto savivaldybės teritorija (pagal Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2015 m. sausio 29 d. sprendimą Nr. T2-10 „Dėl pritarimo Klaipėdos miesto teritorijos ribų pakeitimo planui“). Teritorijos plotas – 9795,39 ha.

Nagrinėjama teritorija – Klaipėdos miesto savivaldybės teritorija ir jai gretimos bei funkciškai susietos priemiestinės zonos (Klaipėdos rajono savivaldybės seniūnijos ar jų dalys). Preliminarus nagrinėjamos teritorijos plotas – 29100 ha. Nagrinėjama teritorija apibrėžta įvertinus Klaipėdos miesto bendrojo plano sprendinių stebėsenos už 2007–2013 metus ataskaitoje nurodytą periferinę zoną, Klaipėdos rajono bendrojo plano sprendiniuose numatytas priemiestinės perspektyvinės plėtros bei kitas urbanistinės plėtros teritorijas, Klaipėdos rajono seniūnijų ribomis ir Lietuvos statistikos departamento oficialiais duomenimis, nurodančiais gyventojų skaičiaus augimą gyvenamosiose vietovėse.

Planavimo pagrindas - Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2015 m. vasario 19 d. sprendimas Nr. T2-16 „Dėl Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo pradžios ir keitimo tikslų nustatymo“.

Vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo [1] III skyriaus 6.3 punktu, plano SPAV privaloma atlikti, kai „rengiamas ar keičiamas bendrasis planas“.

2018 m. kovo-balandžio mėn. UAB „Sweco Lietuva“ parengė „Klaipėdos miesto teritorijos bendrojo plano keitimo SPAV apimties nustatymo dokumentą“, kurį pateikė SPAV subjektams ir gavo jų išvadą dėl minėto dokumento kokybės.

2018 m. balandžio-gegužės mėn. buvo atliktas BP SPAV ir parengta „Klaipėdos miesto teritorijos bendrojo plano keitimo SPAV ataskaita“.

Pagrindinės BP sprendinių SPAV metu taikytos nuostatos:

- BP sprendinių SPAV atliktas vadovaujantis galiojančių Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos įstatymų ir normatyvinių aktų, rekomendacijų bei metodikų reikalavimais, atliekant reikiamas dokumentacijos rengimo, derinimo ir viešinimo procedūras;
- Vertinimas atliktas šioms BP koncepcinėms alternatyvoms:
  - Klaipėdos miesto teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijos Nr. 1 alternatyva (Alternatyva „1“) – nieko nekeisti, t. y. atitinka situaciją, jei Klaipėdos miestas būtų vystomas pagal šiuo metu galiojančio BP sprendinius, o aplinkos būklė planuojamoje teritorijoje būtų įtakojama galiojančio BP sprendinių.

- Klaipėdos miesto teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijos Nr. 2 alternatyva (Alternatyva „2“) – įgyvendinami BP keitimo sprendiniai.

jas palyginant ir su esama būkle (Alternatyva“0“);

- Atliktas BP koncepcinių alternatyvų funkcinių teritorijų pokyčių kiekybinis vertinimas alternatyvas palyginant tarpusavyje bei su esama būkle (Alternatyva“0“);
- Daugumoje kokybinis vertinimas atliktas BP koncepcinių sprendinių pasekmių gamtinei (aplinkos orui, klimatui, paviršiniam vandeniui, dirvožemiui, žemės gelmėms, krantams, kraštovaizdžiui, bioįvairovei, saugomoms gamtinėms teritorijoms ir kt.), socialinei (visuomenės sveikatos, socialinių aspektų) ir ekonominei (materialaus turto, nuosavybės ir kt.) aplinkai atžvilgiu vadovaujantis tvaraus vystymosi principais;
- Vertinimas atliktas BP koncepcinių alternatyvų pasekmes kiekvienam aplinkos komponentui apibūdinant šiais aspektais: tiesioginės, netiesioginės, trumpalaikės, vidutinės trukmės, ilgalaikės, nuolatinės, laikinos, kaupiamosios, sąveikaujančios teigiamos, neigiamos bei įvertinant jų suminį reikšmingumą;
- BP koncepcinių alternatyvų pasekmių vertinimas neapsiriboja vien tiesiogiai planuojama teritorija, tačiau dalinai apima ir galimus sprendinius už jos ribų nagrinėjamoje teritorijoje.
- Pasekmės vertintos ne tik nustatant pasekmių riziką ir reikšmingumą, bet ir pasiūlant preliminaras prevencines priemones, leidžiančias išvengti pasekmių ar jas sumažinti bei neutralizuoti ir/ar kompensuoti.
- Pažymėtina, kad šiuo metu yra baigiamas rengti Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijos bendrasis planas, kurio metu jau buvo atliktos pilnos plano sprendinių SPAV procedūros. Minėtame plane tolimesnei uosto plėtrai pasirinktos 4-os alternatyvos sprendiniai yra integruoti į rengiamo Klaipėdos miesto teritorijos bendrojo plano koncepcijos Alternatyvą „2“. Todėl atliekant šį BP SPAV pasekmės dėl KVJU plėtros sprendinių buvo vertinamos remiantis jau paminėtos SPAV ataskaitos [31] rezultatais ir išvadomis;
- Kadangi kai kurių plano sprendinių įgyvendinimas patenka ir į PAV įstatymo reglamentuojamą sferą, detalus planavimo ir SPAV metu įvertintų bei pasirinktų sprendinių alternatyvų vertinimas ir detalizavimas bus atliekamas PAV proceso metu sekančiuose planavimo ar projektavimo etapuose teisės aktuose nustatyta tvarka.

BP įgyvendinimo sprendiniai gali turėti įvairaus reikšmingumo pasekmes šiems aplinkos elementams:

Gamtinės aplinkos:

- aplinkos orui;
- klimatui
- paviršiniam vandeniui;

- dirvožemiui;
- žemės gelmėms;
- krantams;
- kraštovaizdžiui;
- saugomoms teritorijoms;
- biologinei įvairovei (augmenijai ir gyvūnijai).

Socialinės-ekonominės aplinkos:

- kultūros paveldo vertybėms.
- visuomenei ir jos sveikatai;
- socialinėms sąlygoms;
- ekonominėms sąlygoms.

Pasekmės aplinkos orui

Susisiekimo infrastruktūros sprendinių ir transporto pasekmės. Planuojamoje teritorijoje įgyvendinant BP sprendinius didžiausios pasekmės aplinkos orui sietinos su iš transporto priemonių vidaus degimo variklių į aplinkos orą išmetamais teršalais. Susisiekimo infrastruktūros sprendiniai turės reikšmingas tiesiogines (keičiasi transporto priemonių išmetamų teršalų kiekis, lokalizacija ir pasiskirstymas), nuolatinės, labiau teigiamas (mažėja išmetamų teršalų kiekis centrinėje miesto dalyje) ir neigiamas (didėja išmetamų teršalų kiekis naujų/labiau apkraunamų susisiekimo infrastruktūros objektų artimiausioje aplinkoje) pasekmes aplinkos orui.

Šiluminės energijos gamybos sprendinių pasekmės sietinos su kuro degimo produktų išmetimu į aplinkos orą. Šilumos gamybos sprendiniai turės reikšmingas tiesiogines (keičiasi išmetamų teršalų kiekis, lokalizacija), nuolatinės, teigiamas (mažėja išmetamų teršalų kiekis šiaurinėje miesto dalyje panaikinus katilinę Danės g.; centralizuotas šiluminės energijos tiekimas, alternatyvūs šiluminės energijos tiekimo būdai, draudimas statyti katilines esamuose ir plečiamuose miesto gyvenamuosiuose rajonuose) ir neigiamas (didėja išmetamų teršalų kiekis dėl naujo šilumos ir elektros generavimo šaltinio įrengimo pramonės rajone) pasekmes aplinkos orui. Pažymėtina, kad pasekmių aplinkos orui požiūriu palankesnė Alternatyva „2“ (jei atsisakoma statyti planuotą naują šilumos šaltinį vietoje panaikinamos katilinės Danės g.).

KVJU plėtros sprendiniai leistų į KVJU atplaukti daugiau ir didesnės keliamosios galios laivams bei žymiai padidinti krovo uoste apimtį, tai reikšmingas tiesiogines (didėja išmetamų teršalų kiekis), nuolatinės, neigiamas pasekmes aplinkos orui.

Pramoninių teritorijų plėtros pasekmės. Pramoninių teritorijų plėtojimas abiejų alternatyvų atveju numatomas Klaipėdos LEZ ir šiauriau Baltijos pr. esančioje teritorijose bei priemiesčio teritorijose

piečiau Klaipėdos miesto. Pramoninių teritorijų plėtojimas turės vidutiniškai reikšmingas tiesiogines (tikėtinas išmetamų teršalų kiekio didėjimas), nuolatinės, neigiamas pasekmes aplinkos orui.

Galimos pasekmių aplinkos orui išvengimo ir mažinimo priemonės: prieš įgyvendinant sprendinius, kurių metu planuojamai ūkinei veiklai būtinos PAV procedūros pagal PAV įstatymo reikalavimus veikla galima tik įvertinus planuojamos ūkinės veiklos poveikį aplinkai ir gavus atsakingos institucijos teigiamą sprendimą ar išvadą dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių; pažymėtina, kad dalis bendrojo plano sprendinių laikytini pasekmių aplinkos orui mažinimo priemonėmis (transporto srautų nukreipimas pietinio aplinkkelio nuo miesto centrinės dalies, naujos ekologiškos viešojo transporto rūšies įvedimas į viešojo transporto maršrutinį tinklą, katilinės Danės g. panaikinimas ir kt.); objektų, kurie gali turėti poveikį aplinkos orui, projektavimo, statybos, rekonstrukcijos darbus technologinius sprendinius parinkti vadovaujantis geriausiais prieinamais gamybos būdais (GPGB).

Pasekmės klimatui

Pasekmės klimatui įgyvendinant/įgyvendinus BP sprendinius būtų tiesioginės (į aplinkos orą išmetamos ŠESD), trumpalaikės (iš mobilių taršos šaltinių) sprendinių įgyvendinimo metu ir ilgalaikės (iš mobilių ir stacionarių taršos šaltinių) įgyvendinus BP sprendinius, neigiamos (į aplinkos orą išmetamos ŠESD), nereikšmingos 1 alternatyvos atveju (neplanuojami ŠESD emisijos pokyčiai) ir vidutiniškai reikšmingos teigiamos 2 alternatyvos atveju (galimas ŠESD emisijos sumažėjimas panaikinus katilinę Danės g.).

Pasekmės paviršiniam vandeniui

BP sprendinių įgyvendinimo pasekmės paviršiniams vandens telkiniams būtų tiesioginės (vandens teritorijų pokyčiai savivaldybės teritorijoje, nuotekų centralizuotas nuotekų surinkimas ir valymas bei išleidimas į paviršinio vandens telkinius, Klaipėdos sąsiauriu tekančio vandens hidrodinaminiai ir hidrocheminiai pokyčiai įgyvendinus uosto plėtros sprendinius) ir ilgalaikės (pasireikš ilgą laiką), teigiamos (planuojama nuotekų tinklų infrastruktūros plėtra, centralizuotai surenkant ir tvarkant buitines, gamybines ir paviršines nuotekas nuo esamų ir planuojamų teritorijų bei objektų, į paviršinius vandens telkinius išleidžiant iki nustatytų reikalavimų išvalytas nuotekas, sumažėtų nekontroliuojamos taršos atvejų), mažai ir vidutiniškai reikšmingos (įgyvendinus nuotekų tinklų infrastruktūros sprendinius, sutvarkius pagerėtų paviršinių vandens telkinių kokybę; vykdant uosto plėtrą ir įgyvendinus papildomas prevencines priemones, hidrodinaminių pasekmių pokytis išliktų panašus kaip esamoje būklėje, sumažėtų druskingo vandens sklaida į marias). Lyginant su esama situacija abiejų koncepcinių alternatyvų įgyvendinimo pasekmės paviršiniams vandens telkiniams savivaldybės ribose būtų panašios.

Pasekmės dirvožemiui

BP sprendinių įgyvendinimo pasekmės dirvožemiui būtų tiesioginės (dalyje teritorijų pašalinamas dirvožemio sluoksnis tiesiogiai nukasant) ir ilgalaikės (dalyje planuojamos teritorijos dirvožemio sluoksnis pašalinamas visam laikui), neigiamos (dirvožemio sluoksnis visiškai pašalinamas dideliuose plotuose, dalis pažeidžiamų užmiesčio teritorijų buvo naudojamos žemės ūkio paskirčiai), tačiau mažai reikšmingos arba vidutiniškai reikšmingos (didžioji dalis nukasto dirvožemio išsaugoma ir panaudojama pažeistų teritorijų rekultivacijai bei gerbūvio sutvarkymui, planuojamos teritorijos nėra

tiesiogiai naudojamos žemės ūkio paskirčiai, dirvožemio sluoksnio pasiskirstymo pokyčiai vyktų palaipsniui įsisavinant atskiras teritorijas ir įgyvendinant sprendinius). Lyginant su esama situacija abiejų koncepcinių alternatyvų įgyvendinimo pasekmės dirvožemiui savivaldybės ribose lyginant su „0“ alternatyva būtų panašios.

Pasekmės žemės gelmėms

Pasekmės žemės gelmėms abiejų alternatyvų atvejais būtų didžiausios, tiesioginės (tiesiogiai pažeidžiamos ar įtakojamos žemės gelmės), trumpalaikės (statybos darbų pasekmės) ir ilgalaikės (geriamojo vandens poreikis), sąveikaujančios (išteklių gavybos, transportavimo metu galima laikina aplinkos oro tarša), mažai reikšmingos neigiamos (ženklus uolienu kiekis pašalinamas iš natūralaus slūgsojimo aplinkos uosto akvatorijoje) ir nereikšmingos arba mažai reikšmingos teigiamos (papildomas pajamos karjerų ir vandens tiekimo įmonių naudotojams ir jų darbuotojams, papildomi mokesčiai į valstybės biudžetą už išgautus žemės gelmių išteklius). Didesnė pasekmės žemės gelmėms būtų įgyvendinant BP sprendinius alternatyvos „2“ atveju. Taikant išankstines prevencines priemones galima būtų išvengti arba dalinai sumažinti galimas neigiamas pasekmes žemės gelmėms.

Pasekmės krantams

Pasekmės krantams abiejų koncepcinių alternatyvų atvejais būtų netiesioginės (daugiau ar mažiau uosto molų blokuojama nuosėdų pernaša išilgai jūros kranto, dėl planuojamų sprendinių gali būti įtakojami krantai), ilgalaikės, neigiamos (tikėtina krantų erozijos rizika) ir reikšmingos (prarandama dalis rekreacinių teritorijų (paplūdimio zonos), reikalauja papildomų krantotvarkos priemonių). Didesnės pasekmės krantams būtų įgyvendinus sprendinius KVJU akvatorijoje Alternatyvos „2“ atveju. Taikant prevencines priemones galima būtų maksimaliai sumažinti galimas neigiamas pasekmes krantams.

Pasekmės biologinei įvairovei

BP sprendinių įgyvendinimo metu pasekmės augalijai būtų tiesioginės (planuojamos infrastruktūros sprendinių įgyvendinimui šiaurinėje dalyje būtų iškertama miško juosta (Alternatyvos „2“ atveju), planuojamose naujai įsisavinti ir užstatyti teritorijose pašalinama sausumos žemesnioji augalija), ilgalaikės (pasireiškia ilgą laiką), sąveikaujančios (įtakoja bioįvairovės gyvensenos sąlygas), neigiamos (mažėja „žaliųjų“ teritorijų), mažai ir vidutiniškai reikšmingos (mažėja „žaliųjų“ teritorijų, nors išsaugomų ir planuojamų naujų „žaliųjų“ teritorijų būklė turėtų pagerėti).

BP sprendinių įgyvendinimo metu pasekmės gyvūnijai būtų tiesioginės (įsisavinant naujas teritorijas, vykdant žemės ir statybų bei akvatorijų gilinimo darbus tikėtinos tiesioginės pasekmės vabzdžių, smulkiųjų žinduolių, dugno buveinėms), neigiamos (fizinis individų sunaikinimas, buveinių plotų mažėjimas), mažai ir vidutiniškai reikšmingos (galimai tinkamų buveinėms klestėti plotų sunaikinimas, individų gyvensenos sąlygų sutrikdymas). Didesnėmis pasekmėmis bioįvairovei lyginant su „0“ alternatyva pasižymėtų koncepcinė Alternatyva „2“. Pasekmes gali sumažinti prevencinių priemonių taikymas.

Pasekmės kraštovaizdžiui

Pasekmės kraštovaizdžiui Alternatyvos „1“ atveju būtų tiesioginės, ilgalaikės (sprendiniai įgyvendinami ilgam laikotarpiui), teigiamos, mažai reikšmingos. Alternatyvos „2“ atveju pasekmės būtų tiesioginės, ilgalaikės, neigiamos, vidutiniškai reikšmingos.

Pasekmės saugomoms gamtinėms teritorijoms

Apibendrinanti išvada: BP sprendinių įgyvendinimo metu pasekmės saugomoms teritorijoms Alternatyvos „1“ atveju būtų nereikšmingos (planuojami sprendiniai neturėtų neigiamų pasekmių saugomoms teritorijoms ir artimiausiai jų aplinkai). Alternatyvos „2“ atveju galimos tiesioginės, trumpalaikės (sprendinių įgyvendinimo metu) ir ilgalaikės (įgyvendinus sprendinius), neigiamos (laikinos pasekmės sprendinių įgyvendinimo metu), mažai reikšmingos (įgyvendinti sprendiniai sumažintų druskingo vandens sklaidą į Kuršių marias). Didesnėmis pasekmėmis saugomoms teritorijoms lyginant su „0“ alternatyva pasižymėtų Alternatyva „2“. Pasekmes gali sumažinti prevencinių priemonių taikymas.

Pasekmės kultūros paveldo objektams

Pasekmės NKP vertybėms abiejų Alternatyvų atveju būtų tiesioginės ir netiesioginės, ilgalaikės (sprendiniai įgyvendinami ilgam laikotarpiui), teigiamos (numatoma išsaugoti istorinį urbanistinį audinį ir charakteringą erdvinę struktūrą, paryškinant NKP vertybių savitumą; rekreacinių teritorijų vystymas), mažai reikšmingos (prieš įgyvendinant sprendinius bus įvertinamas galimas neigiamas poveikis ir, jei toks poveikis būtų nustatytas, numatomos šio poveikio išvengimo ar sumažinimo priemonės).

Pažymėtina, kad Alternatyvos „2“ sprendiniai turėtų reikšmingesnį ilgalaikį teigiamą poveikį sausumoje esančioms NKP vertybėms lyginant su alternatyva „1“, kadangi alternatyvos „2“ sprendiniai konkretesni.

Kaip buvo minėta anksčiau, bet kokia rekreacinė veikla NKP vertybių teritorijoje galima tik ta apimtimi, kiek tai neprieštaraus KNNP tvarkymo planui ir kitiems veiklą reglamentuojantiems teisės aktams. Svarbu paminėti, kad abiejų alternatyvų numatyti sprendiniai prisidėtų prie nekilnojamo kultūros paveldo atgaivinimo, t. y. atitiktų LRS 1994 m. gruodžio 22 d. priimto Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 (Valstybės žinios, 1995-01-06, Nr. 3-37 su vėlesniais pakeitimais) 26 str. 1 p., kuriame nurodyta, kad nekilnojamas kultūros paveldas integruojamas į visuomenės gyvenimą, pritaikant jį taip naudoti, kad geriausiai atsiskleistų paveldo vertingosios savybės ir būtų sudarytos galimybės jį pažinti, taip pat puoselėjant kultūrinį kraštovaizdį.

Pasekmės visuomenės sveikatai

BP sprendinių įgyvendinimo metu ir įgyvendinus sprendinius galimos pasekmės visuomenės sveikatai priklausytų nuo sprendinių poveikio zonos ir visuomenės sveikatos saugos požiūriu esamų ir planuojamų jautrių teritorijų tiesioginio santykio.

Įgyvendinus sprendinius neigiamų pasekmių rizika sietina su įsikursiančių įmonių plėtojamų veiklų augimu ir galimai augančiu neigiamu poveikiu dėl rizikos veiksnių (triukšmo, kvapo, oro taršos), tačiau atsakingai ir saugiai vykdant planuojamas ūkines veiklas ši rizika būtų minimali.

Planuojamos pramoninės teritorijos vakarinėje pusėje yra Klaipėdos miesto III-ioji vandenvietė. Planuojamoje pramoninėje teritorijoje vykdant didelio masto žemės darbus, kurių metu būtų įsigilinama iki gruntinio vandens sluoksnio bei vykdant ūkinę veiklą, kurioje naudojami dideli pavojingų medžiagų kiekiai, egzistuoja šio vandeningo sluoksnio taršos rizika, galinti turėti pasekmių vandenvietės požeminio vandens išteklių kokybei, tačiau minėta rizika egzistuoatų tik avarinių situacijų atvejais, jeigu teršiančios pavojingos medžiagos patektų į gruntinio vandens sluoksnį ir su vandens srautu pasiektų eksploatacinius gręžinius. Atsakingai ir saugiai vykdant statybos darbus ir ūkinę veiklą ši rizika būtų minimali.

Sausumos formavimo Baltijos jūros akvatorijoje ir pietinėje KVJU dalyje metu numatomos tiesioginės, trumpalaikės neigiamos pasekmės jautriausioms teritorijoms (artimiausioms gyvenamosioms teritorijoms (I Melnragės ir Smeltės gyvenamieji rajonai) ir Melnragės I paplūdimio vandens kokybei (fizinės ir cheminės tarša). Neigiamų pasekmių dydis priklausytų nuo vykdomų darbų trukmės ir apimties ir, tikėtina - nebūtų reikšmingas.

Alternatyvos „2“ atveju numatyta dalies I Melnragės gyvenvietės konversija, iškeliant dalį gyvenamųjų teritorijų bei įgyvendinant susisiekimo infrastruktūros su planuojamu išoriniu uostu sprendinius bei buferinę galimai apsauginių želdinių zoną tarp KVJU teritorijos ir I Melnragės gyvenvietės.

KVJU transporto koridorių realizavimas, LEZ teritorijos integravimas į miesto ir užmiesčio susisiekimo tinklą, viešojo transporto aptarnavimo pagerinimas, naujos ekologiškos viešojo transporto rūšies taikymas, susisiekimo pėsčiomis ir dviračiais infrastruktūros plėtra ir kt. sprendiniai Alternatyvos „2“ atveju prisidės prie mažėjančios autotransporto kelio aplinko oro ir triukšmo taršos. Alternatyvos „2“ atveju naujos transporto jungties įrengimas į šiaurinį uosto terminalą su nauju geležinkelio įvadu įrengimo pasekmės artimiausiai gyvenamajai aplinkai būtų mažinamos taikant prevencines priemones (buferinės zonos sprendinys, triukšmo slopinimo sienutės ir pan.).

Abiejų alternatyvų atveju reikšmingiausi urbanistinės dalies sprendiniai galintys turėti įtakos visuomenės sveikatai: nenaudojamų pramoninių ir kt. teritorijų konversija į mišrios paskirties teritorijas, želdynų sistemos plėtojimas ir rekreacinių teritorijų vystymas. Alternatyvos „1“ atveju planuojamos konvertuojamos teritorijos sudarytų apie 15-20 ha, Alternatyvos „2“ atveju - apie 234 ha. Alternatyvos „1“ ir Alternatyvos „2“ atvejais žaliųjų teritorijų mažėtų 31-34,5%, tačiau pokyčiai numatomi šiuo metu nenaudojamų, apleistų teritorijų sąskaita. Įgyvendinus alternatyvos „2“ sprendinį dėl formuojamos subalansuotos rišlios pagrindinių miesto želdynų plėtros, nustatomos reikšmingesnės teigiamos pasekmės lyginant su Alternatyva „1“, atsižvelgiant į tai, kad tai turės didesnį teigiamą prevencinį poveikį mažinant triukšmą ir oro taršą esamoms ir planuojamoms gyvenamosioms/visuomeninėms teritorijoms. Rekreacinių teritorijų vystymo sprendiniai turės ilgalaikių teigiamų pasekmių visuomenės sveikatai (abiejų alternatyvų atveju). Alternatyvos „2“ atveju rekreacinės teritorijos sudarytų 330 ha, atitinkamai 3,4% viso savivaldybės teritorijos ploto, Alternatyvos „1“ atveju - 212 ha, atitinkamai 2,2%.

BP sprendinių įgyvendinimo metu ir juos įgyvendinus pasekmės visuomenės sveikatai būtų tiesioginės (transporto ir ūkinės veiklos triukšmas, aplinkos oro tarša) ir netiesioginės (epizodinė emocinė įtampa), trumpalaikės (tik sprendinių įgyvendinimo metu) ir ilgalaikės, sąveikaujanti (suminis mobilių taršos šaltinių intensyvumo+triukšmo+aplinkos oro taršos poveikis), neigiamos, tačiau mažai (Alternatyva „1“) ar vidutiniškai reikšmingos (Alternatyva „2“). Didesnėmis pasekmėmis visuomenės sveikatai pasižymėtų Alternatyva „2“ dėl didesnių plėtros apimčių. Pasekmių galima išvengti arba jas sumažinti taikant savalaikes prevencines priemones.

Siekiant sumažinti galimas neigiamas BP sprendinių pasekmes visuomenės sveikatai ar jų išvengti būtina vadovautis visuomenės sveikatos sauga, aplinkos apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais, planuojamoms ūkinėms veikloms, kurioms teisės aktų nustatyta tvarka privaloma atlikti poveikio aplinkai ir poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūras, taip pat triukšmo, oro ir kvapų sklaidos prognozes tikslinti techninių projektų metu. Numatomos ir papildomos priemonės: optimalus darbų ir eismo organizavimas ir valdymas; sausuoju metu laiku vykdant statybos darbus netoli gyvenamųjų teritorijų būtina drėkinti kelius, dulkančius krovinius vežti uždengtus; aplinkosauginių priemonių, pažangių technologijų diegimas gamybos, logistikos ir kt. įmonėse, stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių ir poveikio aplinkos orui stebėseną; perkant darbų paslaugas darbų rangovui nustatyti reikalavimus dėl naudojamų transporto priemonių ir mechanizmų triukšmo emisijų ribojimo; mažiau triukšmingos technikos ir įrangos naudojimas statybų ir veiklos metu; triukšmo slopinimo barjerų įrengimas nesant galimybės sumažinti triukšmą artimiausioje gyvenamojoje/visuomeninėje aplinkoje; poveikio požeminiam vandeniui monitoringas; savalaikė, profesionali komunikacija su bendruomene ir viešai prieinama informacija apie planuojamus sprendinius ir jų galimas pasekmes; savalaikis ir operatyvus reagavimas į pagrįstas gyventojų pastabas ir skundus sprendinių įgyvendinimo metu/įgyvendinus sprendinius ir kt.

Pasekmės socialinėms sąlygoms

Galimas dalies visuomenės nepasitenkinimas dėl sprendinių įgyvendinimo metu vykdomų darbų keliamų laikinų nepatogumų būdingas abiejų alternatyvų atveju, Alternatyva „2“ sietina su didesnėmis statybos darbų apimtėmis, tačiau visais atvejais pasekmės laikinos ir tikėtina mažai reikšmingos. Gyventojų nerimas dėl socialinio gerbūvio (turimo turto vertės pokyčių, gyvenamosios aplinkos būklės pokyčių), rizikos sveikatai ir saugai suvokimas sąveikauja su transporto judėjimo, o kartu ir triukšmo, aplinkos oro taršos pokyčiais bei nežinomybės apie sprendinius veiksmu, daugiau būdingas Alternatyvai „2“.

Tiesioginių ir netiesioginių naujų laikinų ir pastovių darbo vietų sukūrimas dėl naujų ūkinių veiklų atsiradimo ar esamų plėtros, miesto gyventojų užimtumo augimas būdingas abiejų koncepcinių alternatyvų sprendiniams, tačiau reikšmingesnis Alternatyvos „2“ atveju ir siejamas su miesto ir KVJU plėtros sprendiniais. Įgyvendinus Alternatyvos „2“ sprendinius, kurie sutampa ir dera su Klaipėdos miesto ekonominės plėtros strategijos 2030 tikslais planuojama įkurti 2000 naujų įmonių, 25 000 naujų darbo vietų, palaikyti stabilų žemą (4-6%) nedarbo lygį, pritraukti 400 000 apgyvendintų turistų ir kt. Taigi nuosekliai vystoma KVJU plėtra, pramoninių teritorijų plėtra/konversija, rekreacinio potencialo didinimas, turizmo sektoriaus vystymas ir kiti sprendiniai numato teigiamas pasekmes darbo rinkai.

Pagrindinė Klaipėdos miesto gyventojų skaičiaus mažėjimo priežastis - vidaus ir išorės migracija. Siekiant sustabdyti gyventojų kraustymąsi į Klaipėdos rajoną, Alternatyvos „2“ vienas iš sprendiniuose numatytų tikslų - plėtoti socialinių paslaugų infrastruktūrą ir didinti socialinės rūpybos objektų integraciją. Alternatyvos „2“ atveju modernizuojant esamas ir įsisavinant naujas plėtos teritorijas, formuojant policentrinę miesto struktūrą, kiekviename pcentryje bus kuriama aplinkinės gyvenamąsias teritorijas aprūpinanti socialinė, kultūros, sporto ir rekreacijos infrastruktūra, kuri padės ne tik sumažinti gyventojų kelionių laiką, mažins spūstis, bet ir pritrauks naujus gyventojus (planuojama 40 000 daugiau gyventojų).

BP sprendinių įgyvendinimo (statybos) metu pasekmės socialinei aplinkai būtų tiesioginės (teritorijų reikalingų plėtrai išpirkimo klausimai, darbo jėgos poreikis ir gyventojų pajamos), netiesioginės (nerimas dėl turto vertės, galimų aplinkos būklės pokyčių), laikinos (pasireiškia trumpą laiką tik statybos metu), mažai reikšmingos neigiamos (Alternatyva „1“) ir vidutiniškai reikšmingos neigiamos (Alternatyva „2“). Įgyvendinus BP sprendinius pasekmės socialinei aplinkai būtų tiesioginės, ilgalaikės (numatomas 10 ir daugiau metų trunkantis poveikis), vidutiniškai reikšmingos teigiamos (Alternatyva „2“) ir mažai reikšmingos neigiamos (Alternatyva „1“). Didžiausiomis teigiamomis pasekmėmis socialinei aplinkai pasižymi Alternatyva „2“.

Siekiant sumažinti sprendinių įgyvendinimo metu galinčias atsirasti neigiamas pasekmes socialinei aplinkai, tikslinga statybos darbus organizuoti taip, kad darbai būtų organizuojami vengiant piko valandų - taip sumažinant tikimybę padidinti triukšmo ir oro taršą gatvių apylinkėse bei nepadidinti transporto srautų šiose gatvėse. Taip pat, siekiant išvengti visuomenės pasipiktinimo ir neigiamo emocinio poveikio, tikslinga užtikrinti efektyvią komunikaciją su visuomene, išsklaidančią gyventojų baimes dėl grėsmės socialinei gerovei. Savalaikė, profesionali komunikacija su bendruomene ir viešai prieinama informacija apie planuojamus sprendinius ir jų galimas pasekmes bei adekvatus atlyginimas už patiriamas pasekmes.

Pasekmės ekonominėms sąlygoms

Įgyvendinus BP sprendinius pasekmės ekonominei aplinkai būtų tiesioginės (tiesioginės investicijos, BVP augimas), vidutinės trukmės ir ilgalaikės (numatomas 10 ir daugiau metų trunkantis poveikis), teigiamos (sukuriamos palankios sąlygos verslui ir investuotojams, Klaipėda taptų patraukliu regiono centru, mokami ženklūs mokesčiai į šalies ir savivaldybės biudžetus, didelio masto socio-ekonominis impulsas regiono darbo rinkai ir vietiniam verslui), vidutiniškai reikšmingos (Alternatyvos 1 atveju) ir labai reikšmingos (Alternatyvos 2 atveju) (ilgalaikis poveikis regionui su galimomis antrinėmis teigiamomis pasekmėmis). Didesnėmis pasekmėmis ekonominei aplinkai, lyginant su alternatyva „0“ pasižymėtų BP koncepcinė Alternatyva „2“.

Apibendrintu BP koncepcinių alternatyvų pasekmių įvertinimu tvaraus vystymosi principais nustatyta, kad sprendinių pasekmės gamtinei, socialinei bei ekonominei aplinkai lyginant su „0“ Alternatyva būtų labiau teigiamos įgyvendinant BP sprendinius pagal Alternatyvą „2“.

Vertinant atskirai BP koncepcinių alternatyvų pasekmes gamtinei aplinkai nustatyta, kad labiau teigiamos jos būtų įgyvendinant BP sprendinius pagal Alternatyvą „1“, socialinei ir ekonominei aplinkai - pagal Alternatyvą „2“.

Pažymėtina, kad:

- Konceptinės alternatyvos sprendinių konkretizavimo ir įgyvendinimo atveju būtina planuoti ir taikyti jau šiame vertinime siūlomas neigiamų pasekmių išvengimo ir/ar jų sumažinimo bei kompensavimo prevencines priemones, kurios daugeliu atvejų leistų išvengti arba ženkliai sumažinti galimas pasekmes atskiriems vertintiems aplinkos komponentams;
- prieš įgyvendinant sprendinius, jų galimas poveikis aplinkai bei būtinos prevencinės priemonės turi būti įvertinti ir patikslinti atliekant konkrečios planuojamos ūkinės veiklos PAV procedūras pagal PAV įstatymo reikalavimus, gaunant atsakingos institucijos teigiamą sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių.
- Atsižvelgiant į bendrojo plano SPAV procedūrų metu gautas pastabas ir pasiūlymus, konkretizuoti siūlomos įgyvendinti alternatyvos sprendiniai, jų įgyvendinimo eiliškumas ir etapai bus detalizuoti, specifiukuoti ir pasiūlyti bendrojo plano baigiamojoje dokumentacijoje.

5 LITERATŪRA

1. LR Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimas Nr. 967 „Dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 130-4650) (su vėlesniais pakeitimais).
2. LR Aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 27 d. įsakymas Nr. D1-455 „Dėl visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose bei vertinimo subjektų ir Europos Sąjungos valstybių narių informavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 136-4970) (su vėlesniais pakeitimais).
3. 2013 m. birželio 27 d. LR teritorijų planavimo įstatymo pakeitimo įstatymas Nr. XII-407 (Žin., 2013, Nr.76-3824).
4. LR Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 18 d. nutarimas Nr. 1079 „Dėl visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimanč sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1996, Nr. 90-2099) (su vėlesniais pakeitimais).
5. UAB „Urbanistika“, UAB „Sweco Lietuva“, 2016. Klaipėdos miesto BP keitimas. Esama būklė. I Tomas, aiškinamasis raštas.
6. 1994 m. lapkričio 22 d. LR Miškų įstatymas Nr. I-671 (Žin., 1994, Nr. 96-1872) (su vėlesniais pakeitimais).
7. Klaipėdos miesto aplinkos monitoringo ataskaita už 2016 m. UAB „Darnaus vystymosi institutas“, 2016 m.
8. www.lgt.lt.
9. www.geoportals.lt.
10. LR aplinkos ministro 2012 m. sausio 11 d. įsakymas Nr. D1-23 „Dėl preliminaraus potvynių rizikos vertinimo ataskaitos patvirtinimo“ (Žin., 2012, Nr. 9-348).
11. <http://potvyniai.aplinka.lt/potvyniai/>
12. Lietuvos Respublikos dirvožemių klasifikacija LTKD_99.
13. Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T2-291 patvirtinta „Klaipėdos miesto savivaldybės aplinkos monitoringo 2017–2021 m. programa“
14. Suskystintųjų gamtinių dujų terminalo, susijusios infrastruktūros ir dujotiekio statybos specialusis planas. Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentas. UAB „Sweco Lietuva“, 2012.
15. Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studija (http://www.am.lt/VI/rubric.php3?rubric_id=1144).
16. Klaipėdos miesto aplinkos monitoringo ataskaita už 2015 m., UAB „Darnaus vystymosi institutas“, 2015 m.
17. Klaipėdos miesto aplinkos monitoringo ataskaita už 2014 m., UAB „Darnaus vystymosi institutas“, 2014 m.
18. Klaipėdos miesto aplinkos monitoringo ataskaita už 2013 m., UAB „Darnaus vystymosi institutas“, 2013 m.
19. Klaipėdos valstybinio jūrų uosto aplinkos monitoringo ataskaita už 2017 m. II ketv., UAB „Darnaus vystymosi institutas“, 2017 m.
20. Klaipėdos valstybinio jūrų uosto aplinkos monitoringo ataskaita už 2017 m. I ketv. UAB „Darnaus vystymosi institutas“, 2017 m.

21. <https://stk.am.lt/portal/>
22. Suskystintųjų gamtinių dujų importo terminalo Smeltės pusiasalyje plėtros planas. Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita. KU Baltijos pajūrio tyrimų ir planavimo institutas, 2012 m.
23. LR sveikatos apsaugos ministro 2004 m. kovo 8 d. įsakymas Nr. V-114 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 60:2015 „pavojingųjų cheminių medžiagų ribinės vertės dirvožemyje“ patvirtinimo“ (Žin., 2004, 41-1357) (su vėlesniais pakeitimais).
24. LR sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymas Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 75-3638) (su vėlesniais pakeitimais).
25. Klaipėdos miesto savivaldybės triukšmo monitoringo ataskaita už 2017 m. rudens sezoną, „Darnaus vystymosi institutas“, 2017 m.
26. Teršalų, išmestų į aplinkos orą iš stacionarių šaltinių kiekis savivaldybėse, 2016 m. <http://oras.gamta.lt/cms/index?rubricId=91e32574-8fa1-473e-b478-2d726cff16ed>
27. Klaipėdos miesto aplinkos monitoringo ataskaita už 2016 m. UAB „Darnaus vystymosi institutas“, 2016 m.
28. Lietuvos higienos norma HN 62:2007 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“, patvirtinta 2017 m. gruodžio 21 d. LR sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-1055 (Žin., 2007, Nr. 139-5716 su vėlesniais pakeitimais).
29. http://smlpc.lt/lt/aplinkos_sveikata/maudyklos/vandens_kokybe_-_klaipedos_apskritis.html
30. LR aplinkos ministro 2008 m. balandžio 30 d. įsakymas Nr. D1-230 „Dėl cheminėmis medžiagomis užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos / apsaugos reikalavimų patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 53-1987).
31. Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijos (žemės, vidinės akvatorijos, išorinio reido ir susijusios infrastruktūros) bendrasis plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita. UAB „Sweco Lietuva“, 2017.
32. 1999 m. lapkričio 4 d. LR aplinkos oro apsaugos įstatymas Nr. VIII-1392 (Žin., 1999, Nr. 98-2813) (su vėlesniais pakeitimais).
33. LR aplinkos ministro ir LR sveikatos apsaugos ministro 2000 m. spalio 30 d. įsakymas Nr. 471/582 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo ir teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. 100-3185) (su vėlesniais pakeitimais).
34. 1996 m. rugpjūčio 15 d. LR planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas Nr. I-1495 (Žin., 1996, Nr. 82-1965) (su vėlesniais pakeitimais).
35. LR aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymas Nr. 540 „Dėl paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 95-3372) (su vėlesniais pakeitimais).
36. LR Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimas Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652) (su vėlesniais pakeitimais).
37. LR aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymas Nr. D1-193 „Dėl paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“, (Žin., 2007, Nr. 42-1594) (su vėlesniais pakeitimais).

38. LR aplinkos ministro 2002 m. vasario 26 d. įsakymas Nr. 77 „Dėl aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento LAND 46A-2002 „Grunto kasimo jūrų ir jūrų uostų akvatorijose ir iškasto grunto šalinimo taisyklės“ patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 27-976) (su vėlesniais pakeitimais).
39. LR aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 2 d. įsakymas Nr. D1-848 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ patvirtinimo (TAR, 2016, Nr. 28228).
40. LR Vyriausybės 1995 m. rugpjūčio 14 d. nutarimas Nr. 1116 „Dėl pažeistos žemės rekultivavimo ir derlingojo dirvožemio sluoksnio išsaugojimo“ (Žin., 1995, Nr. 68-1656).
41. LR aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. D1-694 „Dėl atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 137-5624) (su vėlesniais pakeitimais).
42. 1995 m. liepos 5 d. LR Žemės gelmių įstatymas Nr. I-1034 (Žin., 1995, Nr. 63-1582) (su vėlesniais įstatymais).
43. LR aplinkos ministro 2000 m. vasario 24 d. įsakymas Nr. 73 „Dėl jūros krantų apsaugos ir naudojimo nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. 19-473).
44. LR aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 29 d. įsakymas Nr. 570 „Dėl Lietuvos Baltijos jūros krantotvarkos strategijos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 103-3690).
45. 2002 m. liepos 2 d. LR pajūrio juostos įstatymas Nr. IX-1016 (Žin., 2002, Nr. 73-3091) (su vėlesniais pakeitimais).
46. LR aplinkos ministro 2014-04-16 įsakymas Nr. D1-360 „Dėl pajūrio juostos tvarkymo programos 2014-2020 m. patvirtinimo“ (TAR, 2014, Nr. 4473) (su vėlesniais pakeitimais).
47. LR Vyriausybės 1999 m. kovo 19 d. nutarimas Nr. 308 „Dėl Kuršių nerijos nacionalinio parko nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. 27-766) (su vėlesniais pakeitimais).
48. 1997 m. lapkričio 6 d. LR laukinės gyvūnijos įstatymas Nr. VIII-498 (Žin., 1997, Nr. 108-2726) (su vėlesniais pakeitimais).
49. 1997 m. lapkričio 6 d. LR saugomų gyvūnų, augalų, grybų rūšių ir bendrųjų ĮSTATYMAS Nr. VIII-499 (Žin., 1997, Nr. 108-2727) (su vėlesniais pakeitimais).
50. 1993 m. lapkričio 9 d. LR saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301 (Žin., 1993, Nr. 63-1188) (su vėlesniais pakeitimais).
51. 2002 m. gegužės 16 d. LR visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas Nr. IX-886 (Žin., 2002, Nr. 56-2225) (su vėlesniais pakeitimais).
52. LR aplinkos ministro 2003 m. birželio 30 d. įsakymas Nr. 325 „Dėl STR 2.01.08:2003 „Lauko sąlygomis naudojamos įrangos į aplinką skleidžiamo triukšmo valdymas“ patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. 90-4086) (su vėlesniais pakeitimais).
53. LR sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gegužės 10 d. įsakymas Nr. V-362 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų patalpų ore“ patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 55-2162) (su vėlesniais pakeitimais).
54. LR sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymas Nr. V-885 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 121:2010 „kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ ir kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 120-6148) (su vėlesniais pakeitimais).
55. 2000 m. spalio 20 d. Europos kraštovaizdžio konvencija (Žin., 2002, Nr. 104-4621).

56. 1972 m. lapkričio 16 d. Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo globos konvencija (2017 m. patikslintas vertimas) (TAR, 2014, Nr. 7165)
57. LR Vyriausybės 2004 m. gruodžio 1 d. nutarimas Nr. 1526 „Dėl Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos krypčių aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 174-6443) (su vėlesniais pakeitimais).
58. LR Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 11 d. nutarimas Nr. 1160 „Dėl nacionalinės darnaus vystymosi strategijos patvirtinimo ir įgyvendinimo“ (Žin., 2003, Nr. 89-4029) (su vėlesniais pakeitimais).
59. LR Seimo nutarimas „Dėl valstybės ilgalaikės raidos strategijos“ (Žin., 2002, Nr. 113-5029).
60. 2007 m. birželio 28 d. LR želdynų įstatymas Nr. X-1241 (Žin., 2007, Nr. 80-3215) (su vėlesniais pakeitimais).
61. LR aplinkos ministro 2007 m. vasario 14 d. įsakymas Nr. D1-96 „Dėl gamtinio karkaso nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 22-858) (su vėlesniais pakeitimais).
62. Kultūros paveldo registras: <https://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>
63. LR aplinkos ministro 2001 m. balandžio 20 d. įsakymas Nr. 219 „Dėl buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 37-1271) (su vėlesniais pakeitimais).
64. LR aplinkos ministro 2008 m. liepos 2 d. įsakymas Nr. D1-358 „Dėl paukščių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijų patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 77-3048) (su vėlesniais pakeitimais).
65. LR aplinkos ministro 2016 m. rugsėjo 19 d. įsakymas Nr. D1-623 „Dėl pajūrio regioninio parko tvarkymo plano patvirtinimo“ (TAR, 2016, Nr. 23802)
66. LR Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimas Nr. 702 „Dėl Kuršių nerijos nacionalinio parko tvarkymo plano patvirtinimo“ (Žin., 2012, Nr. 70-3592)
67. 1994 m. gruodžio 22 d. LR nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas Nr. I-733 (Žin., 1995, Nr. 3-37) (su vėlesniais pakeitimais).
68. LR kultūros ministro 2006 m. gegužės 4 d. įsakymas Nr. IV-183 „Dėl paveldo tvarkybos reglamentų patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 53-1951) (su vėlesniais pakeitimais).
69. 1997 m. lapkričio 20 d. LR aplinkos monitoringo įstatymas Nr. VIII-529 (Žin., 1997, Nr. 112-2824) (su vėlesniais pakeitimais).
70. Klaipėda 2030: ekonominės plėtros strategija ir įgyvendinimo veiksmų planas, 2018, Klaipėda.
71. LR Vyriausybės 2011 m. kovo 2 d. nutarimas Nr. 315 „Dėl valstybinės aplinkos monitoringo 2011–2017 metų programos patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 34-1603).
72. Aplinkos apsaugos agentūros internetinis puslapis:
<http://gamta.lt/cms/index?rubricId=916838c4-cc1a-4b9f-af79-d723ab38e996>
73. LR aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 16 d. įsakymas Nr. D1-436 „Dėl bendrųjų savivaldybių aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 130-4680) (su vėlesniais pakeitimais).
74. LR Vyriausybės 2005 m. vasario 7 d. nutarimas Nr. 130 „Dėl valstybinės aplinkos monitoringo 2005–2010 metų programos patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 19-608) (su vėlesniais pakeitimais).
75. LR Vyriausybės 2011 m. kovo 2 d. nutarimas Nr. 315 „Dėl valstybinės aplinkos monitoringo 2011–2017 metų programos patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 34-1603).
76. Klaipėdos valstybinio jūrų uosto aplinkos monitoringo 2016–2020 m. programa. Klaipėdos universitetas, 2015.

77. Study on Social Impact Assessment as a tool for mainstreaming social inclusion and social protection concerns in public policy in EU Member States. Final report. The Evaluation Partnership (TEP), Centre for European Policy Studies (CEPS), 2010.
78. 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymas Nr. 439 „Dėl kuršių nerijos nacionalinio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 87-3755) (su vėlesniais pakeitimais).
79. <http://www.upese.lt>.
80. Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įtaka miestui ir valstybei. UAB „Ernst & Young“, 2015.
81. Baltijos jūros krantų erozijos problemų analizė ir sprendimo būdai. Studija. Dailidienė, I., Gelumauskaitė, L. Ž., Grigelis, A., Gulbinskas, S., Kelpšaitė, L., Kriaučiūnienė, J., Zemlys, P., 2014. Klaipėda, Klaipėdos universitetas, 125 p., iliustr.
82. Suskystintųjų gamtinių dujų importo terminalo ir su juo susijusios infrastruktūros objektų statybos ir veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaita. UAB „Sweco Lietuva“, 2012 m.
83. LR aplinkos ministro 2011 m. kovo 11 d. įsakymas Nr. D1-243 „Dėl Smeltės valstybinio botaninio draustinio gamtotvarkos plano patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 37-1771).
84. Klaipėdos miesto gyventojų nuomonės tyrimas. RAIT, 2016 m.

PRIEDAI

TEKSTINIAI PRIEDAI

1 TEKSTINIS PRIEDAS. SPAV VIEŠINIMO DOKUMENTAI

Mielos Mamos,

JŪSŲ ŠIRDŽIŲ IR RANKŲ ŠILUMA, GUODŽIANTIS IR PAMOKANTIS ŽODIS, JŪSŲ PAVYZDYS PADĖJO TAPTI TUO, KUO ESAME ŠIANDIEN. DĖKOJAME UŽ JŪSŲ MEILĘ, PASIAUKOJIMĄ, STIPRYBĘ IR BEGALINĘ KANTRYBĘ AUGINANT VAIKUS, KURIE JAU YRA AR DAR TIK TAPS MŪSŲ VISŲ ATEITIES KŪRĖJAIS. BŪKITE LAIMINGOS, MYLIMOS IR MYLINČIOS!

*Klaipėdos rajono savivaldybės meras Vaclovas Dačkauskas
Vicemerės Rūta Čirtautaitė ir Violeta Riaukienė*

Mielos klaipėdietės, esamos ir būsimos Mamos,

kartu su atbundančia gamta sutinkame ir vieną neabejotinai pačių gražiausių pavasario švenčių – Motinos dieną. Tai diena, kada kiekvienas privalome padėkoti ir žemai nusilenkti ypač svarbiam ir pačiam brangiausiam kiekvieno mūsų gyvenimo žmogui – savo Motinai. Niekada nevengsiu daryti formalios gramatinės klaidos, žodį „Motina“, „Mama“ visada rašysiu tik didžiąja raide, nes esu giliai įsitikinęs – Ji neabejotinai ir besąlygiškai to verta. Nes būtent Motina išmokė ir apsaugojo mus nuo daug didesnių klaidų ar suklydimų gyvenime.

Nesibaigianti ir nepamatuojama meilė, neblėstanti širdies šiluma, atleidimas, supratimas, rūpestis – tik maža dalelė to, ką mums suteikiate Jūs. Ačiū už dovanotą gyvybę, parodytą gyvenimo kelią, tikėjimą ir beribę Meilę, kuri išlieka net ir Jūsų netekus...

Tegul švenčiant Motinos dieną gražiausi mūsų žodžiai ir prasmingai dvasingi darbai būna skirti tik Jums, mielosios mūsų Mamos! Tegul visa ta begalinė meilė, kurią spinduliuojate ir dovanojate, Jums grįžta su kaupu! Su švente!

*Nuoširdžiai Jūsų ir su Jumis
Vytautas Grubliauskas
Klaipėdos miesto meras*

Startavo miesto erdvių šienavimas

Priziūrėtojai ėmė šienauti viešąsias miesto erdves. Tradiciškai **pirmiausia žolė pjaunama** matomiausiose miesto aikštėse, skveruose, kur apsilanko daugiausia žmonių.

Milda Skiriutė
m.skiriute@kl.lt

Šią savaitę jau nušienauta Atgimimo aikštė, Senojo turgaus sankryža, Žvejo ir Neringos skverai. Žolė pradėta pjauti ir skiriamosiose gatvių juostose. Darbai vyko Mokyklos gatvėje, Šilutės plente, Baltijos prospekte. Šiomet šienavimas startavo panašiu metu kaip ir praėjusiais metais – gegužės pradžioje. „Kartais būna savaitę anksčiau ar vėliau. Praėjusiais metais šienauti irgi pradėjome gegužės pradžioje“, – komentavo įmonės „Klaipėdos želdiniai“ direktorius Gediminas Valašinas. Nušienauti miestą reprezentuojančioms vietoms reikės dviejų savaičių. Tada priziūrėtojai persikels į parkus. „Tada ratas vėl apsisuks iš naujo. Dabar pats

žolės augimas, jei bus šilumos, o drėgmės ir taip pakankamai“, – tvirtino vadovas. Lankomiausios ir matomiausios miesto vietos, tokios kaip Atgimimo aikštė, Žvejo skveras, per sezoną nušienaujamos 10–12 kartų, skiriamosios gatvių juostos – 4–6, o parkai – 3–4 kartus. „Viskas priklauso nuo vasaros. Jei sausesnė, reikia rečiau šienauti, jei drėgnesnė, kaip pernai, – dažniau“, – pasakojo direktorius. Priziūrėtojai pastaruoju metu vykdo ir kitus pavasarinis darbus. Tarp tokių – gėlynų ravėjimas. Vasarines gėles planuojama sodinti gegužės pabaigoje. „Dar gali būti šalnų. Jos labiausiai kenkia vienmetėms gėlėms. Tad laukiame“, – tvirtino vadovas.

Darbai: priziūrėtojai pradėjo šienauti matomiausias ir lankomiausias miesto vietas. Vytauto Petriko nuotr.

Klaipėdos savivaldybės informacija

Informacija apie viešą supažindinimą su Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo koncepcija ir Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) ataskaita

Informuojame, kad 2018 m. gegužės mėn. atliktas Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo koncepcijos (toliau – koncepcija) strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (toliau – SPAV) ir parengta ataskaita. **Susipažinti su parengta SPAV ataskaita ir koncepcija galima nuo š. m. gegužės 14 d. iki birželio 15 d. (imtinai):**

- Planavimo organizatoriaus internetiniame tinklalapyje adresu <https://www.klaipeda.lt/lt/-lit-img-5000>;
- SPAV dokumentų rengėjo būstinėje toliau nurodytu adresu (darbo dienomis nuo 7.30 iki 16.30 val.).

Pateikti pastabas bei pasiūlymus dėl SPAV ataskaitos kokybės ir koncepcijos galima planavimo organizatoriui žemiau nurodytu adresu arba el. paštu planavimas@klaipeda.lt iki birželio 15 d. viešo susirinkimo pabaigos. Visuomenė, teikdama pasiūlymus, turi nurodyti:

- fiziniai asmenys – nurodyti vardą, pavardę ir adresą pagal deklaruotą gyvenamąją vietą; nurodyti pasiūlymo teikimo datą, pasiūlymo esmę (pasiūlymas turi būti aiškus ir suprantamas); raštu pateiktas pasiūlymas turi būti pasirašytas;
- juridiniai asmenys – nurodyti teikiančiojo asmens vardą, pavardę ir juridinio asmens pavadinimą bei buveinės adresą; nurodyti pasiūlymo teikimo datą, pasiūlymo esmę (pasiūlymas turi būti aiškus ir suprantamas); raštu pateiktas pasiūlymas turi būti pasirašytas.

Po viešo susirinkimo pasiūlymai dėl plano SPAV ataskaitos kokybės ir koncepcijos bus nepriimami.

Vieša koncepcijos brėžinių ekspozicija vyks nuo š. m. gegužės 23 d. iki birželio 15 d. Klaipėdos miesto savivaldybės (adresu: Liepų g. 11, Klaipėda) I a. skelbimų lentoje, su SPAV ataskaitos ir koncepcijos aiškinamojo rašto dokumentacija minėtu laikotarpiu bus galima susipažinti 116 kab.

Supažindinimo su SPAV ataskaita ir koncepcija viešas susirinkimas įvyks š. m. birželio 15 d. 14.00 val. Klaipėdos miesto savivaldybės III a. posėdžių salėje (adresu Liepų g. 11, Klaipėda). Kviečiame dalyvauti suinteresuotus visuomenės atstovus.

Informuojame, kad Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėsenos (monitoringo) metu ir galiojančio bendrojo plano keitimo metu gauti pasiūlymai yra registruoti nustatyta tvarka ir jie bus nagrinėjami sprendinių konkretizavimo metu, todėl teikti papildomų pasiūlymų tais pačiais klausimais nėra tikslinga.

PLANAVIMO ORGANIZATORIUS – Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktorius, Liepų g. 11, 91502 Klaipėda, tel. (8 46) 396 024, faks. (8 46) 410 047, el. p. planavimas@klaipeda.lt, interneto svetainė www.klaipeda.lt.

BENDROJO PLANO RENGĖJAI – UAB „Urbanistika“ jungtinėje veikloje su UAB „Sweco Lietuva“, Žalgirio g. 90, 09303 Vilnius, tel. (8 5) 261 9024, el. p. info@urbanistika.lt, interneto svetainė www.urbanistika.lt. Projekto vadovė: Andželika Kažienė, tel. (8 5) 212 0269, el. p. andzelika.kaziene@urbanistika.lt. Informaciją apie koncepciją teikia PDV Saulius Motieka, el. p. saulius.motieka@urbanistika.lt, tel. Nr. (8 5) 261 9024.

PLANO SPAV DOKUMENTŲ RENGĖJAS – UAB „Sweco Lietuva“, V. Gerulaičio g. 1, 08200 Vilnius, tel. (8 5) 26 22 621, faks. (8 5) 261 7507, el. p. info@sweco.lt, interneto svetainė www.sweco.lt. Informaciją teikia PDV Vytautas Belickas el. p. vytautas.belickas@sweco.lt, tel. nr. (8 5) 279 6088.

(Atkelta iš 22 p.)

SIŪLO DARBĄ

Statybos įmonei reikalingi mūrinkai, fasadistai, pagalbiniai darbininkai. Tel. 8 603 42 805.

Transporto įmonei reikalingas budintis sargas – autošaltkalvis. Klaipėdos raj. Tel. 8 698 38 862.

UAB „HIREXO“ darbą Vokietijoje (tuščios taros rūšiotojams, prekių surinkėjams, kt.). Olandijoje (gipso kartono montuotojams, dažytojams, betonuotojams, mūrinkams, kt.). Tel. 8 640 30 006, el. p.: darbas@hirexo.eu

Vakarų Lietuvoje įmonė ieško nuolatinių kelio darbininkų asfaltavimo darbams atlikti. Atlyginimas nuo 850 Eur atskaičius mokesčius. Tel. 8 602 36 407.

IVAIRŪS

Išsinuomuočiui pievas šienavimui (gali būti apleistos). Parduodame galvijų mėšlą. Tel. 8 685 51 193, 8 687 78 566.

Perku lengvojo automobilio priekabą (gali būti su defektais) ir metalinį arba mūrinį garažą. Tel. 8 647 52 091.

VĖTRA
RESTORANAS - VIEŠBUTIS
★ ★ ★

GEDULINGI PIETŪS, METINĖS
Kaina 8-10 Eur (karštas patiekalas, sriuba, šaltas užkandis, desertas)
BANKETAI, FURŠETAI, ŠEIMOS ŠVENTĖS, ĮMONIŲ VAKARĖLIAI
TRYS SPECIALIZUOTOS POBŪVIŲ SALĖS.
Tel. 8 673 37733
Taikos pr. 80A, Klaipėda
www.vetrahotel.lt

UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ KLAIPĖDOS AUTOBUSŲ PARKAS
IEŠKO AUTOBUSŲ VAIRUOTOJO

Darbo pobūdis:

- Vykdyti miesto maršrutų aptarnavimą.

Reikalavimai:

- Turėti vairuotojo pažymėjimą (D kategorija);
- Turėti profesinės kvalifikacijos pažymėjimą „95 kodas“;
- Būti nepriekaištingos reputacijos, atsakingam, pareigingam ir atidžiam bei gebėti sąžiningai atlikti pavestą darbą.

Siūlome:

- Atsakingą ir dinamišką darbą;
- Geras darbo sąlygas ir visas socialines garantijas.

Dėl informacijos kreiptis tel. (8 46) 411 546.
Gyvenimo aprašymą siųsti (nurodžius pareigybę „autobusų vairuotojas“) el. p. pervezimai@klap.lt.
Konfidencialumą garantuojame.

DOMINO Profesionalus komedijos teatras

KRIMINALINĖ KOMEDIJA

MELAGĖS

REŽISIERIUS O. SAPOŠNIKOVAS

INETA STASIULYTĖ EDITA UŽAITĖ AUŠRA ŠTUKYTĖ VALDA BICKUTĖ VITALIJA MOKKEVIČIŪTĖ LARISA KALPOKAITĖ GABIA JARAMINAITĖ ir kt.

PREMJERAI GEGUŽĖS 27 D. 18 VAL.
KLAIPĖDOS KONCERTŲ SALĖ

bilietai.lt **100% garantuojam** **IVYKS!**
www.domino-teatras.lt

VIENINTELIS IŠSKIRTINIS KONCERTAS **MAN-GO**

MANGO

VĖL KARTU! 20

ŠVYTURIO ARENA
2018 SPALIO 20 D.
20 VAL.

bilietai.lt
INFORMACIJAI PRAŠYTI
Sakary ekspresas
www.vo.lt

DOMINO Profesionalus komedijos teatras

KOMEDIJA

Prie dangaus vartų

Rež. M. Slavinskis

JUSTĖ ZINKEVIČIŪTĖ EIMUTIS KVOŠČIAUSKAS REDITA DOMINAITYTĖ VITALIJA MOKKEVIČIŪTĖ VAIDOTAS MARTINAITIS LARISA KALPOKAITĖ IR KITI

GEGUŽĖS 20 D. 18 VAL.
KLAIPĖDOS KONCERTŲ SALĖ

bilietai.lt **100% garantuojam** **IVYKS!**
www.domino-teatras.lt

KLAIPĖDOS SAVIVALDYBĖS INFORMACIJA

Informacija apie viešą supažindinimą su Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo koncepcija ir strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) ataskaita

Informuojame, kad 2018 m. gegužės mėn. atliktas Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo koncepcijos strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (toliau - SPAV) ir parengta ataskaita. Susipažinti su parengta SPAV ataskaita ir koncepcija galima nuo š. m. gegužės 14 d. iki birželio 15 d. (imtinai):

- Planavimo organizatoriaus internetiniame tinklalapyje adresu <https://www.klaipeda.lt/lt/lit-img-5000>;
- SPAV dokumentų rengėjo būstinėje žemiau nurodytu adresu (darbo dienomis nuo 7.30 iki 16.30 val.).

Pateikti pastabas bei pasiūlymus dėl SPAV ataskaitos kokybės ir koncepcijos galima planavimo organizatoriui žemiau nurodytu adresu arba el. paštu planavimas@klaipeda.lt iki birželio 15 d. viešo susirinkimo pabaigos. Visuomenė, teikdama pasiūlymus, turi nurodyti:

- fiziniai asmenys - vardą, pavardę ir adresą pagal deklaruotą gyvenamąją vietą; nurodyti pasiūlymo teikimo datą, pasiūlymo esmę (pasiūlymas turi būti aiškus ir suprantamas); raštu pateiktas pasiūlymas turi būti pasirašytas;
- juridiniai asmenys – teikiančiojo asmens vardą, pavardę ir juridinio asmens pavadinimą bei buveinės adresą; pasiūlymo teikimo datą, pasiūlymo esmę (pasiūlymas turi būti aiškus ir suprantamas); raštu pateiktas pasiūlymas turi būti pasirašytas.

Po viešo susirinkimo pasiūlymai dėl plano SPAV ataskaitos kokybės ir koncepcijos bus nepriimami.

Vieša koncepcijos brėžinių ekspozicija vyks nuo š. m. gegužės 23 d. iki birželio 15 d. Klaipėdos miesto savivaldybės (Liepų g. 11, Klaipėda) I a. skelbimų

lentoje, su SPAV ataskaitos ir koncepcijos aiškinamojo rašto dokumentacija minėtu laikotarpiu bus galima susipažinti 116 kab.

Supažindinimo su SPAV ataskaita ir koncepcija viešas susirinkimas vyks š. m. birželio 15 d. 14.00 val. Klaipėdos miesto savivaldybės III a. posėdžių salėje (Liepų g. 11, Klaipėda). Kviečiame dalyvauti suinteresuotus visuomenės atstovus.

Informuojame, kad Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėsenos (monitoringo) metu ir galiojančio bendrojo plano keitimo metu gauti pasiūlymai yra registruoti nustatyta tvarka ir jie bus nagrinėjami sprendinių konkretizavimo metu, todėl teikti papildomų pasiūlymų tais pačiais klausimais nėra tikslinga.

Planavimo organizatorius – Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktorius, Liepų g. 11, 91502 Klaipėda, tel. (8 46) 396 024, faks. (8 46) 410 047, el. p. planavimas@klaipeda.lt, interneto svetainė www.klaipeda.lt.

Bendrojo plano rengėjai - UAB „Urbanistika“ jungtinėje veikloje su UAB „Sweco Lietuva“, Žalgirio g. 90, 09303 Vilnius, tel. (8 5) 261 9024, el. p. info@urbanistika.lt, interneto svetainė www.urbanistika.lt. Projekto vadovė: Andželika Kažienė, tel. (8 5) 212 0269, el. p. andzelika.kaziene@urbanistika.lt. Informaciją apie koncepciją teikia PDV Saulius Motieka, el. p. saulius.motieka@urbanistika.lt, tel. (8 5) 261 9024.

Plano SPAV dokumentų rengėjas – UAB „Sweco Lietuva“, V. Gerulaičio g. 1, 08200 Vilnius, tel. (8 5) 26 22 621, faks. (8 5) 261 7507, el. p. info@sweco.lt, interneto svetainė www.sweco.lt. Informaciją teikia PDV Vytautas Belickas el. p. vytautas.belickas@sweco.lt, tel. (8 5) 279 6088.

Informaciją parengė Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Informavimo ir e. paslaugų skyrius, tel. 396054.

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

com/mamanoriugimtiblaivas | www.gimtiblaiviu.lt

igos ministerija | www.facebook.com/sam.lt

Urbanistika ir architektūra
**INFORMACIJA APIE VIEŠĄ SUPAŽINDINIMĄ SU KLAIPĖDOS Miesto BENDROJO PLANO KEITIMO
GAUTA
KONCEPCIJA IR STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO (SPAV) ATASKAITA**
2018-05-04

Informuojame, kad 2018 m. gegužės mėn. atliktas Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo koncepcijos (toliau – Koncepcija) strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (toliau – SPAV) ir parengta ataskaita **Susipažinti su parengta SPAV ataskaita ir koncepcija galima nuo š. m. gegužės 14 d. iki birželio 15 d. (imtinai):**

- Planavimo organizatoriaus internetiniame tinklalapyje adresu <https://www.klaipeda.lt/lt-li-IMG-5000>;
- SPAV dokumentų rengėjo būstineje žemiau nurodytu adresu (darbo dienomis nuo 7.30 iki 16.30 val.).

Pateikti pastabas bei pasiūlymus dėl SPAV ataskaitos kokybės ir koncepcijos galima planavimo organizatoriui žemiau nurodytu adresu arba el. paštu planavimas@klaipeda.lt iki birželio 15 d. viešo susirinkimo pabaigos. Visuomenė, teikdama pasiūlymus turi nurodyti:

- fiziniai asmenys - nurodyti vardą, pavardę ir adresą pagal deklaruotą gyvenamąją vietą; nurodyti pasiūlymo teikimo datą, pasiūlymo esmę (pasiūlymas turi būti aiškus ir suprantamas); raštu pateiktas pasiūlymas turi būti pasirašytas;
- juridiniai asmenys – nurodyti teikiančiojo asmens vardą, pavardę ir juridinio asmens pavadinimą bei buveinės adresą; nurodyti pasiūlymo teikimo datą, pasiūlymo esmę (pasiūlymas turi būti aiškus ir suprantamas); raštu pateiktas pasiūlymas turi būti pasirašytas.

Po viešo susirinkimo pasiūlymai dėl plano SPAV ataskaitos kokybės ir koncepcijos bus neįreiami.

Vieša koncepcijos brėžinių ekspozicija vyks nuo š. m. gegužės 23 d. iki birželio 15 d. Klaipėdos miesto savivaldybės (adresu: Liepų g. 11, Klaipėda) 1 a. skelbimų lentoje, su SPAV ataskaitos ir koncepcijos aiškinamojo rašto dokumentacija minėtų laikotarpiu bus galima susipažinti 116 kab.

Supažindinimo su SPAV ataskaita ir koncepcija viešas susirinkimas [vyks š. m. birželio 15 d. 14.00 val. Klaipėdos miesto savivaldybės III a. posėdžių saleje (adresu: Liepų g. 11, Klaipėda). Kviečiame dalyvauti suinteresuotus visuomenės atstovus.

Informuojame, kad Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėsenos (monitoringo) metu ir galiojančio bendrojo plano keitimo metu gauti pasiūlymai yra registruoti nustatyta tvarka ir jie bus nagrinėjami sprendinių konkretizavimo metu, todėl teikti papildomų pasiūlymų taip pataisa klausimais nėra tikslinga.

Planavimo organizatorius – Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktorius, Liepų g. 11, 91502 Klaipėda, tel. (8 46) 396 024, faks. (8 46) 410 047, el. p. planavimas@klaipeda.lt, interneto svetainė www.klaipeda.lt.

Bendrojo plano rengėjai - UAB „Urbanistika“ jungtinėje veikloje su UAB „Sweco Lietuva“, Žalgirio g. 90, 09303 Vilnius, tel. (8 5) 261 9024, el. p. info@urbanistika.lt, interneto svetainė www.urbanistika.lt. Projekto vadovė: Andželika Kazienė, tel. (8 5) 212 0205, el. p. andzelika.kaziene@urbanistika.lt. Informaciją apie koncepciją teikia PDV Saulius Motieka, el. p. saulius.motieka@urbanistika.lt, tel. Nr. (8 5) 201 9024.

Plano SPAV dokumentų rengėjas – UAB „Sweco Lietuva“, V. Gerulaitio g. 1, 08200 Vilnius, tel. (8 5) 26 22 621, faks. (8 5) 261 7507, el. p. info@sweco.lt, interneto svetainė www.sweco.lt. Informaciją teikia PDV Vytautas Belickas el. p. vytautas.belickas@sweco.lt, tel. Nr. (8 5) 279 8088.

Taip pat informuojame, kad visa informacija apie projekto rengimo eigą skelbiama internetiniuose tinklalapiuose:

<https://www.klaipeda.lt/lt-li-IMG-5000>,
https://www.lpdri.lt/web/guest/klaipedos-m-asset_publisher/YCU2W2zqbHg/content/klaipedos-m-savivaldybes-tyzams-bendriji-plana?redirect=http%3A%2F%2F10.10.52.52%2Fweb%2Fquest%2Fklaipedos-m%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_YCU2W2zqbHg%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_count%3D1

inacija

Mama, noriu gimti blaivas!

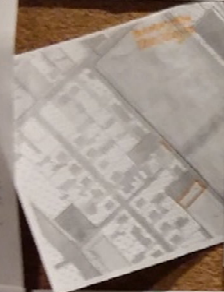

Šis projektas yra finansuojamas Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis pagal Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramos sutartį Nr. 120/2014-12-15, priimtą Europos Komisijos sprendimu 2014/1024/ES, ir Lietuvos Respublikos valdžios institucijų lėšomis.

Projektas Nr. 08.6.1-ESPA-T-410-01-0034
„Klaipėdos miesto integruotą investicijų teritorijos vietos veiklos grupės 2016-2022 metų vietos plėtros strategijos administravimas“

Projekto tikslas – sudaryti palankias sąlygas gyvendinti Klaipėdos m. IIT-VVG 2016-2022 metų vietos plėtros strategiją.

Projekto tikslinė grupė: bedarbiai ir ekonomiškai neaktyvūs asmenys, jauno verslo subjekto įstatai ir jų darbuotojai, labai maži įmonės, savarankiška dirbantieji asmenys, savanoriška veikla užimantys asmenys.

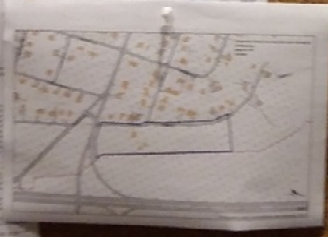
UOSTAMIESČIAI: DARNAUS JUDUMO PRINCIPŲ INTEGRAVIMAS

Uostamiesčiai yra vienas iš svarbiausių miesto plėtros aspektų, ypač susijęs su darnaus judumo principų integravimu. Šis projektas yra finansuojamas Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis pagal Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramos sutartį Nr. 120/2014-12-15, priimtą Europos Komisijos sprendimu 2014/1024/ES, ir Lietuvos Respublikos valdžios institucijų lėšomis.

PROJEKTO TIKSLAI:

- 1. Sudaryti palankias sąlygas darnaus judumo principų integravimui uostamiesčiuose.
- 2. Įgyvendinti darnaus judumo principų integravimo priemones uostamiesčiuose.
- 3. Įgyvendinti darnaus judumo principų integravimo priemones uostamiesčiuose.

PROJEKTO ĮGYVENDINIMO LAIKZAVIS:
2016 m. gegužės mėnuo – 2017 m. gegužės mėnuo.

Projektas Nr. 08.6.1-ESPA-T-410-01-0034
„Klaipėdos miesto integruotą investicijų teritorijos vietos veiklos grupės 2016-2022 metų vietos plėtros strategijos administravimas“

Projektas Nr. 08.6.1-ESPA-T-410-01-0034
„Klaipėdos miesto integruotą investicijų teritorijos vietos veiklos grupės 2016-2022 metų vietos plėtros strategijos administravimas“

Projektas Nr. 08.6.1-ESPA-T-410-01-0034
„Klaipėdos miesto integruotą investicijų teritorijos vietos veiklos grupės 2016-2022 metų vietos plėtros strategijos administravimas“

Projektas Nr. 08.6.1-ESPA-T-410-01-0034
„Klaipėdos miesto integruotą investicijų teritorijos vietos veiklos grupės 2016-2022 metų vietos plėtros strategijos administravimas“

Urbanistikos skyrius
GAUTA
20.12-05-04

INFORMACIJA APIE VIEŠĄ SUPAŽINDINIMĄ SU KLAIPĖDOS MIESTO BENDROJO PLANO KEITIMO KONCEPCIJA IR STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO (SPAV) ATASKAITA

Informuojame, kad 2018 m. gegužės mėn. atliktas Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo koncepcijos (toliau- Koncepcija) strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (toliau-SPAV) ir parengta ataskaita. **Susipažinti su parengta SPAV ataskaita ir koncepcija galima nuo š. m. gegužės 14 d. iki birželio 15 d.** (imtinai):

- Planavimo organizatoriaus internetiniame tinklalapyje adresu <https://www.klaipeda.lt/lt-lit-img-5000>;
- SPAV dokumentų rengėjo būstinėje žemiau nurodytu adresu (darbo dienomis nuo 7.30 iki 16.30 val.).

Pateikti pastabas bei pasiūlymus dėl SPAV ataskaitos kokybės ir koncepcijos galima planavimo organizatoriui žemiau nurodytu adresu arba el. paštu planavimas@klaipeda.lt iki birželio 15 d. viešo susirinkimo pabaigos. Visuomenė, teikdama pasiūlymus turi nurodyti:

- fiziniai asmenys - nurodyti vardą, pavardę ir adresą pagal deklaruotą gyvenamąją vietą; nurodyti pasiūlymo teikimo datą, pasiūlymo esmę (pasiūlymas turi būti aiškus ir suprantamas); raštu pateiktas pasiūlymas turi būti pasirašytas;
- juridiniai asmenys – nurodyti teikiančiojo asmens vardą, pavardę ir juridinio asmens pavadinimą bei buveinės adresą; nurodyti pasiūlymo teikimo datą, pasiūlymo esmę (pasiūlymas turi būti aiškus ir suprantamas); raštu pateiktas pasiūlymas turi būti pasirašytas.

Po viešo susirinkimo pasiūlymai dėl plano SPAV ataskaitos kokybės ir koncepcijos bus nepriimami.

Vieša koncepcijos brėžinių ekspozicija vyks nuo š. m. gegužės 23 d. iki birželio 15 d. Klaipėdos miesto savivaldybės (adresu: Liepų g. 11, Klaipėda) I a. skelbimų lentoje, su SPAV ataskaitos ir koncepcijos aiškinamojo rašto dokumentacija minėtu laikotarpiu bus galima susipažinti 116 kab.

Supažindinimo su SPAV ataskaita ir koncepcija viešas susirinkimas įvyks š. m. birželio 15 d. 14.00 val. Klaipėdos miesto savivaldybės III a. posėdžių salėje (adresu: Liepų g. 11, Klaipėda). Kviečiame dalyvauti suinteresuotus visuomenės atstovus.

Informuojame, kad Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėsenos (monitoringo) metu ir galiojančio bendrojo plano keitimo metu gauti pasiūlymai yra registruoti nustatyta tvarka ir jie bus nagrinėjami sprendinių konkretizavimo metu, todėl teikti papildomų pasiūlymų tais pačiais klausimais nėra tikslinga.

Planavimo organizatorius – Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktorius, Liepų g. 11, 91502 Klaipėda, tel. (8 46) 396 024, faks. (8 46) 410 047, el. p. planavimas@klaipeda.lt, interneto svetainė www.klaipeda.lt.

Bendrojo plano rengėjai - UAB „Urbanistika“ jungtinėje veikloje su UAB „Sweco Lietuva“, Žalgirio g. 90, 09303 Vilnius, tel. (8 5) 261 9024, el. p. info@urbanistika.lt, interneto svetainė www.urbanistika.lt. Projekto vadovė: Andželika Kažienė, tel. (8 5) 212 0269, el. p. andzelika.kaziene@urbanistika.lt. Informaciją apie koncepciją teikia PDV Saulius Motieka, el. p. saulius.motieka@urbanistika.lt, tel. Nr. (8 5) 261 9024.

Plano SPAV dokumentų rengėjas – UAB „Sweco Lietuva“, V. Gerulaičio g.1, 08200 Vilnius, tel. (8 5) 26 22 621, faks. (8 5) 261 7507, el. p. info@sweco.lt, interneto svetainė www.sweco.lt. Informaciją teikia PDV Vytautas Belickas el. p. vytautas.belickas@sweco.lt, tel. Nr. (8 5) 279 6088.

Taip pat informuojame, kad visa informacija apie projekto rengimo eigą skelbiama internetiniuose tinklapiuose:

<https://www.klaipeda.lt/lt-lit-img-5000>,

https://www.tpdriis.lt/web/guest/klaipedos-m-/-/asset_publisher/YCfU2W2cgbHg/content/klaipedos-m-savivaldybes-lygmens-bendrieji-planai?redirect=http%3A%2F%2F10.10.52.52%2Fweb%2Fquest%2Fklaipedos-m.%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_YCfU2W2cgbHg%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_count%3D1.

Naujienos

Pasirinkite mėnesį

KU Tarybai vadovaus Klaipėdos miesto meras

Gegužės 7 d. Klaipėdos universiteta vyko KU Tarybos posėdis, kuriame naująjį tarybos rinko Tarybos pirmininką.

Įvertinti klaipėdiečių pasiūlymai Teatro aikštei

Tęsimi darbai siekiant suaktyvinti volkų Teatro aikštę ir panaikinti sezoninio žiūškumo įtaką senamiesčiui.

Vyko teritorijų vystymo pristatymas

Klaipėdos miesto savivaldybėje vyko 2 Klaipėdos miesto teritorijų tarpinių vystymo koncepcijų ardirnių sprendinių pristatymas.

Sporto ir laisvalaikio komplekso statyba

Savivaldybė skelbia viešiemis komentarams parangtas projekto „Sporto ir laisvalaikio komplekso statyba“ įgyvendinimui konkurso sąlygas.

Klaipėdos proveržio strategija – tarp geriausių

Klaipėdos proveržio strategija – tarp geriausių miestų iniciatyvų investicijoms pritraukti Centrinėje ir Rytų Europoje.

Mero sveikinimas Motinos dienos proga

Karū su atbundačia garmta sutinkame ir vieną gražiausių pavasario švenčių – Motinos dieną.

Klaipėdoje – dar daugiau atnaujintų viešųjų erdvių

Pietinėje miesto dalyje – dar daugiau atnaujintų viešųjų erdvių. Nuo praėjusių metų intensyviai vykstantys darbai juda pabaigos link.

Informacija apie viešą supažindinimą

Informacija apie viešą supažindinimą su Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo koncepcija ir SPW ataskaita.

Laių paradas su šimtmečio burėmis ir baidarių vėliava

Ryškiausias Klaipėdiško pavasario akcentas – „Laių paradas“ gegužės 19 d. į pajūrį kviečia jau dešimtąjį kartą.

Vyksta rinkimai į seniūnaičius

Tęsiasi seniūnaitių rinkimai Klaipėdos mieste – pavirtinti 2 nauji kandidatai.

Tęsimi susitikimai dėl nemalonių kvapų suvaldymo

Glaibmėg ties šaurine uosto dalimi pastatyti naują taršos mažavimo stotelių Klaipėdos meras V. Grubliauskas aptarė ir su UAB „Krovinių...“

Klaipėdos meras susitiko su EK nariu V. Andriukaičiu

Klaipėdoje – už sveikatą ir maisto saugą atsakingo Europos Komisijos nario Vytenio Andriukaičio vizitas.

KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Pagal sąrašą

2018-05-07 Nr. (4.36.)-R2-1356
I Nr.

INFORMACIJA APIE VIEŠĄ SUPAŽINDINIMĄ SU KLAIPĖDOS MIESTO BENDROJO PLANO KEITIMO KONCEPCIJA IR STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO (SPAV) ATASKAITA

Informuojame, kad 2018 m. gegužės mėn. atliktas Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo koncepcijos (toliau-Koncepcija) strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (toliau-SPAV) ir parengta ataskaita. **Susipažinti su parengta SPAV ataskaita ir koncepcija galima nuo š. m. gegužės 14 d. iki birželio 15 d.** (imtinai):

- planavimo organizatoriaus internetiniame tinklalapyje adresu <https://www.klaipeda.lt/lt/-lit-img-5000>;

- SPAV dokumentų rengėjo būstinėje žemiau nurodytu adresu (darbo dienomis nuo 7.30 iki 16.30 val.).

Pateikti pastabas bei pasiūlymus dėl SPAV ataskaitos kokybės ir koncepcijos galima planavimo organizatoriui žemiau nurodytu adresu arba el. paštu planavimas@klaipeda.lt **iki birželio 15 d. viešo susirinkimo pabaigos**. Visuomenė, teikdama pasiūlymus turi nurodyti:

- fiziniai asmenys - nurodyti vardą, pavardę ir adresą pagal deklaruotą gyvenamąją vietą; nurodyti pasiūlymo teikimo datą, pasiūlymo esmę (pasiūlymas turi būti aiškus ir suprantamas); raštu pateiktas pasiūlymas turi būti pasirašytas;

- juridiniai asmenys – nurodyti teikiančiojo asmens vardą, pavardę ir juridinio asmens pavadinimą bei buveinės adresą; nurodyti pasiūlymo teikimo datą, pasiūlymo esmę (pasiūlymas turi būti aiškus ir suprantamas); raštu pateiktas pasiūlymas turi būti pasirašytas.

Po viešo susirinkimo pasiūlymai dėl plano SPAV ataskaitos kokybės ir koncepcijos bus nepriimami.

Vieša koncepcijos brėžinių ekspozicija vyks nuo š. m. gegužės 23 d. iki birželio 15 d. Klaipėdos miesto savivaldybės (adresas: Liepų g. 11, Klaipėda) I a. skelbimų lentoje, su SPAV ataskaitos ir koncepcijos aiškinamojo rašto dokumentacija minėtu laikotarpiu bus galima susipažinti 116 kab.

Supažindinimo su SPAV ataskaita ir koncepcija viešas susirinkimas įvyks š. m. birželio 15 d. 14.00 val. Klaipėdos miesto savivaldybės III a. posėdžių salėje (adresas: Liepų g. 11, Klaipėda). Kviečiame dalyvauti suinteresuotus visuomenės atstovus.

Informuojame, kad Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėsenos (monitoringo) metu ir galiojančio bendrojo plano keitimo metu gauti pasiūlymai yra registruoti nustatyta tvarka ir jie bus nagrinėjami sprendinių konkretizavimo metu, todėl teikti papildomų pasiūlymų tais pačiais klausimais nėra tikslinga.

Planavimo organizatorius – Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktorius, Liepų g. 11, 91502 Klaipėda, tel. (8 46) 396 024, faks. (8 46) 410 047, el. p. planavimas@klaipeda.lt, interneto svetainė www.klaipeda.lt.

Bendrojo plano rengėjai - UAB „Urbanistika“ jungtinėje veikloje su UAB „Sweco Lietuva“, Žalgirio g. 90, 09303 Vilnius, tel. (8 5) 261 9024, el. p. info@urbanistika.lt, interneto svetainė www.urbanistika.lt. Projekto vadovė: Andželika Kažienė, tel. (8 5) 212 0269, el. p. andzelika.kaziene@urbanistika.lt. Informaciją apie koncepciją teikia PDV Saulius Motieka, el. p. saulius.motieka@urbanistika.lt, tel. Nr. (8 5) 261 9024.

Plano SPAV dokumentų rengėjas – UAB „Sweco Lietuva“, V. Gerulaičio g.1, 08200 Vilnius, tel. (8 5) 26 22 621, faks. (8 5) 261 7507, el. p. info@sweco.lt, interneto svetainė www.sweco.lt. Informaciją teikia PDV Vytautas Belickas el. p. vytautas.belickas@sweco.lt, tel. Nr. (8 5) 279 6088.

Taip pat informuojame, kad visa informacija apie projekto rengimo eigą skelbiama internetiniuose tinklapiuose:

- <https://www.klaipeda.lt/lt/-lit-img-5000;>
- <https://www.tpdri.lt/web/guest/klaipedos-m./->

[/asset_publisher/YCfU2W2cgbHg/content/klaipedos-m-savivaldybes-lygmens-bendrieji-planai?redirect=http%3A%2F%2F10.10.52.52%2Fweb%2Fguest%2Fklaipedos-m.%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_YCfU2W2cgbHg%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_count%3D1.](https://www.klaipeda.lt/asset_publisher/YCfU2W2cgbHg/content/klaipedos-m-savivaldybes-lygmens-bendrieji-planai?redirect=http%3A%2F%2F10.10.52.52%2Fweb%2Fguest%2Fklaipedos-m.%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_YCfU2W2cgbHg%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_count%3D1)

Savivaldybės administracijos direktorius

Saulius Budinas

Atkurtai
Lietuvai
100

KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Pagal sąrašą

2018-05-07 Nr. (4.36.)-R2-1355
I Nr.

INFORMACIJA APIE VIEŠĄ SUPAŽINDINIMĄ SU KLAIPĖDOS MIESTO BENDROJO PLANO KEITIMO KONCEPCIJA IR STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO (SPAV) ATASKAITA

Informuojame, kad 2018 m. gegužės mėn. atliktas Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo koncepcijos (toliau-Koncepcija) strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (toliau-SPAV) ir parengta ataskaita. **Susipažinti su parengta SPAV ataskaita ir koncepcija galima nuo š. m. gegužės 14 d. iki birželio 15 d. (imtinai):**

- planavimo organizatoriaus internetiniame tinklalapyje adresu <https://www.klaipeda.lt/lt/-lit-img-5000>;

- SPAV dokumentų rengėjo būstinėje žemiau nurodytu adresu (darbo dienomis nuo 7.30 iki 16.30 val.).

Pateikti pastabas bei pasiūlymus dėl SPAV ataskaitos kokybės ir koncepcijos galima planavimo organizatoriui žemiau nurodytu adresu arba el. paštu planavimas@klaipeda.lt iki birželio 15 d. viešo susirinkimo pabaigos. Visuomenė, teikdama pasiūlymus turi nurodyti:

- fiziniai asmenys - nurodyti vardą, pavardę ir adresą pagal deklaruotą gyvenamąją vietą; nurodyti pasiūlymo teikimo datą, pasiūlymo esmę (pasiūlymas turi būti aiškus ir suprantamas); raštu pateiktas pasiūlymas turi būti pasirašytas;

- juridiniai asmenys – nurodyti teikiančiojo asmens vardą, pavardę ir juridinio asmens pavadinimą bei buveinės adresą; nurodyti pasiūlymo teikimo datą, pasiūlymo esmę (pasiūlymas turi būti aiškus ir suprantamas); raštu pateiktas pasiūlymas turi būti pasirašytas.

Po viešo susirinkimo pasiūlymai dėl plano SPAV ataskaitos kokybės ir koncepcijos bus nepriimami.

Vieša koncepcijos brėžinių ekspozicija vyks nuo š. m. gegužės 23 d. iki birželio 15 d. Klaipėdos miesto savivaldybės (adresu: Liepų g. 11, Klaipėda) I a. skelbimų lentoje, su SPAV ataskaitos ir koncepcijos aiškinamojo rašto dokumentacija minėtu laikotarpiu bus galima susipažinti 116 kab.

Supažindinimo su SPAV ataskaita ir koncepcija viešas susirinkimas įvyks š. m. birželio 15 d. 14.00 val. Klaipėdos miesto savivaldybės III a. posėdžių salėje (adresu: Liepų g. 11, Klaipėda). Kviečiame dalyvauti suinteresuotus visuomenės atstovus.

Informuojame, kad Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėsenos (monitoringo) metu ir galiojančio bendrojo plano keitimo metu gauti pasiūlymai yra registruoti nustatyta tvarka ir jie bus nagrinėjami sprendinių konkretizavimo metu, todėl teikti papildomų pasiūlymų tais pačiais klausimais nėra tikslinga.

Planavimo organizatorius – Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktorius, Liepų g. 11, 91502 Klaipėda, tel. (8 46) 396 024, faks. (8 46) 410 047, el. p. planavimas@klaipeda.lt, interneto svetainė www.klaipeda.lt.

Bendrojo plano rengėjai - UAB „Urbanistika“ jungtinėje veikloje su UAB „Sweco Lietuva“, Žalgirio g. 90, 09303 Vilnius, tel. (8 5) 261 9024, el. p. info@urbanistika.lt, interneto svetainė www.urbanistika.lt. Projekto vadovė: Andželika Kažienė, tel. (8 5) 212 0269, el. p. andzelika.kaziene@urbanistika.lt. Informaciją apie koncepciją teikia PDV Saulius Motieka, el. p. saulius.motieka@urbanistika.lt, tel. Nr. (8 5) 261 9024.

Plano SPAV dokumentų rengėjas – UAB „Sweco Lietuva“, V. Gerulaičio g.1, 08200 Vilnius, tel. (8 5) 26 22 621, faks. (8 5) 261 7507, el. p. info@sweco.lt, interneto svetainė www.sweco.lt. Informaciją teikia PDV Vytautas Belickas el. p. vytautas.belickas@sweco.lt, tel. Nr. (8 5) 279 6088.

Taip pat informuojame, kad visa informacija apie projekto rengimo eigą skelbiama internetiniuose tinklapiuose:

- <https://www.klaipeda.lt/lt/-lit-img-5000>;
- https://www.tpdri.lt/web/guest/klaipedos-m/-/asset_publisher/YCfU2W2cgbHg/content/klaipedos-m-savivaldybes-lygmens-bendrieji-planai?redirect=http%3A%2F%2F10.10.52.52%2Fweb%2Fguest%2Fklaipedos-m.%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_YCfU2W2cgbHg%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_count%3D1.

Savivaldybės administracijos direktorius

Saulius Budinas

Atkurtai
Lietuvai
100

M. Černiūtė-Amsiejienė, tel. (8 46) 39 60 24, el. p. mante.amsiejiene@klaipeda.lt

GRAFINIAI PRIEDAI

**1 GRAFINIS PRIEDAS. KLAIPĖDOS M. TERITORIJOS BP KEITIMO KONCEPCIJOS
VARIANTAS NR. 1**

**2 GRAFINIS PRIEDAS. KLAIPĖDOS M. TERITORIJOS BP KEITIMO KONCEPCIJOS
VARIANTAS NR. 2**

SPAV SUBJEKTŲ IŠVADŲ VERTINIMAS

**Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo subjektų išvadų
dėl Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo koncepcijos ir jos sprendinių strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitos
įvertinimo pažyma**

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
1.	Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamentas A. Juozapavičiaus g. 9 09311 Vilnius	<p>2018-05-30 Raštas Nr. (28.8)-A4-5127</p> <p>1 pastaba. SPAV ataskaitos „Pasekmės paviršiniam vandeniui“ skyriuje nepakankamai išnagrinėtos galimos potvynių ir teritorijų užtvindymo prie Danės ir Smeltalės upių pasekmės. Nėra pagrįsta, kad potencialių želdynų teritorijos praplėtimas siaurame teritorijos ruože būtų pakankama priemonė atsižvelgiant į Danės upės keliamo potvynio pavojų bei užtvindomos teritorijos dydį. Nėra informacijos, kokios priemonės siūlomos Smeltalės potvynio pavojui sumažinti ar išvengti. Alternatyvos „2“ sprendiniuose numatytos priemonės dėl nepaminėtos 3.2.3.3. skyriuje „Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti“.</p> <p>2 pastaba. 3.2.5.1. skyriuje „Žemės gelmių apsaugos teisinis reguliavimas BP SPAV kontekste“ neteisingai naudojamos požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos sąvokos bei cituojami negaliojantys Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992-05-12 nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“, XX skyriaus apribojimai.</p>	<p>Į pastabas atsakyta 2018-07-09 Raštas Nr. V1-1567/18</p> <p>Parengtoje SPAV ataskaitoje nurodoma, kad Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo koncepciniai sprendiniai gali sukelti pasekmes dėl potvynių rizikos, nes Akmenos – Danės upės žemupio atkarpa yra išskiriama kaip upių ruožas, kuriame yra galimybė formuotis su potvyniais susijusiems ekstremaliems hidrologiniams reiškiniams. Taip pat periodiškai pasikartoja Klaipėdos miesto pietinės dalies užliejimai, sukeliama Smeltalės upelio poplūdžių bei jūros vandens lygio svyravimų, bei Danės slėnio ruožas ties Purmaliais. Pastarojoje teritorijoje realios užliejimo rizikos zona Alternatyvos „2“ sprendiniuose numatyta kaip gyvenamosios paskirties teritorijų plėtra, todėl ši teritorija suplanuota atsižvelgiant į galimas rizikas dėl potvynių. Teritorijų užmirkimo bei užtvindymo pasekmės galimos ir dėl esamos melioracinės sistemos pažeidimo urbanizuojant naujas teritorijas.</p> <p>Šiuo metu parengti Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo koncepciniai sprendiniai nurodo kryptis, kuriomis vadovaujantis bus rengiami konkretizuoti bendrojo plano sprendiniai. Šiame vertinimo etape numatyti detalių potvynių rizikos valdymo priemonių negalima. Pažymėtina, kad Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo konkretizuotuose sprendiniuose šioms teritorijoms bus numatyti papildomi reglamentai. Remiantis 1992-05-12 LRV nutarimo Nr.343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ 127.9 p., potvynių užliejamose teritorijose statyti naujus pastatus draudžiama.</p> <p>Atsižvelgiant į pastabą patikslintas SPAV ataskaitos 3.2.5.1. skyrius.</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
		<p>3 pastaba. SPAV ataskaitoje nėra pagrįsta, ar įgyvendinant alternatyvos „2“ sprendinius, kuriuose numatyta sumažinti 34,5 procentus bendro želdynų kiekio, bus išlaikoma nustatyta norma rekreacinės paskirties želdynų, įskaitant vejas ir gėlynus, tenkanti vienam gyventojui, kaip yra reglamentuota Atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir Priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-694 „Dėl atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.</p> <p>4 pastaba. SPAV ataskaitoje teigiama, kad naujos teritorijos suformavimas užpilant dalį Klaipėdos sąsiaurio akvatorijos, nukasant dalį Kiaulės Nugaros salos ir dalį Smeltės pusiasalio jautrioje gamtinėje aplinkoje, gali sukelti Kuršių marių bei Klaipėdos sąsiaurio ekosistemų egzistavimo sąlygų pokyčius bei daryti įtaką Kuršių nerijos kraštovaizdžio vizualinei kokybei, pakeisti susiklosčiusią kraštovaizdžio morfologinę struktūrą (53 psl.). SPAV ataskaitos 3.2.8. skyriuje „Pasekmės kraštovaizdžiui“ nėra išnagrinėtos šios galimos neigiamos pasekmės kraštovaizdžiui, nenumatytos priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti ar sumažinti.</p>	<p>Įgyvendinus abiejų alternatyvų sprendinius savivaldybės teritorijoje pasikeistų augalija apaugusių teritorijų pasiskirstymas. Nors bendras augalija apaugusių teritorijų plotas lyginant su esama būkle, Alternatyvos „1“ atveju sumažėtų 31%, Alternatyvos „2“ atveju – 34,5% (daugiausiai apleistų ir nenaudojamų teritorijų sąskaita), tačiau miškų, parkų ir kitų vertingų želdynų plotas lyginant su esama būkle padidėtų. Procentinis mažėjimas vyksta dėl kitų augalija apaugusių teritorijų plotų mažėjimo. Įgyvendinant Alternatyvų „1“ ir „2“ sprendinius išlaikoma nustatyta rekreacinės paskirties želdynų, įskaitant vejas ir gėlynus, norma, tenkanti vienam gyventojui, kaip yra reglamentuota Atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir Priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos apraše, patvirtintame LR aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-694 „Dėl atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.</p> <p>Atsižvelgiant į pastabą informacija patikslinta SPAV ataskaitos 3.2.7 skyriuje.</p> <p>Pastaba sietina su šiuo metu rengiamu Klaipėdos valstybinio jūrų uosto (toliau - KVJU) (žemės vidinės akvatorijos, išorinio reido ir susijusio infrastruktūros) bendroju planu, kurio patvirtinti koncepciniai sprendiniai yra integruoti į rengiamo Klaipėdos miesto bendrojo plano (toliau - Klaipėdos BP) keitimo koncepcinės alternatyvos „2“ sprendinius. Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu jau yra patvirtinta minėto KVJU teritorijos bendrojo plano koncepcija, atliktos koncepcinių alternatyvų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (toliau - SPAV) procedūros, parengti ir viešinami konkretizuoti sprendiniai, o visą informaciją apie minėtus dokumentus galima rasti adresu http://www.portoklaipeda.lt/viesas-svarstymas. Minėto plano SPAV ataskaitoje yra įvertintos galimos pasekmės įvairiems aplinkos elementams, t.t. ir kraštovaizdžiui, preliminariai pasiūlytos pasekmių išvengimo, mažinimo ir kompensavimo priemonės.</p> <p>Pažymėtina, kad į rengiamą Klaipėdos miesto bendrąjį planą perkeliama aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumento - KVJU bendrojo plano, patvirtintos koncepcijos sprendiniai siekiant parodyti bendras miesto ir uosto vystymo tendencijas bei atsižvelgti į abiejų planų koncepcinių sprendinių galimas pasekmes. Tai pažymėta ir Klaipėdos BP SPAV nuostatose (SPAV ataskaitos 3.1 skyrius), kuriose nurodoma, kad „šiuo metu yra baigiamas rengti Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijos bendrasis planas, kurio metu jau buvo atliktos pilnos plano sprendinių SPAV procedūros. Minėtame plane tolimesnei uosto plėtrai pasirinktos 4-os alternatyvos sprendiniai yra integruoti į rengiamo Klaipėdos miesto teritorijos bendrojo plano koncepcijos Alternatyvą „2“. Todėl atliekant šį BP SPAV pasekmės dėl KVJU plėtros sprendinių buvo vertinamos remiantis jau paminėtos SPAV ataskaitos rezultatais ir išvadomis“.</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
			<p>Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad planuojant konkrečias ūkines veiklas, kurios patenka į Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo reglamentavimo sritį, turės būti atliekamos poveikio aplinkai vertinimo procedūros, kurių metu, esant žymiai detalesnei informacijai apie planuojamą ūkinę veiklą, būtų tiksliau įvertinamas galimas poveikis aplinkai bei pasiūlomos ir parenkamos konkrečios neigiamo poveikio išvengimo, mažinimo ir/ar kompensavimo priemonės.</p>
		<p>5 pastaba. SPAV ataskaitos 3.2.9. skyriuje „Pasekmės saugomoms teritorijoms“ neišnagrinėtos galimos pasekmės Smeltės botaniniam draustiniui, nepateiktos priemonės šiom neigiamom pasekmėm sumažinti, išvengti ar kompensuoti.</p>	<p>Į planuojamą Bendrojo plano teritoriją patenka Smeltės valstybinis botaninis draustinis, įsteigtas siekiant išsaugoti Lietuvos pajūryje unikalių halofitinių pievų bendrijų fragmentus ir natūraliai augančias Lietuvos raudonosios knygos keturias augalų rūšis: trispalvį astrą, pajūrinę pianažolę, druskinį vikšrį ir porinį česnaką. Smeltės valstybinio botaninio draustinio unikalumą lemia istorinės Klaipėdos uosto plėtros aplinkybės (jis yra aktyvios industrinės veiklos zonoje), taip pat geografinė padėtis (teritorija yra nuolat veikiamą druskingo Jūros ir Kuršių marių vandens). Šiuo metu galiojantys LR saugomų teritorijų įstatymas ir kiti Smeltės botaninio draustinio apsaugą reglamentuojantys teisės aktai apibrėžia šios saugomos teritorijos apsaugą. Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo sprendiniai nenumato pokyčių šioje saugomoje gamtinėje teritorijoje.</p>
		<p>2018-07-12 Raštas Nr. (30.2)-A4-6497 SPAV ataskaitai pritaria</p>	<p>-</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
2.	Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Klaipėdos skyrius Tomo g. 2 1245 Klaipėda	<p>2018-06-05 Raštas Nr. (9.38-KI)2 KI-690</p> <p>1 pastaba. Prašome apibrėžti SPAV ataskaitoje naudojamus terminus „kultūros paveldo naratyvas“, „Uostamiesčio naratyvas“, „Klaipėdos senojo miesto naratyvas“, „Miesto – tvirtovės naratyva“. Naudojami terminai neatitinka NKPAĮ 2 str. naudojamų sąvokų.</p>	<p>2018-07-09 Raštas Nr. V1-1568/18</p> <p>Atsižvelgta. SPAV ataskaitos tekstas (191 p.) patikslintas: „Konceptijos Nr. 2 sprendiniai atitinka Klaipėdos miesto kultūros paveldo apsaugos strategijos sprendinių (2016 m.) - antrąją prioritetinę kryptį, kurios nuostata - kultūros paveldo saugojimas, naudojimas, pažinimas ir atgaivinimas - turi remtis visuomenei ir miesto istorijai svarbiausių, iškiliausių Klaipėdos miesto kultūros paveldo objektų ar jų grupių, vietovių, artimų savo sandara ir reikšmingumą lemiančių vertingųjų savybių pobūdžiu ar jų deriniu, išryškinimu: Klaipėdos senojo istorinio miesto (Klaipėdos senamiesčio, u.k. 16075; Klaipėdos miesto istorinės dalies, u. k. 22012, Naujamiesčio; Klaipėdos senojo miesto vietos su priemiesčiais, u.k. 27077) bei senąją miesto istoriją atspindinčių aplinkinių, patenkančių į vizualinės apsaugos pozonį, teritorijų, apsauga, naudojimas ir pažinimas; Miesto-tvirtovės įvaizdį formavusių objektų (atspindinčių ilgalaikės Klaipėdos gynybos istoriją) išryškinimas; Uostamiesčio įvaizdį kuriančių ir atspindinčių objektų (jūrinis, vidaus vandenų paveldas bei su šiais objektais susijusios teritorijos) saugojimas, naudojimas ir atgaivinimas.“</p>
		<p>2 pastaba. SPAV ataskaitoje nurodoma: „Klaipėdos senojo miesto naratyvas (Senamiestis ir Naujamiestis, senąją miesto istoriją atspindinčios teritorijos)“. Informuojame, jog naudojamas terminas „Klaipėdos senojo miesto [...]“ gali būti tapatinamas su registruotos kultūros vertybės Klaipėdos senojo miesto vieta su priemiesčiais (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 27077). Prašome patikslinti naudojamus terminus, atsižvelgiant į Kultūros vertybių registro duomenis.</p>	<p>Atsižvelgta, SPAV ataskaitos dokumentas patikslintas.</p>
		<p>3 pastaba. SPAV ataskaitoje nėra pateiktas numatytų aukštybinių pastatų išdėstymo vertinimas paveldosauginiu aspektu, kaip tai nurodyta KPD Klaipėdos skyriaus 2018-05-15 rašte Nr.(9.38.-KI)2KI-488.</p>	<p>Klaipėdos miesto aukštybinių pastatų išdėstymo schema (specialusis planas) patvirtintas 2007-06-08 Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T2-201. Šiame SP Klaipėdos miesto centrinėje dalyje išskirta vizualinio identiteto zona (Klaipėdos senamiestis, istorinė miesto dalis), kur nauji vertikalūs akcentai griežtai reglamentuojami arba iš viso nenumatomi. Saugomose vietovėse pagal Nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymą negali būti aukštybinių pastatų. Vietovių apsaugos zonose turi būti išlaikomas foninis aukštingumas, išskyrus SP rekomenduojamas „įvaizdžio mazgo“ formavimo zonas - Istorinių Pelenyno ir Malūnų kalno priemiesčių vietos bei Klaipėdos miesto bastioninių įtvirtinimų ir piliavietės prieigos, Špihuto ir Rumšiškės dvaro teritorija. Įvaizdžio mazgo</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
			<p>užstatymo projektavimui turi būti rengiamas urbanistinis – architektūrinis konkursas, kurio pasiūlymai vertinami specialistų ir visuomenės. Turi būti užtikrinta, jog naujas užstatymas nenustelbia saugomą kultūros paveldo objektą ar jų grupę saugomoje vietovėje, netrukdo saugomos vietovės apžvalgai.</p> <p>Atsižvelgiant į 2018-05-15 SPAV apimties nustatymo dokumentui pateiktą pastabą raštu Nr.(9.38.-KI)2KI-488 dėl aukštybinių pastatų išdėstymo vertinimo paveldosauginiu aspektu, tolimesniuose bendrojo plano rengimo etapuose, t. y. rengiant Klaipėdos miesto BP sprendinius būtina atsižvelgti į minėto SP rekomenduojamą aukštingumą, paveldosaugos, aplinkosaugos, inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros plėtojimo, teritorijos naudojimo reikalavimus, turi būti atliekama papildoma urbanistinė ir architektūrinė analizė, vizualinė patikra.</p>
		<p>4 pastaba. SPAV dokumento dalyje „Nekilnojamasis kultūros paveldas“, skirsnyje „Uostamiesčio įvaizdžio stiprinimas ir paveldo objektų saugojimas“ nenumatyti konkretūs sprendiniai, kurie užtikrintų registruotų kultūros vertybių (žr. Kultūros vertybių registras https://kvr.kpd.lt/#/statie-heritage-Search) apsaugą. Šioje dalyje kalbama apie projektą „Dangės upės krantinės pritaikymas centrinėje Klaipėdos miesto dalyje“. Atkreiptinas dėmesys, jog Dangės krantinės nėra registruota kultūros vertybė ar vertingoji savybė.</p>	<p>Minėtas skirsnis tikslinamas į „Uostamiesčio įvaizdis“. Numatytos priemonės, kurios padėtų išvengti neigiamo poveikio jūriniam paveldui – pateiktos SPAV ataskaitos 3.2.10.3 skyriuje.</p>
		<p>5 pastaba. SPAV dokumento dalyje 3.2.10.2 nurodoma: Alternatyva „1“ atveju numatyta, kad planuojant naujas Statybas Klaipėdos senamiestyje, Klaipėdos miesto istorinėje dalyje ir kituose kultūros paveldo teritorijose, būtina išsaugoti urbanistinį audinį, charakteringą struktūra [...]“. Nagrinėjant tikėtinas pasekmes Alternatyvai „2“, panašūs Sprendiniai nėra numatomi. Siekiant užtikrinti kultūros paveldo vietovių apsaugą, būtina sprendinį „planuojant naujas Statybas Klaipėdos senamiestyje, Klaipėdos miesto istorinėje dalyje ir kituose kultūros paveldo teritorijose, būtina išsaugoti urbanistinį</p>	<p>Atsižvelgta, SPAV ataskaita patikslinta.</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
		<p>audinį, charakteringą Struktūra [...]“ perkelti ir į 2 alternatyvą.</p> <p>6 pastaba. Šioje dalyje nurodoma: „[...] būtina atsižvelgti į galiojančių apsaugos dokumentų (daugiau apie NKP vertybių reglamentavimą - žr. 3.2.10.1 skyrių) keliamus apribojimus teritorijos užstatymui stacionariais pastatais ir plėtrai“. Terminas „Stacionarūs pastatai“ nėra apibrėžtas Statybos įstatyme, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme. Prašome naudoti teisės aktuose nustatytus terminus.</p> <p>7 pastaba. Dalyje 3.2.10.3 numatytos priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti numatyta: „Planuojama naujo užstatymo tūrių skaidymas tarpais pagal atliktą vizualinių ryšių analizę, įvertinant Klaipėdos istorinės dalies (Naujamiesčio) ir Klaipėdos Senamiesčio panoramoms, pagal PRT 2.12.01:2006 „Urbanistinės struktūros. Bendrieji reikalavimai“ (Žin., 2006, Nr. 53-1951)“. KPD Klaipėdos skyrius nesutinka su minimo reglamento nuostatų interpretavimu. Naudojamas terminas „Skaidymas tarpais pagal vizualinių ryšių analizę [...]“, nėra aiškus, neatitinka PTR 2.12.01:2006 „Urbanistinės struktūros. Bendrieji reikalavimai“ nuostatų bei naudojamų terminų. Atkreipiame dėmesį, jog vartojami kultūros vertybių pavadinimai neatitinka Kultūros vertybių registro duomenų, nenurodyti unikalūs kodai Kultūros vertybių registre, tokiu būdu yra pažeidžiamos NKPAJ 11 str. 1 d., 3 d. nuostatos.</p> <p>8 pastaba. SPAV ataskaitos koncepcijos Variante 2, grafinėje dalyje, sutartinių žymėjimų lentelėje naudojami žymėjimai „Esamas istorinis daugiafunkcinis</p>	<p>Atsižvelgta, terminas išbrauktas.</p> <p>SPAV ataskaitos 3.2.10.3 skyrius tikslinamas taip: „Planuojant statyti kultūros paveldo teritorijose, darbai gali būti atliekami tik turint išsamius tyrimus, tikslius duomenis apie saugomos vietovės elementus: žemės sklypų formavimo bei jų užstatymo principus, istoriškai susiformavusių gatvių, aikščių struktūrą, jų planinę bei erdvinę sandarą, gatvių išklotinių kompoziciją, užstatymo tankumą, intensyvumą. Siekiant atverti vizualinius koridorius į marias, būtina atlikti vizualinių ryšių su mariomis analizę, įvertinti planuojamo užstatymo aukštingumo ir tūrinės - erdvinės kompozicijos poveikį Klaipėdos istorinės dalies (Naujamiesčio) ir Klaipėdos Senamiesčio panoramoms.“</p> <p>Atsižvelgta, patikslinta SPAV ataskaitos grafinė dalis.</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
		<p>centras“, kurį sudaro a) ir b) dalys, bei „Senamiesčiui ir istorinei daliai morfologiškai artimos urbanistinės sandaros teritorijos“, neatitinka Kultūros vertybių registro duomenų, pažeidžia NKPAĮ 11 str. 1 d., 3 d. nuostatas. Atkreipiame dėmesį, jog registruotų kultūros vietovių teritorijos yra apibrėžtos Klaipėdos miesto istorinės dalies (unikalus kodas Kultūros vertybių registre: 22012, buvęs kodas U16) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiuoju planu - teritorijos ir apsaugos zonos ribų planu, bei Klaipėdos senamiesčio (unikalus kodas Kultūros vertybių registre: 16075, buvęs kodas U17) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiuoju planu - teritorijos ir apsaugos zonos ribų planu. Prašome vadovautis nurodytais dokumentais.</p>	
		<p>9 pastaba. SPAV ataskaitoje nurodoma: „[...] Dalis uosto teritorijos patenka į NKP vietovių Senamiesčio ir Naujamiesčio, Klaipėdos piliavietės komplekso, jų apsaugos zonų teritorijas, todėl rengiant techninius sprendimus, būtina atsižvelgti į galiojančių apsaugos dokumentų (daugiausia apie NKP vertybių reglamentavimą - žr. 3.2.10.1 skyrių) keliamus apribojimus teritorijos užstatymui [...]“. Siekiant užtikrinti NKPAĮ 22 str. 2 d., 3 d. nuostatų taikymą, būtina Klaipėdos pilies ir bastionų komplekso (G136KP) specialiojo plano (paveldotvarkos projekto) sprendinius integruoti į Klaipėdos miesto Bendrojo plano sprendinius.</p>	<p>Siekiant užtikrinti NKPAĮ 22 str. 2 d., 3 d. nuostatų taikymą, Klaipėdos pilies ir bastionų komplekso (G136KP) specialiojo plano (paveldotvarkos projekto) sprendiniai bus integruoti į Klaipėdos miesto Bendrojo plano sprendinius.</p>
		<p>10 pastaba. SPAV ataskaitos dalyje 3.2.10.2 pateikta neteisinga informacija, jog yra patvirtintas Klaipėdos senamiesčio (unikalus kodas Kultūros vertybių registre: 16075, buvęs kodas U17) nekilnojamojo</p>	<p>Atsižvelgta, SPAV ataskaita patikslinta.</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
		<p>kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentas – tvarkymo planas. Informuojame, jog yra patvirtinta tik minimo specialiojo teritorijų planavimo dokumento koncepcija.</p>	
		<p>11 pastaba. SPAV ataskaitoje nėra pateikta informacija kokiam koncepcijos variantui yra pritarusi Klaipėdos miesto taryba.</p>	<p>Pažymėtina, kad šiuo metu vyksta Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo koncepcijos ir SPAV viešinimo procedūros, po kurių Planavimo organizatorius (Klaipėdos miesto savivaldybė) nuspręs, kuriai koncepcinei alternatyvai bus pritarta.</p>
		<p>2018-07-27 Raštas Nr. (9.38-KI)2 KI-922</p> <p>1 pastaba. SPAV ataskaitoje aukštybinių pastatų išdėstymas paveldosauginiu aspektu nėra išnagrinėtas, kaip tai nurodyta KPD Klaipėdos skyriaus 2018-05-15 rašte Nr.(9.38-KI)2KI-488, bei išsakyta pastaba Nr. 3 2018-05-30 rašte Nr.(9.38-KI)2KI-690.</p>	<p>BP sprendiniai bus papildyti remiantis Klaipėdos miesto istorinės dalies, vad. Naujamiesčiu (unikalus kodas 22012, buvęs kodas U16) ir Klaipėdos senamiesčio (unikalus kodas 16075, buvęs kodas U17) Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiųjų planų preliminariais sprendiniais.</p>
		<p>2 pastaba. SPAV ataskaitos 3.2.10.3 skyriuje nurodyta: „<i>Siekiant atverti vizualinius koridorius į marias, būtina atlikti vizualinių ryšių su mariomis analizę, įvertinti planuojamo užstatymo aukštingumo ir tūrinės erdvinės kompozicijos poveikį Klaipėdos išorinės dalies (Naujamiesčio) ir Klaipėdos senamiesčio panoramoms</i>“. Šią pasekmių išvengimo ir kompensavimo priemonę būtina papildyti, nurodant, būtinybę įvertinti poveikį minėtų kultūros paveldo vietovių apskaitos dokumentuose nurodytoms vertingosioms savybėms.</p>	<p>BP sprendiniuose bus nurodyta ši pasekmių išvengimo ir kompensavimo priemonė: „Siekiant atverti vizualinius koridorius į marias, būtina atlikti vizualinių ryšių su mariomis analizę, įvertinti planuojamo užstatymo aukštingumo ir tūrinės erdvinės kompozicijos poveikį Klaipėdos istorinės dalies (Naujamiesčio) ir Klaipėdos senamiesčio panoramoms bei įvertinti poveikį minėtų kultūros paveldo vietovių apskaitos dokumentuose nurodytoms vertingosioms savybėms“.</p>
		<p>3 pastaba. Atsakyme į KPD Klaipėdos skyriaus 2018-06-05 raštu Nr.(9.38-KI)2KI-690 išsakytą pastabą Nr.8 nurodoma, jog „Atsižvelgta, ataskaitos grafinė dalis patikslinta“. SPAV ataskaitos grafinė dalis KPD Klaipėdos skyriui nėra pateikta, dėl šios priežasties nėra galimybės įvertinti, ar grafinė dalis patikslinta.</p>	<p>SPAV ataskaitos grafinė dalis buvo pateikta KPD Klaipėdos skyriui (žr. 2018-07-09 raštu Nr. V1-1568/18 išsiųstos SPAV ataskaitos 268- 271 p.).</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
3.	Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Klaipėdos departamentas Liepų g. 17 92138 Klaipėda	<p>2018-06-06 Raštas Nr. (3-11 14.3.10 E)2-24780</p> <p>1 pastaba. SPAV ataskaitoje neišsamiai įvertintas/nevertintas poveikis visuomenės sveikatos saugos požičiu jautrioms teritorijoms Klaipėdos mieste ir rajone (esamoms (taip pat ir Klaipėdos miesto III-iai vandenvietės vandens kokybei) ir planuojamoms prie Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijos, uosto plėtos teritorijų, prie esamų ir potencialių pramonės teritorijų, esamų ir planuojamų magistralinių ir krašto kelių, gatvių, geležinkelio kelių, Klaipėdos centrinės geležinkelio stoties), galimos pasekmės sveikatai ir gyvenimo kokybei oro taršos, triukšmo, kvapų, vibracijos aspektais. Visuomenės sveikatos saugos požičiu jautrios teritorijos planuojamos šalia esamų ir planuojamų teritorijų, kurios gali daryti neigiamą poveikį visuomenės sveikatai.</p>	<p>2018-07-09 Raštas Nr. V1-1569/18</p> <p>Klaipėdos teritorijos BP keitimo koncepcinių alternatyvų strateginis pasekmių aplinkai vertinimas atliktas vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu „Dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais), reikalavimais. Vienas iš pagrindinių SPAV tikslų - nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas rengiamo Klaipėdos BP keitimo koncepcijos alternatyvų įgyvendinimo pasekmes aplinkai. Šiame vertinimo etape dar nėra žinomi tikslūs sprendiniai ir konkrečios planuojamos ūkinės veiklos (toliau - PŪV) teritorijose, todėl daugeliu atveju, pasekmių vertinimas remiasi kokybiniu ekspertiniu vertinimu, o vertinimo rezultatai skirti tik koncepcinių alternatyvų galimų pasekmių sąlyginiam palyginimui.</p> <p>Visuomenės sveikatos saugos požičiu jautrios teritorijos kitų galimai taršių teritorijų atžvilgiu būtų planuojamos išlaikant teisės aktais nustatytus reikiamus atstumus tai detalizuojant konkretizuotų sprendinių rengimo stadijoje. Pažymime, kad parengta koncepcija yra tarpinis dokumentas, kuriame nustatomas planuojamos teritorijos planinės ir erdvinės struktūros vystymo kryptys, naudojimo ir apsaugos principai. Todėl planuojama teritorija nedetalizuojama iki žemes sklypų mastelio, tuo labiau nerevizuojant šiuo metu galiojančių sanitarinių apsaugos zonų. Po šios stadijos, patvirtinus koncepciją, prasidės sprendinių konkretizavimo stadija, kuomet parengiami konkretūs sprendimai, nustatant privalomuosius teritorijos naudojimo reglamentus.</p> <p>Prieš įgyvendinant konkrečius sprendinius pagal bet kurią pasirinktą koncepcinę alternatyvą detalesnis PŪV poveikio visuomenės sveikatai vertinimas (toliau - PVSV) atliekamas pagal nustatytas PŪV poveikio aplinkai vertinimo (toliau - PAV) bei PVSV procedūras vėlesniuose PAV, PVSV ir techninio projektavimo etapuose (jeigu tai numato teisės aktai). Tik vertinant konkrečią PŪV ir jos techninius sprendinius bei taikomas prevencines priemones, galima tiksliai nustatyti poveikio aplinkai ir visuomenės sveikatai mastą bei, esant poreikiui, taikyti ir projektuoti neigiamo poveikio išvengimo bei mažinimo priemones.</p> <p>Pažymėtina, kad SPAV ataskaitoje nurodyta, kad už savivaldybės teritorijos pietinės ribos planuojamoje pramoninėje teritorijoje vykdant didelio masto žemės darbus, kurių metu būtų įsigilinama iki gruntinio vandens sluoksnio bei vykdant ūkinę veiklą, kurioje naudojami dideli pavojingų medžiagų kiekiai, egzistuojanti vandeningo sluoksnio taršos rizika, galinti turėti pasekmių Klaipėdos miesto III-iosios vandenvietės požeminio vandens išteklių kokybei, sietina tik su avarinių situacijų atvejais, jeigu teršiančios pavojingos medžiagos patektų į gruntinio vandens sluoksnį ir su vandens srautu pasiektų eksploatacinius gręžinius.</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
		<p>2 pastaba. Nenagrinėjama ir nenumatyta triukšmo mažinimo strategija Klaipėdos mieste; neaišku kada ir kuriuose planavimo etapuose bus numatytos ir įgyvendintos neigiamų pasekmių poveikio mažinimo priemonės.</p>	<p>Atsakingai ir saugiai vykdant statybos darbus ir ūkinę veiklą ši rizika būtų minimali. Ši nuostata aprašyta kaip prevencinė, į kurią būtina atsižvelgti ateityje minėtoje teritorijoje planuojant konkrečią ūkinę veiklą.</p> <p>Klaipėdos III-iosios vandenvietės iškėlimo galimybė nėra numatyta rengiamo Klaipėdos miesto teritorijos BP keitimo koncepciniuose sprendiniuose, todėl vertinta nebuvo.</p> <p>Norime informuoti, kad Klaipėdos jūrų uosto direkcijos užsakymu šiuo metu yra rengiama Klaipėdos III-iosios vandenvietės iškėlimo galimybių studija, kurioje bus nagrinėjamos ir vertinamos vandenvietės iškėlimo galimybės, vertinant įvairias naujų išteklių paieškos ir gavybos alternatyvas bei atliekamas minėtų alternatyvų sprendinių SPAV. Dabartiniu metu yra parengtas studijos sprendinių SPAV apimties nustatymo dokumentas, kuris pateiktas SPAV subjektams (t.t. ir NVSC Klaipėdos departamentui) susipažinti bei pateikti išvadas. Atlikus minėtos studijos sprendinių SPAV ir gavus visų subjektų ir visuomenės išvadas bei parengus galutinę studiją, būtų sprendžiama ar tikslinga inicijuoti minėtų sprendinių tolimesnį įgyvendinimą.</p> <p>Atsižvelgiant į Jūsų pastabą, Klaipėdos BP keitimo SPAV ataskaita iš dalies papildyta visuomenės sveikatos vertinimu jautrioms teritorijoms Klaipėdos mieste ir rajone.</p> <p>Kaip minėta anksčiau, šiame vertinimo etape nėra žinomi tikslūs sprendiniai ir konkrečios PŪV. SPAV ataskaitoje nurodyta, kad siekiant sumažinti galimas neigiamas sprendinių pasekmes visuomenės sveikatai ar jų išvengti, būtina planavimo, projektavimo, statybos, rekonstravimo, priėmimo naudoti ir naudojimo procese vadovautis visuomenės sveikatos saugą, aplinkos apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.</p> <p>Pažymėtina, kad Triukšmo valdymo įstatymo nuostatomis prie pagrindinių triukšmo valdymo priemonių priskiriamas PŪV PVSV ir PAV, visuomenės sveikatos saugos ekspertizė, triukšmo poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, taigi konkrečių prevencinių priemonių poreikis turėtų būti apsprendžiami PŪV PAV, PVSV procesų ir techninio projektavimo etapų metu.</p> <p>Prieš įgyvendinant sprendinius, kurių metu PŪV būtinos PAV procedūros pagal PAV įstatymo reikalavimus, veikla galima tik įvertinus PŪV poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai, ir gavus atsakingos institucijos teigiamą sprendimą/išvadą dėl PŪV galimybių. Taip pat PŪV, kuriai yra nustatoma sanitarinė apsaugos zona (toliau - SAZ), ar esant poreikiui ją tikslinti - būtina atlikti PVSV, kuris gali būti atskiras arba PAV proceso dalis. Šių procedūrų dėka, esant poreikiui, numatomos konkrečios triukšmo ar kitų rizikos veiksnių prevencinės priemonės.</p> <p>Taip pat pažymėtina, kad Triukšmo valdymo įstatymo nuostatomis prie pagrindinių triukšmo valdymo priemonių priskiriamas ir strateginis triukšmo kartografavimas, triukšmo lygio ribojimo zonų nustatymas. Klaipėdos miesto aglomeracijos strateginiai triukšmo žemėlapiai rengiami ir tvirtinami kas 5 metus. Vadovaujantis</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
			<p>patvirtintais strateginiais triukšmo žemėlapiais taip pat rengiami ir tvirtinami Klaipėdos miesto savivaldybės triukšmo prevencijos veiksmų planai. Taip pat, siekiant valdyti triukšmą, Klaipėdos miesto savivaldybės taryba tvirtina triukšmo rodiklius triukšmo prevencijos zonoms, triukšmo prevencijos viešosiose vietose taisykles, tyliąsias zonas su numatytomis prevencinėmis priemonėmis. Informacija patikslinta SPAV ataskaitos skyriaus „Visuomenės sveikata“ poskyryje „Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti“.</p>
		<p>3 pastaba. Neįvertinta mokymo centrų, vaikų priežiūros, apgyvendinimo paslaugų veiklų galimybė planuojamose kitose paslaugų teritorijose, orientuotose į gamybą ir aptarnavimą (be gyvenamosios statybos).</p>	<p>Klaipėdos BP keitimo koncepcijos stadijoje nurodomos planuojamos kitų paslaugų teritorijų, orientuotų į gamybą ir aptarnavimą (be gyvenamosios statybos) kryptys. Koncepcijos sprendiniai bus tikslinami sprendinių konkretizavimo stadijoje, kurioje bus detalčiau išskirtos ir nurodytos funkcinės zonos bei jose galimi teritorijų panaudojimo tipai ir būdai, kas apspręs galimybę teikti tam tikras aptarnavimo paslaugas minėtų teritorijų konkrečiose vietose. Aptarnavimo paslaugas teikiančios įstaigos/įmonės vystydamos tokias veiklas kaip mokymo centrai, vaikų priežiūros, apgyvendinimo paslaugos, turės užtikrinti atitiktis visuomenės sveikatos saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams. Vadovaujantis Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 21 straipsnio 4 dalies punktuose nurodytomis veikloms, tame tarpe ugdymo ir apgyvendinimo paslaugų veiklai, būtinas leidimas-higienos pasas. Leidimų-higienos pasų išdavimo taisyklės, patvirtintų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 13 d. įsakymu Nr. V-632, nuostatomis leidimas-higienos pasas patvirtina, kad ūkinės komercinės veiklos sąlygos atitinka visuomenės sveikatos saugos teisės aktų reikalavimus. Leidimų-higienos pasų išdavimą teisės aktų nustatyta tvarka vykdo Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos. Pažymėtina, kad Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. gruodžio 29 d. nutarimo Nr. 1640 redakcija), nuostatomis, gamybinių objektų SAZ draudžiama statyti gyvenamuosius namus, sporto įrenginius, vaikų įstaigas, mokyklas, medicinos įstaigas, sanatorijas ir profilaktoriumus bei kitas panašias įstaigas, taip pat įrengti parkus, todėl nustatyta tvarka įregistruotose SAZ minėtos veiklos būtų negalimos.</p>
		<p>2018-07-24 Raštas Nr. (3-11 14.3.10 E)2-31813</p> <p>1 pastaba. SPAV ataskaitoje neišsamiai įvertintas/nevertintas poveikis visuomenės sveikatos saugos požiūriu jautrioms teritorijoms Klaipėdos mieste ir rajone (esamoms (taip pat ir Klaipėdos miesto III-iai vandenvietės vandens kokybei) ir planuojamoms prie Klaipėdos valstybinio</p>	<p>Klaipėdos teritorijos BP keitimo koncepcinių alternatyvų strateginis pasekmių aplinkai vertinimas atliktas vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu „Dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais), reikalavimais. Vienas iš pagrindinių SPAV tikslų - nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas rengiamo Klaipėdos BP keitimo koncepcijos alternatyvų</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
		<p>jūrų uosto teritorijos, uosto plėtros teritorijų, prie esamų ir potencialių pramonės teritorijų, esamų ir planuojamų magistralinių ir krašto kelių, gatvių, geležinkelio kelių, Klaipėdos centrinės geležinkelio stoties), galimos pasekmės sveikatai ir gyvenimo kokybei oro taršos, triukšmo, kvapų, vibracijos aspektais. Visuomenės sveikatos saugos požiūriu jautrios teritorijos planuojamos šalia esamų ir planuojamų teritorijų, kurios gali daryti neigiamą poveikį visuomenės sveikatai.</p>	<p>įgyvendinimo pasekmes aplinkai. Šiame vertinimo etape dar nėra žinomi tikslūs sprendiniai ir konkrečios planuojamos ūkinės veiklos (toliau - PŪV) teritorijose, todėl daugeliu atveju, pasekmių vertinimas remiasi kokybiniu ekspertiniu vertinimu, o vertinimo rezultatai skirti tik koncepcinių alternatyvų galimų pasekmių sąlyginiam palyginimui.</p> <p>Visuomenės sveikatos saugos požiūriu jautrios teritorijos kitų galimai taršių teritorijų atžvilgiu būtų planuojamos išlaikant teisės aktais nustatytus reikiamus atstumus tai detalizuojant konkretizuotų sprendinių rengimo stadijoje. Pažymime, kad parengta koncepcija yra tarpinis dokumentas, kuriame nustatomos planuojamos teritorijos planinės ir erdvinės struktūros vystymo kryptys, naudojimo ir apsaugos principai. Todėl planuojama teritorija nedetalizuojama iki žemes sklypų mastelio, tuo labiau nerevizuojant šiuo metu galiojančių sanitarinių apsaugos zonų. Po šios stadijos, patvirtinus koncepciją, prasidės sprendinių konkretizavimo stadija, kuomet parengiami konkretūs sprendimai, nustatant privalomuosius teritorijos naudojimo reglamentus.</p> <p>Prieš įgyvendinant konkrečius sprendinius pagal bet kurią pasirinktą koncepcinę alternatyvą detalesnis PŪV poveikio visuomenės sveikatai vertinimas (toliau - PVSV) atliekamas pagal nustatytas PŪV poveikio aplinkai vertinimo (toliau - PAV) bei PVSV procedūras vėlesniuose PAV, PVSV ir techninio projektavimo etapuose (jeigu tai numato teisės aktai). Tik vertinant konkrečią PŪV ir jos techninius sprendinius bei taikomas prevencines priemones, galima tiksliai nustatyti poveikio aplinkai ir visuomenės sveikatai mastą bei, esant poreikiui, taikyti ir projektuoti neigiamo poveikio išvengimo bei mažinimo priemones.</p> <p>Pažymėtina, kad SPAV ataskaitoje nurodyta, kad už savivaldybės teritorijos pietinės ribos planuojamoje pramoninėje teritorijoje vykdant didelio masto žemės darbus, kurių metu būtų įsigilinama iki gruntinio vandens sluoksnio bei vykdant ūkinę veiklą, kurioje naudojami dideli pavojingų medžiagų kiekiai, egzistuojanti vandeningo sluoksnio taršos rizika, galinti turėti pasekmių Klaipėdos miesto III-iosios vandenvietės požeminio vandens išteklių kokybei, sietina tik su avarinių situacijų atvejais, jeigu teršiančios pavojingos medžiagos patektų į gruntinio vandens sluoksnį ir su vandens srautu pasiektų eksploatacinius gręžinius. Atsakingai ir saugiai vykdant statybos darbus ir ūkinę veiklą ši rizika būtų minimali. Ši nuostata aprašyta kaip prevencinė, į kurią būtina atsižvelgti ateityje minėtoje teritorijoje planuojant konkrečią ūkinę veiklą.</p> <p>Klaipėdos III-iosios vandenvietės iškėlimo galimybė nėra numatyta rengiamo Klaipėdos miesto teritorijos BP keitimo koncepciniuose sprendiniuose, todėl vertinta nebuvo.</p> <p>Norime informuoti, kad Klaipėdos jūrų uosto direkcijos užsakymu šiuo metu yra rengiama Klaipėdos III-iosios vandenvietės iškėlimo galimybių studija, kurioje bus nagrinėjamos ir vertinamos vandenvietės iškėlimo galimybės, vertinant įvairias naujų išteklių paieškos ir gavybos alternatyvas bei atliekamas minėtų alternatyvų</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
		<p>2 pastaba. Nenagrinėjama ir nenumatyta triukšmo mažinimo strategija Klaipėdos mieste; neaišku kada ir kuriuose planavimo etapuose bus numatytos ir įgyvendintos neigiamų pasekmių poveikio mažinimo priemonės.</p>	<p>sprendinių SPAV. Dabartiniu metu yra parengtas studijos sprendinių SPAV apimties nustatymo dokumentas, kuris buvo pateiktas SPAV subjektams (t.t. ir NVSC Klaipėdos departamentui) susipažinti bei pateikti išvadas. Atlikus minėtos studijos sprendinių SPAV ir gavus visų subjektų ir visuomenės išvadas bei parengus galutinę studiją, būtų sprendžiama ar tikslinga inicijuoti minėtų sprendinių tolimesnį įgyvendinimą.</p> <p>Kaip minėta anksčiau, šiame vertinimo etape nėra žinomi tikslūs sprendiniai ir konkrečios PŪV. SPAV ataskaitoje nurodyta, kad siekiant sumažinti galimas neigiamas sprendinių pasekmes visuomenės sveikatai ar jų išvengti, būtina planavimo, projektavimo, statybos, rekonstravimo, priėmimo naudoti ir naudojimo procese vadovautis visuomenės sveikatos saugą, aplinkos apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.</p> <p>Pažymėtina, kad Triukšmo valdymo įstatymo nuostatomis prie pagrindinių triukšmo valdymo priemonių priskiriamas PŪV PVSV ir PAV, visuomenės sveikatos saugos ekspertizė, triukšmo poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, taigi konkrečių prevencinių priemonių poreikis turėtų būti apsprendžiami PŪV PAV, PVSV procesų ir techninio projektavimo etapų metu.</p> <p>Prieš įgyvendinant sprendinius, kurių metu PŪV būtinos PAV procedūros pagal PAV įstatymo reikalavimus, veikla galima tik įvertinus PŪV poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai, ir gavus atsakingos institucijos teigiamą sprendimą/išvadą dėl PŪV galimybių. Taip pat PŪV, kuriai yra nustatoma sanitarinė apsaugos zona (toliau - SAZ), ar esant poreikiui ją tikslinti - būtina atlikti PVSV, kuris gali būti atskiras arba PAV proceso dalis. Šių procedūrų dėka, esant poreikiui, numatomos konkrečios triukšmo ar kitų rizikos veiksnių prevencinės priemonės.</p> <p>Taip pat pažymėtina, kad atsižvelgiant į Triukšmo valdymo įstatymo nuostatas, prie pagrindinių triukšmo valdymo priemonių priskiriamas ir strateginis triukšmo kartografavimas, triukšmo lygio ribojimo zonų nustatymas. Vadovaujantis 2002 m. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/49/EB dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo reikalavimais, Europos Sąjungos valstybėse turi būti sudaromi/atnaujinami strateginiai triukšmo žemėlapiai. Strateginiai triukšmo žemėlapiai sudaromi (jau sudaryti patikslinami) ir kompetentingų institucijų patvirtinami ne rečiau kaip kas penkerius metus. Klaipėdos miesto savivaldybės taryba 2012 m. liepos 26 d. sprendimu Nr. T2-199 „Dėl strateginių triukšmo žemėlapių patvirtinimo“ patvirtino Klaipėdos miesto aglomeracijos strateginius triukšmo žemėlapius. Šiuo metu vyksta šių strateginių triukšmo žemėlapių atnaujinimo procedūros ir artimiausiu metu bus patvirtinti nauji Klaipėdos miesto aglomeracijos strateginiai triukšmo žemėlapiai.</p> <p>Sudarius triukšmo strateginius žemėlapius Aplinkos triukšmo direktyva Europos Sąjungos valstybes įpareigoja sudaryti veiksmų planus triukšmo problemoms ir poveikiui valdyti. Triukšmo prevencijos veiksmų planai rengiami vadovaujantis patvirtintais strateginiais triukšmo žemėlapiais. Klaipėdos miesto savivaldybės</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
		<p>3 pastaba. Neįvertinta mokymo centrų, vaikų priežiūros, apgyvendinimo paslaugų veiklų galimybė planuojamose kitose paslaugų teritorijose, orientuotose į gamybą ir aptarnavimą (be gyvenamosios statybos).</p>	<p>taryba 2014 m. spalio 23 d. sprendimu Nr. T2-285 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės triukšmo prevencijos veiksmų plano 2014-2018 metams patvirtinimo“ patvirtino Klaipėdos miesto savivaldybės triukšmo prevencijos veiksmų planą 2014-2018 metams. Patvirtinus naujus strateginius triukšmo žemėlapius bus naujai sudaromas triukšmo prevencijos veiksmų planas. Pažymime, kad triukšmo prevencijos veiksmų planavimas, kaip ir triukšmo strateginis kartografavimas yra nuolatinis, kas penkerius metus atliekamas darbas. Taip pat, siekiant valdyti triukšmą, Klaipėdos miesto savivaldybės taryba tvirtina triukšmo rodiklius triukšmo prevencijos zonoms, triukšmo prevencijos viešosiose vietose taisykles, tyliąsias zonas su numatytais prevencinėmis priemonėmis.</p> <p>Klaipėdos BP keitimo koncepcijos stadijoje nurodomos planuojamos kitų paslaugų teritorijų, orientuotų į gamybą ir aptarnavimą (be gyvenamosios statybos) kryptys. Koncepcijos sprendiniai bus tikslinami sprendinių konkretizavimo stadijoje, kurioje bus daugiau išskirtos ir nurodytos funkcinės zonos bei jose galimi teritorijų panaudojimo tipai ir būdai, kas apspręs galimybę teikti tam tikras aptarnavimo paslaugas minėtų teritorijų konkrečiose vietose. Aptarnavimo paslaugas teikiančios įstaigos/įmonės vystydamos tokias veiklas kaip mokymo centrai, vaikų priežiūros, apgyvendinimo paslaugos, turės užtikrinti atitiktis visuomenės sveikatos saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams. Vadovaujantis Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 21 straipsnio 4 dalies punktuose nurodytoms veikloms, tame tarpe ugdymo ir apgyvendinimo paslaugų veiklai, būtinas leidimas-higienos pasas. Leidimų-higienos pasų išdavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 13 d. įsakymu Nr. V-632, nuostatomis leidimas-higienos pasas patvirtina, kad ūkinės komercinės veiklos sąlygos atitinka visuomenės sveikatos saugos teisės aktų reikalavimus. Leidimų-higienos pasų išdavimą teisės aktų nustatyta tvarka vykdo Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos. Pažymėtina, kad Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. gruodžio 29 d. nutarimo Nr. 1640 redakcija), nuostatomis, gamybinių objektų SAZ draudžiama statyti gyvenamuosius namus, sporto įrenginius, vaikų įstaigas, mokyklas, medicinos įstaigas, sanatorijas ir profilaktoriumus bei kitas panašias įstaigas, taip pat įrengti parkus, todėl nustatyta tvarka įregistruotose SAZ minėtos veiklos būtų negalimos.</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
4.	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos Antakalnio g. 25 10312 Vilnius	<p>2018-06-07 Raštas Nr. (3)-V3-851</p> <p>1 pastaba. SPAV ataskaitoje pristatant Plano keitimo tikslus ir uždavinius, vienas iš nustatytų tikslų (14 psl.): „6. Sudaryti sąlygas savitų Klaipėdos m. kraštovaizdžio bruožų (siluetų, panoramų) išsaugojimui, harmoningam miesto želdynų, rekreacinių ir kitų bendro naudojimo erdvių tinklo formavimui, saugomų teritorijų ir kitų aplinkosauginių požiūriu jautrių gamtinių sistemų tvarkymui ir apsaugai. Tikslu realizavimo siekiama šiais uždaviniais:</p> <p>6.1 nustatyti Klaipėdos m. miestiškojo kraštovaizdžio (miestovaizdžio) savitumui svarbias teritorijas, antropogeninius ir gamtinius elementus, panoramas, įvertinti jų apsaugos poreikį, numatyti jų vizualinės apsaugos priemones;</p> <p>6.2 numatyti racionalaus žemės gelmių išteklių, žemės ūkio naudmenų, miškų, kitų gamtos išteklių išsaugojimo ir naudojimo, gamtinio karkaso ir ekologiškai pagrįstos žemės naudojimo teritorinės struktūros formavimo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo priemones;“.</p> <p>SPAV ataskaitoje pristatant Klaipėdos m. sav. teritorijos bendrojo plano keitimo koncepciją Nr. 2 (toliau - Alternatyva „2“) skyriuje „Gamtinė aplinka“ (53-54 psl.) konstatuojama, kad įgyvendinant Alternatyvoje „2“ numatytą Klaipėdos valstybinio jūrų uosto plėtrą:</p> <p>„Naujos teritorijos suformavimas pietinėje Klaipėdos valstybinio jūrų uosto dalyje (užpilant dalį Klaipėdos sąsiaurio akvatorijos, nukasant dalį Kiaulės Nugaros</p>	<p>2018-07-09 Raštas Nr. V1-1570/18</p> <p>Pastaba labiau sietina su šiuo metu rengiamu Klaipėdos valstybinio jūrų uosto (toliau - KVJU) (žemės vidinės akvatorijos, išorinio reido ir susijusio infrastruktūros) bendrojo planu, kurio patvirtinti koncepciniai sprendiniai yra integruoti į rengiamo Klaipėdos miesto bendrojo plano (toliau - Klaipėdos BP) keitimo koncepcinės alternatyvos „2“ sprendinius. Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu jau yra patvirtinta minėto KVJU teritorijos bendrojo plano koncepcija, atliktos koncepcinių alternatyvų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (toliau - SPAV) procedūros, parengti ir viešinami konkretizuoti sprendiniai, o visą informaciją apie minėtus dokumentus galima rasti adresu http://www.portoklaipeda.lt/viesas-svarstymas. Minėto plano SPAV ataskaitoje yra įvertintos galimos pasekmės įvairiems aplinkos elementams, t.t. ir kraštovaizdžiui bei biologinei įvairovei, preliminariai pasiūlytos pasekmių išvengimo, mažinimo ir kompensavimo priemonės.</p> <p>Pažymėtina, kad į rengiamą Klaipėdos miesto bendrąjį planą perkeliama aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumento - KVJU bendrojo plano, patvirtintos koncepcijos sprendiniai siekiant parodyti bendras miesto ir uosto vystymo tendencijas bei atsižvelgti į abiejų planų koncepcinių sprendinių galimas pasekmes. Tai pažymėta ir Klaipėdos BP SPAV nuostatose (SPAV ataskaitos 3.1 skyrius), kuriose nurodoma, kad „šiuo metu yra baigiamas rengti Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijos bendrasis planas, kurio metu jau buvo atliktos pilnos plano sprendinių SPAV procedūros. Minėtame plane tolimesnei uosto plėtrai pasirinktos 4-os alternatyvos sprendiniai yra integruoti į rengiamo Klaipėdos miesto teritorijos bendrojo plano koncepcijos Alternatyvą „2“. Todėl atliekant šį BP SPAV pasekmės dėl KVJU plėtros sprendinių buvo vertinamos remiantis jau paminėtos SPAV ataskaitos rezultatais ir išvadomis“.</p> <p>Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad planuojant konkrečias ūkines veiklas, kurios patenka į Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo reglamentavimo sritį, turės būti atliekamos poveikio aplinkai vertinimo procedūros, kurių metu, esant žymiai detalesnei informacijai apie planuojamą ūkinę veiklą, būtų tiksliau įvertinamas galimas poveikis aplinkai bei pasiūlomos ir parenkamos konkrečios neigiamo poveikio išvengimo, mažinimo ir/ar kompensavimo priemonės.</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
		<p>salos ir dalį Smeltės pusiasalio, įrengiant naujas krantinės bei reikiamą infrastruktūrą ir suprastruktūrą laivų aptarnavimui ir krovai) jautrioje gamtinėje aplinkoje - Kiaulės Nugaros salos dalijamoje Klaipėdos sąsiaurio ir Kuršių marių sandūroje bei Kuršių nerijos gretimybėje, gali sukelti Kuršių marių bei Klaipėdos sąsiaurio ekosistemų egzistavimo sąlygų pokyčius bei įtakoti į UNESCO ir IUCN globojamą Pasaulio paveldo sąrašą įtrauktos Kuršių nerijos kraštovaizdžio vizualinę kokybę, pakeisti susiklosčiusią kraštovaizdžio morfologinę struktūrą.</p> <p>Naujos KVJU veiklos teritorijos suformavimo Baltijos jūros akvatorijoje bei uosto veiklų vykdymas yra visiškai naujas, analogų Lietuvos pajūryje neturintis dirbtinės technogenizuoto kraštovaizdžio salos kūrimo atvejis, kurio pasekmės kraštovaizdžiui yra labai nevienareikšmės ir didele dalimi priklauso ne tik nuo technologinių statybos, bet ir nuo urbanistinių sprendinių. Šio varianto įgyvendinimas paliestų ne tik Baltijos jūros akvatorijos dalį, bet ir jautrią antropogeniniam poveikiui Baltijos jūros pakrantės atkarpą (tarp šiaurinio molo ir Girulių).</p> <p>KVJU plėtros sprendinių realizavimas gali paveikti Kuršių nerijos šiaurinę dalį ir ruožą piečiau Alksnynės, nes atsiranda poveikio tikimybė kraštovaizdžio unikaliai masteliui ir bendrajai erdvinei struktūrai, būdingoms Kuršių marių panoramoms ir siluetams, gamtos ir kultūros jūrinio paveldo elementams, gamtiniais ir žmogaus sukurtiems elementams, pamario ragams. Taip pat galimas poveikis Kuršių marių šiaurinės dalies ichtiofaunai.“</p>	

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
		<p>Prašome SPAV ataskaitoje pateikti informaciją, kaip esant tokioms Alternatyvos „2“ sprendinių grėsmėms kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei planuojama įgyvendinti aukščiau išskeltus Plano uždavinius.</p> <p>2 pastaba. Pagal Alternatyvą „2“ KVJU vartų molus prailginus iki 2,5 km (beveik iki 20 m izobatos) poveikio žemyniniam Baltijos jūros krantui zona pasislinks į šiaurę ir gali pasiekti kranto zoną Pajūrio regioniniame parke, kuris prasideda už 4,8 km į šiaurę nuo šiaurinio uosto vartų molo. Kelia abejonių, kad SPAV ataskaitos 3.2.6.3 skirsnyje (176 psl.) siūlomos priemonės neigiamoms pasekmėms krantui išvengti, sumažinti ar kompensuoti („ardomo kranto atkarpos gretimos uosto molui priekrantėje suformuoti dirbtiną povandeninį seklių ir periodiškai jį papildyti sąnašomis, šiauriau taikyti kranto sąnašų papildymą“) bus efektyvios ir gali maksimaliai sumažinti galimas neigiamas pasekmes krantams. Kad tokios priemonės nėra pakankamos, liudija tai, kad pagal SPAV ataskaitoje pateiktą kranto būklės aprašymą (89 psl.) „apsauginio kopagūbrio būklė šiauriau KVJU jau daug metų yra pati blogiausia visame Lietuvos krante“. Čia pat SPAV ataskaitoje konstatuojama, kad „nepritaikius inžinerinių krantotvarkos priemonių bendros kranto raidos tendencijos šiauriau uosto nesikeis ir ateityje“. Todėl SPAV ataskaitoje prašome išnagrinėti ir pasiūlyti efektyvias pasekmių Žemyniniam jūros krantui kompensavimo priemones.</p> <p>3 pastaba. SPAV ataskaitos 3.2.7.2 skirsnyje vertinant Alternatyvos „2“ įgyvendinimo galimas pasekmes biologinei</p>	<p>Kaip jau minėta atsakyme į 1 pastabą, pasekmės dėl planuojamos KVJU plėtos išnagrinėtos ir įvertintos KVJU (žemės vidinės akvatorijos, išorinio reido ir susijusio infrastruktūros) bendroju plano SPAV. Atkreipiame dėmesį, kad SPAV yra tik preliminarus dažniausiai kokybinis vertinimas ir jo pagrindu nėra parenkamos labai konkrečios pasekmių išvengimo, sumažinimo bei kompensavimo priemonės. Tai atliekama tolimesniuose PAV bei projektavimo etapuose. Kaip pažymima SPAV vadove „SPAV metu nagrinėjamos platesnio masto strateginės bei vietos alternatyvos ir vertinamos bendro pobūdžio sąveikaujančios bei besikaupiančios keleto projektų pasekmės, o vertinimo rezultatai panaudojami vėliau vertinant kiekvieną konkrečią ūkinę veiklą poveikio aplinkai vertinimo metu, nagrinėjant specifines alternatyvas ir poveikio sumažinimo priemones ir išsamiai vertinant konkrečios ūkinės veiklos poveikį aplinkai“.</p> <p>Klaipėdos BP SPAV nėra teiginio, „kad neigiamos pasekmės žuvims nenumatomos“. Kadangi SPAV atliktas kompleksiniam aplinkos elementui „bioįvairovei“ dėl jau atsakymuose į 1 bei 2 pastabas paminėtų aplinkybių</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
		<p>įvairovei apibendrintoje išvadoje tarp gyvūnų grupių, kurioms numatomos neigiamos pasekmės, neminimos žuvys. Mūsų nuomone, galimos tiek tiesioginės Plano sprendinių įgyvendinimo neigiamos pasekmės žuvims (tarp jų ir Lietuvos Respublikos saugomoms bei Europos Bendrijos svarbos rūšims) dėl jų nerštaviečių ir maitinimosi plotų sunaikinimo, migracijų sutrikdymo uosto plėtos sprendinių įgyvendinimo metu, tiek ir netiesioginės ilgalaikės pasekmės dėl migracijos sąlygų pasikeitimų rekonstravus KVJU vartų molus, įrengus pietinius vartus, užpylus rytinę protaką ties Kiaulės nugaros sala. Prašome pateikti Jūsų vertinimo, kad neigiamos pasekmės žuvims nenumatomos, motyvus.</p>	<p>orientuojantis daugiau į savivaldybės teritoriją (detaliai nevertinant uosto teritorijos), todėl pasekmės ichtiofaunai nebuvo atskirai akcentuojamos. Bendros kompleksinės pasekmės bioįvairovei Alternatyvos „2“ atveju vertinamos kaip vidutiniškai reikšmingos neigiamos, Atsižvelgiant į pastabą informacija SPAV ataskaitos 3.2.7.2 skyriuje dalinai patikslinta.</p>
		<p>4 pastaba. Abiejose Plano alternatyvose numatoma Klaipėdos miesto teritorijos plėtra į jūrą, į miesto ribas įtraukiant dalį „Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbios teritorijos Kuršių nerija ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos Kuršių nerijos nacionalinis parkas akvatorijos. SPAV ataskaitoje vertinant galimas pasekmes saugomoms teritorijoms neanalizuojama, kokie šio sprendinio tikslai, kokia plėtra prie miesto prijungiamoje „Natura 2000“ teritorijų akvatorijos dalyje planuojama ir kokios planuojamų sprendinių galimos pasekmės „Natura 2000“ teritorijose saugomoms vertybėms. Prašome papildyti SPAV ataskaitą šia informacija.</p>	<p>Atsižvelgiant į Jūsų pastabą pakoreguotas Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo 2 koncepcijos brėžinys, patikslinant administracines ribas Natura 2000 teritorijoje.</p> <p>Pažymėtina, kad Klaipėdos miesto savivaldybės administracinės ribos pokytis buvo numatytas šiuo metu galiojančiame Klaipėdos miesto bendrajame plane (Alternatyvoje „1“), patvirtintame 2007-04-05 savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T2-110. Šiuo sprendiniu siekiama racialesnio krantosaugos priemonių, papildimų ir kopų tvarkymo projektų įgyvendinimo. Keičiamo Klaipėdos miesto bendrojo plano sprendiniai administracinės ribos nekeičia, tam būtinos kitos, teisės aktuose numatytos procedūros.</p>
		<p>5 pastaba. Vertinant Plano Alternatyvos „2“ galimas pasekmes „Natura 2000“ buveinių apsaugai ir paukščių apsaugai svarbiai teritorijai Kuršių marios teigiama, kad reikšmingų neigiamų pasekmių nesitikima. Tačiau iš KVJU bendrojo plano SPAV ataskaitos, kuria remiamasi</p>	<p>Kaip jau minėta atsakyme į 1 pastabą pasekmės dėl planuojamos KVJU plėtos išnagrinėtos ir įvertintos KVJU (žemės vidinės akvatorijos, išorinio reido ir susijusio infrastruktūros) bendrojo plano SPAV. Jūsų minimos informacijos kad „yra prognozuojami dugno nuosėdų pokyčiai šiaurinėje Kuršių marių dalyje, 1 km atstumu ir toliau į pietus nuo planuojamų pietinių uosto vartų“ minėto SPAV 3 priede neradome. Minėtame priedo 126 psl. pateikiama informacija, kad „dėl pietinių uosto vartų statybos ir rytų protakos uždarymo pasikeis tėkmės greičių struktūra</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
		<p>vertinant Plano Alternatyvos „2“ įgyvendinimo pasekmes, 3 priedo informacijos galima spręsti, kad nepriklausomai nuo to, kuri uosto plėtros alternatyva būtų įgyvendinama - yra prognozuojami dugno nuosėdų pokyčiai šiaurinėje Kuršių marių dalyje, 1 km atstumu ir toliau į pietus nuo planuojamų pietinių uosto vartų. Todėl SPAV ataskaitoje turi būti atliktas šių pokyčių poveikio „Natura 2000“ buveinių ir paukščių apsaugai svarbioje teritorijoje Kuršių marios saugomoms buveinėms ir rūšims vertinimas ir numatytos galimos jo išvengimo ar sumažinimo priemonės.</p>	<p>šiaurinėje Kuršių marių dalyje bei vakarų protakoje, todėl didesnis nešmenų kiekis nusės uosto akvatorijoje už Kiaulės Nugaros salos į šiaurę“.</p>
		<p>6 pastaba. Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad KVJU bendrojo plano SPAV ataskaitą, kurios rezultatais ir išvadamis remiatės vertindami KVJU plėtros sprendinius Alternatyvoje „2“, Tarnyba suderino su pastabomis (2017-02-15 raštas Nr. (4)-V3-377 (723)), kurių dauguma yra aktualios iki šiol ir į jas turi būti atsižvelgta papildant ir patikslinant SPAV ataskaitą.</p>	<p>KVJU (žemės vidinės akvatorijos, išorinio reido ir susijusio infrastruktūros) bendrojo plano SPAV nurodytos Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos pastabos taikytinos šio plano organizatoriui - KVJU direkcijai, ir privalomos įgyvendinant plano sprendinius. Tai paminėta ir šiame SPAV patikslintoje informacijoje 3.2.6 - 3.2.9 skyriuose.</p>
		<p>2018-07-18 Raštas Nr. (3)-V3-1033</p>	<p>2018-07-30 Raštas Nr.(9.36E)-R2-2260</p>
		<p>1 pastaba. Patikslintoje SPAV ataskaitoje Klaipėdos m. sav. teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijos Nr. 2 (toliau Alternatyva „2“) įgyvendinimo pasekmių biologinei įvairovei ir kraštovaizdžiui įvertinimas iš vidutiniškai reikšmingų pasikeitė į mažai reikšmingas. Prašome pateikti pasikeitusio pasekmių šiems aplinkos komponentams vertinimo motyvus.</p>	<p>Pirminiame Klaipėdos m. sav. teritorijos bendrojo plano keitimo SPAV ataskaitos variante vertinant pasekmes bioįvairovei ir kraštovaizdžiui koncepcinės Alternatyvos Nr.2 atveju daugiau buvo remiamasi Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijos bendrajame plane planuojamais ir minėto plano SPAV įvertintais sprendiniais (kaip reikšmingesnes pasekmes turinčiais). Tačiau vertinant bendrai visos Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcinius sprendinius, buvo atsižvelgta į tai, kad uosto planuojamų sprendinių reikšmingesnės pasekmės dalinai „atsiskiedžia“ bendrame visos savivaldybės teritorijos plano sprendinių pasekmių vertinime ir neturėtų būti vertinamos pagal maksimalius parametrus (savivaldybės teritorijos bendrajame plane dauguma sprendinių vertintini kaip mažiau reikšmingas pasekmes kraštovaizdžiui/miestovaizdžiui ir bioįvairovei turintys sprendiniai). Todėl tikslinant SPAV ataskaitą buvo atsižvelgta į minėtus aspektus ir patikslintas ataskaitos rezultatų variantas pristatytas visuomenei viešo susirinkimo metu. Beveik paraleliai</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
			<p>vertinant du skirtingus, tačiau planuojamais sprendiniais susijusius teritorijų planavimo dokumentus, neišvengiama tam tikra mastelių ir detalumo disharmonija. KVJU teritorijos bendrojo plano pasekmės įvertintos minėto BP SPAV, o ten numatytos pasekmių išvengimo, sumažinimo ir kompensavimo priemonės yra labiau adresuotos tiksliniam šio plano organizatoriui, t.y. Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijai (kaip realiai galinčiai ir turinčiai jas įgyvendinti). Vertinant Klaipėdos m. sav. teritorijos BP keitimo koncepcinius sprendinius vadovautasi, bendru visos savivaldybės teritorijos suminiu koncepcinių sprendinių pasekmių reikšmingumu, atitinkamai siūlant tikslines pasekmių išvengimo, sumažinimo ir kompensavimo priemones skirtas, būtent, šiam planui. Pažymėtina, kad padaryti patikslinimai esminiai neįtakojo galutinio viso vertinimo rezultato.</p>
		<p>2 pastaba. 2018-07-09 rašte V1-1570/18 atsakydami į 3 pastabą nurodote, kad bendros kompleksinės pasekmės biologinei įvairovei Alternatyvos „2“ atveju vertinamos kaip vidutiniškai reikšmingos neigiamos, Tačiau patikslintos SPAV ataskaitos 3.12 lentelėje ir 3.23 lentelėje pasekmės biologinei įvairovei įvertintos kaip mažai reikšmingos.</p>	<p>Kaip jau minėta atsakyme į 1 pastabą, SPAV ataskaita buvo tikslinama ir koreguojama, taip pat patikslintas pasekmių biologinei įvairovei vertinimas 3.12 ir 3.23 lentelėse. Atsižvelgiant į Jūsų pastabą patikslinta apibendrinanti 3.2.7 skyriaus išvada: „BP sprendinių įgyvendinimo metu pasekmės gyvūnijai būtų tiesioginės (įsisavinant naujas teritorijas, vykdant žemės ir statybų bei akvatorijų gilinimo darbus tikėtinos tiesioginės pasekmės vabzdžių, smulkiųjų žinduolių, dugno buveinėms), neigiamos (fizinis individų sunaikinimas, buveinių plotų mažėjimas), mažai reikšmingos (galimai tinkamų buveinėms klestėti plotų sunaikinimas, individų gyvensenos sąlygų sutrikdymas). Didesnėmis pasekmėmis bioįvairovei lyginant su „0“ alternatyva pasižymėtų koncepcinė Alternatyva „2“. Pasekmės gali sumažinti prevencinių priemonių taikymas“.</p>
		<p>3 pastaba. Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad Klaipėdos valstybinio jūrų uosto (toliau KVJU) bendrojo plano SPAV ataskaitą, kurios rezultatais ir išvadomis remiatės vertindami į Alternatyvą „2“ integruotus KVJU plėtros sprendinius, Tarnyba suderino su pastabomis (2017-03-15 raštas Nr.(4)-V3-425 (7.23) pridedamas). Šiose pastabose buvo užduoti klausimai, į kuriuos konkretizuojant KVJU bendrojo plano sprendinius nėra atsakyta. Todėl manome, kad Tarnybos 2018-06-07 rašte Nr. (3)-V3-851 (12.9) pagrįstai paprašėme pateikti atsakymus į keltus klausimus, kurie susiję su Plano sprendiniais. Taip pat norime pažymėti, kad šiuo metu atliekamas Klaipėdos valstybinio jūrų uosto išorinio ir vidinio laivybos kanalo tobulinimo (gilinimo ir platinimo), pietinio ir</p>	<p>Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos 2017-03-15 rašte Nr.(4)-V3-425 (7.23) Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijos bendrojo plano SPAV nurodyti pastebėjimai ir reikalavimai yra privalomi minėto plano organizatoriui, kuris turės į juos atsižvelgti planuodamas (planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo (toliau PAV)) ir įgyvendindamas (techninio projektavimo) plano sprendinius. Mūsų žiniomis į dalį šių klausimų bei reikalavimų (dėl druskingo vandens sklaidos, dėl monitoringo išplėtimo, dėl UNESCO informavimo ir kt.) jau bus atsakyta/įgyvendinta šiuo metu atliekamų Klaipėdos valstybinio jūrų uosto išorinio ir vidinio laivybos kanalo tobulinimo (gilinimo ir platinimo), pietinio ir šiaurinio bangolaužių rekonstravimo (statybos) ir dalies Kuršių nerijos šlaito tvirtinimo bei pietinių uosto vartų statybos PAV procedūrų metu.</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
		<p>šiaurinio bangolaužių rekonstravimo (statybos) ir dalies Kuršių nerijos šlaito tvirtinimo bei pietinių uosto vartų statybos poveikio aplinkai vertinimas nenagrinėja tų į Planą integruotų KVJU bendrojo plano 4 - os alternatyvos sprendinių, kurie susiję su išoriniu uostu ir prie jo priderinta pietinių bei šiaurinio bangolaužių alternatyva, todėl jo metu į su šia Plano dalimi susijusius klausimus nebus atsakyta.</p>	
		<p>2018-08-14 Raštas Nr.(3)-V3-1158 SPAV ataskaitos kokybei pritaria ir informavo, kad renkantis tolimesniam planavimui Plano keitimo koncepciją Nr. 2 (Alternatyva „2“), jos sprendiniai, susiję su Klaipėdos valstybinio jūrų uosto plėtra, turi būti konkretizuojami ir įgyvendinami atsižvelgiant į Tarnybos 2017-03-15 rašte Nr. (4)-V3-425 (7.23) išdėstytas pastabas.</p>	-

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
5.	Klaipėdos miesto savivaldybės administracija Liepų g. 11 91502 Klaipėda	2018-08-21 Raštas Nr.(4.39E)-R2-2440 SPAV ataskaitos kokybei pritaria.	-
6.	Neringos savivaldybė Taikos g. 2 93123 Neringa	2018-09-19 Raštas Nr.(4.16)V15-1951 1 pastaba. „Pagal realias fizines ir urbanistines sąsajas su periferine zona, įvertintos ir identifikuotos tikslesnės Klaipėdos miesto integracinės ribos, kuriose vyksta patys ryškiausia, konkretūs ir integralūs miesto ir betarpiško priemiesčio procesai ne tik struktūrinėje, bet ir socialinėje ūkinėje plotmėje (2.7 pav.)“ ir tuo pačiu nustatomos Klaipėdos miesto integracinės ribos (2.8 pav.), į kurias patenka ir dalis Neringos savivaldybės teritorijos. SPAV ataskaitoje neišnagrinėtas poveikis Neringos savivaldybės teritorijai, kurios naudojimui ir vystymui įtakos gali turėti ataskaitoje pateikti sprendiniai „Daugiacentrės miesto urbanistinės struktūros formavimas – Suformuojama pietinė rekreacinė teritorija prie Kuršių marių, įrengiamas į laivybą Kuršių mariose orientuotas rekreacinių laivų uostas, perkėla į Kuršių neriją, įvairiarūšio transporto terminalas, skirtas Neringai, Klaipėdos miestui ir regionui aptarnauti“	2018-09-24 Raštas Nr.V1-2187/18 Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo koncepciniuose sprendiniuose vienas iš aktualiausių susisiekimo darbų yra sukurti vandens keleivinio transporto infrastruktūrą (vandens autobusus mieste ir greitaeigius laivus ryšiams su Neringos kurortais ir pamario regiono uostais). Išorinės struktūros vienas iš preliminarių sprendinių – pagal realias fizines ir urbanistines sąsajas su periferine zona (tame tarpe ir Neringos savivaldybės šiaurine dalimi), įvertinti ir identifikuoti tikslesnes Klaipėdos miesto integracinės ribas, kuriose vyksta patys ryškiausi, konkretūs ir integralūs miesto ir betarpiško priemiesčio procesai ne tik struktūrinėje, bet ir socialinėje-ūkinėje plotmėje. Taip pat planuojamas rekreacinių ir poilsio teritorijų vystymas užtikrinant reguliary susisiekimą su Neringos kurortais ir Pamario regiono uostais, taip sukuriant rekreacinių paslaugų plėtros visame regione galimybes, sudarant sąlygas privačioms investicijoms. Atkreiptinas dėmesys, kad Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo planuojami koncepciniai sprendiniai (konkrečiai pietinės rekreacinės teritorijos prie Kuršių marių planavimas) tiesiogiai atsižvelgia ir siejasi ir su Neringos savivaldybės darnaus judumo strateginiame plane numatytais rekomendacijomis gretimoms savivaldybėms, kuriose sakoma, kad siekiant užtikrinti vandens viešojo transporto pilnavertiško funkcionavimo galimybes numatoma rekonstruoti esamą Nidos uostą, įrengti uostą Juodkrantėje bei prieplaukas Preiloje, Pervalkoje, Alksnynėje bei šiuos uostus ir prieplaukas sujungti reguliariu vandens viešojo transporto maršrutu, į jį įtraukiant platesniame regione esančius uostus bei prieplaukas – Klaipėdą, Dreverną, Ventės raga, Šilutę, Uostadvarį, Rusnę, Jurbarką ir kitus. Kitapus marių, mažųjų laivelių ir keltų uostų gretimybėse tikslinga įrengti automobilių stovėjimo aikštes, leidžiančias Neringos lankytojams transporto priemones palikti kitapus marių ir kelionę tęsti vandens transportu (žr. pav.). Atliekant Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo strateginį pasekmių aplinkai vertinimą (SPAV) buvo nagrinėtos ir vertintos su planuojama teritorija besiribojančios teritorijos (tiek kiek joms galėtų turėti įtakos plano sprendiniai) ir galimos plano sprendinių pasekmės šioms teritorijoms. SPAV ataskaitoje nagrinėtos pasekmės Neringos savivaldybėje esančioms saugomoms gamtinėms teritorijoms (įvertinant tai, kad visa Kuršių nerija yra ir Kuršių nerijos nacionalinio parko bei UNESCO paveldo objekto teritorija su savo reikalavimais), žemės gelmių ištekliams, Kuršių nerijai kaip UNESCO paveldo objektui bei pasekmės Kuršių nerijos krantams ir pasiūlytos pasekmių išvengimo bei sumažinimo priemonės (žr.

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
			skyrius 3.2.3. „Pasekmės paviršiniams vandeniu“, 3.2.6 „Pasekmės krantams“, 3.2.8. „Pasekmės kraštovaizdžiui“, 3.2.9. „Pasekmės saugomoms teritorijoms“, 3.2.10. „Pasekmės kultūros paveldui“, 3.2.12. „Pasekmės socialinei aplinkai“).
		<p>2 pastaba. 2018-09-07 Neringos savivaldybės administracijos raštu Nr.(4.16)V15-1849 „Dėl SPAV apimties nustatymo dokumento“ apimties nustatymo dokumentui pritaria su pastaba, kad nagrinėjama teritorija – Klaipėdos miesto savivaldybės teritorija ir jai gretimos bei funkciškai susietos priemiestinės zonos – turi būti išplėsta ir Neringos savivaldybės teritorijoje, besiribojančioje su Klaipėdos miesto savivaldybės teritorija.</p>	<p>Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo metu nagrinėjamos teritorijos ribos ir plotas yra patvirtinti minėto plano planavimo darbų programoje (2015 m. balandžio 1 d. Klaipėdos m. sav. administracijos direktoriaus įsakymas Nr.AD1-885), todėl jos ribų ir ploto keisti negalime.</p>

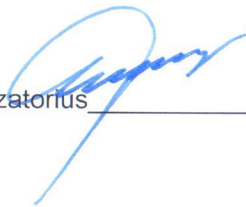

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadą, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
7.	Klaipėdos rajono savivaldybė Klaipėdos g. 2 96130 Gargždai	<p>2018-09-06 Raštas Nr. (5.1.42)-A5-3560</p> <p>1 pastaba. SPAV ataskaitoje (10 psl.) nenurodyta, kad Klaipėdos r. savivaldybė yra vertinimo subjektas.</p> <p>2 pastaba. SPAV ataskaitos 2.1.5.3 punkte numatytos vystymo kryptys (Planuojamos prijungti prie miesto gyvenamosios teritorijos) Šiaurinėje pusėje, tarp Klaipėdos miesto ribos ir Palangos pl. esančios Kalotės, Glaudėnų ir Aukštakiemių gyvenvietės siūlomos įtraukti į miesto teritoriją. Numatomas pramonės / logistikos teritorijų rezervas planuojamoje prijungti prie miesto teritorijoje pietinėje pusėje prieštarauja Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniams.</p> <p>3 pastaba. SPAV ataskaitos 206 psl. nurodyta, kad viena iš rekreacinių teritorijų kuriama prie Vilhelmo kanalo su visa reikalinga poilsio ir aptarnavimo infrastruktūra. Nevertinama, kad didesnė dalis teritorijos priklauso Klaipėdos rajono savivaldybei.</p> <p>4 pastaba. SPAV ataskaitoje nepateikta informacija apie priemones, kurios sumažintų pramonės teritorijų taršos poveikį aplinkinėms Klaipėdos rajono teritorijoms.</p> <p>5 pastaba. SPAV ataskaitoje neįvertinta, kokią įtaką turės transporto srautams Klaipėdos rajono teritorijoje uosto teritorijų plėtra ir naujų tranzitinių transporto arterijų atsiradimas Klaipėdos mieste.</p>	<p>2018-09-14 Raštas Nr.V1-2136/18</p> <p>Atsižvelgiant į pastabą informacija SPAV ataskaitoje patikslinta.</p> <p>SPAV ataskaitoje pateikta informacija apie Klaipėdos miesto savivaldybės planus, kurie įtvirtinti Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2017 m. spalio 19 d. sprendimu Nr.T2-265. Pasiūlymai priemiestinėms teritorijoms už administracinės miesto ribos yra preliminarūs. Konkretizuojant Klaipėdos miesto bendrojo sprendinius privalomieji teritorijos naudojimo reikalavimai bus nustatomi tik miesto administracinėse ribose. Atsižvelgiant į pastabą patikslinti koncepcijos 2 varianto brėžinio sutartiniai ženklai, nurodant, kad siūlomos naujos miesto administracinės ribos pakeistos į rekomenduojamas naujos miesto administracinės ribas bei aiškinamojo rašto 72 psl. ir 74 psl. 6 ir 7 punktuose patikslinta, kad siūlomos naujos miesto administracinės ribos yra tik svarstymo stadijoje.</p> <p>Alternatyvos „2“ atveju specializuoto rekreacinio/kurortinio profilio centras prie Karaliaus Vilhelmo kanalo su visa reikalinga poilsio ir aptarnavimo infrastruktūra numatomas tik Klaipėdos miesto savivaldybės ribose. Numatomos teritorijos (rekreacinės sporto, poilsio, turizmo teritorijos ir kompleksai betarpiškame urbanistiniame audinyje) atvaizduotos SPAV ataskaitos 2 grafiniame priede.</p> <p>SPAV ataskaitos 3.2 skyriuje nagrinėjamos Bendrojo plano (BP) galimos pasekmės aplinkos elementams: 3.2.1 Pasekmės aplinkos orui, 3.2.2 Pasekmės klimatui ir t.t. Kiekvieno aplinkos elemento poskyryje yra skyrius 3.2.1.3 ir 3.2.2.3 „Priemonės neigiamoms pasekmėms išvengti, sumažinti ar kompensuoti, kuriame nagrinėjamos Galimos pasekmių aplinkos elementui išvengimo ir mažinimo priemonės“ taip pat ir sprendiniams planuojamiems Klaipėdos r. teritorijoje.</p> <p>SPAV ataskaitoje nagrinėtos BP įgyvendinimo sprendinių pasekmės gamtinės aplinkos ir socialinės-ekonominės aplinkos elementams. Pažymėtina, kad visi urbanistiniai ir tuo pačiu susisiekimo sprendiniai už Klaipėdos miesto ribų yra įvardinti kaip rekomendaciniai, o ne planuojami. Tranzitiniai Klaipėdos valstybinio jūrų uosto transporto srautai numatomi per transporto koridorius, kurių tik vienas, pietinėje dalyje, praeina per Klaipėdos rajono teritoriją. Realizavus šį sprendinį jis taps valstybiniu keliu. Už Klaipėdos miesto ribų tranzitinis transportas nukreipiamas magistraliniais valstybiniais keliais, kurie rajonui nepriklauso.</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
			Pagal ES rekomendacijas perspektyviniai krovinių pervežimai orientuojami į jūrų ir geležinkelio transportą, kas stabilizuos perspektyvinius krovinių pervežimus kelių transportu ir jo įtaką aplinkai.
		6 pastaba. Klaipėdos miesto SPAV ataskaitos bendrojo plano keitimo sprendiniai turi būti Klaipėdos miesto teritorijoje, žymėjimai negali būti už bendrojo plano galiojimo ribų.	Bendrojo plano koncepcijos brėžiniuose conceptualiai, išskiriant atskiru (štrichuotu) preliminarium žymėjimu, pavaizduota artimiausia miesto aplinka, galinti turėti tiesioginės įtakos miesto BP koncepcijos sprendiniams. Pažymėtina, kad Klaipėdos m. bendrojo plano keitimo konkretizuoti sprendiniai, kurie šiuo metu yra rengimo stadijoje, bus numatyti tik miesto ribose esančiai teritorijai.
		7 pastaba. Kultūros paveldo objektų, kurie yra už Klaipėdos miesto teritorijos ribų ir artimai ribojasi su Klaipėdos r. savivaldybės teritorija, patikslinimas ir papildymas.	Pažymėtina, kad Klaipėdos miesto BP SPAV ataskaitoje nagrinėjamos galimos pasekmės tik toms nekiliojamo kultūros paveldo vertybėms (toliau - NKPV), kurios galimai galėtų patirti tam tikrą poveikį. Siekiant įvertinti galimas pasekmes dėl BP sprendinių, NKP objektai SPAV ataskaitoje buvo suskirstyti į tris grupes: I-a grupė – Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje sausumoje esančios vertybės, II-a grupė - Baltijos jūros akvatorijos dalyje esantys povandeninio paveldo objektai (nepatenka į savivaldybės teritoriją, tačiau gali būti siejami su KVJU plėtros sprendiniais, integruotais į plano koncepcinę Alternatyvą „2“) bei III-ia grupė – UNESCO Pasaulio gamtos ir kultūros paveldo vietovė Kuršių nerija ir joje esančios NKP vertybės (kiek tai sietina su planuojama teritorija). Atsižvelgiant į anksčiau pateiktą informaciją, Klaipėdos BP SPAV ataskaitos 1-2 grafiniuose prieduose yra parodytos ir planuojamoje teritorijoje ir jos artimiausioje aplinkoje (iki 2-3 km) esamos NKPV pagal naujausią LR kultūros vertybių registro informaciją. Pastarosios NKPV yra aprašytos tik bendrai, t. y. nedetalizuojant, neįvardinant tikslų NKPV objektų. Paminėtina, kad Kultūros paveldo departamento Klaipėdos skyriaus specialistai, išnagrinėję Klaipėdos miesto BP SPAV ataskaitą, pastabų dėl galimų plano sprendinių pasekmių NKPV, esančių už Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos ribų, nepateikė. Klaipėdos miesto BP sprendinių rengimo etape yra numatytas atskiras NKPV brėžinys, kuriame bus pažymėtos ir įvardintos NKPV, kurios yra už Klaipėdos miesto teritorijos ribų ir artimai ribojasi su Klaipėdos r. savivaldybės teritorija (iki 1 km spindulio atstumu).

Plano rengimo organizatorius

*Klaipėdos miesto savivaldybės
administracijos direktorius
Saulius Budinas*

(vardas, pavardė, pareigos, parašas, data)

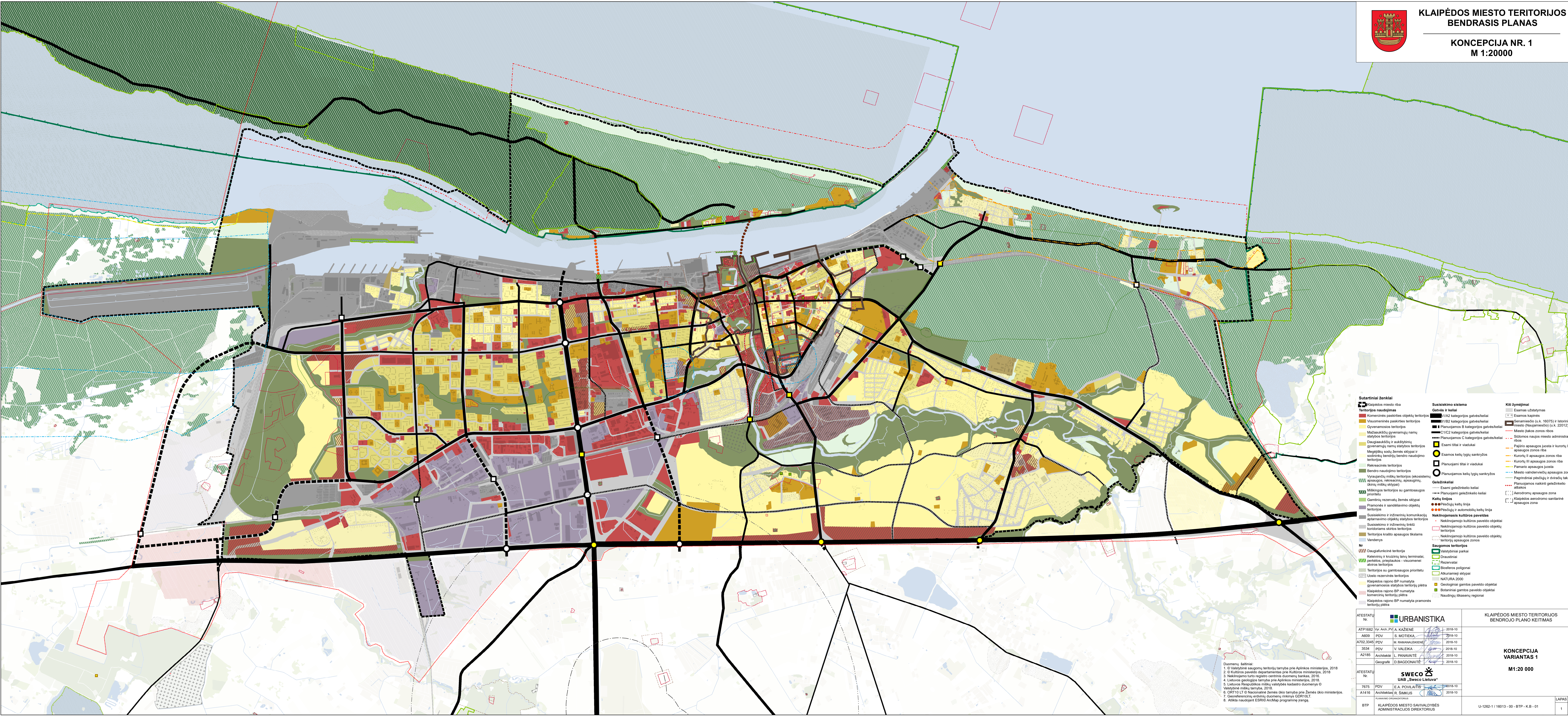
2018-09-26

KLAIPĖDOS MIESTO TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS

KONCEPCIJA NR. 1 M 1:20000

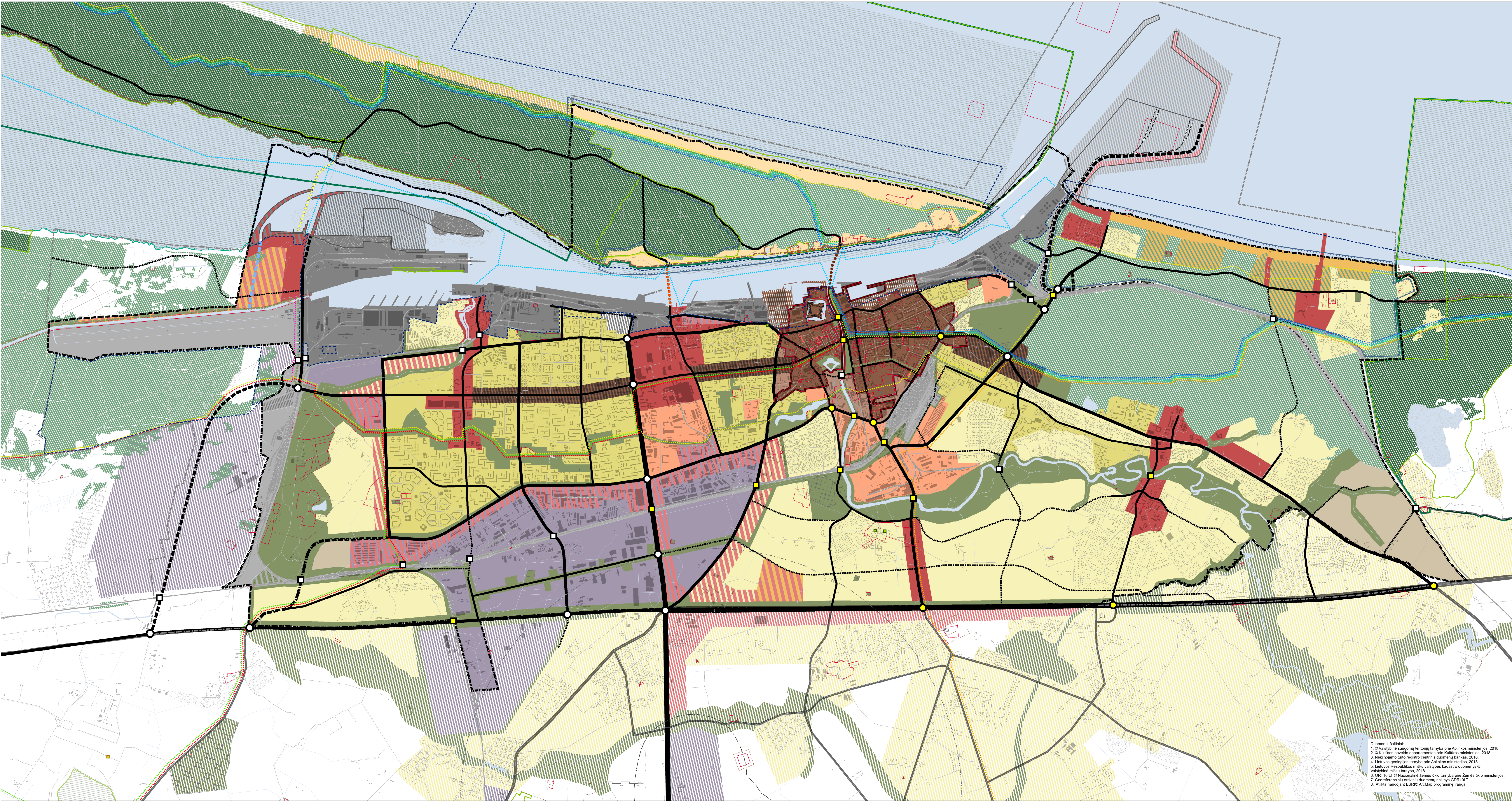
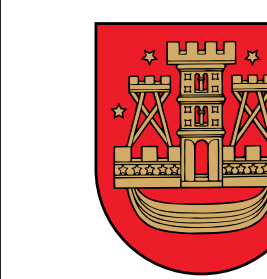

- Sutartiniai ženklai**
- Teritorijos naudojimas
    - Komercinės paskirties objektų teritorijos
    - Viešosios paskirties teritorijos
    - Gyvenamosios teritorijos
    - Mažaukščių gyvenamųjų namų statybos teritorijos
    - Daugaukščių ir aukštybinių gyvenamųjų namų statybos teritorijos
    - Megojikų sodų žemės sklypai ir sodininkų teritorijų bendro naudojimo teritorijos
    - Rekreacinės teritorijos
    - Bendro naudojimo teritorijos
    - Vyaujančių miškų teritorijos (ekosistemų apsaugos, rekreacinių, apsauginių, ūkių miškų sklypai)
    - Miškingos teritorijos su gamtos apsaugos prioritetu
    - Gamtinių rezervatų žemės sklypai
    - Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos
    - Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos teritorijos
    - Susisiekimo ir inžinerinių tinklų kondensacijos skaitos teritorijos
    - Teritorijos krašto apsaugos tikslams
    - Vandens
  - Nr.
    - Daugfunkcinė teritorija
    - Ekologiniai ir kraštovaizdžio teritorijų terminalai
    - Perklos, priepilaukos - visuomeniniai švietimo teritorijos
    - Teritorijos su gamtos apsaugos prioritetu
    - Uosto rezervinės teritorijos
    - Klaipėdos rajono BP numatyta gyvenamosios statybos teritorijų plėtra
    - Klaipėdos rajono BP numatyta komercinių teritorijų plėtra
    - Klaipėdos rajono BP numatyta pramonės teritorijų plėtra
- Teritorijos naudojimas**
- IV2 kategorijos gatvės/keliai
  - IV22 kategorijos gatvės/keliai
  - III kategorijos gatvės/keliai
  - II kategorijos gatvės/keliai
  - Planuojamos B kategorijos gatvės/keliai
  - Planuojamos C kategorijos gatvės/keliai
  - Esami tiltai ir viadukai
  - Planuojami tiltai ir viadukai
  - Planuojamos kelių lygių sankryžos
  - Esami geležinkelio keliai
  - Planuojami geležinkelio keliai
  - Kelių linijos
  - Pėsčiųjų kelių linija
  - Pėsčiųjų ir automobilių kelių linija
  - Neįkainojamasis kultūros paveldo objektai
  - Neįkainojamo kultūros paveldo objektų teritorijos
  - Neįkainojamo kultūros paveldo objektų teritorijų apsaugos zonos
  - Saugomos teritorijos
  - Vilkybinių parkai
  - Druskininkai
  - Reservatai
  - Biosferos poligonalai
  - Aktuarijami sklypai
  - NATURA 2000
  - Geologiniai gamtos paveldo objektai
  - Botaniniai gamtos paveldo objektai
  - Naudingų iškasenų regionai
- Kiti žymėjimai**
- Esamos užstatymas
  - Esamos kapinės
  - Senamiesčio (u. k. 16075) ir istorinio miesto (Naujamiestis) (u. k. 22012) ribos
  - Miesto (Jūros zonos) ribos
  - Sistemos rajono miesto administracinės ribos
  - Esamos kelių lygių sankryžos
  - Pajūrio apsaugos juosta ir kurortų I apsaugos zonos riba
  - Kurortų II apsaugos zonos riba
  - Kurortų III apsaugos zonos riba
  - Pajūrio apsaugos juosta
  - Pamario apsaugos juosta
  - Miesto vandensveidžių apsaugos zonos
  - Pagrindiniai pėsčiųjų ir dviračių takai
  - Planuojamos naikinti geležinkelio šakos
  - Aerodromų apsaugos zonos
  - Klaipėdos aerodromo sanitarijos apsaugos zonos

ATESTATŲ Nr.		URBANISTIKA		KLAIPĖDOS MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS	
ATP1682	Vy. Arch. P.V. A. KAZIENE	2018-10			
A009	PDV S. MCHTEREJA	2018-10			
AT02_2345	PDV M. ROMANAVIČIENE	2018-10			
3534	PDV V. VALEIKA	2018-10			
A2165	Architektė L. PANAVAITĖ	2018-10			
	Geografe D. BAGDONAITĖ	2018-10			
ATESTATŲ Nr.		SWECO Lietuva			
7875	PDV E.A. POVLAITIS	2018-10			
AT416	Architektė R. ŠIMKUS	2018-10			
BTP		KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS		U-1262-1/16013-00-BTP-KB-01	
				LAPAS	LAPŲ
				1	1

Duomenų šaltiniai:
 1. © Valstybinė saugomųjų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, 2018
 2. © Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, 2018
 3. Neįkainojamo kultūros paveldo centrinis duomenų bankas, 2016
 4. Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos, 2018
 5. Lietuvos Respublikos miškų valdybės kadastro duomenys © Valstybinė miškų tarnyba, 2018
 6. ORTIG LT © Nacionalinė žemės šiko tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos
 7. Geoinformacinis duomenų rinkinys GDR10LT
 8. Atlikta naudojant ESRI/ArcMap programinį įrangą.

- Sutartiniai ženklai**
- Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos riba
  - Rekomenduojamas naujas miesto administracinės ribos
  - Rengiamo valstybės svarbaus objekto - K.V.U. riba
- Esamos užstatytos ir planuojamos užstatyti teritorijos**
- Pagrindinis centras (pagrindinio centro zona):**
- Esamos istorinės daugiafunkcinės centras: a) Senamiesčio teritorija (valstybės saugoma kultūros vertybė, u.k. 16075), saugoma ir turinti vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu; b) Miesto istorinės dalies teritorija (valstybės saugoma kultūros vertybė, u.k. 22012) - saugoma didesnis vertingos urbanistinės struktūros kvartalai, jų užstatymo charakteris ir pastatų tipologija. Teritorija saugoma ir tvarkoma vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu.
  - Senamiesčio ir istorinei daliai morfologiškai artimos urbanistinės erdvės sandaros teritorijos (gręžinybės), orientuotos į vertingos urbanistinės struktūros kvartalai, jų užstatymo charakteris ir pastatų tipologija.
  - Daugiufunkcinės miesto ir pagrindinio centro teritorijos (dalis teritorijos patenka į Miesto istorinės dalies teritoriją (valstybės saugoma kultūros vertybė, u.k. 22012)).
- Pocentriniai miesto dalies centro zona):**
- Formuojama linijinis miesto centras (išskirtinis linijinis užstatymo morfologinio pagrindinio centro zona).
  - Formuojama daugiufunkciniai miesto centrai - parmetrinio centro užstatymo urbanistinė struktūra, kurioje išskiriamas prekybos, paslaugų, aptarnavimo visuomenines funkcijų prioritetas.
  - Daugiufunkcinės miesto centro ir uosto teritorijos
- Konvertuojamos buvusios pramonės ir kitos teritorijos (intensyviaus užstatymo intensyvumo zona):**
- Konvertuojamos teritorijos į miesto parmetinės teritorijos, kuriose skatinama funkcijų įvairovė.
- Esamos ir planuojamos intensyviaus ir vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamosios teritorijos (intensyviaus ir vidutinio užstatymo intensyvumo zona pagal funkcinių zonų klasifikaciją):**
- Esami ir planuojami didelio ir vidutinio intensyvumo gyvenamosios struktūros rajonai su visuomenines, socialines, aptarnavimo infrastruktūros ir darbo vietais pėris.
  - Esami ir planuojami vidutinio ir mažo intensyvumo gyvenamosios struktūros rajonai su visuomenines, socialines, aptarnavimo infrastruktūros ir darbo vietais pėris.
  - Mišrios paslaugų teritorijos - pramoninės paslaugų teritorijos orientuotos į administracijas ir aptarnavimą (paslaugų teritorijos pagal teritorijos naudojimo tipo klasifikaciją).
- Rekreacinės kurtinės teritorijos (rekreacinės teritorijos):**
- Formuojamos rekreacinės poilsio teritorijos, kuriose dominuoja gamtinė aplinka, turizmo pajėgumo zona (tame tarpe potencialios pajėgumo vietovės siekiant kurtinės teritorijos statuso).
  - Rekreacinio naudojimo teritorijos su gamtosausgus prioritetu.
  - Formuojamos rekreacinės sporto, poilsio, turizmo teritorijos ir kompleksai detališkai urbanistiniame audinyje.
  - Mišrios rekreacinės teritorijos su dideliu želdinių kiekiu, kuriose dominuoja gamtinė aplinka, siekiant kurtinės teritorijos statuso.
- Specializuotų kompleksų daugiufunkcinės teritorijos (specializuotų kompleksų zona):**
- Perspektyvinės kompleksiniai užstatyti teritorijos, skirtos visuomenės poreikiams, specializuoti socialinei, mokslo, ausuolijos gamybos, komercinės ir kt. veiklai.
- Pramonės ir darbo vietų teritorijos (pramonės ir sandėliavimo zona):**
- Mišrios pramonės teritorijos, orientuotos į gamybą, sandėliavimą, logistiką. Galima komercija ir paslaugos (be gyvenamosios struktūros).
  - Mišrios paslaugų teritorijos, orientuotos į gamybą ir aptarnavimą (be gyvenamosios struktūros).
- Indžinerinės infrastruktūros teritorijos (indžinerinės infrastruktūros zona):**
- Indžinerinės infrastruktūros teritorijos
  - Indžinerinės infrastruktūros teritorijos
- Uosto teritorijos**
- Uosto teritorijos (indžinerinės infrastruktūros zona):**
- Esama Klaipėdos valstybinio jūno uosto teritorija - pagal technografinius principus ir veikslo planus plėtojamos teritorijos, nesujungti su miesto urbanistinėmis struktūromis, su uosto reikalingomis teritorijomis: kumelinėmis struktūromis, su uosto geležinkeliais, gatvėmis, keliais ir išimtinėmis struktūromis.
  - Uosto plėtos teritorijos
- Žalioji plotai:**
- Rekreacinių miškų teritorijos - rekreacinių miškų, miško parkų ir kitų tipų miškų teritorijos (rekreacinių miškų zona).
  - Miškingos teritorijos su gamtosausgus prioritetu.
  - Atskirųjų želdinių teritorijos (bendro naudojimo erdvė, želdinių zona - intensyviai ir ekstenyviai naudojami želdiniai).
- Vandeny:**
- Vandens (Vandens zona)
  - Planuojamas kanalas
- Pradedamos zonos pradedamos teritorijos naudojimo (Klaipėdos miesto ir Klaipėdos rajono bendrų interjumo zona):**
- Esamos ir potencialios gyvenamoji teritorijos
  - Esamos ir potencialios paslaugų teritorijos
  - Potencialios rekreacinio naudojimo teritorijos su gamtosausginiu prioritetu
  - Esamos ir potencialios atskirųjų želdinių teritorijos
  - Esamos ir potencialios mišrios pramonės teritorijos orientuotos į gamybą, sandėliavimą, logistiką, Galima komercija ir paslaugos (be gyvenamosios struktūros).
  - Uosto plėtos teritorijose vandens
- Susisiekimo sistema**
- Gatvės ir keliai**
- C1/C2 kategorijos gatvės / Magistraliniai keliai
  - Esamos B1/B2 kategorijos gatvės / Krašto keliai
  - Planuojamos B1/B2 kategorijos gatvės
  - Esamos C1/C2 kategorijos gatvės / Rajoniniai keliai
  - Planuojamos C1/C2 kategorijos gatvės
- Geležinkeliai**
- Esami geležinkelio keliai
  - Planuojami geležinkelio keliai
- Pagrindinės dviračių trasos**
- Euroroute R1
  - Eurovelo 13 - Geležinės uždangos trasa
  - Eurovelo 10 - Palabūžio trasa
  - Klaipėdos m. Bendrajame plane numatytos trasos
  - Pagrindiniai pėsčiųjų ir dviračių takai
- Klaipėdos r. Bendrajame plane numatytos trasos**
- "Laimotas Jėdus", "Pilsoto Jėdus"
  - "Vakary žemėlapis kelias"
  - Pėjų žemėlapis ir aukštųjų traktas, Lietuvos didžiųjų miestų traktas
  - Valstybinio turizmo departamento nuorodos trasos
  - Klaipėda (Smiltynė) - Nida
  - Klaipėda - Ruonė
  - Klaipėda - Šventoji
- Naujai planuojamos pagrindinių trasų atkarpos**
- Naujai planuojama dviračių trasos atkarpa
  - Žaliųjų plotų sistemos jungtis
  - Esami ir rekomenduojami pyliai su smiltimis
  - Esama pėsčiųjų ir automobilių kelių linija
  - Esama pėsčiųjų ir automobilių kelių linija
  - Rekomenduojama pėsčiųjų ir automobilių kelių linija
  - Sąjūdos vaivada susidoro maršrutas
  - Nekilnojamosios kultūros paveldas
  - Nekilnojamojo kultūros paveldo objektai
  - Nekilnojamojo kultūros paveldo objektai, teritorijų apsaugos zonos
  - Nekilnojamojo kultūros paveldo objektai, teritorijų apsaugos zonos
  - Senamiesčio (u.k. 16075) ir Istorinio miesto (Naujamiesčio (u.k. 22012)) ribos
  - Saugomos teritorijos
  - Valstybinis parkas
  - Drusiatinis
  - Rezervat
  - Bioferos poligona
  - Atskirųjų želdinių
  - NATURA 2000
  - Geologiniai gamtos paveldo objektai
  - Botaniniai gamtos paveldo objektai
  - Naujinėj (išskyrus regionai)
  - Preliminari hidrologinių statinių ribos
  - Valstyvės plėtojamos siekiant kurtinės teritorijos statuso (pagal Klaipėdos apskrities teritorijos bendrojo (generacinio) plano spendimus)
  - Patikslinama pajėgumo juostos riba
  - Esamųjų kapijų teritorijos
  - Aerodromų apsaugos zona
  - Klaipėdos aerodromo santartinė apsaugos zona

ATESTATŲ Nr.	URBANISTIKA	KLAIPĖDOS MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS
ATP1682	Vy. Arch. PV A. KAZIENE	2018-10
A099	PDV S. MOTIJEKA	2018-10
AT02_3345	PDV M. KAVANAVSKIENE	2018-10
3534	PDV V. VALEIKA	2018-10
A2185	Architektas L. PANAVIČIUS	2018-10
	Geografas D. BAGDONAITIS	2018-10
ATESTATŲ Nr.	SWECO	
7675	PDV E.A. POVLAITIS	2018-10
A1416	Architektas R. ŠIMKUS	2018-10
BTP	KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS	U-1262-2/1603-00-BTP-KB-02

Duomenų šaltiniai:

- Valstybinė saugomųjų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, 2018
- Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, 2018
- Nekilnojamo turto registro centrinis duomenų bankas, 2016
- Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos, 2018
- Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenys © Valstybinė miškų tarnyba, 2018
- ORTO LT © Nacionalinė žemės ūkio tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos
- Georeferenciniai erdviniai duomenų rinkiniai GDR101.
- Atlikta naudojant ESRI/ArcMap programinį rangą.